

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy
pdf\Cherryh_Carolyn_Janice-Vesmir_cizincu_3-Dedic.pdb

PDB Name: Cherryh-Vesmir cizincu3-Dedic
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.8.2007
Modification Date: 18.8.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

DĚDIC
C. J. CHERRYH
TRITON

C. J. Cherryhová
Dědic

Copyright © 1996 by C. J. Cherryh
Translation © Marek Čtrnáct, 2006
Cover © Jan Patrik Krásný, 2006
© TRITON, 2006

ISBN 80-7254-769-0

Nakladatelství Triton, Vykaňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

1

Vítr vanul od západu, od moře, a zmítal bílým ubrusem na balkoně. Byl studený - kouřící čaj přišel v této situaci docela vhod. Za bíle omítnutou balustrádou bylo vidět modrou vodu, bledou oblohu a slavné útesy Elijiri. Brenu Cameronovi blesklo hlavou, že by se z nich mohly vrhat wi'titkitiin.

I když - ne, pro tyhle malé, elegantní tvorečky bylo moře příliš nebezpečné.

"Vejsce," řekl lord Geigi a pokynul prsty. Byl to pečlivě připravený pokrm, jakési suflé s kůřičkou a kuchař přísahal, že dotyčná vejce neobsahují nic, co by mohlo jeho lidskému trávníkovi ublížit.

Bren věřil svému služebnictvu. Algini a Tano nepochybně kuchaři vysvětlili, jaká je jeho přecitlivělost na určité druhy koření, stejně jako to, jaký dopad by měl případný incident na reputaci lorda Geigih, který měl osobní zájem na tom, aby paidhi-aiji zůstal naživu. Bren si nechal přidat - jídlo bylo kořeněné, ale skvělé. Jen málokdy našel něco, co by si troufl jíst v takovém množství - stará moudrost, která se tradovala na ministerstvu, pravila, že atevská jídla je nutno střídat, aby se ze stopového množství škodlivé látky nestalo během jediného oběda množství třikrát nebo čtyřikrát vyšší. Jenže Algini a Tano tvrdili, že tohle jídlo je zcela bezpečné.

Geigih Brenova chuť k jídlu zjevně těšila. A těšil ho také čerstvý mořský vzduch a přítomnost důležitého hosta. Geigi si také přidal suflé - ovšem mnohem větší porci. Jako všichni atevové i Geigi měl černou kůži, zlaté oči a byl vyšší, než vysoký člověk - také ovšem měl, jako každý ate-va, metabolismus mnohem tolerantnější k alkaloidům a chápal jídlo jako hlavní bod pohostinnosti. Když jste u někoho jedli, dávali jste tím najevo, že jste si jisti jeho poctivými úmysly. Ve společnosti, v níž vražedci tvořili důležitý cech a jejich služeb se pravidelně využívalo v osobních i politických sporech, to bylo celkem pochopitelné.

Takovými vrahy byli zrovna Tano a Algini, kteří stáli poblíž stolku a nahlíželi Brenovi přes rameno. A zrovna tak - tím si byl Bren jistý - ti dva atevové na Geigih straně, poblíž balustrády. Tano mu řekl, že žena se jmenuje Gesirimu a její starší partner je Casurni - nosili tmavé, módně střžené oblečení, jak se slušelo na lordovu soukromou stráž. Bren předpokládal, že je Tano znal. Předpokládal, že ti nejvýše postavení z mnoha tisíc členů Cechu vražů se budou navzájem znát podle své pověsti a, co bylo důležitější, podle man'či - což bylo něco jako loajalita, jenže to nijak nesouviselo se zaměstnáváním, původem nebo čínkoly jiným, co by mohli lidé chápat.

Nebylo ovšem ani třeba, aby lidé chápali vášně, které zmítaly atevskými dušemi - lépe řečeno, nebylo to třeba, dokud všichni lidé na světě - až na jednoho - zůstávali na ostrově jménem Mosfeira, který ležel na druhé straně tohoto modrého a překrásného průlivu.

Taková byla situace v době, kdy Bren - a nebylo to zase tak dlouho - nastoupil do svého úřadu. Tlumočník, polní pracovník ministerstva zahraničí, v atevských termínech paidhi-aiji, jediný člověk, který mohl podle Mosfeirské Dohody vkročit na pevninu.

On, Bren Cameron, potomek vesmířanů už skoro dvě staletí uvězněných na atevské zemi, byl jediným žijícím člověkem, který chodil a žil mezi atevy. V sedmadvaceti letech se jeho doživotním a posvátným údělem stalo řešení problémů plynoucích z rozdílů mezi atevy a lidmi.

Až do loňského roku šlo všechno stejně jako za jeho předchůdců. Většinu času trávil v Šejidanu, atevském hlavním městě, a začleňoval slovník atevských dokumentů do jediného povoleného lidsko-atevského slovníku, který lidská Mosfeirská univerzita používala pro výcvik dalších paidhiů. Výcvik trval léta a dvacet procent uchazečů jím nakonec došlo až k doktorátu ze Zahraničních záležitostí. Všichni, až na jednoho, pak skončili v útrobách ministerstva zahraničí - jen ten, kdo získal druhé nejvyšší ohodnocení, se stal paidhim-nástupcem, druhým absolventem programu, kterému se dostalo zvláštních výsad (i když obvykle nebyly spojené s velkým vlivem). Paidhi-nástupce měl za úkol vyčkávat, dokud terénní pracovník neodejde z úřadu, nezemře, nebo nebude potřebovat dva týdny volna. A všichni ostatní, seřazení podle hodnocení, čekali jako paidhiho pomocníci na ministerstvu. Takový byl program. To byl jeden z úkolů paidhiho. Vycvičit si jednoho následníka a psát slovník.

Druhým úkolem bylo vytvoření vedení, skrze které mosfeirské ministerstvo vnitra pomalu převádělo lidskou technologii do atevské ekonomiky. V tomto ohledu byl paidhi důležitý. A své vládě sloužil jako oči a uši. Hlásil, jaká data nahromáždil; přijímal žádosti od atevské vlády a předával je; vyřizoval dotazy celního úřadu a občasné právní obtíže nebo byrokratické zádrhele. Na základě informací, které předával, Mosfeirská univerzita a mosfeirské ministerstvo vnitra rozhodovaly o tom, jakou technologii uvolnit. To šlo ovšem pomalu - někdy se celé roky debatovalo o uvolnění jediného slova, o něčem takovém jako mikročipy raději nemluvit. Cílem bylo udržet kompatibilitu. Udržet jisté standardy - aby se drát, vyrobený na pevnině, dal bez problémů zapojit do mosfeirského toasteru.

Bren si nikdy nemyslel, že by se věci za jeho života nějak výrazně změnily. Ne toastery, ne společnost a ne úroveň technologie. Stálý, ekonomicky stabilní pokrok: tak vypadala atevsko-lidská budoucnost. Provázané ekonomiky, které do sebe zapadají stejně jako dokonale standardizované šroubky a matky.

Ale od loňského roku žil na pevnině ještě jeden člověk, jistý Jase Graham, narozený mnoho světelných let od světa atevů, který za svou přítomnost tady rozhodně nevděčil kandidátskému programu univerzity.

A právě kvůli příchodu Jaseho Grahama teď on, Bren, seděl na balkoně lorda Geigiho, pojídal míchaná a kořeněná vejce a spoléhal na profesionální úsudek dvojice vrahů, že neobsahují nic škodlivého - ani náhodou, ani záměrně.

Situace i jeho práce se přes noc změnila, když se objevila loď; tatáž loď, která před dvěma staletími opustila jeho předky a nechala je napospas atevům. Atevská vláda (která pozvedla intrikaření na formu umění) začala tím pádem podezírat lidskou vládu (která, jak Bren dobře věděl, nedokázala ani umístit do veřejného parku nový záchodek bez hašteření) z toho, že atevy systematicky, soustavně a velmi chytře vodila skoro dvě století za nos.

Samozřejmě na tom nebylo ani zblá pravdy; lidé atevy nijak nezhadili, i když byly chvíle, kdy i paidhi přemýšlel, jestli jeho vláda není přece jen chytřejší, než by se dalo usuzovat ze záchodků v parku. Lidé na Mosfeire neměli ponětí, že se loď chystá k návratu. Věřili vlastně pravému opaku.

Jak se ukázalo, mosfeirské ministerstvo vnitra opravdu zareagovalo tak zoufale a nevědomě, jak se Bren obával. Potají se pokusilo loď přímo kontaktovat a zajistit si výhradní spojenectví.

Zkrátka a dobře, chtěli atevy vyšachovat z jednání.

Kdyby se Bren zptali, řekl by jim, že je to pitomost; že atevy nejde podvést. Jistě, na samém začátku ministerstvo jeho rady získat nemohlo; ale když se k nim konečně dostal, neposlouchali ho - kdepak, jeho rady totiž neodpovídaly tomu, jak jim radil reagovat na Atevskou Hrozbu jejich strach a předsudky.

Samozřejmě, že atevská vláda na to přišla. Bystře atevské oči zahlédly novou hvězdu, která se spojila s opuštěnou vesmírnou stanicí na obloze, a atevské antény zachytily komunikaci mezi Mosfeirou a lodí. Atevové s Brenovou pomocí promptně podnikli kroky, které jim umožnily přímou komunikaci s lodí.

Mosfeira si svým manévrováním přízeň lodi nezískala; loď, jak se ukázalo, byla ochotná jednat s atevy a lidmi jako se sobě rovnými - kdokoli, tvrdila loď, je ve vesmíru vítán. Jen na čase se nemohli shodnout.

Loď chtěla pomoc, pracovní síly, které by opravily dvě stovky let opuštěnou stanicí; a chtěla ji hned, nebo co nejdřív, jen co se někomu podaří postavit vesmírný letoun schopný převozu lidské posádky. Loď se nestarala o staleté úsilí nedestabilizovat atevskou vládu - ta podporovala atevský průmysl a ten zase dodával suroviny do mosfeirských továren a obchodů a poháněl lidskou ekonomiku.

Ale zájmy se mění, a tak se i přístup mosfeirské vlády změnil. Jistěže ministerstvo vnitra podporovalo atevskou vládu, a samozřejmě, že bylo víc než ochotné spolupracovat s atevy na získání materiálů, které potřebovali, aby se mohli vydat do vesmíru spolu s lidmi. A samozřejmě, že podporovalo paidhiho, jakéhokoli paidhiho, kterého si atevové přáli, jen aby Dohoda zůstala pevná.

A mezitím se průměrný lidský obyvatel bál lodi na nebi a nového způsobu života, který přinášela (neboť doufal, že ten starý vydrží navěky), a zároveň se bál atevů, kteří lidstvo už jednou porazili ve válce a o kterých se běžně tvrdilo, že jsou pro lidi zcela nepochopitelní - a zároveň se prý atevové víc a víc blížili lidem, měli televizi, rychlé občerstvení, lyžování a fotbal - čímž bylo samozřejmě řečeno vše.

Celý život jim tvrdili, že kdyby atevům někdo příliš rychle předal příliš mnoho technologie, destabilizovalo by je to. A teď se musely obě kultury okamžitě spojit a dosáhnout všeobecného míru.

Potom nebylo divu, že z toho všeho byla mosfeirská populace zmatená.

A proto Bren Cameron už nesloužil výhradně mosfeirskému prezidentovi, který tenhle zmatek dopustil. Ani hlavounům na ministerstvu vnitra, kteří se pokusili podmanit si ministerstvo zahraničí a využít situaci k uplatnění politického nátlaku.

Co se vlastního ministerstva zahraničí - formálně pouhé součásti ministerstva vnitra - týkalo, ano, byl k nim loajální -

pokud tam někdo z jeho lidí a jeho nadřízených vůbec ještě zbyl.

Se svým starým šéfem, Shawnem Tyersem, naposledy mluvil před dvěma měsíci. Domníval se, že prezident by se neodvážil Shawna vyhodit - bez něj by totiž vláda neměla s paidhim žádný kontakt. Ale i ty dva měsíce, kdy spolu telefonicky mluvili naposled, byly dlouhá doba. To ticho znamenalo, že Shawn mu nemůže volat - nebo psát - tak často, jak by si přál.

A teď byly Brenovy přístupové kódy do mosfeirské počítačové sítě k ničemu (pokud Shawn nějakým způsobem neuchránil ty, které mu tak geniálně podstrčil při své poslední návštěvě doma). A i jeho přístup k samotnému Shawnovi byl stále méně jistý.

Bren už naprosto ztratil povědomí o tom, jak je v mosfeirských vládních úřadech rozložená moc. Věděl, kdo by všemu mohl velet. A to byl ten důvod, proč by v tuto chvíli nepřipojil svůj drahocenný počítač k mosfeirským kanálům ani za všechny ryby v celém slaném moři. - Protože bez ochrany vylepšených kódů a přístupu, který mu dávaly, by mu lidé, kteří nechťeli, aby v jeho počítači byly záznamy, které tam byly, mohli poslat zpátky nějaký počítačový virus.

Před půl rokem ministr zahraničí ukryl počítačové kódy v sádře na ruce paidhiho, což Brenovi na důvěře v ministerstvo zahraničí ani trochu nepřidalo. Jeho vláda se od té doby dostala do stavu interní partyzánské paniky a dělala a říkala takové věci, které by bez něj, jako prostředníka, mohly křehký mír mezi Mosfeirou a atevy rozmetat. Nepřišlo mu, že by se situace zlepšila.

A když tedy ani Shawn, ani nikdo jiný na ministerstvu zahraničí, kdo atevy skutečně znal, neměl moc takovým hloupostí zabránit, paidhi Bren Cameron, loajální k minulému, ale rozhodně ne k současnému režimu, chápal jako svou osobní povinnost zůstat na svém postu na pevnině a nevracet se domů.

Když na věc přijde, říkal si, má štěstí, že sedí na tomhle balkonu.

Střízlivě uvažoval, jaké štěstí lidé i atevové měli, že jakkoli ošemetná situace vznikla, nikdy nepřekročila hranici, za kterou by diplomatické schopnosti rozumných lidí a atevů ztratily na síle.

Faktem bylo, že jejich druhy dosáhly technologické úrovně, na které už našly společnou půdu pro vzájemné porozumění. Bylo možné, že obavy z ohrožení ekonomiky a sociální destabilizace už nebyly odůvodněné. Problém spočíval v tom, že to byla klamně společná půda. Nebo společně klamná půda - zase, tohle rozhraní byl paidhiho obor. A naštěstí nebyly základní zájmy obou druhů nekompatibilní, takže se oba mohly adaptovat na vesmír - a bylo cílem obou druhů a lépe smýšlejících členů obou vlád, aby se tam dostali někdy během tohoto století; ještě předtím, než se znovu objevila loď.

Společná půda byla ale nesmírně zrádná. Už takhle nastaly nesmírně riskantní okamžiky: třeba ta ošklivá situace, když ležel v bezvědomí v mosfeirské nemocnici, zatímco konzervativní politické síly pod vedením ministra vnitra Hamptona Duranta poslaly na pevninu paidhi-nástupnici, aby ho nahradila. Doufali, že dosáhnou nezvratných změn, zatímco se jejich opozice ve vládě potýká s krizí.

Téměř se jim to povedlo.

Deana Hanksová, drahá Deana, dcera prominentního mosfeirského konzervativce, dokázala během jediného týdne téměř zničit dvě staletí spolupráce, když před lordem Geigim z provincie Sarini použila prostý termín "nadsvětelný pohon."

Právě před tím lordem Geigim, v jehož společnosti a na jehož balkoně Bren dnes snídal.

Prostý termín, tenhle NSP. Zcela základní koncept - ovšem pro lidskou mysl. Ne tak pro atevy. Díky osobní zášti (nebo ohromné pitomosti) se Deaně jedinou frází podařilo ohrozit mocenskou strukturu, která vládla této provincii a slušně velkému okolí, a držela pohromadě Západní asociaci, Dohodu a celý industrializovaný svět - neboť NSP ohrožoval samotnou podstatu atevské psychologie a víry.

Atevský mozek, směřovaný hlavním atevským jazykem (stejná situace jako s vejcem a slepicí), mnohonásobně překonával mozek lidský, jakmile došlo na všechno, co souviselo s čísly. Atevština vyžadovala výpočty už proto, abyste se v běžném hovoru vyvarovali nešťastných čísel.

Matematika? Na té si atevové prožezávali zuby. A množily se otázky. V uspořádaném vesmíru, na kterém závisela atevská filozofie, nemohly být paradoxy.

Ještě štěstí, že jeden atevský astronom (astronomové byli obecně opovrhovanou skupinou vědců od té doby, co nepředpověděli lidské Přistání) našel v NSP paradoxu matematickou logiku, kterou filozofičtí Deterministé z poloostrova dokázali přijmout. A tak byly zachráněny reputace mnoha atevů a paidhi-nástupnice byla odeslána zpátky na Mosfeiru, kde mohla dělat lidským konzervativcům přednášky do aleluja a nikomu tím neškodila.

Ale důsledkem Deanina krátkého výletu na kontinent a publicity, které se v atevské společnosti dostalo jinak celkem akademické otázce, se koncept NSP loni na podzim dostal do obecného atevského povědomí.

Bren musel atevům v celonárodním vysílání vysvětlit, že lidská loď, která přiletěla k jejich světu, vstoupila do jejich sluneční soustavy a přišla od jiného slunce. Že všechny ty hvězdy, které atevové v noci viděli na obloze a o kterých nikdy předtím moc nepřemýšleli, jsou vlastně jiná slunce. Ano, lidé se snesli na zem na legendárních květinových plachtách (existovaly dokonce primitivní fotografie) a nepocházejí z měsíce. Ale teď se mohlo debatovat o rozdílu mezi sluneční soustavou a galaxií a o dilematu lidského původu, které byly až doposud před atevy utajené.

Ano, řekl, jsou jiná slunce, a ne, tato slunce nejsou v této sluneční soustavě, a ano, je mnoho, mnoho jiných hvězd, ale ne na všech existuje život.

A atevové, kteří soupeřili s Mosfeirou v nevyhlášeném vesmírném závodě a stavěli systém na odpalování raket s velkou nosností, teď stavěli raketoplán země-orbita, který by přistával jako letadlo, a to na základě informací, které jim poskytla loď na nebesích. A právě kvůli tomuto raketoplánu se Bren vydal do této provincie.

A musel přiznat, že se už zdaleka tolik nebojí toho, že raketoplán a materiály, potřebné k jeho stavbě, vypustí do atevské ekonomiky problematickou technologii (přestože ještě minulý rok návrh na dovoz digitálních hodinek vyvolal

na ministerstvu zahraničí slušné obavy - a zcela oprávněně). Nebál se toho o nic víc, než se bál práce mírného, trochu střeleného atevského astronoma, který objevil onu matematickou konstrukci, která umožňovala zpřístupnit NSP atevskému chápání.

Starý astronom Grigiji byl možná nejnebezpečnější muž, který vzešel z těch hor, od dob posledního atevského dobyvatele. Celou zimní společenskou sezonu byl hostem lordů, oslavovali ho, krmili, napájeli a vyvyšovali na legendu mezi amatérskými filozofy a matematiky, kteří se přizívali na domech lordů - Grigiji, mírný a laskavý profesor učil každého, kdo ho byl ochoten poslouchat (a při účtě, které se těšil, ho atevové poslouchali s téměř nábožným vytržením), své tiše předkládané a filozoficky se toulající názory.

Ted' byl Grigiji zpátky ve své horské hvězdárně a mátl tam studenty. A paidhi, který přežil sociální ořesy nadsvětelná nabídky paidhi-nástupnice, si ani nechtěl představovat, co se dělo na atevských univerzitách po celém kontinentu v posledních několika měsících, když se konal cept nadsvětelného pohonu i s matematikou, která ho podporovala, dostal do přednáškových sálů a do vždy plodných myslí oněch atevských studentů, kteří nebyli ani příznivci ani amatéři. Vezmeme-li v úvahu vzrušení, které starý pán vyvolal, a schopnost atevů vzít jakýkoli matematický model a rozšířit ho, stávalo se někdy, že paidhi v noci neusnul a představoval si, jak atevové na konci roku jednoduše prohlásí, že objevili takovou fyziku, podle níž nepotřebují raketoplán ani hvězdnou loď, aby se dostali ke hvězdám, a mimochodem, lidi vlastně taky ne.

Paidhi si myslel, že během jeho přípravy na úřad se mu dostalo adekvátního matematického vzdělání, děkuji pěkně. Ted' měl šest velmi krátkých měsíců na to, aby studoval matematické odvětví vypuštěné z osnov Mosfeirské univerzity, a to z bezpečnostních důvodů - matematické koncepty, co se ted' šířily do ostatních oblastí atevské vědy, nejen mezi astronomy, kteří v poslední době opět přišli do módy.

Studoval, až se mu z toho motal mozek. Všechno proto, aby paidhi, který nebyl nijak geniálním matematikem, mohl pracně přeložit dokumenty atevů, kteří geniálními matematiky byli. Přeložit pro lidi na ostrově a na lodi, kteří neměli ani tušení, jaké nebezpečí jim hrozí od druhu, který pokládali za závislý na jejich dobrotě.

Bren doufal, že je alespoň tak napřed v matematických otázkách, aby mezi dvěma jazyky a dvěma (nebo třemi, počítáme-li i důstojníky na lodi) vládami zůstal možný konceptuální překlad; musel také překládat dříve mezi dvěma, ale nyní rozhodně třemi sadami vědců a inženýrů. Všichni po sobě házeli koncepty s takovou rychlostí, že to otupovalo smysly.

A ted' lidé, kteří se s atevy nikdy tváří v tvář nesetkali - tedy posádka lodi - navrhovali, že je vezmou do vesmíru a dají jim do rukou sílu, kterou, pokud to dobře chápal, by nebyl dobrý nápad uvolnit na planetě.

Vždyť ještě loni Univerzitní poradní komise na Mosfeire - a ta o atevch něco věděla - prohlašovala, že atomová energie, tak jako digitální hodinky a koncept času přesnějšího, než na jaký byli zvyklí atevští numerologové, je v atevských rukou příliš nebezpečný. A ted' ti lidé nahoře navrhovali, že atevům představí technologii mezihvězdného pohonu.

Lidem na lodi prostě dělalo problémy si uvědomit, že lidé vesmírného věku bojovali s atevy, když byli ve věku páry, a když naprosto legitimně prohráli, nebyla to jen smůla. Lidé vojensky prohráli válku, a proto ted' díky Dohodě Mosfeira svou technologii krůček po krůčku postupovala atevům Západní asociace. Dohoda je k tomu přinutila, nebyla to jejich volba.

A všechny ty roky, celá dvě staletí, paidhiové technologické změny záměrně brzdili a řídili, aby atevové a lidé dosáhli technologické rovnováhy, aniž by se atevská společnost destabilizovala a aniž by začala další atevská válka.

Lidé na lodi, aspoň podle rozhovorů, které vedl s kapitánem a s Jasonem Grahamem, s nímž v hlavním městě sdílel byt, byli přesvědčení, že se atevové adaptují.

Doufal, že se nemýlí. On rozhodně nebyl přesvědčený.

V téhle situaci jistě frakce v atevské Západní asociaci sledovaly tok informací a dat, které proudily z nebe, s jistým podezřením. Tyhle vědomosti a tahle věda vesmírného věku by se daly - a to velmi snadno - obrátit proti nim. Mohly by být využity v regionálních a historických půtkách, které vedly s hlavním městem Asociace, Šejidanem.

Současný aiji, tedy atevský prezident, se jmenoval Tabini a vládl právě z Šejidanu. Patřil k národu Ragi, ale loď zcela nechápala, co to znamená. Funkce aijiho byla zároveň volená a do značné míry dědičná a Tabini-aiji byl chytrý ateva, rozhodnutý soustředit do rukou centrální vlády co nejvíce moci. Bren se domníval, že k tomu má dobré a rozumné důvody - ale povídejte tohle provinciím, které centralizace připravuje o dávná práva!

V tomhle světle měli atevové z Poloostrova zatraceně dobrý důvod starat se o vesmírný program v rukou ragiských atevů; většina atevů na Poloostrově nebyli Ragi, ale Edi, které Ragi dobyli zhruba před pěti sty lety.

Lord Geigi, který ted' seděl naproti Brenovi a usrkával v ranním vánku čaj, nebyl ani Edi: byl Masči, což byl dlouhý příběh sám o sobě, ale byl to také ediský lord. A k celé hádance - které nemohla porozumět ani loď, ani Brenův spolubydlící - se ještě přidávalo, že až donedávna, vlastně do loňska, byl Geigi ve velice nepříjemné pozici. Snažil se, aby na jeho území bylo ekonomicky i legislativně dobře, snažil se o umírněnost v oblasti plně dobře vyzbrojených horkých hlav, které byly téměř (ne však úplně) jeho etnickými příbuznými, a neztratit přitom to, co by lidé nazývali duší, při jednáních s Tabinim, vůdcem ragiských atevů, Západní asociace a civilizovaného světa.

Ještě před přiletem lodi se Tabini s Mosfeirou přetahoval o každíčký kousek lidské technologie, ke kterému se mohl dostat. Ted' namísto toho jednal s lodí; žádal všechny technické diagramy a informace o materiálech, které byla loď ochotná odeslat do velké antény v Mogari-nai, a tím i do jeho moci. Tabini byl zatížený na novou technologii a všechno to, co znamenala pro centrální moc a pro respekt k tradičním matematickým filozofiím, které byly pro atevy stále hlavními světovázory.

Geigi byl jedním z provinciálních lordů, který díky své unikátní pozici technologicky i matematicky vzdělaného atevy a zároveň lorda jedné z větších ragiských asociací, a k tomu ještě filozofického Deterministy (jak bylo mezi atevy z

Poloostrova běžné) musel náhle nalézt poctivou odpověď na paradox NSP, který mu předložila Deana Hanksová. NSP byla pro filozofii, podle níž lord Geigi a jeho ediští sousedé žili a pracovali, devastující výzva (neboť světónázor, který předkládala, si žádal zcela novou matematiku): pokud by se něco mohlo pohybovat rychleji než světlo, pak se věda, o níž se myslelo, že pochopila vesmír, mylila a filozofové z Poloostrova a všichni Edi, kteří se zúčastnili filozofické vzpoury proti číselné teorii Absolutistů, by vypadali jako hlupáci.

Ale Geigi, přestože se potácel na pokraji veřejné hanby a ztráty respektu, která by mohla zničit jeho finance, hledal pravdu. Vyzval Bren-paidhiho, aby našel odpověď na matematické otázky, které nadhodila Deana-paidhi.

Podpora a zdroje, které Bren-paidhi získal od samotného Tabiniho, mu umožnily na tuto otázku najít odpověď a tato odpověď nepochybně zachránila Geigimu reputaci a zřejmě i život, při všem tom finančním i politickém chaosu, který v provincii propukl.

Bren měl docela rád tohoto podsaditého, uvážlivého lorda, který předložil odvážné otázky ohledně vesmíru jen proto, že i kdyby ho to mělo zabít, chtěl znát pravdu. Baji-naji, jak říkali atevové, obraťte svět třeba vzhůru nohama, lord Geigi nechtěl jen nějaké povrchní ujištění, aby mohl vesmír ignorovat. Ne, on byl skutečně vzdělán v přírodních vědách, a to ne proto, že jako ateveský lord musel, ale proto, že chtěl obsáhnout vesmír, porozumět mu a spatřit ho ve vší jeho matematické kráse.

A porozumět jeho lidské stránce - možná, že se dokáže přiblížit i tomu.

Ale hluboko uvnitř lord Geigi nikdy nepochopí, co to znamená, když ho někdo má rád, v jeho jazyce se nic takového nevyskytovalo a jeho ateveské srdce neznalo žádnou podobnou emoci. To, co Geigi cítil, bylo stejně složité a mohlo vést ke stejným výsledkům, ale lidské to nebylo; a to byla jedna z prvních věcí, které musel paidhi při jednání s atevy porozumět a přijmout ji.

Bren jako člověk měl lorda Geigihovo rád; také respektoval jeho odvahu a rozum a tomu Geigi porozumět mohl, alespoň dostatečně dobře na to, aby se mohlo říct, že mezi jejich názory je dostatečná kongruence pro asociaci (velice ateveské slovo) Geigihovo zájmů s jeho - takhle na to atevové nahlíželi. Geigi také, jak se zdálo, respektoval jeho, paidhiho, jako jediného zmocněnce Tabiniho především ragiského dvora, který - jaká ironie - dokáže nejlépe pochopit Geigihovo ošemetnou situaci - Masči v ediské části ragiského národa. V této věci byli také asociováni, opět to ateveské slovo pro vztah nabitý takovými city.

Nebo jejich čísla dávala správný součet, takže jim vesmír neposkytl jinou volbu než asociaci.

Hodně se to podobalo přátelství. Člověk mohl mít atevu rád. Ale rovnocenné přátelství? Geigihovo ateveské nervy ho nebyly schopné; Geigihovo ateveský mozek takhle nepřemýšlel; a tento velejemný rozdíl platil pro každého atevu, bez výjimky. Základní zákon práce v zahraničí: Atevové nejsou přátelé. Atevové nemohou být přátelé. Nemají vás rádi.

Nejsou schopni mít vás rádi. Nemají pro to spoje.

Nikdy na to nezapomínejte. Nikdy to neočekávejte. Začnete-li si to namlouvat pro uspokojení svých potřeb, jste mrtví.

Nebo budete. A mír bude v troskách.

Podle mých vlastních zkušeností, dodal by Bren, kdyby mluvil, tak jako Wilson-paidhi, jeho předchůdce, ke studentům Zahraničních studií na univerzitě. A ještě by řekl: Ani je nevedte k tomu, aby očekávali příliš mnoho od vás.

Doufal, že Geigi nepřipisuje změnu postoje Tabini-aijiho a výrobní zakázky zadané jeho regionu nějaké přímé intervenci paidhiho. To by byl omyl a k tomu pěkně nebezpečný. Tabini všechno dělal ze svých vlastních důvodů a on by se nikdy, nikdy nepletl mezi šejidanského ajiho a kteréhokoli z lordů Asociace. Člověk neměl co dělat v liniích man'či, loajality mezi lordem a lordem. A Bren neměl nikdy v úmyslu se tam dostat - v tomto ohledu si rady svého předchůdce skutečně vzal k srdci.

Po balustrádě přeběhla hnědá ještěrka. Ta se nebála ničeho. S příchodem jara opět rozkvetly květiny djossi a malický plaz se vrhl mezi květy a srdčité listy ve snaze ulovit něco dobrého.

Lidé přišli a mohli by zase odejít. Ale země, ta přetrvávala. Moře omývalo skály a atevové jako Geigi, kteří měli rytmy svého světa v krvi a v kostech... ti představovali sílu, se kterou musel každý plán pro budoucnost této planety počítat. Když Bren viděl úsvit, byl rád, že se rozhodl být hostem v Geigihově domě. Jeho ostražka měla vážné obavy, když přijal Geigihovo pozvání a rozhodl se zůstat v jeho starém domě místo v hotelu, kde by mu Cech zaručil bezpečí. Nikdy předtím se nestalo, aby člen Tabiniho dvora (což ve společenském smyslu slova zahrnovalo i paidhiho) přebýval v domě, který až donedávna neměl postavení, zdroje ba ani bezpečnostní prověření, aby mohl takového hosta přijmout.

Inu, překážky, které stály v cestě, se změnily. A samotný aiji paidhimu oficiálně povolil přijmout Geigihovo pozvání.

Nedalo se ani říct, že by musel být za toto rozhodnutí lord Geigi paidhimu nějak vděčný. Tabini byl prostě informován a ze svých vlastních důvodů se rozhodl změnit Geigihovo postavení.

Samozřejmě, i lord Geigi něco riskoval, když přijal tak bezprecedentního hosta, neboť o tomhle se bude jistě mluvit - ve večerních zprávách od pobřeží k pobřeží v jinak tichý den - a lord Geigi se kvůli tomu dostane trochu do sporu s politikou svých ediských sousedů; Bren doufal, že nijak závažně.

Ale paidhi osobně, tím, že se napil čaje (připraveného v kuchyni plné bylin, pro lidi smrtelných), vsadil svůj život na to, že Geigi je přesně tím, kým se zdá být. Vsadil na to svůj život včera večer a docela dobře se pod jeho střešou vyspal.

Wilson-paidhi by tvrdil, že Bren se začíná prohřešovat proti zdravému rozumu a že paidhi, který začne natolik důvěřovat svému odhadu atevoů, si koleduje o vážné potíže, ale prostě tu byl, tak co?

Na druhou stranu, kam vlastně investoval své emoce? To, jak se zachoval k paidhi-nástupnici a odmítl se sklonit před ministrem vnitra, znamenalo, že se vlastně nemůže vrátit domů. Už nebude mít příležitost sedět u moře na druhé straně průlivu. Už nebude nikdy moci snídat na bratrově verandě - a všechno to zahodil pro tohle místo, tuto chvíli, tuto asociaci v cizí vládě. Bylo to svým způsobem tak: možnost sedět tady s cizím lordem. Měl matku, bratra, otce (odcizeného rodině) a bratrovu rodinu. Žili kdesi za oparem nad průlivem a bylo dost pravděpodobné, že svou matku už nikdy nespátí - letos v zimě dostal poměrně znepokojivé zprávy o jejím zdravotním stavu. Cena, kterou museli on a

jeho matka zaplatit za práci pro vládu, se mu zdála nepřiměřeně vysoká. V nečekaných a nebezpečných okamžicích, jako byl tento, se sám sebe ptal, zda by nebylo psychologicky nebo profesionálně přijatelnější, aby si kolem některých atevů postavil v hlavě pečlivě udržované plůtky a nezačal jednostranně přemýšlet o náklonnosti k nim a o tom, co má k čertu dělat?

Měl lidského spolubydliče. Měl Jaseho Grahama. To byla pravda.

Jaseho Grahama mohl mít rád. To bylo povoleno, psychologicky, politicky i ministerstvem vnitra. Nikdo mu v tom nebránil.

Jenže neměl odvahu zbavit se podezřivosti, kterou choval k muži lidské kultury, která se od jeho vlastní oddělila už před staletími, k muži, který se ani nijak zvlášť nesvěřoval jemu. Geigi svěřil do Brenových rukou svůj život, když ho spolu s aijiho členy Cechu přivítal pod svou střechou a tvářil se přitom nadšeně. Včerejší večer a dnešní ráno strávili hovorem o mušlích, architektuře a Geigiho manželských vyhlídkách. Jase žil s Brenem pod jednou střechou, jedl s ním každý den a trávil s ním většinu z posledních šesti měsíců, a přitom mu téměř nic neřekl o svém domově, své rodině ani o tom, kde jeho loď strávila posledních pár století.

Což Brenovi přišlo jako významné opomenutí.

Cestování mezi hvězdami zabere čas, říkal Jase. A také říkal: Dělalí jsme svou práci, to je všechno.

Ale kde jste byli, zeptal se Jaseho, a on vzal kus papíru a pokusil se mu nakreslit polohu, v níž se loď dlouho nacházela, vzhledem ke hvězdě, kterou Bren nedokázal identifikovat. Nenašel v tom hlavu ani patu. Pak si vzali láhev šibei a pokusili se o osobní hovor, ale Jase na veškeré otázky o vzájemné poloze hvězd, kde strávil tolik let a té, kde se nacházel teď, odpovídal jen:

"Nevím."

A na otázku: "Co je tam venku?" mu Jase odpověděl: "Jen hvězdy. Jen hvězdy, to je všechno."

Možná, že to nebylo přesně to, co jste chtěli slyšet, když jste snili o vesmírné stanici a zasvětili své dospívání, romantické představy i dospělý život naději, že postrčíte planetu na pokraj vesmíru. Rozhodně ne od někoho, kdo se ve vesmíru narodil.

Možná, že právě tohle trochu zchladilo vztahy - že Ja-son, po všem tom vzrušení, se kterým ho Bren uvítal ve svém světě, vlastně neměl, co by vyprávěl. Bren nevěděl proč, ale cítil se ošizený.

A od chvíle, kdy se jeho svět změnil a on ho začal sdílet s nešťastným a často vyděšeným mladíkem, se šťastný necítil. To věděl.

Nerad o tom přemýšlel, když bylo tak krásné ráno a jeho mysl se pokoušela zvládat složitosti konverzace s atevským lordem, kterého uznával, ale zrovna důvěrně ho neznal. Všechna zajímavá témata už vyčerpali.

A především Bren nerad přemýšlel o skutečnosti, že zatímco on je na této straně průlivu a vzdělává Jaseho v jazyce, který se dal naučit jen velmi nesnadno, jeho vlastní matce v noci telefonují šílenci, kteří ho nenávidí, a které vlada, zdálo se, není schopná dopadnout.

Nerad přemýšlel o faktu, že jeho téměř-snoubenku (nebyl si jist, že ji miluje, v poslední době si ani nebyl jistý, že má něco rád, aniž by zkontroloval své podvědomí) už nebavilo čekání a jeho stálá nepřítomnost. To aspoň říkala. On teď věřil tomu, že se zalekla podobných púlnočních telefonátů.

Ať tak či onak, provdala se za muže, kterého ani v nejmenším nemilovala; další pouto, které Brena vázalo k Mosfeire, se přerušilo.

Barb teď byla v bezpečí, nemusel se o ni starat a byla provdaná za Paula Saarinsona, který měl dobré vládní zaměstnání. Určitě už nemusela poslouchat žádné výhrůžné telefonáty.

To jeho bratr Toby takové štěstí neměl. Jeho bratr si musel vyslechnout tolik výhrůžek na adresu své rodiny, že se jeho děti začaly bát chodit do školy, a to žili v tichém, malém městečku na severním pobřeží ostrova, téměř na venkově, kde se takové věci nestávaly a lidé ani nezamykali dveře.

Nerad přemýšlel o skutečnosti, že kdyby přijel na návštěvu domů a pokusil se promluvit s ministerstvem vnitra a prezidentem a odlehčit politickou situaci, mohl by se na letišti dočkat zatčení.

Nebál se, že by ho mosfeirská vláda mohla zavřít, jednak proto, že šejidanský aiji by klidně pohrozil globální válkou, jen aby ho měl zpátky, jednak proto, že Deanu Hanksovou by jako náhradu rozhodně nepřijal. Obojí, říkal si, je dostatečný důvod, aby se mosfeirská vláda alespoň navenek chovala slušně. Pohrával si s myšlenkou na pár hodin se na ostrově objevit a pokusit se věci urovnat.

Nebyl ovšem ochotný vsadit svůj život ani světový mír na zdravý rozum vlastní vlády. Ne tak, jako ho právě teď sázel na čaj, který mu vybral Geigiho kuchař.

Mohl věřit, že je tu v bezpečí? Nekrytý balkon, atevský čaj a sedmdesát mil k nejbližšímu atevskému resortu, kde radary neustále pátraly po ilegálních lidských letadlech? Ano. Jakkoli šileně to mohlo vypadat, opravdu věřil, že je tu v bezpečí. Geigi patřil ke spiklencům proti němu, ale pak změnil názor - a to nebylo kvůli zákonu (podle kterého byla vražda povolena alternativou soudní žaloby), ale proto, že jeho smrt už nebyla v Geigiho zájmu.

Lidský nepřítel na Mosfeire, především blázen, to bylo něco úplně jiného; a ti příslušníci jeho druhu, kteří začali telefonovat bratrovi a matce ve tři ráno a začali jim vyhrožovat pro něco, co on dělal na pevnině - od těch se dalo čekat cokoli.

Kdyby tedy musel navštívit Mosfeiru dřív, než vyšlou loď do vesmíru a tyhle hádky pozbudou smyslu, kdo ví?

Rozhodně by se dalo namítnout, že vrchní prezidentův poradce George Barrulin a ostatní lidé v administrativě by pocítili tlak svých úplatkářských sponzorů, kdyby se Bren ocítl v jejich dosahu a oni ho kvůli atevskému nátlaku museli nejen propustit zpět na pevninu, ale navíc ho ponechat v úřadu paidhiho. Tohle už se jednou stalo, před šesti měsíci ho sem poslali přímo z operačního sálu. Ale to koneckonců nepřekvapovalo. George a prezident byli velmi dobří, když přišlo na to podvolit se tlaku. Proto je také jejich sponzoři dosadili do úřadů.

V prvním kole se ho pokusili vyhodit. To bylo jádro záležitosti s Deanou Hanksovou.

Ve druhém kole se Deana pokusila vybudovat si vlastní silovou základnu mezi atevy tím, že (navzdory všem pečlivě zváženým zákonům a nařízením ministerstva vnitra) navázala kontakt s Tabiniho protivníky.

Po jejím potupném návratu na ostrov byli George a prezident v dosti ošemetné situaci, neboť s atevy mluvit museli, aby udrželi tok průmyslového zboží, ale všichni ostatní paidhi-nástupníci byli buď staří a už na Mosfeire zapustili kořeny, nebo ještě nevyšli ze školy. A i kdyby za Brena našli naprosto kvalifikovanou náhradu, atevové by ji nepřijali o nic lépe než Deanu Hanksovou, protože Tabini trval na něm. A kdyby atevové jejich volbu znovu odmítli, mosfeirští voliči by sotva uvěřili, že jejich vláda má věci pevně v rukou.

Mosfeirskému prezidentovi, zvolenému za podpory různých obchodních zájmů, včetně Deanina otce Gaylor-da Hankse, radil poradce George Barrulin a ministr vnitra Hampton Durant.

Ministerstvo zahraničí, to byl jen takový úřad v rámci ministerstva vnitra. Vždycky to byl jen úřad, řízený ministrem zahraničí, momentálně Shawnem Tyersem, který nemohl svému terénnímu operátorovi ani zatelefonovat.

Bren byl tedy jediný člověk, který mluvil s atevy, jehož rady se mohly donést k prezidentovým uším. A starý, dobrý George k prezidentovým uším nepustí nic, co nebude v Georgově zájmu.

To lord Geigi si už alespoň nemyslel, že by Bren měl být zastřelen. A byl příliš vznešený, než aby na tuto starou záležitost dělal nějaké narážky.

Jakkoli se paidhi trápil, aspoň občas zabodoval. To mu muselo stačit.

"Kdybyste tu mohl zůstat ještě den," poznamenal lord Geigi s hlubokým povzdechem, "jeden by mohl zařídít rybářskou vyjížďku. Je, nebo brzy bude, sezóna žlutocás-ků. Nesmírně vzrušující, když začnou vyskakovat. Jednou mi jeden dopadl přímo na palubu člunu. Byl to velmi vzrušující okamžik."

"O tom jeden nepochybuje," řekl Bren a zasmál se. "Byl dospělý?" Pokud věděl, žlutocásci byli dost velcí.

"Posádka se nemohla rozhodnout, jestli ho chtějí dostat do vody nebo do lodě. Unikl skrz zábradlí a dodnes se nám asi vysmívá, když plave kolem. Myslím, že měl rekordní rozměry. Ale já jsem ho neměřil, nandpaidhi, to vás ujistí-ují."

"Á, vy mě pokoušíte." Už osmdní nic než města, továrny a laboratoře. Tak jako včera v noci se v žádném Cechem uznaném hotelu nevyspal - dokonce ani v luxusním letadle ne. A Tabini by ho třeba ještě jeden den mohl postrádat. Možná to ani nebyl ostrovanský plán, jak ho hodit přes palubu. Třeba by mohl přesvědčit Alginiho a Tana, že jeho ochrana při skutečné rekreaci bude daleko snazší, když bude kolem skvělá modrá voda.

Ale spíš by asi měl dnes odpoledne odletět zpět do hlavního města a ještě v letadle se dát do práce. Musel zapsat horu poznámek, přehlédnout a schválit pár vývozních seznamů a bylo tu pár otázek ohledně kontroly jakosti pro laboratorní techniky v posledních dvou zařízeních, která musel ještě prohlédnout.

"Žlutocásek," řekl lord Geigi šibalsky, "pečený na žhavém uhlí. Není nic lepšího."

"Lorde Geigi, jestli budete takhle pokračovat, nepochybně mě přesvědčíte, a já musím být zítra zpět v hlavním městě."

Jinak moje hromada papíru dosáhne oběžné dráhy dřív než naše loď. Kéž bych to jen mohl přijmout."

Riskoval - a ani si to vlastně neuvědomoval. Bylo rozhodně proti politice Ministerstva žertovat s vysoce postavenými cizinci, dokonce i Bren by při něčem takovém mohl narazit na jazyková úskalí. Ale se svou ostrahou žertoval v jednom kuse a pravidelně i s Tabinim: zrovna s ním, šejidanským aijim, jehož nelibost by byla daleko horší.

Ale lord, ve své provincii nedůtklivý, když se jednalo o jeho důstojnost, mohl být pro lidského zástupce Šejida-nu s nepříliš určitým postavením také dost obávaným ateovou.

Geigi se ale bavil. Odmítnutí ho nijak neurazilo, dokonce se zdálo, že ho těší, jak důvěrně se k němu paidhi chová.

Dá se tedy říci, že se zachoval správně, když Geigi svému lidskému - a nadto státnímu - hostu nabídl venkovské radovánky. Další z těch malých okamžiků triumfu, kterých si paidhi tolik cenil. Patřily k jeho práci - ale v dnešní době je ani nemohl hlásit, neboť ministerstvo vnitra bylo přesvědčeno, že je hlupák a zrádce.

A nikomu jinému na světě, ani muži z lodi, se kterým bydlel, by nevysvětlil, proč ho to tolik těší. Leda snad, že tohle byla práce, kterou se zavázal dělat, a že občas bylo milé, když se mu dostalo malého ujištění, že ano, ta velká, civilizaci ohrožující rozhodnutí, která běžně dělá, mají opravdu základ v jistém chápání atevě.

"Inu dobrá," řekl Geigi. "Slunce nečeká ani na aijiho, takže na nás asi také nepočká. Měli bychom vyrazit."

To byl signál, že snídáně skončila. Ostraha a služebnictvo se vydaly za svými úkoly. Bren vstal od stolu hned po Geigim a přijal formální kabát s mnoha knoflíky od mladší příslušnice ostrahy (jeho vlastní), které ho svěřil. Dovolil jí, aby mu do něj pomohla a přitom mu obratně vytáhla copánek z módního tvrdého límečku. Bren si předtím neuvědomoval, že prochladl, protože byl jen v košili, ale bylo to tak. Jaro nabídl šanci sedět na balkoně, nabízelo mořský vzduch a úžasný výhled a Bren se jí hned chytil. Nepomyslel na to, že počasí, které je pro ate-vy "čerstvé", by lidé spíš označili za "mrazivé".

Uklonil se a Geigi kývl. Všichni byli klidní a zdvořilí. Po cestě ven se Bren musel zastavit ve svém pokoji a vzít své papíry od dalšího mladého agenta, rovněž z Cechu. Zavazadla se dostanou na letiště jinudy, budou tam na něj čekat. Ale ať se dělo cokoli, Táno a Algini z něj ani na okamžik nespustili oči. Trvali na tom, aby Cech vrahů poskytl auto (to byl, paradoxně, jediný způsob, jak si být naprosto jistý, že je bezpečné - podobně jako Cechem uznané hotely), kterým budou jezdit po provincii, mimo obvyklá bezpečnostní opatření, která obklopovala aijiho dům v Šejidanu.

Tohle byla oficiální návštěva, nejen aby paidhi viděl leteckou továrnu Patinandi, nejdůležitější průmyslový komplex v provincii Sarini, ale také aby si mohl promluvit přímo s inženýry tohoto i jiných zařízení. Dopoledne měl Bren v plánu návštěvu továrny, kde se kdysi sestavovala letadla. Času, pravda, nebylo dost, ale i tak bude mít spoustu poznámek a peněženku plnou počítačových souborů.

Tohle půjde do Šejidanu, k paidhiho rozsáhlému personálu, který se staral o úřední i technické záležitosti. Bren si bude muset projít své poznámky, ale to by mělo jít i v autě. Lord Geigi pojede také, ale s vlastním doprovodem. Až dorazí do továrny, čeká ho briefing a podobná hora letáků a papírů od představitelů společnosti. Včetně osobních žádostí, které

bude muset odnést do hlavního města a zanechat u aijho personálu - tuhle zdvořilou službu prováděli oficiální návštěvníci už od dávných dob, kdy se nedalo příliš spoléhat na poštu.

Soubor dat a pořadí schůzek a prezentací - to už byla rutina. Mezi příslušníky ostrahy byl i jeden přepracovaný sekretář, který se po zjištění, že bude na této cestě paidhiho doprovázet, začal chovat, jako by mu vláda nabídla placenou dovolenou.

Ten kluk se možná opravdu skvěle bavil - viděl hotely uznané Cechem zevnitř (a že to obvykle byly luxusní hotely), viděl různé věci na cestách (v doprovodu Cechu) a užíval si i výhled z okénka letadla; jenže když ho Bren naposled viděl, ještě dával dohromady papíry z jejich poslední zastávky a snažil se v nich najít nějaký smysl. Jeho snídani tvořil studený rohlík a šálek čaje v přízemí Geigi-ho domu.

Bren mu ale důvěřoval; než se na hromadu přidají další papíry, budou už tyhle probrané. Mladík - jmenoval se Surieji - ho ještě nikdy neklamal. A dokonce i dneska ráno byl ještě veselý.

2

Zatím to nevypadalo zrovna jako vesmírná loď - ani z přízemí obřího hangáru, ani ze žebříků a ochozů, které se zvedaly do závratné výšky. Okna tu byla malá, ale vysoko v trámův zářily reflektory. Strukturální elementy, kterými výstavba začala, byly všude, upevněné v podpěrách. Některé elementy byly vlastně formy, ve kterých se teprve něco vytvoří z kompozitu a keramik. Bren viděl elementy křidel - prý skutečné, jen čekají na řídicí povrchy. Mezi tím vším se pohybovali atevští dělníci, kteří v tomto poměru působili dojmem trpaslíků.

Velikosti a výšky mohly člověka nebezpečně zhypnotizovat. Když jeden žil na pevnině mezi atevy, jejichž schody, dveře a kliky byly vždy o kousek větší, než by lidé čekali, zvykl si na větší měřítko. Na Mosfeire byl Bren vysoký, ale tady měl výšku devítiletého chlapce a neustále měl moudře na paměti, že se musí dívat, kam šlape, když přecházel po atevském chodníčku a zastavil se, aby mu představitel továrny ukázal obří autokláv, velký krok kupředu v technologii kompozitu.

"Pouze v naší továrně," řekl hrdě. Stejně tak dobře mohl říct "Jediný na světě", ale nemohl přece vědět, že mosfeirsky prototyp autoklavu před deseti lety zahynul na nedostatek náhradního těsnění.

Bren si nedával pozor jenom na schody. Měl i jiné důvody k opatrnosti, když procházel davem černých bohů se zlatýma očima, bez výrazu ve tvářích a s dokonalým chováním. Všichni měli své místní agendy a někteří i státní. Lišili se od sebe barvami: hodnotami, místem, dědictvím a asociací.

Tuhle část prohlídek ostraha nenáviděla. Na pokyn ředitele Bren vylezl na chodíček, kde ho mohlo vidět nejméně sedm set cizích atevů. Kdokoli z nich - nebo z jejich příbuzných, vpuštěných při této příležitosti do továrny - mohl ohrožovat jeho život. Jistě, musel by to být neregistrovaný vrah bez licence (a Cech vrahů, stejně jako zákon, měl na takové jednání svůj názor, stejně smrtonosný), ale ta hrozba tu byla a Bren se ji rozhodl nebrat v potaz.

Samozřejmě, lord Geigi byl neustále poblíž. Geigi stál výš než všichni ostatní a svou šanci ublížit paidhimu měl a nevyužil ji; ale pořád tu byli nižší lordi, volení zástupci provincií, nejrůznější sekretářky a pobočníci, a každý z nich měl svou příležitost, aby z nějakého důvodu (včetně vyšinuté mysli) zkusil sabotovat atevskou šanci dosáhnout vesmíru. Hlídal dav, lordy, ředitele a své vlastní nohy, a přitom se snažil pohybovat po tmavých, neznámých žebřících v závratných výškách. Čas od času mu do očí zasvítíl reflektor. Neustále držel ruku na zábradlí a brzdil ostatní, dokud se mu v nejvyšší stavební hale nenaskytl výhled na celý půdorys budovy.

Bren se výšek nebál. Lyžoval. Tedy, lyžovával, dokud ještě mohl jezdit domů. Zatím se ještě nedostal do zasněženého Bergidu, kde se na nových, chabě udržovaných sjezdovkách o tento sport pokoušeli atevové. Letos v zimě si spíše zvykl na tyhle chodíčky a žebříky, na dunící továrny a čisté laboratoře, na malé prostory strukturálních elementů, představovaných diagramy na jeho stole v atevském hlavním městě Šejidanu.

Tohle - tohle byl první pohled na něco, co bude jednoho dne vesmírnou lodí. Skutečné, pevné, hmatatelné součástky, které poletí do vesmíru, sen, pro který tak dlouho studoval, tak tvrdě pracoval, do kterého vkládal tolik nadějí, aby se mohl uskutečnit - v generaci, která přijde po něm.

Celé dnešní ráno paidhi naslouchal dopodrobna popisovaným problémům atevských inženýrů, technickým záležitostem a potížím plynoucím z uspěchaného rozvrhu, přeložených návrhů, plánů a manuálů a cizích měrných standardů. Několik celkem příjemných hodin strávil starou, původní prací paidhiů, doplňováním slovníků.

Atevští inženýři přejali nebo vymysleli slovo pro něco, co atevové až dosud neznali, a paidhi si ho poctivě zapsal a předal ho jiným inženýrům skrze oficiální počítačový slovník, který se dal vyvolat v kterékoli továrně. Vědci a inženýři si vytvářeli slova pro věci, pro které ještě před rokem atevové neměli nejen výraz, ale dokonce ani koncept. Atevský jazyk jako takový se nikdy neostýchal přejímat technické termíny - za zpotvořeninu arispesa Bren opravdu nemohl. (Stejně jako já. Jestliže takhle atevové zkomolili anglické aerospace, co by potom udělali s českým termínem "letectví a kosmonautika"? - pozn. překl.)

A navíc měl Bren plný kufřík zpráv o tom, co fungovalo dobře a co ne, co musí zlepšit legislativa, Vesmírná komise, laboratoře a továrny, které byly v technologických vodách výš proti proudu. Ale, Bože, vždyť neměl žádný velký důvod ke stížnostem. Začátkem minulého podzimu takhle objížděl doly.

Záznamy z opuštěné stanice, knihovna, která dorazila k této hvězdě jako součást toho, co měla být původně vesmírná kolonie - takové věci, které paidhi postupně odhaloval pevnině - bývaly kdysi obchodním zbožím. Ale teď byl na obloze nový zdroj nápadů, a poskytoval je zadarmo. A hlavním darem byly plány tohoto stroje.

Měla už Mosfeira některé z těch záznamů předtím? Úřední mlčení mu prozatím odpověď neposkytlo, ale pochyboval, že měla. Za prvé, lidé, kteří opustili vesmírnou stanici a sestoupili na planetu, tak učinili ve dvou vlnách. První lidé se snesli do atmosféry planety na padákových kapslích, protože představitelé stanice radobykolonistum odepřeli zdroje i

plány potřebné ke stavbě letounu schopného opakovaného přistání.

Druhá vlna Přistání následovala poté, co loď odletěla, aby, jak tvrdila, našla cestu domů; a poté, co stále prázdnější stanice začala selhávat. V té době už představitelé stanice postrádali zdroje i lidskou sílu potřebnou k postavení takového stroje, a tak se poslední dělníci i manažeři snesli také na padácích a letoun schopný přistání na planetě nebyl nikdy postaven. Představitelé stanice s sebou mohli přivést knihovnu, ale také nemuseli. Letoun, popisovaný v plánech odeslaných z lodí, neměl tak těžký start jako chemické rakety mosfeirských provesmíranů. V lodních plánech na tom nesešlo. Suroviny buď loď měla nebo je mohla získat na oběžné dráze jako jejich předkové, to říkal kapitán. Hlavní byli dělníci, kteří by suroviny zpracovali. To říkal Jason Graham.

Historie také vyprávěla o jistých nepřijemných smrtelných nehodách, o nichž Jase nikdy nemluvil; právě proto se kolonisté vydali na planetu - ale jakmile budou atevo-vé nahoře, tam nahoře, budou zatraceně slyšet a budou v přesile proti posádce lodí. O tom zase on nemluvil s Jase.

A knihovna mohla obsahovat záznamy o tom, jak postavit takový letoun; nebo taky nemusela.

Nebo možná, že ateveský šrapnel, který za války rozmetl Základnu Alfa, zničil větší část knihovny, než lidské úřady kdy přiznaly.

Přinejmenším se od té doby objevila spousta politikaření. Bren nikdy nezískal bezpečnostní prověření, přestože byl paidhi - nebo spíš právě proto - aby se mohl podívat do přísně tajných archivních souborů Mosfeirské knihovny a zjistit si to. Dokonce pokládal za možné, že během hádky stanice s kolonisty někdo záznamy záměrně vymazal z počítačů na stanici a jedinou kopii ponechal na lodi, to aby se kolonisté nemohli dostat z planety bez zdokonalení průmyslové základny.

Ironií na druhou bylo, že Jase se také musel snést na padáku jako - svým způsobem - třetí vlna, protože smutná pravda zněla, že ta úžasná hvězdná loď nebyla schopná postavit přistávací letoun, i když jeho plány vlastnila. Neměli dost pracovních sil, a i kdyby to nějak překonali, nedokázali by s letounem přistát, protože nikdo z vesmírných pilotů neuměl létat v atmosféře.

Ze všech těchto důvodů a i přesto, že Yolanda Merche-sonová, lodní vyslanec na Mosfeire, měla za úkol zařídit stavbu lidské vesmírné lodi totožné s touto, Bren si byl stále víc a víc jistý faktem, že se právě dívá na první letoun, který vynese z této planety osoby a náklad.

Protože i kdyby měla Mosfeira plány, nedokázala by už vyvinout stejné úsilí. Urychlenému vesmírnému programu opravdu prospívalo, když jste měli letecké továrny. A zkušené dělníky, kteří by rekonigurovali formy a dovedli zacházet s kompozity.

Tyhle zdroje lidem na Mosfeire bohužel chyběly. Jistě, byla tam letecká továrna, ale ta už velké tryskové letouny dávno nevyráběla - ateveský průmysl na pevnině představoval příliš velkou konkurenci. Vládní zakázky nezbytné pro udržení mosfeirského leteckého průmyslu (který jinak neměl téměř žádné zákazníky) byly před dvěma volebními obdobími omezeny během obecného protestu proti daním a lidští letečtí dělníci si našli jinou práci.

A továrna na výrobu kompozitu, i přes prosby provesmí-řanů, neměla dost náhradních dílů, aby mohla fungovat, protože jejím jediným zákazníkem byla právě ona letecká továrna. Atevesko-lidské vztahy byly už desítky let klidné a když se legislativa snažila něco udělat s vysokými daněmi a nespokojeností občanů, netrápilo ji, jaké důsledky bude mít pro národní obranu, když Mosfeira koupí těch pár komerčních tryskových letounů pro vlastní potřebu of Pati-nandiské Aeronautiky na pevnině. I lidé, kteří stáli v čele snahy vrátit se do vesmíru, propagovali chemické rakety. Tak to lidé v minulosti dělali, takové plány zjevně měli a bylo prostě jednodušší prodat historický koncept zatemněným mozkům Strany lidského odkazu, kteří se s nimi pelešili, než vyrobit technologicky složitější, opakovaně použitelný letoun, který závisel na továrně na výrobu kompozitu, kterou dotyčná strana nechtěla sponzorovat.

Tohle politické pletichaření tedy soustředilo lobbovací úsilí a peníze z daní (kterých nebylo moc) na něco, co mělo být podle Mosfeirské dohody současným rozvojem lidského a ateveského vesmírného programu. Po desetiletí mosfeirské ministerstvo obrany uvolňovalo přes paidhie pouze minimum dat, která mosfeirská vláda musela ate-vům předávat. Jen tolik, aby to na Mosfeiru dostalo suroviny i hotové výrobky - a Mosfeira měla vlastně takové vojensky nebezpečné výměny ráda, suroviny se jim měly dostat do rukou dost brzy na to, aby měla Mosfeira náskok.

Bren by to měl vědět, i za jeho časů, jakkoli krátkých, se to stalo. A za časů jeho předchůdce Wilsona, než odešel na odpočinek.

Na druhou stranu, podle toho, co říkal Jase, loď se Mosfeiry velmi podrobně vyptala a odhalila pravdu, kterou Mosfeira nemohla popřít.

A sice tu, že Mosfeira nemohla dnes ani v blízké budoucnosti vyslat do vesmíru nic, ani s posádkou, ani bez ní. Mosfeirský prezident asi v posledních výměnách informací řekl Jaseovu kapitánovi pravdu a o žádném tajném odpalovacím zařízení se nikdy ani neuvažovalo.

Tak to tedy vypadalo: atevové nikoho neobtěžovali, když se mezi ně náhle na legendárních květinových plachtách snesli lidé, a potom se od parního stroje vypracovali dál.

Ještě loni atevové stěží uvažovali o satelitech a vesmírných letech s ateveskou posádkou. Byli si jisti, že stanice je prázdná a jediní lidé žijí na Mosfeire. A najednou jejich svět jako blesk zasáhla přítomnost nových lidí na obloze; a z nebe jim byly elektronickou cestou dány plány, které měly zaručeně fungovat i bez zkoušení.

Za posledních šest měsíců se stalo národním mandátem rekonfigurovat ateveský vesmírný program - to bylo to slovo, které znělo všude - rekonfigurace. Tabini-aiji se účastnil závodu, závodu o výsledky, které by ukázal svému nejistému lidu, závodu o pevné místo na nebi, kde by si atevové mohli udržet právo rozhodovat o budoucnosti své planety - a tato konkrétní letecká továrna byla kriticky důležitá.

Výroba vesmírné lodi, která používala většinu stejných materiálů a řadu stejných konfigurací jako letadla, která tato továrna stavěla komerčně, šla daleko rychleji, než kdyby se měl od začátku vyvíjet systém raket s těžkým startem.

Zkoušky probíhaly na základě specifikací materiálu, převzatých z velmi jasných záznamů.

Pečlivě vybraná skupina atevských pilotů procházela výcvikem, aby si osvojila pilotování letounu, který tu stavěli. Pokud Bren rozuměl situaci na ostrově, i lidští vědci se zoufale snažili udržet krok s technologickou záplavou dat, která se snášela z nebe.

Osobně odhalil informační propast v univerzitních učebních programech fyziky a chemie: ministerstvo obrany totiž některé věci tajilo - NSP byl jen jeden příklad. Univerzita nemohla Brena ani jeho předchůdce naučit to, k čemu neměla přístup, a - neuvěřitelná věc - lidé na ministerstvu obrany, kteří těm datům rozuměli, zemřeli, a jejich následníci hledali zásuvky, aniž by tušili, na čem vlastně sedí... až přišla data z lodí a během několika sekund poslala jejich tajemství do starého železa.

Mosfeirské vládě nezbyly v ruce žádné karty. Atevové ovládali hlavní kontinent a tím pádem i většinu těžebního průmyslu. Lidé na velkém ostrově s horami uprostřed museli vyměňovat ryby za hliník a měď. A lidské objednávky těchto materiálů se dosud nezvýšily - možná to legislativa dosud neodsouhlasila. Jenomže aiji, ten jediným škrtem pera udělil svolení, aby atevské doly vyprodukovaly tolik, kolik potřebovala loď.

Mosfeira z pevniny dovážela nejen letadla, ale i keramiku a plasty. A ropu. Severně od ostrova byla v moři ložiska ropy, ale poblíž byly nejdražší pozemky na ostrově a těžební průmysl stagnoval, protože dodávky ropy z pevniny nebyly nikdy předtím ničím ohroženy.

Atevský vládce nebyl hlupák. Atevský vládce prodával letadla a ropu ostrovanům za velmi slušnou cenu - tak jako jeho otec. Letecký průmysl, vedený zprávami pai-dhiho a lidskou touhou po obchodu, vyčerpával domácí trh a zaměřil své ambice na satelity. Lidé potřebovali odstartovat, nejlépe z ostrova - ale aby toho dosáhli, museli nejdřív dostat atevský průmysl tak vysoko, aby jim mohl dodávat součástky. Ještě předtím, než se na nebi objevila ona podezřelá loď, položila Mosfeira na jednací stůl rakety a Patinandiská Aeronautika na pevnině se přejmenovala na Patinandi Aerospace.

Pak přiletěla loď: a rakety s těžkým startem, jak si je představovala Mosfeira, byly rázem v tahu. Z nebe přišly plány na vesmírný letoun schopný opakovaného použití a během jediného dne od přijetí konceptu poslal šejidan-ský aiji do Patinandi nařízení, aby přenechali výrobu součástek pro obchodní letadla o něco starší, stále však provozuschopné továrně, než se postaví pomocná letecká továrna.

Hned poté, co to v Šejidanu podepsal, doslova před dalším západem slunce, začali v Patinandi v provincii Sa-rini balit. Vybavení nezbytné pro tento druh výroby se mělo převézt do jiné provincie než Geigiho - tu mezitím čekal náramný zisk.

Nikdo nepřišel o práci, protože aiji okamžitě dalším dekretem největší letecké továrně na světě přikázal budovat v nepřetržitém provozu vesmírnou loď, bez debat, bez komisí a bez váhání. Bylo úžasné, jak atevský systém dokázal rychle jednat, když uvážíte, že vesmírný program se kdysi na tři měsíce zastavil kvůli debatě v komisích, jak mají být navrženy palivové záklopy v chemických raketách.

Před půl rokem nic z toho neexistovalo.

A pokud byly paidhiho mezidruhový překlad a interpretace historických dokumentů technicky přesně, potom tahle loď poletí ještě dřív, než byl ochotný přiznat dokonce i Jaseovi. Základní design nebyl v žádném případě inovací; zato dvojí pohon, systémy pro práci v beztíživém stavu, tepelný štít a interaktivní počítače, to byly revoluční věci.

Co se týče toho, proč atevové tohoto designu přijali bez obvyklé debaty o číslech, která je dřív zaměstnávala a projekty kvůli tomu strádaly - no, čísla tohoto letounu byla zcela nepochybně šťastná a nezpochybnitelná, včetně čísel v motorech a počítačích. Tohle byla totiž - až do poslední pneumatiky na podvozku - historická replika skutečného raketoplánu jménem Pegasus, který brázdil oblohu lidské Země po dvacet let v podobné gravitaci a s podobnými úkoly. Nikdy ho nepotkalo neštěstí ani katastrofa, a létal v harmonii s nebem a čísly nekonečného vesmíru, dokud nedosloužil. Tím pádem prokázal, že byl v harmonii s vesmírem a že nosí svým návrhářům a uživatelům štěstí.

Stačilo tohle prosté ujištění - a jen atevští bohové věděli, jak se na tomhle Tabiniho numerologové shodli - a debata, která mohla projekt potopit, skončila. Numerologové se dosud zotavovali ze střetu s NSP a byli spokojení - přinejmenším se pustili do studia čísel v designu letounu, aby zjistili, proč je vlastně tak šťastný, a mohli toho využít v atevské vědě.

Nikdy předtím takový rychlý souhlas žádný projekt nedostal. Při Brenově slyšení si toho nikdo moc nevšiml, ale podle jeho názoru se jednalo o stejnou revoluci v atevské filozofii, jako byl NSP, a podobně děsivou. Skoro by hádal, že se tu někomu vyhrožovalo smrtí, nebo že někde na tajných schůzkách byli atevové, kteří obvykle proti číslům protestovali, okamžitě umlčení. Tabini tenhle projekt chtěl, a kdyby ho atevové nechtěli, štěstí by se mohlo opravdu obrátit proti nim.

Sedadla v letounu byla odlehčená a rozšířená, aby vyhovovala atevské anatomii, ale aby udrželi, jak atevové říkali, harmonii úspěšných čísel, nic jiného se nezměnilo. Dokonce i celková váha zůstala stejná, když se vzalo v úvahu, že atevové váží víc než lidé. Prostě budou muset sklonit hlavu a sedět blíž u sebe. Pohodlí se dá nějak zařídít, až si na vesmírné lety zvyknou.

Dokonce se hovořilo (jistě k naprosté konsternaci určitých mosfeirských elementů) o tom, že by atevové mohli prodávat místa na palubě lidem, pokud se dohodnou na diplomatických detailech. Některým lidským frakcím se to prý líbilo, protože tak by mohli létat do vesmíru bez zvyšování daní.

Jiným, jak řekl Brenovi Shawn, když spolu naposled mluvili, se to líbilo proto, že to tak švalo konzervativce ve Straně lidského odkazu. Ministerstvo zahraničí zřejmě slavilo, když Bren před osmi týdny přeložil prezidentovi aijiho nabídku na prodej míst; a Georgi Barrulinovi se asi na stole žhavily telefony.

Chodníček se roztřásl, když po schodech vystoupal lord Geigi (chvíli se dole zdržel rozhovorem), a za ním zbytek lordů a představitelů. Ostraha zaujala klíčové pozice a poněkud paidhiho odtlačila od zábradlí. Černá kůže a zlaté oči byly

standardem nejen tady, ale v celém atevském světě a Bren si až příliš dobře uvědomoval, že světlovlasý člověk oblečený převážně v neutrálních barvách, nepatřících žádnému domu, působí jako pěst na oko. Jinak se to vyjádřit nedalo.

I přes svou výšku dítěte vyčníval na pozadí černého koženého oblečení se stříbrnými nýty, které na sobě měli Táno a Algini, zástupci moci atevské hlavy státu.

Vyčníval tam, ve svém kabátě po kolena, zapnutém na mnoho knoflíků, jak velela dvorská móda. V copánku měl výraznou bílou stuhu: barva paidhiho, muže, který nepatří k žádnému domu. Tabini mu řekl, že by si měl vybrat barvy, aby ho bylo poznat na oficiálních prezentacích; a samotná Ilisidi prohlásila, že bílá bude dobře ladit s jeho světlými vlasy, že zdůrazní jeho nezávislost na černé a červené aijiho domu - a že nikoho neurazí.

Bren si moc dobře uvědomoval, že kdyby byl za reflektory nějaký ostřelovač, on by mu zářil jako neonový nápis.

Ale mohl se spolehnout na to, že než vstoupil do budovy, proběhla tam důkladná bezpečnostní prověrka. A další večera v noci. A prohledávala tu nejen jeho ostraha, která ho chtěla udržet naživu, ale i ostraha lorda Gei-giho, která chtěla udržet naživu svého pána a zabránit jeho nepřítelům, aby z něj udělali hlupáka útokem na paidhiho.

Bren věděl, že kvůli tomu přidělal problémy dělníkům, kteří museli dnes ráno při cestě do práce projít důkladnou kontrolou.

Jenomže paidhiho osobně vyslal šejidanský aiji, a atevská politika taková gesta veřejné podpory neúprosně vyžadovala. Dělníci to chápali. Atevové, kteří se zajímali o Geigího bohatství, se stanou svědky další známky, že Geigi byl zachráněn před krachem a znovu se domůže významu a ekonomické moci ve svém regionu.

Tam, kde paidhi stál, mohl jen doufat, že všichni Geigího lidé jsou loajální. Táno a Algini mohli rovnou začít pít celé lahve prostředků proti překyselení žaludku, když Bren vystoupil z letadla a prohlásil, že bude spát v Geigího domě. A znovu teď, když na naléhání ředitele továrny vystoupal až sem. Ale i tihle dva museli přiznat, že pravděpodobnost Geigího zrady je téměř nulová a pravděpodobnost, že mu budou jeho atevové oddaní, velmi vysoká. Z atevského úhlu pohledu Geigího čísla stále čile stoupala, a tedy představovala problém pro jejich matematickou analýzu.

A navíc, nikdo se proti paidhimu nepokusil ohlásit Úmysl už alespoň měsíc.

Analytici na aijiho dvoře tedy tuto zastávku prohlásili za přijatelné riziko. Profesionálové, kteří ho museli chránit, zatímco on dělal taková spontánní gesta, pro to nepochybně měli jiný termín.

"Úžasné úsilí," řekl lordu Geigimu. "Ten pokrok je doopravdy ohromující. Absolutně ohromující. A aiji bude smýšlet stejně."

"Nand' Borujiri," řekl lord Geigi, "pracoval velmi tvrdě."

"Nand' Borujiri." Bren pokývl hlavou směrem k dotyčnému pánovi, řediteli Patinandi Aerospace, který je i přes svou fyzickou slabost doprovodil na nejvyšší chodníček. Za ním následovali lordi měst v asociaci lorda Gei-giho v provincii Sarini. "Rozhodně předám aijimu vaše doporučení. Absolutně úžasná organizace. Jeden by rád vyjádřil své uznání všem, kdo za to jsou zodpovědní."

"Nand' paidhi," řekl Borujiri. Pohyboval se pomalu, nejen kvůli svému stáří, ale i kvůli dlouhé nemoci. "Je to můj pomník, toto dílo. Jsem rozhodnut. Část svých pozemků jsem určil k rekreaci dělníků, kteří se mého díla účastní. A kolik úsilí do toho vložili!"

"Všechno tu probíhá na směny," vložil se do řeči lord Geigi. "Nepolevuje se ani v noci. A ta kontrola jakosti, nand' paidhi, ta pečlivá kontrola jakosti." Siréna několikrát krátce zahoukala, což byla žádost o pozornost; Bren a jeho ostraha, kdykoli připravená ke střelbě, o tom byli zpraveni předem. Lord Geigi se opřel o zábradlí a shlédl na obrovskou halu. "Nadiin-ji! Paidhi chválí vaši práci a pílí! Prosím o pozornost pro paidhi-aijiho!"

Bren si už na tyhle proslovy zvykl. Ale všude ho stíhali reportéři: tam dole byli atevové, kteří donesou tisku všechno, co řekne. Díky tomu, že tu byl důležitý dopravní uzel, tu bylo jistě víc reportérů než na předchozích dvou zastávkách, které byly spíš na venkově.

"Nadřin," zavolal ke vzhůru obráceným tvářím a sám se opřel o zapovězené zábradlí. "Překonali jste největší očekávání a nastavili vysokou laťku, vysokou laťku. Na kvalitě vaší práce budou záviset životy statečných atevů, kteří se vydají do vesmíru. Ale víc než to -" Tyhle součástky, to byl opravdu nádherný pohled. Kvůli reportérům se snažil vyvarovat stereotypů a zároveň mluvit stručně. Najednou se mu chtělo říct něco jiného, než co říkal na těchto místech předtím. Byl tu starý Borujiri a lord Geigi a Bren si vůbec poprvé mohl dovolit uvěřit, že tohle je vesmírná loď. V nadšení inženýrů i obyčejných dělníků, kteří se vzdali dovolených a pracovali přesčas, jen aby bylo dílo dřív hotové - pocítil svou inspiraci.

"Co víc, nadiin-nai, nastavili jste vysokou laťku v díle, které v historii tohoto světa nemá obdoby. Obyčejná loď může být postavena z ocelových plátů. Ale když vypluje na vlny, když její posádka učiní z lodi živou bytost, tehdy jsou všichni stavitelé té lodi a všichni, kdo kdy poplují na její palubě, svázáni v asociaci, která sahá ke každému pobřeží, jehož se loď kdy dotkne. Vaše naděje a vaše úsilí budují loď, která ponese naději celého světa, nadiin! Práce vašich rukou, víze vašeho ředitele, moudrost vašich lordů a odvaha atevů, kteří v této lodi poletí, dosáhne nových věcí na nebi, a stáhne nebe se všemi jeho možnostmi do vašich rukou. Aiji v Šejidanu ode mě uslyší, jak mimořádní a oddaní dělníci jste, a nepochybně to bude mít na paměti, až přijde čas na další výroční audienci; lord Geigi a nand' Borujiri mě informovali a dovolili mi informovat vás, že jednomu zástupci z každé směny účast na této audienci zaplatí. Své gratulace, nadiin, vám ani nemusím nabízet! Ukázali jste se a přinesli uznání své provincii, svému okrsku, své námaze! Ještě za mnoho staletí budou atevové vyprávět příběh o tom, jak ochotné ruce a um stavitelů, jako jste vy, vynesl atevy do vesmíru jejich vlastní silou a podle jejich vlastního práva!"

Nečekal nic víc než zdvořilou pozornost, kterou atevové věnovali mluvčímu, a potom formální, odměřený potlesk.

"Nand' paidhi!" uslyšel namísto toho, a potom celou továrnou zahřmělo: "Nand' Brene!"

Tento méně než formální titul se poprvé objevil v nepřilíhli seriózním tisku. Bren zrudl, zamával a odstoupil od zábradlí. V

tu chvíli se Táno a Algini jako živá zeď postavili mezi něj a dav.

"Nand' paidhi," řekl lord Geigi, a pokynul mu, aby sestoupil.

"Úchvatně vyjádřeno." Nand' Borujiri byl zjevně dojat. "Nechám si ho vyryt, nand' paidhi. Úchvatný dar!"

"Jste velmi laskav, nand' řediteli."

"Nadšená řeč," řekl lord Geigi. Když scházeli dolů, držel se blízko Brena. "Kdyby vás aiji mohl postrádat, nadi, prosím, přijměte mou osobní pohostinnost a prodlužte si svou návštěvu o několik dní v Dalaigi. Bylo by to mnohem klidnější a - ujišťuji vás - klima je tam nejkrásnější v celé zemi. Žlutocáci nepočkají. Papíry počkají. A když dáte mému kuchaři rybu a den, aby ji připravil, nand' paidhi, ujišťuji vás, že výsledkem bude skvělý, nepřekonatelný pokrm. Velmi si cenil vašeho vkusu, když jste včera večer krátce okusil jeho umění."

Bren si byl jistý, že to byla zčásti formalita a touha, aby Borujiri nenabídl totéž; ale zároveň to pravděpodobně byla naprosto čestná nabídka, a k tomu opakovaná. Pokud Bren věděl od Alginiho, kuchař byl jeho žádostí o místní specialitu včera večer opravdu potěšen. Byl to skvělý kuchař: Geigi byl milovníkem dobrého jídla a jeho kuchyně byla plným právem vyhlášena.

Váhal. Už už chtěl požádat ostrahu, aby se zeptali v jeho kanceláři, jestli by mohl ještě jeden den zůstat.

Ale když scházeli po třetím schodišti, ucítil v kapse vibraci vysílačky. To byla známka, že jeho ostraha prosí o pozornost, nebo mu radí odmítnout - zřejmě to druhé, rozhodl se, když uviděl pohled, který na něj vrhal Tano. Nebyl to žádný povzbudivý pohled typu kdyby si paidhi přál. Změna letového plánu a návrat do lordova domu asi nebyl nejlepší nápad.

"Já se obávám, nandi," povzdechl si Bren, "že mé povinnosti v hlavním městě mi nedovolují vaše pozvání přijmout."

Ta krátká vibrace nevarovala před nebezpečím. Bral to tak, že jeho ostraha nechce, aby se potuloval na očích veřejnosti. Také to mohlo být prosté upozornění - ovšem naléhavější, než mu kdo kdy dal - že ho čekají jinde. "Ale kdybych vaše pozvání obdržel jindy, možná v nějaké jiné lovecké sezoně, byl bych více než potěšen, nand' Geigi, taková je pravda."

Bože, jak on chtěl tu dovolenou, a měl rád-rád-rád lorda Geigih, i přesto, že zdravý rozum zapovídal používání tohoto klamného, smrtícího slova. Nechtěl, aby mu jeho ostraha vyprávěla, že lord Geigi znovu změnil strany.

Sestoupil do haly a vrhl se k němu batalion reportérů. Ale ani přímý útok kameramanů nepřekonal jeho ostrahu; Tano a Algini ho spolu s celou skupinou odvedli do kanceláře manažerky továrny. Dotyčná paní viděla, stejně jako Borujiri, v Brenově návštěvě známku štěstí a dobré pověsti.

"Nand' paidhi!" uklonila se a vytáhla kartičku se stuhou. Bílou, v paidhiho barvě. Personál je prozíravě rozdal jistým klíčovým osobám. Voněl tu rozehrátý vosk, voskovnice čekala v kanceláři. Lord Geigi a nand' Borujiri, spolu s celou řadou dalších představitelů, se nahrnuli do dveří. Venku se tlačili reportéři.

Bren si povzdechl a otiskl svou pečeť na kartičky. Budou viset někde na stěně, pro potěchu této i dalším generacím. Jeho ostraha zatím pěníla a zjevně si přála rychlý odchod. Byly ovšem okamžiky, kdy spěch vedl k horším problémům než jeho opak; a když ho ještě nikdo nepřimáčkla k podlaze a nevytáhl pistole, tak to asi nebylo nijak kritické.

"Auto čeká, nand' paidhi," řekl Tano v okamžiku, kdy vyřídil poslední kartičku.

Za dveřmi byla úniková cesta: novináři je ještě neobklíčili. Algini šel první a prohlédl cechovní auto. Protokol přikazoval, aby se neustále nacházelo pod osobní kontrolou paidhiho ostrahy. Tano přidržel dveře jako živý štít - Bren neměl ponětí, proti čemu.

Na dvě vteřiny se přitom oba dostali z doslechu místních. "Lord Saigimi je mrtvý," šeptl mu Tano, tiše a naléhavě.

"Neví se, kdo to udělal."

Tak o tohle tady šlo. Bren se nadechl a během příštího vypálení neuronu si pomyslel, že lord Geigi na druhé straně stejných dveří teď pravděpodobně dostává od své ostrahy přesně tytéž zprávy.

Lord z Tasigin Maridu, kruhu mořského pobřeží v dolní části poloostrova, byl mrtvý a jeho smrt nebyla přirozená.

Lord z Tasigin Maridu byl Edi a také největší odpůrce vesmírného programu na celém poloostrově. Když se Geigi za program postavil a Deana Hanksová ho svým šrapnelem politicky oslabil, lord Saigimi začal okamžitě trvat na tom, aby lord Geigi okamžitě a zcela zaplatil své osobní dluhy z ropných investic. Očekával, že to lorda Geigih zruinuje a ten tak přijde o moc v Dalaigi.

Díky astronomovi Grigijimu se to nestalo.

Geigi rozvážně vyšel ze dveří. Takhle se ateovové tvářili, když věděli, že by mohli někoho urazit svým výrazem. Bren by se vsadil, že ho ta zpráva nezarmoutila. Možná - blesko mu hlavou - se Geigi na té vraždě přímo podílel.

Ne. To by neudělal. To jistě ne. Ne když měl doslova pod svou střechou aijiho zástupce, kterého by potom s vraždou jistě aspoň v myšlenkách spojovali.

"Zprávy," řekl Bren, okamžitě rozhodnutý ignorovat svá podezření a brát Geigih jako nevinného - v dalším okamžiku ho napadlo, že v tom mohl mít prsty Tabini - když tedy byl Tabiniho zástupce pod jeho střechou. "Nandi, právě byl zavražděn lord Saigimi. Neprodleně jsem se začal obávat o vaše bezpečí; a musím odletět podle plánu. Obávám se, že za těchto okolností nemám jinou možnost než se držet své práce, a mé místo je tam, kde mohu překládat lodi, kdyby oni měli otázky. Ale poctil byste mě tím, že mě na letiště doprovodíte v mém voze?"

Geigi byl mimě pobledlý, jak to ateovové uměli. Bylo možné, že Geigi - pokud v tom neměl prsty a bál se, že bude obviněn - hodlal celý výlet na ryby zrušit jako nevhodný za daných okolností a nabídnout - z bezpečnostních důvodů - použití svého vozu.

Ale Bren právě obul druhou botu.

Nabídl mu moučník, jak říkali ateovové. Mysleli tím jídlo, které následovalo po fatálním odhalení u večeře.

"Nand' paidhi," pokýval Geigi rozhodně hlavou. "Rád s vámi pojedu a budu poctěn vaší společností."

Pro oba bylo jistým závazkem nechat se takhle vidět: Geigi se stavěl na stranu aijiho z Šejidanu, pro případ, že by

sousední lordi z komplikované poloostrovní asociace chtěli aijiho pozlobit a zaútočit na jeho ceněný majetek v této provincii.

Geigi ho po betonové cestě doprovodil k autu. Oni a jejich bezpečnostní personál, to byl pohled. "Dohlédněte," řekl Bren a skoro se za to styděl, "dohlédněte i na bezpečí nand' Borujiriho, Tano-ji."

"Sdělili jsme to ostraze budovy," odpověděl Tano, když přicházeli k autům. Prostřední bylo jeho, ostatní byla nablízku. Tano by ho neopustil. A nějak se mu přitom povedlo upozornit ostrahu budovy, asi skrze Geigiho strážkyni Gesirimu, když podepisoval kartičky. Ani si toho nevšiml. Takhle tedy zabránili novinářům, aby se dostali k vnějším dveřím. "Nepříjemné," prohlásil lord Geigi. "Ujišťuji paidhiho, že jeho bezpečí nebude ničím ohroženo. Velmi bych se styděl, kdyby bylo."

"Nikdy bych si nepřál," odpověděl Bren, "vystavit riziku svého hostitele. A lorde Geigi - nikdy nepodceňujte cenu, jakou pro aijiho máte. Víím, že by Tabini-aiji silně oponoval jakékoli akci proti vám nebo čemukoli vašemu."

Bylo to zdvořilé. I pravdivé. Geigi stavěl loď. Geigi byl zdroj stability a zaměstnanosti v celém regionu.

Když se přiblížili k cestě, gratulanti z továrny zahlédli je i jejich společnost. Vrata se otevřela a k nim se vyhnul dav, mával a nabízel jim květiny, a za nimi novináři a kamery... Brenova ani Geigiho ostraha z toho neměla radost.

Ale dělníci, zdálo se, netušili, že tu probíhá bezpečnostní poplach a atevské zdvořilé, bezvýrazné ticho během proslovu zdaleka neznamenal, že takoví zůstanou i potom. Jásali a házeli kytice za perimetr z napjatého provazu, který vytvořila rychle jednající ostraha továrny. Fakt, že květiny dopadly na trávník a nebylo je tedy možné sebrat, gratulanty nijak neodradil. Pouhá nabídka postačovala, a atevové byli zvyklí na přísnou ostrahu: čím vyšší lord, tím přísnější a silněji reagující strážce měl.

Bren vyběhl pár metrů na trávník, shýbl se a zvedl jednu kytici. Lord Asociace by to udělat nemohl, ale on, jako člověk s bílou stuhou, takové zábrany neměl - ani neměl potřebu udržet si lordskou důstojnost. Držel kytici ve vzduchu a mával na jásající dav, zatímco Alginí a Tano ho tlačili do otevřených dveří auta.

Mohl se hájit dobrou vůlí prostého lidu a takové riziko patřilo (do jisté míry) k jeho práci. Dav byl jeho gestem potěšen. Ještě víc křičel a mával. A uspokojilo to novináře, měli aspoň nějaký lepší záběr než nastupování do aut.

Samozřejmě, chránit ho před následky takových gest, to byla práce pro Tana a Alginího. Bren a lord Geigi nastoupili do auta z opačných stran. Tano si sedl na svoje dozadu obrácené sedadlo v prostorné zadní části a Alginí si sedl na místo spolujezdce. Když odjížděli, následovali několik aut plných příslušníků ostrahy. Další pojedou za nimi.

"Pozvání stále platí," řekl lord Geigi. "Vím, že se nám ta ryba směje."

"Těším se," řekl Bren, "na lov té ryby. Doufám, že mě pozvete i při příštím tahu toho lehkomyšlného tvora. Přál bych si moci to zkusit tuto sezonu. Doufám, že v té příští si na mě vzpomenete."

"Jeden si nepochybně vzpomene."

Tano a Alginí zjevně nechtěli odpočívat, dokud Bren nezmizí z provincie.

Ale on věřil tomu, že se o vraždě doslechli dřív než reportéři, ledaže by dotyční reportéři lorda Saigimiho obstoupili v okamžiku jeho smrti - a i potom jen tehdy, pokud měli stejně dobrou komunikaci jako Cech. Brenova ostraha se to doslechla, protože viník (nebo Saigimiho ostraha) byl elektronicky napojený na Cech vrahů, a ten dokázal rozesílat přímé zprávy svým členům rychleji než aijiho osobním zástupcům - ti se ne vždy dozvídali všechno.

A tohle musela být práce Cechu, jinak by nastaly skutečné problémy. Cech byl nestranný zprostředkovatel a udržoval mír. Mohl jednomu členovi povolit kontrakt na vraždu, ale nestáhl přitom zdroje od jiných členů v dobrém postavení, kteří zamýšlený cíl chránili. K vedlejším ztrátám se stavěl velmi negativně - biičí'ji, finesa, to byla součást cechovní hrdosti. Cíl musel být podle zákona vyrozuměn a kontrakty byly prováděny - a Cech vrahů varoval, když to bylo nutné, aby takovým věcem zabránil.

A Tabini-aiji samozřejmě varoval svou ostrahu ohledně svých vlastních úmyslů. Cech by je třeba neinformoval. Jak Bren kdysi viděl, dokonce i aiji někdy ohlásil Úmysl. Ale šlechtici a šilenci, jak kdysi řekl Tano, někdy neohlašovali, a obránci ne vždy věděli o pokusu předem. Pokud lorda Saigimiho nechal zabít Tabini, Tano a Alginí o tom mohli vědět z Tabiniho zdrojů.

Pokud to nebyl Geigi. Bren si plně uvědomoval podsaditého, příjemného atevu, který seděl vedle něj, v autě prosyceném příjemným pižmovým pachem atevů, autě atevské velikosti a váhy. A dávalo by to smysl. Geigi nebyl zdaleka tak samolibý, jak vypadal, a loni se odvrátil od plánů lorda Saigimiho proti aijimu.

Dávalo by dokonalý smysl, aby Geigi se svými nově nabytými zdroji dostal své členy Cechu co nejbližší k Saigimimu; dalo se snadno odhadnout, že Saigimi udělal přesně totéž jemu.

Lord Geigi se minulých událostí účastnil přímo - a to byl důvod, proč byla paidhiho ostraha velmi znepokojená tím, jak se zastavil a zvedl květiny. Někdy, pomyslel si Bren, se chovám vážně jako sebevrah.

Geigi nechal svou ostrahu jet jinými auty a posadil se vedle něj, mezi Tabiniho agenty. Tím dával najevo, jak silně závisí na paidhim a šejidanském aijim; ale také by vrhlo stín podezření na paidhiho a aijiho, kdyby byl vinen.

K čertu. To jistě ne. Tabini věděl, kde je a co se děje. Tabiniho ostraha by ho nenechala udělat takovou chybu.

Mezitím všichni reportéři, kteří se shromáždili kvůli exkurzi v továrně, hlásili po celém poloostrově (nemluvě o všech lordech Asociace), jak paidhi pozval lorda Geigiho pod svou ochranu.

Mezi nimi, na severu, v údolí Padi, byla i lady Direiso z domu Kadigidiů, která si opravdu přála vidět paidhiho mrtvého a kterou aiji ponechával naživu jen proto, že mocenské vakuum vzniklé její smrtí by mu přidělovalo ještě víc problémů, než nadělala živá.

Direiso. To byla zajímavá otázka.

Automobily eskorty vypadaly jako hračky, když projížděly pod pravým křídlem soukromého tryskového letounu, který zahýbal domů. Tam, kde předtím stálo, zářila na betonu jasná skvrna z květin, kytic i věnců. Byly položeny kolem skupiny černých střech automobilů.

Lord Geigi tedy neodjel, když se zavřely dveře letadla, dokonce počkal i během rolování na vzdálenou východozápadní ranvej. Geigi počkal, dokud nebude ve vzduchu.

Dokonce i teď stálo u aut několik atevů a sledovalo letadlo. Od lorda Asociace to bylo extravagantní gesto, ale v politice měla všechna taková gesta svůj význam.

Ragiská atevština neměla žádné slovo pro lásku a žádné slovo pro přítele ani kamaráda. Jedna z operačních ironií toho jazyka. A pro atevu v situaci lorda Geigih bylo velmi těžké dát najevo svou osobní pozici, pokud byly logické důvody pro podezírání jeho asociací - neboť asociace zbarvovaly vše, požadovaly vše a zkreslovaly vše.

Bren zjistil, že je - v lidském slova smyslu - dojat obrazem, který mizí pod jeho okénkem. Nepochyboval o dělnících a obyčejných atevcích z bílé omítnutého městečka. To oni mu nabídli ty květiny.

Ovšem v téhle výšce a vzdálenosti se už jeho slepá důvěra vytratila.

Nevěřil ani lordu Geigimu - kromě toho, že jeho známé i neznámé asociace momentálně konvergovaly ke stejnému cíli jako ty jeho: k Tabinimu, aijimu Západní asociace, k Tabinimu, kterému patřilo tohle letadlo, ostraha, a loajalita lordů i občanů celého kontinentu.

Man'či. Loajalita, ovšem instinktivní, ne vědomě zvolená. Identické man'či znamenalo spojení. Žádné jiné počty nedávaly smysl.

A na zemi, která pod nimi ubíhala, se ani nedalo použít lidské slovo "hranice". Atevská mapa vlastně hranice neznala. Zнала vlastnictví pozemků - svým způsobem. Měla okresy, ale jejich okraje byly rozmazané. Dalo se říct "provincie", to bylo blízké čarám na mapě a rozhodně v tom byl zeměpisný kontext, neznamenalo to ale to, co jste mysleli, pokud jste byli tvrdohlavý člověk, který se snažil nacpat pevninské termíny do mosfeirských škatulek. Ať Bren dole viděl cokoli, nemělo to okraje. Tak jako neměla okraje země a překrývající se asociace.

Taková myšlenka, když jste ji analyzovali, mohla v jednom osamoceném člověku vyvolat touhu, aby alespoň něco, čeho se dotkne, mělo nějaký obyčejný, lidský význam a dotklo se to na oplátku jeho. Aby něco uspokojilo náklonnost, kterou v lidském srdci vyvolávaly dobré činy.

Ale kdyby to něco udělalo, bylo by to skutečné? Byla náklonnost skutečná proto, že ji pocítovala jedna strana transakce, i když ta druhá cítila vždy něco jiného?

Zvuk jedné tleskající ruky. Bylo to tohle, co slyšel?

Letadlo vyrovnalo let a zamířilo na severovýchod. Za oknem byly kopce jižního poloostrova, provincie Talidi, geografického útvaru, který opět postrádal pevné okraje. Za nezřetelnými kopci na jihu byl Tasigin Marid, pobřežní komunity, v nichž měl největší vliv lord Saigimi. Teď to tam bude vřít, jak se rozšiřuje zpráva o vraždě jejich lorda.

Za druhým okénkem, přes pracovní prostor nepřilís velkého obchodního letounu, Bren viděl jen modré nebe. Věděl, co by spatřil, kdyby vstal a šel se podívat: stejné zářící, rozvlněné moře jako z Geigih balkonu. A stejný opar na obzoru: jižní pobřeží Mosfeiry.

Dnes odpoledne se tam Bren dívat nechtěl. Dívání a přemýšlení měl dost ráno. Aniž by si to uvědomil, rozedřel si do krve malé místo ve svých citech, o kterém si myslel, že už je dávno necitlivé.

Když jako hlupák přemýšlel o tom, začal myslet na Barb, na svou matku a bratra, přemýšlet, jaké je tam počasí a jestli jeho bratr na pár hodin zapomněl na výhrůžky a znovu si hraje se svým členem, jak to o jarních večerech dělá.

Tuhle část svého života musel zapečetit. Nechat to být, nevtat se v ráň. Jenom se při téhle cestě k Mosfeire moc přiblížil, mohl ji vidět z letadla, seděl na tom balkóně a měl příliš mnoho času na přemýšlení.

Ta druhá část, jeho práce, jeho povinnost, ať si tomu říkal jak chtěl -

No, aspoň že tohle šlo daleko lépe, než doufal.

Každý úspěch, jako město a továrna, které teď rychle mizely za nimi, byla další přímá výzva pro atevskou opozici, kterou se v Asociaci dařilo jen tak tak držet na uzdě: pokud se Tabiniho nezbaví rychle, pak i ti nejhlupejší uvidí, že změny, proti kterým tak vehementně bojují, zakoření v atevském životě a ekonomice tak pevně, že Tabiniho přežijí. I kdyby Tabini v tento okamžik zemřel, život by nikdy nebyl stejný jako kdyby nikdy nežil.

Řada atevských lordů byla nepřátelská k lidskému kulturnímu vlivu - propána, dalo se říct, že každý lord Asociace, včetně samotného Tabiniho, měl jisté výhrady k lidské kultuře, i když dokonce i Tabini slábl v otázce televize a prodloužení vysílacích časů; to už začínalo trápit i paidhiho.

Jiní lordi a zástupci byli lidské technologii nakloněni (pokud prospívala jejich okráskům), ale z historických a národnostních důvodů se jim nelíbil Tabini jako samovládce.

A několik atevů, lordů i občanů, ostře protestovalo proti obojímu - technologii i Tabinimu.

Prostě - udržet se nebylo snadné, ne pro vládu, která se držela v rovnováze jen díky Tabiniho umění vyvažovat odměny a hrozby. Tak třeba zrovna Geigi: Geigi mohl klidně začít v táboře lordů nepřátelských vůči Tabinimu z důvodů, které nijak nesouvisely s technologií, zato však souvisely velmi podstatně s etnickými rozkoly mezi atevy.

Ale když Geigimu přerostla situace přes hlavu, finanční, politická, i asociální, Tabini nejen že ho neodstranil ani neponížil, Tabini přiznal, že poloostrov dostával příliš málo vládních zakázek (aby také ne, když ho ovládali Tabiniho nejzapřísažilejší nepřátelé) a uznal, že Geigi, poctivý a čestný lord Geigi, má plné právo si stěžovat.

Geigi měl ve své provincii jedinou velkou továrnu na letadla na světě. Ta by se ovšem dala nahradit, zničit konkurenci, dokonce i z rozkazu aijih přestěhovat - a Geigi teď za svůj život a prosperitu své místní asociace vděčil tomu, že se přidál na Tabiniho stranu.

Proto stál teď ředitel Borujiri pevně na straně Tabiniho, stejně jako dělníci. Pokud atevové měli letět do vesmíru dřív, než se plánovalo, znamenalo to výhru pro Patinandi Aerospace, životní šanci pro Borujiriho, prosperitu pro místní trh

práce (toho času v depresi), a oslňující vzestup pro tichého a poctivého lorda, který investoval do ropných polí v Tasigin Maridu a přišel tam téměř o vše. Saigimi, jehož příbuzným patřily vrtné plošiny, mu nijak nepomohl. Jaké sliby Saigimi od Geigih o získal a pak vymáhal při loňském pokusu nahradit paidhiho paidhi-nástupnici, to mohl Bren pouze hádat. Geigi tuhle část příběhu nikdy neprozradil. A jak byli Geigi a Saigimi zoufalí, když paidhi-nástupnice své atevské spojence odměnila tím, že jim poskytla informace o něčem, co mělo stejný účinek jako atomová bomba - to se už asi nikdo nedozví, neboť Geigi nepromluví a Saigimi je teď po smrti.

A Bren si přál vědět to, už z prosté vulgární zvědavosti.

Ale ta věc se Saigimim buď zůstala horká děle, než by myslel (že by měl Tabini pořád na paměti ten loňský pokus o vraždu?), nebo se nedávno náhle znovu rozhořela, z důvodů, které při plánování své cesty Bren přehlédli.

Za předpokladu, že Saigimih o opravdu odstranil Tabini.

Bren se už naučil aplikovat na atevskou motivaci dostatečně pokroucenou logiku: jestli to byl Tabini, možná, že nechal Saigimih o smrt načasovat přesně na okamžik, kdy bude Bren na veřejnosti s Geigim, a tím Geigih o ubezpečí o své dobré vůli: kdyby Geigih o ta zpráva zastihla uprostřed noci nebo v nějaký normální den, mohl by dojít k závěru, že aiji začal čistku proti svým nepřítelům.

Potom by Geigi mohl udělat něco nepředloženého, třeba se rozběhnout za lady Direiso (daleko nebezpečnějším protivníkem, než byl Saigimi), a to by mohlo způsobit Geigih o smrt - kdyby se v Direiso mylil. Nebo, i když o tom Bren pochyboval, by to mohlo vést k tomu, že Direiso shromáždí svou skupinu spiklenců, vtáhne Geigih o zpět do svého man'či a postaví ho proti Tabinimu, což by jim umožnilo mít všemožné požadavky na loď.

Tabini nerad vyvolával strach. Podle atevů jen hlupák činí své nepřátele nervózními, a jen mnohem, mnohem větší hlupák děsí své potenciální spojence. Tabini se k extrémním opatřením, jako byla vražda, uchýloval zřídka. Raději nechával moc na jistých místech v rukou svých starých, dobře známých nepřátel, než aby ji nechal spadnout do rukou neznámých následníků, kteří by mohli udělat bůhvíco, aniž by o tom Tabini dostával pečlivé, detailní zprávy. Tato jeho tendence nechat situaci plavat, pokud dostává pořádné informace, by měla lady Direiso dost pokazit spání.

A tím pádem se buď stalo něco, co překonalo Saigimih o poslední prohršky, a bylo tedy nezbytné ho odstranit, nebo - a to bylo také možné - byla vražda Saigimih o pouze varování pro Direiso, hlavní Tabinih o protivnici.

Rozhodně je možné, že pravým cílem byla Direiso.

Bren rozhodně netoužil diskutovat o tom s Geigim; a co se týče Tana a Alginih o, když nastupovali do letadla, položil jim jednu pečlivě zvolenou otázku: "Víte o tom něco, nadiin, a je aiji v pořádku?" a oni tvrdili, že nevědí, která strana to udělala, ale o Tabinih o bezpečnosti ho ujistili s tónem, který zněl jako jistota.

Obyčejně byli vstřícnější.

A teď, když o tom Bren začal přemýšlet - a zanedbával přitom třídění svých zápisků, což by jako paidhi neměl - ta zpráva o Saigimih o smrti se nepříjemně podobala dopisu od nepřítomného - Přitele.

Propána, to mu ale hloupě uklouzlo.

Jenže Baniči byl neomylně Baniči, tak jako Jago byla Jago. Tvořili jeho ostrahu část loňského roku a sblížil se s nimi víc, než s kterýmikoli jinými atevy. A odstranění vysokého lorda Asociace, to by Tabini mohl svěřit jen několika málo vrahům z Cechu. Baniči a jeho partnerka nepochybně vévodili jejich seznamu.

Baniči a Jago. Oba dva Bren choval ve svém srdci, v tom měkkém, teplém a zranitelném místě; oba dva byli na nějaké misi, mimo Šejidan, a jeho dotazy po nich už pár měsíců nikam nevedly.

Tano a Algini, kteří také patřili do Cechu, ho celou zimu ujišťovali, že Baniči a Jago jsou v pořádku, jen mají jistou práci. Bren jim posílal dopisy. Tedy - doufal, že odešly. Ale nedostal žádnou odpověď.

A ne, Tano ani Algini nevěděli, jestli se Baniči a Jago vrátí. Ptal se jich, kdykoli se vyskytlo něco, co by mohlo posloužit jako výmluva pro tu otázku: Baniči a Jago měli vyšší hodnotu než Tano a Algini a Bren nikdy, nikdy nechtěl, aby ti dva začali pochybovat o tom, zda oceňuje jejich služby, ale - přemýšlel. Měl o ně starost.

Krucipisek, oni mu chyběli.

To nebylo fěr vůči personálu, který měl, zkušeným a velmi oddaným atevům, kteří mu nabízeli všemožnou podporu a ochranu a oddanost, jakou jen mohli atevové z Cechu nabídnout. Včetně Tanova příbuzenstva - jeden z nich řídil paidhiho úředníky a někteří další, techničtí pisatelé v kancelářích po celé pevnině, mu přes Tana posílali zprávy. Tanův klan byl, jak se zdálo, velmi rozsáhlý a tvořili ho dobří a spolehliví atevové.

A Algini, Bože, Algini, který vypadal jako samotář, nebýt jeho dlouhého partnerství s Tanem. Algini byl daleko méně ohebný a daleko chladnější, než kdy byl Tano, ale byl to tichý a dobrý muž, který dokázal s neomylnou přesností vrhat nožem, který absolvoval (jak naznačoval Tano) dvě velmi špatné mise, které mu způsobily vážné osobní problémy; a který byl, jak říkal Tano, v Cechu tak tichý, že o něm na dva roky úplně ztratili přehled a vyškrtli ho jakožto mrtvého, dokud je Tano neupozornil, že celou tu dobu hlasoval, a že on může jeho totožnost zaručit - neboť s ním už dva roky pracuje na stejných misích - a že teprve když aiji požádal, aby vstoupili do jeho osobní stráže, zjistili, že je Algini uveden jako mrtvý. Alginimu to přišlo stejně legrační jako Tanovi, ale pokud paidhi věděl, byl to vtip, který nikdy neopustil stěny Cechu. Ostuda pro Cech, o níž se veřejnost neměla nikdy, nikdy dozvědět.

Ale ukazovalo to, jak dobře se Algini dokázal začlenit do prostředí. Až téměř po roce ho Bren dokázal přimět k tomu, aby si rozepnul kabát, neformálně si podepřel nohy a zasmál se, stydlivě, ale téměř s úšklebkem, jedné z Tanových neuctivých poznámek.

Právě teď byl ovšem Algini na nohou, zapnutý až po bradu a celý vážný. Stál vpředu u přepážky a bavil se se stejným vážným Tanem. Ostatní strážníci se drželi dál, což ještě víc budilo Brenovu touhu po informacích. Předpokládal, že se jeho personál pokouší získat přesné informace o situaci v Tasigin Maridu, než mu něco řeknou. Možná, že se zprávy

hrnuly i z jiných zasažených míst, přes která museli letět. Třeba se něco stalo i v hlavním městě. Byly chvíle, kdy jste se svou ostrahou mluvili, a pak byly chvíle, kdy jste se jí nepletli do cesty a nechali ji pracovat.

A Bren musel momentálně pracovat na poznámkách, měl práci. Možná někdo umíral. Možná -

Sakra, ne, on s tím nic dělat nemohl. A oni jeho rady nepotřebovali. Byl na pevnině dost dlouho na to, aby rozumem chápal jisté věci, aby chápal ateveský způsob práce jako součásti širšího schématu, které zachraňovalo životy.

Už před nějakým časem se však Bren rozhodl, že nikdy nebude natolik aklimatizovaný, aby na to nemyslel. Pořád ho to muselo trápit. Pro jeho práci bylo nezbytné, aby ho to trápilo: on měl překládat, ne přecházet do kultury, jakkoli byl v pokušení proklínat Saigimiho kvůli všem těm dobrým ateuvům, jejichž krev byla na jeho ruce, musel mít na paměti, že neví, jaký byl důvod. Ne na té hluboké, instinktivní úrovni, na níž atevové věděli, co si vzájemně provádějí. On musel zůstat mimo.

Když letadlo dosáhlo své letové hladiny, otevřel počítač a vyvolal slovníkové soubory. Stovky termínů typu man'či v něm bylo nevyhodnocených.

Loajalita, to nebylo man'či; man'či, to nebyla loajalita. Man'či reagovalo na řád vesmíru, harmonii, která jakýmsi nedefinovatelným způsobem man'či určovala a zároveň neurčovala.

Man'či, jak se Bren naučil, byla emoce. Asociace, to byla logika. A aby mohl jeden ateva přijít na to, jak ho vidí ostatní, měl k dispozici skvělé matematické schopnosti. Celý svůj život počítal, některé tradičnější filozofie doslova věřily tomu, že datum vašeho narození a šťastná či nešťastná čísla vašich blízkých asociovaných nebo květín v kytici přispívají k harmonii kosmu a určují směr, kterým se máte dát. Logicky.

Babini byl v těchto otázkách skeptikem a pravidelně si utahoval z puristů. Babini by nejspíše prohlásil, že Saigimi si svá čísla sečetl špatně a netušil, kolik vyšlo aijimu.

Pro člověka bylo nejlepší, aby se držel přímo v odhadnutelném středu man'či k velmi mocnému atevovi, aby poslouchal svou ostrahu a aby nikdy, nikdy, nešlapal na okraje s nepovolenými osobami.

Deana Hanksová své funkční období začala právě tím, že se zapletla s okrají, a teď měla na ruce víc krve, než kdy pochopí. Třeba Saigimiho krev. Kruhy po kamenech, které tak neopatrně hodila do vody při pátrání po atevech, kteří by nesouhlasili s aijim (tedy všichni disidenti, které mohla najít), asociovaly řadu ateuvů, kteří by možná jinak asociaci nikdy nevytvořili. Saigimiho mohla docela dobře zabít Hanksová.

Tedy v tom smyslu, v jakém lidé chápali zodpovědnost.

Atevové by prostě řekli, že do Saigimiho situace vnesla nešťastná čísla, a že Saigimi je od té doby ještě zhoršil.

"Ovocnou šťávu, nand' paidhi?" zeptal se nejmladší ze strážců a Bren se vynořil z elektronického moře dat, aby přijal pít.

Z poloostrova do Šejidanu to byly asi dvě hodiny cesty, když se započítá ďábelská navigace, která se postarala o to, aby se letadlo nad šejidanským letištěm objevilo jakoby od východu, ne od západu. Nezaletěli si moc, ale asi před půl hodinou se letadlo otočilo, a to Brenovi napovědělo, kde jsou.

Bál se, že kvůli té vraždě na jihu ho zdrží bezpečnostní opatření. Skoro si přál, aby tu bylo víc jídla než jen ovocná šťáva, ale na něco k snědku musel počkat, dokud nebudou na bezpečném území - byli ve třech městech a na čtyřech zdivořilostních zastávkách bez jediného jídla, které by nepovolila ostraha, navíc překročili hranice, za nimiž se za povolené maso pro tuto sezonu pokládalo něco jiného. Ne každý ateva bral ohled na takové maličkosti, ale aijih osobní letadlo ano, a Bren si opravdu nemyslel, že by dokázal snést další sendvič s rybím nebo vaječným salátem, které byly skoro vždycky kabiu, vhodné, a uchylovalo se k nim téměř každé letadlo, které čelilo problémům s ostrahou a muselo přeletět velké množství sezinních předělů.

Sendviče byly docela dobré - první tři dny této osmidenní cesty.

"Nějaké zprávy?" zeptal se strážného. Mluvil o situaci se Saigimim. Už to určitě bylo v televizi, měl by o tom vědět každý. Strážný odpověděl: "Mám se zeptat, nand' paidhi?"

Z toho Bren pochopil, že už je oficiální zpráva; a mladý strážný nemohl paidhiho hlad po vědění ukojit, protože nevěděl dost: touto otázkou vlastně nabízel, že řekne nadřízenému důstojníkovi, že se paidhi ptá.

"Provedte," řekl a ještě než se stihl napít podruhé, byl tu Tano a sklouzl do křesla naproti němu.

"Situace v Bu-javidu, nand' paidhi, je klidná a v hlavním městě je ticho. Mysleli jsme, že bychom mohli zamířit do Taibenu, ale zdá se, že to není potřeba. Pokud souhlasíte, vydáme se na letiště."

"Co myslíte vy, Tano-ji?" Bren neměl vůbec v úmyslu zpochybňovat svou ostrahu. "Absolutně důvěřuji vašemu úsudku."

"Podle mého názoru bychom měli přistát co možná nejrychleji, nand' paidhi. Jsem ujištěn, že na nás čeká velmi odpovídající ostraha, a čím déle budeme čekat, tím těžší může být takovou ostrahu zajistit, alespoň po příštích pár hodin. Pravděpodobnější bude spíš oslava než nějaká opozice, co se týče provincie Sašini; to hlupáky odradí od neohlášených odvet. Ale profesionálové mohou stále jednat podle legálního kontraktu proti jiným než jste vy, nand' paidhi, takže bych doporučoval diskretnost."

"Tím jsem si jist." Když tu Tano a Algini měli své podřízené, byli přísně formální. Jinak by je Bren oba pozval, aby si sedli, napili se a řekli mu, co se doopravdy děje. Letadlo v poklidu letělo mezi nebem, obsazeným lidmi, a ateveskou zemí, která vřela. A jeho ostraha, vrahové Cechu s licenci, tvrdili, že letiště v hlavním městě je bezpečné - jenže někde se volně pohybovaly elementy, které jim dělaly starosti. Právě tohle Bren slyšel v Tanově řeči: vědomí hrozby, která možná není zaměřena přímo na něj, ale kterou bude muset akceptovat. Členové Cechu najatí na Saigimiho byli profesionálové, neobětovali by svůj život nebo životy svých kolegů pro ztracenou věc, ale v klanu a kolem něj vypuknou zápasy o moc. Dozvuky Saigimiho smrti ještě zdaleka neumlkly.

Mohl těm dvěma věřit a opustit Geigih, který mu dlužil, že se za něj přimluvil, a on díky tomu přežil? Rozhodně. Tano a Algini měli man'či k Tabinimu a pokud by ho někdy chtěl Babini vidět mrtvého, postarali by se o to právě oni. Dokud

ho Babini chtěl živého, budou to oni, kdo se bez váhání vrhne mezi něj a kulku. Man'či bylo velice jednoduché, dokud jste se nepřiblížili k ošemetné půdě mezi domy, a právě tam začal být Geigi příliš nejasný, než aby se mu dalo věřit v takovéhle krizi. Man'či se táhlo nahoru k vůdci, ne však dolů od něj. Byl to instinkt. Byla to atevská matematika. A tihle dva mu radili, aby se pohyboval rychle a neodklonil se k žádnému jinému cíli.

A tak začal jednoduše skládat svou práci a vypínat počítač. Tano znovu vstal, aby nařídil něco, co souviselo s přistáním.

Letadlo se náhle naklonilo a propadlo se. Atevský doprovod upadl na svá sedadla. Bren pevně sevřel svůj drahocenný počítač, když mu hladký plast, tažený odstředivou silou k okénku, začal vyklouzávat z prstů.

Jeho ovocná šťáva narazila na totéž okénko a stěnu a tam se rozprskla.

Letadlo se vyrovnalo.

"Nand' paidhi," ozval se z reproduktoru hlas druhého pilota, "odpusťte nám. V naší letové dráze bylo jiné letadlo."

Tano, Algini a ostatní se sbírali ze země. Nejmladší příslušník ostrahy, Audiri, se okamžitě objevil s ručníkem, sebral sklenici, která se naštěstí nerozbila, a setřel ze všeho ovocnou šťávu.

Bren počítač nepustil. Bolely ho prsty. Srdce nemělo ani čas, aby se rozbušilo. Ted' si opožděně uvědomovalo, že by možná mělo, ale mozek mu doporučil, aby se neobtěžovalo, že už je stejně pozdě.

"Nadiin," hlásil Algini posádce přes interkom, "zjistěte laskavě původce a sdělte řízení letového provozu, že aijihů personál požaduje jména a identifikace toho letounu."

"To asi nic nebude," zamumlal Bren a dovolil Tanovi, aby převzal počítač. Řízení letového provozu byl relativně nový systém. Letadla ne. Někteří jedinci se domnívali, že se na ně pravidla ŘLP nevztahují.

Pokud v určitý den nějaký ateva absolutistického vyznání pomocí numerologie zjistil, že systém mu přidělil nešťastná čísla, pak je sám změnil a změnil i svůj kurz, výšku nebo čas přiletu, aby byla jeho důležitá záležitost v hlavním městě požehnána větším štěstím.

A vražda na jihu čísla změnila.

Babini a ŘLP už proti tomu bojovali celá léta. Snažili se vtlouci fyzikální fakta do hlavy lordům zvyklým na to, že jsou imunní vůči žalobám. Platily zákony. Platila pravidla ŘLP. Byla tu aijihů značná nelibost nad podobnými porušeními a byla tu slavná katastrofa u Weinathiského mostu jako odstrašující příklad.

Ostraha si dnes dala velmi záležet na tom, aby se aijihů soukromé letadlo dostalo na letovou dráhu obvykle vyhrazenou pro pomalejší obchodní lety... kvůli paidhiho bezpečí.

Bylo pochopitelné, že ten incident ostrahu trápil. Ale ať je druhé letadlo minulo v jakkoli malé vzdálenosti, stav nouze skončil. Letadlo chvíli manévrovalo, potom sklonilo nos mírně dolů a začalo s přistávacím manévrem.

Tano a Algini si sedli naproti Brenovi a připoutali se.

"Byl to asi někdo jiný, koho znepokojila ta věc se Saigimim," řekl Bren.. "A tak jako nám, i jemu záleželo na jeho trase. Nebo číslech. Pochybuji, že by se jednalo o úmysl."

"Aiji ve vašem případě nehodlá nic riskovat, nadi Brene," řekl Tano.

"To jistě ne, Tano."

Za okny se objevil Bergid, vzdálené hory, stále ještě bílé po zimě. Kontinentální předěl.

Bren viděl lesy, modrozelené a nezřetelné - to kvůli pylu a výtrusům, protože v nížině propuklo jaro a nekonečné lesy atevských lovišť se začaly rychle rozmnožovat, stejně jako tvorové, kteří je obývali.

Objevila se pole, ta trocha zemědělské půdy, kterou projektanti ponechali kolem rozrůstajícího se Šejidanu. A ke kopcům se tvrdohlavě tiskly zahrádky - vždycky tu byly zahrádky: ragiští atevové byli dychtiví zahrádkáři, dokonce i aristokraté. Zahrady ano, ale žádný dobytek: atevové pokládali za krutost a barbarství jíst krotká zvířata.

Objevila se geometrie taškových střech, které v číselně významném pořádku pokrývaly kopce - malé střechy, velké střechy a shluk hotelů a moderních budov, co nejbliž u vládního centra, staroslavného Bu-javidu, aijihů rezidence. Byl den. Žádná neonová světla.

Letadlo se naklonilo, zatočilo a znovu vyrovnalo, snášelo se nad plochými střechami průmyslových závodů, které vyrostly kolem letišť.

Tak třeba Patinandi Aerospace: velká budova, o níž Bren dobře věděl, že slouží k údržbě. Aiji rozšířil vesmírnou výrobu po všech provinciích a obrovské úsilí, dostat se do vesmíru, vedlo letos ke změnám, které už se nedaly zastavit. Nikdy. Stála tu nová továrna na počítače a atevští návrháři byli schopni kriticky upravovat to, co lidé dlouho pokládali za jedno z posledních tajemství, to, které učiní atevskou společnost více a více pochopitelnou.

Což nemuselo nutně platit.

Asfalt ubíhal pod křídly, rychleji a rychleji.

Podvozek se se zaskřípáním dotkl země.

Paidhi-aiji byl doma, nebo tak blízko, jak to jen šlo. To bylo ono. Šejidan.

A když uslyšel kola nadskočit a motory brzdit a ucítil pod sebou znovu pevnou zem, volněji vydechl a věděl dvě věci: za první, že je na místě, které je pro něj nejbezpečnější na celém světě, a za druhé, že je mezi těmi, kdo mají na jeho bezpečí největší zájem. Možná to byla jen iluze, ale zvykl si na ni spoléhat.

Převoz dodávkou do podzemní dráhy na terminálu se naštěstí obešel bez extravagantních uvítání, médií a úředních šetření. Paidhi-aiji byl doma. Paidhi-aiji a jeho zavazadla, tentokrát společně a bez potíží, se dostali do příslušného vagonu metra a ten se bez nehody vydal na cestu do Bu-javidu, na jeho vznešený, historický kopec na okraji Šejidanu. Pohodlně se natáhl v té sametové nádhře a vtom na komlink jeho ostrahy dorazila zpráva od letištních úřadů. Chtěli

mluvit s aijih pilotem a druhým pilotem, a ohlásili totožnost pilota zatoulaného letadla: byl to syn lorda z ostrova Duru, jistý Rejiri z Niliini z Dur-wajranu. Tano a Alginí nařídili jeho prošetření vážnými a tajnými agenturami, se kterými se lordi z Dur-wajranu, Bůh jim pomáhej, asi nesetkali ani ve svých nejbujnějších představách.

Dalo se čekat, že soukromé letadlo bude patřit někomu bohatému. Dalo se čekat, že na malém ostrově Dur pilot letadla, možná jediného na celém ostrově, nikdy neměl potíže s ostatním letovým provozem.

Ale ať už to byla nehoda nebo skoronehoda, vyšetřovat to a zabývat se tím - to prostě nebyla paidhiho věc. Lordovu synovi bude muset pravidla řízení letového provozu vysvětlit někdo jiný. Bren se opřel do červených sedadel Tabiniho soukromého vagonu a dal si sklenici ovocné šťávy. Byl si jistý, že tentokrát už zůstane ve sklenici. Poslední doušek dopil přesně v okamžiku, kdy vlak vjížděl do stanice.

Nechal počítač v péči mladšího příslušníka ostrahy, vstal a vystoupil z vozu. Další příslušníci ostrahy, ještě mladší, nosili zavazadla, a úředník Surieji si vzal na starost objemné poznámky. Na Tanovi a Alginim bylo, aby se vypořádali s přesnými detaily a doprovodili všechny po betonové a dlážděné cestě ve stanici Bu-javid, která měla velmi přísnou ostrahu. Vždyť nad jejich hlavami byl celý vládní aparát a navíc sezonní rezidence všemožných lordů. Bren, zcela bez obav, kráčel k výtahu, který ho měl spolu s Tanem a Alginim odvézt do třetího obytného patra.

Svůj byt měl propůjčený od Atageiniů a nacházel se hned vedle Tabiniho vlastní rezidence. Co se bezpečnosti a pohodlí týkalo, nemohl si nijak stěžovat, ale dostat se tam nebo ven - to byla záležitost ozbrojené a velmi dobře prověřené ostrahy. Rozhodně nebylo možné, aby se sám vydal do vlastní kanceláře, i kdyby si tam něco zapomněl.

Ale dny, kdy si mohl chodit kam chtěl, aniž by ho někdo hlídal, byly také dávno pryč.

"Babini-aiji si přeje setkat se s vámi," ohlásil mu Alginí, když vystoupili z výtahu. Nepochybně se to dozvěděl z přístroje, který měl zastrčený v uchu. "Ale nand' Eidi říká, že aiji je momentálně zaneprázdněn briefinky. Dále říká, že se můžete spolehnout, že aiji bude - oproti svému očekávání - zaneprázdněn celý večer, a Eidi-nai na sebe bere zodpovědnost za toto prohlášení. Doufá, že si paidhi pohodlně odpočine, pravděpodobně celou noc, ačkoli já osobně bych tohle nikdy nesliboval. Aiji jedná tak, jak on sám chce."

Eidi byl Tabiniho vrchní sluha, jehož dobrá vůle a soukromé rady rozhodně nebyly k zahoezení.

"Nočního odpočinku rozhodně litovat nebudu, nadi-ji, to vás ujišťuji." Ta věc s letadlem z něj vysála všechny adrenalin. Cítil se unavený jako nikdy a tichá večere a noc strávená ve známé posteli před tím, než se bude muset pustit do politických záležitostí, zejména dalekosáhlé politiky v aijih domácnosti, byla velice vítaná. Litoval toho dne dovolené, který nemohl mít, ale teď přemýšlel, jestli by vůbec měl energii na vyjížďku lodí, o boji s obrovskou rybou ani nemluvě.

V pohodlí známého prostředí přemýšlel, co tu za jeho nepřítomnosti dělal Jase Graham. Zůstal tu se služebnictvem, které nemluvalo jinak než atevsky.

A Bren přemýšlel, jestli dělníci, kteří opravovali historické atageiniské lilie v jídelně, kde se snídalo (a která utrpěla při jistém incidentu), skončili s malováním. Slibovali, že to udělají během období sucha, které předpovídali - správně, jak se ukázalo - meteorologové. Zprávy o počasí Bren sledoval pravidelně, byl to jeden ze způsobů, jak zůstat v kontaktu se Šejidanem.

Představil si taškové střechy Šejidanu ve slunečním světle a za soumraku - ostraha mu měnila výhled, přesouvala ho v Bu-javidu sem a tam, a on věděl, že jednoho dne si klan Atageiniů vezme svůj byt zpátky, ale prozatím to byl jeho domov. Předpověď počasí v televizi v jeho hotelovém pokoji ho spojovala s tímto místem a s jeho novým domovem. A byl rád, že už je zpátky. Jestli atevové a lidé sdílejí nějaká spojení v mozku, pomyslel si, zatímco se uvolňoval, tak mezi ně jistě patřil instinkt, který vyžadoval kotvu - místo, kam je možné se vrátit. Bren pocítil ohromnou úlevu, když všichni tři vystoupili nahoře z výtahu; v nejzabezpečnější oblasti Bu-javidu, ve známé chodbě lemované extravagantními porcelánovými kyticemi ve skleněných vitrínách, s mramorovou podlahou pokrytou širokým běhounem, zlatým, ručně tkaným a složitě vzorovaným.

Došli ke dveřím bytu. Bylo to kousek cesty od výtahu, kterým měli přijet další atevové a zavazadla. Místo aby Tano použil klíč (Bren si byl jistý, že ho má), raději tiše zazvonil.

Dveře výtahu se znovu otevřely. Zavazadla je doháněla. Otevřely se i dveře bytu. Smrtící pasti byly deaktivované - Bren alespoň věřil, že to byl důvod zpoždění - a jedna ze služek je pustila dovnitř. Půl tuctu dalších (sloužily tu samé ženy, v rezidenci, která patřila lady Damiri, než šokovala celý klan Atageiniů tím, že se otevřeně odstěhovala vedle k Tabinimu) se shluklo kolem paidhiho, jeho kabátu a zavazadel.

"Nand' paidhi." Saidin, majordoma lady Damiri, vyšla zevnitř, aby je uvítala v předsíni. Byla to elegantní, jemná dáma, která brala pohodlí a bezpečí svého lidského hosta velice vážně - a pravděpodobně podávala pravidelná hlášení lady Damiri. "Jeden je velmi rád, že jste bezpečně dorazil, nand' paidhi."

"Děkuji." Vsadil by celý svůj plat (který si momentálně nebyl schopen vybrat), že Saidin moc dobře ví, proč přijíždí o něco dříve, možná dokonce ví o incidentu s ŘLP; ze zkušenosti věděl, že všechno, co bude kdy potřebovat, se tu jako zázrakem objeví.

"Koupel a večere, odhadly jsme vaše přání správně?"

"Nand' Saidin, velmi správně."

Měl hlad a nechtělo se mu něco dělat s miskou na zprávy, která stála na malém ornamentálním stolku u vchodu. Jenže viděl, že tam čeká několik válečků. Dneska se až sem dostaly jen takové, které jeho úřední personál nedokázal vyřídit bez jeho rady. A bylo jich slušné množství, asi tak dvacet, převážně v kovových pouzdrech, až na jeden - svitek z jemného pergamenu bez pouzdra; takhle vypadaly telegramy z dálkopisné služby. Mohlo to být odněkud z venkova, z nějakého místa, které navštívil. Ty ostatní mohly počkat. Zvedl ho, nehtem zlomil pečeť a prohlédl obsah, protože byla nepatrná šance, že to mohla poslat Barb - od její svatby dostal pár dopisů o nejnovějších ostrovních klepech; mohlo to být od matky; nebo dokonce z úředních kanálů na ministerstvu zahraničí.

Bylo to od bratra. Od Tobyho. Odesláno před dvěma dny.

Matka byla v nemocnici. Požádal jsem ji, aby se přestěhovala ke mně. Jestli na ni máš nějaký vliv, mohlo by to pomoci. Říká, že má ve městě doktora a neodjede. Později napíšu delší dopis. Nedělej si starosti, ale myslím, že na ni budeme muset trochu zatlačit, aby se odstěhovala. Chci tvoji podporu.

K čertu, pomyslel si Bren... Přesně tohle jejich matka potřebovala. Tlak.

Ještě jednou k čertu.

Uvědomil si, že se tu zasekl. Měl přece odejít z předsíně a nechat služky pracovat. Zatím tu nehnuté stály. Dveře byly zavřené. Vtom někdo zaklepal.

"To budou zavazadla, nadi," řekl Tano a podíval se ven, aby si byl před otevřením dveří absolutně jistý.

Bren strčil zprávu do kapsy. Později napíšu dopis. K čertu a dvakrát k čertu. Nemyslel si, že ta další zpráva bude něco příjemného. Toby si mu nikdy nepostěžoval na to, co bylo jasné: Pomoz mi trochu, brácho, dohodni se nějak s vládou - to není fér, co nám tu děláš. Není to fér, co děláš mámě.

Jenže on nemohl jet domů a napravovat věci pro svého mladšího bratra. To bylo prostě vyloučeno.

A matka si o takovou krizi už nějaký čas koledovala. Možná si na ni tentokrát doktoři opravdu zasednou, donutí ji brát léky a hlídat si dietu.

Telefonáty ve tři hodiny ráno nepomáhaly. Nepomáhaly, když věděla, že její vnoučata sledují, když jdou do školy. Bren si nebyl jistý, zda by ji prospělo odstěhovat se na severní pobřeží, kde policie a telefonní společnost ignorovaly Tobyho stížnosti - a Bren se obával, že z politických důvodů.

K čertu, k čertu, k čertu a k čertu. Až doteď měl dobrou náladu. Vždyť to nebylo poprvé, co měla matka zdravotní potíže. Nenastala ani akutní krize. Byla to běžná situace. Ovšem, teď poprvé musela do nemocnice, ale doktor celou dobu říkal, že jestli matka nebude odpočívat a nezmění své návyky, odvezou ji tam, a svým způsobem to byla spíš dobrá zpráva. Museli ji přimět, aby zpomalila, zklidnila se, přestala ječet na ty hlupáky, co volali ve tři ráno: to je jen povzbudilo.

A proboha, musela se přestat hádat s moderátory zpráv. Toby mu už hlásil, jak zavolala do národního vysílání a obvinila předsedu asociace Lidský odkaz, že ji obtěžuje obscénními telefonáty.

A potom řekla, stále ještě do vysílání, že se jí nelíbí, jak její syn žije na pevnině mezi bezbožnými mimozemšťany.

Bren nevěděl, co s tím má dělat. Opravdu nevěděl. Psal jí. Dostal jeden dopis, psaný dost rozzlobeným tónem. Že prý ničí život bratrovi.

Služky otevřely dveře: zbytek zavazadel se ocitl uvnitř. Byla to velká hromada - ostraha zjevně čekala venku, až budou mít všechno, a teprve potom požádala o otevření dveří. Služky se chrabře zmocnily kufrů a odnesly je, aby vybalily a vypořádaly se se špinavým prádlem. Jeho ostraha dostávala i poskytovala informace přes kapesní komunikátory a větší systém ve stanici ostrahy za předsíní, kde se shromáždilo několik členů Cechu v černé uniformě.

Madam Saidin, paní domácího služebnictva, dosud vyčkávala.

Bren očekával, že ho tu někdo přivítá a mírně omámený a otlučený se podíval směrem k prázdné chodbě, která vedla do soukromých pokojů.

"Kde je Jase?" zeptal se Saidin. Jase byl plachý a pořád ještě zápolil s jazykem, takže se obvykle masovým shromážděním služek vyhýbal, ale teď už by měl přece být aspoň v chodbě. Všechna ta zavazadla ho musela upozornit, že se Bren vrátil dřív.

"Myslím, že se obléká, nand' paidhi."

Obléká? V tuhle hodinu? To bylo dost divné - Jase žil podle pečlivého rozvrhu, vždycky se koupal každé ráno přesně ve stejnou dobu a snídani požadoval také každé ráno ve stejnou hodinu.

Co víc, Saidin s tou odpovědí zaváhala, a víc než jen trochu. Skoro se jí zeptal, jestli Jase nebyl nemocný. Jestli nestudoval do noci?

Kdyby se zeptal, třeba by mu odpověděla.

Před koupelí.

Před večeří.

Sakra, jistěže se neptal. Měli dohodu. Den začínal podle Jaseho rozvrhu, jako hodinky. A končil podle jeho rozvrhu, když si on našel čas k jídlu. Jase se objeví u večeře. Ať už ho rozhodilo cokoli, vyslechne si to. Bren věřil, že pokud je předsíní vcelku a služby naživu, nemohlo to být nic katastrofálního. Věřil Saidin, že kdyby se jednalo o něco nehorázného nebo proti důstojnosti Atageiniů, naznačila by mu to mnohem důrazněji.

* * *

Horká voda v rezidenci Atageiniů byla, pokud Bren věděl, nevyčerpatelná. Síla sprchy zamontovaná ve výšce vhodné pro atevy by dokázala člověka utopit a poté, co se Bren celý den plahočil po strmých atevských schodech a ve výšce 5000 metrů se postříkal ovocnou šťávou, byl náramně ochotný se rozplynout ve sprše a nehybně stát na jednom z mála míst, kde měl naprosté a úplné soukromí. Vydechl spršku vody a vzduchu a nechal proud vody bubnovat na uzel svalů vzadu na krku, který zapomněl uvolnit.

On Tanovi a Alginimu věřil. Vůbec neváhal svěřit se na misi do jejich rukou.

Ale když se mu do cesty začala motat cizí letadla, dělalo mu to trochu starosti. Asi to bylo tak, jak říkala ostraha, jen ostrovní pilot, který nebyl zvyklý ani na koncept leteckého provozu, nemluvě o nějakém řízení. Syn durského lorda nebude asi moc kultivovaný - a člen spiknutí na vysokých místech už vůbec ne.

Bren zavřel oči a znovu byl tam, ve stejném sedadle, kde na téhle dlouhé cestě strávil tolik času. Skoro cítil v prstech chladný povrch sklenice na šťávu, což kontrastovalo s horkou vodou, která do něj bušila.

Kdyby chtěl, mohl se znovu podívat z okénka letadla a uvidět jih, požehnaný tolika nerostnými ložisky. Provincie Talidi byla hned za okénkem, zamlžené modrozelené kopce, tráva s tou mladou jarní zelení, která už na jihu pokročila, a oblaka

pylu.

Provincie Talidi a Tasigin Marid.

Nemohl říct, že by atevům zazlival, když si tu a tam kladli otázku, jaké plány má paidhi-aiji nebo jejich ctěný aiji s jejich národem. Nejdřív aiji přestěhuje paidhiho na tak prominentní místo, a teď pod svou střechou hostí dokonce dva paidhie a přitom samotná esence Dohody je, že má být jeden. Někteří lordi Západní Asociace měli ohledně lidských motivů jistá podezření ještě předtím, než se objevila loď.

A hrstka opravdu oddaných konspiračních teoretiků věřila, že Babini o přiletu lodi věděl předem a už ode dne, kdy převzal vládu, byl ve spolku s mosfeirským prezidentem: méně pravděpodobnou kombinaci si Bren neuměl představit. Ale po tom, co se stalo dnes, se muselo znovu zvážit všechno v té rovnici.

Ne že by snad očekával, že Tabiniho opozice okamžitě kapituluje: atevští lordi nebyli tak hrubí ani tak rychle neopouštěli bývalé spojence. Ale mohli by se klidně a nenápadně posunout ke středu a ke Geigimu, kterého by tak čekala nejnebezpečnější fáze jeho vzestupu, protože teď ho budou zkoušet jeho sousedé. Vyzkouší jeho inteligenci, finesu, obchodní bystrost a osobní důstojnost. Bylo skoro jisté, že jeho ostrahu nebude zkoušet, ať už přímo či nepřímo, nikdo menší než Direiso.

To ovšem atevskému lordovi nikdo vysvětlovat nemusel.

Když byl lord z Tasigin Marid mrtvý, provincie Talidi, v níž ležely maridské vesnice, měla teď nejlepšího zákazníka pro průmyslové zásobování v provincii lorda Geigiho, a tohle by protabiniovské disidenty a dělnické asociace v provincii Talidi mělo obrátit k Tabinimu a centrální autoritě, ne ke koalici, která se snažila zformovat v Maridu.

Pro Tabiniho politiku to bylo typické. Řeka si teče jedním směrem a Babini jedinou náloží změnil tok tak náhle, že ryby, které v ní plavou, vůbec nic nevaruje.

Direiso v údolí Padi (nebyla jedním z poloostrovních lordů) musela určitě dnes večer zdvojnásobit ostrahu. Možná, že ani nevěřila, v jakém nebezpečí se nachází, pokud rychle nezmění kurz: byla chytrá a rychlá - a díky tomu živá. Byla ale sebevědomá, což znamenalo, že neměla man'či, že necítila man'či, protože aijiové nejvyššího stupně man'či neměli a necítili, nikoho nenásledovali. Oni man'či vzbuzovali: to znamenalo, že Direiso byla nebezpečná tak, jak ostatní atevové být nemohli - neměli potřebné psychologické vybavení.

Její stoupenci byli rozptýlení a budou jednat po její smrti, rozpadnou se na menší asociace, které bude těžší vysledovat a možná díky odlišné chemii těchto subasociací ještě přitáhnou další. Tohle byla ta ochrana proti možné vraždě, kterou používali vysocí lordi: když jste je zabili, místo jednoho velkého problému tu náhle bylo dvacet malých, které se daly daleko obtížněji sledovat.

Tuhle obranu měl ovšem Babini také. Ba ještě víc. Direiso si jenom myslela, že by se mohla svést na vlnách vyvolaných Tabiniho pádem. Teď byla doba, kdy si atevové, ohrožení z nebes, nemohli vůbec dovolit nerozhodnost a většina lordů Západní Asociace věděla, že Babini je jediný vůdce, který je může zachránit před chaosem.

Opravdu si přál, aby se ta záležitost s Direiso urovnala. Nevěřil by jí, kdyby tvrdila, že změnila své záměry nebo víru. I kdyby z atevských emocí a politiky vyplývalo, že by takové změny byly přirozené, stejně by jí nevěřil. Nikdy se s tou ženou nesetkal, ale věděl, že nemá rád ji ani nikoho z jejích stoupenců.

Další psychologické varování. On to nemohl vnímat přirozeným způsobem, on to nedokázal posoudit ze svého masa a krve tak jako atevové a nemohl si pomoci - musel přemýšlet o tom, jak velmi ošemetné je teď přežití lidí a atevů.

Přijít o Tabiniho? Nastalo by krveprolití, jaké svět ještě nezažil.

Dopustit, aby se konzervativci na Mosfeire vymkli kontrole?

Stejný výsledek.

To, co se dnes stalo, jím prostě otřásl. Konečně si to přiznal. Jel z kopce dolů a skákal z jednoho bodu do druhého, do třetího, až se nedalo přesně říct, kde vlastně byl - protože to místo už neexistovalo. Nemohl se vrátit do toho atevského státu, který kdysi existoval. Nemohl jednat s vládou na Mosfeire, která ho sem poslala. Lidé, ke kterým cítil loajalitu, neměli už téměř žádnou moc.

To letadlo, to byla čistá, nefalšovaná a naprosto bezdůvodná nehoda. Skoronehoda. Byl v bezpečí. A řádně vyplíněný puberták také.

Kůže na prstech se mu krabatila. Musel vylézt a znovu se nadechnout vzduchu. Problémy nebyly jeho problémy - dnes večer ne. Čekala ho večeře. Skvělá večeře, připravená kuchařkou, která dovedla velmi odborně uspokojit jeho potřeby.

Zavřel vodu a vyšel ven do chladnějšího vzduchu. Okamžitě byl zabalen do tlustého ručníku. Jedna z výhod početného služebnictva, kterou bral jako výhodu - protože to ale byly samé ženy, určil na tento úkon jednu z těch starších - těch mateřštějších.

Ale když si promnul zamlžené oči, zjistil, že to nebyla služka, ale Tano... Pokračoval v roli osobního sluhy, kterou si osvojil na cestě. Říkal si, že by to měl odmítnout: vždyť Tano dnes pracoval nejméně dvakrát víc než on sám.

Na druhou stranu, když už tu Tano byl, mohl by se ho zeptat -

Ale ne, zatraceně, to ne. Nebude se ptát na obsah těch zbývajících zpráv. Co kdyby to byly nějaké katastrofy, které čekaly, až se vrátí? Byl v dosahu rádia a komunikace ostrahy, a měl personál (čtyřicet sedm sekretářů a zkušeného nadřízeného zběhlého v těchto problémech), a ten by ho jistě kontaktoval, kdyby se něco vyskytlo, třeba telegramy v nečitelné cizí řeči nebo telefonáty. Telegram, který si vybral z misky, vybral právě proto, že to byl telegram, a tedy to muselo být naléhavé a nedávné.

Už žádná překvapení. Klidná večeře. Tichý spánek. Zpátky k rutině. Víc nežádal. Trénování sloves s Jasem. Procházka zahradou - s příslušnou ostrahou.

Dovolil Tanovi, aby ho zabalil do dalších nahřátých ručníků. Neškodná lidská neřest, která se mezi atevy docela rozmohla, přestože někteří stále používali tradiční prostěradla. Přijal od něj neformální tepláky v lidské velikosti, košili a krátký župan s širokými rukávy, vhodný k večeri v soukromé jídelně. Vlasy, po vysušení pouze vlhké, si nechal splývat na ramena. Pán nebo dáma si to mohli dovolit, v soukromí a před služebnictvem, kterému věřili.

Ve dveřích jedné z podobných sprch se objevil stín.

Jase neměl kabát, jen tmavou košili. Za půl roku mu vlasy narostly natolik, aby se daly splést do copánku. Měl je vzadu svázané, ale přesto mu padaly do obličeje. Služky by ho z jeho pokoje bez kabátu nepustily. Ledaže by je - nepřijemná myšlenka - ignoroval.

"Tady jste," řekl vesele Bren a pokusil se nevnímat Jaseho zachmuřený pohled. "Jeden si říkal, kde asi jste, nadi."

"Nevím, kde jinde bych měl být." Jase nemluvil atevsky. V jeho tváři žádné veselí nebylo. Ale přesto - byl to návrat domů. Bren v to alespoň doufal. "Jaká byla cesta?"

"Ušlo to," řekl Bren. Stále atevsky, stále vesele. Jase přece neměl mluvit lidským jazykem. Souhlasil, že se podřídí režimu, při kterém se učil Bren: vůbec žádná mosfeí. "Jak jste se měl, nadi-ji?"

"Ušlo to." Jase přešel do atevštiny. "Slyšel jsem, že na poloostrově byly problémy."

"Saigimi. Ano. Mimochodem, správná volba podstatného jména. - Tak vy jste o tom slyšel."

"Ne moc," řekl Jase. "Ale služebnictvo mělo starosti."

"Ostraha měla trochu naspěch, aby mě dostala domů. Ale nic vážného. - A vy, nadi-ji? Doufám, že se nestalo nic špatného."

Zaváhání. A potom: "Vítejte doma," řečeno lidským jazykem.

Vítejte doma.

Možná v tom bylo slyšet slabé ostří. Trochu ironie. Nebo kamarádství. Bren si nebyl jistý. O takových věcech se muselo mluvit v mosfeí. Jase nechápal, co je domov ve vztahu k této planetě, byl to jeden ze spousty malých lidských konceptů, které se z hvězd nevrátily stejně. Domov, jak to slovo chápal Jase, byl svět. Domov byla Země. Domov byla ale stejně tak hvězda atevů, kterou Jase ani jeho rodiče nikdy nespátřili a ke které se vrátili po téměř dvou stech letech strávených kdoví kde.

Ať už doma znamenalo cokoli, Jase nikdy v životě neopustil ocelový svět, ve kterém se narodil, dokud nevstoupil do maličké kapsle a nevrhl se do atmosféry tohoto světa.

"Doma, ano, nadi." Bren naposledy zmáčkl ručnícem konečky svých vlasů. Když si rozpustil copánek, sahaly mu až doprostřed zad. Tano tam pořád ještě stál, spolu se dvěma služkami. Jase trénoval odpoutání výrazu obličeje a tónu hlasu od obsahu, jenže tady se to nehodilo. Nebo se to dalo vysvětlit jinak. Jase byl temperamentní. To už Bren zažil. Ale nehodlal mu tu dělat kázání. "Uvolněte se. To je služebnictvo. Je tu nějaký problém?"

"Ne."

Ale hluchý tón jeho hlasu říkal, že to znamená "Ano".

Prima. Katastrofa. Tušil to. Něco se tu stalo.

Ale mohlo to počkat po večeri. Krucinál, on na tom trval. Pokud nedošlo ke krveprolití, počká to po večeri.

"Může to počkat po čaji, nadi?"

Jase neodpověděl. Kabonil se. Na něj.

Bren byl na očích atevům, služkám i ostraze. Byl pod střechou šlechtice. Začínal se zlobit - takhle ho dokázal zlobit jen Jase, takovou lidskou přesnost atevové neovládali. Ale on se nechtěl hádat. Vymazal výraz ve své tváři a hladce řekl:

"Dobrá, nemůže-li to počkat, pojďme do knihovny."

"Dobře," řekl stejným mrtvým tónem Jase.

Vedl ho. Jase s ním tiše procházel krátkou zakřivenou chodbou od koupelen do hlavní chodby a zpátky do izolace soukromé knihovny lady Damiri, tvořené převážně starými a křehkými knihami.

Tano za ním. V Tanově atevské mysli bylo neotřesitelné přesvědčení, že Jase má man'či k jinému vůdci, a proto nedovolil, aby s ním Bren zůstal sám - alespoň ne daleko - když se Jase takhle choval. Bylo docela dobře možné, že i přes odlišný druh Tano vnímal stejné signály jako on, nebo jeho hněv a skutečnost, že neměl náladu na jednu z těch Jaseho bouří v atevském čajniku.

Tano se postavil ke dveřím a Bren vstoupil za Jasem dovnitř a zavřel.

"Tak co je?" zeptal se Bren.

"Prostě -" Jase sklouzl do svého dialektu. "Krucinál, mohls zavolat, to je všechno."

"Proč?"

"Na tom nesejde. Já tu čekal. Čekal jsem každý večer. Ta zatracená ostraha mi ani neřekla, v jakém jsi městě!"

Protože Tano a Algini převyšovali všechny příslušníky ostrahy, které tu nechal, aby střežili Jaseho. Ale to byla prkotina. Nebyl to ten pravý důvod. Jase vždycky začínal odvedením tématu - to už Bren zjistil. Dobrá, pomyslel si, může hrát s ním, jestli chce Jase momentálně zavést hovor sem; budou předstírat, že mluví a že dospěli k závěru, a skutečný problém si dají jako zákusek.

Mezitím řekl atevsky:

"Ostraha je ostraha, Jasi-ji. Ne informační služba. Nenadávejte jim. Tohle slovo znají. - A omlouvám se. Nemohl jsem vám telefonovat a, no, riskovat, že nějak narušíte mou bezpečnost, třeba aniž byste si to uvědomil. Omlouvám se.

Varoval jsem vás, že nebudu k zastížení. Volal jsem vám před čtyřmi dny -"

"A řekl jsi 'Ahoj, já se mám fajn, a ty?' Díky!"

"Říkal jsem vám, že nebudu na bezpečné lince a také jsem nebyl. Dnes odpoledne nastala taková situace, že se rádiový provoz musel držet na minimu. Proč se tu k čertu hádáme? - Děje se něco?"

V okamžiku zlomu se slova nehledala snadno a paidhi-aiji věděl, k čertu věděl, on to čekal. Jase měl blízko k tomu, aby

přešel na neverbální komunikaci, byl příliš frustrovaný, než aby hledal to pravé slovo, ateenské nebo jiné. I Bren, se všemi těmi roky studia, si tím prošel - těmi okamžiky čiré dezorientace na kulturním rozhraní. Jaseho loď ani zdaleka netušila, do čeho ho poslala. Jase neprodělal roky tréninku ani neprošel výběrovým procesem na univerzitě, který vyřadil kandidáty s nedostatečnou sebekontrolou. Hrdinsky se snažil potlačovat svůj temperament - natolik, že si ateové začali uvědomovat, že zde žijí dva velmi odlišní lidé, a někdy to mohli dokonce i pozorovat. Jasi-ji, řekla Brenovi madam Saidin, se o něco snáz rozruší, není-liž pravda, nand' paidhi? Je to správně? Neurazily jsme ho?

To rozhodně není vaše vina, řekl začátkem zimy Saidin.

Tím pádem bylo na něm, aby zakrýval selhání Jaseho sebeovládání. I přesto, že byl příliš unavený, než aby se s ním hádal. Ateové - mimo služebnictvo - nemohli pochopit Jaseho obtíže. Nepochopili by je. A nestarali by se o ně. Na chvíli se odmlčel, zatímco Jase se snažil ovládnout. Opatrně dýchal, dokud nebyl klidný, i když mu to dělalo potíže. Zlepšuje se, pomyslel si Bren.. Jeho vlastní krevní tlak i přesto stoupl.

"Nebyl to dobrý den," řekl konečně Jase, a když Bren přisvědčil, dodal: "Vidím, že nemáte náladu o tom mluvit."

"Budu o tom mluvit." Nenáviděl se, když se přihlásil, že bude trpět.

"Kuchařka čeká. Nechci stát mezi vámi a večeří."

"Ovládejte se, nadi." Jase mluvil ateovsky. Bren přepnul jazyky. Rychle. Dokud se ovládá. Ateština mu připomněla klid. Vyzařoval z ní klid, síla zvyku. "Tvář."

Jase se mračil. Potom se na jeho tváři rozhostil dokonalý klid.

"Je tu nebezpečí?" Teď, když byli oba klidní, Bren se musel zeptat. "Je tu něco, s čím bych mohl hned něco udělat? Odpovědět? Pomoci?"

Jase byl už šest měsíců zavřený v tomhle bytě a snažil se naučit ateovsky. Čas od času to vedlo k výlevům, na které jednojazyčné služby jen zmateně koukaly, protože neměly tušení, čím Jase prochází. V poslední době se stávalo, že si nejenom nevzpomněl na to správné slovo, ale nevzpomněl si vůbec na žádné, v žádném jazyce. Byly chvíle, kdy dospělá mysl najednou ztratila veškerou organizaci asociace obrazů a slov a vrátila se kamsi do věku tří let. Plyná mluva začínala právě takovými výpadky.

Zdalo se, že dnes a v tuto hodinu Jase definitivně a naprosto dosáhl bodu, v němž už nemůže dál.

"Jsem na nějaký čas zpátky," řekl laskavě Bren a poplácal Jase po rameni, což by si k ateovi nedovolil. "Rozumím vám. Promluvíme si."

"Ano," řekl Jase ateovsky. Zdalo se, že je klidnější. "Pojďme na večeři."

5

Jase seděl na jednom konci malého formálního stolu a Bren na druhém. Služky jim naservírovaly večeři o pěti chodech, která přísně dbala na formu. Paidhi na formalitách netrval, přestože obvykle na ně dbal - chtěl ale, aby se Jase naučil formální a správné způsoby, správné přibory, správné držení, správný posez, správnou komunikaci se služebnictvem: vydal příkazy a služby je nemilosrdně poslouchaly. Dokonce i dnes, kdy by je nejradši vynechal.

Jase byl v podstatě dítě, co se týče komunikace, a v jistých ohledech i co se týkalo toho, co od něj očekávala planeta. Bren to tak řekl Saidin a ta možná řadila Jaseovy zlostné výlevy do stejné kategorie jako svá pozorování a jeho nedávné prohlášení, že služby jsou dešťové mraky - ghidari'sai uci'sa-ma - když chtěl ve skutečnosti říct, že možná služby urazil - jidari'sai uci'sa-ma.

Dešťové mraky - ode dne před Brenovým odjezdem se z nich stal oblíbený vtíp. Služky si zvykly předpokládat, že jim Jase nerozumí.

A předtím, než Bren odjel, mírně Saidin vysvětlil, že ano, Jase ten vtíp pochopil, a ano, je mu to trapné, a ne, nevyvozoval by žádné negativní důsledky z toho, že se mu služby smějí, takže v tomto ohledu se nemusí obávat, ale je čas, aby se smát přestaly.

Že by to znovu propuklo, když byl pryč? Jase působil na ateovy dojmem dítěte a mohl používat dětský jazyk, který neměl tak přísná kritéria ohledně užívání správných čísel, ale nebyl dítě a už před Brenovým odjezdem vypadal nějak napjatý.

Služky přinesly třetí chod - sezonní zvěřinu.

"Bojoval jsem s nepravděpodobnými slovesy," řekl Jase konverzačním tónem. "Služky mi velmi pomohly. Už žádné dešťové mraky. Získat. Pracoval jsem na slovese získat. Nedělitelné plurály."

"Běžné sloveso. Defektní sloveso?"

"Defektní sloveso?"

"Staré. Hodně používané. Opotřebuje se."

Jase se na něj divně podíval.

"Je to tak," řekl Bren. "Běžná slovesa se opotřebovávají. Během staletí ztrácejí kousky. Ateové je spravují. Zneužívají je. Každý používá získat." Byl to vtíp, ale jen napůl. Když tím zavedl Jase na cestu, která měla vyzkoušet jeho znalost neobvyklých forem, rozhodl se, že je čas na vysvětlení: "Pokud nějaké sloveso používají jenom profesori, zůstane navěky beze změn. Fosilizuje. Získat není takové sloveso. To používají obyčejní ateové."

"Je to obtížné sloveso."

"To jistě je. Ale váš přízvuk se markantně vylepšil. Velmi dobře. - Poslouchejte: zvládněte získat a máte nepravdělné nedělitelné plurály šikira, makkiura a šis'urna. Kterékoli tři čtvrtiny libovolného slovesa z třídy - irei: rýmují se s plurály - ra, přinejmenším v minulých časech."

"To víte jistě. Přísahal byste na to."

"Ve formální ragiské atevštině existuje, to vám přísahám, tři sta čtyřicet šest klíčových slov. Když se je naučíte, skoro všechno, co se s nimi rýmuje, se skloňuje nebo časuje stejně."

"Říkal jste, že jich je sto dvanáct!"

"Teď mluvím o dvorském jazyce. Už se dostáváte daleko za dětské formy."

"Zas tak rychle ne, to zase ne."

"Potom to půjde rychleji. Věřte mi."

"To jste říkal i tehdy, když jsem přistál."

Začali se škádlit. Bavit se. "Tak co jsem měl říct? Nemohl jsem vás odrazovat."

Ale Jase se konverzace nechtyl. Sklonil hlavu a vzal si kousek ryby, aniž by se s ním dál bavil. Nálada se zkazila. Pohlédl přes stůl plný jídla, které dokonce ani on neznal. Věděl, že si nedokáže ani představit mysl člověka, který v životě neviděl dolů zakřivený obzor, modré nebe ani ty dešťové mraky, o kterých se omylem zmínil. Jase se nikdy nesetkal s nikým cizím, dokud nespadl z oblohy do světa plného cizinců a nepochopitelných zvyklostí. Jaseův svět sestával z posádky jeho lodi - jeho lodi, ne té lodi.

Jaseovi se určitým způsobem povedlo vypěstovat si zvědavost. Ptát se, co je mimo jeho ocelový svět. Kapitán lodi tvrdil, že právě tento dobrodružný duch byl důvodem, proč poslal právě Jaseho, který byl (Bren a Jase si to propočítali na počítači) o dva planetární roky mladší než sedmadvacetiletý, téměř osmadvacetiletý Bren. Proto poslal i Yolandu Merchesonovou, která byla o něco starší a možná vyrovnanější. Bren se s ní ani pořádně nesetkal, když tehdy přistála s Jasem - ihned ji odvezli na ostrov, kde měla pracovat - ale říkal si, že by mohla být rovnocenným soupeřem některým tvrdohlavějším Mosfeiranům. Podle toho, co viděl, Yolanda Merchesonová mohla sledovat cokoli, jakkoli podivného, bez jakéhokoli výrazu ve tváři a bez reakce - a pak poznamenat, že na lodi to rozhodně dělají jinak.

Když se vzala v úvahu Jaseho výbušnost, jeho nejistota tváří v tvář neznámému a podivnému a jeho tendence nedávat si pozor na jazyk, Bren se musel ptát, zda se lidé z lodě při výběru vyslanců nezmýlili. Yolandin suchý, vážný humor by atevově přijali, i když nesprávných důvodů; to bylo až příliš atevské, a přitom vůbec ne atevské. Jenže Jase se nedržel v ulitě, jakou si kolem sebe vystavěl Brenův předchůdce, Wilson-paidhi. To se mu muselo přiznat: byl odhodlaný všechno riskovat, včetně emocionálních a psychologických škod, jen aby se sblížil s atevy.

Jase přišel vyzbrojený zvědavostí a historií atevsko-lidského konfliktu, kterou na lodi nechali rozšířit ne právě nejlépe naložení Mosfeirané. Pocházel z lodní kultury, uzavřené v ocelových stěnách - podle náznaků, které mu občas uklouzly, tam byly rozdíly v hodnotách, ale ne skutečná diverzita. Přišel k téhle práci víc slepý a nevědomý, než by si myslel kterýkoli zdejší domorodec.

Lehkomyšlnost, se kterou sem Jase a Yolanda přiletěli, by sama o sobě stačila k tomu, aby se jim brány programu Zahranických studií uzavřely. Jase byl ochotný, inteligentní a nehrál na lodi žádnou nepostradatelnou úlohu; byl to počítačový technik, ale řečeno chladně a přímo, loď si mohla dovolit riskovat jeho ztrátu: měl nízké postavení a nevěděl nic důležitého. Přesně tohle si myslela i Mosfeira, když vyslala jistého Brena Camerona.

Paidhiové měli však tendenci měnit se. Kdoví, co se stane s Jasem, ale až se vrátí na loď, nebude to už ten zvědavý mladík s rozzářenými očima - pokud jím kdy byl. On tuhle Jaseho stránku neviděl. Takový byl Jase v hlasových přenosech z lodě, ale už ne ten, který vystoupil z kapsle; a Bren musel přiznat, že ho ta změna zklamala. Stres, komunikační problémy, potřeba, aby on, který znal všechny odpovědi, říkal druhému, kdy a jak dlouho v sobě držet frustraci... všechno si vybralo svou daň. Podkopalo to vztah, jaký by mezi nimi mohl být.

"Přišly nějaké zprávy?" zeptal se Jaseho. Myslel tím zprávy z lodě, přes velkou anténu v Mogari-nai.

"Obvyklá zpráva od Yolandy."

"A jak se jí daří, nadi?"

"Dobře."

Mluvili atevsky. Madam Saidin přistoupila k Brenovi a položila k jeho talíři zprávu.

Po snídani se ke mně připojte. Podpis patřil Tabinimu - celá zpráva byla vlastně psaná jeho rukou, což se nestávalo často. Pokud není vaše zpráva naléhavá. Budu vás očekávat v obvyklém čase.

"Ne," vzhlédl k Saidin. "Děkuji, nadi. Mohu to nechat tak. Nemusím odpovídat. Toto je pouze potvrzení."

"Nějaké zprávy, nadi?" zeptal se Jase.

"Mám zítra schůzku s aijim. Rutinní záležitosti." I když právě teď není nic rutinního. Spatřil výraz na Jaseho tváři. Míhl se tam jen na okamžik. "Jasei?"

"Ne," řekl Jase a nadechl se. "Jsem rád, že vidím lidskou tvář."

Což znamenalo, že Bren má schůzku a půjde ven, a Jase tu zůstane sám. Opět.

"Zrcadlo se okouká," řekl Jasemu chápavě, "že?"

"Říkal jsi, že to překonám. Upřímně řečeno nechápu, jak jsi to mohl snášet sám."

Nebyl ten pravý čas držet Jasemu další kázání o spoléhání se na svůj mateřský jazyk. Ať se mu to líbilo nebo ne, kdo chtěl udělat mentální skok k plynulé mluvě, musel se alespoň na čas svého původního jazyka vzdát. To ale Jase nemohl, protože byl zdrojem technických termínů: musel zůstat spojený s lidským jazykem, neboť jeho práce byla přebírat koncepty vyjádřené jazykem lodních inženýrů a naučit Brena dostatečně inženýrství a lodnímu dialektu, mírně odchýlenému od mosfei', aby to mohl přesně překládat atevským inženýrům. Bren musel lidský jazyk používat daleko víc, než u něj bylo na této straně průlivu obvyklé, a neustálé přepínání ho také zmáhalo.

Dnes ale vnímal jen tolik, že tady - nebo někde jinde - je něco velice špatně. Po tom posledním prohlášení Jase úplně přestal mluvit. Usrkl zaručeně bezpečného čaje a začal namáčet kousky sezonně vhodného masa do omáčky. Jeden po druhém, s pečlivým dodržováním dobrých způsobů. Stále mlčel.

Bren byl tak zatraceně unavený. To nebylo jenom dneškem. To bylo těmi dny předtím. Měsíci předtím.

To bylo Saigimim. To bylo tou zítřejší schůzkou. Věděl, že Jase má pro své chování důvody. Věděl, že si Jase prožil své

vlastní peklo v izolaci a bylo mu ho líto, opravdu ano, ale on sám trpěl poklesem adrenalinu a nezbyly mu žádné mentální rezervy. Nemohl působit jako soucitný, lidský, dokonce ani jako člověk ne, pokud na něj Jase hodlal tlačit. A nevěděl, jestli může tu věc odložit na ráno, aniž by tím Jase urazil, ale rozhodně to tak měl udělat.

Další chod byl poslední. Jase požádal služku o dvě misky, čímž ji dost vyvedl z míry.

"Asso ši madihiin-sa," řekl tiše Bren. "Mai, nadi."

"Mai, nadi, saijuri," opakoval Jase a nakonec se mu podařilo větu zdvořile zazáplatovat. Možná, pomyslel si Bren, se Jase snažil překonat svou nenáladu a ovládnout své emoce: rozhodl se, že ho v tom bude podporovat.

"Obtížné formy," řekl atevsky. Podmiňovací žádost a šest nepravidelných zdvořilostních plurálů sloužilo k tomu, aby mohly ve větě tvořit šťastná či nešťastná čísla. "Neřekl jste nic nešťastného."

"Jeden je potěšen, že to slyší." Zdvořilá odpověď. Učebnicově správná.

Zdvořilostní plurály, to nebyl zrovna nejjednodušší aspekt jazyka. Jase se prozatím protloukal s ath-mai'in, běžně nazývanými "dětské formy". Tyto tvary upozorňovaly posluchače na to, že mluvčí nemluví plyně a nemíní nikoho urážet. V mosfe'i jste mohli někoho vysoce postaveného poslat k čertu a za jisté situace to stále byla zdvořilá konverzace. Ale když jste k atevovi podobného postavení promluvili v nešťastném módu, byla to nesrovnatelně větší urážka, a pokud někdo nezakročil, velmi snadno jste mohli zjistit, že ten druhý proti vám ohlásil Úmysl v Cechu.

"Já ty rozdíl prostě nechápu," zoufal si Jase zahořkle. "Jen tak hádám. Rozumíte?"

"To je jako s kapitánem," nechal se Bren inspirovat námořními loděmi a lidskými legendami. "Kapitánovi se také nesmí říkat 'pane'. Mám pravdu? A čím důležitější někdo je, tím vyšší má zdvořilostní číslo: když se bojíte, že uděláte chybu, tak raději přestřelte - to je kompliment."

"Vím, že je to meloun!" - tak by zněl přibližný překlad Jaseho odpovědi.

Zjevně neměl náladu na to, aby ho někdo opravoval. Služka se snažila nerozesmát.

"Víte, že je to důležité," opravil ho Bren s kamennou tváří. Byl rozhodnutý ho konfrontovat.

"K čertu," řekl Jase a odstrčil talíř. To znamenalo, že brzy vybuchne. Bren, který si na tyhle Jaseho záchvaty za posledních pár měsíců docela zvykl, si jen pomyslel: Ještě štěstí, že už bude jenom zákusek. Měl hlad. A k čertu s Jasem.

"Jasei." Pokusil se jít na to diplomaticky. "Tohle je ta obtížná část. Vlastně ta nejobtížnější. Přisahám. Po tomhle už si jazyk osvojíte velmi rychle. Vedl jste si výborně. Za šest měsíců jste zvládl to, co na Mosfeire trvá mnohem déle. Vynikající práce."

"Prostě nechápu, jak to děláte! Neumím tak rychle počítat!"

"To přijde."

"Mně ne!"

"Přijde to. Možná, že byste mě měl nechat pár dní překládat a plácet se v inženýřině a sestavit otázky, které potřebuji položit. Přepínání je matoucí. Přijde chvíle, kdy jste do jazyka zcela ponořen. Zdá se, že už jste toho dosáhl."

Jase odvrátil zrak. "Ani zdaleka."

"Inu, teď jsem na nějaký čas zpět," řekl Bren. "A pokud dokážete zvládnout zdvořilostní formy, na příští cestu bych vás třeba mohl vzít s sebou. Chtěl byste?"

"Raději bych byl na své lodi, nadi!"

"To nebudete nikdy, pokud se sesypete, nadi. A vy to víte."

"Možná," řekl Jase. Nahrbl se a v jeho hlase zněl smutek, který tam Bren dosud neslyšel. Zvuk porážky. Bren ho nikdy neviděl poraženého. Jase se rychle otočil zpět ke stolu, zhluboka se nadechl, napřímil a řekl: "Omlouvám se, nand' Brene."

Služky přinesly další chod, světlou ovocnou zmrzlinu. Jase snědl dvě lžice a přál si něco na zapití.

"Přineste nám drinky, nadiin-ji," řekl tiše Bren, "do salonku. Můžeme otevřít okna, sedět tam a vdechovat svěží jarní vzduch. Dělníci už tu dnes skončili, že? Pach barvy ještě sneseme."

"Správně, nand' paidhi," zněla odpověď. "A pach barvy už značně vyprchal. Jeden uvědomí nand' Saidin, nandiin-ji." Bren vstal od stolu, počkal na Jaseho a šel s ním do formálního salonku, kde ostatní služby roztáhly žaluzie a pustily dovnitř noční vzduch.

Studený vzduch rozevlával tenké záclony. Oni však pohodlně seděli u plynových kamínek - jaké plýtvání - a služby jim přinesly ubrousky do klína a sklenice něčeho, co vypadalo jako brandy.

"Chcete si promluvit?" zeptal se Bren. "Jasi-ji?"

"Mám problémy-se-sousedem," řekl Jase.

"Myslíte problémy-v-domě," hádal Bren.

Byli v místnosti sami. "Jsem hlupák," začal Jase. Možná chtěl říct neobratný. Ta slova zněla podobně. Ale Bren nic neřekl, ani ho neopravoval: už takové stavy zažil a věděl, jak je těžké uspořádat své myšlenky v cizím jazyce. "Prosím, mohli bychom mluvit v mosfe'i?"

"Pokud si přejete." Přешel na lidský jazyk. "Tak co se děje?"

Ticho. Dlouhé ticho, během něhož Jase dýchal, jako by se mu nedostávalo vzduchu. "Já nejsem jako ty. Nevím, jestli to vydržím."

"Pouze dva další lidé na Mosfeire jsou jako já," řekl mírně Bren, "a služby tvé omyly chápou. Oceňují tvé odhodlání. Smát by se neměly, ale myslí to dobře. Kdyby se nesmály - to by sis měl teprve dělat starosti."

"Tím myslíš, že je v pořádku, když mě mají za hlupáka."

"Kdybys nebyl členem domácnosti, nesmály by se. Říkají ti Jasi-ji. Chtějí ti dělat radost. To je pokrok. Tvrdě jsi pracoval a ušel jsi dlouhou cestu. To ony respektují. Jednání s tvory, pro které je jejich způsob života zcela cizí, to je pro ně pořád ještě nové. Ani příroda ani jejich kultura je k tomu nijak zvlášť dobře nevybavila. A nikdy se nesetkaly s

cizinci."

"Můžu mluvit na rovinu? Úplně na rovinu? Mně je to jedno. Já tu nechci žít. Chci z téhle planety. Chci se vrátit na svou loď. Jestli tu budu muset zůstat, zabije mě to. Nemám tu rád. Vím, že tohle slovo nemám používat, ale já to tu nesnesu. Já můžu mít rád a nerad. V polovině případů je mi zima, a v té druhé zase horko. Ze zdejšího světla mě bolí oči. Obtěžují mě pachy. Z jídla se mi zvedá žaludek. A je mi líto, jestli služkám přijde jako náramná legrace, že jsem měl v pokoji nějakou létající potvoru - já nevěděl, že není jedovatá."

"Dnes ráno?"

"Co na tom sejde."

"Je jaro. To létající věci létají za světlem. To byla informace, ne kritika. Jestli se směly, tak to bylo legrační, Jasi-ji. A tvoje reakce asi taky. Nemyslely tím nic špatného."

"To říkáš ty. Udělal jsem ze sebe hlupáka!"

"A mně je líto, říkám-li ti to polopatě, ale ty nemáš na vybranou - nemáš žádnou rozumnou volbu kromě toho usmát se a chovat se příjemně. Když jsi sem přišel, věděl jsi, že se nemůžeš vrátit, že to nebudeš mít jednoduché. Vím, jaké to je, jak je vyčerpávající, když nic, čeho se dotýkáš nebo s čím se potýkáš, není stejné. Vím, čím procházíš."

"To nemůžeš vědět! Ty ses aspoň narodil na planetě! Já ne! Mně se to nelíbí a je mi jedno, že v jejich jazyce se nedá říct rád a nerad, takhle to cítím!"

"Možná si to opravdu neumím představit." Brena něco napadlo; nejdřív to nechtěl říct, ale potom se odhodlal: "Ale ani já, Jasei, se nemůžu vrátit domů, o tom jsi určitě už něco zaslechl za tu dobu, co tu jsi. Tak mě prosím trochu šetři, jestli toho jsi schopen. Já se nemůžu vrátit domů, ale jestli tu loď během příštích pár let zprovozníme, ty se budeš moci vrátit. A budeš hrdina, to já ne, ne pro lidi, mezi kterými jsem se narodil. Tak mi neříkej, že nevím vůbec nic o tom, jak se cítíš." Jase nebyl připravený to uznat. Bren to viděl v jeho rozzlobeném výrazu a nehádal se s ním.

To byl trénink. Vždycky byl profesionální a racionální. I když měl leckdy dobrý důvod vstát, vytáhnout Jase z jeho křesla a otlouct mu hlavu o zeď, nikdy to neudělal. Připomněl si, že Jase má smysl pro laskavý humor, stejně jako břitký vtip, přestože dnes večer nedával najevo ani jedno.

"Povídám ti," řekl Jase, "že nevím, jestli to vydržím. Já už prostě nevím, Brene."

"A ty víš, že pokud se sesypeš, nebudeš v nebezpečí jen ty. Takže se nesesypeš. To je všechno. Nesesypeš se."

"Nemůžu tady žít a mluvit s lidskými bytostmi leda přes rádio!"

To bolelo. Skutečně to bolelo, zasáhlo ho to v jeho vlastních pochybách o sobě samém. Bren tiše seděl a opakoval si, že v Jaseho nepromyšlené poznámce není nic, co by pro něj bylo emocionálně významné.

Ale pro Brena jako diplomata to byla důležitá informace o tom, jak ho Jase vidí.

A protože byl diplomat, nijak Jasea neupozorňoval na to, co mu uklouzlo. Náhodit, že Jase je zaujatý proti domorodcům, včetně lidí z Mosfeiry, to bylo vejce, které se, jak pravilo ateveské přísloví, muselo sníst, když už se jednou rozbilo.

A upřímně řečeno bylo možné, že ani on sám tak úplně nevěřil Cechu pilotů - to staré lidské dělení na posádku a pasažéry. Posádka kdysi odpírala pasažérům hlasovací právo, dokud její potomci nepotřebovali potomky pasažérů pro nebezpečnou a přitom životně důležitou práci.

Mezi dávnými pasažéry a posádkou bylo hodně historie a loď měla v tomto rozhraní hodně v sázce. Cech pilotů si nikdy nepřál Přistání a nakonec ho povolil jen neochotně a s pevnou vírou, že správa stanice takový projekt nikdy nepodpoří. Loď nepochybně čekala, že tu najde civilizaci, která bude létat do vesmíru a udržovat stanici, že skupina, která odešla na planetu, možná vyhyne; ale nečekali to, co našli - prázdnou stanici a prosperující planetární kolonii bez technologie vesmírných letů, zato však s napjatými vztahy vůči domorodým atevům.

"Chápu, jak se cítíš," řekl Bren nakonec. Možná, že si Jase neuvědomil, co řekl, ale kdyby dělal testy do programu Zahraničních studií na Mosfeire, nebylo pochyb, že by ho za to na místě vyhodili - jednak proto, že mu uklouzlo, co mu uklouzlo, a jednak proto, že si to neuvědomil.

I když - možná si to uvědomil. Jakmile jste se naučili přerušit spojení mezi svými myšlenkami a výrazem obličeje, jako to uměli atevové, bylo čím dál tím těžší myslet lidským způsobem.

A bylo čím dál tím těžší udržet si v lidském světě staré přátele.

"Já vím," řekl Jase. "Vím, že to víš, Brene. Ale -"

Nedokončil to.

"Možná, že nikdy nebudeš tím, čím jsem já," řekl Bren. "To neříkám z nějaké arogance. Možná nebudeš chtít být tím, čím jsem já. Ale tvá cesta do vesmíru musí vést přes ateveské dělníky, ke kterým musí být paidhiové zdvořilí a vždy je povzbuzovat. A musí vést přes Babini-aijiho, kterému musí být paidhiové užiteční, a na žádnou z těch dvou věcí nesmíme nikdy, nikdy zapomenout."

"Já se snažím. Bože, vždyť já se snažím."

"To já vím."

"Brene - Brene, pověz mi pravdu. Čistou pravdu. Až ten letoun odstartuje, opravdu s ním poletím?"

Kde přišel na tohle? pomyslel si Bren. "Někdo ti říkal něco jiného?" zeptal se.

"Prostě to chci slyšet."

"Budou zkušební lety. Ale jakmile se prokáže, že je to bezpečné, poletíš."

"Samozřejmě pokud aiji dovolí."

"Nechá tě letět."

"Jak to můžu vědět?"

"No, kromě faktu, že to řekl - a to je dost velké ujištění - hodně investuje do tvého vzdělání. Tohle místo. Tvůj výcvik. Proč by nechtěl, aby ses vrátil na loď a překládal pro ni?"

"Třeba jsem rukojmí."

"To není aijihův styl. Nebylo by to důstojné."

"S Hankovou to udělal."

"Řekněme, že zná mosfeirskou vládu. To je něco jiného. Tu se rozhodl nezastřelit."

"Já v tom nevidím rozdíl. Co až bude něco chtít od mých lidí?"

"Něco ti říká, že bude?"

"Nebud' naivní, Brene."

"Jak tě tohle napadlo?"

"Prostě chci jen vědět, že to bude mít konec!"

"Mně se zdá, že nemluvíš rozumně. Proč myslíš, že by tě nenechal odejít?"

"Podívej - chci se dostat z tohoto bytu. Koho mám požádat o dovolení?"

Možná, že by Jase z programu nevypadl. Paidhi byl zkušený diplomat, a přesto mu málem padl do pasti.

"Můžu tě vzít, kam budu chtít."

"Proč jsi mě tedy nevzal na tuhle cestu? Proč mě nevezmeš na tu příští?"

Protože to nebylo tak jednoduché. Ale Jase nebyl v náladě poslouchat argumenty. "Nikam nepůjdeš, dokud se nenaučíš slovesné tvary." Tím se to trochu odsunulo. "A dokud se nepřestaneš tak zbrkle vyjadřovat o našich hostitelích."

"K čertu se slovesnými tvary!"

Nejprve dezorientace, potom hněv. I tohle Bren znal. Jase aspoň nebyl takový hlupák, aby poslal k čertu Tabiniho. "Na téhle planetě můžeš umřít stářím, pokud špatně přeložíme nějaké specifikace a program se zhroutí. Můžeš umřít dřív, pokud kulturně neodhadneš, kde jsou nastražené dráty. Můžeš umřít, když tvoje urážky aijihův naruší mír v téhle zemi. Nebo můžeš tiše sedět a nechat stát, aby se o tebe staral, a já budu dělat tvoji práci. To jsou reálné možnosti. Žádné 'k čertu se slovesnými tvary'. Tvoje další volby nejsou o nic víc přijatelné."

Ted' Jaseho rozzlobil. Doopravdy ho rozzlobil. Ale Jase nevstal a nevyrazil z místnosti, jako se to stalo jednou loni na podzim.

"Ty to děláš i v lidském jazyce," řekl Jase, "že ano?"

"Co?"

"Nadi," řekl Jase odměřeně, atevsky, zcela bez výrazu, "jeden to chápe tak, že mé možnosti vyvažuje šťastná pátá volba."

"A sice?"

"Ta, kterou si přejete: má poslušnost, nadi."

Bren to opravdu předložil jako čtyři možnosti, nešťastnou čtyřku, když by tři možnosti, běžné v lidské komunikaci, byly šťastné. A Jase to přinejmenším vycítil. "Dobře. Velmi dobře. Začínáte se chytat."

"Nand' Saidin mi přidělila jednu služku, aby mi pomáhala. A já pracoval, nadi. Pracuji dlouho, protože doufám, že budu propuštěn z tohoto vězení a získám sexuální přidělení."

Bren se nezasmál. Ani nehnul brvou. "Myslíte příležitost."

Jase zrudl.

"Ano, nadi. Příležitost."

"Přesto, nadi-ji, mě to povzbuzuje. A podniknu vše, co je v mých silách, abyste se mohl zúčastnit mého příštího itineráře. Jase, bude to zase lepší."

"Jak to můžete vydržet?"

Hluboký nádech. Usrknutí ze sklenice. "Paličatost. Kdysi jsem měl i jiné možnosti. Ted' už nemám. Děláte to, co dělat musíte."

"Můžete se vzdát funkce. Můžete se vrátit."

"Potom by mou nástupnicí byla Deana Hanksová."

"A sejde na tom? Nakonec, jste jen jeden člověk. Až tu nebudete, věci budou takové, jaké budou. Záleží na tom?"

"Ano, to tedy zatraceně záleží. Tohle je má práce."

Rozhovor ho deprimoval. Nechtěl se bavit o své vlastní situaci. Nemyslel, že by to pomohlo.

"Nějací lidé obtěžují vaši rodinu," řekl Jase.

"Kde jste tohle slyšel?"

Jase se zatvářil znepokojeně. "Nejsem hluchý. A jak říkáte, rozumím už některým věcem, o kterých se baví služby."

"Situace s mou rodinou není oficiální situací. Je tu rozdíl, Jase, a loď to musí vědět. Teoreticky -" Teoreticky vláda pátrala po pachatelích. Nikdy je ale nenašla. Policie nikdy nikoho nechytila. A on se musel sám sebe ptát, jak dlouho ještě potrvá, než bude muset v zájmu své rodiny vyvolat mezinárodní incident a požádat Tabiniho, aby v této věci vyvinul nátlak.

Tohle ale ti pachatelé chtěli. Přesně tohle. Potom by oni získali páku, kterou by mohli hrozit vládě a tropit ještě větší hluk než předtím. A tak se Bren snažil umrtvit své nervy a nereagovat, když dostal znepokojivé zprávy.

"Teoreticky -" řekl Jasemu. Možná to slovo neznal.

Bren navíc nechtěl ztratit důvěryhodnost a začít s obviňováním. Nikdy svoje problémy nechtěl rozpívat před zdejšími služebníky: to by totiž přidělával starosti i jemu. Ale Jase by možná mohl pochopit, jakým problémům čelí. Možná už byl v atevské společnosti dost dlouho na to, aby nedocházel ke špatným závěrům, a možná už bylo načase, aby vyložil na stůl něco pravdy, jestli Jase poslouchal za dveřmi. Přepnul se do mosfeí'.

"Víc než teoreticky, Jasei, ti zkurvysyni volají moji matce ve tři hodiny v noci. Má slabé srdce. - Ale pokud vím, pracuji sólo. Máme izolacionisty. Provesmířany. Antivesmířany. Všechny možné cvoky, Jasei. Radikální křídlo, které chce další

válku. Nebo třeba zastavení výstavby na severním pobřeží. Slečna Merchesonová s nimi nepochybně poobědvala, i když bych nechtěl vypadat, jako bych se snažil ovlivnit její nezávislý úsudek. Budou k ní velmi zdvořilí. Budou mít na sobě nejlepší obleky a budou jí vykládat, že se ateům nedá věřit." Věděl, že zašel dál, než měl v úmyslu, do oblastí, o kterých, politicky řečeno, asi s Jase mluvit neměl. Ale jestli nenajde počáteční bod, kterým by mohl Jaseho zahrnout do informačního toku, Jase nepochopí izolaci, kterou si ateové zvolili.

K čertu s tím, pomyslel si. Bylo už načase si vážně promluvit o podfuku, který mosfeirská vláda nepochybně zkoušela na Yolandu Merchesonovou. Bren se snažil jít na to chytře, aby to nevypadalo, že se o podfuk pokouší jeho strana.

Tahle strategie se ale mohla zvrtnout, pokud Jase dostal od Yolandy zprávu, která by vykreslovala opačnou stranu průlivu jako bezchybnou a spolupracující. Bren nijak nelitoval, že Jasemu pověděl o některých ošklivějších skutečnostech z temné strany Mosfeiry.

"Je mnoho lidí," řekl, opět ateovsky a klidněji, "kteří nechtějí, aby ateové létali do vesmíru. A někteří z nich jsou blázni. Některí jsou poctiví, zákona dbalí občané."

"Nešťastná dvojka: to znamená - že někteří nejsou ani jedno z toho."

To bylo vůbec poprvé. Brena to opravdu potěšilo. Jestli se Jase dostal tak daleko, pak mohli mluvit, a on byl připraven.

"Právě tak, nadi. Stále se lepšíte. Ještě jedno takové zlepšení a mohl bych vás představit u dvora."

"Na to - nejsem tak úplně připravený, myslím."

"Ale je to o mnoho lepší. Nevím, zda informace napomáhají dobrému trávení, ale taková je má pravda. A jaká je ta vaše?"

Zaváhání. Potom: "Můj otec zemřel."

Na okamžik to neslyšel. Nebo prostě nevěřil, že by Jase mohl říct to, co si myslel, že slyšel.

"Bože, Jasei. - Kdy?" Nechápal, jak by se to Jase dozvěděl. Kdykoli volala loď, vyvolalo to rozruch v celé domácnosti, ale on o ničem takovém neslyšel.

"Před čtyřmi dny." Řekla mu to Yolanda. Ani jsem nemohl zavolat matce. Ostraha mi nedovolila spojit se s lodí, protože jste nezanechal žádné instrukce v tomto směru a já se s vámi nemohl spojit."

Tak tohle byl ten důvod, proč byl tak nabručený kvůli ztrátě kontaktu. O tohle šlo v tom přerušovém rozhovoru před večerí.

"K čertu. K čertu, Jasei, co mohu říct? - Je mi to líto."

"To je jedna z těch věcí, víte. Jedna z těch věcí. On jenom - jenom pracoval -" Sklenice v Jaseho prstech se roztřásla a on ji zvedl a napil se. "Nehoda. Yolanda mluvila s lodí. Oni jí to řekli. Myslela, že to už vím. Vyjádřila mi soustrast. Jasně?" Sklenice dosedla na stolek. Cvak. "Ale já jsem jí už zavolat nemohl. Zjistil jsem to před čtyřmi dny, a nemohl jsem vás sehnat. Nemohl jsem ani zavolat loď."

Po tomhle musel Bren opravit řadu svých odhadů Jaseho. Klidně, konfrontačně i lehkomyšlně říkal: Tady je, co teď vím, k čertu s tebou, já chci pryč z téhle planety. To potom nebylo divu, že v posledních dnech odbýval výuku. Pohyboval se mezi hysterií a chladnou logikou. Teď zrovna mluvil ateovsky, a to s pevnou sebekontrolou.

"Jasei. Já jsem o tom neslyšel. Nevím, proč jsem o tom neslyšel. A nevím, proč vám z lodí nezavolali. Položím oficiální otázky. Je mi to hrozně líto."

Jase měl velmi dobrou kontrolu nad svými obličejovými nervy, možná jako sám Bren. Báł se, že zapomněl přepínat mezi jazyky. Mezi mentálními vzorci zapomněl reagovat jako člověk. Zapomněl lidské výrazy.

"Jasei." Přepnul do mosfeir a jako herec, který se vžívá do role, vědomě vykrouzlil na tváři výraz. "Já to nevěděl. Zjistím, proč jsem to nevěděl. Ví, že to atevy znepokojí, že jsi se to nedozvěděl tím správným způsobem."

"Můžeme tady použít slovo 'záležet'? Máme to konečně dovoleno?"

"V tomto případě, Jasei, tě ujišťuji, že služkám na tom záležet bude."

"Určitě budou ronit slzy."

"To ne." Bren odmítl couvnout před útokem, ale i opětovat ho. "Ale takové požadavky nikomu neposlouží. Je mi to líto. Velice líto. Odbýval jsem tě a za to se omlouvám. Přál bych si, abych tu byl. Teď tu jsem. Můžu něco udělat?"

"Ne. Pokračoval jsem ve studiu." Jaseův tón byl klidný, jeho pohled sledoval něco na druhé straně místnosti. Možná stěnu. Nebo vlající záclonu. "Jinou možnost jsem neměl, že?"

"Tvoje matka je v pořádku?"

Krátká pauza. Potom upjaté: "To netuším."

"K čertu. K čertu, Jasei. Já to s těmi telefony vyřeším."

"Chtěl bych mluvit se svou matkou. Soukromě. Jestli to můžeš zařídit."

Bren nevěděl, co říct. "Něco zařídím. Jak rychle to jen půjde. Chceš s ní mluvit dnes večer?"

"Jestli už šla spát, raději bych ji takhle pozdě nerušil." Lidé z lodí si celkem rozumně upravili denní rytmus podle časové zóny Mosfeira-Šejidan. A na lodi byl pořádek večer, tak jako tady, ale Bren se s Jase o takovou maličkost nehádal.

Výmluva, pomyslel si. A ptal se sám sebe proč, a jaký pro to měl Jase motiv, ale nenašel žádnou dobrou odpověď. Moc si v tomhle ohledu nevěřil. Zlobil se. A nevěděl vlastně proč. Na Jaseho se přece nezlobil. Ani na služby. Zrovna mluvil o situaci u sebe doma, a věděl, proč by se mohl zlobit.

Nebyl si ale jistý, proč se zlobil, nebo na co se vůbec může zlobit, a zdaleka si nebyl jistý, zda jeho zlost někomu může prospět.

Služka vstoupila, zaváhala, a když Bren drobně pozvedl ruku, nalila jim nové drinky.

Ale když odešla, Jase řekl: "Vezmu si své pití do pokoje, kdyby vám to nevadilo, nadi. Cítím se nejistě."

Jase vstal. Stejně tak i Bren. Jedna jeho část říkala, že i přes Jaseovu vyhýbavost a svoji zlobu by měl jít k němu a vzít ho kolem ramen. Měl by mu nabídnout - takovou emocionální podporu.

To ale neudělal. A Jase ho nikdy v atevštině neoslovoval důvěrnou formou, přestože on jeho ano. V tomto jazyce, tak citlivém na vztahy mezi osobami, vůči němu Jase nikdy taková gesta nepoužil. Možná si nemyslel, že je v postavení, aby mohl. Možná měl jiné důvody. Ať už tomu bylo jakkoli, taková gesta jediní dva lidé na pevnině nedělali. Rozhodně nic, co by narušovalo soukromí natolik jako objetí. Napřáhl ruku, aby Jaseho přivítal, když ho vytáhl z kapsle do světa. Jase ruku přijal, ale nebylo v tom to nadšení ani otevřenost, kterou po přenosech z lodi očekával. Jedno gesto, nic víc, od kterékoli strany. A nedokázali najít žádný způsob, jak znovu začít. Ani jediný za šest měsíců. Zdálo se nemožné zkoušet to v téhle situaci, kdy byla citlivost vybičována na maximum. A Bren si musel přiznat, že neví, jestli by se takovým gestem skutečně snažil Jasemu přiblížit. To kvůli té zlosti. Pořád si nebyl jistý, proč se vlastně zlobí. Jen tak stál, zatímco Jase vyšel ze dveří.

6

Možná to měl zkusit. Možná, pomyslel si Bren, měl stejně jít za Jasem a udělat to gesto a pokusit se přesně zjistit, proč a na co se zlobí a proč se (aspoň pokud mohl soudit) tak moc zlobí i Jase.

Ale v tomhle místě by tím mohl narušit něčí city a situaci totálně vykojet. Raději by měl udělat něco, co by mohl Jasemu předložit jako nabídku ke smíru. Mohl by se pokusit uklidnit situaci. Mohl by se pokusit ulevit Jaseovu napětí a až se zlost usadí (zlost jich obou), promluvit s ním.

Uviděl služku, která stála u dveří se založenýma rukama. Čekala na jeho rozkaz. Možná tušila, že něco není v pořádku.

"Nand' Saidin je stále ve službě?"

"Myslím, že už odešla, nand' paidhi, ale velmi pochybuji, že by spala. Mám ji zavolat?"

"Ne. Je nadi Tano vzhůru? Nebo nad' Algini?"

"Bud' oba nebo žádný z nich, nand' paidhi. Mám je zavolat?"

"Udělejte to," řekl; stál a usrkával pití, dokud ho tiché kroky a stín ve dveřích nezpravidly o Tanově příchodu.

"Nadi?" zeptal se. Byl tu i Algini, a oba na základě předpokládaného pozvání vstoupili dovnitř.

"Nadiin," řekl Bren a bolestně si uvědomoval, že se budou vinit z informačního selhání. "Jase říká, že jeho otec zemřel. Prý dostal tu zprávu z Mosfeiry před čtyřmi dny a stěžuje si, že nemohl kontaktovat svou matku ani loď, protože ostraha mu nemohla sehnat prověření pro hovor s lodí, ani nemohla kontaktovat mě. Dá se s tím něco dělat?"

"Okamžitě se na to zeptám, nand' paidhi," řekl Algini. Vždycky byl ten věcnější z nich. Tano, ten se vždycky vrhl na to, co jste mu přikázali sledovat. "Podle záznamů tu byl jeden telefonát z Mosfeiry. Je nahraný. Byl v mosfeí'. Chcete si ho poslechnout?"

"Chci." Byla to jeho povinnost. Někdo musel zjistit, co se děje a co ještě bylo v té zprávě, a on byl jediný, kdo přiznával, že mosfeí' ovládá. Byl si jistý, že někteří atevové mosfeí' umějí, že někteří z těch, kteří jsou mu nablízku, po nocích zvyšují své znalosti na Jaseův účet - díky jeho neustálému sklouzávání do lidského jazyka. Ale jak dobře atevové chápali biologii, která se za tím jazykem skrývala? Tím si nebyl jistý ani zdaleka. "Vypadal nand' Jase rozrušeně?"

"To ve zprávě nebylo, nadi. Zůstával hodně ve svém pokoji, to je všechno. Před čtyřmi dny měl pozdě večer telefonát z Mosfeiry. Nic jiného v záznamech není."

Bren neměl dost informací, aby z nich mohl vytáhnout další poznatky, o kterých třeba ani nevěděli, že je mají.

Co víc, musel být extrémně opatrný. Všechno na rozhraní atevské zodpovědnosti a lidských emocí bylo problematické a snadno se tam dala udělat chyba. Dokud žil mezi atevy, mohl odhadnout, ke kterému lordovi měli man'či, a věděl, že man'či Tana, Alginiho a dalších patřilo Tabinimu, ale věděl jen málo o jejich rodinných poutech a o tom, jaký je vztah mezi man'či k lordovi a man'či k matce nebo otci. Slyšel, jak Tano mluví o svém otci a že chce, aby o něm smýšlel dobře, ale také věděl, že se Tano postavil proti otcově přání a vstoupil do Cechu. Slyšel Tana doporučovat své příbuzné na různá místa jako 'spolehlivé osoby'. Taková 'spolehlivost' se dala připsat man'či - a také faktu, že v rámci man'či se zrada příliš nevyskytovala. Nebylo to biologicky pravděpodobné.

Věděl, že Damiri se postavila proti přání klanu, když se romanticky a politicky (nebo snad politicky a romanticky?) asociovala s Tabinim, jehož rod byl téměř odpradáвна nepřitelem klanu, blízkým sousedem v údolí Padi a rozhodně persona non grata podle strýčka Tatiseigiho, hlavy klanu Atageiniů. Antipatie ze strany vůdce klanu (k němuž měla Damiri man'či) ji rozhodně neodradilo - ovšem Damiri vůbec máloco odradilo.

Jediné, co paidhiové za dvě staletí zjistili o atevských rodinných vztazích bylo, že náklonnost, která drží pohromadě lidskou rodinu, u atevů nejenom chybí - ona tam ani není biologicky možná.

Jiné spoje v mozku.

Jiná očekávání.

Jiné rodinné vztahy a jiné potřeby.

Bren například netušil, co atevské dítě čeká od rodičů. Že ho budou živit a šatit do určité doby, to ano. K odloučení docházelo, když bylo dítěti kolem sedmnácti, možná dvaceti let. Víc mu všechny nashromážděné zkušenosti neřekly. Všechno ostatní, co stálo v učebnicích, už bylo značně spekulativní. Bren sám zastával provizorní teorii, že tak jako lidé během dospívání překonávají emocionální závislost na svých rodičích, atevové se musí nějak vymanit z man'či ke svým rodičům, jinak by rodinná jednotka nikdy nedospěla. Někde musí dojít k psychologickému zlomu, aby kultura mohla fungovat i mimo rámec rodiny.

"Kdyby se takovou zprávu dozvěděl ateva," zeptal se dvou svých nejbližších společníků, bytostí, které by nazýval přáteli, kdyby byli lidé, "co by od něj čekali ostatní atevové? Především, co by čekali, že bude v takové situaci cítit,

nebo jak se bude chovat?"

"Pokud by měl se svým otcem dobré vztahy," řekl Tano, "pak by jeden očekával smutek, nand' paidhi. Šel by do jeho domu. Pohřbil by ho. Potvrdil by man'či v jeho domě a v jeho asociacích."

Potvrdil by man'či. Potvrdil by man'či. U atevů to nebyla jen tak nějaká emoce, byla to hlavní emoce. Domovský instinkt pod palbou. Místo, kam jste šli. Osoba, kterou byste zachránili z hořící budovy.

"Jak přesně se dá potvrdit man'či, nadi, mohu-li vám položit takovou otázku? Prosim, neodpovídejte, pokud jsem překročil hranici slušnosti."

"To je takové rčení, nand' paidhi. Rčení. Jeden navštíví dům. Jeden vzpomíná. Jeden shromáždí všechny živé členy domácnosti, kvůli jedné věci, aby věděli, kde teď může být jejich man'či, když je toto man'či uloženo. Domácnost musí být znovu vybudována."

"Man'či k mrtvému je uloženo."

"Do země, nand' paidhi, nebo do ohně. Man'či může jeden mít pouze k živému."

"K mrtvému nikdy?" Bren viděl řadu her mačimi, ve kterých bylo man'či a jeho odstíny základem pro zradu a akci, klam a rozhodnutí v posledním okamžiku. "Ve hrách, nadi, se zdá, že je to možné."

"Pokud jeden věří na duchy."

"Aha." Někteří atevové takovou víru měli.

A v minulosti, kde se odehrávaly hry mačimi, se na duchy věřilo běžně. Bren si byl jistý, že tihle dva muži podobnou víru v nadpřirozeno nemají. Ale samozřejmě - víra v duchy by určovala, zda je či není možné být loajální k mrtvému.

"A také," řekl svým tichým způsobem Algini, "živí potrestají jiné živé, kteří mohli být za smrt zodpovědní. To nevyžaduje věřit na duchy. Ale za starých časů mohl jeden stejně tak dobře očekávat trest ze strany mrtvého."

To Brena zaujalo. Vysvětlovalo by to některé mačimi, ve kterých se objevovalo uctívání pomníků a kostí či naopak nenávisť k nim. Házení do řek a tak podobně.

Jeho problém to ovšem neřešilo. "Jase je rozrušený," řekl, "protože se nemůže spojit se svým domovem, ani se ujistit, že je jeho matka v pořádku. Měla by ostraha starosti ohledně jednání atevy za podobných podmínek?" Nemohl položit otázku negativně "Neměla by ostraha -", protože atevové by pak mysleli, že očekává zápornou odpověď a tu by mu také dali.

"Pokud by smrt zavinila jiná osoba," řekl Algini, "pak by jeden očekával, že ho bude ostraha velmi pozorně sledovat."

"Nebo kdyby tou smrtí bylo zrušeno důležité man'či," řekl Tano. "Například když zemře manželka. Její klan pak může jednat. Skupina bratranců a sestřenic se snaží převést man'či na svou linii. Rodina se pak může rozpadnout."

"A cítil by -" Tyhle muže znal dost dobře na to, aby se jich mohl ptát i na ošemetné věci, o kterých jinak nemluvil. "Cítil by ateva, za podobných podmínek, takové man'či ke svým, řekněme, bratrancům, kdyby se jim podařilo převést man'či klanu na sebe, z linie jeho otce?"

"Ne vždy," řekl Algini a zamračil se. To u něj nebylo běžné.

Pro Brena to znamenalo varování, že se možná dotkl něčeho, co mělo pro Alginiho větší než teoretický význam. Nebo se prostě zeptal na něco příliš delikátního. Dál se raději neptal.

A protože atevové, kteří střežili Jaseho, museli dostávat přesné informace: "Jase by se rád vrátil na loď, aby se ujistil, že je jeho matka v pořádku. To samozřejmě nejde. On říká, že chtěl zavolat loď a nemohl, protože, jak tvrdí, se nedostal přes ostrahu ke mně, abych to mohl povolit. Mohu jen hádat. Jase pečlivě dbá na pravidla a časové plány - možná je to tím, že žil na lodi ve vesmíru. Nevím. A možná nechtěl mluvit s atevy, když neovládal své emoce - velmi důrazně jsem mu řekl, ať to nedělá. Možná díky tomu nemohl ostraze plně vysvětlit svůj problém." Bylo chladnokrevné a ostudné takhle rozpitvavat lidské city, ale atevové by to jinak sotva pochopili. "Já myslím, že už byl vyčerpaný, buď ho emocionálně rozrušil můj odjezd, nebo se snažil dosáhnout dobrých výsledků - mého uznání - až se vrátím, vtom ho zasáhne emocionální rána - je sám, ponořen do podivného jazyka, obklopený podivnými obličejí a vázán mými instrukcemi, aby s atevy emocionálně neinteragoval."

"Ach tak," řekl Tano a na tvářích obou atevů se objevil výraz pochopení. Čeho - bůhví.

"Pamatujte," řekl, "že tohle je člověk, a že to, co cítí, není doopravdy man'či, ale něco jiného, stejně tak ústředního.

Pochopte, že je vystaven hroznému stresu a snaží se nereagovat. Ale já mám závažné otázky, nadiin, ohledně chování lidí na lodi. Možná se k němu zachovali velmi nepěkně. Chci vědět, jestli se ho loď pokoušela kontaktovat, a pokud ano, co se stalo a proč se tu špatnou zprávu musel dozvědět z ostrova, od Yolandy Merchesonové."

"Komu on připisuje toto informační selhání?" zeptal se Tano.

"Já myslím, že Manasimu, i když možná neprávem." Manasi byl jeden z příslušníků Tabiniho ostrahy. Velel zdejší ostraze v době, kdy byli Tano a Algini s Brenem. "Má podezření, že mu to atevové zatajili. To je pro něj mnohem přijatelnější než představa, že to tajili jeho vlastní lidé. Ale ať už je pravda jakákoli, ať už vede k atevům nebo k jeho lodi, já ji musím znát, ať se mu později rozhodnu říct cokoli."

"Nadi Brene," řekl Algini, "najdeme odpověď. Nikdo nás o žádné takové záležitosti neinformoval."

"Nadiin," odpověděl, "mám ve vás plnou důvěru. Mám důvěru v nand' Dasibiho a nand' Manasiho. Prosim, vyjádřete to tak ve svém šetření - prosím, nikoho neviňte. Ponechávám to ve vašich rukou."

Ale Bren nemyslel, že by byl vinen někdo z jeho úředníků nebo dokonce Manasi. Daleko spíš to zavinil aijiho personál na pobřeží v Mogari-nai, kde velká anténa přijímala zprávy z vesmíru a - údajně bez cenzury - je předávala jemu a přes něj Jasemu. V Mogari-nai ale byly také politické problémy, kdesi v administrativě, díky kterým už se Brenovi stalo, že mu některé informace byly zatajeny - a to i navzdory Tabiniho rozkazům. Byla to zamotaná otázka loajality, která se měla vyřešit loni na podzim. Bren v to doufal, nicméně na to nespolehal.

Nebo za tím mohl být - to bylo také možné - samotný Babini. Možná nařídil zprávu zadržet. Mohl mít své důvody - například ten, že Bren nebyl k zastížení a atevové bez něj nemohli vědět, jak bude Jase reagovat.

Ale kdyby Manasi myslel, že Jase vybuchne, Tabinimu by jistě nedělalo potíže spojit se s Tanem a Alginim. Zasekla se snad informace v systému? Leží zpráva na něčem stole a čeká na rozhodnutí? Možná. Bren si byl jistý, že zprávy z Mogari-nai procházejí atevové schopní překládat - a osobní zpráva pro Jaseho by znamenala vyšší pozornost, možná by ji postoupili vyššímu stupni ostrahy... to by mohlo doručení značně zpozdít.

"Nadiin," řekl, protože věděl o dobré vůli těchto dvou mužů a o konfliktu, který by v nich mohl vyvolat, "kdyby tato stopa vedla k aijiho dveřím, řekněte mi to, ale dále ji nesledujte. To už bude můj problém."

"Brene-ji, pokud se tak stane, jeden vás ihned vyrozumí."

To řekl Tano a jeho partner neprotestoval. Měli man'či k Tabinimu - k Brenovi také, ale pouze skrze Tabinioho, a to, co právě řekli, obsahovalo nevyslovené porozumění, že Bren ví a oni vědí, že někteří atevové rozumí mosfe'i a lodnímu dialektu po čertech dobře.

Bren měl podezření, že většina podvratných živlů se nachází v obranné organizaci, která chrání pobřeží; a že mohli zasáhnout i v Mogari-nai - nebo tady v Bu-javidu.

Babini sám rozuměl mosfe'i lépe, než dával najevo. Stopy, které vedly ke dveřím aijiho - nebo k hypertajnému Mogari-nai - se mohly několikrát křížit a protínat.

Ale zpomalení informačního přenosu mohlo z krize udělat katastrofu. A také mohlo značit situaci související s man'či; a to bylo třeba napravit.

"Víc nepotřebuji," řekl. "A neokrádejte se o spánek, nadiin-ji. Ať to začne dnes v noci prošetřovat někdo z vašich podřízených. Vy se do toho pusťte až zítra."

"Ano," řekl Tano. Přijal rozkaz, o kterém se Bren obával, že ho nepřijme - ani Algini. Nezodpovězené otázky jim kazily spaní stejně jako jemu.

* * *

Otázka vždycky zněla - jak atevové interpretovali lidské požadavky a jak dobře uměli předvídat lidské činy? K Válce přistání nedošlo proto, že by obě strany chtěly válčit.

A tak Bren seděl v salonku ve svém županu, u malého křehkého stolku, a psal Tabinimu formálním dvorním písmem: Aiji-ma, Mercheson-daja informovala nand' Jaseho o nečekané smrti jeho otce; příčinu neznám.

Mám na paměti vaše další starosti -

Ne, takhle by to nešlo. Vyškrtl poslední řádku: aijiho starosti byly jen aijiho. Nesměli jste písemně vyjadřovat názor, že Saiginiho smrt působí aijimu vrásky.

Informoval jsem svůj personál o normálním chování nand' Jaseho v takové situaci, a informuji i vás, aiji-ma, že v budoucnosti této domácnosti vidím napětí. Také se obávám toho, co může vyplývat ze skutečnosti, že se dotyčná zpráva nedostala včas k němu ani ke mně. Zdá se, že jako první ji obdržela Mercheson-paidhi, což by nemělo být, neboť Merchesonová není Jaseho nadřízená a na lodi to velmi dobře vědí. Bylo pro něj zahanbující a nepříjemné slyšet takovou zprávu od zdroje, který by měl mít méně informací než on sám. Pokud to bylo rozhodnutí důstojníků z lodě, z tohoto jejich chování mohou být vyvozeny implikace: mohlo by to však mít zcela neškodnou příčinu, buďto příliš velkou snahu chránit Jaseho před nepříjemnými zprávami o jeho rodině, nebo vědomí, že nejsem v paláci a Jase je tedy sám. Ne tak neškodným důvodem by mohlo být, že se důstojníci na lodi rozhodli poskytovat Merchesonové rychlejší a úplnější zprávy než nand' Jasemu. Tyto negativní implikace si mohl nand' Jase zajisté odvodit sám, a mně to dělá starosti.

Uvědomil jsem si však i třetí možnost, a sice že zpráva mohla být zadržena na pokyn vašeho úřadu. Proto jsem požádal svůj personál o zjištění faktů, aby hodnocení, které vám předložím, bylo přesné a spolehlivé.

Tím udělal cestičku pro Alginiho a Tana.

Abyste neměl starosti o nand' Jaseho -

Damiriny služby jí nepochybně podávaly pravidelná hlášení a Damiri říkala Tabinimu, co se jí zdálo užitečné: bylo nemyslitelné, že by nevěděla všechno, co služby. Babini to pravděpodobně věděl také a Bren si byl jistý, že Jaseho chování a fakt, že si on zavolal dva nejvýše postavené příslušníky své ostrahy na schůzku, byl nepochybně nahlášen.

- tedy jeho chování bylo (vezmeme-li v úvahu extrémní stres a mou nepřítomnost) zdrženlivé a obezřetné. Přestože ho postihla těžká rána, celé dny se zdržel projevů emocí, které je pro člověka velmi obtížné potlačovat i za daleko příznivějších podmínek. Vše proto, aby se nezpronevěřil mému příkazu nedávat v blízkosti atevů najevo nevysvětlitelné emoce. Jsem velmi zarmoucen tím, že jsem tu nebyl a nemohl jsem mu poskytnout radu ani pomoc, ale zachoval se opravdu velmi dobře.

Nerad rozpítl Jaseho soukromé city. Skutečně nerad. Ale snažil se být nezúčastněný, aby to vysvětlil jednomu muži - a ženě - kteří opravdu potřebovali vědět, jak se Jase doopravdy choval: občas totiž vyvedl z míry služby, které zažily jeho předešlé výbuchy a určité přemýšlely, jaký rozdíl je mezi paidhim, kterého znali, a tím, který přiletěl z lodi. Ale tyhle problémy ustaly, jakmile byly služby ujistěny, že to opravdu není jejich chyba. I tak si Jase vedl velmi dobře. Atevové nikdy neviděli záchvaty, které postihovaly i ty nejlépe vytrénované paidhi-kandidáty, když na ně na Mosfeirské univerzitě dolehla jazyková deprivace; a neviděli je ani u Jaseho - ten vybuchoval jenom slovně. Možná za to mohla jeho výchova, možná to bylo tím, že atevové kolem něj byli tak tiší a nikdy se nezlobili.

Bren ovšem doufal, že Tabinioho dobré mínění bude mít vliv na Damiri, a že Damirin názor na Jaseho Grahama převezmou i služby. Rozhodně by to usnadnilo život v tomhle bytě. Bren také doufal, že Jase nebude pod takovým tlakem, pokud by se jemu podařilo přesvědčit služby (skrze Damiri), aby pochopily. Věděl, že přes služby proudí informace dovnitř i ven. A jeden chtěl mít dobrou pověst.

Měl bych dodat, aiji-ma, že se vyčerpал studiím, aby mě potěšil a splnil můj časový plán, aniž by věděl, jaký tlak vyvinou zprávy, které se dozví, na jeho sebekontrolu.

Měl bych vám vysvětlit, jak lidé na takovou ztrátu obvykle reagují - nejprve přemýšlejí o minulosti a o ztracených

příležitostech se zemřelým příbuzným. V té době pro ně budoucnost nehraje roli; přítomnost je naplněna zodpovědností k příbuzným, kterou však Jase ve své situaci nemůže naplnit. Může nastat frustrace, vedoucí ke zlosti na sebe nebo na mě nebo i na samotného mrtvého. Ale tato zlost nijak neohrožuje mě ani služebnictvo...

Bůh nám pomáhej, jestli to tu začne ohrožovat, pomyslel si. Stačilo se trochu rozhlédnout - vždyť tohle je úplně muzeum, majetek a odkaz klanu Atageiniů, jedné z nejkritičtějších a nejnebezpečnějších aliancí, které kdy Babini uzavřel. Vyšívání závěsy, řezby nevyčísitelné ceny, křehký porcelán, koberce, které služby čistily vkleče pomocí prachovek...

Přeje si navštívit místa, která zná. Nevěřil na duchy ani na jejich zásahy, pokud dobře rozumím jeho náboženským názorům. Je statečný a má silnou vůli, jinak by sem nesestupoval. Žádám odpovědi na svá šetření a doufám, že je obdržím, abych mu mohl poskytnout ujištění a kontakt s jeho matkou a jinými příbuznými na lodi. Budu tyto rozhovory monitorovat a ověřím obsah předávaných zpráv.

Jsem připraven podat vám mnohem lepší zprávy o pokroku ve stavbě letounu. Lord Geigi, který se ke mně choval jako k velmi váženému hostu, a manažer Patinandi Aerospace v jeho okrsku mi předvedli velmi výrazný pokrok; stejně tak laboratoř v Gioli dělá pokroky s návrhem motorů a zkušebními prostory. Mám jisté obavy ohledně nedávné změny vedení v Ladisiri.

To byl návrh počítačů. Deterministé a Absolutisté spolu byli prakticky na nože a když spolu dva nejtalentovanější návrháři popíjeli čaj, dva jejich pobočníci se na sebe na chodbě vrhli a ostatní je museli odtrhnout násilím.

Předám vám doporučení, podle kterých by měli být členové vývojových týmů spíše odděleni a izolováni na dvou místech, než aby disharmonické osobnosti pracovaly ve stejné budově. Navrhuji, abyste určil osoby, které se na ty problémy podívají. Ty se vymykají mému chápání, ale zjevně jsou značné a působí rozkoly, a podle informací, které jsem obdržel, nepřispívají k plnění designových specifikací.

Volně přeloženo, udělejte něco v Ladisiri, aiji-ma, než tam někoho zabijí.

A zvážíme-li, že v provincii byly dualistické filozofie bez šťastné třetí, aiji by jim mohl pohrozit, že přesune výzkum do konkurenční instituce. Tohle by mohlo obě skupiny přimět ke zvýšení pozornosti. Jejich ředitelé se zjevně pútek neúčastnili, protože byli zaměstnaní debatou - zřejmě produktivní - o designu, který by mohl, Bůh je ochraňuj, najít použití v pokročilé teorii, ale v tomhle letounu nepoletí.

Také vás nabádám, aiji-ma, aby potřeby leteckých inženýrů dostaly v tuto chvíli přednost před ostatním teoretickým výzkumem.

Pokládám to za záležitost značného taktu a velké naléhavosti. Budu ji řešit podle vašich příkazů nebo ji ponechám k vyřešení taktnějším osobám, které určíte.

Tohle byl jediný opravdu nezvládnutelný problém, kterému projekt čelil (plus minus pár operačních potíží, ale ty se s tím zdaleka nemohly měřit). Tohle - aiji to bude možná muset vyřešit tím, že si zavolá lorda příslušné provincie a důrazně si s ním promluví.

Nicméně Bren zatím s dopisy skončil. Stočil list, zastrčil ho do svého válečku a zapečetil.

Potom se rozhodl přejít potmělou chodbou do osvětlené předsíně a do stanice ostrahy na druhém konci chodby, aby našel posla. Nechtěl volat služku, aby zprávu odnesla ostraze. Nehodlal Tabinimu narušovat večer a nižší příslušníky ostrahy mohl příslušně instruovat. A kromě toho - chtěl vidět, jestli je pod Jaseho dveřmi pruh světla, jestli je tedy vzhůru nebo spí, což by znamenalo -

Upřímně řečeno, tím si vlastně nebyl jistý, chtěl ale vědět, v jakém stavu se Jase nachází a jestli je pořád vzhůru: to by mohlo znamenat, že stále debatuje sám se sebou; a to mohlo znamenat, že by si s ním Bren měl promluvit.

Podíval se, ale žádné světlo nespátřil. Podíval se, kam jde, a uvědomil si, že mezi ním a vzdáleným světlem v předsíni se tyčí dva stíny. Jeden z nich měl velmi široká ramena - tohle nebyla jedna ze štíhlých služek.

Otočil se a vyrazil do své osvětlené ložnice. Zabouchl dveře. A zastrčil je.

Přitom si dával dobrý pozor, aby se ani na okamžik neocítl před nimi. Měl zbraň. Měl ji v zásuvce s úředními papíry. A neměl ji tam mít. Služky určitě ten rozruch zaslechly. Pokud ještě žily.

Na koberci venku se ozvaly kroky. Potom zaklepání.

"Brene-ji?"

Hluboký, znělý hlas. Známý hlas.

"Baniči?"

"Vaše jednání na jednoho udělalo dojem, Brene-ji. Máte-li v ruce zbraň, dejte ji prosím zpátky do zásuvky."

Teď už nepochyboval o tom, že to je opravdu Baniči. A ten druhý stín musela být Jago.

"Měl jste se dobře, nadi?"

"Můj život byl nudný a obyčejný." To měl být vtíp, než se mu uklidní srdce. Ale vzápětí si uvědomil, že je to pravda.

Byl pevně přesvědčený, že to, co se dnes stalo na poloostrově, nějak s Baničiho návratem souvisí. A teď byli tady, u něj, a když Bren odsouval zástrčku, aby je pustil dál, ruce se mu třáslly.

Strašně toužil obejmout je.

Jenže to by se Baniči zhrozil a Jago by byla zmatená. A tak se jenom podíval nahoru - hodně nahoru - na dva atevy ve stříbrem pobité černi aijiho osobní stráže.

"Jeden nechtěl poplašit celý dům," řekla upřímně Jago.

"I když spustit alarm by pro vás bylo lepší," dodal Baniči, "protože jste stál za stěnou - ne, jak jeden doufá, za panelovými dveřmi, paidhi-ji."

Na chodbě se rozsvítila světla. Ze zadních chodeb dorazily služby v nočních úborech a róbách, a z opačného směru také Alginí a pár mladších příslušníků ostrahy. Ti byli daleko klidnější a působili dojmem, že o nečekané návštěvě věděli. Tano došel ze stejného směru jako probuzené služby. Měl na sobě jen ručník a v ruce pistoli: ten o tom nevěděl.

Otevřely se i Jaseho dveře a Jase vyšel ve své róbě. Pomačkaný a zmatený nakukoval přes řadu služek. "To je v pořádku," řekl Tano. "Všechno je v naprostém pořádku. Není třeba se znepokojovat, Jasi-ji. Baniči a Jago se vrátili."

"Večeřeli jste, nadiin-ji," zeptal se Bren místo objetí, "nebo vám mají služby něco připravit?"

"Jedli jsme v letadle, nadi," řekla Jago.

"Ale protože máme teď volno," dodal Baniči, "a dorazili jsme na místo, kde dnes budeme spát, jeden by si mohl sednout a popovídat si nad sklenicí šibeí, pokud by si paidhi přál."

7

Jase se vrátil do postele a snad, jak Bren doufal, usnul. Tano a Algini řekli, že mají nějakou práci.

Práci v tuhle hodinu? pomyslel si Bren; nemohl přijít na to, jestli je tak zaměstnává jeho prosba, aby vystopovali zprávu pro Jaseho a spojili se s Mogari-nai, nebo jestli jim Baniči při svém příchodu dal nějaký nový úkol. Tak či onak, byli ve službě.

Měl tedy jako společnost jen Baničiho a Jago a byl moc rád, že je vidí. S Baničim se cítil bezpečně; a Jago - Jago, vždy vzorná a formální - to byla ta, která ho dokázala umluvit, aby ignoroval protokoly, která byla ochotná alespoň jednou vyzkoušet cokoli, včetně intimity s člověkem. Nikdy k tomu nedošlo, nikdy na to nebyl správný čas; ale mohlo by k tomu dojít a Bren na to nikdy nezapomínal.

Chovali se, jako by nikdy neodešli - a přesto si Bren musel přiznat, že přes to všechno, co v jeho životě znamenali, byli s ním vlastně jen oněch několik krizových týdnů před Jaseho přistáním. Pak znovu zmizeli, prý byli přeloženi, což ho velmi rozesmutnilo. Těžko se smířoval s Tanem a Alginim, což byli sice úžasní atevové, ale nebyli to ti dva, které tolik - Miloval.

Měli pro aijiho příliš velkou cenu, říkal si: on neměl právo myslet si, že si je bude moci ponechat ve svých službách.

Měl veliké štěstí, že dostal Tana a Alginiho, které -

Měl také moc rád.

Třeba přišli jen na návštěvu, nebo jako dočasná výpomoc, aby ho chránili během nejnovější krize. Možná nezůstanou. Skoro se bál zeptat. Chtěl se zeptat, a chtěl se zeptat Tabiniho, jestli by je směl mít napořád, ale cítil se, jako by žádal přinejmenším o provincii. Babini by mu dal státnickou odpověď a myslel by si, že paidhimu za posledních několik měsíců nějak narostl hřebínek.

Sedli si do salonku a napili se. Kamna hrála a dokořán otevřeným oknem vanul dovnitř jarní vánek - výstřednost bohatých a mocných i plýtvání palivem, se kterým se Bren nikdy morálně nesrovnal a které by za starých, prostých časů nahlásil aijiimu a stěžoval si na ně.

Ale on se nikdy nesrovnal s řadou věcí - morálně.

"Mohu se zeptat," začal, "kde jste byli?"

"Zeptat se jeden může, ale my nemůžeme odpovědět," řekla Jago. "Bohužel, nand' paidhi."

Bren už byl velmi, velmi blízko tomu jít s Jago do postele - technicky vzato už s ní v posteli byl, svým způsobem - což mu za posledního půl roku mnohokrát přišlo na mysl, hlavně o zimních nocích, když se cítil sám. Byla tam, alespoň v jeho představách.

Kdyby to věděla, urazila by se - nebo rozesmála. Spíš rozesmála, pomyslel si a odvážil se přímého pohledu.

Žádná reakce. Atevska rezervovanost, pomyslel si. Cechovní disciplína, a prostě - byla to ateva.

Kdyby na tohle zapomněl, Bože, to by mohl být problém.

A ona už asi ani neměla zájem. Asi si našla jiného koníčka.

"Jeden slyší," řekl Baniči, "že Jase-paidhi obdržel nešťastné zprávy z nesprávných zdrojů."

"Pravda," řekl. Baniči uměl věci velmi dobře shrnovat. Bren dal dohromady zbytky rozumu, přestal se zabývat Jaginými reakcemi a pokusil se být stejně stručný: "Mám starost o tři věci: za prvé, jeho lidské city, za druhé, jeho izolaci, za třetí, jak budou atevské myslí očekávat, že se bude chovat. Zeptal jsem se Tana a Alginiho, jaká je obvyklá reakce u atevy, a zdálo se mi to celkem blízko tomu, jak reagují lidé." Chvilí to nechal rezonovat ve své hlavě. Přidat k myšlenkám, znovu je projít, revidovat... šibeí na něj rozhodně působilo. Dodal: "Za čtvrté, někdy mě překvapí rozdíly mezi lidmi z lodě a Mosfeirany, když nejsou na první pohled zřejmé. A za šťastné páté, věci ještě komplikuje to, že se Jase snaží své reakce před atevy potlačovat."

"Jak mu jde jazyk?" zeptal se Baniči.

"Zlepšil se právě tak dost na to, aby mohl přejít od dětského jazyka ke skutečným problémům. Naučil se slova, která se vztahují k jeho bytu a k vesmírnému programu a inženýrství. Slovník má celkem dobrý na to, aby uměl říct 'kde je?', 'přineste mi jídlo' a 'otevřete okno' a 'výrobní tolerance' a 'autokláv'. O moc víc toho není - ale získává šťastnou nuanci."

"To by měl jeden opravdu potíže spojit tohle v rozhovoru," podotkl suše Baniči. "S nuancí nebo bez ní."

"To ano." Bren se bavil. A cítil, jak mu padá kámen ze srdce. Tano jakoby nevnímal denní nelogiku jeho práce, ale Baniči si z něj nemilosrdně utahoval. A Jago také. Musel přehodnotit pravidla svého života a být neustále ve střehu, aby se nestal obětí jejich humoru. A tak se mu to líbilo. Opětoval výpad. "Tak co vlastně potkalo lorda Saigimiho."

"Jeden se doslechl," řekl Baniči, "že ho někdo prostě a bez tvořivosti zastřelil."

"Aha. Ale bezpochyby se jednalo o profesionála."

"To bezpochyby," souhlasila Jago. "Ale přišlo se na to pozdě."

Tak Babini se neobtěžoval s tím, aby to vypadalo jako nehoda, pomyslel si Bren: dramatictější efekt vyvolá více strachu v těch, kdo by se měli obávat.

"Na jihu je klid?"

"Na jihu. Ach, velký klid. Ale mezi dvěma bouřkovými frontami bývá klid často."

Varování. Rozhodné varování od Jago. "Je tu něco, co byste si přáli mi sdělit, nadiin-ji?"

"Je řada věcí, o nichž bych si přál vás informovat," řekl Baniči, i když ono přál asi nebylo zcela pravdivé, "ale v podstatě je to tak, že dokud nebudeme znát výsledek včerejších událostí, neměl byste se vystavovat zbytečnému riziku. Situace je dost výbušná. Lord Saigimi z Hagraniů získal spojence, některé bázlivější, některé obezřetnější, než byl on sám, ale kdyby někdo z nich padl ve svém domě a potom povstali někteří radikálnější příslušníci těchto domů - mohly by nastat zajímavé časy. Ve většině případů, rozumějte, by náhrada kterékoli z těch osob nic neznamenal, neměla by takovou sílu vůle jako Saigimi, ale na jednu osobu je třeba dát si pozor - Saigimiho dceru Cosadi: trochu hlupák a asociuje se s Direiso - ženské spiknutí, zcela neproniknutelné."

Jago udělala obličej a vrhla na svého staršího partnera nepěkný pohled. Bren je znal a poznal nadhozené téma, když kolem něj prolétlo. "Ženě by se Direiso třeba svěřila víc. Přirozeně."

"Nemyslím, že nejmladší členka klanu Hagraniů je na stejné intelektuální úrovni jako Direiso," zamumlal Baniči. "Ta ji spořádá bez soli."

Tento idiom znamenal "rychle". Baniči a Jago diskutovali před ním, ale hráli to pro něj, a docela dobře.

"Pokládá se ovšem za Direisinu intelektuální dědičku," řekla Jago.

"Ach, nemá velkou šanci."

"Dychtivá studentka - a lichotnice."

"Myslel jsem, že ženy takovou frivolnost dokáží prohlédnout."

Zjevně tím někam mířil. Bren nevěděl, kam. Ale Jago se nenechala odradit.

"Takových lichotek se jim dostává málokdy, nadi."

Baniči zvedl obočí. "Čeho, chvály? Obdivu? Tím já nešetřím, když je to vhodné."

Evidentně zabodoval. Nebo vyrovnal skóre.

Jago na něj vrhla dlouhý pohled, ale jinak její tvář zůstala bez výrazu.

"Jago věří, že mi zachránila život," řekl Baniči. "A nehodlá na to decentně zapomenout."

"Tak takhle to je?" zeptal se Bren. "To jsem vám opravdu vděčný, Jago-ji, že jste mu zachránila život. Kdybyste to neudělala, byl bych velmi smutný."

"To jsem nadhodila," řekla Jago s kamennou tváří. "Ale on samozřejmě v žádném nebezpečí nebyl."

"Vůbec," mávl rukou Baniči.

"Etiketa Cechu mi nedovoluje označit ho za hlupáka, Brene-ji, ale riskoval svůj život, aby předběhl mě, když jsem přitom měla výhodnější pozici. - A já nepotřebovala pomoc, nandi!"

Bren moudře mlčel. Sklonil hlavu a kousl se do rtu, protože dobře věděl, že kvůli němu hraje divadlo.

Potom jím jako blesk projela hrozná myšlenka, že slyší o detailech dnešního rána, o detailech smrti, za kterou, zatraceně ano, za kterou jsou přímo odpovědní tihle dva.

Kdo tedy vystřelil? Na koho?

Jago? Aby zachránila Baničiho? Jago někoho zabila?

Lorda Saigimiho?

Nebo někoho z jeho ostrahy? To by nemělo finesu. Baniči by o něčem takovém nikdy nežertoval. A chtěl Babini, aby se to dozvěděl on?

Baniči se opřel s nataženýma nohama a usrkl likéru.

"Brene-ji, prostě se opatrujte."

"Jsem moc rád, že jste oba v bezpečí."

"To my také," řekl Baniči a tiše se usmál. "Prostě jsme si řekli: 'Co nám ještě chybí?' A Jago řekla: 'Naše životy jsou příliš klidné. Najdeme nadiho Brena.' A tak jsme přelezli zpátky přes zeď a nasedli na první letadlo do Šejidanu."

Bren by se vsadil, že to nebylo na letišti v Maridu.

"Jeden je velmi rád," řekl Bren, "že vás má zpátky. Jeden doufá, že se chvíli zdržíte."

"To jeden doufá." Baniči kopnutím přistrčil stoličku a natáhl nohy k ohni. Se sklenicí v ruce se opřel dozadu.

"Oni - nebudou vás sem pronásledovat, že ne?"

Naprosto nevinný pohled zlatých atevských očí. "Kdo?"

"Ti -" Bylo hloupé se vůbec ptát. "Majitelé té zdi."

"Aha, ti."

"Ne," řekla upjatě Jago. "Nikdo nemůže ohlásit Úmysl proti Cechu, Brene-ji. Cech si pro sebe vyhrazuje jistá privilegia."

"Nemusíme však říkat," dodal Baniči, "že pokud jeden je jedním z oněch bodů stability, na nichž spočívá jiná stabilita, je vždy moudré podniknout jisté kroky."

Tím myslel jeho. Nebo Tabiniho.

"Projekt." Bren mohl myslet jen na ty vzdálené a rozeseté budovy. "Vzal jeden v úvahu jeho bezpečí? I já jsem v malých továrnách viděl zranitelná místa."

"Ach ano," řekl Baniči. "Pečlivě. Neustále. I když naše bezprostřední starost to nebyla."

"Ale riziko tu je." Zamrazilo ho při pouhém pomyslení na - záměrnou chybu. "Nadiin-ji, v tom projektu je velké riziko. Já nevím - já nevím, jestli vůbec dokážu Cechu vysvětlit, jak malý problém se může ukázat osudným. Já jsem tlumočník. A znám některé věci, protože jsem z ostrova a protože znám lidskou historii - ale ono je to důležité. Je to tak důležité, nadiin-ji, a mně se nedaří přimět atevy, aby to pochopili. Všechny životy všech paidhiů přede mnou, všechno se uskutečnilo pro dva cíle: mír a tento projekt. Všechny rady, které jsme dávali atevům, směřovaly k míru a k tomuto projektu, abychom získali zpět kapacitu, kterou jsme ztratili po Válce a po selhání stanice. Jenomže - jediná sabotáž,

jediná pečlivě zamaskovaná chyba - a loď, kterou tu stavíme, bude pryč, ztracená a možná už se nikdy znovu nepostaví. Lidé tam nahoře - ti vaši budoucnost nepostaví, nadiin-ji. Oni to neudělají. Atevové by mohli přijít o všechno."

V Baničiho výrazu - i v Jagině - bylo cítit o něco víc napětí.

"Zdá se," řekl Baniči, "že jeden vnímá úzkost. Proč, nand' paidhi? Proč se obáváte? Je to nějaká konkrétní hrozba? Nebo obecná?"

"Protože jestli, Baniči, tahle loď selže, druhá taková šance se už nenaskytne. V sázce je příliš mnoho. Vaše vláda nad vaši vlastní budoucností je ohrožená. Proto jsem zůstal, proto jsem se nechtěl vrátit na Mosfeiru, když mě chtěla má vláda odvolat. Ani kvůli své rodině ne." Uvědomil si, že mluví skoro stejně jako k dělníkům - vzadu v mozku mu hloďal červík strachu - ještě předtím, než se doslechl o vraždě lorda Saigimiho. Možná - možná tam byl od chvíle, co uviděl u svých nohou kusy nové lodi. Co uviděl oddanost a úsilí ve tvářích, které k němu atevové obraceli.

Tolik dobré vůle, tolik touhy v tolika atevech. Všechno bylo tak zranitelné vůči vrtkavosti štěstěny - a několika nepřijícníkům.

Baji-naji. Štěstěna a Náhoda, provázaný design koberce před jídelnou, démon a síla, která překonávala i ta nejlepší čísla a vylepšovala nejhorší.

"Máte nějaký konkrétní důvod k obavám?" zeptala se Jago: Jago, která byla ochotná chránit toho, komu byla přidělena, vlastním tělem; nicméně pro ty, kteří byli v jejím man'či, by udělala i daleko užitečnější, byť smrtelné věci.

"Jen tolik - nadiin-ji, jedna jediná sabotáž, kterou nezachytíme včas, by mohla způsobit, že zaostaneme za Mosfeirou a už nikdy ji nedohoníme. A já viděl spoustu továren, kam chodili atevové z měst bez bezpečnostních kontrol, kam měly přístup rodiny lordů. A to by nemělo být. Nechci být k těmto poctivým atevům hrubý - věci jdou velmi dobře. Myslím, že trpím iracionálním strachem."

"To není iracionální strach." Baniči vydechl. "My o nebezpečí víme - to mi věřte. Je to nesmírně složitý projekt a je tu řada slabých míst. Ale ujišťuji paidhiho - aniž bych ovšem uváděl konkrétní příklady - že naše ostrážitost nepolevuje." Baniči by neřekl "Cech". A to byl prosím někdo, kdo ještě nedávno nevěděl, že slunce je hvězda - a ani ho to nezajímalo. Když ho ale něco zajímalo, tak o tom věděl víc podrobností a předvídal více, než by většina lidí snesla.

"A," usklíbila se Jago, "lord Geigi udržel numerology na uzdě. Nebo zaměstnané."

"To jeden doufá."

Karafa stála na stolku u Baničiho. Ten se natáhl a nalil si na prst nápoje; Jago se předklonila a přistrčila i svou sklenici.

"Nadi?" zeptal se Baniči a nabídl Brenovi.

Ten to zvážil. Už pil s Jasem. Ale jestli mu Baniči nabízel informace, určitě by neměl klást odpor: a tak si nechal trochu dolít.

"Bylo ode mě hloupé přijmout pohostinnost lorda Geigiho?" zeptal se jich.

"Zjevně nikoli."

"Já se neptal, jestli jsem měl štěstí. Ptal jsem se -"

Baniči se usmál. "Náš Bren je dnes daleko opatrnější, než býval."

"Filozofické přesvědčení lorda Geigiho patří k těm nejdůraznějším," řekla Jago. "Většina, chápejte, jsou stoupenci mnohem méně důrazných systémů, podle jejich názoru neexistuje záruka, že někdo už našel správné odpovědi. Ale Geigi a jeho Determinističtí numerologové dávají odpovědi, které se shodují s vesmírem, jak ho popisují lidská čísla, a Racionální absolutisté si pohrávají s novými myšlenkami a snaží se najít problém, který by nedokázali vyřešit. Celá ta věc se zborceným prostorem je dnes velmi důvěryhodná, Brene-ji. Numerologové pořád ohlodávají kost myšlenky nadsvětelného pohonu, kterou jim hodila Deana-ji -" Deana-ji vyznělo pěkně jedovatě. "Ale nikdo se neodváží zpochybnit zborcený prostor, dokud nepředloží jisté klasické problémy - a to počítalům i Absolutistům brání v neplechách, dokud ta čísla neodhalí. Pokud jsem slyšela, zpochybnění zborceného prostoru bude obtížné."

"Takové hluboké otázky ponechávám na starosti své partnerce," řekl Baniči a usrkl šibei. "Geigiho dobrá vůle je zajištěna. Tím jsou zajištěna čísla na severním výběžku poloostrova, což jsou právě ta čísla, která mě čistě pragmaticky znepokojují. Geigi má sklony k poctivosti - a také k tomu, pouštět si hosty blíž k tělu než ostrahu - a to mi dělá starosti. Tano říká, že jste Geigiho požádal, aby podnikl nějaká opatření."

"Přišlo mi prozíravé to říct. Možná to nebylo nutné."

Baniči se krátce zasmál. "Přirozeně bude věřit, že máte nějaké speciální informace od své ostrahy; a bude vám naslouchat daleko víc než čemukoli, co by mu poradila jeho vlastní ostraha. Nepochybně kvůli tomu nebude moci usnout. Dobrá práce, nand' paidhi!"

"Co se bude dít na poloostrově? Kdo podle vás ovládne Marid?"

"Á, to je obtížná otázka. Velmi obtížná, protože Saigimiho dcera Cosadi je vášnivá stoupenkyně Direiso a té její bandy - a taky hlupák."

"Na druhou stranu," dodala Jago, "Saigimiho mladší bratr Ajresi, který nepřebývá v domě a absolutně nesnáší Saigimiho manželku ze Samiusi, by daleko spíš bránil sám sebe, než by zapletl svůj dům do nějakého dobrodružství. Jako vůdce domu je zároveň nebezpečnější a méně nebezpečný. Riskovat nechával Saigimiho. Ale že by byl natolik mírumilovný, aby se nechal odstrčit paličatou neteří, která by mohla dům zavést ještě dál po Saigimiho cestě - to myslím, že ne."

"Moudrý závěr," řekl Baniči. "Ten dům bude mít potíže. A ta manželka, Tiburi, se může uchýlit k Direiso; Tiburi je mimochodem příbuzná lorda Geigiho. V tom spočíval jejich plán, dohnat Geigiho do chudoby, aby se ona dostala k dědictví."

"Tak o tohle šlo?"

"Ach ano. Ovšem díky jejímu pokusu připravit Geigiho o majetek není manželka Tiburi ze Samiusi vítána nejenom u

klanu Hagrani - ale ani u svého vzdáleného bratrance Geigiho. A její dcera Cosadi už nebude vítána u Saigimiho bratra Ajresiho, především když je teď Geigiho bohatství stále víc a víc svázané s Tabiniho a směr Cosadina man'či je čím dál tím víc nepředvídatelnější. Může si dělat nároky na pozemky Hagraniů, na to má minimálně stejné právo. Někteří atevové z domu Saigimi, kteří jsou více loajální k manželce, by se mohli pokusit zabránit tomu, aby jeho lordstvo přešlo k bratrově linii, budou se bát, že je vyhodí. Někteří říkají, že Cosadi má vrahy patřící ke klanu Hagrani, a ti že chtějí zabít Saigimiho bratra, aby se tak lordem Hagraniů stala ona. Ale Ajresi má nepochybně také členy Cechu, kteří jsou připraveni odstranit ji."

V tuhle chvíli Bren toužil chopit se bloku a požádat je, aby to zopakovali, že si bude dělat poznámky. Ale bylo pozdě. V hlavě mu bzučelo. Aspoň získal jména, na která se mohl dál ptát.

"A navíc," dodala Jago, "jistí členové Cechu, kteří Saigimimu sloužili, mohou mít teď man'či jinde, ne k jeho dceři, kterou někteří pokládají za hlupáka a jiní za pouhou figurku nastrčenou Tiburi, která ke klanu Hagrani nepatří a nemůže se vrátit ke svému vlastnímu."

"Na poloostrově by mělo být zajímavé léto," dodal Baniči.

"Direiso může ty členy Cechu přilákat," dodala Jago. "A ztratí pár svých vlastních, kteří si začnou myslet, že je to do nebe volající hloupost nastěhovat si pod jednu střechu tolik terčů."

Bren nastražil uši. Chtěl se zeptat, jestli je možné zvolit si man'či logicky? Myslel, že man'či je, stejně jako láska, neovlivněné takovými věcmi jako je pud sebezáchovy. V mačimi to tak vypadalo. Zjevně to neplatilo vždycky. Pokud ale přeruší tok informací, mohl by přijít o to, co se mu svým matoucím způsobem snažili sdělit.

"Jeden myslí," pokračovala Jago, "že samotní Kadigidiové -" to byl dům Direiso, " - stráví nějaký čas přerovnáváním loajalit. Syn a nejpravděpodobnější dědic samotné Direiso je po dědečkovi z matčiny strany Atageini -"

"Direisin otec nebyl nikdy hlavou domu," vmísil se do řeči Baniči, "kvůli jídlu s nešťastnými bobulemi." Bobule. Paidhi vnímal účinky alkoholu a prakticky ztratil nit.

"Minulý podzim," pokračovala klidně Jago byl Direisin syn Murini hostem v domě Atageiniů ve stejnou dobu, kdy, jak se domníváme, byla hostem u Direiso Deana Hanksová. Tohle si poznamenejte, Brene-ji."

Zaskórovala. Tak Deana opravdu byla v Direisině domě. To rozhodně stálo za zapamatování. Ani tohle vlastně nevěděl, že syn Direiso se skrýval mezi Atageinii s Tatiseigim, protože se obával ukvapených činů své matky? Nebo byl prostředník mezi Atageinii a Deanou Hanksovou?

To by znamenalo, že se Atageiniové snažili svrhnout Tabiniho, který mezitím spal s lady Damiri, jejich dědičkou.

Kdyby existoval jasný důkaz, Baniči nebo Jago by mu to nepochybně řekli.

Jistý si byl jenom tím, co věděl o šlechticích z údolí Padi, mezi které patřil i Tabini. Tihle atevové měli staré, prastaré a velice zamotané asociace. Byla to vlastně centrální asociace Ragi, z níž pocházeli všichni aijiové, kteří kdy vládli ze Šejidanu; vlastně takové malé hnízdečko neustále válčících rivalů.

Lord Geigi a Tabiniho babička-jezdkyně nakráčeli do domu (teď už bylo jasné, že šlo o dům Kadigidíů) a odvedli Deanu Hanksovou, zjevně k velké nelibosti Direiso a za cenu rozbití řady křehkých předmětů v jejím salonu, podle toho, co Bren později zaslechl o jakési "půtce" a převrácené skřini se starožitnostmi.

A teď si k tomu přidejte, že Direisin syn byl v tu chvíli v domě Atageiniu, zatímco dcera Atageiniů byla v posteli s Tabinim.

Rozhodně to bylo na bolest hlavy. Ale i mezi atevy mohly být věci jednoduché.

Abyste zjistili, kdo zřejmě začne dělat potíže a ke komu to bude táhnout ostatní atevské hráče, stačilo najít toho nejsilnějšího.

Včera by myslel, podle toho, co věděl o Tabiniho odpůrcích, že nejsilnější hráči budou Tatiseigi z Atageiniů, Saigimi z Tasigin Maridu a Direiso z Kadigidíů.

Teď byl Saigimi mrtvý a Bren se domníval, že o místo nejsilnějšího protivníka soupeří Direiso z Kadigidíů a Tatiseigi z Atageiniů, a skoro bez přemýšlení došel k závěru, že Direiso proti Tabinimu vystoupí pravděpodobněji - nevěděl, proč si to myslí, ale ve chvíli, kdy Saigimi vypadl, Tatiseigi, přestože bydlel dost daleko od něj, přestal působit tak hrozivě. Proč ho to napadlo? Tatiseigiho pozemky byly v údolí Padi, hned vedle druhé osoby, která zůstala naživu, Direiso z Kadigidíů. Jako nastrčenou figurku pro extrémní tahy ale Direiso používala Saigimiho.

Ale nebylo to ztrátou odvahy, proč jeho zmatené, šibeí ovlivněné vědomí dalo Tatiseigiho až na druhé místo za Direiso, pokud se s ní spojil.

Ne, bylo to proto, že Tatiseigiho neteř Damiri spala s Tabinim a mohla mu dát dědice. Pokud by si Tatiseigi uchoval důstojnost coby vůdce klanu, a pokud by se dala jeho pošramocená pýcha zachránit - a pokud by ji Damirina aliance posílila a ne oslabila - pak by se Tatiseigi mohl stát v Západní asociaci velmi důležitou osobou, i když aijim by se stát nemohl. Ale to by mu Direiso díky vlastním ambicím stejně nedovolila.

Á. A a-há.

Direiso by teď viděla Tatiseigiho jako někoho, kdo představuje pro její ambice stát se aiji stejně velkou překážku jako výhodu, protože Tatiseigi neviděl stejná fakta: nikdy se nestane aijim; je starý; nemá dědice z vlastního rodu. Proti byla uznanou dědičkou Damiri, dcera Tatiseigiho sestry; a Tatiseigi by nemohl přemýšlet o svých genetických či politických následcích, kdyby byl aijim - tohle si uvědomovalo Brenovo podvědomí. Tatiseigi musel uzavřít příměří s Damiri, protože jeho šance, že se mu ji podaří nahradit a přivést do vlastní linie, se zmenšovala. A šance, že Damiri zplodí příštího aijiho, naopak rostla.

Momentálně pociťoval Tatiseigi trn v boku - jeho prastarý byt v Bu-javidu byl poskvrněn přítomností lidí, které tam nechtěl, jeho neteř mu veřejně oponovala a pelešila se s Tabinim - a loni nějaký výjimečný hlupák ve snaze vyjádřit nesouhlas s lidmi nebo zostudit Atageinie začal střílet v jídelně a zničil kytici elegantních porcelánových lilí...

Lilie, které ještě dnes rozzlobeně a vzdorně obnovovali dělníci najatí Atageinii: jídelna byla od zbytku bytu oddělená

sešroubovanou ocelovou stěnou, která umožňovala dělníkům přicházet a odcházet, aniž by narušili její bezpečnost. Lilie rozbil někdo, kdo svolil k útoku na paidhiho.

Bren si byl relativně jistý, že to musel být někdo, kdo netušil, na co střílí, někdo slepě zaměřený na rozstřílení místa, kde přebýval člověk - a možná na vyvolání rozkolu mezi Tabini a jednou z Atageiniů.

Jestli to udělal někdo z Atageiniů, pak to byla nemyslitelná bota, protože kulky nevletěly jen tak do nějakého atageiniského bytu, ale do bytu plného atageiniských uměleckých pokladů nevyčísitelné ceny a zasáhly lilie, které byly přímo atageiniským symbolem.

To bylo veřejně známo. Ostuda byla stejně veřejná. A žádný Atageini by nebyl takový pitomec. Tabini by to neudělal - ten už měl Damiri a nic by tím nezískal. Ne, tohle udělal spojenec Atageiniů - někdo, kdo chtěl buďto dohnat Tatiseigeho k akci nebo (jak se šušalo) ho potrestat za to, že nic neudělal ve věci lidského vlivu.

Ale místo aby Tatiseigeho rozzlobili, tak ho zostudili.

A to byla pěkně nebezpečná situace. Na lilie zaútočil buďto Saigimi - nebo Direiso, ti dva byli nejpravděpodobnější podezřelí.

A jestli to byl Saigimi a teď je mrtvý, Tabini odstranil někoho, komu se teď Tatiseigi nemohl pomstít. Po Saigimiho smrti bude muset Direiso na Tabiniho rychle udeřit - nebo zemřít jako další.

Velmi zostuzený Tatiseigi tak neměl k dispozici vůbec žádnou pomstu, stál proti Direiso, která se chtěla stát aiji v Šejidanu na úkor Damiri, která mohla spojit atageiniskou linii s Tabiniho a spojit dva rody z údolí Padi tak, že by to mohlo tamější soupeření (až dosud probíhající na všechny možné strany) navždy změnit.

Člověka z toho dost bolela hlava, ale konečně začínal chápat Tabiniho tahy. Oslabil všechny ostatní možnosti: ta věc se Saigimim připravovala půdu pro Direisin smrtelný pád a jestli Tabini vrátí Tatiseigimu dost důstojnosti nějakým podobným velkorysým gestem, jako když zachránil finance lorda Geigeho, pak bude mít jeho i velmi cennou alianci s Atageini v kapse a man'či potenciální matky jeho dědice bude bezpečné a pevné jako skála.

"Jsme tu v bezpečí?" zeptal se ostrahy, když si uvědomil, kolik je toho v sázce v bytě, kde teď bydlí. "Myslím - zůstat tady. Za těchto podmínek."

"Jeden se prostě dívá. Řekne jen tolik, že jste ve stejném bezpečí jako sám aiji."

Ironický dvoj smysl. Jestli lady Damiri Tabiniho zradila - nebo jestli ta věc s Tatiseigim vybuchla v násilí - měli skutečný problém.

Pokud by se vlády nezmocnila Tabiniho babička Ilisidi. A to by mohla - ona po tom toužila, podle některých zpráv. Bože - ty lilie snad nemohla rozstřílet ona?

Ilisidi byla spojencem Atageiniů. A měla velkou moc mezi Východními lordy z okolí Malguri. Proto se s ní Tabiniho dědeček oženil: aby udržel Východ v Asociaci.

Na druhou stranu - a strany už povážlivě docházely - vezměte si babičku - Ilisidi - ono se nedalo říct, že by nebyla nakloněná paidhimu nebo lidem. Kdyby neodjela na zimu do Taibenu, protože měla ráda otevřený terén, Bren sám by velkou část svého volného času - kterého nebylo mnoho - trávil v její společnosti.

Měl ji rád. Tak jako Geigeho. Lidský úsudek. Což ovšem, zatraceně, neznamenalo automaticky špatný. Ne... Ilisidi by lilie nezničila, protože ona by nezničila nic historického a krásného. Něčemu takovému nemohl uvěřit. Byl to lidský úsudek, nicméně byl přesný.

"Nadiin," řekl. Z myšlení v kružích ho bolela hlava. "Jeden musí jít spát, nadiin-ji. Po snídani mám schůzku s Tabinim. Vy nemusíte vstávat - Tano nebo Algini se o to určitě postarají, můžete si přispat."

"V tomto domě se podávají paměťhodné snídaně," řekl Baniči. "Jago může být po východu slunce bezduchá a nehybná, ale alespoň já mám v úmyslu tu být."

"Ti z nás, kteří nestrávili noc na střeše v dešti, se mohou vzbudit na snídani," řekla Jago. "Možná tam budu, nadi Brene. A možná ne."

"Je tak dobré vás dva vidět." Vstal, uchopil karafu a nalil Baničimu další sklenici. A jednu pro Jago.

"Vždyť nás zkazíte, nadi," řekl Baniči.

"Berte, berte. Ať už jste strávili noc na střeše nebo ne, na bezpečném místě má přece každý nárok na nějaké pohodlí, ne?"

"Jeden je ochotný nechat se zkazit," pozvedla Jago sklenici. "Alespoň dnes večer, Brene-ji."

A tak odešli s dolitými sklenicemi. Bren si byl jistý, že míří do dvou ložnic vedle Jaseho, které tu na ně už půl roku čekaly.

Byl to dlouhý den, pomyslel si Bren, když se svlékal a chystal se do postele. Hezký den, katastrofální den - a zase dobrý den, protože našel Baničiho a Jago.

Pro lorda Saigimiho to nebyl dobrý den. Brenovi mohlo být líto každého ze Saigimiho man'či. Sledoval v televizi hry mačimi, paidhiové je sledovali celá léta (z profesionální zvědavosti), a snažil se rozluštit kódy atevského chování. Ta věc se Saigimim byla naprostá klasika - neznámá loajalita, man'či, které se nepředvídatelně mění dokonce i u těch, kteří měli k mrtvému lordu nejbližší vztah.

Dokonce tu byla možnost, že Cosadi, dcera, si není jistá, kde právě leží její man'či. Takové pochyby představovaly pro atevy skutečnou emocionální bouři, pokud tomu Bren rozuměl. Byla to fundamentální nejistota, které prvky v její krvi, abychom použili lidského rčení, ji kam potáhnou, a jestli vůbec přežije, až se stejná nejistota vyřeší pro tučt postav zároveň.

Mezitím se otěží chopil nový lord, zřejmě Ajresi, a vyhnal Tiburi, manželku z klanu Samiusi, příbuznou s Geigim, spolu s Cosadi, do domu (Direisina), který byl až po uši namočený do spiknutí mrtvého lorda proti aijimu.

Skutečně, klasické mačimi. Brenu fascinovaly barvy, zástavy, pohyb jednotek, textura starých atevských pevností.

Jednu takovou pevnost, tu v Malguri, znal důvěrně, až po klasické trubky v koupelně. Říkal si, že jakožto člověk tam

neměl co dělat.

Přesto to místo miloval, ten pocit větrných výšek a starých kamenů působil na cosi, co v něm bylo, co zdědil z dávné minulosti. Právě tam se smířil s tím, co je podstatou atevství. Naučil se lekce, které nedokázal vyjádřit slovy - právě on, který se slovy pracoval; viděl tam věci, ze kterých měl knedlík v krku a zrychloval se mu tep.

Ilisidi mu je ukázala.

Možná to dokazovalo, že lidské instinkty a atevské man'či měly něco společného, než se oddělily a staly se na vyšších větvích evoluce tím, čím byly dnes.

Nebo to nedokazovalo nic víc, než že oba druhy pocházely z planet. V obou bylo něco, co milovalo zemi, kameny, dotek života.

Svlékl si košili. Vyklouzla mu z prstů dřív, než ji mohl podat služkám.

Atageiniským služkám. Upřímně doufal, že jsou loajální k lady Damiri, toho času žijící vedle, a ne ke strýci Tatiseigimu. Mačimi.

Či man'či bylo první? Které man'či si služby uvědomily, když se setkaly se svým lidským hostem - nebo s Jasem, který mívával problémy se zemí, hlinou a kameny a který měl teď, díky rodinné tragédii, opravdový důvod pro zimní depresi. Bren už se před služkami dávno nestyděl. Ony ho prostě nenechaly, aby se sám svlékl nebo si uklidil prádlo.

Posledních pár dní měl místo služek Tana a v těchto soukromých okamžicích si vyměňovali informace: co ten den udělali a co je čeká zítra. A to mu přišlo pohodlné a cítil se Tanovi blíže než jindy.

Ale teď byli rozhodně zpět v Šejidanu a Tano už nebyl k dispozici. Možná moc pil - v hlavě mu bzučely informace, které získal, až si nebyl jistý, jestli bude vůbec klidně spát.

Postel mu ovšem nabízela hedvábná prostěradla a měkké polštáře. Televizor, onen univerzální lék na nespavost, když byl na cestách, stál v koutě. V téhle starodávné ložnici to byl svým způsobem ústupek, neboť paidhi byl povinen držet krok se zprávami. A občas se prostě potřeboval zabavit, nebo zatoužil po nějakém zvuku, který by prolomil ticho.

Ale teď tu zase měl svůj personál. Měl Baničiho a Jago. Zase je tu měl.

Své šaty odevzdal Sasi: staré služce, která měla, jak ho hrdě informovala (včetně nezbytných fotografií) čtyři vnoučata. Lidský odpadlík, daleko od své kultury, raději věřil tomu, že Sasi je v oblasti ukládání do postele absolutní profesionálka a že trochu umravňuje dvě mladé služky, které se staraly o výměnu oblečení - výměnu večerního županu za spací, ve kterém se sice normálně nespalo, přesto se však vyžadoval. Říkaly, že jeden prostě musí nosit správné oblečení, i když si řečený župan po patnácti krocích zase svlékne, aby mohl jít spát.

To bylo zdvořilé. Čekalo se to. Tak se to dělalo. Paidhi měl na dvoře jisté postavení, a tudíž jeho šatník přetékal vhodnými oděvy, na které byl jeho personál tak pyšný.

A paidhi se nemohl, Bože, ani omylem, sám oblékat nebo svlékat, protože tím by projevil nedostatečnou důvěru ve své atageiniské služebnictvo.

Za poslední rok života paidhi pochopil, co se mu služebnictvo snaží naznačit, a přestal jim kazit snahu posloužit mu.

"Jak jdou opravy?" zeptal se Sasi, když mu letmo prohrábla vlasy a chvíli se nad ním tyčila. Slabý zápach barvy a nové omítky byl všudypřítomný, ale dnes večer se mu zdál slabší. "Nadi Sasi? Jeden slyšel, že by malování mohlo skončit."

"Všechna práce je téměř hotová, nand' paidhi. Dlaždice, jak jsme slyšely, jsou už všechny položeny. Malíři pracovali skoro bez ustání a teď, zdá se, skončili."

A mladá služka u dveří dodala: "Řemeslníci si myslí - možná ještě den, nand' paidhi. To říká nand' Saidin."

"Věřím, nand' paidhi," řekla Sasi, "že tak to řekli i paní."

To znamenalo Damiri. Dělníci, kteří tam škrábali a bušili, patřili k Atageiniům, nebo alespoň prošli důkladnou prověrkou atageiniského lorda.

To mu dělalo starosti.

"Nadi." Jedna ze služek vytáhla z kapsy Brenova županu svitek, předala ho Sasi a ta zase jemu.

Ten Tobyho telegram. K čertu. Vůbec se nedostal k tomu, aby odpověděl.

Jenže s tím teď nemohl nic dělat a se stavem své matky taky ne. Měla lékařskou péči. On jí pomoci nemohl. Kdykoli spolu mluvili po telefonu, vždycky se rozrušila a mluvila o věcech, které ji znervózňovaly, jako jeho práce nebo ty nešťastné výhrůžné telefonáty. Bude lepší, když ji volat nebude.

Odložil svitek na noční stolek. Svlékl saténový župan, předal ho Sasi a ulehl na prostěradlo historické atageiniské postele - nějaký Atageini v ní byl před, hm, pár sty lety zavražděn. Přikryl se pokrývkou - přesným duplikátem pokrývky zavražděného.

Stejně jako lilie na chodbě budou přesné duplikáty lilí zničených kdoví kým.

Atageiniové brali velmi vážně dekor. Moc. Autonomii. Pohostinnost.

Damiri měla zdroje, aby zkontrolovala dělníky. Bren si to opakoval celé měsíce. Co ta ocelová bariéra? Byla to geniálně sešroubovaná vymyšlenost, všude zajištěná zástrčkami, která zpočátku vyvolala jisté obavy ohledně dřevěného obložení, ale nakonec ji nainstalovali; což znamenalo, že dělníci a řemeslníci se museli dovnitř a ven dostávat přes lešení spuštěné ze střechy a pod dozorem Tabiniho ostrahy. Brenovi sousedé díky podobným obavám zablokovali svá okna.

"Mám nechat otevřená okna, nand' paidhi? Nebo otevřít větrání?"

"Myslím, že větrání bude stačit, děkuji, Sasi-ji." Ne že by snad věřil, že se někdo opravdu pokusí proniknout do jeho bytu. Jenomže všechno to bušení a škrábání a pach barvy a omítky... táhlo se to celou zimu a teď na jaře, když i sousední byty toužily využít čistého vzduchu vysoko nad velkoměstem a skutečnost, že jejich okna bylo celkem bezpečně otvírat, opravy byly nuceny dost podstatně zrychlit. Páchnoucí části musely skončit dřív než kvůli nim, jak pravil Tabini, někdo vyhlásí Atageiniům krevní mstu.

Zdálo se, že se už blíží ke konci - ke konci tlučení a bušení, kvůli kterému se ostraha vydávala na obhlídky, ke konci

toho, co v tomhle bytě působilo jako pěst na oko. "Ještě pár dní", to tu byl klasický vtip, daleko starší než "dešťové mraky", ale znělo to povzbudivě.

Konečně se tedy zbaví té stěny, dělníků, lešení a pachu ředidel, který se táhl od oken na balkon. A on bude mít zpátky tu nádhernou místnost - vlastně svou nejoblíbenější místnost v bytě, ať už na studium nebo na snídání, nebo prostě na sezení a odpočívání.

Bože. Ach Bože. Datum.

Čtrnáctého měl mít rozhovor v televizi. Zítřka. Je to zítřka, ne? Čtrnáctého?

Je to čtrnáctého. Od té doby, co odjel, na to vůbec nepomyslel. Ani mu to nepřišlo na mysl, když uvažoval, že by si prodloužil pobyt u Geigiho.

Netoužil spojit v myslech veřejnosti vesmírný program s vraždou lorda Saigimiho; nechtěl odpovídat na otázky, týkající se Saigimiho, které by se mohly objevit - zpravodajové se sice většinou chovali slušně, ale občas při živě přenášeném rozhovoru něco plácli. A rozhovor bude živý, protože někteří ateové věřili, že vysílání, které se týká politiky, musí být přenášeno živě - jinak by čísla mohla být záměrně zavádějící.

Ale dnes a v tuhle hodinu už tisková konference nešla zrušit, ani kdyby musel ulehnout s otravou. To by si ateové udělali o věci právě ten obrázek, který nechtěl, aby získali.

Bude se muset sebrat a zítřka to udělat - při plném vědomí a sebeovládání. Dohodl si rozhovor před patnácti dny, tehdy to znělo skvěle a on to zvládal. Zapsal si ho do kalendáře těsně po prohlídce továrny. Kladl důraz na to, aby nekolidoval s jeho cestou. Jenomže na poslední chvíli mu přidali do programu dva dny a tři laboratoře a on na ten pitomý rozhovor úplně zapomněl. Byla to jedna z myriád věcí, kterými by ho jeho personál provedl a potom ho poslali na další akci. Tano by mu připomněl, kdyby přijal nabídku lorda Geigiho, že s ním stráví den na lodi. Ono by to totiž nevadilo: jednoduše by to přesunuli do provincie Sarini a přijeli za ním do Geigiho předsíně, s kamerami, světly a zavazadly a jemu by to nezpůsobilo žádné obtíže, možná kromě změn v rybářských plánech.

Ale kdyby měl teď na vybranou, tak by to zítřka nedělal.

K čertu! No nedělal. Ale hádal, že nikdo (včetně ateů, kteří byli a nebo nebyli na střeše jistých budov v dešti) nebral v úvahu paidhiho rozhovory, když se musel postarat o zavraždění jednoho z lordů Asociace.

8

Baniči a Jago přišli ráno do jídelny v dobré náladě. Zjevně se těšili na snídání, naskládanou na dvou jídelních vozících venku u stěny.

Jase byl zavřený ve svém pokoji. Madam Saidin řekla, že dospává. Služky ho tiše obhlédly, zda opravdu spí a zda je v bezpečí, a až se probudí, dohlédnou na to, aby se najedl.

"Pro něj je, myslím, spánek důležitější," souhlasil Bren a posadil se ke stolu. "Děkuji, Saidin-ji."

Dorazil Tano s Alginim. A Tano se uklonil a položil Brenovi k talíři dva předměty, než se posadil na své místo. Jedním z nich byl napůl přeložený pergamenový papír - ne stočený, jak bylo zvykem u formálních zpráv - a druhým svitek ve zlaté (ale dost otlučené) skřínce.

Co se vaší otázky ohledně zprávy pro Jase-paidhiho týká, pravila napůl přeložená zpráva (rukopis patřil Tanovi), v Mogari-nai nedostali během vaší nepřítomnosti žádnou zprávu, která by mu byla adresována. Toto jsem ověřil proti elektronickému záznamu, který mi Mogari-nai poskytlo.

Pravda, zatímco on včera večer seděl a klábosil s Baničim a Jago, někdo jiný volal pozemní stanici Mogari-nai z tak vysoké úrovně Bu-javidu, aby získal pravdivé a spolehlivé odpovědi.

Takže loď Jaseho o tak osobní a naléhavé záležitosti vůbec neinformovala. Otázka byla, proč to neudělala; a proč to řekli Yolandě a neoznámili jí, že Jase to neví, aby na něj takhle všechno nevyhrkla. Bylo pitomé dostat dva své agenty do takové situace a nic z toho, co loď jinak dělala, pitomé nebylo.

Jase dále nepožádal Manasiho ani nikoho jiného z personálu, aby zavolali loď, i když takový požadavek by mu jistě splněn nebyl. Přál si hovořit s vámi osobně a tato žádost byla zamítnuta. Po tomto zamítnutí začal nand' Jase dávat najevo silné emoce a požádal, aby vám nikdo nevolal jeho jménem. Nand' Manasi vyjadřuje znepokojení nad vzniklou situací, ale prý předal pásku s mosfeirským kontaktem aijiho personálu bez jakéhokoli vědomí, že se obsah vymyká normálu, a aijiho personál prozatím nevydal žádnou zprávu, co se tohoto obsahu týká. Vyšetřování pokračuje a budeme vás včas informovat o dalších výsledcích.

Aijiho personál, který měl asi dost práce se sledováním jiných mosfeirských aktivit, měl telefonát od Yolandy nahaný, ale nepřekládal ho, při tom všem co se dělo (především na poloostrově). To ho asi zaměstnávalo víc. Manasi sledoval Jaseho a nevěděl, co se děje. Jase ho požádal o něco, co se protivilo Manasiho rozkazům a potom mu řekl, ať to nechá plavat.

Jase měl tendenci předpokládat, že pravidla nelze ani zpochybňovat, ani porušit. Bren se domníval, že taková mentalita byla v jeho lodní kultuře zakořeněná, jeden z těch malých rozdílů mezi lodí a Mosfeirou. On a Jase mluvili téměř stejným jazykem a měli strašlivé problémy, když vycházeli z chybných předpokladů. A na jedné úrovni tohle působilo jako jedno z nich, z těch iracionálních a triviálních nedorozumění.

Tentokrát to ovšem triviální zdaleka nebylo.

Pořád to neodpovídalo na otázku, proč loď přes Mogari-nai Jaseho neinformovala. Byla určitá možnost, že aijiho personál si uvědomil, že něco není v pořádku a zprávu nepředal. Bren si nebyl jistý, jestli Manasi nechybil; a nebyl si ani jistý, jestli před ním personál něco neskrývá - jeho instinkty mu ale říkaly, že se tu objevily potíže.

Tanova zpráva ještě pokračovala, protože Bren včera dal svému personálu ještě druhý úkol: Vaši zprávu jsem předal nand' Eidimu. Aiji žádá, abychom uvědomili jeho personál hned poté, co dojdete. Eidi říkal, že nemůže přesně říct, kdy

bude mít aiji čas, aby se s vámi setkal, a že by Vás nechtěl zdržovat od vašich záležitostí (bylo to velmi zdvořilé Vás; Tano nikdy, zdálo se, nevěděl, co v písemném projevu dělat s jejich blízkou známostí). Jeden možná bude muset počkat, než se to zařídí.

Bále, vzpomínáte na ten živý rozhovor pro televizi dnes odpoledne? Včera jsem se ptal nand' Eidiho, jestli by se neměl odložit nebo nahrát, a on řekl, že podle aijiho názoru by si veřejnost jakoukoli změnu vašeho plánu vykládala ne jako vaše pochopitelné přání odpočinout si, ale jako reakci bu-javidské ostrahy na obecnou bezpečnostní situaci. Budilo by to dojem obav, a to si aiji nepřeje.

Aijiho přáním tedy je, abyste rozhovor poskytl podle platného časového plánu. To jsou jeho přesná slova. Pokud vám můžeme posloužit, předáme další zprávu.

"Děkuji vám, nadiin-ji," řekl Bren. Množné číslo, protože tušil, že včera v noci kvůli Jasemu nespal ani Tano, ani Algini; zpráva aijimu byla mnohem jednodušší záležitost, ale oni se na to vrhli dřív, než na to Bren vůbec pomyslel, díky Bohu za Tana a jeho neochvějně střežení Brenova rozvrhu.

A pak tu byl ten druhý váleček se zprávou. Personál ji zřejmě už otevřel: pečeť byla totiž porušená. Otlučené zlaté pouzdro neslo pečeť, kterou Bren neznal, ale zjevně to bylo něco, co podle názoru úředníků i atevů v jeho domácnosti musel vidět, se stejnou prioritou, jako měla záležitost s Jasem.

Zpráva, kterou rozbalil, zatímco Saidin podávala vdolečky a další služka nalévala čaj, nesla psanou hlavičku lorda z Dur-wajranu. To tedy byla ta neznámá pečeť.

To je tamta záležitost, pomyslel si, ten pilot, co se málem srazil s jejich letadlem.

Nand' paidhi, psalo se tam nepříliš elegantním rukopisem, jeden si velmi důrazně přeje vaši dobrou vůli. Ona nešťastná okolnost (pravopisná chyba) našeho setkání nebyla z mé strany záměrem, ale chybou, a já si přeji převzít osobně plnou zodpovědnost. Prosím, nezlobte se na můj dům. Nechtěl jsem narazit do vašeho letadla. Je to pouze (pravopisná chyba) má chyba a co nejsilněji vyjadřuji lítost nad svou hloupostí.

Podepsáno jakýmsi Rejirim, s klanovým znakem, který měl být zřejmě pečeti Dur-wajranu.

"To je ten pilot? Jak je starý?"

"Mladý," řekl Tano. "Překvapilo by mě, jestli mu je přes dvacet. Zprávu přinesl do stanice ostrahy v obytném sektoru - spolu s květinami. Ty odmítli, jak velí zdejší zásady, a nechali je vystavit ve veřejné oblasti, zprávu však přijali." Potom Tano dodal: "Chtěl jít nahoru." Řekl to tak, jako by to bylo neuvěřitelně nesmyslné přání.

"O čem to tu mluvíme?" zeptal se Baniči.

"Jeden pilot včera letěl se svým letadlem velmi blízko našeho," řekl Bren. "Předpokládám, že už dole není."

"To si nemyslím," řekl Tano. "Ale prý byl neodbytný."

"Mladík," řekl Algini. "Jeden myslí, že se zčásti obává konfiskace letounu, což by jeho rodiče možná donutilo přijet do Šejidanu. Možná vás chce požádat, abyste zrušil záznam. Nedoporučuji vám setkání s ním, ani abyste mu vyhověl."

"On totiž," dodal Tano, "už má v záznamech drobné letecké incidenty kolem pobřeží u svého domova. Vůbec neměl co létat na největší letiště světa."

"Pravda." Bren brojil za přísnější vynucování pravidel ŘLP. Předal zprávu Jago, jakožto osobě nejnáchylnější k odpouštění. "Doufám, že na něj nebudou příliš tvrdí." Když se někdo příliš přiblížil k aijiho domu během poplachu, mohlo ho to přijít pěkně draho. "Ať mu prosím někdo vyřídí, že vůči němu nechovám žádnou osobní zášť, a že bu-javidský personál má na práci naléhavější věci."

"Personál se mu pokusil osvětlit vážnost situace," řekl Tano, "a také mu dát najevo, že by se měl více zajímat o veřejné události. Jeden má pocit, že ten mladík postrádá vážnost účelu."

"Proč se paidhi zapletl s tou osobou, nadi?" Baniči to chtěl vědět a v onom 'nadi' se skrývalo potenciální pokárání. "A jak to vlastně celé bylo?"

"Narušení ŘLP," řekl Tano. Zpráva přešla od Jago k Baničimu. "Bereme to vážně, nandi, alespoň se chceme ujistit, že v tom nebylo nic víc. Zdá se, že to byl mladý pilot z ostrova - syn lorda z Duru."

"Aha," odpověděl Baniči, jako by tohle vysvětlovalo libovolnou hloupost na světě. Sáhl po další topince a potom si prohlédl zprávu i pečeť.

"Pouhá drobnost," dodal Algini. "Úřady uvědomí rodiče. Doporučuji, nadi Brene, chlapcovu omluvu nepřijímat. Osobě s vašim postavením by se měl nejprve omluvit lord z Duru, až potom chlapec."

"Chápu," řekl Bren, zatímco nand' Saidin mu nabízela vajíčka s pečivem. Vzhledem k tomu, že se dnes s Tabinim musel setkat, bude to asi jeden z těch dnů, kdy se převážně čeká. Tabiniho den bude asi jeden z těch nepředvídatelných, kdy se čas od času objeví nějaká krize. "Děkuji, nadi. Paidhi by už urazil půlku světa a všechny vznešené domy by proti němu ohlášily Úmysl, nebýt personálu, který ho udržuje v rozumných mezích."

"Tohle je mladý hlupák," řekl Baniči a odložil zprávu. "Nezatěžujte se s ním, Brene-ji. Tohle vyřídí jiní. My se mezitím budeme snažit vyřešit ty další otázky, které jste nadhodil."

To znamenalo situaci mezi lordy po Saigimiho smrti. Atevskou politiku.

A on měl mezitím počítat a aktovku plnou čisté práce, kterou musel odvést na vesmírném programu.

A s Jasem to musel vyřídít osobně. Tvrdili mu, že v Mogari-nai se nenašlo nic, co by mohlo zbrzdít zprávy - nic, k čemu by měli přístup, a ten by měli mít ke všemu; naznačovali mu také, že Jase na Manasiho nijak netlačil, aby dostal jeho žádost skrz správné kanály. Přesto by té žádosti nemuselo být vyhověno.

Hlavně ale Bren musel přijít na to, co se to k čertu na té lodi děje, a proč Jase dostal velmi osobní sdělení od někoho, komu to lidé z lodě zjevně řekli dřív než jemu.

A tohle prostě nešlo, pomyslel si. Takhle to nemohlo fungovat, ne v takových osobních záležitostech a rozhodně ne v ostatních věcech, kvůli kterým Yolanda a Jason sestoupili na zem. O tohle tady šlo, ne o Jaseho otce, jakkoli tragické to bylo na osobní úrovni.

Baniči, Jago a Algini se mezitím zabrali do diskuse o ostraze budovy a o tom, zda bude třeba vyhlásit bezpečnostní poplach ve třetím patře (kteréžto rozhodnutí ovšem příslušelo Tabiniho ostraze a ne jim) kvůli tomu lešení. Proslýchalo se, že ho prý budou rozmontovávat zítra.

Tak zítra, pomyslel si Bren a nastražil uši. To jsou ale úžasné zprávy. Dělníci tedy skončili. Už žádné lešení.

"Už žádná bariéra před jídelnou?" zeptal se. "Strhnou ty hrozné dveře?"

"Jeden doufá, paidhi-ji," přisvědčil Tano.

"Jenomže," dodala Jago, "dnes přijede jeden lord z Tasigin Maridu, aby přednesl žádost aijimu."

"Nebo," pokračoval Baniči, "si přeje uniknout z politiky svého okrsku. Všimněte si, že nežádal o audienci."

"Kdo to je?" zeptal se Bren.

"Jmenuje se Badissuni," vložil se do hovoru Algini. "A jeden si říká, nand' paidhi, jestli je jeho žádost poctivá."

"Jeden si to zrovna nemyslí," řekla Jago. "Já tomu vůbec nevěřím. Byla bych proti odstranění těch dveří."

Baniči se tvářil velmi vážně. Bren doufal, že on také.

"Tisk říká," navázal Tano, "že lord Badissuni prchá před politikou svého okrsku. Já myslím, že tuhle informaci někdo tisku předal."

"Dobrý odhad," řekl Baniči a poklepal na stůl ostrým nožem na vejce, kterým balancoval na palci. "A co si myslím já?"

Že on chce, aby tisk tohle říkal. Ale chce, aby ten příběh sledovali, takže jestli ho Tabini-aiji vyhodí z jeho pradávných pokojů v Bu-javidu, bude z toho moci doma dělat politiku."

"A udělá to Tabini?" zeptal se Bren. "Myslím, jestli ho vyhodí?"

"Hagraniové z Maridu mají rohové apartmá o patro níž," prohlásil Algini. "Docela blízko, nand' paidhi. Jeden doufá, že nepožádá o ubytování tam. Ale obáváme se, že přesně to udělá. Balkon je otevřený, aby barva schla a místnost větrala. To není dobrá bezpečnostní situace. Pokud strhnou bezpečnostní panel, bude to zase jako předtím, skleněné dveře, balkon, žádný problém, pokud budou všichni obyvatelé tohoto křídla spolehliví. Ale ono nejde jen o tyhle skleněné dveře. Vedle je aijihovo byt. A to je závažné narušení bezpečnosti. Saigimi ten byt nevyužíval. Přenechal ho lordu Geigimu, který tam nebydlí a ani bydlet nebude."

"Aiji by měl zakázat, aby ten byt otevřeli," zamumlala tiše Jago. "Ten muž je nebezpečný. Měl by ho poslat domů, aniž by mu vyhověl. Budeme tady v budově pořádát oficiální akce, určitě budeme mít otevřená okna. To jako bychom si zrovna říkali o potíže. Aiji to možná dělá s plným vědomím, ale když se to začne týkat vás, Brene-ji, musím protestovat." Jago tím chtěla zdůraznit, že dotyčný byt je příliš blízko Brenovu a aijihovo. A skleněné dveře jídelny byly, jak už se ukázalo v minulosti, opravdu mizerným štítem proti kulkám. Proto tam koneckonců opravovali ty lilie.

"Přišel jsem si odpočinout," prohlásil k situaci Baniči, což podle Breny znamenalo, že si mohou užít zdejšího bezpečí a rozhodnutí nechat na ostatních. Zcela s ním souhlasil.

A tak si Baniči ještě přidal. A taky Tano a Algini, všichni v černých uniformách, všichni v košilích s dlouhými rukávy, aby nepoškrábali křehké židle svými kabáty se stříbrnými nýty. Paidhi jedl svoji oblíbenou snídani, přemýšlel o svých nevyhnutelných problémech, a zatímco mizela velická mísa míchaných vajíček, různé vdolky a půl sklenice marmelády, poslouchal jejich tajemné řeči. Nastražil uši, když z konverzace nabyl jistotu, že ta věc se Saigimim byla pro Tana a Alginiho naprostým šokem, a že rozkazy, které ji přivodily, nebyly pro Baničiho a Jago zas tak nečekané. Moc dobře věděl, že by tohle Baničimu nikdy neuklouzlo, pokud by nevěřil všem přítomným, a to včetně madam Saidin.

Nebo chystal nějakou past.

Protože - a to si uvědomil až v tom okamžiku - dneska servírovala jenom samotná Saidin.

Seděl v místnosti obsazené samými příslušníky Cechu vražd, kteří se bavili o tomhle a tamtom a o politice Cechu ohledně nedávných vražd, o konfiguraci bytů a o aijihovo rozvrhu, o ostraze, na níž závisely životy a bezpečí jak paidhiho, tak aijihovo. A byla tam s nimi madam Saidin.

Tiburi, Saigimiho žena, a také její dcera Cosadi, jak se Bren dozvídal, utekly k Direiso, zatímco moc v Tasigin Maridu ochvátal Saigimiho bratr Ajresi.

"To ale nebude poslední kolo, na to nespolehejte," poznamenala Jago.

"Badissuni," řekl Baniči, "je možná Ajresiho posel k Tabinimu."

Nepříjemná myšlenka k těm vajíčkům - a dost neobvyklá diskuse, ale Bren se zahleděl do svého nitra a rozhodl se, že není ohledně nedávné vraždy ani zdaleka tak šokovaný, jak by měl být.

A právě si pomyslel - ono by možná bylo mnohem lepší, kdyby několik dalších atevů asociovaných se Saigimim potkala nějaká nehoda.

Opravdu začal být nějak moc otrlý a touhle změnou mohl něco ztratit nebo naopak získat, když si představil, jaký strach by Tabini zasel, kdyby se rozhodl zabít prvního posla míru a tím dal najevo (jako se to dělalo v mačimi), že si přeje, aby Saigimiho klan Hagrani odstranil svého nového vůdce, chce-li udržet mír s aijim? V minulosti to klany zjevně dělaly. Tabini by to ale nežádal. Aspoň paidhi si to nemyslel. Kdykoli někdo ohlašoval Úmysl, Tabini ho žádal, aby se raději obrátil na soud. Bylo by dost zvláštní, kdyby se aiji, který podporoval soudní systém, uchýlil už ke druhé vraždě. Možná, že jeho vlastní umírněný postoj v této věci ho začal omezovat a hrozil dalším krveprolitím.

A Tabini jednal s ediským lordem. To byla další věc, která se musela vzít v úvahu: etnické rozdíly. Fakt byl ten, že Tabini byl Ragi a většina poloostrova, nejprůmyslovější oblasti národa, byla Edi.

Byly tu tedy důvody k umírněnosti, ne k nějakému jitření etnické žárlivosti; a Tabini věděl, co dělá, když nejprve zlikvidoval Saigimiho a potom ponechal naživu někoho, koho Jago jasně označila za nebezpečného.

Jago zjevně toužila po tom, aby jí Tabini Badissuniho případ svěřil, pokud by se rozhodl jít na to tvrději.

To ale nebude poslední kolo, na to nespolehejte, řekla právě Jago ohledně Ajresiho uchvácení moci. Myslela tím, že Badissuni chce dostat Ajresiho? Baniči říkal, že Badissuni je tu jako Ajresiho posel - zatímco druhá uchazečka o místo ediského lorda Maridu, dcera Cosadi, se skrývá v domě Direiso.

Ajresi možná Tabiniho nesnášel, ale rozhodně se mu nelíbilo, že Cosadi utekla k Direiso. Nepochybně bude hlídat okna i dveře, protože Direiso by mohla poskytnout Cosadi odrazový můstek k tomu, aby zkusila Ajresimu vzít Marid i poloostrov.

Samozřejmě, že Ajresi by mohl někoho poslat, aby jednal s Tabinim. Jago věřila, že Badissuni je nespolehlivý, a nechtěla ho mít nikde poblíž, ale Baniči řekl, že za a) dědictví není dosud vyřešeno a za b) Badissuni je posel.

Pokud Ajresi získal klan silou a seděl jako lord v domě Hagrani, neměl žádnou touhu jednat s Direiso, pokud ukrývala druhou dědičku Hagrani před Ajresiho vrahy, na to se dalo spolehnout. Ajresi, alespoň pro veřejnost, odsoudil Saigimiho předešlou dobrodružnou akci s Direiso - útok proti paidhiům, který přišel klan tak velmi drah.

A jako důsledek Damiriny asociace s Tabinim, která se během tohoto útoku prozradila, byla teď Direisina asociace - tedy Kadigidiové, Atageiniové, Tasigin Marid a lordi z Winginu na poloostrově a Wiiginu v severní oblasti - v ohrožení. Damiri byla dědičkou Atageiniů a zároveň sousedkou Direiso, a v den, kdy nahradí svého strýce v křesle hlavy klanu Atageiniů, Direisiny dny budou sečteny.

A když Tabini odstranil Saigimiho, jehož dědic, za předpokladu, že to bude Ajresi, by Marid a Wigin z Direisiny asociace vyjmul, byla teď ohrožená ze dvou stran. Kdyby Ajresi dosáhl dohody s Tabinim, obě državy, Marid i Wigin, by sice nezískaly nezávislost - to nikdy - ale možná by dosáhly daleko uvolněnějšího zacházení. Získaly by práva, dokonce i ekonomické ohledy. Ajresi by mohl získat obrovskou výhodu, kdyby při svém nástupu k moci promluvil s Tabinim brzy a velmi zdvořile.

Ajresi mohl docela dobře mluvit zdvořile i s Geigim a urovnávat tak spory s dalším ediským lordem, který byl na poloostrově stále významnější a těšil se Tabiniho velké přízni.

Bren v to rozhodně doufal. To by mohlo být pro vesmírný program nesmírně důležité.

A proč by byl pro onu záležitost na poloostrově vybraný právě Baniči? Byl koneckonců z provincie Talidi, která ležela hned vedle Maridu. Jeho dům, ať to byl kterýkoli (a Baniči to nikdy neprozradil), byl se situací přinejmenším dobře obeznámen.

"Tak co myslíte?" zeptal se ho Bren. "Jsme teď ohrožení z jihu?"

"Z Maridu ne," odpověděl Baniči. "Takový blázen Ajresi není."

"Jestli se spoléhá na Badissuniho, tak je," řekla Jago.

"Když ho donutil, aby veřejně předvedl, že slouží Ajresimu jako lordovi?" opáčil Baniči. "To by Badissuni raději jedl sklo. Ale on nemá na vybranou, musí zastupovat Ajresiho, a do podzimu bude mrtvý."

"To víte jistě?" Brena to tak vyděsilo, že zapomněl na změkčující nadi a promluvil jak důvěrně, tak o něčem, co byla záležitost Cechu.

Baniči nedal ani mrknutím znát, že by ho to urazilo. "Samozřejmě že do podzimu může být místo něj mrtvý Ajresi, pokud on neudělá první tah. Všechno, co Badissuni vyjedná u Tabiniho, prospěje i jemu, pokud dostane Ajresiho dříve než Ajresi jeho. Ale já si nemyslím, že se mu to podaří. Ví, kdo pro Ajresiho pracuje."

"Bylo by jednodušší, kdybychom to udělali my," řekla posmutněle Jago. "A pak by sem Ajresi musel přijít osobně a prosit sám za sebe."

"Nemyslím, že by prosil," řekl Baniči. "Ale možná už od Ajresiho přišla zpráva pro Tabiniho, že veřejná shoda by zajistila soukromou alianci."

"To víte jistě?" zeptala se Jago jako ozvěna předchozí otázky.

"Řekněme, že mezi Ajresim a Tatiseigim z Atageiniů proudily zprávy - rychle a hustě. A já myslím, že se týkaly Badissuniho." Baniči dopil čaj. "Já říkám - mrtvý. Dřív, než napadne sníh, ledaže by se Tatiseigi přidal k Direiso - a Tabini-aiji je příliš moudrý, aby ho k tomu vyprovokoval."

Když to Baniči říkal, Saidin stála ve dveřích. Brenovi se rozbušilo srdce.

Ale jednu věc z toho pochopil - Saidin byla Damirina; a Damiri byla Tabiniho, tak jako Baniči a Jago. Všude bylo spiknutí. Válka. Jenomže jste neviděli seřazené jezdce a hořící budovy.

A doufali jste, že je ani neuvidíte.

* * *

První věcí po snídani bylo, rozhodl se Bren, promluvit s Jase. Personál řekl, že spí; a prospat snídani, to ještě bral. Ale aby se probudil až potom, co on odejde, a získal další informace pouze od personálu, to bylo něco jiného. Vlastně se to dost podobalo situaci, do které ho dostala Yolanda Merchesonová; a jeho potíže to mohlo pouze zvětšit. Zaklepal mu na dveře. Bez odezvy.

Vešel dovnitř a našel ho v posteli. "Jasei," řekl a stál tam, dokud Jase neotevřel oči a nezamračil se na něj.

Vypadal, že ho Brenova přítomnost překvapila - a rozzlobila.

"Telefonní linka je volná," řekl klidně a mírně Bren. "Kdykoli si budete přát, můžete zavolat loď. Personál vám bude k dispozici, nadi."

"S nahráváním nebo bez?" zeptal se Jase.

"Všechno, co děláme, se nahrává," odpověděl Bren. "To jsem vám říkal. Nikdy neočekávejte hic jiného. Nejsou výjimky, nadi."

Jase shodil peřinu, vstal z postele a sáhl po svém županu. "Potřebuju s nimi mluvit v soukromí!"

"To je pro vaši vlastní ochranu, nadi. Kdyby vás někdo bezohledný obvinil z něčeho špatného - a v této společnosti se to stát může - budete mít důkaz o své poctivosti."

"K čertu s touhle společností!" To řekl ve svém jazyce. Strčil ruce do rukávů a zavázal župan.

Tenhle hovor o nahrávání už absolvovali dřív. A Jase na to zavedl řeč znovu. Ale jeho chování už zašlo příliš daleko.

"V této kultuře -" řekl trpělivě Bren.

"Brene, prostě mi dej pokoj. Já o tom nechci mluvit. Krucinál, chci si jen v soukromí promluvit se svojí matkou."

"To ti ale nemohu zajistit. Kdybys používal hlavu, věděl bys, že i kdybych ti to zajistit mohl, nesměl bys věřit těm, kterým nemohu věřit já - a že jich je požehnaně a neleží jim na srdci ani tvé ani mé dobro. Mohli by to nahrát bez tvého vědomí; mohli by to i upravit. Proto zajišťujeme, že tu jsou vždycky naši, že poslouchají a pořizují záznam."

"Tak ležet na srdci? Náklonnost? To mluvíme o srdcích tady?"

Bren ho nechtěl provokovat. Ale Jase se tvrdě snažil dostat z něj reakci. U Brena to byla jedna věc; u atageiniského personálu Saidin počínaje věc druhá a Bren opravdu doufal, že se Jase takhle k Saidin nechoval, když byl on pryč.

"Nemohu věřit tobě," odsekl. "Tohle chceš říct? Jasei, jenom pro tvoji informaci, ať už si to přebereš jakkoli: nikdo nic nevěděl, a kdybys Manasimu řekl, co se děje, možná bych tu zprávu dostal."

Mrtvé ticho. Žádná reakce. Žádná změna výrazu.

Zkusil to znovu. Hledal reakci, mezeru, prostě nějaký způsob, jak proniknout přes tuhle odtažitost k pravdě. "Ne že bych mohl hned najít bezpečný telefon. Ale kdybych věděl, že nastal nouzový stav, našel bych ho."

"Dobře. Zavolám jí. Díky, že ses stavil."

"Je mi to líto, Jasei. Opravdu líto."

Jase byl otočený zády. Jeho ložnice neměla okna, jen dekorovanou zástěnu, pozlacenou, krásnou práci. Uprostřed byl obraz hory, nebyla to ale žádná konkrétní hora, kterou Bren znal. Jase se na ni díval, jako by mu nabízela únik.

"Jo," řekl. "Vždyť já vím."

"Já teď musím na schůzku. S Tabinim. Až zavolá, budu muset jít. Ale musíme si promluvit, Jasei. Musíme si promluvit - osobně." Zoufale si přál, aby měl víc času a nemusel teď odejít. V žargonu vrahů existoval termín "smlouva na zlámání nohou", což znamenalo, že svůj cíl neměli zabít, ale pouze mu zabránit v akci. A Bože, když přemýšlel o Jaseho krizi a o krizi v atevských záležitostech, skutečně začal uvažovat i o tak zoufalém opatření. "Nechci, abys musel informace znovu dostávat z druhé ruky. Omlouvám se. Vážně. Prosím, odpočiň si. Personál tomu nerozumí úplně. Ale snaží se, z dobré vůle k tobě."

"Zvládnou to. Zavolám. Promluvíme si později."

Nemohl čekat, že by byl Jase veselý nebo vyrovnaný, v téhle situaci ne; a Bren se snažil znecitlivět vlastní nervy proti Jaseho ostré reakci se vší profesionální objektivitou, kterou dokázal shledat. Jase si ale zjevně zasloužil nějaké ohledy. Třeba čas na rozmluvu, až si ho Bren bude moci udělat. Kdyby tak dokázal překlenout propast, která se mezi nimi otvírala. Předtím nemohl mluvit. Teď chtěl a neodvažoval se otvírat věci, které musel vysvětlit, dokud se Jase nevzpamatuje z krize.

Ale zprávu předal. A teď čas opravdu neměl. "Uvidíme se asi v poledne," řekl a odešel a zavřel dveře a přál si, aby bylo něco, co by mohl dělat. Snažil se nezbláznit.

Jaseho současná situace, pomyslel si, nemá daleko k depresi. Studium lidské psychy patřilo ke vzdělání uchazečů o tuhle práci; Bren znal varovné příznaky a věděl, jak bojovat proti izolaci, špatným zprávám, nedostatku rozumných informací od hostitelů nebo z prostředí.

Deprese: obecná tendence spát, obecná tendence věřit vždy tomu nejhoršímu namísto hledání lepších možností, obecná tendence věřit, že nemůžete, namísto že můžete.

Možná, že když mu Manasi řekl, že nemůže použít telefonní linky a on proti tomu ani neprotestoval - možná to nebyla jen neochota stavět se proti pravidlu, která pramenila z lodní kultury. Možná to byl začátek deprese.

Ale k čertu s tím, on má přece taky problémy a nemá teď, znovu k čertu, čas se o to starat.

Ale všiml si, teď když se zabýval svými vjemy, že mu Jase nepoložil tu druhou kritickou a samozřejmou otázku: nezeptal se, jestli Bren objevil, proč mu loď nesdělila zprávu o jeho otci jako prvnímu.

A za druhé, Jase se ani nezeptal, zda se k němu z lodi mohli dostat přímo, zda mu mohli sdělit to, co se doslechl přes Mosfeiru od Yolandy Merchesonové - nebo jestli v tu dobu nastalo selhání komunikace.

To se nezeptal a Bren si uvědomil, jak odcházel, že ani on mu sám od sebe neprozradil, co mu řekl Tano - totiž, že podle Mogari-nai Jaseho nevolal nikdo.

Možná, pomyslel si Bren, by se měl vrátit a zavést na to řeč. Nebo se třeba najde nějaké racionální vysvětlení, až si Jase popovídá se svou matkou a zjistí, co se stalo - a Bren věřil, že se Jasemu povede navázat spojení. Bylo docela dobře možné, že samotná Jaseho matka požádala, aby se před ním ta informace utajila. Možná chtěla dostat pod kontrolu vlastní emoce, než mu to řekne, možná ho nechtěla stresovat kvůli něčemu, s čím nemohl nijak pomoci, právě v době, kdy - jak možná věděla - jsou kolem něj samí atevové. Doufal, že je to tak. A Jase možná také.

"Nand' paidhi," uslyšel od jedné služky, když mířil zpátky do jídelny, "aiji si přeje, abyste se s ním ihned setkal, prosím."

"Děkuji, nadi," odpověděl a znovu přehodil mentální kolečka, tentokrát do ragické atevštiny se vší tou ohromnou složitostí dvorního jazyka: na schůzku s Tabinim jste nemohli přijít zmatení nebo s myslí zaobírající se něčím jiným, a on teď musel jít rovnou do vedlejšího bytu.

Musel tam donést spoustu materiálů, jako byly dokumenty a různé věci pro aijihů personál - ty ale poslal napřed. V minulosti to bylo jiné, když ještě bydlel sice v Bu-javidu, ale daleko dole v malém zahradním apartmá (a daleko mimo seznam osob zodpovědných za něco důležitého). Dnes nemusel k Tabinimu nic sám nosit. Neúčastnil se audiencí a nemusel čekat, až na něj přijde řada mezi ostatními prosebníky. Když měl paidhi během posledního půl roku schůzku s aijim, pohodlně vyčkával ve svém zapůjčeném bytě, s nohama nahoře a šálkem čaje v ruce, když měl dobrý den, a aijihů personál a paidhiho personál (další věc, kterou dřív neměl) se telefonicky dohodli na rozvrhu a našli v aijihů plánech skulinu - nebo ji tam udělali.

Bren měl podezření, že zrovna dnes vydal aiji příkaz, aby mu skulinu udělali. Tabini ho vmáčkł do svého rozvrhu a Bren by pochopil, kdyby Tabini jejich setkání dvakrát, třikrát i čtyřikrát odložil, podle toho, co jiného by se vyskytlo. Pokud loď v provincii Sarini nevybuchla, Tabini musel udělit jí a Brenovi nižší prioritu.

Ale Bren nepochyboval, že ho Tabini chce vidět. Když byl dobrý den, byly jejich schůzky tak dlouhé, aby pokryly nejen úřední, ale i soukromou konverzaci. Jak Bren tak Tabini nastoupili do úřadu mladí a měli zájmy společné všem mladým mužům, což často vedlo k rozhovorům o politice, ženách, filozofii a venkovních činnostech, které jim oběma chyběly. Někdy se Tabini prostě rozhodl mluvit o správě zvěře, což nebyla přímo paidhiho starost. Nebo o výhodách určitého vynálezu, který jistý ateua předeslal příslušným kanálům - to byla paidhiho starost, ale aijiho ne, ten byl jen zvědavý.

Bren měl pocit, že někdy Tabini tyhle schůzky pořádá prostě proto, že chce s někým mluvit o něčem, co nemá žádnou souvislost s jeho dalšími problémy.

Ale dnes tomu tak rozhodně nebylo. Na poledne byl Bren pozván k rozhovoru.

A mezitím tu měl rozrušeného, truchlícího lidského spolubydlícího, jehož rozhovor s matkou by klidně mohl přerůst v bůhvíco.

Okamžitě přešel do předsíně a zastavil se u stanice ostrahy, aby řekl Tanovi, že už by měli jít. Trochu ho zarazilo, že tam našel Baničiho a Jago, kterým už odvykl. Bývaly časy, kdy tu očekával právě je.

"Doprovodím paidhiho sám," řekl vesele Baniči jako za starých časů a zanechal Jago, Tana a Alginiho jejich činnosti - ta zjevně zahrnovala těsné shluknutí se několika členů Cechu a tlumené hlasy.

Zvláštní, pomyslel si Bren o tom malém shluku. Nebylo zvláštní, že mluvili, ale že takhle náhle ztichli. Pokud měli za úkol chránit ho, zdálo se mu, že by měl vědět, před čím ho vlastně chrání.

Ale nikdo mu nic neřekl. A bylo docela dobře možné, že Baniči a Jago tu vyprávějí věci, které paidhi pro své čisté svědomí opravdu vědět nechtěl. Věci, které se týkaly poloostrova.

A navíc - když si jednou aiji udělal skulinu v rozvrhu, ostatní smrtelníci se dali do pohybu a nezdržovali se otázkami.

9

Schůzka nebyla evidentně domluvená v malém salonku, ale ve formálním salonu Tabiniho bytu, v jehož řadě širokých oken bylo vidět pohoří Bergid, vznášející se v oparu nad taškovými střechami města. Ranní zatažená obloha se pročistila. Vzduch se oteplil. Bytem profukoval příjemný a voňavý vánek - Bren si všiml, že v něm není cítit barva. Baniči ustoupil na stranu, když procházeli kolem stanice ostrahy v předsíni aijiho bytu, kde paidhi dostal jako průvodce přiděleného nand' Eidiho. Baniči se usadil ve stanici s Tabiniho ostrahou. Bren měl podezření, že si tam budou vyměňovat citlivé informace, takže Baničiho čekal docela užitečně strávený čas. Možná se dokonce dozví o současném stavu Západní aliance víc než Bren sám.

Postarší Eidi (nepochybně člen Cechu, protože kdysi naivní paidhi začal mít podezření, že všichni osobní sluhové vysokých lordů jsou členy Cechu) nalil čaj a podal mu ho, zatímco on čekal. "Aiji tu bude každou chvíli," řekl Eidi. "Měl telefonát, nand' paidhi, nečekaný hovor."

To je jeden z těch dnů, pomyslel si Bren. Na mysli mu vyvstala záležitost s Badissunim - přemýšlel, jestli může úplně odpoutat Tabiniho pozornost od zprávy, kterou mu měl dát on.

A tak stál a čekal a snažil se být opatrný s šálkem a koberci nevyčísitelné ceny, které ležely na podlaze - jednou se mu, k jeho strašlivému zahanbení, podařilo šálek upustit. Díval se na hory. Výhled se dost podobal tomu z jeho bytu. Venku - odsud to nebylo vidět - rostl na úbočí hory les. Tam byly lesní rezervace a lovecké vesnice, celý odlišný způsob života daleko od města.

O něco blíž byly kopce pokryté taškovými střechami Šejidanu s jejich významnou geometrií, sousedskými asociacemi, jaké definovaly atevský život. Mohli jste patřit do několika zároveň; Bren dokonce zjistil, že bylo možné patřit do dvou, které se nenáviděly, a mít různý stupeň man'či k oběma. Díval se na asociace ekonomické, rezidenční, politické a (jak odhadoval, ale nemohl dokázat) manželské.

A potom tu byly zdi, které oddělovaly vždy několik domů v soukromé jednotě. To byly asociace obchodní nebo příbuzensky svázané s jinými. Vztahy byly definované dokonce i orientací a věkem vybledlými barvami tašek.

Jakmile oko vědělo, co hledat, mohlo najít informace, které byly v Šejidanu vystaveny všem na očích. Atevévové tato svá nejintimnější tajemství nikdy před lidmi neskrývali. Bren hádal, že asi pokládali za samozřejmost, že je neskrývají.

Jenomže lidé se na tohle město dívali desítky let a nikdy nepochopili, co vlastně vidí. Paidhiové před ním se pokoušeli vysvětlit nuance těch vybledlých barev a neuspěli a on na tom byl stejně - hádal a sázel mír na své odhady.

Rozhodně to nebylo mosfeirské město. Ani na to jste nesměli zapomenout.

Stáli jste pod stejným nebem, dívali se na stejné hvězdy, stejné mraky, stejné moře... ale Mosfeira to nebyla.

A nebyla to ani loď. Ta už vůbec ne. Bylo mu líto Jaseho. Opravdu. I ve chvílích, kdy ho chtěl zaškrtit (a že takové nastaly), si uvědomoval, jakému stresu je vystavený. A tahle poslední kapka, tragédie v rodině, v tom bezpečném domově, který zanechal ve vesmíru a o kterém si myslel, že je nedotknutelný - ta zašla až do extrému.

Bože, on to věděl.

"Ne, ne a ne!"

Tohle byl přece Tabini, venku na chodbě.

"Světlo mého života, váš strýc nebude, nebude vpuštěn do toho bytu, to se prostě nestane!"

"Je to naše pradávna rezidence!" uslyšel: to byl hlas lady Damiri. "Co se dá dělat?"

"Já vím, že je to vaše pradávna rezidence! Ale je to Brenův život, méně šťastní bohové! Znáte svého strýce! Jedná s těmi zatracenými Hagranii!"

To nevypadalo dobře. To vůbec nevypadalo dobře.

Dveře se otevřely. Vstoupil Tabini, aiji Aišidi tatu, Západní Asociace, nejmocnější muž na planetě - mnohem mocnější než mosfeirský prezident, který nedokázal vládnout ani svému vlastnímu personálu a kromě toho neměl pod palcem

Cech vrahů.

- Za což Bren často děkoval Bohu.

Druhá vešla Damiri a třetí až šesté místo obsadila různá ostraha, zatímco služebnictvo se pokoušelo dohnat zpoždění. Bren se uklonil a přešel k příslušné židli u okna, protože Tabini si zvolil jedno ze dvou křesel obrácených tím směrem. Tabini a Damiri se pohodlně usadili vedle sebe, pravý to obraz štěstí a domácího klidu v bouři sluhů v červeném a ostrahy v černém.

"Nuže," řekl Tabini. "Cesta byla dobrá, nand' paidhi? Dostal jsem vaši předběžnou zprávu. Šťastní bohové, vy máte výdrž."

"Produktivní cesta, aiji-ma. Méně důležitá data jsem předal nand' Eidimu, pokud vám to nevadí. Jakkoli je tato sezona rušná, s radostí bych to detailně rozepsal -"

Tabini zvedl prsty. "V žádném případě nepochybuji o přesnosti vašich obecných odhadů. Zatracená škoda, že se vaše cesta domů musela tak uspěchat. Doufám, že se přitom na nic nezapomnělo."

"Ne, aiji-ma." Nic nenapovídalo tomu, že by se aiji zajímal o neposlušného pilota, a Bren o tom tedy pomlčel. "Všechno je ve složkách, které jsem předložil. A není tam nic kritického. Nyní bych chtěl vaši ctěnou pozornost, aiji-ma, obrátit k jistým slibům, které jsem učinil."

Mávnutí prstů. "Data pro experty a prosévače čísel. Zprávy o vás. Zprávy o nand' Jaseovi. Co to slyším o nějaké nehodě - o smrti otce Jase-paidhiho?"

Atevové měli celou řadu jemně odstupňovaných výrazů pro smrt. Tabini si vybral nejnejpřímější a nejméně šťastný. A všimněte si - on o tom věděl. Kdy se to dozvěděl - možná, že paidhi byl moudrý, že se neptal.

"Doporučil jsem mu kontaktovat matku kvůli informacím," řekl Bren, "a v takovém případě by měl samozřejmě použít úřední kanály. Tu informaci zjevně dostal od Mercheson-paidhi, a ne přímo od své matky nebo kapitána, což by bylo pro někoho s jeho vztahy a postavením vhodnější."

"Mí špehové hovořili o telefonickém kontaktu mezi Merchesonovou a Jaseem." Atevové měli velké potíže s kombinací souhlásek ve slově Yolanda a raději jí říkali Merchesonová - nikdy pořádně nepochopili pravidla pro lidská jména.

"Před kontaktem mezi Merchesonovou a Jase-paidhim, jakož i po něm, byla vyměněna řada zpráv mezi pozemní stanicí na Mosfeire a lodí."

"To je možné," řekl tiše Bren a měl silný dojem, že ano

- Tabini tuto informaci před paidhim zatajil, dokud ne dorazil domů, aby zvládl Jaseho. Možná se obával, že by paidhi mohl narušit bezpečnostní pravidla, změnit svůj rozvrh nebo zavolat loď osobně. "Je možné, že komunikace mezi Merchesonovou a autoritami na lodi byla způsobena tím, že si uvědomila, že něco vyrazila, aiji-ma, ale mohlo by to mít i méně šťastnou interpretaci. Já bych myslel - ovšem nepřisahal bych na to - že ji znepokojil fakt, že mu tu zprávu sdělila; ona netušila, že to neví. Ale před Jaseovým kontaktem s Merchesonovou - samo zřejmě musel být jeden hovor předtím, ale několik? To by bylo trochu neobvyklé."

"Během posledních čtyř dnů na povrch těchto zpráv vyplulo jméno Deany Hanksové. Deana Hanksová poradila. Deana Hanksová říkala..."

K čertu, to zase vyplulo na povrch paidhiho myslí, jenomže v aijiho přítomnosti se neklelo.

"To jednoho ani zdaleka netěší, aiji-ma, ale já ji nemohu v její činnosti nikterak omezovat. Rozhodně se podívám na přepis těch zpráv."

"Ten jsem vám zajistil. Moji informátoři tvrdí, že Jase Graham se uzavřel ve svém pokoji a nachází se ve stavu vypjatých emocí. Vy v něm prý ale nevidíte nebezpečí."

Informátoři - to bylo celé jeho služebnictvo, které podávalo Tabinimu informace přes lady Damiri. Ta neřekla ani slovo.

"Chce se vrátit na loď," řekl Bren, "- a ví, že cesta tam - jediná cesta - spočívá v tom, že bude dělat svou práci."

Já o něj mám obavy. Ale věřím, že už vykazuje známky zotavení z hlubokého šoku." To trochu přeháněl. Ale ne smělo se dovolit, aby si atevové pustili své obranné in-

stinkty na volnoběh. "Jase, aiji-ma, není nebezpečný člověk. Svými znalostmi možná, ale co se záměrného poškozování prostor nebo jedinců týče, ne, můj lidský úsudek mi říká, že ne."

"Tak to tedy ponecháme na vašem úsudku, Brene-paidhi. S ostrahou si to zařídíte jak chcete, ale dbejte na to, abyste ochránil sám sebe, personál a prostory. Možná jste zaslechl -" Vrhel pohled na Damiri. "Čeká nás tu inspekce."

"Lilie," řekla tiše Damiri-daja.

"Lord Tatiseigi," prohlásil Tabini, "přijde zkontrolovat zrestaurovanou jídelnu. A budou u toho kamery - oficiální kamery. Myslíte, že dokážete nadi Jaseho udržet v pořádku a kabii během té doby? Tomuto načasování se nelze vyhnout. A je to velmi nešťastné. Ale mohli bychom Jase-paidhiho omluvit, kdyby se oddával truchlení. Třeba mají lidé nějaký zvyk stáhnout se do ústraní. Bylo by možné, aby onemocněl?"

Bože, kéž by mohl říct ano. V žaludku ho mrazilo už z pouhého pomýšlení na návštěvu atageiniskeho lorda v jeho bytě, a před televizními kamerami. Formální recepce. Jase bude určitě rozrušený; a ty jeho nálady! Ted' ho zamrazilo pořádně. Vražda se zlámáním nohou? Odvážil by se toho?

Třeba by mohli Jaseovi podstrčit sedativum. Dávku mírně jedovatého čaje.

Ale ne, ne, to by tisk obvinil atageiniského lorda. Titulky by hlásaly pokus o vraždu.

Třeba by si on sám měl vzít dvojitou dávku čaje, aby téhle lordi inspekci nemusel čelit.

Jenže to by všechno zůstalo na Jaseovi a to bylo nemožné.

"Rozhodnu se," řekl Tabinimu, "podle toho, co mi řekne, až promluví s matkou. Ale ve vši poctivosti, aiji-ma, způsob vám navrhnout nemohu. Ledaže bychom se vymluvili na nějaký zvyk lodě. Což by mohlo, hádám, být odpovědí téměř na všechno. Kdyby to bylo třeba."

"Já bych se takovému načasování vyhnul," řekl Tabini. "Ale snažit se to odložit by mohlo vést k ještě větším problémům."

"Mému strýci nelze říct ne," prohlásila Damiri. Ruce měla složené v klíně, velmi způsobně, velmi zdrženlivě. "Přeje si vidět vás, nand' paidhi. A jeden věří, že ta záležitost na poloostrově ještě více přispěla k jeho agresivnímu odhodlání."

Bren se tiše nadechl, jak se mu rozsvěcelo: Saigimiho žena a dcera, Geigiho příbuzné, utekly k sousedce Atageiniů, Direiso.

A Tabini přijme lorda Badissuniho, o kterém Baniči tvrdil, že bude do podzimu po smrti.

"Ne že by snad," pokračovala Damiri, "můj strýc truchlil pro Saigimiho. Ani ho nezarmoutí, dostane-li se Direiso do úzkých - ale bude klást velkou váhu na to, aby tu byl, nand' paidhi, veřejně a - jeden spoléhá na vaši diskrétnost."

Tabini se posunul v křesle a opřel se loktem o opěrkou. Ukazováček si držel na rtech, jako by mu jinak mohlo uklouznout něco neuvěřitelně indiskrétního.

Paidhi si to dokázal dobře představit. Tatiseigi by raději lady Direiso zradil až potom, co by vrazila Tabinimu nůž do zad.

Což ovšem nešlo, takže se Tatiseigi pokusil o veřejný tah vypočítaný na to, aby co nejvíc potrápil Direiso a zároveň předvedl Tatiseigiho důležitost na aijiho dvoře - jako strýce aijiho veřejně odhalené milenky a nedobrovolného hostitele dvou lidí?

Tohle byl ten kámen úrazu.

Ale mezitím budou civilizovaní. V tom to celé spočívalo: v civilizaci. Jsou to přece lordi z údolí Padi: Tabiniho dům, Atageiniové, Direisini Kadigidiové a pár dalších.

Tatiseigi z Atageiniů a Direiso podporovali lordy z poloostrova ve zbrklém jednání, a nejzbrkleji jednal právě Saigimi. Jeho smrt byla způsobem, jakým aiji přitáhl řetěz - silně - a všem jim připomněla, kde leží autorita a síla.

K čertu s tím, pořád lepší řešení než válka.

Brena napadlo, že by mohl podotknout, že od Tatiseigiho je dost odvážné jen tak přijít do vedlejšího bytu, když uvážíme, že je logickým cílem.

A také si pomyslel Bože, jaké členy Cechu s sebou ten stařík bude mít, a co když vytáhnou pistole a začnou střílet po Tabinim?

Doopravdy ale řekl: "Nebylo by moudré, kdybychom se s nand' Jase trvale přestěhovali a přenechali byt vašemu strýci, Damiri-daja? Nevyřešilo by to ten problém? Nebo bychom se mohli na pár dní přestěhovat -"

"Kdepak!" odmítl to Tabini. "Jen ať projeví stran ubytování trochu důvtipu!"

"Já bych si rozhodně nepřál -"

"Ne, nadi, nechte mého strýce, ať je důvtipný," řekla o něco tišeji Damiri. "Nadi-ji, on to zvládne. S laskavostí aiji-vdovy bude možná ubytován hned pod námi: v jejich prostorách není cizincem."

"Ona je tady? Já jsem myslel, že měla jet do Malguri."

"Ach, ona se vrací sem," řekl Tabini. "Dorazí zítra. Jsem si jistý tím, že zůstávala v západních provinciích jen kvůli téhle podívané - tím myslím porcelánové lilie, ne lorda Saigimiho a ten nesmysl. Bude se dobře bavit."

Potom samozřejmě vyrazí na východ v největším spěchu, s mečaitami, personálem a se vším. Slíbila mi to." Tabini se opřel v křesle a složil si ruce na břicho, oba lokty na opěrkách, nohy natažené před sebou. "Pokud jste o tom přemýšlel, nand' paidhi, ano, kvůli lordu Saigimimu. A víc o tom neřeknu. A víc byste se raději neměl ptát. Babička bude samozřejmě velmi rozzlobená kvůli té záležitosti na poloostrově a bude mít hodně práce s telefonáty po celém údolí Padi. Ale vy máte takovou úžasnou schopnost uklidňovat její vzplanutí, Brene-ji. - A já věřím, že to budete dělat i nadále."

"Aiji-ma, já žádný takový vliv nemám, to vás ujišťuji -"

"Ale nebudte tak skromný. Ona vás zbožňuje. Jste civilizovaný. Tak tomu říká. Civilizovaný. A máte, říká, tak nádherné vlasy."

Snažil se nemrknout a nečervenat se. Tabini se bavil a Damiri se ve tváři dělaly dolíčky. "To mi říká i má ostraha," odpověděl suše a okamžitě se zhrzil, co to řekl. Už dvakrát se zachoval velmi nedbale, když šlo o ateveské lordy, ale Tabini se zasmál. On ho k tomu vlastně vyzval.

Pravda byla taková, že paidhi existoval mimo systém lordů a dědictví, a Tabiniho v žádném rozumném slova smyslu vyzvat nemohl.

"Můj strýc nebude bydlet s vámi, nand' paidhi, to vás ujišťuji." To řekla Damiri-daja, a dost střízlivým tónem. "Jen buďte velice opatrný. Prosím vás, dejte si na něj pozor. Je svým způsobem křehký tělesnou stavbou, a ještě křehčí svým vkusem."

"Je to absolutně nezvladatelný stařík," zamumlal Tabini. "Nebylo by slušné ohlásit proti němu Úmysl, ale, méně šťastní bohové! on mě pokouší. - Mimochodem, jaké jsou v této sezoně zprávy z poloostrovní společnosti? Prý jste využil pohostinnosti lorda Geigiho."

"Byl to velmi dobrý hostitel a přeje vám vše nejlepší, aiji-ma."

"No to by měl. Dobrá, dobrá, přečtu si vaši zprávu o něm. Doufám, že ji připravujete."

"Můj personál na ní pracuje, ano, aiji-ma."

"Strýcomor propukne zítra -"

Zítra! pomyslel si Bren, ale nic neřekl.

"- pokud ovšem nebude pršet," pokračoval Tabini, "což by, jak mi bylo řečeno, znemožnilo dostatečné zaschnutí barvy. A předpověď počasí hlásí jasno. Jestli toho nemožného chlapa okouzлите, Brene, přísahám, že z vás udělám ministra."

"Pochybují, že bych tolik dokázal." Vztah mezi Atageinií a aijiho domem už dospěl do bodu, kdy ani sám aiji nemohl zastavit Tatiseiho ani jeho otázky a řada těch otázek (kromě těch o vraždě na poloostrově) zahrnovala dva lidi, kteří byli hosty v jeho bytě.

Využije pomoc personálu, aby udržel Jaseho a Tatiseiho co nejdál od sebe. Saidin - ta by to mohla zvládnout. Vlastně by mohla mít v tomto ohledu mnohem větší štěstí než šejidanský aiji.

Zdalo se, že strýci Tatiseigimu nikdo nemůže říci ne - a technicky vzato ve věci jeho návštěvy to asi opravdu nešlo. Podle toho, co zaslechl z křiku na chodbě, to muselo být něco opravdu mimo Tabiniho kontrolu, ledaže by si přál podniknout něco extrémního.

A stařík na to bude tlačít. A na Tabiniho. Když jste to brali podle osobních vztahů, byla to jedna věc. Ale tady šlo o dva klany. A o Damiri.

Úžasné místo pro dva lidi. A jaké načasování! Jase na tohle nestačil.

"Jeden si pořád může přát déšť," řekl Tabini. "Nuže. Brene. Jak to vypadá s Geigim?"

Ted' došlo na to, co chtěl aiji opravdu vědět - tedy oficiálně. Šlo tu o Geigiho dobrou pověst a o pověst všech dělníků v té továrně a v ostatních továrnách a závodech, které Bren navštívil. Spoléhal na něj, že bude zastupovat jejich práci, dobrou vůli a všechno to, co se mu snažili ukázat. Pokusil se sebrat všechny síly a zastupovat je dobře.

"Kdy to poletí?" zeptal se bez okolků Tabini. Kdysi se takhle ptal Poletí to?

"Předběhneme plán o několik měsíců, aiji-ma, to pořád tvrdím, ledaže bychom narazili na problém, který by nás zdržel o několik měsíců. Právě proto tam tu rezervu máme."

"Zatím ale takový problém nemáme." Tabini si znovu složil bradu do dlaní a zatvářil se spokojeně. "A mohl být, chápejte. Ted' je takové přerušení mnohem méně pravděpodobné."

Měl tolik práce s detaily konstrukce, že hned nepochopil, co má Tabini na mysli.

Pak mu to došlo.

"Saigimi nechtěl, aby ta loď vzlétla," řekl Tabini. "Viděl v ní prostředek jak svrhnout vládu. Mýlil se. Jeho vrazi se nedostali ke Geigimu a nedostali se k řediteli Patinandi Aerospace. Takže jste měl velice klidnou cestu."

"Ano, aiji-ma."

"Ničeho neobvyklého jste si nevšiml."

"Ne, aiji-ma."

"Dobrá," řekl Tabini. "Tak je to v pořádku."

10

Rozhovor s Tabinim proběhl relativně rychle. V den, kdy pořád někdo telefonoval a navíc dorazily ty znepokojivé zvěsti o atigeinské návštěvě - návštěvě jeho bytu - to Brena nijak nepřekvapovalo.

Tím pádem měl čas vrátit se do bytu dřív, než bude dělat rozhovor pro televizi, nebo na druhou stranu, čas vykonat zdvořilostní návštěvu kanceláře v zákonodárném křídle a svého personálu.

Rozhodl se, že kdyby se vracel do bytu, mohl by vyrušit Jaseho v hovoru s lodí: musel totiž telefonovat buďto z knihovny nebo ze stanice ostrahy a v knihovně se nedalo předem říct, jak to bude s hlukem z rekonstrukce. Bušení kladiv se ozývalo v ty nejméně vhodné okamžiky, a pak služby vždycky vyběhly umlčet viníky. Podle Brena by Jase raději použil stanici ostrahy poblíž předsíně - čistě ze zvyku.

Nepotřeboval, aby mu tam někdo otvíral a zavíral přední dveře a aby všude pobíhaly služby.

Proto se rozhodl pro kancelář dole, kde jeho úředníci stavěli hráz proti záplavě korespondence. Byla to vzácná pocta, získat pro sebe jednu ze tří dostupných kanceláří přímo v Bu-javidu. Přidělili mu ji údajně "z bezpečnostních důvodů", což ve skutečnosti znamenalo, že tam často chodil a jeho ostraha a Tabini nechtěli, aby paidhi přecházel do budovy, která představovala druhou možnost. Stála pod kopcem a oficiálně byla vedená jako Maganuriho Přístavek. Byla postavená ve spěchu mezi hotely na úpatí historických nemovitostí a úspěšně předpověděla budoucí trend: vládní komplex se začal rozpínat a hotely, poslední vlna vetřelců, začaly od loňska přepřínovat obytné čtvrti, což Plánovací komise nemohla dopustit.

Takže se měla stavět nová trať metra do hotelové čtvrti, která se budovala na předměstí. Tabiniho nepřátelé poukazovali na rozrůstání vlády.

Ale titíž nepřátelé podporovali vytváření nejrůznějších komisí a agentur, které aijimu bránily v autokratických rozhodnutích, což byla druhá možnost. A ty potřebovaly víc kanceláří a víc hotelů. Loni tomu Tabini nechával volný průběh, říkal, že některé věci vyžadují více studia, než jim může věnovat jeho personál.

Ted' se ovšem Tabini velmi podezřívavě díval na některé komerční zájmy, pocházející z agend, které neměly místo v tradiční struktuře, agend podporovaných některými z lordů. Ta kancelář, Maganuriho Přístavek, byla postavena pro studijní komise, které navrhli zákonodárci stojící proti rozrůstání vlády - jenže ted' ji začaly sužovat problémy s kanalizací a elektroinstalací. Opozice to kladla za vinu sabotáží Tabiniho agentů nebo staré aristokracie, což byl opravdu široký rozsah spiknutí, a nemálo atevů se budově vyhýbalo a odmítali navštěvovat tamější zasedání kvůli údajným špatným číslům.

Jiní říkali, že byla postavená na bitevním poli (což byla) a že tam straší mrtví. Zvláštní bylo, že hotely a podniky okolo nikdy podobné problémy neměly.

Paidhi byl tedy velice rád, že má kancelář, jakou má, a nemusí jezdit metrem z kopce dolů nebo na okraj města - kde podle nejnovějších drbů měla stavba také problémy se špatnými čísly. Říkalo se to od té doby, co kontroverze se zborceným prostorem dala některým numerologům do balíčku karty navíc. Prý by to mohlo dokonce stavbu zastavit. Někteří numerologové navrhovali, aby se počet státních úřadů zredukoval a celá věc se vrátila do systému, kde by vykvetla a přehodila zodpovědnost za získávání informací zpátky do rukou lordů a zástupců, kteří by za starých časů utrpěli osobní hanbu, kdyby předali špatné informace. Jména lordů, autorů zpráv, bývala kdysi trvale připojena k opatřením, která navrhovali, a výsledky, dobré či špatné, zůstávaly v jejich zodpovědnosti.

Někteří říkali, že varováním měl být už fakt, že po Maganuriho smrti tři místní lordi (velice ochotní najmout stavební společnosti ze svých asociací) nedali budově svá jména.

Někteří se domnívali, že sám starý Maganuri za bouřlivých nocí straší v kancelářské budově a hledá Šimajiho, Sonsiniho a Buratiho, dotyčné pronájemce, aby je přiměl strašit v budově místo sebe.

Paidhi byl tedy rozhodně rád, že tam dole není, ne v budově, o jejíž demolici se vážně uvažovalo ještě předtím, než byla plně obydlená. Takhle musel jít jenom do spodní části bu-javidského komplexu a vkráčet do své kanceláře bezpečnostním vchodem. Ani se nezapotil.

Sekretářky vyletěly ze židlí, vstávaly a ukláněly se, když Bren a Baniči vstoupili. Nand' Dasibi, ředitel jeho úředního personálu, přispěchal ze své kanceláře, aby se uklonil a vyslechl paidhiho osobní dotaz na kancelářské záležitosti. Zatímco Dasibi šel vedle něj s notýskem a on poslouchal jeho komentář, prošel se uličkami mezi stoly a tu a tam se zastavil na kus řeči s úředníky, kteří odpovídali na jeho poštu. Tvořili tak první obrannou linii mezi paidhim a jeho zajímavější korespondencí.

I tu běžně prohlížel, alespoň ty nejlepší kousky. Nand' Dasibi založil na jižní stěně nástěnku, kterou se bavilo celé osazenstvo. Jak Bren zjistil, udržoval se tam přehled o poměru výhrůžek smrti k nabídkám sňatku a také tam byly vyvěšeny dopisy vybraných cvoků. Některé navrhovaly, jak chránit atmosféru země před znečištěním z prolétající lodi. Jeho oblíbený dopis mu poslal jeden manželský pár z Východu a týkal se vynálezu paprsku schopného přeměnit vesmírný éter na dýchatelnou atmosféru, takže by se ke stanici dalo doletět letadlem.

Paidhi jim odpověděl, přes svůj personál, že letoun, který se teď staví, má křídla pro provoz v atmosféře, takže pokud onen pán a jeho žena zdokonalí konverzní paprsek, bude naprosto kompatibilní se současnými plány.

Prozatím z dotyčné provincie nepřišly žádné další zprávy.

Pak tam byla nástěnka pro dopisy od dětí: i o těch udržovali přehled. Většinou byly sladké, občas chytré, někdy z nich byl znát strach kvůli napůl vyslechnutému rozhovoru dospělých. Bren dostával ty nejlepší dětské dopisy a dopisy, které, jak se zdálo, představovaly trend, a občas kopie opravdu dobrých dopisů od cvoků a nabídek k sňatku.

Výhrůžky smrti vyřizovala ostraha.

Převážně se ale úředníci potýkali s obvyklou korespondencí, která by jinak Brena zahltila a připravila ho o veškerý čas. Také přepisovali jeho pásky a upravovali jeho hrubé, neformální poznámky do jazyka pro danou příležitost nejvhodnějšího. Už tahle malá služba mu ušetřila spoustu vyhledávání ve slovníku - ne že by ta slova neznal, ale nikdy si nebyl jistý, jestli není nějaké lepší, a v důležitých zprávách se nikdy neodvažoval uvěřit tomu, že slovo, co ho napadlo, nemá nějaké nešťastné konotace, které si nepřál riskovat na papíře. Písemná chyba by mohla padnout do rukou novinářům, dychtivým přistihnout paidhiho při něčem tak nešťastném. Tisk se neodvažoval útočit na aijiho, to vlastně ani nesměl, ale lord Asociace byl jako terč povolený, a za méně než rok Bren získal podobný status - stále svým způsobem pod ochranou, ale stále více povoleným terčem, pokud udělal chybu, která se dostala do tisku.

Kromě toho, jeho slovník sestavovali lidé, z nezbytnosti, aby vyjádřili lidská slova - a člověk mohl někdy nechtě udělat chybu v číslech, protože počítání pro něj nebylo přirozené a i ateové dělali chyby. Tito zkušení vládní úředníci se, stejně jako jeho zkušená vládní ostraha, vrhali mezi paidhiho a ke všemu odhodlané numerology, kteří někdy posílali dopisy vymyšlené speciálně k tomu, aby přiměly paidhiho vyslovit numericky nešťastné výroky, které by oni, posedlí zvrhlou ideou vlastní důležitosti (jak je u podobných expertů zvykem), mohli prohlásit za důležité.

A opět, když byl ještě nižší představitel dvora, byl před podobnými atentáty na svou pověst imunní. Ale jako jeden z hlavních hráčů ve státních záležitostech byl, stejně jako aiji, cílem podobných manipulátorů a reagoval na to stálým příkazem, aby každý úředník, který jednoho z těchto potíživců identifikuje podle písma, poštovního razítka nebo jiné stopy, zapsal udané jméno a adresu, přiložil vzorek rukopisu a rozeslal to všem ostatním. Personál se dělil o informace s personálem aijiho a s personálem mnoha dalších lordů propojeným ve složité síti: numerologové mohli být pěkná pohroma a úředníci je nenáviděli a stíhali stejně vášnivě jako Cech ozbrojené sílnice.

Ale přesto se Bren cítil trochu odstrčený od práce, kterou dělal sám, a bál se, že mu hrozí nebezpečí ztráty kontaktu s obyčejnými atevy, když přitom právě jeho nová proslulost a důležitost mu konečně umožnila je poznat. Měl rád atevy, které poznal, staré manžele v Malguri, své bývalé sluhy v Bu-javidu, studenty astronomie v Saigiadi - a především atevy z různých personálů, se kterými jednal.

A nemohl s nimi udržovat kontakt. Nemohl si ani dovolit lidskou slabost a vyhradit si pro ně místo v onom vnitřním limbu, kde přebývali ztracení a zatoulaní známí. Oni nebyli v jeho man'či. Nebyli jeho. Nemohl očekávat, že by kdy byli jeho.

A na tom jednom prostém příkladu viděl, jak mohli lidé za tak krátkou dobu tak narušit atevskou společnost. Jen tím, že existovali a tahali do svého mít rád tvory, kteří by s nimi vlastně nikdy neměli být asociováni v atevském smyslu.

Lidé vytvořili chaos, aniž by tušili, jakou sociální zkázu páchají na základech společnosti, jejíž členové mohli ošklivě vybočit ze svých pohodlných asociací. V téhle oblasti mohlo být man'či nesmírně komplexní.

Jakýmsi moudrým rozhodnutím aiji umístil jeho ve zřetěženém ovzduší, kde k němu nahoru mohlo man'či bezpečně

proudit - ale někdy se dost děsil dne, kdy se naplní jejich společný cíl a ateové začnou pracovat vedle lidí na vesmírné stanici, kvůli které odváděli z ekonomiky celého národa značný díl.

V takových chvílích se ptal sám sebe, jaké šílené a potenciálně katastrofální myšlenky to zasvětil život.

Záměrně příliš nepřemýšlel o změnách ve svém osobním statusu, které podporoval nebo přijal - nebo na tom pracovala část jeho mozku, ale byla to část, která nefungovala dobře, když někdo v té temné komoře rozsvítil.

Hloupá volba, Brene, říkal si někdy, když si uvědomil, jak vysoko vyšplhal a jaký terč představuje. Smrtelně hloupá, Brene Camerone, říkal si za studených, osamělých nocí - nebo když stál, tak jako teď, uprostřed ateovského úřadu, který ho s velkou oddaností, z emocionálních důvodů, které nedokázal opřevzat, stále a rutinně zachraňoval před tím, aby se sebe dělal hlupáka.

Alespoň si mohl dovolit otázku, co sakra dělá a co to všechno znamená, a jestli on vede tyhle ateovy, kteří se k němu chovali s oddaností normálně vyhrazenou pro aijiho - a ten si ji, na rozdíl od něj, zasloužil.

Jak se opovažuje? ptal se sám sebe; a ze strašidelného sklepení jeho podezření zazněla odpověď: Náhoda a George Barrulin. Náhoda, to byl démon ve stavbě ateovského vesmíru a ten druhý, prezidentův hlavní poradce, byl ďábel ve stavbě mosfeirské politiky.

Ani jeden z nich by neměl mít vládu nad tolika životy.

Ale Tabini, a tomu Bren věřil, k tomu předpoklady měl: opravňovaly ho biologické procesy, které on necítil, a politické procesy čistě ateovské.

Neustále žasl nad tím, že Tabini přijímal všechno, co paidhi dělal, vyptával se na důvody jeho rozhodnutí a plně se stavěl za ateovská práva ve vesmíru, když přitom lidské autority tvrdily, že koncept mikročipů a jaderné energie by mohl ateovy zničit.

Co budou ateové dělat, až budou ve vesmíru, to už byla jiná věc.

Když ležel v osamělý v posteli, někdy se ptal sám sebe, zda se dožije toho, aby tu loď viděl letět. Dokázal si představit, jak stojí u rozjezdové dráhy. Ale nikdy ve svých představách neviděl samotnou loď. Začal být ohledně toho pověřivý, dokonce zasmušilý a zoufalý, a nebyl připravený se do toho zakousnout a dozvědět se, co přesně si jeho podvědomí myslí, že dělá. Neměl na vybranou; momentálně nedostal lepší nápad, a to, co dělal, se muselo udělat před dalším stadiem starání.

Když se bál, chodil sem dolů. Tak jako se bál rozhovoru. Teď tomu celil. V provinciích, na cestě, to měl jednoduché. Cestoval v aijiho letadle, s aijiho ostrahou, a všichni byli rádi, že ho vidí, protože jim mohl přinést obchod a peníze.

Tady v Bu-javidu se shromažďovali predátoři, vrčeli a honili se za zbytky... dost nepříjemně mu to připomínalo situaci doma.

S Tabinim o tom mluvil.

A teď byl jeden muž mrtvý. Byl jedním z těch, kdo se snažili vrátit provinciím jejich moc. Nešlo jen o to, že by Saigimi byl nepříjemný muž se špatnými čísly: šlo o to, že to byl lord z poloostrova a zastupoval politiku a hnůt, kterému se nelíbilo, jaký vliv má paidhi - nelíbilo se jim, že získal tuhle kancelář, tohle postavení, takovou loajalitu. A nelíbil se jim ani Tabiniho hlad po technologii a moci.

Existovala vzdálená možnost, že Saigimi měl v něčem pravdu. I když pro její vyjádření si vybral dost špatný způsob.

A to bylo jedno z témat, která budou vřít pod povrchem otázek, které ho čekají. Konference měla být o vesmírném programu, a o tom také zoufale toužil mluvit. Ale ateové věděli, že se ve vesmírném programu děje něco velmi významného, že kvůli tomu jeden lord získal prosperitu - a druhý smrt.

Odpovědi na otázku, zda to byla pro ateovy dobrá či špatná změna ležely v koších s dopisy - obyčejní ateové vyjadřovali své názory.

"Je tu několik obtížně zařaditelných položek, nand' paidhi," informoval ho nand' Dasibi. "Jeden slyšel, že došlo k jakémusi nepříjemnému incidentu na obloze, když jste se vracel. Mohl by se jeden dotázat, zda si paidhi přeje tento incident přiznat, když se na něj bude veřejnost ptát?"

"Dotyčná záležitost," prohlásil Baniči, který Brenovi celou dobu dělal stín, dokud se nezastavili tady, před stoly, "je stále v šetření. Byla to drobnost."

"Řekněte," dodal Bren, "že se mi nic nestalo a ani jsem se nelekl. Dovednost aijiho pilotů zabránila škodě. Že se znovu ukazuje, jak důležité je, aby piloti poslouchali pravidla Řízení leteckého provozu a vyplňovali letové plány... a tak dále.

Však víte, co si o tom myslím."

"To jeden ví, ano, nand' paidhi."

"Brzy také bude ohlášeno, že můj byt navštíví lord Tatiseigi."

Ateové zvedli obočí. Dasibi mlčel.

"Jsem si jistý," pokračoval tiše Bren, "že tu proběhne šetření a že nebude přístupné veřejnosti. Situaci na poloostrově nijak nekomentujete, dokud to neprojde přes aijiho personál. Oficiální odpověď - a také pravdivá - je, že jsem absolvoval úspěšnou cestu, užil jsem si krásné pohostinnosti a události na jihu mě nijak neohrožily. Ale musím vás upozornit, že příští týden byste tu raději neměl mít příliš velkou absenci."

"Doufáme, že nic není v nepořádku."

"To jeden také doufá, nand' Dasibi. Je to velmi smutné, ale jeden příslušník mé domácnosti dostal špatné zprávy z lodi." Hádejte třikrát, kdo asi. "Smrt v rodině. Ale on věděl, že když se rozhodl přijít sem a sloužit tu, odloučí se od své rodiny i svých lidí. Prosím, omezte otázky veřejnosti k této záležitosti a ujistěte tazatele, že loďní paidhi je velmi odvážný a odhodlaný mladík, který, stejně jako já, touží vidět ateovskou loď postavenou."

"To jeden udělá, nand' paidhi. Prosím, tlumočte mu naši dobrou vůli."

"Velmi to oceňuji, nadi."

"Je tu - další zpráva od lorda Caratha. Jsou tam mapy."

Protože Geigi prosperoval, lord Caratho neviděl důvod, proč by továrna nemohla být postavena v jeho okrese. O to tu v zásadě šlo.

Problém spočíval ve faktu, že ani mnoho dalších lordů nevědělo, proč by stejnou výhodu neměli mít oni. Caratho a čtyři další zaplavovali kancelář Ekonomické komise čísly a návrhy. Ale Caratho byl jediný, kdo si uvědomil, že když byl odmítnut standardní cestou, může posílat mapy a zprávy na podporu továrny k paidhimu.

Ale k čertu, pomyslel si. A máme to tady.

"Kdyby paidhi dovolil, abych sestavil odpověď," řekl Dasibi, "věřím, že bych mohl vytvořit seznam ctihodných stoupenců vesmírného programu, který by jeden mohl poslat aijimu, aby byl informován. Ostatní by si mohli přát dostat se na tento seznam a zařadit ho mezi svá ocenění - což by byla odměna za všechny tyhle zprávy a nabídky zdrojů. Konzultoval jsem všechno s aijiho personálem, a ten souhlasí. Mezitím - lord Caratho, jak zjistila Ekonomická komise, dotyčnou továrnu nepotřebuje. Zisky má dostatečné. Kvůli nezaměstnanosti v okrese musel formálně do svého personálu přijmout čtrnáct set padesát čtyři osoby, což na lorda s jeho majetkem není nic neobvyklého. Jsou to ateovové, kteří dříve pracovali na železnici, když se stavěla. Dovolte mi použít finesu, máte-li důvěru v mou diskrétnost." Finesa bylo to slovo, které by použil Baniči - biiči'ji - tedy úder bez vedlejších ztrát.

"Mám ve vás plnou důvěru, Dasibi-ji. Prosim, udělejte, co bude ve vašich silách. O lorda Caratha si starosti nedělám, ale o ty nezaměstnané ano. Zjistěte, co za tím je, s využitím personálu, bude-li to možné."

"Dovolil jsem si to už udělat, nandi, a jsou to ateovové, kteří by v továrně, jakou má na mysli, pracovat nemohli."

"Aha. Snaží se umenšit své závazky."

"Jeden se domnívá, že je přímo sbírá, nand' paidhi, hlavně proto, aby vzbudil jistý dojem, a zvýšil příspěvky, které dostává. Mám obavy, nand' paidhi, že to dělá bez ohledu na ty, jejichž jménem je pobírá."

"Domníváte se, nandi, že bychom měli tuto situaci předat aijiho personálu?"

"Domnívám se, že ano, nand' paidhi." Když to starý muž říkal, měl sklopené oči a v jeho hlase byla znát nervozita: vždyť obviňoval lorda dost vysoce postaveného na to, aby mu znepřijemnil život.

"Já souhlasím," vmísil se tiše Baniči a starý pán se zatvářil daleko šťastněji. "A znám reputaci toho dareby: aijiho to nepřekvapí, nadi."

"Jeden je tomu velmi rád." Dasibi ztěžka vydechl. "A máme tu dvě zprávy od jistého Rejiriho, syna lorda z Duru, v nichž si přeje vaši dobrou vůli. Netušíme, proč to posílal dvakrát - zmiňuje se o nějaké schůzce. Nevíme o tom, že byste měl v rozvrhu nějakou schůzku s ním, nand' paidhi."

"To je ten pilot. A já jeho dobrou vůli přijímám. To ho ujistěte. Na schůzku čas nemám."

"Vyhoďte ho předními dveřmi, vrátí se zadními," zamumlal Baniči. "Opravdu je mladý, nadi."

"Myslíte, že bych jeho dobrou vůli přijmout neměl?" zeptal se Bren.

"Mladý," řekl Baniči. "A hloupý. Ale ano. Přijměte ji. Nand' Dasibi vám vždy radí dobře."

"A dále," pokračoval Dasibi, zjevně potěšen, "tu máme zprávu od personálu aiji-vdovy. Prý nemusíte odpovídat. Říká, že zimní sezonu zakončí krátkou návštěvou hlavního města a že se s vámi, nand' paidhi, setká, kdy se vám to bude hodit."

"Jsem potěšen," odpověděl Bren. A také byl - Tabini si na vdovu jakožto politickou sílu stěžoval často, a žertoval přitom jen napůl.

Brenovi samotnému bylo velice líto, že se Ilisidi vrátila do Malguri - především když neměl žádnou naději ji zase vidět, možná velmi dlouhou dobu, až se ona usadí v místě, které jí nejvíc vyhovovalo, a zavrtá se do místní politiky. Nedávný poprask kolem Malguri zahrnoval shazování bomb a střelení šrapnelů. Byli za tím provinciální lordi z východního konce Západní asociace, lordi žijící v sousedství domu Ilisidiny matky - lordi, jejichž představa, zhruba řečeno, byla, že paidhi, šejidanský aiji a lidský prezident se všichni spikli, aby atevy připravili o jejich práva.

Titíž potíživé, kteří říkali, že Tabini a všichni, co s ním měli něco společného, věděli, že se objeví loď.

A někteří skalní teoretici pořád tvrdili, že nejenom, že Mosfeira už tajně vesmírnou loď postavila, ale že ta loď neustále přilétá a odlétá - nebyla to pravda, ale nic, dokonce ani předkládání výstupu z radarových stanic, které hlídaly pobřeží, tyhle atevy nemohlo odradit od víry ve spiknutí proti nim. Za prvé, nedokázali data přečíst; za druhé, řekli by, že jsou zfalšovaná nějakým technickým systémem (i když - kdyby měli lidé takový systém, vesmírná loď by byla prakticky zbytečná); a za třetí, oni byli odhodlaní věřit, že existuje spiknutí, a tak spiknutí existovalo, i kdyby si kvůli němu museli vymyslet tajné základny na měsíci a paprsky ovlivňující myšlení vysílané za noci ze stanice. Šlo o to, že oni chtěli věřit na spiknutí a jejich vlastní politická situace byla mnohem snáze udržitelná, kdyby spiknutí existovalo.

O Ilisidi, kterou tito lordi dobře znali, se domnívali, že je dostatečně vzdělaná na to, aby data přečetla. Ale Ilisidi měla i dost inteligence na to, aby četla v situaci v Šejidanu jako v knize, a měla zkušenosti, které jí umožňovaly číst pravdu v paidhim - a o tom tyhle paličáky nepřesvědčila. Přesvědčila se jen ona sama a Brenovi řekla, že lordi, které vede, za ní dále nepůjdou, nepřesvědčí-li je silou své přítomnosti. Její politika se točila relativně jednoduše kolem přání ponechat určité části světa nedotčené průmyslem, a některé aspekty ateveské kultury nedotčené vlivem lidí.

Kupodivu, v této věci našla v paidhim spojení.

Tahle žena, Tabiniho babička, která se několikrát málem stala šejidanskou aiji, musela, jak mu řekla, když se na podzim loučili, jít přilít vodu do oceánu: jinými slovy, politická práce v Malguri ji nijak netěšila. Ale, jak konstatovala, někdo to udělat musel: snažila se o vyřešení nesvárů a regionálních předsudků, které si bohužel vyžádaly oběti na životech a ohrožovaly jich ještě víc. Byla to práce, kterou mohla dělat ona - a nikdo jiný. Bren ovšem hořce litoval toho, že Ilisidi musí vydávat svou energii v provinciích, když by ji potřebovali jako Tabiniho nepřiznanou pravou ruku na národní úrovni.

Dokonce i když si Tabini na její vměšování stěžoval.

"Povězte jí, že -" začal Bren, aniž by si všiml poznámky, že nemusí odpovídat. Potom si to rozmyslel. "Pero a papír,

nadi, prosím."

Měl v kapse jeden ze svých válečků na zprávy. Vždycky u sebe jeden nosil. Sedl si ke stolu a vlastní rukou napsal: Jsem potěšen tím, co nabízíte, a s potěšením bych vyvolal skandál u Vašich sousedů, ale obávám se, že všichni uprchlí před pachem barev a hlukem. Prosím, najděte si ve svém dlouhém seznamu obdivovatelů skulinku, abyste mě přijala. Můžete mi také navštívit, a to kdykoli se vám to bude hodit.

Tím odstraní všechny Ilisidiny pochybnosti, zda bude vítána v jeho bytě. Jestli ho navštíví strýček Tatiseigi, zatraceně, ona toho chlapa znala a dokáže lépe odhadnout než on, jak zachránit situaci. Dokonce by se do toho mohla vmísit: jak říkal Tabini, ti dva spolu vycházeli a její přítomnost při formální obhlídce by tedy mohla pomoci. On si hosty na atageiniské soirée vybírat nemohl, ale jen ať si Tatiseigi zkusí zabránit Ilisidi v tom, aby si dělala, co bude chtít - to by mohl zrovna tak chtít zastavit řeku.

Bren měl u sebe i pečeti a kancelář mu poskytla vosk. Dopsanou zprávu předal nand' Dasibimu a řekl personálu svých obvyklých pár slov.

"Nand' paidhi," řekl Baniči a vyžádal si jeho pozornost. "Novináři."

Svým způsobem by se raději utkal se Strýčkem.

Ale pouhé pomýšlení na Ilisidi budilo v sebeobraně jeho reflexe, což bylo, uvážíme-li, kam měl namířeno, jen dobře.

* * *

Tak se tedy vydal chodbou do blízkosti velkých sálů dvou komor parlamentu, hasdrawadu pro neurozené atevy a tašridu, sněmovny lordů. Loni se poprvé v historii zdejší televize objevila v atevských domovech tvář člověka, které se děti kdysi bály - a teď mu posílaly tisíce dopisů. Loni se objevil na záznamu. Letos měl živé tiskové konference. Místnost oddělená chodbou od tašridu byla přestavěná na tiskové centrum - změt' mikrofonů a kamer byla další obětí Brenově proslulosti a života v místě, kde se dělala rozhodnutí. Všude se klikatily kabely, takže musel opatrně našlapovat. Kolem židle vyhrazené pro něj se ježily mikrofony.

Všechny své věci včetně počítače (se kterým se loučil málokdy), poznámek a různých maličkostí, které dostal v kanceláři, předal mladším příslušníkům ostrahy a potom se nechal od Baničeho doprovodit na své místo. Vysoký strážce zůstal stát poblíž.

Oslepen světly se usadil. Čekal s rukama složenýma na stole s mikrofony, dokud neuslyší signál.

"Nand' paidhi," začal první reportér a ještě před vlastní otázkou prošel celou škálou zamotaných uctivých a zdvořilostních oslovení, což bylo podle Brenova názoru určeno k tomu, aby paidhi buď usnul nebo se alespoň vytrhl ze soustředění.

Když se z lesa titulů konečně vynořila otázka, zněla: "Právě jste se vrátil z cesty po továrnách a instalacích, které podporují vesmírný program - jste přesvědčen, že atevské a lidské konstrukce jsou stejně významné z pohledu našeho i z pohledu lodi?"

"O tom jsem naprosto přesvědčen," zněla automatická odpověď. Zatímco to říkal, připravil si, co řekne potom: "Ale nejenom, že jsme na stejné úrovni jako Mosfeira, nadiin: atevové na cestě k vesmírným letům značně pokročili, je dokonce možné, že v současném vesmírném závodě vedou. Není to stav, kdy bychom si mohli dovolit polevit. Nevíme, na jaká zpoždění můžeme narazit. Ale udělali jsme ohromné pokroky a to mě velmi těší." Byl moc rád, že může celému národu sdělit, jak se ohromné finanční riziko, které aiji podstoupil, vyplácí: úspěch plodil stabilitu - a také usínání na vavřínech - i tomuto extrému se musel vyhnout. "Budoucnost programu mě velmi povzbuzuje."

"Mohli byste nám osvětlit jak, nand' paidhi?"

"Povzbuzují mě atevové, nadi. Viděl jsem součástky první vesmírné lodi, která kdy odstartuje z této planety. Už nyní existují. Setkal jsem se s atevskými dělníky oddanými své práci, jejichž péče zajistí ekonomickou prosperitu celým generacím atevů."

"Co říkáte, nand' paidhi," ozvalo se od jedné zpravodajské služby z jihu, "na námitky týkající se cen?"

To byla platforma lorda Saigimiho. Ta otázka nebyla nevinná. Provokovala. Identifikovala zdroj potíží. Bren doufal, že další otázku odtamtud nedostane, ale nemohl vrhnout vděčný pohled na důstojníka, který určoval, kdo vstane a bude mluvit. Takový pohled by se v živém vysílání nevyjímal dobře.

"Vybudování železničního systému, dnes nezbytného pro pohyb zboží, bylo nesmírně drahé," řekl klidně. "Podívejte se na pracovní místa, nadiin, podívejte se na průmysl. Kdybychom ustoupili od této šance, šance svěřit obyvatelům této planety jejich vlastní budoucnost, tuto autoritu by si přisvojil někdo jiný. Pověřen Dohodou se snažím o mír. A já nevidím mír tam, kde by se ve vztahu mezi lidmi a atevy objevila takováto nerovnováha. To by bylo víc než drahé, nadiin, to by bylo nemyslitelné. Program musí dát atevům moc řídit své vlastní životy."

"Takové je man'či paidhiů?"

"Nepochybně. O tom nelze diskutovat. Je takové podle Dohody." To byla otázka ze stejného zdroje. Ten chlap se nehodlal posadit. A jakkoli se obával změn v atevském životě, teď se mu připomněly některé další kvality lorda Saigimiho. Byl to přece on, jehož asociování stavěli odfláknuté kancelářské budovy. A byl to on, kdo se osobně pokusil zruinovat lorda Geigiho, aby tak získal v určitých kritických otázkách jeho hlas.

"Měl paidhi dojem, že na poloostrově byla nějak ohrožena jeho bezpečnost?"

Podle základních pravidel platných pro všechny tiskové konference byla taková otázka nepřipustná. Bren věděl, že se Tabini kvůli ní bude zlobit, a i ostatní novináři působili nejistě, ale zvedl ruku na znamení, že i na takto přímou provokaci poskytne odpověď.

"Paidhi," řekl klidně, bezchybnou ragiskou atevštinou, "má tu největší důvěru v dobrou vůli, kterou mu vyjádřili poctiví atevové." Zpravodajská služba, kterou tento reportér zastupoval, se pokoušela o politikaření - ať už to byl jeden z nápadů Deany Hankové nebo nová myšlenka Tabiniho nepřátel. Ta otázka naznačovala - neboť odvetný úder

členů Cechu by musel sledovat linii přímého ovlivnění - že paidhi nebo lord Geigi měli s tou vraždou něco společného. Bren neměl žádné skrupule vůči tomu, aby to začal zdoluhavě vyvracet. V živém vysílání s vymezeným časem mohli tuhle hru klidně hrát dva.

"Dovolte, abych vám vyličil scénu, jaká mě provázela, když jsem opouštěl továrnu, nadiin. Dobrosrdečnost dělníky vytlačila v davu ven; nesli k našim vozům květiny. A když se mé letadlo naklonilo a zamířilo k Šejdanu, spatřil jsem nejen auta mé eskorty, ale i jarní květiny z poloostrova, jak pod námi mizí. Tak štědrí jsou ti atevové, tak moc jim záleží na nesmírně důležitém úkolu, který jim byl svěřen, a tak štědrě vyjadřují víru ve svůj úkol. Jejich naděje pro budoucnost je viditelná. Dá se nahmatat." Oni si to při dalším vysílání upraví - ale po té otázce, kterou dostal, si dal dobrý pozor, aby v odpovědi použil výhradně pozitivní, šťastně vyčíslené výroky. Paidhi se do atevských vnitřních záležitostí nepletl. A oni se ho tam snažili zatahnout, proto hrál nevinátka, které s tím nemá nic společného. "Udělalo to na mě velký dojem, nadiin. Říkám vám, že jsem byl tak ohromen, že věřím stejně jako oni ve šťastnost tohoto projektu, ve šťastnost tohoto národa, ve šťastnost aijiho, který ve své prozíravosti učinil tento krok k vesmíru v době, kdy se všechny tyto šťastné okolnosti sešly."

Vstal druhý reportér. "Nand' paidhi, povolil jste přímou výměnu zpráv mezi ostrovem a lodním paidhi během vaší nepřítomnosti?"

Co to sakra znamenalo? Druhá nepovolená otázka?

"Nezakázal jsem to, nadi."

"Můžete, nand' paidhi, potvrdit úmrtí v domě lodního paidhiho?"

Došlo k vážnému úniku informací. To smrdělo Deanou. Kdyby dokázal přijít na to jak - a napadlo ho, že by tu mohl svou roli sehrát rádio.

K čertu, pomyslel si. Chtěl to ohlásit, když slučky o něčem věděly, mohlo dojít k nějaké informační nehodě. Nechtěl, aby se faktům pletla do cesty spekulace. Ale chtěl to ohlásit až potom, co Jase promluví se svou matkou. Smrt na lodi to bylo špatné znamení.

Bud' mohl rozhovor rázně utnout na základě toho, že tyto dvě hrubé a nepovolené otázky narušují protokol - mohl dát signál ostraze, aby odvedla pozornost; nebo se mohl utkat s problémem, který nadhodili, a se selháním ostrahy, které jim umožnilo získat informace.

"Mohu potvrdit, nadiin," řekl, "že tato smutná zpráva je pravdivá; podle toho co vím, se jednalo o nějakou nehodu. Pokusím se vám tu informaci sehnat. Ale není to oficiálně ohlášeno a zveřejnění této informace by mohlo způsobit velkou bolest Jase-paidhimu, který vynaložil velké úsilí a poctivě pracoval na tom, aby přinesl atevům i lidem štěstí. To jistě nebylo vašim úmyslem."

Někdy se sám hrozil toho, jak bezohledně dokázal reagovat na tyhle situace. Atevové by to chtěli vědět.

Numerologové taky. Všichni možní atevové by to chtěli vědět, někteří z dobrých a rozumných důvodů, někteří z důvodů pověřivosti a někteří jen proto, že byli zcela oprávněně zvědaví na lidské chování.

Další dvě otázky pocházely od velkých zpravodajských služeb a nebyly v nich postranní úmysly. Jak se vesmírnému programu dařilo plnit očekávání inženýrů - a probíhal překlad plánů bez zjevných chyb?

"Vytváříme skupinu ekvivalencí mezi oběma jazyky, která nám značně usnadní překlad diagramů. Zacházíme tu se škálou měření, která má škálu přímo srovnatelných čísel" - na to atevové vždycky slyšeli - "a překlad je pak mnohem rychlejší. Atevští inženýři jsou vlastně schopní číst lidské dokumenty, když se jedná o psaná čísla, a mohou je výpočty převádět na čísla atevská spolu se všemi běžnými kontrolními mechanismy."

Pro lidské publikum tohle nemělo význam, zato pro atevy to znamenalo opravdovou náboženskou a filozofickou bombu. Pokud byl vesmír racionální a číselný, byla čísla přímým odrazem jeho matematické spolehlivosti; čísla mohla předvídat, střežit, řídit a vládnout. Žádný projekt nemohl uspět bez dobrých čísel; loď, na níž byly plány založeny, opravdu létala, tedy lidská čísla byla dobrá čísla, ba co víc, šťastná čísla - neboť čísla mohla být šťastná či nešťastná a vést k úspěchu či katastrofě. Zpráva, že atevští inženýři chápali smysl diagramů lidských inženýrů bylo něco, co bude aspoň na nějaký čas ve vysílání konkurovat vraždě na poloostrově. Bren si to chtěl schovat na později, ale tohle mohl vytlačit z titulků Jaseovu tragédii, a právě to zcela chladnokrevně zamýšlel.

Na čtyři nebo pět otázek odpověděl, seč mu jeho matematické schopnosti stačily, a potom reportéry opustil. Vymluvil se (a domníval se, že chytře) na to, že se musí vrátit do svého bytu a projít překlady, které musí mít připravené dříve než - další bod na jeho rozvrhu - je přednese aijiho pobočníkům, kteří musí paidhiho argumenty předložit různým ministerstvům, než - další krok - bude muset paidhi předstoupit před pobočníky sněmovny mimo zasedání a odpovídat na jejich otázky, takže až se, krok tři, sněmovna znovu sejde, bude mít pořádné informace.

Ale ještě předtím měl na rozvrhu něco daleko naléhavějšího.

"Máme problém," řekl Baničimu, když šli k výtahu. Mladší příslušníci ostrahy udržovali zvědavce z doslechu. "Nevím, jak se k nim dostala ta informace o Jaseových soukromých záležitostech, nevím, jestli někde došlo k úniku, ale můj názor je takový, že buď došlo k úniku u aijiho personálu - nebo u našeho - nebo že to dávali ve zprávách na Mosfeire a někdo na pevnině ovládá náš jazyk dost dobře na to, aby tomu porozuměl."

"Atevové, kteří tak dobře ovládají mosfei', pracují vesměs pro nás," zamumlal tiše Baniči a řekl tím něco, co chtěl Bren vždycky vědět - a teď to věděl.

"Je tady," dodal Baniči, "nand' Deana." Na veřejnosti jste byli zdvořilí a přiznávali každému zdvořilostní tituly, i když jste právě navrhovali nadělat z dotyčného návnadu na ryby. "A mohu vám říci, Brene-jí, že víme o ilegálních rádiových přenosech."

Došli k výtahu. Bren věnoval Baničimu ostrý, vyplašený pohled.

"Kolik toho ještě nevím?"

"Ach, spoustu," řekl Baniči. Dveře se otevřely. "Jména mých vzdálených bratranců, potom -"

"Baniči, můj saláte, pravdu."

Baniči ho doprovodil dovnitř a upozornil ostrahu nahoře, že jedou. A Baniči se ušklíbl, po té poznámce se salátem se na něj nedíval.

"Paidhi je stále naživu," řekl Baniči, "a my ho v tom stavu udržíme. O detaily se stará jeho ostraha."

"Ne když se jedná o Hanksovou!"

"Aha. Takže lidé se uchylují ke krevní mstě."

"S touhle ženskou? To si pište." Dveře je vyplivly do horní chodby s porcelánovými kyticemi. "Bohužel, Cech nemá na Mosfeire pobočky. - A tohle vědět potřebuju, Baniči-ji."

"V té době se zdálo, že se to týká pouze atevů, na této straně průlivu," prohlásil Baniči, "a Tano a Algini o tom nevěděli. Kdybych tam byl já a Jago, s naší hodnotou bychom pro vás tu informaci získali. Ano, mezi Mosfeirou a pobřežím k takové výměně došlo, v atevštině, a určitě to byl její hlas."

"Nand' Deana." Deana, která měla tak rozsáhlé kontakty se špatnými atevy, dokud ji někdo neunesl ze Šejidanu. Ani Ilisidi ani lord Geigi prozatím neodhalili jeho totožnost a svého vlastního personálu se Bren neodvážil příliš vyptávat. Ostuda velkých domů byla ožehavé téma.

A možná, že když se jednalo o konkurenční paidhi, říkal si, nebyli si jisti, jak by on reagoval a zda by dokázal při známé lidské zkratovitosti odpustit odpovědným atevům.

"Kde vlastně byla ubytována má kolegyně, když nebyla v Bu-javidu?" zeptal se za chůze Baničiho. "Můžeme se teď zeptat oficiálně a do záznamu?"

"U lady Direiso."

Nijak zvlášť ho to nepřekvapilo. A to přinejmenším. "A Geigi tam prostě nakráčel?"

"Byly tam zbraně, ale ne výrazně. Direiso-daja svou větší naději spustila beze zbraní, pouze svým získáním Hanks-paidhi."

"Odvedla ji ona."

"Aniž by jí kladli vážný odpor."

"To si jeden myslel. A když získala Deanu zpátky - došlo ke krveprolití?" To definovalo jistou úroveň závažnosti ve většině potyček. Tady ne, pomyslel si. "Kladla Direiso odpor?"

"Žádné krveprolití," řekl Baniči. "Obávala se o sebe a pochopila, že nemá na vybranou: musí se podřídit aiji-vdově a doufat, že Tabini bude brzy mrtvý. A vy také. Potom by se paidhi stala Deana Hanksová. A kdyby stála na jistějších nohou Direisina přání, pak by ona měla v držení lodní paidhie - a tím pádem by získala moc. Proto toho dne tak snadno kapitulovala."

To byla panečku informace. Tak Direiso složila karty, když k ní Ilisidi, kterou možná brala jako svou rivalku i svého spojence, nakráčela se zbraněmi a požadovala, aby jí Direiso vydala Hanksovou. Direiso ale stále doufala, že se dostane ke klesající kapsli a získá do své moci Jaseho a Mercheson-paidhi.

Ale závod nevyhrála. Vyhráli oni.

A tak Direiso přišla o Ilisidinu podporu. Možná konečně pochopila, že by jí Ilisidi raději vrazila dýku do zad (a třeba ani ne obrazně), než aby ji viděla coby aiji. A teď nastala možnost, že Direiso to zkouší na Atageinie, po tom útoku na jejich hrdost před rokem. Tehdy přišly k úhoně ty lilie. Možná to byla náhoda, možná taky ne.

"Nebyl tehdy s Tatiseigim z Atageiniů Direisin syn?" zeptal se Baničiho. Vzpomínal si, že o tom něco slyšel.

"To byl, Brene-ji."

"To přesahuje mou lidskou představivost. Pročpak?"

"Kdybych to věděl jistě, Brene-ji, Damiri by možná už byla lordem Atageiniů."

To bylo vážné. Baniči tedy Tatiseigiho podezíral, že existoval na pokraji Direisina spiknutí. Její syn u něj - podle jeho názoru - nebyl bez Direisina souhlasu. "Máte podezření, že Tatiseigi byl s Direiso, alespoň při tom útoku na nás při Jaseově přistání?"

"My máme všechna podezření." Došli ke dveřím. "Jednáme na základě toho, co víme."

"A pořád kuje pikle proti aijimu. Proto ta věc na poloostrově."

"Pravda."

"A její načasování?"

"Jeden může jen hádat, Brene-ji."

Baniči byl informován nejlépe a nejhůře zároveň. Byl to přece on, kdo s největší pravděpodobností provedl ten útok na Direisina spojence Saigimiho.

Zatímco on byl hostem lorda Geigiho, který byl, jak se zdálo, spojencem Direiso a potom Tabiniho.

Na to by potřeboval schéma s rámečky a šipkami. Bez legrace.

Ale totéž si asi atevové mysleli o lidech.

Byly věci, které se nikdy nepřiznávaly. Ze rádia patřící atevské vládě odposlouchávají přenosy. Nepřiznávalo se rušení signálů - na obou stranách průlivu. Ani to, že telefonní linka vypadne, kdykoli se na nebi objeví mráček. Baniči to kdys řekl takhle: jediný stařík na člunu nepoháněném ničím jiným než vesly by mohl podniknout invazi na ostrov. A nebo na pevninu.

Jestli Hanksová posílala zprávy Direiso, pro Tabiniho pracovali atevové schopní ty zprávy zachytit - a Deana a ti, kdo za ní stáli, byli dost chytří na to, aby sem posílali jen to, co chtěli: jed, který účinkoval bez ohledu na příjemce, jed, který pracoval v rukou atevů, ať už sloužili Tabinimu nebo Direiso.

"K čertu," řekl, když si představil stanice na pobřeží. Atevové tam mohli zachytit veškeré krátkovlnné vysílání, které jim konzervativní frakce na Mosfeire chtěla poslat. Takové nenávistné vysílání by nemuselo rozjitřit jen Direisinu věc.

Možná, že Deana a její společníci prostě chtěli vidět, jak teče krev.

Fakt, že tihle konzervativní lidé atevy nenáviděli, Direiso nevadil. A Deaně zase nevadilo, že Direiso nenávidí ji. Jak konzervativní atevové, kteří chtěli vidět Tabiniho mrtvého a lidskou technologii omezenou - tak konzervativní lidé, kteří měli vždy za cíl udržení lidské technologické převahy - všichni se snažili o totéž: omezit technologii pro Tabiniho. Tabini u moci a Bren Cameron v úřadě znamenalo, že technologie rychle proudí do atevských rukou. Bylo tedy třeba odstranit nejméně jednoho z nich.

Dveře se otevřely. Služky je přijaly. Mladší příslušníci ostrahy, kteří využili stejný výtah, když sjel znovu dolů, je předstihli ještě než se dveře zavřely, a znovu odjistili pasti. Bren si téměř neuvědomoval okolí.

Fakt, že mu Baniči tohle všechno řekl, znamenal přinejmenším to, že se dozvídal pravdu na celkem vysoké úrovni.

Atevové už neudržovali paidhiho, který jednal v jejich zájmu, ve větší nevědomosti než ostatní lidi, kteří pracovali proti nim.

To se hodilo. O krok hlouběji zabředl do situace, ve které už tak jako tak vězel.

Ale Deanu Hanksovou to nezastavilo. Bren nevěřil, že by její plány zcela uhodl - a nemohl jednat na základě svých podezření, dokud přesně neuslyší, co říkala a co doufala, že vyprovokuje.

A získání téhle informace mu atevové zatím nenabídli.

Ještě jednou k čertu.

11

"Ta věc, o které jsme mluvili," řekl Bren Baničimu, když vstoupili do bytu, služby se k nim seběhly a on si začal rozpínat kabát. "Můžete mi připravit podrobnější zprávu o problému, Baniči-ji? A také zprávu pro aijiho ohledně důvodů pro mou otázku a ohledně rozhovoru? Chci text toho, co říkala."

"Ano," přisvědčil Baniči v onom úsečném atevském stylu, který znamenal důrazný souhlas, a okamžitě se vydal ke stanici ostrahy. Bren hádal, že tam dojde k velmi intenzivnímu, vážnému rozhovoru, který se možná roztáhne i vedle. A nakonec dost možná jistý reportér zjistí, že aijiho ostraha si s ním chce vážně promluvit. Na Mosfeire reportéři činnost vládních úřadů zpochybňovali zcela svobodně a zcela běžně se jim lhalo. Ale na atevské pevnině byl koncept okamžitých zpráv stále ještě ve fázi zvažování vládou, stejně jako zvažovala, zda mít či nemít systém dálnic - a potom ho odmítla jako sociálně destruktivní. Podobné lehkovážné předpoklady, že co fungovalo pro lidi, je dobré a správné i pro atevy, začaly Válku a zabily desetitisíce na obou stranách.

V tom ohledu se Brenovi nelíbilo, co se stalo během rozhovoru. Viděl v tom dílo zájmů, které nevedly atevy produktivním směrem - zájmů, které chtěly vidět Tabiniho mrtvého a na jeho místě někoho jiného.

Ale že někdo jako Deana Hanksová, která byla vycvičená pro jednání s atevy, záměrně používal rádio, aby destabilizoval atevskou vládu - to odporovalo všem zákonům a morálním principům. On sám byl kvůli svým rozhodnutím na morální kordy s ministerstvem vnitra, ale on se sakra snažil udržet stabilitu Tabiniho režimu. Jeho způsob mu odsouhlasili lidé, kteří ho sem poslali; a kteří ho sem poslali zpátky s využitím tak zoufalých prostředků, že mu Shawn strčil pod sádku na ruce nové počítačové kódy a neřekl to dokonce ani jemu samotnému.

Zatraceně, jak si přál mít mosfeirské noviny.

Chtěl vědět, co se děje na ostrově. Poznal by to z detailů, o kterých vláda lhát nemohla.

Ale v atmosféře, kdy se lidé báli o život - a na Mosfeire takoví lidé zjevně byli, patřila k nim i jeho matka, bratr a bývalá snoubenka - tam by nemusel najít pravdu ani v novinách nebo neomezeném dataproudu. Tolik k mosfeirskému údajně svobodnému tisku.

Ta situace ho děsila, hluboko uvnitř ho děsila - kvůli jeho rodině, kvůli atevům, kvůli všem na planetě.

A byl to on sám, kdo Tabini-aijiho přesvědčoval, aby Deanu Hanksovou nezadržoval na pevnině: aby ji poslal domů, kde bude v bezpečí. Kde bude šílená a nebezpečná. Jestli se to takhle pokazilo, byla to jeho vina. Když za něco mohla atevská politika, Bren to mohl omluvit, ale v tomhle případě rozhodně nemohl svádět vinu na atevskou vládu.

Usmál se na služby, které mu vzaly plášť a střízlivě přijal jejich zdvořilé otázky: svému personálu nelhal, vždyť to byli oni, kdo musel zvládat ošemetné situace a odrážet dotěrné a nepovolené návštěvníky, kteří mohli mít zlé úmysly. "Při rozhovoru došlo k potížím, nadi," odpověděl na otázku, jak to šlo. "Zeptali se na něco, o čem se nemělo mluvit: na nand' Jaseho. Víme, že zdejší personál tu informaci nevypustil, ale je venku."

"Jeden informuje nand' Saidin, paidhi-ji. Jednoho to velice znepokojuje."

"Děkuji, Sasi-ji. - A jak se vede jemu?"

"Právě mluví se svou matkou, nand' paidhi."

"Děkuji, Sasi-ji." Okamžitě přešel ke stanici ostrahy, prošel dveřmi, jako obvykle otevřenými, a vstoupil do monitorovací stanice.

Byl tam Tano se sluchátky, a také Baniči, Jago a mladší důstojník. Všichni poslouchali.

Tano neřekl ani slovo, pouze mu podal své sluchátko a Bren si ho strčil do ucha.

"- Nevím, co jiného dělat," uslyšel Jaseho; mluvil lodním jazykem. Místo odpovědi zaznělo dlouhé ticho.

"Já vím," zazněl konečně smutný ženský hlas. "A nemůžu ti nijak pomoci. To prostě nejde. A ty nemůžeš pomoci mně. Jenom tím, že se vrátíš co nejrychleji domů."

"Říkají, že stavba postupuje. Víc nemůžu říct."

"Můžeš se znovu ozvat?"

"Já prostě nevím. Zkusím to. Určitě."

"Miluju tě."

Dlouhá pauza, v níž tenhle lidský výraz visel ve vzduchu. Potom: "Taky tě miluju, mami. Jsem v pořádku. Neboj se o mě."

Další pauza. "Měla bych to už vypnout."

"Jo. - Bylo prima zase tě slyšet."

"I já jsem tě ráda slyšela, Jasei. Opatruj se. Prosím, opatruj se."

"Budou, mami."

Zavládlo ticho. Bren se podíval na atevy v místnosti, vysoké, černé a cizí. Byla mezi nimi i žena, se kterou málem vlezl do postele, a všichni se na něj dívali a sledovali jeho reakce.

Někteří porozuměli něčemu z toho, co se říkalo, a někteří mu věřili dost na to, aby si dovolili nasadit na tváře výraz.

Třeba Baniči. A Jago.

"Nebylo tam nic mimořádného," řekl. "Syn, co hovoří se svou matkou -" neexistovalo slovo pro "láskyplný". Atevové neměli takový koncept. Tváře, které se na něj dívaly s dobrou vůlí a souhlasem - a s obavami - to nemohly pochopit.

"Hovořili v termínech běžných pro takový vztah. Jase má o svou matku obavy. Bojí se, že má starosti o jeho duševní stav. Ptala se, zda by jí mohl znovu zavolat. Řekl, že si není jistý, ale že to zkusí. - Bude mít přístup, že ano, nadiin-ji?"

"Není důvod to odmítnout," řekl Baniči.

"Smrt jeho otce je údajně nehoda," dodala Jago. "Přesnou příčinu jsme nezjistili."

Bylo gestem dobré vůle samo o sobě, že tihle atevové, kteří brali bezpečnost nejvážněji, mu dávali najevo, jak dobře rozumí. Jejich tváře se vrátily do normálu. Brenovo srdce v hrůze bušilo a on si myslel, že to je proto, že na okamžik byl někde jinde, byl v lidském teritoriu a viděl dva lidi, které měl moc rád -

- ne skrz nějaké zkreslení, ale jako atevy, kterými byli, neschopní tu emoci opřevzat. Viděl je jako bytosti, které nemohou říci Miluji tě jako Jaseova matka.

Viděl je jako bytosti neschopné pochopit to, co Jase řekl ženě na oběžné dráze: Miluju tě, mami.

Atevské děti se držely u rodičů. Ale nebyla to láska, co je k tomu vedlo.

Běžte k vůdci. Vždycky běžte k vůdci, když začnou létat kulky: semkněte se kolem vůdce.

Mohl člověk cítit emocionální uspokojení, které cítili atevové, když reagovali na toto nutkání a dostalo se jim reakce?

Ne, o nic víc než mohli atevové cítit, co tím Jase myslel, když si matka se synem na takovou nepředstavitelnou dálku řeknou Miluji tě.

Ale věděli, že kdyby oni byli tak daleko od vůdce své asociace, jejich základní instinkt by to neuspokojovalo. A na té straně propasti se na jedné tváři zračily velké starosti.

Jago tiše řekla: "Je to jako by byla na měsíci, že?"

To byl idiom vyjadřující něco nedosažitelného.

"I na Měsíci," řekl Baniči, věčný pragmatik, "bude železnice a televize, jestli ta loď poletí."

"To bude," přisvědčil Bren, ale to prázdné místo ho stále uvnitř studilo. "A Jase to z hlediska logiky ví. - Já s nim raději promluví."

Zdálo se, že se jim ulevilo - buď si mysleli, že on to zvládne, nebo se prostě chtěli držet dál od něčeho tak cizího, že to nedokázali pochopit bez analogie.

Bren je nechal, ať se baví, o čem chtějí - zřejmě o podivnostech lidí. Přešel předsíní do chodby, která vedla do srdce bytu a do knihovny. Tam byl telefon a tam musel být i Jase.

Ale byly tam i služby - všechny služby. A nebavily se v hloučcích, jak se přesvědčil prvním pohledem - stály v jakési řadě a každá měla květinu. Kde k nim přišly, to Bren netušil; možná z jedné naaranžované kytice řezaných květů, které se objevovaly vždycky jednou za pár dní. Uklonily se a on kolem nich mírně zmatený prošel. Soustředil se na svůj cíl - míjel jídelny, ložnice, koupelny a přísnou šedou bariéru zahrazující prostor, kde se pracovalo, mířil do soukromé kanceláře, kde se nacházel osobní telefon lady Damiri.

Jase stál přede dveřmi a už držel několik květů. Přistupovala k němu jedna služka po druhé - vždy mu vážně předala květinu, sklonila hlavu a tiše odešla.

Zdálo se, že neví, co dělat. Stál tam a přijímal květiny. Bren se zastavil, jen tak se zastavil a scénu sledoval. Vedle něj se objevila madam Saidin; i ona čekala.

Jase tam stál se stále plnější náručí. Zdálo se, že i tíha na jeho duši se zvyšuje. Až nakonec byly jeho ruce plné, poslední služka přešla, dala mu květinu, uklonila se a šla svou cestou.

"Kdybyste dovolila, nand' Saidin," řekl s úzkostlivou zdvořilostí Jase a naklonil k ní hromadu květů. "Co je teď vhodné udělat?"

"Pokud si přejete, můžete mi je předat," řekla Saidin a opatrně je převzala - všech čtyřicet devět, tolik Bren hádal, že jich tam je. Voněla jimi celá chodba. "Mám je osobně rozhodit po zahradním jezírku, nand' paidhi?" Mluvila k Jasemu. "To by bylo vhodné."

"Udělejte to, prosím," řekl Jase. Vypadal a mluvil, jako by byl v koncích se sebeovládáním. Ale uklonil se správně.

"Nandi. Děkuji vám."

"Všichni jsme smutní," řekla Saidin a odnesla květiny.

Bren myslel, že si teď s Jasem promluví, a tak čekal.

Jenomže jakmile Saidin odešla, Jase se kolem něj zuřivě protlačil a zamířil ke vchodu. Bren hádal, že míří do svého pokoje.

Otevření a zabouchnutí těžkých dveří mu prozradilo, že se nemýlil.

Inu, pomyslel si, Jase všechno zvládl příkladně. Až po to odstrčení a dveře. On osobně by mu to i odpustil, i když to zabouchnutí pocítil až v konečcích svých nervů.

A to gesto taky mohl ignorovat, odpustit a zapomenout. Nechtěl se tím zabývat teď po tiskové konferenci: žilami mu proudil adrenalin a tady ho v žádném případě nesměl využít.

Ale zítra večer je tu navštíví strýc Tatiseigi a Jase musel svoje reakce buď vyřešit nebo ovládnout.

Bren bude muset něco udělat.

Jase ty dveře nezamkl. To bylo dobře - znamenalo to, že se neuzavírá před světem. Nebo to bylo špatně - a znamenalo to, že je Jase ve stavu, kdy na takové věci nemyslí. Bren odstrčil západku a vstoupil do jeho ložnice.

Jase ležel na ustlané posteli s rukama za hlavou, a díval se do stropu. Sundal si boty, jako ústupek silným atevským představám o tom, co je vhodné. Jeho stav se zlepšoval, a teď přemýšlel.

Zdálo se jako dobrý nápad začít rozhovor něčím pozitivním.

"To bylo velmi dobré, Jasei."

Se zatnutými zuby odpověděl v mosfei: "Poslouchal jsi?"

"Dorazil jsem pozdě. Ale slyšel jsem závěr. Je mi to moc líto, Jasei."

"Díky."

"Můžu ti pomoci?"

"Ledaže bys uměl lítat."

"Já vím. Tohle jsem slyšel. Je mi to líto. Víc ti nemůžu říct. Jak je na tom tvoje matka?"

"Je v pořádku." Nejistý, rozzlobený hlas. "Radši si poslechni pásku. Nemám teď náladu na otázky."

"Jasei." Bren měl nutkání sednout si na druhou stranu postele. Jase se na něj nedíval. A on viděl, jak na povrch probublává jeho nálada. Raději to neriskoval. Zato riskoval, že vstoupí Jasemu do zorného pole. "Jasei, mluvím s tebou jako někdo, kdo přinejmenším ví, čím teď procházíš. Neodstrkuj mě. Pověz mi, co se stalo, abychom to věděli dva. Pověz mi, jak se cítíš. Pověz mi, jestli hrozí nějaké nebezpečí lodi nebo stanici."

"Tak o tohle ti jde? Tam je to v pořádku."

"Jasei. Je mi to líto. Je mi to líto. Je mi to líto. Nemůžu to napravit. Ale pověz mi, co se stalo a co se kvůli tomu teď děje."

"Sakra, to není tvoje věc!"

"To je moje věc! Já mám tenhle projekt na starosti."

"To říká kdo? Můj kapitán? To si nemyslím."

"Dobrá, fajn, jsi svým vlastním pánem a přitom neumíš mluvit zdejším jazykem ani jet metrem na druhou stranu města. Ne, Jasei. Vedl sis tam dobře. Extrémně dobře. A já vím, že je to tvoje soukromá věc, jenže paidhiové nemají soukromé věci, když se jedná o bezpečí všech ostatních."

"A co kdybych chtěl jet metrem na druhou stranu města?"

"Co to má s čím společného?"

"Jsem tady vězeň. Hlídaný vězeň. Je to pravda?"

"Jsi v této kultuře křehkou bytostí. Nemáš dovoleno chodit sám ven: šestiletý ateva by se možná sám dostal tam, kam má namířeno, ale netroufám si hádat, jakou bys měl ty šanci dostat se do metra, tím méně jinam. - Kam chceš, abych šel, nebo co chceš, abych udělal? Můžu ti pomoci?"

"Chtěl bych vidět oceán."

Rozhovory s Jasem se někdy stočily o devadesát stupňů. Tentokrát to bylo celých tři sta šedesát.

"Oceán."

"Rád bych viděl oceán. Moře. Ať už se to jmenuje, jak chce. Chtěl bych stát na okraji vody a dívat se na ni. Je to bezpečné? Je to hloupé přání?"

"Není hloupé." Nedozvěděl se nic nového a neporozuměl Jasemu o nic lépe. Tu otázku položit musel, už proto, aby se dozvěděl, jestli se na obloze neděje něco podivného. "Jasei, co se stalo tvému otci? Personál tvrdí, že to prý byla nehoda."

Dlouhá pauza. Na několik nádechů. To Jase dělal vždycky, když měnil pozici. "Staré uzávěry na stanici. Je to nebezpečné místo. To je všechno. Vakuum. Můj otec" - pár dalších nádechů, s očima upřenými na strop - "vyletěl do vesmíru. To je všechno. Pracoval a uzávěr najednou povolil."

"Zemřel rychle."

"Ano. To ano."

"A jak to snáší tvá matka?"

"No - je v pořádku. Totiž, sebralo ji to, cos myslel? A já nemůžu nic dělat."

"To naprosto chápu."

Jase stále ležel s rukama za hlavou a díval se do stropu.

"Takže - vaše matka je v důchodu, nadi, nebo pracuje nebo jak?" přešel Bren do atevštiny.

"Pracuje."

"Neměl jste žádné problémy navázat s ní spojení? Já doufám, že ne."

"Žádné." Jase pohnul rukama a pomalu vstal. Vlasy, které ho, jak tvrdil, rozptylovaly, mu padaly do obličeje. Potřásl hlavou a uhrábl si je. Spadly mu přes uši - na dobré cestě k rozumné atevské délce, ale ještě ne docela. "Hloupá nehoda, to je všechno. Něco takového se nedá zastavit. Ani předvídat."

"Ano," řekl. "To je pravda."

"Můžete zařídit - abych viděl moře, nadi?"

Bren na to nechtěl poukazovat, ale když Jase přistál na planetě, měl potíže s chůzí. A s orientací, především s periferním viděním. Za atevským doktorem jít nechtěl. Říkal, že svět nemá okraje.

A později vyprávěl o světě skládajícím se výhradně z chodeb a malých místností.

"O jednom místě bych věděl," řekl Bren a pomyslel si, jak by lorda Geigiho překvapilo, kdyby měl dva hosty.

Ale nemyslel si, že je Jase připravený na člun. To zdaleka ne.

"Kdy? Brzy?"

"Brzy." Ale svět se do toho pletl. Ve vši své složitosti. "Ano. - Ale ještě předtím je tu něco, co musíme udělat. Něco, co musíte udělat vy pro mě. Prosím."

"Co?"

"Přijde návštěva. Moc důležitá návštěva - podívat se na byt."

"Proč?" zeptal se Jase. "Cože?"

"Jeden večer. Prohlédne si to tu. A půjde. Je velmi přísný. Velmi kabíu. Je to lord, kterému tohle místo patří, rozumíte? Je důležité, abychom vzbudili správný dojem."

"A ty chceš, abych neudělal chybu."

"Jednoduše řečeno, ano."

"Dostanu svůj oceán?"

"Pokud to dokážeš, oceán se určitě nějak zařídí."

"Udělám to. Kvůli tomu ano."

Možná, pomyslel si Bren, to bylo něco, o čem si tam nahoře na nebi říkal, že by to chtěl vidět. Možná to bylo něco, o čem jeho otec říkal, že by to chtěl vidět. Jase mu nedal vůbec žádné vodítko.

Ale Jase byl rozumný, i když za jistou cenu, to Bren viděl. Jase neměl zdravou barvu. Když přešel k sekretáři a pokusil se upravit si vlasy, ruce se mu třáslly.

"Co kdybych poslal pro čaj?" navrhl Bren. "Potom si sedneme, promluvíme a já ti vysvětlím situaci kolem té návštěvy."

"Ano." Jase se vrátil do atevštiny a upravil si vlasy, jak to jen šlo bez velkého úsilí. Spletl si odshora copánek a zakončil ho prostou sponou. "Prosím, to udělejte, nadi."

Dokonalé chování. Dokonalý, tedy téměř, přízvuk. Jase trénoval.

Bren vyšel na chodbu, našel poblíž madam Saidin i s Tanem a řekl: "Čaj, prosím, nadiin-ji." Měl by dorazit rychle.

* * *

Rozhovor proběhl úžasně snadně - Jase pozorně poslouchal, nic nenamítal, vyptával se, když něčemu nerozuměl, a proti ničemu neprotestoval.

Svým způsobem to bylo smutné, vidět Jaseho, jak se to pokouší pochopit. Bren věděl, v jakém je stresu, a věděl také, že má tendenci hledat absolutní rozkazy. Svým způsobem, pomyslel si Bren (ale nahlas to neřekl), byl on sám jakýmsi Jaseho vzorem: jak se oblékat, co říkat.

Ale teď bude mít co do činění s atevským lordem a s dámou, která byla jeho hlavní rivalkou; bude muset formálně a na veřejnosti jednat s šejidanskými aijim, s nimiž se setkal za daleko neformálnějších okolností, jako s jedním z vůbec prvních atevů, které poznal. Na obzoru tehdy zuřil požár, do jeho sestupové kapsle tekla voda a celý svět byl vzhůru nohama.

Ale Jase se rozveselil, když Bren stočil hovor na balkon lorda Geigih - zdálo se, že ho trochu vyvedl z míry popis, jak rybář bojuje s rybou a potom ji sní; s rybou dost velkou na to, aby prohnala posádku Geigih člunu po celé palubě. Potom řekl, že se chce podívat na mapu v kanceláři, a tak se vrátili do této místnosti vzadu v bytě, hned vedle ocelové bariéry ostrahy. Podívali se, kde jsou, kde je moře a Mosfeira, a kde je taibenské jižní pomezí: to byla rozsáhlá lovecká rezervace, kde přistála Jaseho kapsle, a Jase dokázal na nástěnné mapě to místo najít. Tohle najít dokázal.

Potom chtěl knihy o moři. Bren ho odvedl do knihovny lady Damiri.

"Jak na tom je?" zeptal se ho v jednu chvíli Baniči, když byl venku a Jase v knihovně vytahoval knihy a procházel odkazy. "Co hledá?"

Bren se zhluboka nadechl. Do jisté míry tohle přesměrování emocí chápal, ale bylo obtížné to vyjádřit v atevštině, zvláště pro Baničiho. Ten měl tendenci sestřelovat vzdušné zámky i podle atevské definice.

"To je taková lidská reakce," řekl tiše. "Utrpěl velkou ránu. Jeho emoce jsou nespolehlivé. Možná hledá něco, co by odvedlo jeho pozornost k něčemu bez emocionálního kontextu. Možná k něčemu, co uznával zemřelý; možná k pouhé osobní ambici."

"Vidět oceán."

"Při pohledu z vesmíru jsou hranice mezi mořem a zemí, spolu s polárními čepičkami, jediné zřetelné rysy planety.

Pravděpodobně ho to zaujalo."

"A také mraky," řekl Baniči. Vesmírná fotografie se atevům dostala do rukou ještě před Válkou přistání. Před uvolněním první raketové technologie se pak objevily nejrůznější další vesmírné fotografie. Paidhiové tvrdili, že je to proto, aby vzbudily v atevěch očekávání vesmírných letů a odvedly je od konceptu rakety jako zbraně. Jejich psychologie se měla nasměrovat k nebi, ne ke zbrojení. Lidé tenkrát vyvázli, jak říkaly záznamy, jen tak tak; a atevové velmi ochotně používali technologii k sebeobraně.

"Hodně mraků," souhlasil Bren.

"On tedy chce navštívit lorda Geigih?"

"Něco takového," přikývl Bren. "Domnívám se, že už by na takový podnik mohl být připravený."

"Brene-ji, tenkrát se mu z oblohy udělalo špatně. Nepostihne ho to znovu, až vyjde do otevřeného prostoru?"

"Já myslím, že je pro něj důležité dokázat si, že se mu špatně neudělá."

"Aha," řekl Baniči.

"Sám si nejsem jistý, jestli to chápu, Baniči. Prosím, nemyslete si, že vím naprosto přesně, co se mu honí hlavou. Ale mohlo by to pro něj znamenat nový začátek, nové odhodlání dělat svou práci. A mohl by být čas, aby zkusil něco těžkého. Jestli z něj má být skutečný paidhi, aby překládal atevštinu lidem z lodě, je podle mě důležité, aby pochopil, jak atevové vidí svět. Pokud to ostraha bude schopná zařídít. Já mu to slíbil, Baniči. Předpokládal jsem, že to ostraha dokáže zařídít."

"Je to rozhodně možnost. Ale existují bezpečná místa, místa hluboko uvnitř perimetrů, kde můžeme bezpečnost zaručit.

Takové bezpečné místo by se asi najít dalo. Ale u Geigihho - tam si nejsem tak jistý."

"Mohli byste to zjistit, nadi-ji, co by bylo bezpečné?"

"Jeden zjistí. Mezitím, co se té druhé věci týče -"

Deana. Bren byl tak vyvedený z míry, že úplně zapomněl, o co Baničihho požádal.

"Paidhi-ji, pracujeme na přepisu vysílání té ženské. Tano si přeje, abyste věděl, že on sám o tom nic nevěděl. Ani Jago, ani já sám, Brene-ji. My stojíme dost vysoko, aby nás po našem návratu informovali, a tam ležel jeden problém. Jistí činitelé mezi námi a aijim si nepřáli, abychom se rozptylovali problémy vašeho personálu. To ovšem neomlouvá skutečnost, že neinformovali vás. A že neinformovali Tana."

"Mám velkou důvěru v celý svůj personál, Baniči. Nepochybují o vás."

Zdalo se, že Baniči přemýšlí, zda mu má něco sdělit. Potom řekl: "Aiji si, nadi-ji, povšiml určité neochoty jistých členů Cechu předávat informace výše. V obou případech se to týkalo osob, které monitorovaly vysílání - ti tvoří prakticky svůj vlastní Cech; a v obou případech se jednalo o předání této informace z tohoto Cechu Stráži domu. Aiji oběma stranám jasně říká, že má nepřítomnost, která je občas nezbytná, neznamená, že se tok informací zastaví. Jak si paidhi umí představit, velmi důrazně to vysvětluje Cechu poslů, o který na Mogari-nai jde především."

"To mi přijde jako velmi definitivní, nadi," řekl Bren a mluvil pravdu. Rozhodně by nechtěl být v kůži důstojníka Cechu nebo Stráže, který dvakrát narušil plány aijihho; ať už to udělal proto, že měl odlišné politické názory, nebo prostě kvůli zamotaným protokolům - nějakém byrokratickém trvání na pravidlech a předávání požadavků pošlapaných potřebami lidské kanceláře, kterou aiji umístil na seznam institucí, kam Cech tradičně předával informace.

Rozhodně se právě dozvěděl víc o konfliktech mezi Cechem a Stráží, než všichni jeho předchůdci dohromady.

Mohl se spolehnout na dvě věci. Za prvé, Baniči mu tohle všechno vykládal s Tabiniho plným vědomím - a za druhé, jednalo se o velmi nezbytné varování, že v proudu informací se v minulosti objevily díry a při podobné krizi v budoucnu se tam mohou objevit znovu: nevěřte tomu, že jste slyšel všechno, co se ozvalo z lodi, znamenalo to.

Nevěřte tomu, že dostáváme veškeré signály: je tu závažná a nevypočitatelná překážka.

To bylo dost špatné. Cech aijimu špatně posloužil, a to ne jednou, ale dvakrát. Pokud to Tabini nepokládal za smrtelný prohřešek, pak se Bren obával, že to k němu jistě nemá daleko. To byla jedna věc. Bren nechtěl vidět boj o moc v administrativě a nechtěl vidět, jak Tabini posílá Vrahy proti Poslům.

Ale byla tu i jiná věc, stejně závažná. To, co z lodi proudilo přes Mogari-nai do Šejidanu, byly obvykle diagramy, data a příručky. Ale byly tam i jiné informace: Jaseho zpráva. Bůh ví, co ještě.

Bren věděl, že tu je někdo, nejméně jedna osoba, která není obyčejným atevou. Pravděpodobně je v Mogari-nai. Sedí tam a čte zachycené zprávy. Jako blesk zasáhlo Brena poznání, že dává smysl, aby takový ateva patřil k Cechu poslů a ne k Cechu vrahů, který střežil aijihho. Vlastně ani nevěděl, komu je Cech poslů odpovědný.

Ale Baniči, když mu předal tuhle informaci, Brena opustil a šel za svou vlastní prací.

A když se Bren vrátil k Jaseovi, zjistil, že se soustředil na knihovnu a na něčem pracuje, takže dospěl k závěru, že asi dosáhl určitého stabilního rozpoložení.

12

Po rozhovoru s Jase musel paidhi začít se svou prací - vždyť už bylo skoro odpoledne. Musel vyřídit záznamy a hlášení pro svůj úřad, které si přivezl z prohlídky továren, ty, které nepředal Tabiniho personálu.

Musel napsat dopisy, splnit sliby, které dal ve víc městech a městečkách, než si dokázal vzpomenout.

Měl počítač plný souborů s nevyřízenými žádostmi. Některé mohl asi předat do jiných rukou, ale nejprve je musel všechny sám, se svým prověřením, probrat, aby zjistil, co předat může.

A měl štos neupravených poznámek, které si chtěl psát do zápisníku, ale nakonec je měl na porůznu povypůjčovaných kouscích papíru. Tohle bude muset předat úředníkům ve své kanceláři, ti s tím snad něco svedou - ale nejdřív se musí ujistit, že v zápisníku nezůstalo nic, co se nesmí dostat na jejich úroveň bezpečnosti. Bren si myslel, že odstranil všechno, ale s tímhle zápisníkem prošel několik důležitých laboratoří, a tak si nebyl jistý.

No vida. Ta věc s Jase, díkybohu, utichla. Nebyla vyřešená. Ale utichla. Bren udělal, co bylo v jeho silách; moc si přál, aby mohl udělat víc. Především si přál, aby se s Jase víc sblížil. Jase chtěl nepochybně udržet svá pozorování a hlášení pro své nadřízené jasná a objektivní, a tak si od Brena udržoval odstup - nebyli si tak blízcí, aby k němu mohl přistoupit a nabídnout mu... to, co lidé v takových situacích nabízeli. Bren byl smutný, že je smutný Jase; znepokojovalo ho to; napadaly ho divné myšlenky o smrtelnosti a o jeho vlastní roztroušené rodině; a když tak přemýšlel o Jaseho povaze, nebyl si jistý, zda se vůbec dokáže vypořádat zároveň se svou izolací a s pocitem ztráty. Zkrátka a dobře, návrat sem neproběhl zrovna nejlíp. Domácnost rozvrácená... jestli si z toho začne dělat těžkou hlavu - a z bezpečnostních selhání a informačních problémů - ne, to by opravdu nešlo.

Baniči a Jago tu nebyli. Tano a Algini byli, pravda, dobří, ale ne takhle dobří, a tak se objevily potíže. Atevové nedostávali informace, které dostávat měli.

Baniči a Jago se do toho ale teď vložili. Věci budou v pořádku.

Mezitím nemohl udělat o moc víc, než udělal. Nemohl se o Jaseově situaci dozvědět víc, než věděl, nemohl cítit víc, než cítil, a pokud se v tuhle chvíli Jase rozhodl vyrovnat se s tím sám, mohl Bren leda tak ustoupit a dohlížet na to, aby byl Jase opravdu v pořádku. To bylo vše.

Honit se za ostatními problémy, které by mohly zasáhnout do Jaseovy situace, to byla Baničihho práce. Papíry - ty byly zase jeho.

A tak se usadil v obývacím pokoji, požádal služby, aby vyřídily ostraze, že potřebuje počítač a poznámky, a rozložil svoji přenosnou kancelář. Bylo to vůbec poprvé, co měl na takové věci čas od chvíle, co vystoupil z letadla.

Obyčejné, rutinní překládání bylo dobrým cvičením pro mysl. Mělo to své příjemné stránky. Byly dny, kdy měl rád to mačkání kláves počítače, jen když vedlo ke známým, předvídatelným výsledkům.

Vstoupila služka a zeptala se, jakou by si přál večeři. Řekl jí, aby se zeptala Jaseho, co chce on, a pokud by to bylo něco formálního, ať se zařídí podle toho - on sám by ale preferoval večeři velice lehkou: prodělal si teď dost banketů a vrátil se k sedavému způsobu života, při němž je lepší jíst lehce, děkuji. Jase, a tím si byl Bren poměrně jistý, neměl náladu na něco těžkého.

K jeho mírnému překvapení Jase přišel ke dveřím a oznámil mu, že se ho služby ptaly na večeři, a co by prý chtěl on. Bren vlastně nečekal, že se Jase vůbec objeví; ale ten přišel sám od sebe, a zdálo se, že vzato kolem a kolem se drží docela dobře.

"Jestli chcete, přidám se k vám," řekl Bren.

"To bych uvítal," odpověděl Jase, "nadi. Mám to zařadit u personálu?"

"Prosím, nadi-ji." Měl plný klín pečlivě rozložených poznámek, nemluvě o počítači. Zvážil, zda se nemá zeptat jak se vám vede? a nakonec se rozhodl jen pro "Děkuji."

"Tak to zařídím," řekl Jase a vrátil se do hlubin bytu, kde se za normálních okolností nacházely služby.

* * *

Dnes tedy večeřel jen on sám s Jasem. Ostraha měla práci jinde. Jase byl pořád zasmušilý, ale už to bylo o něco lepší. Dokonce se s Brenem smál - i když trochu třaslavě - když mu vyprávěl, co se tu událo za jeho nepřítomnosti. Hlavní událostí byl poplach, který vznikl, když se dělníkům zaseklo lešení a bylo potřeba zavolat bu-javidský požární sbor, aby je dostal zpátky na střechu.

"Nemohli jsme spustit bariéru," vložila se do vyprávění madam Saidin, která dnes osobně podávala hlavní chod, "protože ostraha z Cechu to nedovolila. A tak tam stáli na lešení: měli s sebou dva kusy porcelánu, a nechtěli riskovat jejich poškození. A umělkyně vyšla dole na zahradu a začala na ně křičet, aby nedávali lilie do kbelíku, což navrhovali ti požárníci -"

"Bože."

"Kopec je tam skloněný," řekl Jase. Měl tím na mysli, že kopec je strmý: ale to byla jen malá chyba. "A žebřík tak nedosáhl."

"Nakonec spustili dolů požárníky na lanech, aby převzali porcelán," řekla madam Saidin, "a odnesli ho do bezpečí. Ale ještě předtím umělkyně - je to už starší dáma - někdo zamkl venku a ona se nemohla dostat z kopce v zahradě. Takže teď navíc museli zachraňovat ji, což si žádalo další povolení přivést někoho dolními dveřmi zvenčí."

"Bu-javidská ostraha," dodal Jase, "nebyla šťastná."

Tomu se Bren mohl zasmát - i když to jistě nebyl příběh, jaký by pobavil lorda Tatiseigihho, jehož smysl pro humor začíná těžké zkoušky: ale pokud se mohla smát Atageini jako madam Saidini, mohli se smát všichni. Bren si uměl představit, co k tomu asi řekla Damiri - ze svého balkonu vedle (pokud ji tam ostraha pustila).

Jase ale vypadal unavený a na konci večere prohlásil, že dnes večer bude raději studovat a půjde brzy spát.

"Jsi v pořádku?" zeptal se ho Bren v mosfeí'.

"Ale jo," odpověděl Jase. "Jen jsem se včera moc nevyspal."

"A předtím asi taky ne, že?"

"Předtím taky ne," přisvědčil Jase. "Ale dnes se vyspím."

"Dobře," řekl Bren. "Dobře. Kdybys cokoli potřeboval, klidně mě vzbud'."

"Budu v pořádku," odpověděl Jase. "Dobrou."

Večer si Bren a Jase někdy povídali, ale převážně probíhala výuka. Někdy sledovali televizi kvůli zprávám nebo hře mačimi (dobrá jazyková lekce). Bren původně myslel, že bude muset Jaseho po večeři něčím zaměstnat a požádal o televizní program, ve kterém byla dnes večer hra, co stála za zhlédnutí.

Ale oba měli moc práce a když nebyla práce, přicházely starosti: to Bren věděl moc dobře. Jestli se Jase cítil líp v knihovně, když pročítal odkazy a překládal, Bren to dokázal pochopit.

On sám se vrátil do salonu a rozhodl se, že konečně vyřídí poštu. Snědl větší večeři než chtěl a měl tak otupený a unavený mozek, že už by nezvládl nic nového.

Na prvním místě v poště byla žádost od pilotů. Chtěli založit Cech. Cechy - to byli Vrazi, Poslové, Lékaři a Matematici. Žádné jiné profese Cech neměly - už od doby, kdy byli před téměř dvěma sty lety zdiskreditováni Astronomové. Až teď se piloti doslechli, že lidé podobný Cech mají a podali legislativní žádost o stejný status na základě toho, že ateové nesmějí jednat s lidmi z nevýhodného postavení. Proti nim však stály Cechy i tradicionalističtí zástupci, kteří je nepokládali za dostatečně profesionální. Pilotům, kteří nikdy předtím status Cechu neměli, se tón odpovědi nijak nelíbil. Na druhou stranu, parlament chtěl mít nějak vysvětlenou žádost o posvátnost a autonomii cechovního stavu, když přece piloti nedělali nic tajného - a právě to byla podstata Cechu.

To byl jeden problém. Přičtete Baničihho informace, problémy s rozhraními s ostatními Cechy a otázku, jaký vztah by takový Cech měl, řekněme, k Cechu poslů... Poslové zase rozhodně argumentovali, že piloti by měli spadat pod jejich Cech, protože cestují a přenášejí zprávy.

Ať s tím jdou k čertu, to byla zkrácená verze reakce pilotů, která se Brenovi donesla.

A k tomu tu ještě byl fakt, který Bren znal, ale ostatní možná ne - letos v zimě se vážně hovořilo o tom, že se Astronomové pokoušejí znovu získat status Cechu. Tabini ale prohlásil, že hlavním důvodem, díky kterému měli status Cechu, bylo jejich předpovídání budoucnosti - jenomže kdyby se vrátili k téhle, dnes už zastaralé funkci, vyvolalo by to značnou kontroverzi mezi několika ateovskými filozofiemi. Na jisté úrovni byly ty hádky směšné, ale pro věřící to byla vážná věc a pro politiky opravdový problém.

Piloti chtěli, aby Bren napsal doporučení pro aijiho a parlament - navíc měl v poště dopis od předsedy Asociace pilotů,

ve kterém psal, že piloti odsouhlasili používání počítačů na základě Brenova doporučení, že budou dříve či později nezbytné (a že to bylo velice obtížné), a že když tedy on, předseda, v této věci paidhiho podpořil, doufá, že i paidhi podpoří jeho věc.

Faktem bylo, že Bren status Cechu bral vážně - a to z důvodů, které pilotům nechtěl příliš jasně vysvětlovat.

Zatím ještě ne.

Samozřejmě, že piloti nabudou na důležitosti, jakmile bude zprovozněn orbitální letoun; a ještě víc, až se z létání do vesmíru stane běžná záležitost - ale Bren tušil, že počítačové programy, na které se dnes piloti pohrdavě dívali spatra, budou jednoho dne nahrazeny atevskými programy, vytvořenými podle atevského chápání matematiky.

A v tomto ohledu Bren přímo viděl, jak celá ta věc mizí za neznámým horizontem, v matematických konstrukcích, kterým neporozumí ani většina atevů, v tajemných mystériích, která by mohla totálně zmást některé filozofie založené na matematických systémech. Tohle zodpovědně zvládnout by mohlo být pro atevy mnohem důležitější než jakýkoli důvod, který viděli dnes.

Aiji-ma, napsal zachmuřeně, v příštích letech budou tito piloti těsně spolupracovat s Cechem matematiků a také s Astronomi, ať už bude jejich oficiální postavení jakékoli. Věřím, že pak budou dostatečné důvody k tomu, aby se zajistila výměna informací na úrovni Cechu. Jsem si vědom, že jako člověk nemohu zcela pochopit výhody a nevýhody změny z profesionální asociace v Cech, ale mohou nastat zvláštní okolnosti, kdy tyto osoby získají citlivé informace - o tom však dle mého názoru může rozhodnout pouze vaše větší moudrost a atevská vnímavost.

Ale dovolte, abych připomněl, že termín 'Cech', jak ho používají atevové, neodpovídá lidskému modelu; a to je třeba vzít v úvahu: byl to jeden z nejkontroverznějších problémů během rozkolu mezi lidmi, který vyústil v příchod lidí na tuto planetu.

Kdysi žil člověk jménem Taylor, v době, kdy byla loď ztracena v nejhlubším vesmíru, daleko od všech planet.

Taylorova posádka položila životy, aby doplnila lodi palivo a dostala ji do bezpečnějšího přístavu. Synové a dcery hrdinů, jak jsem se učil ve škole, získali větší pravomoci, než měli ostatní lidé, a tyto pravomoci spolu se svými výlučnými znalostmi nemilosrdně využívali. Pokusili se ostatní lidi přimět, aby dál sloužili jejich lodi, a to vedlo k velkému rozkolu.

Přestal psát - vyděsilo ho, co tady přiznává. Vždyť Tabini se snažil dát atevům výhodu, a tohle nutkání bylo mnohem silnější než zájem, který snad jevil o lidi - jeho city v této věci Bren vůbec nemohl odhadovat, stejně jako by Tabini - a vlastně ani on sám - nemohl posoudit city lidí, kteří už byli víc jak dvě staletí po smrti.

Vyděsilo ho, jak dokonale zapomněl na nejzákladnější pravidlo pro jednání s atevy. Bezpečně smazal, co právě napsal, zničil každou myslitelnou kopii, a potom ho natolik ovládla nejistota ohledně jeho osudu a počítače, že si vlastně nebyl jistý, jestli mu lidé o bezpečném mazání řekli pravdu.

V místnosti zavládlo ticho. Venku za okny byla tma. Služky se snažily nerušit lidi, když pracovali - už proto, že o své práci obvykle nesměli mluvit. Bylo velké břemeno vědět - a nemoci mluvit.

Nikdy nesměli mluvit. Ani se uvolnit. Ani vybočit z módu neustálého analyzování a hledání zdroje a efektu.

Hledám postranního motivu.

A Bren byl na pokraji opravdu hloupé chyby.

Potřeboval lidský hlas, to bylo všechno. Zoufale potřeboval dotknout se něčeho, co by znal. Potřeboval vidět něco známého - prostě vědět - že to, co si pamatuje, tam pořád ještě je.

Složil počítač, vstal a přešel tiše zpátky do kanceláře. Jase pořád ještě četl v knihovně, ale když Bren zavřel dveře kanceláře, ani nevzhlédl.

A sakra - ne, Jase nebyl ten, o koho by se měl opřít. Byl sice člověk, ale narodil se spoustu světelných let od téhle planety. A navíc byl v hrozném stresu. Bren nemusel na nikoho svalovat své obavy.

Jenom potřeboval - potřeboval slyšet ty hlasy, to bylo všechno. Občas prostě potřeboval slyšet známý přízvuk, konkrétní lidské hlasy, se kterými vyrostl, a dokonce - když si dovolil trochu brutální poctivosti - se potřeboval naštvat na svou rodinu natolik, aby zatoužil praštit sluchátkem, pokud to bylo potřeba k tomu, aby v téhle práci vydržel další tři měsíce. Miloval je. V tomto případě měl povoleno vyslovit to smrtící slovo milovat, i když ho někdy doháněli k zoufalému vzteku.

Možná, pomyslel si, je tohle ta část jeho duše, která potřebovala procvičit. Možná to bylo tím, že slyšel Jaseho mluvit se svou matkou. Možná to bylo takové nakopnutí, že by se měl taky udobřit se svou rodinou a nepokračovat ve válce, kterou vedli.

Možná to bylo tím, že jeho matka rozhodně měla důvod, proč si stěžovat na syna. Brena najednou zasáhlo vědomí toho, že z jejich frustrací vždycky obviňoval jen ji samotnou - ale možná, že tohle k němu cítil celý ostrov Mosfeira a dával to jeho matce najevo tím, že ji nenechal spát. On jí svůj postoj vysvětlit nedokázal, sakra, když měl špatný den, nedokázal ho vysvětlit ani sám sobě, a ona teď měla zdravotní problémy, se kterými jí napětí v jeho práci nijak nepomáhalo.

A to ani nemluvíme o problémech, které způsobil svému bratrovi a jeho rodině.

Mohl by aspoň zavolat. Aspoň se mohl pokusit a znovu jí vysvětlovat, že nemůže přijet domů a předat svou práci Deaně Hanksové, což byla vždycky možnost.

Jase ani nezvedl hlavu. Ale na chodbě byla tma: možná ho ani neviděl. Nebo si myslel, že ho přišel zkontrolovat někdo z ostrahy, nebo služka - nebo i Bren sám - a schválně si toho nevšímal.

A tak raději šel do malé osobní kanceláře, zvedl telefon a přes bu-javidského operátora se napojil do mosfeirské telefonní sítě. Na druhé straně se ozvala zvláštní operátorka. Bren zkontroloval čas a požádal o spojení s domem svého bratra Tobyho.

"Volané číslo neexistuje. Prosím kontaktujte operátora."

"Je mi líto," vpadla do toho chladně mosfeirská operátorka. "Ozývá se pouze nahrávka."

To přece slyším! chtěl říct Bren, ale místo toho požádal: "Zavolejte Bretanskou městskou nemocnici. Leží tam moje matka."

Nedočkal se ani zdvořilého Ano, pane Camerone. Operátorka spojila hovor a Brenovi se ozvala recepce, potom kancelář a nakonec vedoucí:

"Žádnou paní Cameronovou v seznamu pacientů nemáme."

"Říkají," poznamenala operátorka, "ze žádnou paní Cameronovou v seznamu pacientů nemají."

Ministerstvo zahraničí volat nechtěl. Jako paidhi měl jen velmi krátký seznam osob, kterým směl volat, aniž by si vyžádal svolení u ministerstva zahraničí nebo výš. A ten seznam už téměř vyčerpal. Telefon v matčině bytě večer nefungoval: kvůli těm výhrůžným telefonátům ho telefonní společnost blokovala pro přichozí hovory. Toby by tam být mohl. Jeho matka taky. Možná se vrátila z nemocnice a Toby tam odvezl celou rodinu, protože se neodvažoval nechat svoji ženu a děti samotné v jejich domě. K čertu s těmi zatracenými zbabělci, kvůli kterým tohle bylo nutné!

"Dobrá. Tak mě spojte s Barbarou Lettermanovou," řekl operátorce. "Je provdaná za Paula Saarinsona."

"Nemám povolení spojit vás s bytem Paula Saarinsona."

"Máte -" Bren se snažil nevybuchnout, " - povolení pro Lettermanovou. Pro tu Barb Lettermanovou. A ta má prověření z ministerstva vnitra, že se mnou může mluvit. To se nezměnilo. Jenom se vdala."

"Já se musím řídit seznamem, pane. Budete muset zkontaktovat ministerstvo vnitra. Mám vás spojit?"

Operátorka moc dobře věděla, že v tuhle hodinu na daném čísle Bren nezastihne nikoho, kdo by mu mohl povolit hovor. Mohl by ještě zkusit zavolat domů Shawnu Tyersovi. Nechtěl mu ale přidělovat problémy - věděl, že jeho hovory jsou odposlouchávané, a to hned v několika bodech: v jeho bytě, potom tu byla Tabiního ostraha, pak Mosfeirská národní bezpečnost a kdoví - i tahle operátorka mohla někomu podávat informace. Georgovi přátelé se tlačili do různých úřadů a tiše nahrazovali lidi, se kterými dřív mohl mluvit.

A ztrácel nervy - to vážně k ničemu nebylo. Pokud se operátorka řídila tamtím starým seznamem, pak měl ještě nějaká jména v zásobě. Byla tu jedna žena... kdysi s ní chodil a ona se dostala na seznam, to bylo ještě předtím, než se s Barb skoro dostali až k plánování společné budoucnosti. Sandra Johnsonová, zatraceně, byla jeho holka, ne zdroj pro úředníka ministerstva zahraničí v potížích. Ale byla také kontakt - a mohl si tak dokázat, že někoho kontaktovat dokáže.

"Dejte mi Sandru Johnsonovou."

"Ano, pane."

Bren zavřel oči a vytěsnil atevský svět. Představil si krásnou dívku v bílém saténovém sáčku, představil si svíčky, restaurant Rococo, a tichý hovor v jejím bytě. Hezké místo. Všude rostliny. Dala jim jména - Clarence a Louise. Clarence byl zelenec, jedna z těch rostlin, které si kolonisté do nového domova vůbec neměli brát, ale někteří to přesto udělali. Zelence byly běžné a nepředstavovaly ekologické riziko. Louise byla liána djosi a Bren jí řekl - řekl jí, že by ji měla dát na balkon. Že djosi má ráda víc světla. Paidhi to věděl. Vždyť rostly po celém Šejidanu.

Telefon zvonil. A zvonil.

Prosím, Bože, ať to někdo zvedne.

"Haló?"

"Sandro? Tady Bren. Nezavěšuj."

"Bren Cameron?" Zněla trochu šokované, a plným právem. "Ty jsi na ostrově?"

"Ne. Ne, volám z Šejidanu. Omlouvám se, Sandro. Já -" Pracoval se slovy, ale najednou neovládal svůj jazyk a mozek a dokonce si ani nevzpomínal na společensky vhodné formulace v mosfei'. V poslední době tímhle jazykem mluvil jen o technických a diplomatických záležitostech. "Sandro, vyčerpal jsem své zdroje. Potřebuju tvoji pomoc. Prosím tě, nezavěšuj. Poslouchej mě."

"Stalo se něco?"

Bože. Prý jestli se něco stalo. Bren potlačil impuls začít se hystericky smát. "Jsem v pořádku. Ale -" Co měl říct? Obtěžují moji rodinu a ohrožují jejich životy? Vždyť na jejich seznam právě zařadil i Sandru, jen tím, že jí zavolal.

"Sandro, jak se máš?"

"Fajn. Jenom -"

"Jenom?"

"Jenom - ze mě to docela překvapilo, to je všechno."

"Sandro, moje matka je buď v nemocnici nebo doma. V nemocnici nepřiznají, že tam je. Asi bezpečnostní opatření, ale ten úředník si nedá říct. Vím -" Bože, on byl opravdu bezostyšný. A bez skrupulí. "Vím, že nemám právo tě takhle volat a házet na tebe svoje problémy, ale nemůžu se dovolat a mám o ni starost. Mohla bys to zkusit zjistit?"

"Brene-já-"

"Pokračuj."

"Já vím, že tam je. Vím, že tam hlídá policie. Je to ve zprávách. Brene, spousta lidí je na tebe našťvaná."

"To si umím představit. Ale proč se ve zprávách mluví o mojí matce a policejní stráž?"

"Brene, její dům postříkali barvou. Minulý týden někdo vystřílel velká okna před ministerstvem vnitra. Kvůli tobě."

Bren pocítil v žaludku strašnou tíhu. "Já se tu nedozvídám všechny zprávy."

"Brene, prostě - hodně se změnilo. Hodně se změnilo."

Byl si jistý, že operátorka stále poslouchá. A že hovor se nahrává.

"Neměl jsem tě otravovat."

"Brene, trochu se bojím. Co tam vlastně děláš? Co jsi dělal?"

"Svou práci," řekl Bren. Začal se hlídat.

"Říkají, že prý dáváš atevům úplně všechno."

"Kdo to říká? Kdo to říká, Sandro?"

"Proste - říkají to v televizi. Lidi volají do televize a říkají to."

"Co prezident, ten něco říkal?"

"Nevím o tom."

"V tom případě aspoň něco zůstalo při starém," řekl hořce Bren. Byl mimo informační tok takových osm dní. Možná. Ale podle toho, co říkal Baniči, se některé věci během jeho šestiměsíční nepřítomnosti nedostaly k Tanovi. Bůhví, co se nedostalo k němu.

A jeho zdravý rozum a možná instinkty probuzené kontaktem s atevy, kteří velmi dbali na bezpečnost, mu říkaly dvě věci. Za prvé, tenhle telefonát byla velká chyba. A za druhé, nedozvěděl se nic, s čím by mohl něco dělat. "Teď, když jsem ti zavolał, bys mohla být taky v nebezpečí. Jaké je zabezpečení ve tvém domě?"

"Ani nevím, jestli tu nějaké je." Napůl se smála. Napůl zněla vyděšeně. Život na Mosfeire nebral v úvahu zločinnost. Nebyla velká. Nepadaly tam výhrůžky. Alespoň ne předtím, než se z paidhiho stal veřejný nepřítel. "Co mám dělat?"

"Vezmi si tužku. Dám ti instrukce, Sandro."

"Jaké instrukce? Co se děje?"

"Vyhrožují mé rodině, vyhrožují mému bratrovi a jeho ženě a dětem, a Barb se provdala, aby dostala adresu, kam se nedostanou. Vůbec jsem ti neměl volat."

"Ty to myslíš vážně. Není to vtip."

"Sandro, nikdy jsem nebyl vážnější. Máš tu tužku?"

"Mám."

"Chci, abys zašla za Shawnem Tyersem. Víš, kdo to je. Bydlí na Asbury Street 36."

"Ministrem zahraničí."

"Tak." Na lince to cvaklo. Brenovi se rozbušilo srdce. Věděl, že se spojení přeruší a že to nebude náhoda. Okno, které měl, se zavíralo, operátorka zastihla někoho dost vysoko postaveného na to, aby přerušil hovor, protože začali mluvit o věcech, o kterých se podle něj přes průliv mluvit nemělo. A Bren právě vystavil Sandru skutečnému nebezpečí. "Nech tam Clarence a Louise, běž k sousedovi a přiměj ho, aby tě vzal rovnou k Shawnovi. Počkej u něj v předsíni celou noc, když to bude nutné. Nedovol, aby tě zatkli." Sandra skoro určitě neměla žádné zkušenosti s přetvářkou. A jestli lidé, kteří jí chtěli ublížit, odposlouchávali hovor, pak také uslyší, co jí poradí. "Okamžitě. Myslím to vážně. Jsi v nebezpečí, a to teď. Oni nás poslouchají, Sandro. Když zavoláš taxík, mohli by ho poslat oni. Ať ti pomůžou lidi, které znáš, nebo i které neznáš, ale ne taxíky a ne vláda. Běž za Shawnem. Hned! Rychle! Nevycházej na ulici bez doprovodu - a nevěř policii!"

"Můj Bože, Brene, co se děje? Do čeho ses to zapletl? Proč jsi mi zavolał?"

Nezapletl jsem se já, chtěl říct.

Ale spojení se přerušilo.

Stál a opíral se o stůl. Svíral telefon tak silně, že mu ochabla ruka. Zavěsil s vědomím, že na této straně průlivu může od ostrahy žádat cokoli a bude mu to splněno - ale na té druhé se nedostane ani k vlastní matce.

Deana Hanksová vysílala na pevninu štvavé zprávy. Nikdo jí to nezarazil. To znamenalo, že o tom nikdo nevěděl - nebo k tomu nikdo nedokázal získat příkaz.

Nikdo z atevské vlády, včetně Tabiniho, mu o Deaně neřekl. To znamenalo - Baničiho protesty nechme stranou - že to buď nevěděl ani on, nebo něco kryl. Baniči by mu normálně nelhal, ale existovaly okolnosti, za nichž by to určitě udělal. Ty kytky do toho zamíchal proto, aby Sandra pochopila, že nemluví pod nátlakem, jenže teď zase nevěděl, jestli to celé nevzala jako žert.

Sázky se zvyšovaly a zvyšovaly.

A zvyšovaly.

Možná byl prostě natolik mimo, že se z něj stal paranoidní hlupák. Jenomže to, co cítil zpoza bezpečnostní opony, která ležela mezi Mosfeirou a Západní asociací, ho děsilo. Opravdu děsilo.

Vstal a stanul tvář v tvář atevské služce, která ho zřejmě zahlédla z chodby a zašla se podívat. Nebo ji poslala jeho ostraha. Bůhví.

"Přejete si něco, nand' paidhi?"

Což o to, přál by si toho dost. Ale musel se omezit na splnitelná přání. "Chtěl bych sklenici šibeí, nadi. Můžete mi ji, prosím, přinést?"

"Ano, nand' paidhi."

Tomu se říkalo mít moc. Víc než padesát atevů mu bylo neustále a naprosto k službám a staralo se o všechna jeho přání a potřeby.

A přitom nedokázal ohlídat Sandru Johnsonovou a dvě pitomé kytky, které právě vystavil vážnému nebezpečí.

Bože! Zavolał jí ve slabé chvílce, neřídil se rozumem. Proč měl sakra to nutkání tlačit na pilu a pokusit se získat informace, které, jak dobře věděl, před ním tají celý mosfeirský vládní aparát a veškerá hniloba v něm?

Co si myslel, že udělají, když systém nakopl, aby zjistil, že ano, opravdu je zlovolný, rozlezlý a má ve svých spárech všechno, co on miluje.

Dorazil drink; vysoká, milá, nelidská žena mu ho podala na stříbrném podnose a odešla. Její pantofle a saténový kabátek za ní šustily a ve vzduchu se vznášel jemný opar parfému z květů djosi.

* * *

Dopil a položil sklenici. Pokojem prolétl jarní vánek, plný jarního chladu a vůní nových věcí.

Než se Bren přestěhoval do tohoto vypůjčeného, kontroverzního paláce, bydlel v pěkném, nevýrazném jednopokojovém bytě pod kopcem.

Měl tam skleněné dveře, které se otvíraly do pěkné zahrádky. Měl ji společnou s bu-javidským kuchařem a několika úředníky, důvěryhodnými osobami s bezchybným bezpečnostním prověřením. Nikdy žádný hluk, nikdy žádné problémy. Dva sluhoové a kancelář. Ani sekretářku neměl.

Jenomže za jedné deštivé noci do jeho bytu kdosi vnikl. Nevěděl, jestli to takhle ušil někdo z Tabiniho personálu, nebo jestli to byl opravdu pokus ho zabít. Neočekával, že to dotyčné osoby kdy prozradí. A on by se ani neptal, protože bylo trochu zahanbující říkat takové věci někomu, kdo by se, být člověkem, počítal mezi jeho přátele.

Kdyby se takový ateva obrátil proti němu, zbývala by Brenovi už jen jediná povinnost.

Bren si uvědomil, že na potměšilé chodbě někdo je. Zřejmě služka, která si všimla prázdné sklenice. V tom byly dobré, někdy se mu zdálo, že mají jakýsi radar naladěný právě na ten poslední doušek, aby mohly sklenici hned potom odnést. Možná chtěly obnovit dokonalost čísel v místnosti, možná prostě noční personál musel někde vykázat všechny kusy historického křišťálu. Bren neměl ponětí a nikdy se nezeptal.

Otočil hlavu a uviděl Jago.

"Máte se dobře, Brene-ji?"

"Ano." Možná to byla lež. Vlastně ani sám nevěděl.

Možná si ani Jago nebyla jistá. Popošla, aby nemusel otáčet hlavu.

"Nějaké problémy?" zeptal se jí.

"Jenom jeden hloupý kluk, co se pokusil dostat na kopec metrem. To samozřejmě není možné bez příslušných propustek. Ale on měl průkaz. Když se dohadoval se strážnými, spustil se poplach."

"Ten chlapec z Duru?"

"Je velmi vytrvalý."

"Nestalo se mu nic, doufám?"

"Ne, ne, Brene-ji. Ale začíná být pěkně otravný. Dnes poslal tři dopisy -"

"Tři?"

"Šťastná trojka." Jago zvedla tři prsty. "Dva by byly nešťastné. Byl tedy nucen poslat ještě třetí."

Bren se musel usmát. A zasmát.

"Jeden," řekla pomalu Jago, "vyslechl - váš telefonát, Brene-ji."

Bylo to přiznání řady věcí. A to, jak to řekla, naznačovalo otázku.

Existovalo slovo, osi, které nemělo jasnou etymologii a nesouviselo s žádným jiným slovem. Ale když jste ho použili, znamenalo to, že chcete plný šálek čaje, nebo že chcete určitou informaci maximálně rozvést. Ted' ho použil Bren a Jago tiše řekla:

"Ta žena. Jeden si na ni nevzpomíná."

"Sandra Johnsonová? Sociálně jsme se stýkali, než jste nastoupila." V ateveštině neexistoval termín pro chození s někým. A pokud existoval, pak to byla celá sada slov pro sociální funkce, které zahrnovaly i milenecké vztahy - a s tímhle slovníkem byl Bren rozhodně na štíru.

A s Jago taky. Oni se o sebe - zajímali. Na jedné úrovni byli zvědaví. Na jiné si uvědomovali, že přitom, co jsou, kdo jsou a jak věci fungují, si nemohou dovolit zahrávat si spolu.

Najednou to jiskřilo. Bren nevěděl, jestli to Jago cítí také. Už skoro rok žil v celibátu, v domě plném žen, které se chovaly, jako by ho shledávaly přitažlivým - dokonce i ty, které měly vnoučata. Dnes večer se Bren setkal s příliš mnoha vzpomínkami. Ohrozil ženu, se kterou kdysi spal, jak se snažil obnovit spojení, které vůbec obnovovat neměl. Možná dokonce Sandru Johnsonovou zabil. Nemyslel, že by to na Mosfeire došlo až tak daleko - vždyť na mnoha místech tam lidé ani nezamýkali - ale bál se o Sandru a cítil se provinile kvůli tomu telefonátu, který jí dnes v noci určitě pokazí spánek.

Chtěl -

Chtěl někoho, kdo by zaplnil to ticho.

Někoho, jako byla Barb. Sandra taková nebyla. Příjemný večer. Zábava. Žádné řeči o práci.

Ale Barb toho řekl víc, než měl. A když bylo jasné, že se hned tak nevrátí, když si svými činy zneprátelil velkou část mosfeirského obyvatelstva, tak se provdala za vládního experta přes počítače, jehož prověřeni a nepostradatelnost pro ministerstvo vnitra jí mohlo zajistit bezpečí. To Bren nemohl.

Jago přešla blíž k jeho křeslu. Byla tam, Bren vnímal teplo, pach a pevnou černotu blízké atevy.

"Měla jsem Hanks-paidhi zastřelit," řekla Jago. Nebyly v tom žádné emoce, prostě uváděla fakt.

"Možná to byla správná myšlenka," odpověděl Bren a Jago položila na opěrku starožitného křesla ruku.

"Nadi-ji."

Srdce se mu rozbušilo. Čirou panikou. Napadlo ho pohnout rukou a dát najevo "Ne". Jenže sexuální Ne také nebylo to, co chtěl, rozhodně ne natrvalo.

"Pokud se někdo asociuje s mocnými," pronesla Jago sytým hlasem s oním hlubokým trylkem, kterého byli schopní dosáhnout jedině atevoové, "musí počítat s postihy."

"Ale oni nikdy nečekali, že by práce paidhiho mohla být taková, Jago-ji. Já taky ne. Já vím, že si myslíte, že mě Barb zradila. Ale ona nemá žádný Cech, na který by se mohla obrátit. Moje rodina nemá žádný klan, žádnou moc. Odešla k muži, který má bezpečnější konexe ve vládě než já."

"A pomůže vám Barb-daja?"

"Kdybych se k ní dostal -"

"Co by udělala?"

"Zkontrolovala by mou matku."

"A zachránila ji?"

"To Barb nemůže, Jago-ji. Nemá kam jít. Nemá koho zavolat. My nemáme Cech. Není tu, pro Sandru Johnsonovou. Není pomoci."

"Slyšela jsem o po-lisiji."

"Někteří policisté nejsou spolehliví. A pokud nejste uvnitř systému, pak nevíte, kteří to jsou."

Jago odtáhla ruku. A přitáhla si křeslo. "Je si tato Sandra Johnsonová takových věcí vědoma?"

"Shawn by jí mohl pomoci. Ministr zahraničí. Mohl by jí poskytnout nějakou ochranu. Já nevím."

"A jeho nadřízený? Co prezident?"

A najednou se Bren nedíval na atevu, které důvěřoval. Hleděl do tváře Vraha, strážného s man'či k aijimu ze Šejidanu.

A ten se ptal na věci, které Bren nikdy úplně nepřiznal, jako skutečný, interní průběh rozhodovacího procesu. Bůh

věděl - a Tabini také - že prezident nebyl rychlý; ale Bren nikdy přímo nepřiznal, že je to jen bezmocná figurka.

A záležitosti na ostrově nikdy nebyly takhle zoufalé, ledaže by byl Bren naprostý pitomec a paranoidně se vyděsil.

Střílení - do oken ministerstva vnitra.

"Jago-ji. Já si nejsem jistý. Nevím, kdo je u moci. Hanksová používá rádiový vysílač na ostrově. Zkuste mi říct, že ji nemůžou najít a zastavit. Oni vědí, kdo to dělá. Na Mosfeire je jen jediná osoba, která mluví plyně atevsky! Jago-ji, takoví pitomci zase nejsou! Jsou hloupí, ale ne takhle hloupí."

"Pokud ji uvidím, pak ji zastřelím, Brene-paidhi. Ta osoba škodí aijihmu - a vám také."

Co že to odpověděl? Ano?

Uvědnomil si, že atevsky řekl: "Chovám vás ve velké úctě." A co měl také říct? Něco, čím by se vyhnul morální souvislosti s atevou, kterou Jago byla, a čisté pravdě a zdravému rozumu, který nabízela? "Měla jste pravdu, Jago-ji. Měla jste pravdu."

"Ano," odpověděla tiše. "To si také myslím." Vstala; tyčila se proti světlu, pak zamířila ke dveřím. "Baniči říká, že máte jít do postele a spát."

"To že říká?" Překvapilo ho to. A potom ho pobavil zdroj téhle rady. Oba zdroje.

"Dobrou noc, nand' paidhi."

"Jago-ji." Téměř - téměř ji požádal, aby zůstala. Nešlo o to, co by si myslel Baniči. Šlo o to, že ona by takový rozkaz nemohla neuposlechnout a on se neodvažoval vystavit její morální citění takovému konfliktu.

"A co se týče Barb-daji," dodala Jago, "já se nemýlím. Její man'či nemíří k vám. Vyhledala jiné místo. Mám zabezpečit počítač?"

Předal jí ho a společně vyšli ven. Ona ale zahrnula doleva, ke stanici ostrahy, a on šel doprava ke své ložnici, kde se na něj vrhly služby a pomohly mu svléknout se.

Jago se obvykle trefila. Ve všem. I v man'či, které se na lidi nevztahovalo.

Měla ale pravdu. On a Barb si vzájemně hodně ublížili. Tak jako on dnes v noci ublížil Sandře.

Barb mu neřekla - neřekla některé věci. Všechno to v sobě nosila, až už víc nemohla. A on ji za to miloval.

Ale nakonec se pokusila zachránit sebe. I tohle Jago viděla. Bylo to od Barb praktické. Možná nezbytné.

Ale - zatraceně - mohla se k Paulovi prostě nastěhovat. Nemusela to legalizovat. To vypovídalo něco důležitého muži, se kterým žila ilegálně celá léta.

Říkalo to - hodně o tom, co právě poznamenala ta ateva. Směřovalo ji to jinam než k němu.

Bren si sedl na dokonale utlanou postel, zhasl lampičku a přetáhl přes sebe přikrývku.

Byl unavenější, než myslel.

Měl strach o Sandru. Měl strach i o svou matku a bratra, ale ten měl už tak dlouho, že z něj moc nezbylo. Tak to prostě bylo. Někdo hodil barvu na dům, kde bydlela jeho matka, a pan domácí se nepochybně zlobil; bylo to ve zprávách, bylo to všeobecně známé, ale atevové z Cechu poslů, kteří takové věci hlídali, to neřekli Tanovi a ten zase jemu.

Ale Baniči naznačoval, že ani Tabinimu jisté věci neřekli, a že se tady, jak říkali atevové, budou sbírat hlavy.

Bren nemohl ničemu pomoci. Teď už to věděl. Ponořil se do onoho soumrákného stavu, ve kterém mu klidně mohla do pokoje naskákat stovka vrahů a on by je jenom ospale nasměroval do pokojů pro služebnictvo.

13

Vynášeli televizi. Jedna služka oprašovala historický stůl, na kterém stála déle než půl roku. Další stála poblíž se zlacenou, porcelánovou... věcí, která ji měla nahradit. Třetí odnášela onu inkriminující modernu do kuchyně (aby potom nemusela znovu projít rozmontováním a smontováním ve stanici ostrahy). V kuchyni se schová dozadu do přiborníku, kam se atageinický lord jistě nebude dívat.

Na skříňku se zeleninou, a především na tu se sezonním masem, by Bren nesázel. Kuchařka měla ilegální rajskou omáčku. Zárazem přesvědčování se jí podařilo dostat ji přes mosfeirskou celnici (ať si ona promluví s Georgem Barrulinem v prezidentské kanceláři, pomyslel si smutně Bren: mohla by mít větší úspěch než on). Teď ale musela plechovky lidské zeleniny někam ukrýt. Jeden prostě nechtěl nic podrobovat bezpečnostní prověrce, pokud to mohl někam ukrýt. Všechno, co opustilo byt, představovalo riziko a trápení, až by se to dávalo zpátky.

"Bojím se toho, že Strýc otevře skříňku na utěrky," poznamenal přihlížející Bren k Jasemu, "a rozdrť ho padající kontraband."

"Ony se dokonce dívaly pod postel," řekl Jase. "On také?"

"No, tak daleko snad nezajde." Bren Jasemu vysvětlil, jak je to důležité, jak vražedně křehké jsou vztahy mezi Tatiseigim a Tabinim. Na jedné straně to bylo zábavné, ale na té druhé to bylo zoufale vážné, nejen kvůli přítomnosti, ale kvůli budoucnosti všech atevů a lidí a Tabiniho místa aijihmu. "Připraven?"

"Hamatha ta resa Tatiseigi-dathasa."

"Bez chybičky."

A také že ano. Jase trénoval tenhle jazykolam Šťastné uvítání vašemu lordstvu. Skutečnost, že lordovo jméno bylo Tatiseigi, nijak nepomohla.

"Takže," zeptal se Jase, "kde je ta rajska omáčka?"

"V kuchařčině posteli."

Jase byl celý den vynervovaný, kličkoval mezi panikou a nervózním humorem. Zasmál se a potom náhle vypadal přetažený a zoufalý. "Tohle nedokážu, Brene. Nemůžu."

"Ty to zvládneš."

Strýc Tatiseigi chtěl vidět oba lidské obyvatele. Damiri-daja dnes odpoledne přinesla zprávu v tomto znění a Bren tuhle drobnou skutečnost Jasemu zamlčel, protože ho nechtěl vyplašit. Buď byl Tatiseigi zvědavý, nebo chtěl ztropit aspoň malý povyk ohledně přítomnosti lidí. Možná chtěl vytvořit incident, který by mu dal body proti Damiri - nebo Tabinimu.

"Ať ti řekne cokoli, pozorně ho vyslechni a drž se dětského jazyka. Potom na tebe nezaútočí."

"Co tím myslíš, nezaútočí?"

"Zůstaň klidný. S dítětem se o čísla nehádaš - ani s nikým, kdo jako dítě mluví. I kdybys znal dospělou verzi, drž se athmai'in. Věř mi a dávej si pozor."

"Nechápu, jak tohleto děláš."

"Trénink, trénink a zase trénink." U hlavních dveří nastal nějaký rozruch. Bren vyšel na chodbu a podíval se, Jase za ním. Proti nim stála stěna z atevů vybavených kamerami, kabely a všemi televizními proprietami. Televizor musel pryč, protože nebyl vhodný, nebyl kabíu v tradici dbalé domácnosti, ale televizní štáb bu-javidského archivu musel sem, aby zaznamenal recepci a (což nemělo precedens) živě odvysílal obrazy obnovených lilií, emblému Atigeiniů, který chtěl Strýc předvést v národní televizi.

Tabini už zjistil, jak užitečná je televize: říkal jí "svět v krabici". Malá krabice, která způsobí, že si lidé a atevové myslí, že svět a obrazovka je totéž. Tabini televizi bezostyšně využíval, když chtěl vytvořit skutečnost v myslích atevů, a teď se k ní obracel Tatiseigi. S chápáním a používáním tohoto aspektu technologie neměl nejmenší problém.

Na chodbě u historické jídelny se připravoval rozhovor. Večer se atageiniská rezidence, kde bude přítomen aiji a atageiniská dáma, která mu byla velmi blízká a možná mu hodlala porodit dědice, objeví v domácnostech po celém aiší datu, celé Západní asociaci, a tedy ve většině světa.

A co zájem veřejnosti? Ojedinelá šance spatřit na vlastní oči, v přímém přenosu, obytná patra Bu-javidu, vnitřek historické rezidence, všechna ta čísla a všechnu tu rovnováhu uspořádání bohatých a slavných zjevnou na první pohled:

Výstava národních pokladů? Muzea na obou stranách průlivu toužila po pokladech, které naplňovaly tento byt, ale veřejné prohlídky, které často procházely zákonodárnými sály dole, se až sem nikdy nedostaly. Co se oftografií týče, ostraha povolovala pouze jemné detaily některých objektů, případně fotografie proti pozadí, aby se veřejnost nedozvěděla nic o uspořádání chodeb - ve skutečnosti dost prostém - ani daleko ornamentálnějších místností. Pro televizi to byl milník.

A co takhle živé vysílání z místa v Bu-javidu, kde kamery nikdy nebyly, když na seznamu hostů figuroval nejen Tabini, ale i dáma, které věnoval přízeň, Strýčkova rivalka o místo hlavy klanu Atageiniů?

Na tohle hry mačimi prostě neměly.

Zčistajasna se Brenovi sevřel žaludek panikou.

"Nadi," řekl Baniči, který kvapně přicházel od televizního štábu. "Všechno je naplánované. Aijiho skupina za chvíli dorazí. O pořadí vstupu rozhodne zároveň postavem a užívání. Právě to dořešili: lord Tatiseigi projde těmito dveřmi ve stejném okamžiku, jako aiji a Damiri-daja."

Mozek se vzpíral pochopení, jaké protokolární zmatky a hádky tohle řešily.

"Já to zapomenu," zamumlal Jase. "Zapomenu jeho jméno. Zapomenu všechny tvary."

"Ale nezapomeneš," odpověděl Beren. "Budeš skvělý. Stačí, když zůstaneš se svou ostrahou, kdybych já musel odejít. Durení bude s tebou - on obstará mluvení."

Baniči byl na chodbě a mluvil se Saidin - ta přísně sledovala televizní štáb a dřevěné obložení. Mladší příslušníci ostrahy stáli s vážnými tvářemi poblíž. Durení a jeho partner Ninino přišli ze stanice ostrahy; byli mladí, velmi dychtiví a přitočili se přímo k paidhiům, protože Baniči a Jago budou jistě mít plno práce, případně mohou být každou chvíli odvoláni kvůli nějaké krizi.

Jase si opakoval: "Hamatha ta resa Tatiseigi-dathasa. Hamatha ta resa Tatiseigi-dathasa. Hamatha ta resa Tatiseigi-dathasa."

Madam Saidin zuřivě mluvila s kuchařkou. Jedna služka přeběhla - přeběhla - do zadní chodby. Bren nemyslel, že by tu kdy někoho viděl běžet.

Ocelová zástěna zmizela. Rozebrali ji, zatímco se Bren oblékal. Sám ještě jídelnu neviděl, ale slyšel, jak ostatní s úlevou říkají, že dřevěné obložení a omítka je v pořádku. Z kuchyně jezdily vozíky, slyšel jejich chřestění. Byl strašně rád, že v plánu nebyla formální večeře, ale pouze recepce, kde budou hosté přecházet mezi formální jídelnou a rekonstruovanou (používanou hlavně na snídani), protože jich bylo příliš mnoho, aby se dali usadit.

Jediný, kdo tu představoval bezpečnostní riziko, byl lord, kterému tento byt patřil.

Chřestění se přiblížilo. Zřejmě se střetlo se služkou a vyhnulo se jí; na okamžik ustalo a potom pokračovalo.

Něco evidentně nešlo podle plánu.

Jago, která mířila z jídelny, prošla kolem nich - promluvila si tam s Baničimu V černém, stříbrem lemovaném brokátovém plášti vypadala skvostně. Bren ji nikdy předtím neviděl ve formálních šatech. Byla nádherná, absolutně nádherná.

"Už jdou," řekla a zastavila se ještě na pár slov se služkou, "- do předsíně, nadiin-ji, prosím!"

"Klid," řekl Bren a přešel s Jase do předsíně. Voněla záhony jarních květů a zářila křišťálem, zlatem a stříbrem. V zrcadlech, která květiny ještě násobila, se odrazili dva bledí, formálně oblečení lidé. Saidin a Jago je předešly a vytvořily malý uvítací výbor.

Dveře se otevřely. Stál v nich Tabini s Damiri, Tabini v zářivém červeném smokingu; Damiri v atageiniské bledě zelené a růžové. Doprovázeli starého atevu s trvale zakaboněnou tváří v tmavozeleném kabátě s bledě zeleným límcem. Atageiniská zeleň, jako měla Damiri.

Saidin se uklonila, Jago se uklonil, obě se uklonily lordům. Tabiniho úsměv byl jako vytesaný z kamene a Damirin, zdálo se, našitý na obličej. Tatiseigi - Bren nepochyboval o atevové totožnosti - vystrčil čelist, založil si ruce za záda a prohlédl si jeho a Jase s neskrývaným nepřátelstvím. Do předsíně se vhrnula černá, červená a tmavě zelená stěna atevské ostrahy a jasné pastelové barvy rázem ustoupily ponýťované, stísněné temnotě.

"Lorde Tatiseigi," řekl Bren, jak měl připraveno, "děkuji vám za vaši" - chtěl říct milou, ale raději to vynechal - "přítomnost při této příležitosti."

Tatiseigi ledovým tónem odpověděl "Nand' paidhi," a vrhl pohled na Jaseho. Ten s naprosto dokonalou úklonou pronesl: "Šťastné uvítání vašemu lordstvu."

Tatiseigi stál a koukal. Jase neustoupil, ale podruhé krátce sklonil hlavu. To byl zdvořilostní trik, který si, díky Bohu, vybavil včas - ale už to hraničilo s drzostí.

Zatraceně, on napodobuje jeho, pomyslel si Bren. Tím se odpovědnost za zdvořilost přesunula na Tatiseigih.

"Nadi," řekl Tatiseigi. Neoslovil ho funkcí: nand' paidhi. Neoslovil ho zdvořilým nand' Jasei. Použil familiárnější a v tomto případě poněkud blahosklonné nadi jakožto potvrzení, že slyšel - a že tím to také končí.

Koukl se na Tabiniho a Damiri. "Podívám se na místnost."

Jedno Tabiniho obočí sebou mělo ve zvyku škubat. Nikdy to nevypadalo moc dobře. "Tudy," řekl Tabini a nedbale mávl rukou do chodby, jako kdyby se atageiniský lord nevyznal ve vlastním bytě.

"Tati-ji," řekla Damiri, chytila starého muže za ruku a táhla ho chodbou.

Tabini se na ně podíval, zhluboka se nadechl, a než stačil kdokoli provést něco zdvořilého, vydal se za nimi. Působil dojmem, jako by šel do bitvy.

Bren zjistil, že zatajuje dech a cítí zlost, jaká ho naposledy popadla, když zápolil s mosfeirskou telefonní sítí. Ale když řekl Jaseovi "Riskoval jsi, Jasei," zůstávala jeho tvář stále zdvořile bezvýrazná.

"A co jsem měl dělat?" V tichém hlase byl znát náznak paniky. "On na mě zíral!"

"Neškubej sebou. Neopětuj pohled. Udělal jsi správnou věc. Ale s jeho lordstvem to už znovu neriskuj. Počkej na pomoc."

"Kdo mi má pomoci?"

"Pomoci."

"Sakra, pomoci!"

Bren měl také obočí, které žilo vlastním životem. Předvedl ho Jaseovi, který sklapl, zmlkl a ztišil hlas.

A zrovna v tu chvíli dovnitř vstoupila aiji-vdova.

A Bren nemohl - nemohl odolat Tabiniho babičce. Ilisidi, malá a léty svaštělá, doprovázená stihlým, šedivějícím Cenedim, velitelem její ostrahy, se rozhlédla a opřela svou hůlku o naleštěnou kamennou podlahu. Když uviděla, že ji čeká jenom on, Jase, Jago a Saidin, usklíbila se. "Vida, vida. Můj vnuk tu nezůstal, aby mě uvítal, ale alespoň že paidhiové mají nějaké vychování. Dobrý večer."

"Nand' vdovo." Saidin se uklonila, Jago se uklonila, on se uklonil. A vzhlédl. Své potěšení nad tím, že starou paní vidí, nemusel nijak skrývat.

"Nand' vdovo," řekl Jase. "Jsem poctěn."

"Zlepšil se," kývla Ilisidi směrem k Jasemu. "Vlasy mu narostly. Dá se mu rozumět."

"Ano, nand' vdovo."

"Tak kdepak je ten můj zatracený vnuk? Je tu, aby mě uvítal? Ne? To nechá vlastní babičku, aby se tu nazdařbůh potácela? Kdepak je ten slavný porcelán?"

"Nand' vdovo, velice rádi vám ukážeme restaurovanou jídelnu."

"Slušné chování. Slušné chování. To byste měli naučit mého vnuka. A taky jeho souseda. My jsme měli zůstat v Taibenu, při tom, jak se tu s námi zachází."

Cenedi se ani neusmál. Ale už takových manévrů zažil spoustu. Zachytil pohled Jago a zůstal u dveří s ostatními příslušníky ostrahy, kteří se vydali do stanice, aby si promluvíli; tak jako Saidin a Jago zůstaly, aby přivítaly zbytek hostů.

Ilisidi byla odhodlaná prohlédnout si vnitřek bytu. Bren jí nabídl rámě a Jase kráčel po jeho druhém boku.

"Nebyla jsem tu už celou věčnost," řekla Ilisidi. "Šťastní bohové, ten staroch tu dvacet let nehnul s jediným kouskem nábytku, co?"

"Já tu bydlím teprve krátce, aiji-ji."

"Tatiseigi nemá žádnou fantazii. Vůbec žádnou. Myslela bych, že mladá Damiri se aspoň zbaví téhle zatracené vázy." Máchla hůlkou a jen o vlasek dotýcnou vázu minula. Jedna ze služek sebou škubla. "Stará paní ji nesnášela. I Tatiseigih matka ji nesnášela. Ale ne, rozstřílejí lilie, ale tu zatracenou vázu ne. Brene-ji, až se vás zase někdo bude snažit zastřelit, slibte mi, že budete mít v místnosti tuhle vázu."

"Jeden to bude mít na paměti, aiji-ma."

Došli do zadních chodeb a ke dveřím, ještě nedávno zahrazeným, které vedly do jasně osvětlené jídelny, Lordi hosté a

ozbrojená ostraha, především Baniči a Algini, tu ve formálních kabátech po kolena postávali před bufetovými stoly naloženými fantastickými jídly. Kuchařka zřejmě od včerejška, kdy byla informována o Strýčkově zvoleném menu, vůbec nespala.

Bren si byl docela jistý, že v programu bude prohlídka kuchyně.

"Tak tady jste!" řekla Ilisidi ve šťastném trojkovém způsobu. Mířila k Tabinimu, Damiri i Tatiseigimu, a bylo na čase, aby paidhiové ustoupili do pozadí, dál od potenciálních předmanželských domluv.

"Budou nějaké potíže?" zeptal se Jase, když se vydali zpátky k předsíni.

"Jenom, když se připlouží 'Sidi-ji do cesty," řekl Bren. Poprvé za dva dny měl opravdu dobrou náladu. "Hlavně jí tak neříkej! Já jí tak taky neříkám. Rozhodně ne tady."

Jase se s Ilisidi už setkal. A věděl přinejmenším o jejích úsečných způsobech; minule ale nerozuměl ani slovo a říct dokázal tak maximálně Šťastné uvítání a Jmenuji se Jason. Nestřílejte.

Znovu došli do předsíně a užili si několik okamžiků samoty s Cenedim, Jago, Saidin a květinami, než se u dveří objevila další skupina. Byl to lord Berigai s doprovodem. Přišel brzo, Bren si byl jistý, že společnost v jídelně je pořád ještě zabraná do předběžného jednání a sotva se už dostala k obecné prohlídce bytu, kterou personál čekal.

Ale věděl, že Berigai, v jehož provincii žil a učil astronom emeritus Grigiji, je mu příznivě nakloněn. A tím pádem je nakloněn i Jaseovi a každému, s kým ho paidhi bude chtít seznámit - ta věc s Grigijem přinesla hvězdárně slušnou reputaci a celá oblast díky tomu prosperovala. Tohle byl velice příznivý začátek večírku, který začne ve formální jídelně několika předkrmy a sklenicí likéru, dokud se nesejde dost hostů.

A dokud se nevyřeší rodinné záležitosti.

Dorazili další hosté. Jasemu zářily oči a rozhodl se zůstat u horkého čaje - to Bren také, a i někteří hosté. Kuchařka jim slíbila, že všechna jídla nebezpečná pro lidi budou označena červenou nebo fialovou zeleninou. Bylo tu několik vznešených hostů (zjevně z Tatiseigihova tábora), kteří trávili hodně času tím, že k paidhiům vrhali kradmé pohledy z kouta a diskutovali o soukromých věcech za hradbou květin.

Další návštěvník; tenhle vyvolal trochu rozruch mezi ostrahou a Cenedi se tiše přitočil k Tanovi, aby to s ním rychle prodiskutoval před jídelnou. A další lord, dokonce bez doprovodu.

Algini se přitočil k Brenovi.

"Nand' paidhi, Baniči si přeje, abyste věděli, že mezi hosty je i lord Badissuni."

Badissuni, pomyslel si Bren. Podíval se na hubeného lorda s vážným obličejem, na kterém jako kouzlem naskočil úsměv, když mu služka nabídla drink. Majitel obličeje přešel k lordům a lady kolem jídelního stolu. Konverzace se zadrhla, jak si ho všimli, a potom statečně pokračovala.

Algini zmizel, nepochybně musel udělat něco, o čem věděla jen ostraha. Problém z Maridu právě vešel, napil se a prousmíval se kolem stolu. Čas od času vrhl na lidi prázdný, ostražitý pohled, kterým atevové častovali podobné novinky.

"Jaké jsou problémy-v-domě?" zeptal se tiše Jase, a tentokrát to byl naprosto správný termín.

"Badissuni, z poloostrova. Posel k Tabinimu. Nezapleť se s ním." Bren si byl jistý, že elektronika ve dveřích obsahuje i nějaký detektor kovů. Bren se zoufale snažil dát si dohromady Badissuniho coby hosta, zatímco příbuzní muže, kterému sloužil (a kterého chtěl zabít: Baniči řekl, že do podzimu bude jeden z nich mrtvý) byli hosty v domě lady Direiso, která byla spojnecem Tatiseigihovi, když vloni kul pikle proti Tabinimu - který byl právě teď s Tatiseigim a Damiri v kuchyni a prohrabával zeleninu, jestli se tam neskrývá kontraband, Bůh je chraň.

Badissuni se usmíval na každého kromě něj a Jaseho: když na ně dopadl jeho pohled, úsměv tam byl, ale ztuhlý a nepřijemný. Bren Badissuniho pohled neopětoval; Jase ano - a tak se Bren přesunul mezi Jaseho a problémy.

"Nadi, neříkejte se na něj. Koledujete si o potíže."

"Nelíbí se mu, že tu jsme."

"To ne," řekl Bren. "Jemu se nelíbí, že jsme vůbec někde."

Ze dveří vyšla Jago - rozhodně hlídala situaci. Cenedi se vrátil, aby zkontroloval vdovu a nepochybně jí předal nějakou zprávu, ale Jago se zaměřila na paidhie a přitočila se k Brenovi.

"To je Badissuni, Brene-ji. Nepřibližujte se k němu."

"Je ozbrojený, nadi?"

"Jediné zbraně tu jsou v rukou tří autorizovaných ostrah: aijiho, aiji-vdovy a lorda Tatiseigihovi. To vás ujišťuji, nadi."

Brenova vlastní ostraha se počítala k aijimu a Saidin technicky patřila k Tatiseigimu, to bylo jisté.

"Nějaké nebezpečí?" zeptal se Jase.

"Buďte opatrný, nadi," varovala Jago. "Nic víc. Je to pozvaný host."

"Kdo ho pozval, nadi?" zeptal se Bren.

"Aiji," řekla Jago - ta Jago, která si přála mít smlouvu na zabití tohoto lorda a která už obsadila střechu s dobrou vyhlídkou v Hagrani. Bren si byl jistý, že je Jago ozbrojená; a že pod jejím kabátem se skrývá pancíř. "Nechodte k němu, nadiin-ji."

"Nadiin." Objevila se madam Saidin a vzala si slovo. "Hostitel navrhuje, aby se hosté odebrali do zrestaurované jídelny."

Zůstali s Jago, zatímco lordi a lady - včetně Badissuniho - odešli. Zůstaly po nich talíře s drobky a pár opuštěných sklenic, které služby rychle odnesly.

"Co se děje?" zeptal se Jase.

"Hlavně klid," řekl Bren, zatímco mřili za ostatními do zrestaurovaných místností. Bylo tam našlapáno hosty, kteří obdivovali lilie, chválili práci řemeslníků a klábosili o loňských událostech, které si vyžádaly opravy. Ozýval se potlesk a zářily odlesky kamer, které se snažily být nenápadné a vrhaly prasátka na lilie a oslepené hosty. Ostraha byla napjatá

a sám Naidiri, náčelník Tabiniho ostrahy, se jim postavil do cesty a rozhodně kamery vykázal z místnosti. Světla zhasla. Začala hrát hudba, prostý píšťalový duet dvou služek, zdatných hudebníků. Hovor hudbu přehlušoval a začal být hlučnější.

Oba lidé našli útočiště u zrestaurovaného vlysu a poslouchali konverzaci. Tatiseigi a dva další lordi provincii diskutovali o menu. Tatiseigi vypadal aspoň trochu vesele - nepočítáme-li pohledy, které vrhal na Badissuniho.

"Jak to snášíte?" zeptal se Bren.

"Myslím, že dobře," odpověděl Jase. Vypadal unaveně - a ono to bylo unavující, držet krok s rychlým překládáním. Jase byl na pokraji sil.

"Tak mi povězte," přitočila se k nim Ilisidi, jedna z mála atevů, kteří výškou příliš nepřesahovali člověka, "jak se vám líbí život na zemi? Je to tu jiné než na lodi, že, nand' paidhi?"

Jase se na něj zoufale podíval.

"Odpovězte," řekl Bren. "Nand' vdovo, já mu zařídil, aby si dával pozor na jazyk."

"Je to jiné," řekl Jase. "Děkuji, nand' vdovo."

"Mnohem lepší," řekla Ilisidi a opřela se o hůlku. Pouhou svou přítomností kolem nich vytvořila trochu volného prostoru. "Když jsem vás viděla naposled, tak jste nasedal na letadlo do Šejidanu se dvěma lidskými ženami, a ty pak mřily na ostrov. Jakkpak se jim tam vede, nand' paidhi?"

"Mám kontakt se svou společnicí z lodi, nand' vdovo. Vede se jí dobře, děkuji."

"A nand' Hanksová?"

Nand' Hanksová, to tak. Ilisidi pro Deanu Hanksovou nikdy nepoužívala zdvořilostní oslovení. Brenovi se rozbušilo srdce a únava i hluk se ztratily v přílivu adrenalinu.

"Nand' Hanksová se mnou není ve spojení, nand' vdovo."

"A vaše společnice je?"

"Aiji-ma." Bren se zhluboka nadechl. "Jak se vám líbí lilie?"

Ilisidi se zašklebila. "Já si říkala, jak si vás pro sebe utrhnu, Brene-ji." Chytila ho za ruku a on s ní musel jít. Jaseho světil ostraze.

"Sousedé budou mluvit, aiji-ma."

"Jen ztropme skandál." Opřela se o jeho ruku a nasměrovala ho k oknům. "Á, městský vzdoušek. Měl byste se vrátit do Malguri."

"Kéž bych mohl, aiji-ma."

"Myslím, že pokud to můj rozvrh dovolí, pozvu o slunovratu na víkend astronoma emerita. To by mělo být zajímavé, nemyslíte?"

"Když jsem to tam viděl naposledy, tak stříleli po cizincích, aiji-ma."

"Oni potřebují nové myšlenky. Velmi by mě potěšilo, kdybyste tam byl, nadi. Zvažte to. Malguri v létě. Projížďky ve člunech na jezeře. - Mohl byste," dodala vdova s ďábelským úšklebkem, "vzít toho milého mladíka. Má potenciál."

"Mám pomáhat svému sokovi, se kterým zápolíme o vaši přízeň, aiji-ma? To mi rve srdce."

"Ale, jeden slyšel, že vy jste věnoval svou přízeň jistě osobě z vašeho domu, nand' paidhi. Nemělo by mě to urazit?"

Bren se zděsil. Měla na mysli Barb nebo snad - Bůh mu pomáhej - Jago?

Nebezpečná oblast. Bren si nikdy nebyl jistý, kdy jsou Ilisidiny romantické fantazie vtip a kdy je myslí smrtelně vážně.

"Aiji-ma. S vámi se nikdo nemůže měřit. Moc mi chyběly naše společné snídaně."

Ilisidi se zasmála a sevřela jeho ruku. "Lichotníku. Ukradnu si vás do Malguri samotného při bleskovém nájezdu a prostě vás už svému vnukovi nevrátím - beztak vás dost neoceňuje." Závěsy se kolem nich vzedmuly a Ilisidi zvažněla.

"Takhle by vás někdo chtěla zavřít Mosfeira. Střeďte se té ženské."

"Hanksová?"

"Hanksová!" Znělo to jako přísaha. "Já vás varuji, střeďte se jí."

"Já se jí vystříhám. Každým coulem. - Mohl bych se na něco zeptat, aiji-ma? Měl bych se také obávat atageiniského lorda?"

"To je troufalost, Brene-ji."

"To si dobře uvědomuji, aiji-ma. Ale nevím o tom, že byste mi někdy lhala."

"Naložila jsem vám plnou náruč lží, nadi! Kdy v našich hovorech nebyly lži?"

"Tehdy, když jsem se spolehl na vaši radu, aiji-ma. Když jsem byl opravdu vydán napospas pravdě ve vašich bludištích, nikdy jste mě nenechala ztraceného, aiji-ma."

"Ach vy zloději ženského rozumu! Říkám, že jste lichotník!"

"A já říkám, že jste moudrá žena, aiji-ma, a celý se svěřuji do vaší tolerantní péče. Mám se vystříhat atageiniského lorda?"

"Střeďte se Direiso. Tak jako musí i on. Tak jako musí ten vyděšený hlupák Badissuni."

"To naprosto chápu."

"Jste moudrý muž. Kéž by takový byl i Tatiseigi."

Bren téměř přidal podobnou a stejně naléhavou otázku o současných vztazích lorda Geigiho s Direiso a s Tatiseigim, ale okamžitě si to rozmyslel. Geigi jel k záchraně Jaseho a Yolandy Merchesonové po Ilisidině boku, a to poté, co ho Ilisidi opakovaně a výslovně nazvala hlupákem. Bren věřil, že v matoucí Ilisidině odpovědi, že Tatiseigi se musí střežit Direiso, se ve třech bodech skrývala čistá pravda: že se něco dělo, že Tatiseigi si stále nebyl jistý svým man'či a že Direiso představovala velký problém.

Ale co se týkalo Geigiho vztahu k Ilisidi, možná byl Geigi jako ryba - lepší nechat ho rejdit pod povrchem politických vod, kde by mohl nerušeně plavat a zařizovat své záležitosti.

Ale když přišlo na Direiso, třeba Ilisidi měla informace, o které by se s ním podělila. Konkrétně naznačovala, že by byla ochotná mluvit o Hanksová, ale Bren si připravil otázku, jednoduché Ale co je s Direiso a Tatiseigim - kterou by obešel vztahy manželky nebožtíka Saigimiho s Geigim a s Direiso.

Badissuni a Tatiseigi spolu právě hovořili a zdálo se, že o něčem vážném a naléhavém.

"Nand' paidhi." To byla služka, která mu podávala zprávu.

Volá vás lidský muž, stálo tam. Něco se stalo matce, nic jiného Brena nenapadlo; a jeho tvář možná ještě víc pobledla. Možná vypadal stejně omráčeně a nechápavě, jako se na okamžik cítil, vystavený napospas úplně jinému vesmíru.

14

"Nějaké potíže?" zeptala se Ilisidi.

"Odpusťte. Hovor z Mosfeiry. To může počkat." Sledoval Badissuniho a Tatiseigiho, kteří spolu krátce promluvili a potom se rozešli. Tatiseigiho okamžitě obklopili zvědaví a méně disciplinovaní ateové. Další se spekulativním zájmem prohlíželi Badissuniho, kterého - Bože! - si převzal ke krátkému hovoru Tabini.

A jeho matka - zatraceně, on to musel vědět.

"Běžte, běžte, běžte," řekla Ilisidi, "vyříd'te si svůj telefon. A pak se vraťte. Já zjistím klepy. Je jasné, že vás něco trápí."

Její tvář neprozrazovala absolutně žádné obavy. Ostrý velitelský hlas nešlo neuposlechnout a Bren pochopil, že nedokázal ovládnout svou tvář a prozradil věci, které by si raději nechal pro sebe.

Ale on chtěl vyříd't ten telefon. Ilisidi ho propustila. A možná se dozví víc, než by mohl on - nebo než by mohla ona, kdyby byl s ní.

Ustaraně se podíval, kde je Jase. Tiše stál v koutku, bavil se se svou ostrahou a neměl žádné potíže. Jago ho sledovala, když prošel kolem ní na cestě ke dveřím. "Volají mě z ostrova," řekl jí. "Jdu do kanceláře. Hned se vrátím."

"Ano," řekla Jago a doprovodila ho až ke dveřím. On si dělal takové starosti, že ho vůbec nenapadlo, že by to celé mohla být léčka s cílem vlákat ho do pasti. Jago se držela nablízku a zaujala pozici na chodbě - on pak přešel do soukromé kanceláře. U dveří stála služka.

Vešel a zvedl telefon. "Haló?" řekl. "Tady Bren Cameron."

"Brene, tady je Toby." Byl to tón hlasu, který skoro ani neznal. "Říkal jsem si, že bych měl radši zavolat."

"To bych tedy řekl, že bys měl zavolat. Jak na tom jsi? A jak je matka?"

Toby se odmlčel a ta pauza řekla víc než dost. "Měla infarkt. Malý. Jak se daří tobě?"

Bylo to lepší než jeho nejhorší obavy. Podlamovala se mu kolena. Sedl si. "Vede se mi dobře. Vyříd' jí to. Poslouchej, chci, abys zavolał Barb a řekl jí, aby zavolala mně."

"Ne. Ne! To ty přijed' domů, Brene. Jestli chceš zaříd't nějaké svoje zatracené věci, tak si je přijed' zaříd't a pak se vrať a postarej se, o co se musíš postarat! Přestaň po své rodině chtít, aby tyhle věci snášela! Máma jde tenhle týden na operaci. Ona chce tebe, Brene. Chce, abys tu byl."

"Nemůžu tam být."

"Já tady ve městě taky nemůžu být, a jsem tu! Nemůžu opustit svůj dům a svoji práci, ale opustil jsem! Jill nemůže zvedat telefony, aby ji neotravovali nějakí blázni! Museli jsme všichni odjet z domova a přijet sem, a nemůžu svoji rodinu nechat ani jít přes ulici do parku! Víš, co dostalo mámu do nemocnice, Brene? Byls to ty. Lidi jí házeli barvu na barák, její domácí chtěl, aby se vystěhovala -"

Bren se snažil promyslet si věci, které slyšet nechtěl a věci, které slyšet musel - a nesměl zapomínat, že na obou stranách průlivu se všechno nahrává. "Toby. Zavolej mi do kanceláře. Zeptej se Shawna -"

"To jsem udělal! Nemůžu se mu dovolat! Ani jedno z těch čísel, cos mi dal, už nefunguje, a já ani nevím, kde je tenhle týden jeho kancelář, jestli se dá věřit novinám!"

"Co je v novinách, Toby? Oni zrovna ne-"

"Ne, ne, ne! Já za tebe nebudu dělat tvoji práci! Jsem tvůj bratr, ne úředník na ministerstvu vnitra! A chci, aby ses vrátil, Brene. Chci, aby ses vrátil kvůli mámě! Jeden týden, jeden mizerný týden, to je všechno, co chci!"

"Já nemůžu."

"K čertu s tím, ze nemůžeš! Řekni aijimu, že by tvoje matka mohla taky umřít, zatraceně, a že tě chce vidět!"

"Toby -"

"Aha - sakra, já zapomněl. Ty jim nemůžeš vysvětlit city, že? Chybí jim na to spoje. No, ale co ty, Brene? To je pro tebe tvůj úřad všechno a pro rodinu ti už nic nezbyvá?"

"Toby."

"Já nechci tvoje výmluvy, Brene. Já jsem tě kryl a kryl, neřikal jsem ti pravdu, protože by tě to rozrušilo. Ale teď ti pravdu říkám, máma je v nebezpečí života a já nemůžu odvézt svoji rodinu domů a strašně se bojím, že než se vrátím, někdo mi vypálí barák!"

"Vydrž, Toby. Už to nebude dlouho trvat."

"To nemůžu! Sakra, já ani nechci! Už mě unavuje pořád vysvětlovat, co děláš! Už to nechápeme ani my - jak to sakra máme vysvětlovat sousedům!"

"Víš zatraceně dobře, jaká je situace, Toby. Tohle mi nepovídej. Ty víš, co se děje ve vládě a jakou hru hrají."

"O čem to mluvíš? O čem to mluvíš, Brene? Tak teď jsme nepřátelé my?"

"Říkám ti, zavolej Shawnovi!"

"A já ti říkám, že Shawново číslo už nefunguje a že na policii nám neberou telefony, Brene, zkus tohle! Ty nejsi zrovna populární a oni si to vylévají na mé rodině a na naši matce!"

"Špatně. Špatně, Toby! Není to celý ostrov, je to banda zbabělců, kteří se za denního světla -"

"Jsou to naši sousedé, Brene. Jsou to moji sousedé, co se mnou nemluví, lidi, které znám už deset let!"

"Tak si najdi nové přátele, Toby!"

"To ale nefunguje u mámy, Brene, tohle nefunguje v dome, kde bydlela celé roky a kde ji teď už nechtějí. Kdo jí tohle udělal, Brene? Co na tohle řekneš?"

"Zapletl ses se špatnými lidmi."

"O čem to mluvíš? O čem to mluvíš, Brene? Já ti nerozumím."

Bren byl zvyklý, že se jeho city setkávaly s tichem. Byl tlumočník, technický překladatel, diplomat z nutnosti a lord atevské Asociace kvůli koopci. A teď z něj promluvila ublíženost a zlost z té nejdětinštější možné úrovně. Možná proto, že tohohle mentálního věku se dotkl ten argument. V tomhle věku se s Tobym naposled podělili o to, co cítili. Toby se odstěhoval na pobřeží. Bren se tehdy domníval - a domníval se to dodnes - že to udělal proto, aby se dostal dál matky. On odešel na univerzitu a naučil se tomu, co měl využít ve své práci, takové, jaká měla být. Což nebylo tohle.

"Vyříd', že ji miluju," řekl a zavěsil.

Slabé cvaknutí přerušilo životně důležité pouto a Bren věděl, že už ho nikdy nezíská zpět. Díky výcviku ale nebylo nic z toho na jeho obličej znát. Díky výcviku se nijak neprozradil. Prostě tam chvíli seděl, kolem něj znovu vyvstávaly obrysy kanceláře atevské dámy a ticho vytvořené cvaknutím začaly znovu přehlušovat zvuky večírku. Bren věděl, že musí vstát a začít jednat s velmi nebezpečnými atevy. Musel se ujistit, že je Jase v pořádku.

A musel nějak dokončit rozhovor s Ilisidi, uklidnit se a soustředit a dělat svoji práci.

Když se s něčím důležitým nedalo nic dělat, tak jste to odložili. Strčili jste to do škatulky ve své hlavě, zavřeli ji a nemysleli na ni - ne když jste museli něco udělat.

A jakmile to udělá, k čertu s tím vším! Zlobil se na Tobyho, který věděl věci o vládě a mohl mu je říct, důležité věci, ale on to neudělal, neudělal by to ani kdyby to byla otázka války a míru. Tobyho klid byl narušený. Tobyho život vypadl z vyjetých kolejí. Toby na něj měl osobní problémy, které před ním rodina kdysi tajila - Toby mohl být dost chlap na to, aby tenhle týden mlčel a vydržel, sakra, protože on, Bren, odsud nemohl udělat vůbec nic.

Jenomže ono to trvalo už pár týdnů. A Tobyho to začalo unavovat.

Ve dveřích se objevila Jago. V ruce měla vysílačku. Brena napadlo, že možná přímo poslouchala jeho rozhovor, přenášený ze stanice ostrahy v předsíni. Tady se sledovalo všechno. V poslední době se o tom moc nemluvilo, bylo to prostě něco, co jeho personál dělal, aby udržel krok s událostmi, aniž by se mu musely vysvětlovat.

A ono to někdy bylo lepší.

"Aiji o tom ví, nadi-ji."

Ne Brene-ji, ne žádné familiární oslovení, ale odtaziťá formalita kombinovaná s osobním oslovením. Jago byla oficiální.

Bren byl vděčný za profesionální odstup. Jago měla sakra větší ohledy než jeho bratr.

"Moje man'či," řekl, aby přešel k jádru toho, co určitě dělalo atevům starosti, "je stále k úřadu a k aijimu, nadi. To mu můžete vyřídít."

"Přál by si s vámi mluvit, ale nemůže nepozorovaně opustit jídelnu ani tam s vámi soukromě hovořit. Přes vaši ostrahu vám tedy sděluje, že by vám velmi doporučoval brzy přijmout nabídku, kterou vám už dříve učinil: kdykoli se tak rozhodnete, smíte odvézt členy své domácnosti na pevninu a on jim zajistí bydliště a pozemky, nadi-ji, jaké odpovídají muži ve vašem postavení. Pokud ho požádáte, přednese mosfeirské vládě důrazný požadavek, aby byli okamžitě přepraveni přes průliv, a to se vším jejich majetkem. Uvědomuje si nároky kladené na osoby z vašeho domu, i vaši obtížnou pozici, nadi-ji, a je ochoten zajít daleko, aby zajistil jejich bezpečí."

"Vyříd'te mu -" Když se naposledy Tabini snažil něco získat od mosfeirské vlády, začal vyhrožovat, že zastřelí Deanu Hanksovou, pokud mu nepošlou zpátky jeho, a to do čtyřadvaceti hodin. Tabiniho nabídka mohla mít mezinárodní dopad. A měla svou váhu, i když Bren netušil, zastřelením kterého lidského úředníka by Tabini mohl vyhrožovat tentokrát. "Vyříd'te mu, že jsem vděčný. Vyříd'te mu - já si jeho zájmu velmi cením, dokonce -" Málem řekl, "dokonce víc než dobrého mínění své rodiny"; a věděl, že za daných okolností a při jeho povinnostech by to byla pravda. Vztek a ublíženost to málem potvrdily. "Dokonce víc než vlastního života, nadi. To mu vyříd'te. A také, že se vrátím, až se uklidním, což by nemělo trvat dlouho."

"Vyřídím mu to, nadi."

Jago zmizela a Bren měl znovu zdání soukromí, ale nepochyboval, že Jago odešla maximálně tak na chodbu, kde zprávu předala dál. Aby se uklidnil, pokusil se rozšířit svůj záběr, připomenout si, kolik je toho v sázce pro tři národy (počítáme-li loď zastupovanou Jasem) a jakou mimořádnou poctu mu Tabini nabízí.

Měl pro to státní důvody, musel si Bren připomenout. Stejně zatracené státní důvody, které do dostaly tam, kde teď byl.

Zavěsil vlastnímu bratrovi.

A nevrátí se domů.

Fakt. Fakt. Fakt. Nic to nemohlo změnit, nic, co by strhlo bariéru mezi národy rychleji než to, co dělal. Takže - dvakrát se zhluboka nadechnout a zpátky do práce.

Vstal a vyšel na chodbu. Jak předpokládal - Jago tu čekala. V dále probíhaly rozhovory pro televizi a v jasném osvětlení se míhali hosté. Bren přešel s Jago zpátky do přeplněné jídelny, ve které se už začínaly projevovat účinky nejen sladkostí, ale i alkoholu a alkaloidů. Zvuk rozhovorů začal spíš připomínat hluk metra pod budovou. Jase byl stále v bezpečí tam, kde ho zanechal; a protože Bren teď neměl zájem mluvit s Jasem nebo odpovídat na lidské otázky, zamířil k Tabinimu, který tu stál s Damiri a Baničim.

Tabiniho obvyklá ostraha se momentálně ochomýtala daleko blíž Tatiseigimu, který se bavil s Ilisidi.

"Aiji-ma," řekl Bren tiše a uklonil se. "Slyšel jsem vaši štědrú nabídku. Předložím ji při nejbližší možné příležitosti, ale -" Byl v koncích. "Já nevím, jak bych je přesvědčil, aiji-ma. Kéž bych mohl."

"Já bych řekla," prohlásila Damiri, "že je to past, nand' paidhi. Oni chtějí, abyste si dělal starosti a odjel tam. Ten útok na dům vaší matky nepochybně souvisí s tlakem na Asociaci a nehorázným chováním vaší vlády. I smrt Jaseho otce je mi podezřelá, ale nevím, jak ji zařadit."

Bren cítil stále větší šok. On byl ochotný představit si souvislosti tam, kde možná žádné nebyly. Jednal s atevy. A atevské mysli vnímaly souvislosti, které dokázal spatřit také, ošklivé a hrozivé souvislosti; jenomže teď byl ponořený tak hluboko do jejich jazyka, že se začal bát vlastních podezření. "Já také ne, daja-ma, ale rozhodně se nad tím hluboce zamyslím."

K aijimu přistoupil další ateva, lord ze severozápadního pobřeží. Zjevně čekal, až na něj dojde řada. Bren se rozhodl, že řekl, co říct chtěl. Takhle se alespoň nemusel chvíli brodit ve složitostech atevštiny. S příslušnými zdvořilostmi (už zcela automatickými) odstoupil stranou -

A stanul tváří v tvář lordu Badissunimu.

"Nandi," řekl.

"Nand' paidhi." Vytáhlý, nešťastně vyhlížející lord se na něj přísně zadíval. "Jeden by rád řekl, že vaše ostraha je nesmírně přesná."

Co na to říct? Srdce mu bušilo. "Inu, jsou z Cechu, nandi."

"Teď vás máme dva," řekl lord. "Hanksová také mluví za vás?"

"To rozhodně ne, nand' Badissuni. Já nesouhlasím s jejími výstřelky a ona by mě nejraději viděla mrtvého."

"To jeden slyší," odpověděl Badissuni. "Ta věc s nadsvětelným pohonem, je to lež?"

"Ne, nandi."

"Ta loď poletí?"

"O tom nepochybují, nandi. Není v tom žádný podvod."

"Jednoho to zajímalo," řekl Badissuni a beze slova se odvrátil.

To bylo víc než jen zájem. Atevové na něj koukali. Měl pocit, že ho Badissuni využil jako politickou rekvizitu. Mluvil s paidhim. Nechal se vidět, jak mluví s paidhim. Tak jako se nechal vidět, jak mluví s Tatiseigim a všemi ostatními. Bren nikde neviděl Jago. Ta by asi nesouhlasila s tím, že ho někdo takhle využil; a Tabini asi také ne, i když toho chlapa sám pozval.

Bren ustoupil do rohu ke dveřím, vedle porcelánového stolku na odkládání sklenic. Stál tam Jase s drinkem v ruce a mluvil s Durenim ze své ostrahy.

"Co to bylo?" zeptal se Jase. "Stalo se něco?"

Záblesk tmavě a bledě zelené Brenu upozornil, že se blíží někdo z domu. Když se otočil, spatřil samotného lorda Tatiseigim v doprovodu neúnavné Ilisidi, jak prochází kolem nich. Zřejmě měl rozhovor pro televizi; ty se natáčely hned za dveřmi.

"Je všechno v pořádku?" zeptal se Jase, a v tomhle slova smyslu ano, bylo. Brenovi se ulevilo.

Potom se ozvalo prásknutí.

Ostraha se pohnula. Všichni se hnuli. Tatiseigi a Ilisidi stáli ve dveřích a Bren vůbec nepřemýšlel - prostě strčil Jaseho na zem, zatímco ten skočil po lordu Tatiseigim.

Lord Tatiseigi pokračoval k zemi spolu s ostatními, kteří se tam vrhli sami - Bren ležel, napůl chráněný Durenim; všichni byli přitisknutí k zemi a ostraha kolem aijih, která vypadala, že ani nemá zbraně, se najednou proměnila v příkrčenou bitevní linii ježící se pistolemi.

"Vybuchla žárovka!" zakřičel někdo za dveřmi. A opravdu - bylo tam nějak temno. Místností s liliemi se rozlil smích. A další smích. A Durenimho znechucené mumlání a omluvy. Že prý doufá, že mu neublíží.

"Ale vůbec ne," řekl Bren a přijal nabízenou ruku, aby mohl vstát.

Jase byl mezitím ve velmi důvěrném kontaktu s velice uraženým lordem Tatiseigim. V tu chvíli se ve dveřích rozzářilo světlo a televizní kamery začaly celý ten zmatek živě přenášet. Tatiseigi se zoufale snažil vstát - a Jase vyskočil na nohy čileji.

"Nandi," řekl chabě Jase a ustupoval dozadu ve snaze zmizet. Ale kamera ho neúnavně sledovala a u jeho ramene byl zčistajasna reportér s mikrofonom.

"Nand' paidhi," řekl reportér, "to byl vzrušující okamžik."

"Myslím, že spíše nebezpečný," odpověděl zcela správně Jase a Bren po něm sáhl, popadl ho za ruku a vystrčil ho ze světla reflektorů. I lord Tatiseigi unikl kamerám. "Přeje si vyjádřit svou omluvu, nand' Tatiseigi, a svou hlubokou starost." Nezmínil se o tom, že k pádu došlo částečně proto, že Tatiseigi se nijak nerozpakoval šlapat po ostatních atevch, aby se dostal ke dveřím, a neřekl ani, že se Jase pokusil strhnout k zemi dospělého atevu, aby ho ochránil.

"Jistě to mohlo být vážnější," řekl Tabini. Koutkem oka Bren zahlédl, jak si vesele vykračuje mezi těmi, kdo padli na zem, včetně pobavené Ilisidi, které Cenedi pomáhal na nohy. "Babičko-ji?"

"Rozhodně to je vzrušující večírek," prohlásila Ilisidi. Kamery ve dveřích stále běžely. "Co bude jako moučník, nandi?"

Ozval se smích. A Tabini, který nikdy za babičkou nezaostával, pokračoval, a oko kamery to přenášelo po celém kontinentu: "Nand' Tatiseigi! Dobré, dobré a rychlé! Naše první linie obrany a musím říci, že na atageiniského lorda jste se držel zpátky, jinak by nezůstal stát ani jeden kameraman. Můj otec vás nazval nejlepším střelcem v údolí, není-liž pravda, nandi?" Tabini ukázal na kameramana ve dveřích. "Ven, ven, nadiin! Vy a vaše vybuhující světla! Vyneste je ven, ven! Lilie jste viděli! Už jste se dost nakoukali přes naše ramena! Nechte nás užít si večer."

To byla aijihova slova. Aijihova ostraha zasáhla fyzičtější a světla, na nichž závisely kamery, všechna najednou zhasla; někdo se dostal k pojiskám. Světla pohasla, kamery se stáhly.

Bren si uvědomil, že pevně svírá Jaseho ruku a pustil ji.

"To je v pořádku," řekl mu v mosfei'.

Ale Jase atevsky odsekl: "Myslel jsem, že nakupují."

Okamžitě nastalo zahanbené ticho. Potom se atevové v doslechu rozesmáli.

"Střílejí," řekl Jase a zrudl. A vyletěl ze dveří a ještě ani nezmizel z dohledu, když ho ostraha odrazila zpátky dovnitř. Byl rozzlobený a zmatený.

Lord Badissuni, vyvedený z míry, seděl v křesle u rostliny v květináči a vypadal vyděšeně. Těžko říci, zda z obavy o svůj osud, nebo kvůli vzpomínkám na palbu.

"Je to dobré, Jasei," řekl Bren. "Vedl sis skvěle."

"K Atageinimu," poznamenal někdo poblíž nich. "Všimli jste si? K Atageinimu, napadlo by vás to?"

Sám lord Tatiseigi mluvil a vtipkoval, i když trochu oťřeseně, s Ilisidi a Damiri. Tabini mluvil velmi vážně s ministrem obrany; a madam Saidin přešla k atageiniskému lordovi, stejně jako ostatní, a vyjadřovala naději, že se mu nic nestalo. I novináři se asi styděli, a také se báli. "Jago-ji," řekl Bren, "jeden by si přál, aby novináři tuhle záležitost zmínili v dobrém světle. Vyřídte to nand' Saidin."

"Jeden rozumí," řekla Jago a tiše přešla k madam Saidin. Ta přikývla, podívala se na lidské hosty své paní a odešla ven. Osvědčená atageiniská diplomacie si už s novináři poradí. Jago odešla za ní, a potom i Cenedi a Tabiniho osobní strážce Naidiri.

Jase byl velmi tichý. Ale Jago se vrátila a řekla, že štáb je uklidněný. "Teď to tam přenecháváme mladším příslušníkům a nabízíme štábu formální jídelnu. Nand' Saidin jim objednala jídlo a pití a požádala je, aby nepřekračovali bezpečnostní perimetr. Nand' Naidiri je ujistil o aijiho dobré vůli a navrhl rozhovor s Atageinim."

Adrenalin v jejich žilách začínal mizet. Televizní přenos měl pokračovat už jenom půl hodiny. Díky událostem tohoto večera se atageiniský lord nedostal do televize v historickém bytě a ve svém plánovaném rozhovoru o liliích, ale mohlo to dopadnout mnohem hůř a nikdo nemohl být obviňován kvůli vadné žárovce a přehnané reakci místnosti plné příslušníků Cechu s prstem na spoušti.

Nižší lordi a hodnostáři začali přicházet k paidhiům a jeden z nich, Parigi z jakéhosi městečka na západě, položil Brenovi delikátní, téměř zapovězenou otázku: "Jeden poznamenal, nand' paidhi, že paidhiové se vrhli k ochraně domu."

Bren skočil po Jaseovi, protože myslel, že si neuvědomuje nebezpečí; a Jase skočil po Atageinim, asi proto, že mu Bren vtloukal do hlavy, jak je Tatiseigi důležitý. Možná to atevům něco říkalo, že Jase okamžitě chránil atageiniského lorda. Ale neříkalo to ani zdaleka to, co si atevové mysleli.

"On nemluví plynne atevsky, nand' Parigi, ale já myslím, že to všechny vyděsilo. A Jase-paidhi věděl, že lord Tatiseigi by mohl být terčem; nezapomínejte, my jsme lidé a neděláme tedy závěry o man'či - man'či nás často vyděsí, neříká se to tak v mačimi?"

"Mě to rozhodně vyděsilo," zasmál se lord Parigi. "A moje dcera, která mě už rok prosí, abychom se zúčastnili večírku u dvora, si byla jistá, že jsme v mačimi - možná je to trochu víc vzrušení, než na co jsme my venkované zvyklí.

S takovými atevy se Bren skoro mohl uvolnit. A s dobrou vůlí, kterou nabízeli. "Tohle je vaše dcera?" Byla v onom ošemetném stadiu, do výšky dorostla, ale váha jí ještě chyběla: samý loket a koleno. Ale rozrušená, a jak. "Jsem velice poctěn. Nand' Jasei, tohle je - nejstarší? Je to ta nejstarší? Dcera lorda Parigiho. Caneso, pamatují si to správně? Z -"

"Z Laiginu, lorde paidhi." Mladou dámu těšilo, že s ní hovoří někdo, kdo sice technicky vzato byl lord, ale neměl žádné pozemky; Bren se rozhodl si jejího uklouznutí nevšímat: bylo povzbudivé, že i ateva si mohla něco takového splést.

"A v Šejidanu jste poprvé?" zeptal se jí Jase.

Nálada se možná ještě zlepšila, alkohol mizel rychleji a když někdo upustil skleničku (naštěstí nikoli historickou) a ta se roztříštila na dlažbě, ozval se smích. Mladá dívka se začala smát s ostatními a její otec ji raději odvedl stranou.

"Na večírek v tomto patře," poznamenala Ilisidi, když procházela kolem, "je to nevázaná zábava. Se skliznovými tanci v Malguri se ovšem měřit nemůže. - Jasone-paidhi, Tatiseigi vaši záchranu přežije."

"Zlobí se lord?" podařilo se Jasemu zeptat se. Včas si vzpomněl, že musí dodat: "Nandi?"

"Já myslím, že se vzpomátuje." Na Ilisidi se nikdy - nikdy - nesmělo hned napoprvé tlačit, i když jste v jazyce pokulhávali. Její odpověď byla tím pádem úsečná a nepříliš nadšená. "Pojďte, Brene-paidhi, pomohu vám napravit reputaci vašeho neodbytného asociovaného." A to už Brena chytila za paži a vši silou ho táhla za sebou.

"Neměl bych spouštět Jaseho z očí, nand' vdovo."

"Á, vždyť je hned tady." K jeho nelibosti ho Ilisidi zavedla přímo k Tatiseigimu. "Vyhovte jeho lordstvu, chtělo by vám položit pár přímých otázek."

"Nic takového nechci," zabručel Tatiseigi. Možná bylo načase ustoupit - ale taky na to mohla být ta nejméně vhodná doba. Ilisidi v podobných věcech nežertovala. A, k čertu s ní, teď už byla kdoví kde a vytratila se z konfrontace.

"Nandi," řekl Bren, uklonil se a zašátral v hlubinách svých zdrojů, aby našel nějaký kompliment. "Vaše rychlost a vaše trpělivost s mladým, pomýleným mužem byly všem zjevné."

"Jeho hloupost byla opravdu zjevná, nand' paidhi!"

"Vrhl se mezi vás a možné nebezpečí, protože věděl, jaký význam máte pro aijiho. Bohužel - on postrádá ladnost a váhu Cechu."

"Význam pro aijiho, nandi? Moje neteř se peleš s tímhle taibenským zázrakem! A vdova není o nic lepší - stýká se s lidmi a astronomy."

"Obávám se tedy, že já stojím ve vašich očích ještě mnohem níž, neboť já k těmto osobám chovám hluboký respekt a musím je hájit."

"Lidi! Stvořitelé strojů! Znečišťovatelé dobrého vzduchu! Znesvětitelé země! Ani éter samotného vesmíru před vámi není v bezpečí!"

"Moje práce ji neznesvětila, nandi. Moje práce ne." Atageiniský lord na něj zvedl hlas. Bren mu to oplatil. Možná to byla chyba, ale vdova s tímhle atevou zjevně vycházela a ta se nekrčila před nikým. "Doufám, že má práce přinese něco

dobrého atevům i lidem, lorde Tatiseigi. A také Jase, který mimochodem nemá neprůstřelnou vestu. Dobrý večer, nandi."

Tatiseigi ho dokonce chytil za rukáv. To nemělo obdoby; Bren si náhle uvědomil, o kolik je menší a slabší než atageiniský lord. Oči atevů svítily odraženým světlem, a ty Tatiseigio se zlatě leskly.

"Znesvětitelé, povídám."

"Ne, lorde Atageiniů. A já k vám chovám stále dobrou vůli, i přes vaše útoky."

"Proč? Jste hlupák?"

"Ne, nandi. To je kvůli aiji-vdově, která hájila vaše zájmy před aijim i před ostatními a poradila totéž mne."

"Ach, aiji-vdova, že? To má tak malý vkus?"

Ještě žádný ateva Brenovi zdvořile nevmetl do tváře takovou urážku, alespoň ne osobně.

"To mě rmoutí," řekl a vložil do hlasu veškerý chlad, který našel. "A ona o vás mluvila tak dobře."

"Taková drzost."

"Nadi." Nikdy se mu nesnilo, že by někdy lorda Asociace oslovil takhle. Mluvili jako sobě rovní nepřátelé. Ale udělal to. A Tatiseigi nepustil jeho rukáv. "Zklamete svou neteř."

"Jak to?"

"Protože i ona o vás mluvila dobře. Ujišťuji vás, že lodní paidhi nechtěl nic víc než vás zachránit. Že to zachytily kamery, to bylo buďto nešťastné - nebo příležitost. Jako zástupce vlád bych vám, nandi, doporučoval, abyste vzal svou ostrahu, zašel za novináři a udělal rozhovor v jídelně. Taková zpráva se dostane do vysílání stejně často jako ta druhá, stále to bude v tomto bytě a často ji budou opakovat, protože poskytne pohled do další místnosti zdejší historické rezidence. A, a radím vám, abyste o nand' Jaseovi mluvil dobře, neboť jen tak smažete vzpomínku na tu vzájemnou nedůstojnost před zraky milionů. Raději hrajte lorda, pro kterého jeden z paidhiů riskoval vlastní život!" Nastalo naprosté ticho. Hudba hrála. Kolem nich pokračovala konverzace.

"Říkám, že je to nestydatost."

"Kvůli vdově vám dávám tuhle radu, přestože jste mě o ni nežádal."

"Kvůli ní zvážím radu a ne její zdroj." Tatiseigi ho pustil a zadíval se na něj. Bren pohled opětoval. Musel kvůli tomu zaklonit hlavu.

Potom si ke svému naprostému zděšení uvědomil, že za ním stojí Tabini a stál tam zřejmě celou dobu.

"Já bych vám to také radil, lorde Tatiseigi," řekl Tabini. "Vaše neteř bude stát při vás. A lodní paidhi také."

Při svém strýci. Jako blesk z čistého nebe. Možná to bylo potřeba, po tom, co udělal Jase. Ale řešení to rozhodně bylo.

Podíval se po Jasem, ten byl pořád v koutku u dveří se svou ostrahou. Kolem něj se ale shromáždil malý hlouček hostů. Bren požádal o dovození vzdálit se, přešel k Jasemu a vysvětlil mu situaci.

Jase moc neřekl, leda v mosfei: "Já myslel, že byl v nebezpečí. Co ode mě chtějí?"

"Aby ses objevil," řekl. "Lord je svolný."

"Tohle nezvládnu," řekl zpanikařené Jase.

"Ale zvládneš," řekl Bren. "Ty to zvládneš, Jasei. Musíš."

"Ne," řekl tiše Jase, a v tu chvíli Brenovu pozornost zaujala Jago.

"Nand' paidhi," přivolala ho, a on odešel k nejextravagantnější expozici porcelánových lilií u severní stěny. Tahle část utrpěla při útoku nejméně a velká rostlina v květináči tu zajišťovala odstup od davu a tiché místo na šeptání. "Nand' paidhi, velice nerada vám přidělávám starosti, ale ten chlapec z Duru už podruhé pronikl do metra."

"Ale k čertu!" Uvědomil si, že pořád ještě mluví v mosfei a na okamžik ztuhl.

"Ten chlapec," řekla Jago, "má velké potíže s bu-javidskými strážemi. Varovali ho. Viděl zprávy, zřejmě z nějakého hotelu pod kopcem. Zapsal se do tří."

"Cože? Do jakých hotelů?"

"Jeho chování, nand' paidhi, je eminentně podezřelé. Zapsal se do tří různých hotelů, aby svedl ostrahu ze stopy."

"Tak mladý chlapec -"

"Já jsem se s ním nesetkala. On není z Cechu. Ale jeho tahy jsou provokativní a mohou mít velice vážné důsledky."

"Jak moc vážné?"

"Došlo ke střelbě, nand' paidhi. Zastavil se, když mu to nařídili, za což je jeden opravdu vděčný. Pokud vím, zasáhl ho úlomek zdiva a tekla krev. Keramické obložení stanice, jakož i vůz metra utrpěly škody, za které bude pohnán k zodpovědnosti. Já jsem tam nebyla. Ale požádala jsem je, aby ho zatím neobvinili, protože vím, že se to týká vás. Jaké jsou vaše rozkazy?"

"Mám kvalifikaci tohle posoudit? Jago-ji, způsobil jsem nebezpečné chování toho chlapce?"

"Nand' paidhi, podle mého soudu je na vině, jak nepochybně řekne Baniči, velmi mnoho televize. Ten chlapec se stydí vrátit se domů bez letadla a bez vašeho zproštění msty. Ve svém věku to vnímá jako velkou tragédií. A tento poslední incident bude pro jeho otce znamenat zneuctění, které mu opravdu uškodí v jednání. Chlapec si to začíná uvědomovat, a protože je mladý, začíná být doopravdy zoufalý."

"Kdybych mu napsal kartičku se stuhou, odjel by domů?"

"Váhala bych, zda odměnit takovou hloupost, ale pokud ji napíšete, nand' paidhi, pošlu s ní jednoho z mladších příslušníků dolů. Nechci, nadi-ji, aby smrt toho chlapce spojovali s vašim jménem, a někteří strážní ho pokládají za příslušníka Cechu. Tři hotely, paidhi-ji."

"Ale vy víte jistě, že to tak není."

"Ani ta nejmenší šance."

"Podepíšu kartičku." V kanceláři lady Damiri se vosk musel rozehrívát tradičním způsobem. V kanceláři ostrahy, tam na to měli přístroj, který pracoval rychleji a nepotřeboval k provozu plamen. Vydal se ke dveřím.

A nespatřil Jaseho. Nebyl tam, kde měl být.

"Jase šel na ten rozhovor?" zeptal se Jago. Ta právě mluvila do své vysílačky.

"Je v kanceláři lady Damiri. Pokusil se použít telefon, nadi."

Ztuhl na místě. Jedna atevská dáma se o něj otřela a řekla: "Nand' paidhi, to je tak zajímavý večírek, nemyslíte?"

Paidhiové byli velmi stateční."

Na okamžik Bren nedokázal přemýšlet. Nevěděl, kde je, kam míří, všude kolem byli atevové, kteří ho o dvě hlavy převyšovali, a titíž atevové blokovali dveře. Bren chtěl na vzduch, chtěl nějaké místo na přemýšlení a věděl, že za ním jde Jago. Našel skulinku a proklouzl ze dveří ven.

"Dávejte pozor, nadi-ji," řekla Jago. V tiché, chladné chodbě ho předešla; v ruce svírala vysílačku.

"Koho volá, Jago-ji?"

"Stanici na Mogari-nai. Lod'. Ale jeho hovor se nespojil. Naše kancelář ho zrušila."

To Brena trochu uklidnilo. Rozehřeje si vosk v malé kanceláři. U páničky byl zapalovač. Může si s Jase promluvit v soukromí.

"Zavěsil," řekla Jago dřív, než dorazili ke dveřím.

A když dorazili ke dveřím a vstoupili, spatřili rozevláté bílé záclony, tapisérie a vyšívané panely. Za záclonami balkon a tmu.

Po Jaseovi ani stopy.

Jago se pohnula. Bren natáhl ruku a zadržel ji. Během okamžiku se rozhodl, že Jase má jednu ze svých nálad, a že atevové by ho sice zpacifikovali, ale nedostali z něj moc informací.

"Dostanu ho dovnitř," řekl Jago a přistoupil k balkonu. Opatrně, jako by to udělala ona.

Viděl Jaseho stát v temnotě. Opíral se o zábradlí a díval se do nebe. A Bren věděl, že tohle není situace, do které by se měla Jago plést. Řekl jí: "Nadi-ji, najděte prosím tu kartičku, co potřebuji." Doufal, že si Jase bude myslet, že tu nejsou kvůli němu. Pak se vydal do temnoty. Věděl, že Jago nechce, aby byl takhle blízko okna, dokonce ani takhle blízko Jaseho.

Jase na něj vrhl krátký pohled a znovu se zadíval na město.

Jase, kterému denní obloha působila potíže. Pokud Bren věděl, tohle bylo poprvé od Jaseho příletu, co se dostal do otevřeného prostoru.

Z balkonu, na kterém byli hosté, proudilo do noci světlo a hudba.

"Nevidím hvězdy," řekl po chvíli ticha Jase.

"Světla velkoměsta. V Šejidanu se to pořád zhoršuje."

"Co se zhoršuje?"

"Kouř. Noční osvětlení. Neóny. Světlo se rozptyluje v atmosféře a přezahuje hvězdy."

"Na lodi taky nejsou vidět," řekl Jase.

"Asi máš pravdu." Nikdy o tom doopravdy nepřemýšlel. Neurčitě ho to zklamalo.

"Já jenom - vím, že někde tam nahoře je moje loď. A nevidím ji."

"Já ji viděl. To ale bylo na venkově. Tam nic nesvítí."

"Jsou hvězdy vidět z moře?"

"Myslím, že ano."

"Chtěl bych tam jet."

"Pojď dovnitř. Jsi v nebezpečí. Víš, že jsi v nebezpečí. Zatraceně, pojď už dovnitř."

Nastalo dlouhé ticho. Bren očekával, že Jase řekne, že je mu to jedno, nebo něco podobného. Ale on se místo toho pustil zábradlí a přešel spolu s ním do osvětlené kanceláře. Jago už měla vosk rozehřátý a kartičku připravenou.

"Musím napsat kartičku," řekl Bren a posadil se ke stolu. Uvítal šanci dělat něco jiného než zápolit s hlavním problémem, to jest Jaseho rozpoložením. Byl rád, že může nabídnout Jaseovi i sobě šanci se uklidnit, než budou mluvit. Chlapci z Duru napsal:

Prosím, přijměte mé ujištění o dobré vůli k vám i k vašemu domu a mou naději, že paidhiové mají vaši. Budu pamatovat na vaše upřímná přání dobrých vztahů se samotným aijim a doporučím mu jejich zvážení. Podepsán

Bren Cameron, paidhi-aiji, s pečeti svého úřadu.

Kartičky byly obvykle tvořené jenom podpisem, pečeti a stuhou. Tahle ale nesla osobní zprávu vypočítanou tak, aby ji chlapec mohl ukázat svému otci místo zabaveného letadla. Naznačoval tam, že by mohl intervenovat, a že Tabini, v jehož moci vrácení letadla bylo, by mohl na žádost rodičů zvážít odpuštění. Bren nevěděl, co by ještě mohl udělat.

Přeložil kratičku napůl, zapečetil a předal Jago.

"Tak," řekl Jasemu. "Teď ten rozhovor."

"Nadi, můžu s vámi mluvit?"

"Jago-ji, nešla byste na chvíli udržovat pozici na chodbu?"

"Ano," odpověděla Jago a odešla.

Zbyli tedy oni dva; on seděl a Jase stál. V rohu stolu bylo křeslo a Jase se do něj zabořil. Byl bledý a napjatý.

"Brene," začal v mosfei' a Bren držel pusku zavřenou, protože tušil, že se mu Jase chce s něčím svěřit. Čekal, a Jase také, až nakonec Jase začal ztěžka oddychovat a zoufale mávat rukou, aby mluvil Bren.

On ale nemluvil. Jen tak seděl. Nechal Jase, aby se touhle fází, kdy se mu nedostávalo slov ani pomoci, prokousal.

Nakonec si Jase začal nenápadně mmout oči. Trásl se jako osika.

"Zvoráš to?" zeptal se Bren, záměrně trochu obhrouble.

"Ano!" odpověděl rozhodně Jase. Potom ztichl, bylo slyšet jen jeho těžké oddychování.

"Budeš panikařit?" zeptal se Bren. Uvědomoval si, že by Jase najednou mohl někam praštit pěstí a že všude okolo jsou

křehké starožitnosti. Prsty uhasil knot pod pánvičkou na vosk a snažil se nevšímat si pálení plamene a horkého vosku. Jase neodpověděl. Bren vstal, vrátil pánvičku do skříňky, kam patřila, a přešel na druhou stranu malé místnosti. Z psychologického hlediska by tím měl Jasemu poskytnout víc prostoru.

"Víš, trvalo dlouho, než mě vybrali," řekl nakonec Bren. "Varoval jsem tě. Vybrali mě z rozsáhlé populace, protože já to dokážu zvládnout. Nemůžeš mluvit, že? Oněměl jsi? Nerozumíš ani pŮlce toho, co říkám?"

Jase mlčel, zoufale a bezmocně.

Jase se dostal do nulového bodu. Nulová komunikace. Absolutní mentální chaos. Stalo se mu to poprvé, ne však naposledy.

"Chci teď," řekl atevsky, "abyste šel na ten rozhovor a říkal Ano, lorde Tatiseigi, Ne, lorde Tatiseigi a Děkuji vám, lorde Tatiseigi. To je velmi prostá věc. Rozumíte?"

Slabé přikývnutí. Jaseovi se začala vracet ta úplně první slova, ano, ne, děkuji vám. Rozumíte?

"Chci, abyste tam šel. Chci, abyste byl zdvořilý. Rozumíte mi?"

Kývnutí. Druhé, jistější. Strach. Čirá hrůza.

"Já," řekl velmi opatrně Jase. "Půjdu. Ale -"

"Ale -"

Další chvíle, kdy Jase nepromluvil - nemohl, jen beze slova stál.

A tohle nijak nepomůže programu, aijimu ani rozhovoru. Jase se dostal do onoho bodu, onoho absolutního komunikačního vakua, kde se nakonec ocitl každý student jazyka. Věci tu nedávaly smysl. Byla to chvíle, kdy mozek - jiné vysvětlení Bren neměl - procházel masivní reorganizací dat a natahoval v mentálním sklepech nové dráty... jen Bůh ví, co se to vlastně dělo.

Rozhodl se nabídnout úplatek. Nejlepší, jaký měl.

"Chci," řekl, "abyste tohle udělal, a přísahám, že vás dostanu k moři. Věřte mi. Prosil jsem vás o to předtím a prosím vás znovu."

Žádná odpověď. Ale to byl víc než jen úplatek. To byla prakticky nezbytnost. Bren věděl, v jakém stavu teď Jase je, a věděl, že než ten rozhovor skončí, pořádně se zapotí.

"Ano," řekl Jase. Hlas se mu trásl.

"Dobře." Nic nevykládal. Nenabízel Jaseovi v tuhle chvíli žádná velká slova. Jenom ukázal, pomohl mu na nohy, ze dveří a na chodbu.

"Už jsou tam dole připravení?" zeptal se Jago.

"Ano," řekla Jago. Vydala se na cestu s nimi; vysílačku měla v pohotovostní poloze. "Budou, jakmile odnesou lorda Badissuniho. Udělalo se mu špatně."

To Brena vylekalo. Zhrozil se. "Opravdu se mu udělalo špatně?" zeptal se.

"Rozhodně, nadi." Tón, jakým to Jago řekla, Brenovi prozradil, že tomu může věřit. "Zřejmě stres. Stráví noc v nemocnici."

* * *

Úžasné, s kým všim jste se mohli z politických důvodů spojit. Vyplácelo se nikdy o nikom neříkat nic neuváženého, protože ostrá slova se dala jen těžko strávit.

Tatiseigi stál ve světle reflektorů a mluvil o absolutně směšné a naprosto pravdivé skutečnosti, že dole došlo k bezpečnostnímu poplachu, ale že se vysvětlil. Nějak se mu podařilo nezmnít se o tom, že pachatelem byl mladý chlapec z ostrovů.

Potom Tatiseigi zabrousil ke zprávě, že ostraha byla ve střehu, a že všechny hrozby se vyřešily.

Tabini dokázal televizi nehorázně zneužívat, když šlo o prosazení svých názorů, ale i on by se měl od Tatiseigeho čemu učit. Tatiseigi veřejně bouřil proti škodlivým účinkům národní posedlosti televizí a herci z mačimi, a pokud paidhi slyšel, tak také brojil proti udělování nových televizních licencí - ale hodnotu televize znal velice dobře.

"Povím vám," začal - to bylo tradiční zahájení hovoru - a potom se rozpovídal o svém restaurování, o svých programech, o historii Atageiniů. Byla to bezprecedentní příležitost pro jeho dům. Tatiseigi vykládal o historických sňatcích, o vztazích Atageiniů se zakladateli hlavního města Šejidanu - a potom se vedle něj postavila Damiri a Jase a on mluvil o tom, jak se Atageiniové "vydávají do budoucnosti, která je velmi slibná a dobrodružná."

Můj Bože, pomyslel si Bren, jak ho poslouchal, jak sledoval obraz, který Tatiseigi předkládal diváckému světu. To je skoro vyjádření podpory vesmírnému programu.

Bylo to skoro vyjádření podpory Tabinimu a opozice vůči Direiso, Kadigidiům a všem jejich plánům.

Historie to byla dlouhá a uspávající, ale končila ostrým a nebezpečným výpadem. Přímě tam, tři pečlivě zvolená slova: budoucnost, dobrodružný a perspektivní. To znamenalo, že až dosud neměnní a konzervativní Atageiniové se dávali do pohybu; a že onu takzvanou perspektivu si někteří vyloží, při pohledu na Damiri, jako dědice. Svatbu. Konečně spojení dvou nesmírně mocných rodin z údolí Padi, spojení, které by mohlo velmi rychle upevnit politickou situaci.

To mohlo některé strany vyděsit. Především Direiso.

Nemluvě o Ilisidi, s jejími pouty k vzdálenému a často vzpurnému Východu.

Tohle měl ten starý tyran v plánu, když se vydal do téhle místnosti a bouchla žárovka. Byl připravený na hořkou skutečnost, že musí uzavřít mír s Tabinim, jeho útěchou byla naděje na veřejnou slávu, a najednou mu udělá ostudu člověk.

Díky Bohu, že dostal tuhle šanci, tohle malé divadlo. Dokázal si živě představit, jak strašně tenhle ateva nechtěl, aby jeho neteř a již zmíněný člověk byli na pódiu s ním.

Řeč takového kalibru, tu musel mít Tatiseigi připravenou předem, ještě než sem přijel. Druhá možnost byla mlčet a dál balancovat na hraně války a míru s Tabinim a opatrně tancovat kolem jeho nepřátel. Bren mu navrhl změnu téhle

nešťastné cesty, tam v malé jídelně, jenomže ať byl ateista jakkoli neuctivý, stále v něm byla ta kulturní a veřejná váhavost přijmout něco na místě poskvrněném neštěstím.

Proto tedy ta akce v hlavní jídelně. Stále v rámci bytu, jako důkaz, že lidé nejsou tím nešťastným faktorem - vždyť jeden člověk, symbol změny, stál přímo vedle konzervativního lorda. A také tu byla Damiri, pouto s Tabinim, který by si mohl přát Tatischeiho nahradit. Starý pán vyhlásil vzpouru ve vlastním domě a udělal to ve velkém stylu - v celonárodním vysílání.

Bren netušil, jestli tomu nějak napomohl, nebo jestli Tabini přispěchal na pomoc zbrklému člověku, nebo jestli navrhl přesně totéž; ale Tabini bude alespoň spokojený, že se se starým pánem nemusel potýkat on.

Ten by klidně mohl usilovat o paidhiho hlavu. Paidhiové byli přece dva, ta nešťastná dvojka, a to mohlo vést i k takovému řešení.

A tak se usmíval. Usmíval se, když zachraňoval Jaseho, který po tom všem prakticky nenacházel slov, ale během natáčení reagoval správně. Vpravil do něj pořádnou dávku alkoholu a svěřil ho do rukou jeho ostrahy. Tím pádem on získal dost klidu a příležitosti, aby dorazil k Ilisidi.

"Aiji-ma," řekl a hluboce se uklonil jí i Cenedimu, "aiji-ma, mám naléhavou prosbu, velmi extravagantní žádost, kterou musím předložit především vám; a také vašemu vnukovi. Pokud u vás mám jakoukoli nevybranou laskavost, alespoň mě vyslyšte. Víím, že jsem příliš extravagantní. Ale nemám žádný jiný zdroj - tak jako váš vnuk, když neměl jiné zdroje, přišel za velmi podobných okolností za vámi."

V Ilisidiných očích se zračila léta jejího života a intriky, které přežila. Ústa se jí pobaveně stáhla. "Právě jste zavraždil atageiniského lorda v jeho vlastní jídelně a žádáte mě o azyl?"

"Téměř," řekl Bren. "Jste velmi blízko, aiji-ma."

15

"Nand' paidhi," řekl bu-javidský operátor. "Nemohu navázat spojení. Jeden se obává - že se nejedná o pouhé selhání přístrojů."

"Děkuji, vám, nadi. Jeden se to také domnívá." Bren položil sluchátko. Zdálky k němu doléhaly kroky na kamenné podlaze předsině. Celá domácnost se připravovala k odjezdu; nevěděla o telefonátu, o který se nemohl nepokusit, a který, jak věděl, nemohl uspět; o nic víc, než ty před ním.

Baji-naji, štěstěna a náhoda, ďáblův v designu: symbolicky existovaly někde v každém ateistickém domě a v každém plánu akce. Náhodná čísla tvořivosti, štěstí a zkázy se skrývala v pevně daném číselném systému, a jakmile jim dal jednou nějaký plán volnost projevit se, budova se zhroutila, situace získala možnosti navíc a svět se zvrátil do nového pořádku věcí.

Nemohl se dovolat nikam na ostrov, a k Tobymu nebo k matce domů už vůbec ne.

A to nebylo selhání přístrojů. To byla politika, oni mu bránili zavolat. A při minulém rozhovoru s Tobym mu zavěsil - jako hlupák. Toby jemu zavolat mohl, ale Bren nebyl schopný proniknout přes blokádu v opačném směru.

Nebo se k němu už nemohl dostat ani Toby.

Po tom rozhovoru s vdovou se uchýlil k práškům na spaní, které mu zbyly po té operaci ramene. Pečlivě je schraňoval. Po jeho krátkém hovoru s Ilisidi totiž následovala smršť telefonátů a přesouvání legislativních schůzek, která trvala celý den.

Ale dobré na tom bylo, že Jase začal být veselejší - jako by ho slib, který Bren mohl splnit, přenesl přes depresi a zoufalství. Jase pojedje k moři. Uvidí oceán. Včera v noci mluvili o rybaření, ne ovšem v Geigihovo přístavu, ale v lépe chráněném vyhrazeném místě na druhé straně stejného zálivu, které patřilo vládě.

"Třeba dostaneme i žlutocásky," řekl Jaseovi, přestože si ani zdaleka nebyl jistý, že tyto ryby při tahu zabrousí do zálivu. Držel krok se spoustou věcí, ale v mořských rybách se doopravdy nevyznal. Tohle by spíš věděl Toby.

Po mnoha letech by to byla první otázka, na kterou by mu Toby odpověděl s radostí - a on ji nemohl položit.

A tak se sbalili a na úsvitu dalšího dne shromáždili v předsině, aby se vydali na cestu - Baniči a Jago, Tano a Algini.

A také on a Jase.

"Zavazadla odešla, Brene-ji," řekla Jago. "Vlak čeká."

Myslela tím soupravu podzemní dráhy. Ostraha měla dobrou náladu; to Brena povzbuzovalo - svět se vracel do normální perspektivy. Ano, doma byla krizová situace; ale sakra, to snad Toby zvládne - Toby byl ve městě, Toby byl v bytě jejich matky. Toby dokázal s jejich matkou jednat a Toby nemusel volat jemu a zuřit, když to bylo sakra poprvé, co se Toby ukázal, aby řešil nějakou krizi jejich matky. Jako byl rozvod s jejich otcem, jako byla žaloba kvůli prodeji horské chaty, jako byl pohřeb manžela tety Glorie, jako bylo - bůhví co. Tentokrát měl službu Toby a Toby se taky mohl starat o jejich matku a mohli si konečně promluvit, jak si měli promluvit, když se Toby oženil, aby se dostal od rodiny, a utekl na severní pobřeží, kde plodil děti a vydělával peníze. Toby byl ten, koho jeho matka pokládala za ideálního syna - dobře ženatý, stabilní, někdo, ke komu se dalo jezdit na návštěvu.

Matka dávala Tobyho a jeho rodinnou situaci Brenovi za vzor, jak by měl on žít, ale kdykoliv došlo k nějaké krizi, zásadně telefonovala na univerzitu, aby sehnala jeho. To bylo pochopitelné, když bydlel ve stejném městě, ale dokonce ani potom, co se vypravil na pevninu, netelefonovala na severní pobřeží Tobymu, aby opustil rodinné plány, přijel domů a najal jí právníka. Ne, Toby musel přece brát ohledy na rodinu, a tak telefonovala na pevninu a chtěla, aby se drahoušek Bren přestal zabírat vládní krizí, přijel domů a dal věci do pořádku. Někdy to dokázal, někdy ne. Už řadu let se stávalo, že kdykoli přijel domů na dovolenou, měla připravenou krizi specificky určenou k tomu, aby se jí musel zabírat od chvíle, co vystoupil z letadla. Došlo to tak daleko, že začal o manželství s Barb přemýšlet jako o jistém druhu izolace.

Došlo do tak daleko, že měl nervy k prasknutí kdykoli věděl, že matka něco potřebuje, protože potřeba byla celý vztah mezi nimi a on si to už uvědomil.

A takový byl nakonec i vztah mezi ním a Barb. Začalo to jeho potřebou, aby na něj čekala u letadla a ochránila ho před jeho neschopností říct ne. Jednoho dne by se s ní oženil, aby měl manželku, která by měla přednost před potřebami matky. Tohle si taky uvědomil.

Nepříjemná myšlenka. Myšlenka na vystřízlivění. Barb ho dokázala zlobit, ale to, jak dobrou náladu měl, když věděl, že Barb bude čekat u letadla - a druhá možnost, že se objeví matka s dlouhým seznamem křivd a plánů, co dělat s jeho časem... no, to mu říkalo, že možná - jen možná - rozpad jeho vztahu ve chvíli krize nebyl jen o tom, že se Barb utekla ke klidnému životu s Paulem Saarinsonem. Barb byla zdravá žena a možná si uvědomila, že pro ni není poskytovat morální podporu muži, který každých pár měsíců vyleze z letadla s potřebou uklidnit a potřebou být šťastný a neposlušchat během své dovolené žádosti o vyřešení jakýchkoli problémů.

Paidhiho domácí ani milostný život nebyly nic moc. Nikdy nebyly, taková byla skutečnost. Potřebuju-tě, to přece nemohl být základ vztahu dvou dospělých lidí. Ani matky a syna, ani muže a ženy.

Dokonce ani vztah dvou bratrů.

A už bylo načase, aby se matka naučila volat Tobyho, protože Toby byl ten syn, který jí bude na dosah; a už taky bylo načase, aby se Toby naučil definovat vztah tak, aby v něm mohl žít. To byla čistá pravda. A všichni se s tím budou muset smířit. Drahouška Brena už domů nedotáhne.

Možná, že povinnost k rodině přikazovala, že by měl opustit svou profesi, vrátit se domů a žít s nimi. Dělat všechny ty rodinné a loajální věci, jako protřpět si manželský svazek, který nebude fungovat, a vztah s matkou, který se nezlepší, a možná by mu to zlepšilo morální profil.

To ale nebyla jeho práce. Nebylo to to, na co jiní, stejně důležití lidé a atevové spoléhali, že bude dělat, a to z mnohem závažnějších důvodů než byly nějaké osobní problémy. A Bren si říkal, že i když by to mohlo rodině přidělat potíže, měl by Tobyho upozornit na tu věc s Potřebuju-tě, a taky na to, že má právo si dupnout a určit svůj vztah s mámou jinak - a včas - než ho to sežere zaživa.

"Brene-ji?" zeptala se Jago, když nastupoval do kabiny výtahu.

"Jsem unavený," řekl. "Unavený, Jago-ji." Podařilo se mu vykroužlit veselý výraz. "Nejvyšší čas na týden dovolené."

Baniči zmáčkl knoflík. Výtah sjel dolů do betonové a kachlíkové jeskyně, kterou byla podzemní bu-javidská stanice metra s omezeným přístupem.

Do vagonu metra to nebylo daleko, ale cesta vedla větším prostorem, než který Jase navštívil od doby, kdy právě do téhle stanice přijel.

"Jsi v pořádku?" zeptal se ho. Všiml si mírného zaváhání a hlubokého nádechu.

"Jsem," odpověděl Jase. Pevným krokem kráčel vedle něj. Baniči a Jago byli vpředu, Tano s Alginim vzadu. Prošli kolem lokomotivy ke dvěma vagonům, u kterých čekala nezbytná domácí garda a dva členové Cechu z aijiho personálu - Bren je poznal.

"Nadi?" Baniči zaujal pozici hned za dveřmi, a všichni nastoupili. Tano, Algini a mladší příslušníci odešli do vagonu se zavazadly, Baniči a Jago zůstali s Brenem a Jase.

"Zadní sedadlo je nejpohodlnější," řekl Bren Jaseovi - jak si vzpomínal, totéž mu řekl toho dne, kdy ho doprovázel do Bu-javidu, ve stejném vagonu, na cestě do uzavřeného prostoru, kde Jase od té doby žil. Posadili se. Jago někoho zavolala vysílačkou, asi prostředníka s bu-javidskou stanicí, která řídila používání tratě a povolovala odjezdy.

Dveře se zavřely a souprava se dala do pohybu.

Jase seděl s nervózním očekáváním, zatímco uzavřený vagon sjížděl z kopce dolů a projížděl městem, které Jase nikdy neviděl jinak než z oken Bu-javidu - a jednou také z výšky.

"Nervózní, nadi?"

"Ne, nadi," odpověděl rychle Jase. Seděl s rukama na kolenou, zapřený proti každému pohybu vagonu.

Ale Bren tušil, že na Jaseho smysly útočí spousta podivných vjemů. Otřesy vagonu, pachy, zvuky.

Z pohledu vesměřana byly některé ty vjemy zjevně stejně rušivé jako velká otevřená prostranství. Možná, že ho mátl ozvěna. Možná jenom ta velikost. Bren netušil, ale aby Jaseho uklidnil, zaujal pohodlnou pozici s nataženými nohama a zkříženými kotníky. Moc nemluvil, Jaseho oči každou chvíli zanzikaly, když kola vagonu zachřestila na výhybce.

Nemluvě o tom, když se zvuk jízdy změnil, protože vyjeli z tunelu.

"Jsme zase na povrchu," vysvětlil Bren. "Byli jsme v tunelu."

Jase nevypadal, že by ho to uklidnilo. Zřejmě věděl, že reaguje přehnaně, asi i tušil, že vypadá jako hlupák, ale platilo tady ještě jedno pravidlo, se kterým Jase souhlasil tak jako se všemi ostatními: na této cestě nesmí za žádnou cenu promluvit jinak než ateovsky. Kdyby došlo k havárii, zdůrazňoval Bren, budeš křičet ateovsky. Možná, že to nedokáže, ale byl to ideál, o který se měl snažit, říkal si Bren. Postrčí ho to k tomu, aby své myšlení zcela přesunul do atevského jazyka, tak jako tomu bylo, když byl Bren na cestách. Možná, že to Jaseho nezatlačí úplně do ateovštiny, ale snad to půjde alespoň natolik, aby se s ním Bren mohl hádat.

A vagon nadskakoval a rachotil směrem k letišti.

Jako když šťastná rodinka jede na pláž, pomyslel si Bren a přeletěl pohledem svého katatonického, dobře oblečeného spolubydliče a těžce ozbrojené příslušníky ostrahy v černé kůži se stříbrnými nýty. Ti měli dobrou náladu. Bavili se.

"Už jsme potřebovali prázdniny," poznamenal vesele Baniči. Prázdninová nálada sice nebyla taková, aby on nebo ostatní členové Cechu využili dobře zásobeného baru s džusem ke snídani v aijiho vagonu vyloženém červeným sametem, ale Baniči se alespoň pohodlně usadil, natáhl své ohromné tělo a povzdechl si. Tohle určitě bylo lepší než dřepět na střeše někde na poloostrově. "Samozřejmě bude pršet, ale je jaro - v co může jeden doufat?"

"I tak by to mělo být v pořádku," řekla Jago. Seděla u dveří a jednou rukou se přidržovala visícího poutka. "Moře,

písek -"

"Studená mlha."

"Nadiin," řekl Bren a vybičoval se ke stejnému nadšení, které jevila jeho ostraha, "jsme v bezpečí, jsme pryč, lord Tatiseigi dnes večer navštíví svůj byt, my tam nejsme, a myslím, že tu ilegální televizi odstěhovali dolů."

"Cech ji střeží, nand' paidhi," odpověděl Baniči, "pochopitelně se svým obvyklým zápallem pro věc."

Ostatní se usmáli. Jase asi ten vtip nepochopil. Ale ostraha měla skvělou náladu, vagon jel dál a projel zatáčkou, což znamenalo, že se blíží letiště. Mladší příslušníci ostrahy, kteří hlídali zavazadla, je všechna naloží do aut.

Souprava zastavila a ostraha zaujala rutinní pozici pro otevření dveří. Vystoupila jako první.

Bren bral jenom Jaseho, detaily nechal na svém personálu. Ale auta opravdu čekala a od začátku do konce se o ně starala bu-javidská ostraha. Oproti obvyčnému metru pro veřejnost se tady kladl na bezpečnost mnohem větší důraz.

"Opatrně," řekl. Báł se o Jaseho rovnováhu, ale ten klidně vystoupil z auta na beton.

Tady Jase žádné problémy neměl a s nástupem do auta také ne. Ale vrhl se na sedadlo, jako by byl rád, že se může posadit; v obličeji byl trochu pobledlý a oči mu rychle mrkaly. To se stávalo, když zápolil s problematickou perspektivou. Bren se posadil vedle něj, pomaleji. Baniči a Jago je hned následovali, zatímco ostatní nakládali zavazadla do druhého auta. To měl na starosti Tano.

Auto je odvezlo k přistavenému letadlu a zabrzdilo hned u schůdků. V tu ránu tam bylo i druhé auto se zavazadly, což nebylo jen oblečení, ale také nejrůznější zbraně a elektronika, které s paidhim cestovaly, kamkoli se se svou ostrahou hnul.

Bylo to Tabiniho letadlo. Baniči vystoupil první, Jago druhá a Bren třetí a Jase teď také musel vylézt ven do zvuku tryskových motorů, pod oblohu s několika šedými mraky. Ze zastřešeného auta na schůdky a po nich do letadla. Jase vylezl, nedíval se nahoru (říkal, že to ho znervózňuje nejvíce) a přešel ke schůdkům. Ruku, kterou mu podávala Jago, odmítl.

"Počkejte," řekl Bren Baničimu a Jago, protože když ti dva vycházeli po schůdkách se svou obvyklou energií, dost se otřásaly, což by Jasemu asi nepomohlo. I tak se křečovitě přidržel zábradlí, zatímco se odhodlaně sunul ke dveřím letadla. Oči upíral na schody, vyhýbal se pohledem okolí.

Jase vešel dovnitř, kde ho uvítal druhý pilot. Potom vyšel nahoru Bren a potom Baniči; Tano a Alginí zůstali dole, aby dohlédli na nakládání zavazadel.

Jediné zavazadlo, které si vzali do kabiny, byl počítač; ten měla Jago a strčila ho do úložného prostoru. Nakládání zatím pokračovalo tak rychle, že bouchnutí dveří se ozvalo ve chvíli, kdy se Jase teprve usazoval na své místo u stolku a Bren se zdravil s prvním i druhým pilotem.

"Jeden doufá, že let proběhne klidněji než minule, nand' paidhi," řekl první pilot.

Během posledních dvaceti hodin na toho chlapce z Duru doopravdy zapomněl. Všichni plánovali a zařizovali a strýc Tatiseigi využíval Ilisidiny pohostinnosti.

Teď ale byli pryč. Chlapec z Duru dostal kartičku se stuhou, která ho snad zachrání před rodičovským hněvem, byt byl i po státní recepci v pořádku a televize zmizela ze spíže. Než strýc Tatiseigi odjede, bude se u ní bavit domácí garda. A Tatiseigi by mohl odjet zhruba tak v dobu, kdy bude končit i pobyt paidhiů na západním pobřeží poblíž Saduri.

"Předpokládám, že to bude klidný let a klidných deset dní, nadi," řekl Bren prvnímu pilotovi, "a doufám, že vy a váš asociovaný budete mít dost času také si zarybařit. Vyjádřil jsem přání, aby vás ubytovali někde, kde byste mohli rybařit, jak jen budete chtít."

"Nand' paidhi, to udělali a my vám děkujeme. I nand' Jaseovi." Kývli směrem k sedadlu, kde se Jase připoutal.

"Nadi," rozloučil se s nimi Bren a vrátil se zpátky k Jaseovi. Cítil se lépe, teď když se věci daly do pohybu. Pohyb mu rozproudil krev a mírná bolest hlavy ustávala: asi přestával působit ten prášek na spaní.

"Skvělé počasí na létání. Hladký let, nadi. Slunce svítí. Klidný vzduch."

"Ano," řekl Jase. Bylo to slovo. Byla to reakce. Potom zamumlal: "Moc blízko u planety," a usmál se; Bren se poslušně zasmál. Pochopil, že to byl nepříliš dobrý vtip, ale také to, že Jase dnes ráno konečně dokázal dát dohromady několik slov a utvořit atevskou skoro-větu. Po víc jak dvaceti hodinách, kdy ho postihovaly výpadky slov a frustrace, kdy ztrácel veškerou důvěru ve svou schopnost hovořit atevsky, začal Jase jevit známky, že se z toho dostává. Tohle byla druhá fáze mentálního zhroucení, kdy jste začali podezírat všechny volby slov a kazit gramatiku - když se to spojilo se strachem, že urazí atevský personál, moc mu to na sebedůvěře nepřidalo. Ale byla to učebnicová psychologická reakce. Jase byl strašlivě zahanben, ponížen a vyděšen velmi reálnými diplomatickými důsledky ve stejnou chvíli, kdy se objevil v celonárodním vysílání - v nejhorším okamžiku své osobní krize. To nebyla jen iluze bezmocnosti, kterou prodělávali studenti jazyka, to byla skutečná bezmoc a díky Bohu, pomyslel si Bren, že tam měli vdovu a chápavou ostrahu a Damiri. A díky Bohu, že Tatiseigi nebyl žádný hlupák.

A mezitím se Jase, ve společnosti personálu, který odpouštěl chyby, znovu snažil, znovu zkoušel porozumět, a získal trochu rozřeseného sebevědomí.

"Připoutejte se prosím, nadiin," řekl druhý pilot do interkomu. Motory zařvaly.

Zatímco letadlo začalo rolovat k ranveji a ostraha se usazovala a připoutávala, Jase křečovitě svíral opěrky.

Bren se mu ani nedivil. Během prvního letu do Šejidanu vysvětloval Jaseovi i Yolandě, jak se letadla udrží ve vzduchu, ale tehdy kolem nich bylo tolik nového, že si nebyl jistý, co všechno jim utkvělo v paměti. Měli za sebou tvrdé přistání v Taibenu, spánek právě tak dlouhý, aby popadli dech, a potom cestu po železnici a rychlý nástup do ajiho letadla, které je mělo dopravit na mezinárodní letiště v Šejidanu.

Po přistání v Šejidanu to šlo rychle: ajiho strážě velice rychle strčily Yolandu i Deanu Hanksovou do druhého, komerčního letadla s atevskou posádkou, které mířilo na Mosfeiru, a jeho a Jaseho naložily do auta a pak do metra a vypravili je do Bu-javidu a do rukou ajiho vlastní přepečlivé ostrahy. Všechno proto - neboť svět se tehdy otřásal

změnami a rušivými vlivy - aby se žádnému z paidhiů nic nestalo.

Jase tudíž neměl moc času poučit se o světě. A byl dezorientovaný a soustředil se spíš na fakt, že komunikace mezi ním a Yolandou nebude volná ani snadná. Možná to předem nevěděli.

Možná, že Deana Hanksová, která tehdy letěla s nimi a která tvrdila, že Jase bude vězněm v Šejidanu a že ho budou klamat, vzbudila v Jaseovi příliš velké podezření. Bren mu říkal, že Deana je lhářka, ale on mu možná tehdy nevěřil.

A když mu potom vysvětlil, co Deana udělala a proč, Jase na to řekl: Ani jeden z nás to nebude mít jednoduché, co? To bylo před půl rokem.

Skoro přesně před půl rokem. Yolanda odjela v autě s Deanou, vezli je k letadlu; Jase jel s ním, s Baničim a s Jago v jiném autě k metru a od té doby spolu neměli žádný kontakt kromě telefonu.

Jase se těch prvních pár dnů tolik bál, tak strašně bál - personálu, ostrahy, zařízení, které střežilo dveře. Prostého faktu, že pokládali za nezbytné zamykat dveře od bytu.

Ještě prostšího faktu, že při bouřce hřmí. Na to si Bren pamatoval.

Letadlo se rozjelo po ranveji, vzneslo se, a o chvíli později se už Jase snažil zlepšit jeho úhel tím, že se nakláněl, jak letadlo zatáčelo k západu.

Bren nehnul brvou a neřekl ani slovo. Zřejmě to byla instinktivní reakce. Jeden by myslel, že člověk z vesmíru, kde panoval stav beztlíže, takové tendence překoná. Ale Jase říkal, že jeho loď si vytváří vlastní gravitaci stejně jako to dělala stanice, takže Bren předpokládal, že Jase není zvyklý na život mimo ni.

Letadlo zatahlo klapky. Jase pořád křečovitě svíral opěradlo a trhl sebou při každém zvuku hydraulických mechanismů, od zatahování podvozku po vysouvání lišt. Tohle byl prosím člověk, který vlezl do kapsle a nechal se vystrčit do vesmíru a shodit do atmosféry planety, aby pak přistál na padáku.

Na druhou stranu... Jase o své cestě na planetu nikdy moc nemluvil. Tu a tam mával zlé sny, probouzel se a děsil personál. Jednou se zmínil, že ho ten sestup velice znepokojuje. Brzy po svém příjezdu Brenovi řekl, že prý doufá, že cesta do vesmíru, až bude k dispozici letoun, bude spíš vypadat jako let letadlem do Šejidanu.

"Víte," poznamenal k Jaseovi, který ani po deseti minutách - byli už skoro v letové výšce - nepustil opěrku sedadla, "letadla nepadají z oblohy často. Obvykle zůstávají nahoře. Profil křídla. Vzpomínáte?"

Jase se několikrát zhluboka nadechl. "Jsem v pořádku," řekl a vypadal přitom jako někdo, kdo si právě prožil peklo.

"Jsem v pořádku."

Díval se přímo před sebe. Za okny byly krásně vidět mraky, ale on se tam nedíval, evidentně letadlu nevěřil, že zůstane vyrovnané bez jeho podpory. Nedíval se ani na Brena a zdálo se, že nechce myslet na nic kromě letadla.

Inu, může udělat nějakou práci, zatímco Jase bude pomáhat pilotovi.

Mohl vybalit počítač. Nebo mohl sedět a trápit se situací na Mosfeře. Ministerstvem vnitra a jeho okny.

Nebo situací v hlavním městě. Dozvuky té záležitosti na poloostrově a Tatiseigihovo zjevného přeběhnutí stále zněly dvorem a lordi okrajově spojení s Direiso začali přehodnocovat své pozice - zvláštní myšlenka: celý kontinent ve válce a jediné ztráty jsou, alespoň prozatím, jeden muž, jedna žárovka, jedna sklenice a Badissuni z Hagrani, který je v nemocnici, protože se mu udělalo špatně - Bren musel přemýšlet, jestli se tam opravdu ocitl kvůli stresu, nebo jestli se k jeho pití přitočila Jago.

Loď a asi ani člověk vedle něj zřejmě o téhle válce vůbec nic netušili, věděli jen to, co se stalo mezi Jase a Tatiseigim. Zato ostrov, ten se o ní dozví. Bren by se vsadil, že Deana Hanksová se to dozví z ilegálního rádiového provozu.

Pokud dokáže přeložit vraždu a nespěst si ji s těhotným kalendářem.

Baniči a Jago se mezitím snažili vysvětlit mu, co se děje. Asi trochu proklepali vysoce postavené členy Cechu poslů.

Včera při večeři mu pověřili o zachycené rádiové zprávě na severním pobřeží u Wiiginu - tam dnes neletěli. Tato konverzace se - a za jiných okolností by to bylo směšné - snažila předstírat, že probíhá mezi atevy, přestože bylo zcela zjevné, že atevové jsou jen na jedné straně. Už podle zabarvení hlasu, o slovníku a gramatice nemluvě.

Ta strana, která mluvila plyně, široce rozebírala situaci s vraždou lorda Saigimiho. Tvrdila, že lord Tatiseigi se objevil v televizi pouze pod silným nátlakem, a že jeho bývalý - jak tomu říkala - silný postoj k tradičním hodnotám - byl oslaben strachem, že aiji ovládne Atageinie.

Bren věděl, proč Tabini dopustil, aby tenhle rozhovor, údajně mezi malým letadlem poblíž atevsko-mosfeirské hranice a dispečerem na pevnině, proběhl: tohle byla záměrná provokace někoho na pevnině. Jasná jako den. Že to Tabini dopustil, nijak nesouviselo s právem na vyjádření, jak se na Mosfeře říkalo svobodě projevu. Dohoda stanovila, že žádný Mosfeiran nemá právo používat rádio ke komunikaci s pevninou. Tím, že Tabini nechal ty zprávy na pokoji, pouze poskytl, abychom použili lidského příměru, viníkům dost dlouhý provaz, aby se na něm mohli oběsit a přitáhnout ostatní. Nakonec udeřil, určitě na Direiso, možná na autory zpráv a diplomaticky i na Hanksovou.

Ovšem oblast, kde se tohle dělo, byla (jak si Bren ověřil) daleko na sever od míst, kam letěli.

Až dojde k úderu, bude se Bren muset touhle krizí zabývat. Teď to ale nebyl jeho problém. V tuto chvíli spočívala jeho práce v tom zajistit, aby Jase dostal šanci odpočinout si a dosáhnout jakéhosi vnitřního souladu se zemí a atevy. Bren hluboce věřil, že vystavit ho trochu základnějším a přirozenějším problémům, než jaké měl zabarikádovaný v ošemetném prostředí Bu-javidu, mu bude jen ku prospěchu. A co se jeho samotného týkalo -

Musel si odpočinout. Konečně si to přiznal. Došel do stádia, kdy už prostě neměl žádné rezervy. Žádné další nervy, žádný rozum, žádný vtíp.

Poslední pořádnou dovolenou měl - no, bylo to už dávno.

Stál tehdy na lyžařském svahu na Mt. Allen Thomas, v samotném srdci ostrova, a začínal se mu loupat nos. Byl ohozený sněhem. (Lyžoval už pomaleji a ne tak nebezpečně jako dřív.)

Ale i tak - výhled odtamtud byl skvělý. Večer slunce zbarvovalo sních do zlatova a stálezelené stromy do černa.

Když se z modrých stínů vynořila mlha a vítr ráno skučel na zmrzlém sněhu - tehdy se cítil naživu.

Jaseho by to děsilo.

No nic, řekl si Bren, zkřížil kotníky a požádal jednoho mladšího příslušníka ostrahy o ovocnou šťávu.

"Chtěl byste také, Jasi-ji?"

"Ano, nadi, prosím," řekl Jase.

Rozhodně lepší.

Šťáva dorazila. "Pěkné mraky," poznamenal Bren a Jase se podíval a relativně klidně přiznal, že jsou opravdu pěkné.

Dovolená jim prospěje všem, řekl si.

Protože... usrkl ovocné šťávy a zadíval se na prázdné sedadlo naproti sobě, kde obvykle seděla Jago... on sám se rozhodně blížil k bodu zlomu. Viděl spiknutí pod každým okvětním plátkem porcelánové lilie.

Spiknutí, které spojovalo různé události posledních několika dní. Důvod pro vraždu Saigimiho. To, o co usilovala Hanksová. Direiso. Několik radistů ve Wigiinu. Dokonce i barva, kterou někdo postříkal dům, kde bydlela jeho matka.

Kéž by Tobymu nezavěsil. Tenhle týden čekala jejich matku operace. A on to nechtěl slyšet. Prostě nechtěl. Uzavřel se před tím.

Práce, kterou vzal, kladla na přibuzenstvo velké nároky. A Jase se přihlásil dobrovolně - Jase, který nikdy předtím nebyl z dosahu své rodiny a známého prostředí.

Usrkl ovocné šťávy. Jase si také vzpomněl a napil se.

Letadlo zatočilo k západu. Jase se zapřel a podíval se k okénku, jako by čekal, že něco uvidí.

"To je v pořádku."

Jase se zhluboka nadechl. "Nadi, uvidíme vodu, až budeme přistávat?"

"Začínáme klesat. Měl byste ji vidět. Měl byste vidět dobře."

Bren netušil, proč se Jase tak upjal právě na oceán. Byl jenom rád, že si zvolil něco tak snadného. Něco, co mu mohl zařídít.

Rychle vstal a promluvil s Baničim.

* * *

Na paidhiho žádost a se svolením místní letištní věže se letadlo přiblížilo po velmi nezvyklém kurzu s pomalým, nízkým přeletem přes pobřeží a potom přes moře a velký turistický ostrov Onondisi v zálivu, aby se lodní paidhi mohl podívat. Bren vstal, s rukou na bezpečnostní pojistce, to kvůli ostrovním pilotům. Podíval se Jaseovi přes rameno na krásný ostrov se skalnatým středem, skalisky na severu a písčnou pláží na jihu. Tam byly turistické resorty.

"Kapalná voda," řekl Jase s posvátnou bázní. "Všechna ta kapalná voda."

Tu a tam ho Jase dokázal doopravdy překvapit.

"Ano, kapalná."

"Je teplá?"

"Asi tak jako studená voda z kohoutku." Ukázal na hotely shluklé mezi stromy na výše položených místech ostrova.

"Jezdí se sem na prázdniny. Do hotelů. Tam atevové bydlí a chodí odtamtud na pláž."

"Tam jezdí obyčejní atevové?" zeptal se Jase.

"Lordi také, nadi. Každý, kdo chce. Lordi ovšem musí dbát na své bezpečí, takže ti výše postavení obvykle jezdí na jižní pobřeží zálivu. Je tam spousta soukromých pláží, ale tak pěkné jako tyhle nejsou."

"A ti ostatní se bát nemusí?"

"Ne. - Leda kdyby někoho opravdu moc rozzlobili. Ale i tehdy vědí, jestli se mají bát nebo ne."

"Neděsí je všechny ty vraždy?"

"Cech se obyčejného atevy ani nedotkne bez Zaznamenání Úmyslu. I tehdy musí být přesvědčený, že se stala silná a opravdová křivda, takže," řekl Bren, s očima upřenými na všechny ty maličké postavy na pláži, které se brodily v příboji, "pokud někdo neudělal něco dost špatného na to, aby na něj povolili Zaznamenání - tak je tam dole v bezpečí."

"A lordi nejsou?"

"Lordi mají Cech ve svých domovech," řekla Jago a přistoupila blíž. "A Cech nemusí nezbytně povolit tah většího lorda proti menšímu, pokud se později prokáže, že šlo o oprávněný zásah."

"A co když jde menší proti většímu?" zeptal se Jase.

"To Cech musí povolit. A také, když se jedná o obyčejné atevy. A často," dodala Jago, "také sloužíme jako

prostředníci mezi obyčejnými atevy. Při krevní mstě mezi takovými atevy často na krev vůbec nedojde. My vidíme mnoho, mnoho situací, které obyčejným atevům přijdou mimořádné. Dokážeme vnést do věci perspektivu."

Bren měl podezření (Tano to naznačoval, a on sám to také viděl ve zprávách), že krevní msta mezi obyčejnými atevy probíhala obvykle poměrně pomalu, pokud měl Cech podezření, že dojde k dohodě. Někdy, domníval se paidhi, Cech několik měsíců v dané věci nedělal vůbec nic a jen čekal, kdy protistrana zatelefonuje s nabídkou, až se začne dostatečně bát.

Jago ovšem takové informace sama od sebe neposkytl; letadlo zatím zakroužilo nad vodou a tentokrát se v okénku objevila Mosfeira, vzdálený modrý opar za kopci.

"To je ten ostrov, nadi. Ten ostrov. Mosfeira."

Křídlo se naklonilo a zakrylo ho, aby letadlo neporušilo neviditelnou hranici.

"Já jsem ho neviděl," řekl Jase.

"Je tam prostě opar. Vlastně to byl ten opar."

"Ale stejně jsem ho neviděl." Znělo to zklamaně.

"Dobrá, ukážu vám ho, až budeme dole. Určitě ho uvidíme. - A tyhle kopce poblíž nás, to bylo Mogari-nai."

Skaliska, která tak milovali fotografové, zůstala za nimi, stejně jako Elijiri poblíž Geigiho pozemků, hlouběji ve vnitrozemí. Mogari-nai bylo, podle toho, co Bren věděl, na aijiho pozemku, daleko od turistických oblastí. Kdysi se

odtamtud střílely dělové koule na nepřátelské dřevěné lodě, které se blížily k přístavu v Saduri.

Ted' bylo Mogari-nai pravidelně bombardováno elektronickým rušením z Mosfeiry a protější pobřeží lemovaly radary.

Pokud jste se mosfeirské vlády zeptali na rušení a protestovali jste, problém se pochopitelně sváděl na telefonní linky.

"Bude si jeden přát další přelet, nandiin?" To byl druhý pilot. "Máme nebe jen pro sebe."

"Ne, poděkujte mu za nás, nadi," řekl Bren a Tano, který stál u interkomu, tu informaci předal dál.

"Pak tedy přistaneme, nandiin. Prosím, usad'te se, pohodlně a bezpečně."

Bren se posadil a připoutal. Jase se také připoutal a zhluboka se nadechl.

"To je rutinní přistání," řekl Bren a znovu s Jasem probral proces přistávání, proč se letadla udrží ve vzduchu, a jak se dostanou na zem.

Jase vypadal daleko víc uvolněně. Tři hluboké nádechy a už nalétávali na přistání. Když proběhlo, přesně podle Brenovy předpovědi, Jase se usmál.

"Mnohem lepší než padáky, nadi," řekl Jase. Z vyděšeného, uzavřeného pasažera se stal pasažér, který se usmíval a vtipkoval - který se dokázal podívat z okna i během ostré zatáčky a opěrky svíral jen občas.

Tohle byl dobrý nápad, pomyslel si Bren, tenhle výlet byl moc dobrý nápad.

* * *

Letadlo zarolovalo k terminálu. Letiště dosahovalo slušné velikosti, z důvodů, které měly právě tolik společného s obranou jako s turismem. Auta už čekala.

"Jsme tady, nandiin-ji," řekl vesele Bren. Nebyl na nohou jako první, ale - skoro.

Prázdniny, pomyslel si. Nebyla to zrovna vytoužená honba za žlutocáskem, ale Baniči měl pravdu: Geigihovo pozemky byly na jižním pobřeží zálivu Onondisi, a tedy na poloostrově. Jet tam v tuhle chvíli by mohlo vyslat nechtěný signál a narušit aijiho politiku v této oblasti.

Taiben, aijiho letní sídlo, byla další možnost, jenomže ten byl zase v údolí Padi, což bylo politicky citlivé místo a navíc nebezpečné - vždyť to bylo za humny lady Direiso!

Potom Malguri, to si přál nejvíc, jenomže to by znamenalo tříhodinový let do provincií přetékajících intrikami.

Takže zbyly jen aijiho pozemky v zóně veřejné obrany poblíž Mogari-nai a Historické oblasti poblíž města Saduri.

Veřejné resorty použít nemohli. Podle Brenova pozorování se výhody, které přinášel status atevského lorda, povětšinou omezovaly na spoustu prastarých tretek, které mu beztak nepatřily; nevýhoda pak byla, že čím více jste se angažovali v politice a čím odhodlaněji jste dělali svoji práci, tím těžší pro vás bylo létat běžnými aerolinkami nebo navštěvovat krásné veřejné resorty, jako bylo Onondisi, nebo chodit do turistických restaurací, kam by se Bren moc chtěl podívat - kdyby ovšem nebyl paidhi-aiji a navíc člověk.

Ale na druhou stranu, to postavení mělo i výhody. Dnes povečeří s Ilisidi, a to mu nějaké restaurace bohatě vynahradí. A taky se nemuseli starat o zavazadla. Další výhoda lordů. O zavazadla se jim starala ostraha a ve chvíli, kdy přistavili schůdky a Baniči vylezl z letadla, aby navázal přímý kontakt s Ilisidiným personálem, který se tu staral o bezpečnost na zemi, mohli už jít.

"Jsem v pořádku!" prohlásil Jase, když vyšli do čerstvého mořského vzduchu. Bren vystoupil první, aby se dole setkal s Baničem a mohl chytit Jaseho, pokud by zakopl. Ale pak ucítil ořes, a když se ohlédl, zjistil, že Jase svírá zábradlí svým klasickým křečovitým stiskem. Bren sledoval, jak odhodlaně a dokonce dobrodružně vystupuje ven, aniž by počkal, až se schůdky přestanou klepat.

Bren ho nechtěl venku zdržovat moc dlouho, a tak přešel k nejbližšímu autu. Řidič mu otevřel dveře - nebyl to vlastně obyčejný řidič, ale jeden z Ilisidiných "mládenců", jak jim říkala. Bren vstřčil Jaseho dovnitř, nastoupil ještě před Baničem a za ním pak Jago, která zavřela dveře, když dosedla.

Auto se okamžitě rozjelo, se zakvílením se obrátilo o sto osmdesát stupňů a vyrazilo k bráně.

Hodně se to podobalo jízdě, kterou podstoupil, když jel poprvé na návštěvu k vdově. Začal protestovat proti řidičově neopatrnosti, ale - byli teď konečkonců na Ilisidině území a to on přece chtěl. Řidič je nezabije; to už Bren věděl - prošel mnohem horšími věcmi; a Jase se tvářil vylekaně, ale také se k němu obrátil pro uklidnění. A tak se Bren usmál a Jase se pokusil úsměv opřevzat.

Silnice na venkově nebyly povolené, leda s místními výjimkami. Do Saduri rozhodně jezdily vlaky, tohle si Bren ověřil, ale ne ke staré pevnosti. Vlastně, jak zjistil, hned dva z aijiho pozemků byly bez vlakového spojení: Malguri a Saduri. K velké anténě na Mogari-nai vlaky nejezdily, a do Historické oblasti Saduri také ne.

Bren věděl, že tam budou muset jet autem; a mohl přece čekat, že se řidič bude chovat tak, jak se choval.

Auto sjelo ze silnice pro údržbu a poměrně rychle zamířilo na šterkovou cestu vedoucí kolem travnatého kopce, pak kolem dalšího, a přitom stále nahoru.

Jase se netvářil nijak uklidněně, když pod koly zaskřípěl šterk a pneumatiky začaly v zatáčkách mírně prokluzovat.

Chytil se držadel a okenního rámu.

"Je to nebezpečné?" zeptal se. "Pronásleduje nás někdo?"

"To jenom-" začal bezstarostně Bren a rozhodl se být upřímný. "To se jenom řidič baví. Klid."

Baniči se široce usmál. "Letos na jaře ještě neztratil ani jedno auto."

Jase nevěděl, kdy si z něj dělají legraci. Slabě se usmál tváří v tvář takové zkoušce svých nervů a křečovitě sevřel držadla.

"Já bych myslel, že někdo tam seshora," ozval se konečně Bren do zvuků motoru, "bude na pohyb zvyklý."

"To já jsem!" odsekl Jase. Neurčitě zamával jednou rukou ve vzduchu. "Ale ne - na takový pohyb."

Ono to dávalo smysl. Jaseho tělo nevědělo, co čekat, a Jaseho žaludek se na to neustále marně snažil připravit.

Bren se dohadoval, že ze stejného důvodu měl Jase problémy v metru. A v letadle. Sledoval reakce v jeho obličejí, škubnutí, když mu v zatáčce dopadlo na tvář světlo. Sérii přehnaných tiků a mrkání, když projeli kolem remízku s

mladými stromky a ty mu vrhly na tvář přelétavé stíny.

Jaké by to bylo, ptal se Bren sám sebe, žít celý život v budově. Někde, kde by vám řídili osvětlení, kde by řídili proudění vzduchu, kde by řídili teplotu, kde by řídili vlhkost, kde by řídili, s kým se setkáte; kde byste měli celý den přesně rozplánovaný, kde by se obzor stáčil nahoru a pohyb by byl úplně nepozorovatelný? Musel se o Jaseovi naučit nejméně tolik, co Jase o světě; Jase byl kniha, kterou musel přečíst, aby získal informace o lodi - a ty potřeboval. Jeho profesionální instinkty ho varovaly, že by měl přestat s nemístnou zvědavostí a soustředit se na svou druhou práci, aby Jaseho uklidnil.

Jase reagoval nejistě na všechny změny v bytě, vstával každý den v až k zbláznění stejnou hodinu a snídal každé ráno ve stejnou dobu. Bren došel k názoru, že prostě není zvyklý na změnu jako takovou. Když byli Jase a Yolanda naposled vystavení světu, byli pořád ještě v šoku z přistání. Cesta pod otevřeným nebem do bezpečí chaty v Taibenu byla krátká a skonala v bezpečných stěnách Bu-javidu - alespoň pro Jaseho.

A teď se přímo před Brenovým očima šhubání vracelo: extrémní reakce na jakékoli podněty. I když se to Jase pokoušel obrátit v žert. Náhodná světla a zvuky musely na smysly neuvykle interpretaci takových nuancí působit jako rány kladivem.

Bren se pokládal za celkem dobrého, když přišlo na to odhadnout pochody v atevských myslích, a domníval se, že je to stejné, jako když malé dítě přehnaně reaguje, pokud ho něco vyděsí. Jaseovi musí připadat, že jeho vjemy postrádají jakýkoli řád nebo jasnou logiku. Výraz v jeho očích a způsob, jakým svíral okraj svého sedadla, říkaly, že jen čeká, až se mu celý svět pod nohama rozplyne.

Ale logické myšlení mu říkalo, že to nejde, a tak se Jase držel sedadla s vytřeštěnými očima a svým dospělým, rozumným mozkem se snažil najít v tom nějaký smysl.

On by nerozumný mozek dítěte mohl být i výhodnější. Dospělý člověk, kterému nikdy náhle nezasvítilo světlo do tváře, se kterým nikdy nic nenadskočilo, kterým nikdy nic náhle nesmýklo z jedné strany na druhou - co měl takový člověk dělat? Jase přišel z klidného, rozplánovaného světa bez velkých prostor. Pokud žil v nějakém ekvivalentu malých místností, Bože, to pro něj musely být nové i textury.

Co že to Jase říkal? Že ho zahlcují chutě a pachy?

Bylo možné, že nikdy neviděl jasné barvy nebo různé vzory. Loď, ze které přišel, začínala vypadat jako děsivě stejné místo.

Pláž, vlny, skály a kopce, to všechno by mělo být pro Jaseho dobrým lékem, pokud se k nim dostane. Pokud dokáže tolerovat prostředí, aby se podíval na přírodní procesy, které stály za náhodností bouřek a počasí v hlavním městě Šejidanu, nebudou ho snad tolik děsit. Jase se bál hromu a to věděl lépe než většina lidí i atevů, co ho způsobuje; stejně ale nadskočil, kdykoli zahřmělo, a bylo mu trapné, když se tomu služby smály. Ony si myslely, že je pak bude mít rád. On myslel, že přitom vypadá hloupě.

Ať Jase spatří historický původ atevů, ať zažije totéž, co otevřelo atevský svět jeho představivosti. Takový byl plán. Tehdy si to nemyslel, ale návštěva Malguri bylo to nejlepší, co ho kdy potkalo. Poznal svět, v němž žil, plný pachů a barev, svět, který mohl naplnit jeho smysly a zapůsobit na něj na tak základní úrovni, že něco v jeho lidském srdci reagovalo na toto atevské místo a naučilo ho, co mají oba druhy společného.

Na druhou stranu, když tak pozoroval Jase, jak se krčí před světlem a stíny, ten to možná takhle neuvidí. Přinejlepším by bylo trochu moc čekat, že se to stane v jednom dni. Vesmířan byl statečný muž, ale už ty zvuky a zdánlivé hrozby, které se na něj hrnuly, na něj byly trochu moc; myslelo mu to rychle, ale ztratil se v proudu dat, který začal v jeho mozku rušit staré spoje a přehodnocovat priority.

Jaseho teď nezahlcival jen jazyk a jeho volby. Tohle nebyl jen lingvistický posun, který zahltil každého studenta, jak se blížil k plynulému vyjadřování - na Jaseho se valil celý přírodní svět a zbavoval ho nejen možnosti komunikace - to byla jazyková část - ale i interpretace vjemů. Jase se téhle části vnímání zuby nehty držel.

Když se připočtou provokace, které by mu mohla uštvědit Ilisidi, bude asi dobrý nápad omezit rozbitné předměty v jeho blízkosti na minimum.

Bren začal mít obavy. Jase přece nepocházel z planety. Společná půda s atevy, ve kterou doufal, by u Jaseho vůbec nemusela existovat. Poprvé se začal bát, že udělal chybu, že sem Jaseho neměl brát, že po něm tohle neměl chtít.

Bude toho na něj dost.

Ale budou to převážně fraktální, uklidňující vjemy, pokud Jaseho mozek pochopí, že se to stále opakuje od začátku a neohrožuje ho to.

Ovšem Ilisidi nikdy neustupovala ani o píď.

A abyste se s Ilisidi setkali, museli jste zajít hlouběji do atevského teritoria, než byla ona ochotná vyjít do lidského, to bylo jasné.

"Hezký výhled," řekl Bren zoufale, když projeli další zatáčkou. A opravdu tam byl, krásný pohled do vzdálených plání.

"Tamtím směrem je Taiben - samozřejmě dost daleko."

Jase se tam podíval. Nevypadal na to, že by se jeho oči vůbec dokázaly na dvě vteřiny soustředit, rozeznat, co je hezké, nebo na co se má vůbec dívat.

Brena napadlo, jestli by neměl řidiče požádat, aby zastavil. Že by Jase mohl ven, rozhlédnout se a popadnout dech; jenomže asi ještě neprojeli bezpečnostním perimetrem. Až tam budou, budou moci zastavit a rozhlédnout se. Zřejmě. Jase se uklidní.

Bylo to riziko. Celý jejich život bylo jedno velké riziko. Ale riziko se dalo omezit. Tohle nebylo jako chodníček v Dalaigi. Tady je nesledoval žádný dav.

* * *

Jeli daleko. Stále vzhůru, mezi kopci porostlými trávou a lučním kvítím - žlutým, fialovým a bílým. Nebyly vidět žádné

budovy, dokud neřízli jednu zvlášť ostrou zatačku a neprošli bránou v nízké kamenné hradbě. Po další zatačce se v dálce mihla kamenná budova.

Další zatačka, a budova se usadila přímo před nimi. Hromada místního kamení s několika vysokými a pevnými stěnami, jednou mírně sesutou, a personálem shluklým na cimbuří dvou - místy i tří - až čtyřpatrové pevnosti. Z předního oblouku vyčnívala mírně křivá žerď, na které vlála jasná zástava.

Červená a černá, aijihó barvy.

Auto dojelo ke dveřím pod převislou střešou. Ty se otevřely, vyhrnuli se z nich muži aiji-vdovy a otevřeli jim dveře. Jago vylezla první. Bren hned po ní.

Jase zůstal sedět. Blokovat Baničimu cestu ke dveřím, to nebyl dobrý nápad. Ale Jase nepanikařil. Mračil se.

"Kde je pláž?" zeptal se.

"Ale poblíž," řekl Bren. "Pojďte, Jasi-ji."

Jase zůstal. Připásaný. Se založenýma rukama. Rychle a rozzlobeně se rozhlédl. "Tráva. Skály. Vysoké skály. Slíbil jste mi pláž, nadi."

Nevěří mi, pomyslel si Bren. Nejdrív přetíženi smyslů, a teď si uvědomil, že jsme na hoře. "Jasi-ji," řekl klidným tónem, "Baniči kvůli vám nemůže vystoupit." To nebyla pravda, stačilo by, aby Baniči trochu slevil na zdvořilosti. "Pláž je pod kopcem. Voda je tam, a jak vám říkají zákony fyziky, také tam zůstane; slibuji vám, že budete mít spoustu příležitostí vidět oceán. Ale jeden prostě nestaví tam dole takovéhle domy. Je tam moc lidí. A tohle je starý dům. A patří aijimu. Všechno je v pořádku, Jasi-ji. Prosím, vystupte, než to Baniči udělá za vás."

Jase se opatrně zvedl, sklonil hlavu a vystoupil do stínu budovy. Držel se u auta a vyhýbal se nabízené pomoci sluhů. Chvilí stál a potom upřel zrak na dveře a vykročil.

Bren šel s ním. Také sledoval otevřené kované dveře; a potměný vnitřek domu, do kterého vešli.

Malguri, jak věděl, byla nejstarší pevnost, která dodnes fungovala. Tohle místo vypadalo zaprášeně a opuštěně, jako kdyby zdejší údržba nebyla na dobré úrovni. Stejně jako Mogari-nai měla tato pevnost pocházet z Věku objevitelů, takže byla mladší než Malguri: podporovala pevnost v Mogari-nai, když atevové začali obchodovat kolem Jižního okraje, když Východ navázal kontakt se Západem, když se vydali na moře v dřevěných lodích a rivalské asociace po sobě střídaly z děl.

Teď teprve Bren pochopil, jak to Ilisidi myslela, když navrhla tohle místo. Že prý Saduri není součástí běžných tras a nemají do něj přístup turisté - prý je to bezpečnostní výhoda, kterou Malguri postrádá.

Pevnost byla mladší než Malguri, ale o stáří zdejších trubek se Bren neodvažoval spekulovat. A ta zástava na střeše, to taky vypovídalo něco o tom, jak to tady chodilo. Nebyla tu na ni žádná konzola. Normálně se tu tohle nevedlo - jeden z vdoviných "mladiků" tam zřejmě vylezl a vyvěsil zástavu, čistě z nerozvážného nadšení a z loajality, kterou k Ilisidi cítil. A jen tak pro legraci.

Hala v Malguri byla živá, plná zajímavých praporů. Tahleta -

- vzadu ležel na podlaze zřícený stropní trám. Tento konec byl zastavěný lešením. Uvnitř se nesvítilo, ale v té troše světla, která dopadala ode dveří bylo vidět, že je vše zaprášené.

Dokonce i Baniči a Jago se konsternovaně zastavili.

No ano, kde je ta pláž? zeptal se Bren sám sebe.

Do čeho jsem nás to uvrtal?

"Nadi Brene." Z postranní chodby se vynořil jeden z vdoviných sluhů, a s jejich obvyklým klidem ohlásil: "Nadiin.

Jeden vás doprovází do vašich pokojů."

16

Šli po jedné straně dlouhé chodby. Všude byl prach - ale ve vrstvě na podlaze bylo jasně vidět, že tudy nedávno někdo procházel. Jako drobečky v divočině, pomyslel si Bren. Spolu s Jasem vyšli po krátkém schodišti za Ilisidiným mužem. Za nimi šel Baniči; ten se určitě musel sklonit.

Jago zůstala dole. Asi měla nějakou práci s Tanem, Alginim a zavazadly ve druhém autě.

Schody byly prošlapané atevským nohama. Byly staré. Možná starší než děla. Bren si nebyl jistý, jak dlouho to trvá prošlapat kámen. Podlaha nad nimi byla z kamene. Jak se dozvěděl v Malguri, to znamenalo klenbovou strukturu. V době, kdy tohle stavěli, se ještě ocel při stavbě nepoužívala.

Chodba neměla okna a jediným zdrojem světla byla lampa u schodiště a světlo, které padalo z otevřených dveří.

Nahore na schodech bylo stále temněji a ve vzdálenějších částech haly panovala tma jako v pytli. Sluha - pokud to byl sluha - vypadal velmi zdatně - otevřel druhé dveře z krátké řady a doprovodil je do jakési díry. V tenkém paprsku denního světla z nezaskleného okna dokázal Bren rozeznat obrysy postele a stolu. Z okna zavanul svěží jarní vzduch.

Návštěvníků si nevšiml; nepochybně mířil ke dveřím dole.

Sluha rozškrtnl zápalku a zlatá záře osvětila atevský obličej, atevské ruce a svíčku na hrubém stole (na kterém nedávno někdo utřel prach). Vedle svíčky byla malá váza se třemi pichlavými květinami, zřejmě utrženými na kopci. Knot chytil a ozářil kamennou stěnu, malou místnost plnou stínů a holé dřevěné trámy, které pomáhaly zdívu udržet střešou - nepochybně značně unavenou.

"Další svíčky máte zde," řekl sluha a ukázal na malý proutěný košík na konci stolu. "A také zápalky, nadiin. Vdova žádá, aby si jeden dal s ohněm pozor." Podal Brenovi malý balíček zápalek úhledně převázaný stuhou. "Jeden lituje, že vnitřní sály právě prodělávají rekonstrukci a není v nich příjemně. Za obvyklých okolností by byli hosté ubytováni tam, ale máme hodně příkrývek. Sociální zařízení je na konci chodby a je plně funkční. Prosím, pojďte za mnou."

Paidhi cítil v Jaseho mlčení intenzivní zoufalství a rozhodl se raději se nevyptávat. "Takže na konci chodby," řekl co

nejveseleji. Baniči čekal ve dveřích a Bren musel přemýšlet, jestli se jemu dostalo nějakého varování.

Možná si Baniči myslel: Brene-ji, vy hlupáku. Ale jeho příjemný výraz nic neprozrazoval. Třeba to tu bylo pohodlnější než střecha na mnohem teplejším poloostrově. Třeba. O kousek.

A tohle místo si on vybral pro dovolenou.

Domnělý sluha vzal z košíku několik svíček a jednu z nich zapálil svíčkou na stole. Odnesl ji ven a tam zažehl další.

Zatímco ho všichni sledovali, přemnožení vlastními myšlenkami, umístil ji do svícnu na zdi.

"Nand' Baniči, pokoj pro vás a nand' Jago," řekl sluha, zapálil další svíčku a umístil ji k těmto dveřím, aby trochu zahnal temnotu v tomhle tunelu. A šlo se dál; na řadě byl pokoj pro Tana a Alginioho.

Na druhé straně chodby sice byly také dveře, ale pokud dokázal paidhi správně odhadnout geometrii budovy podle toho, co z ní viděl, tak tam nemohla být žádná okna: ty místnosti musely být jenom kamenné rakve, kde byly jediným zdrojem světla svíčky. Co se větrání týče, musely spoléhat na nedokonalosti v maltě nebo bůhví na co. Bren si vzpomněl, jak provokoval Ilisidi, aby vyprovokoval Jaseho - měli vlastně štěstí, že je nebytovali na tamté straně chodby.

A ono eufemisticky pojmenované sociální zařízení? Sluha otevřel dveře do místnosti, kde dírou v kamenné podlaze prosvítalo chladné jarní světlo. Byly tam ručníky. A kbelík s naběračkou.

Sluha to Jaseovi vysvětlil. Paidhi tohle už znal. Nebyl si jistý, jestli Jase doopravdy uvěřil, že tohle je záchod.

Záchod v Malguri byl vytápěný. Tenhle ne. Tady byl ještě průvan.

V Malguri byla skleněná okna. Honosné komnaty s krby, i když vodovodní trubky byly hodně staré. Bren začal daleko lépe chápat rozdíl mezi Historickou oblastí a Nejstarší stále obývanou oblastí.

Jase neřekl ani slovo. Asi byl v šoku. Poslušně šel s nimi, když se vraceli, vedeni předpokládaným sluhou, chodbou osvětlenou svíčkami ke svému pokoji. Ke svému pokoji - jednotné číslo.

Ke svému pokoji - jednotné číslo -, který, jak si Bren pamatoval, obsahoval jednu - jednotné číslo - postel, a navíc ne zrovna širokou.

Nebylo zdvořilé, aby si host stěžoval na ubytování. To se prostě nedělalo. Prostě jste předpokládali, že hostitelka ví přesně, čím její hosté procházejí, a tak jste se usmívali a nestěžovali si.

S důvěrou řekl Ilisidi, když se s ní setkal v soukromí její luxusní studovny v jejím bytě v Bu-javidu: "Aiji-ma, Jase nerozumí atevům. Mě jste naučila rozumět. A neodvažuji se odjet někam tak daleko, jako je Malguri. Mohl bych vás požádat, aiji-ma, abychom se tuto sezonu mohli na nějaký čas ubytovat v Taibenu? Možná zajet k moři a ukázat Jase-paidhimu zemi? Slíbil jsem mu moře. Slíbil jsem sám sobě, že mu ukážu moře - a vaše pomoc by k tomu byla nejlepší, aiji-ma."

Potom následovalo ticho.

"Kam se poděla 'Sidi-ji'?" zeptala se Ilisidi s mírným našpulením starých rtů a zvednutým obočím. To znamenalo: proč nepoužil familiárního, důvěrného oslovení, které si k ní už několikrát dovolil.

"Myslím," odpověděl s vědomím, že tu zápolí s velmi nebezpečným soupeřem a ve velmi nejistých časech u aijiho dvora. "Totiž, myslel jsem, že bych při takové nehorázné záležitosti o váš čas měl působit co nejzdvořileji, nand' vdovo."

A Ilisidi se na okamžik zamyslela. Podepřela si pevnou, ale svraštělou bradu vyzáblým prstem: "Já myslím - myslím si, nadi, že jestli chcete k moři, měli bychom také jet k moři. Co byste řekl Saduri?"

Bren myslel, že to není otevřeno pro veřejnost. Jako hlupák to také řekl.

A Ilisidi na to opáčila: "My nejsme veřejnost," takovým tím aristokratickým tónem, který dokázal přenášet hory.

A tak byli tady. Tano, Jago a Alginio, spolu s dalšími předpokládanými sluhou, vyšli po schodech na konci chodby. Byli naložení zavazadly, ale ne zas příliš.

"Zbytek zavazadel se uloží dole," řekla vesele Jago.

Bren se vesele necítil. Tano se tvářil zmateně a na Jaseho se Bren vůbec neodvažoval dívat. Jen stiskl železnou zástrčku na dveřích, aby tam mohli složit jejich osobní věci.

"Má někdo klíč k těmto dveřím, nadi?" zeptal se Ilisidina sluhou.

"Ne, nand' paidhi. Ta místnost nemá zámek. Ale jeden vás ujišťuje, že celý perimetr kolem této budovy je velmi přísně střežen, takže můžete být zcela v poklidu."

Bren čekal, že Baniči nebo Jago pronesou nějakou kousavou poznámku. Ale oni mlčeli a Brena napadlo, jestli má zámek jejich pokoj.

Jeden sluha odnesl jeho a Jaseova zavazadla dovnitř. Jago mu podala jeho počítač. V téhle budově elektrickou zásuvku opravdu nenajde, ale v žádném případě by nenechal počítač někde, kde by ho neměl na očích, a už vůbec ne v bytě obsazeném strýcem Tatiseigim. Sluha odešel. Bren vešel, Jase vešel a Bren zavřel dveře. Zůstali sami v pokoji, osvětleném oknem a zlatou září svíčky, která jen tak tak přežila závan větru od zavírajících se dveří.

"Nadi," začal Jase, jak si Bren říkal, s pozoruhodným sebeovládáním, "co to dělají? Proč jsme tady?"

"Totiž," řekl Bren a snažil se přijít na slova, která by Jase znal.

"Já," začal znovu Jase, tentokrát ve svém vlastním jazyce. Zjevně lapal po dechu - a pravděpodobně se zase řítí z toho interlingvistického rozhraní.

Bren ostře řekl: "Je mi to líto."

"Kde je oceán, nadi?"

"Tady rozhodně ne. Nechte mě to vysvětlit."

"V mém jazyce! Prosím!"

Řekl to atevsky. To znamenalo, že aspoň jeho reflexy začínaly být pod kontrolou.

"Dobře. Pět minut, a v mosfei'. Pamatuješ, jak nebezpečný jsem říkal, že je Tatiseigi? - No, a aiji-vdova je ohnisko všech

protitabiniovských disidentů v zemi. Ona má legitimitu, která Tatiseigimu chybí. Mohla se stát aiji, nebýt toho, že legislatura po smrti jejího manžela hlasovala jinak. Mohla se stát aiji, nebýt toho, že hlasovali pro jejího vnuka, když zemřel její syn. Mohla by uchvátit moc třeba zítra a země by se nerozpadla, ona je jediná, kdo by to dokázal bez strašlivého krveprolití, ale zároveň je - "Nikdy jste si nemohli být jisti, že v místnosti nejsou štěnice. Vždycky jste hráli pro obecnost. "Zároveň je čestná. Ve všech svých jednáních, která se týkala dobra Asociace, byla vždy velmi morální. Bylo by pro ni velice snadné rozpoutat občanskou válku proti svému vnukovi. Ale to neudělala, a já jsem naživu a mohu to potvrdit. Takže námitky omez na minimum. A probíhá tě prosím, hlavně si nestěžuj jí. To já jsem ji požádal, aby ti ukázala, jak atevové žili, než přišli lidé!"

"A tohle má být ono, tahle zřícenina?"

"Jasei, poslouchej mě."

Jase do něj pořádně strčil a Bren ho chytil za kabát, aby se nemohl rozmáchnout pěstí.

"Já jsem tě poslouchal," řekl Jase. Pokusil se uvolnit a znovu do něj strčil.

"Jsi hlupák, chováš se jako hlupák! Nehýbej se!"

Jase mu zaťal nehty do ruky a on ho pustil. Stáli a dívali se na sebe. Jase lapal po dechu a Brenovi se také moc chtělo někoho praštit. Kohokoli.

"Dobře," řekl Jase. "Dobře, překousnu to. Budu hrát tvoji hru, podle tvých pravidel, a pořád se usmívat."

"Něco ti vysvětlím, než znovu změníme jazyk. Jestli tuhle ženu urazíš, může to znamenat válku. Jestli ji urazíš, můžou tě zabít. A to nepřeháním. Tohle jsou kulturní rozdíly. My dva máme společnou minulost a určitý etický kodex, ale ten atevové nesdílejí. Ať se stane cokoli, pane Grahame, musíte se ovládat. Buď se budeš ovládat, nebo požádám personál, aby ti dal čaj, po kterém se ti na tři dny obrátí žaludek, a poslali tě zpátky do bytu, než něčím, co řekneš, zabiješ několik milionů lidí! Říkám to dost jasně?"

"Nemáš žaludek, abys to udělal sám?"

"Nemáte snad mozek, pane Grahame? Když tě praštím, Jasei, a Bože! že mám nutkání, uvidí pohmožděniny - a to bych nerad, kvůli tvé reputaci a budoucnosti -"

Jase zaútočil. Bren ho tvrdě praštil, aniž by na to vlastně myslel. Jase ho chytil za kabát, Bren vykryl rukou ránu, udeřil ho do žaludku a musel vykřít další.

Ve vzájemném sevření narazili do stolu. Svíčka spadla, oba ztratili rovnováhu a upadli. Bren se zvedl na kolena, slepý, rozzlobený, mlácený idiotem, kterého chtěl zabít. Jase ho popadl dřív než on jeho a tak klečeli na podlaze jako dva naprostí hlupáci a drželi jeden druhého za kabát, ruku, rameno nebo cokoli, co se naskytlo.

"Vstávej," řekl. "Zhasli jsme tu pitomou svíčku. Chceš snad vypálit celou budovu?"

"K čertu s tebou."

Zatřásl s ním. Jase ztuhl. Několik dalších nádechů tak vydrželi.

"Co když sem přijdou a najdou nás tu takhle?" zeptal se Bren. "Vstávej!"

"Pusť mě."

"Ani náhodou."

"Příměří. Pusť mě."

Ale Bren ho nepustil. Začal se zvedat, Jase také, a tak oba vstali, vzájemně se o sebe opírali, drželi jeden druhého a pomalu, nedůvěřivě se pustili.

Hlupáku, řekl si Bren. Nepřekvapilo ho to. Zklamalo ho, že Jase neměl ani tolik rozumu, aby zvedl svíčky, tu zhaslou ve svícnu i ty ostatní v převrženém koši.

Bren vzal zápalku a znovu svíčku zapálil. Všechny rány, které dopadly, šly na tělo; a kromě zaprášených šatů neměl ani jeden z nich viditelná zranění. Ve světle svíčky a okna Bren uviděl Jaseho s rozevlátými vlasy, zmuchlaným límečkem a zachmuřeným výrazem. On sám asi vypadal velmi podobně.

"Dnes večer musíme jít na večeři."

"V téhle ruině?"

"Je to Historický monument, Jasi-ji, a i kdyby třeba tvrdila, že je to palác na měsíci, doporučuji vám uklonit se a přisvědčit, že je moc krásný a že jste rád, že tu můžete být."

Nastalo dlouhé ticho.

"Ano, pane," řekl Jase.

"Neříkej mi pane."

"Já jsem myslel, žeš to zrušil. Buď jsi pán, nebo nejsi, tak se rozhodni!"

"K čertu, takhle nemluv. Tohle není tvoje loď. Máš tu práci, kterou neděláš, málem jsi způsobil rozkol ve vládě a já tě sem přivedl, abych zalátal díry, zející díry ve tvých znalostech o těchto bytostech, o jejich zvycích, o jejich jazyce a ve tvé citlivosti na ohromný, nezmapovaný svět zážitků, ke kterému jste slepý, pane Grahame. Doporučuju ti, abys poděkoval, dal se do kupy, a nečekal od ateů, že budou dělat práci, na kterou ses dobrovolně přihlásil. Oni tu nejsou od toho, aby rozuměli tobě, oni jsou na svojí planetě a užívají si tu své životy v poklidu i bez tvého vměšování, a doporučuju ti, abys byl zdvořilý k ateuským úředníkům, kteří svůj drahý čas věnují svému lidu, abys ocenil jejich snahu pochopit tě, se kterou si dávají práci, protože jinak tě odsud vyprovidím."

"Děkuju," řekl chladně Jase.

"Děkuju, že jsi počkal s výbuchem."

"Netlač na mě. Netlač. Potřebuješ moji dobrou vůli."

"Vážně? Taky by tě mohla potkat nehoda. A oni by mi poslali někoho jiného."

Krátká, šokovaná pauza. Potom: "Ty jsi ateuský hodnostář. Opravdu tak o sobě smýšlíš?"

"Pane, mě nemůžete zpochybňovat. Když přijde na vztahy s ateji, tak pro tebe jsem pán a ty budeš dělat, co ti řeknu."

Ty a tvoje pravidla. Teď je na to ten pravý čas, teď je ta chvíle, kdy bys měl, ztraceně, pravidla poslouchat, a zrovna teď chceš věci dělat po svém! Mám ti snad nakreslit schéma? Jak jsi přišel na to, že ty víš, co se tu sakra děje? Nebo jsem přeslechl zjevení od Boha?"

Tentokrát nastalo předlouhé ticho. Jase se mu nedíval do očí. Díval se na podlahu nebo na prach na svých šatech - ty si oprášil - na světlo z okna, na cokoli na světě kromě něho.

"Myslím, že bychom se měli vrátit do Šejdanu," řekl oknu. "Tohle není k ničemu."

"No, v tuhle chvíli není dvakrát jednoduché vrátit se. Chtěl jsi to a teď to máš. Tak buď vděčný."

"To tak! Lhal jsi mi."

"V čem konkrétně?"

Ticho. Ticho, které se táhlo, zatímco Jase koukal do prázdna a snažil se neztratit nervy.

Kdosi zaklepal na dveře.

"Nadi?" zeptal se Bren. Přál si, aby se zaklepání ozvalo dřív, aby celému incidentu zabránilo. Neměl Jaseho praštit.

Nepomohlo to. Ztratil svého otce. Byl na hraně. Zvolil si právě tuhle chvíli, aby se pořádně postavil jazyku, asi právě proto, že otec zemřel, a teď nevěděl, kde je: nacházel se dočasně mimo racionální vyjadřování.

Dveře se otevřely.

"Nějaké potíže, nadiin?" zeptal se Baniči - Baniči, který bydlel hned vedle. Jestli mohl hádku mezi Brenem a Jase m slyšet i někdo jiný než Ilisidin šéf ostrahy Cenedi, tak by se Bren vsadil, že Baniči měl v zavazadlech příslušné vybavení a neměl skrupule použít ho.

"Ne," řekl Bren. "Děkuji, Baniči-ji. Ubytovali se všichni? Jaký je náš program?"

"Lehká večeře při západu slunce. Zítra vstáváme za rozbřesku."

"Budeme připraveni. Děkuji vám, Baniči-ji."

"Nadi." Dveře se zavřely.

"On nás slyšel," řekl tiše Bren.

"Já myslím, že přijímají rozkazy od tebe," řekl nakvašeně Jase.

"Ne. Nepřijímají. Jedna ze spousty věd, kterou nevíš, že?"

Další krátké ticho.

"Ty to potřebuješ vědět, Jasei. Měl by ses to naučit. Ztraceně, vždyť já se ti snažím pomoci."

"Omlouvám se," řekl potom Jase. "Já jenom -"

Nedokončil větu. Bren také ne. Čekal.

"Omlouvám se," zopakoval Jase atevsky. "Nadi, byl jsem rozklížený."

"Rozčilený," opravil ho automaticky Bren a kousl se do rtu, aby nevyprskl. "Ale rozklížený taky, a měl jste k tomu důvod, Jasi-ji, to já vím. Můžeme zase mluvit rozumně?"

"Nadi," řekl Jase, "přeji si vidět oceán. Bude to možné?"

"Nadi, ptáte se velmi přímočaře. Být ateva, urazil bych se. To si pamatujte."

Malé zaváhání. Nádech. "Nadi, chápu vaši informaci, ale vy nejste ateva a já si velmi přeji vědět, abych nebyl překvapený."

"Pokusím se to zjistit," řekl Bren. "Jsou tu věci, kterým nerozumím." Říkal to nerad, ale v jeho podvědomí zněly tiché poplašné zvonky. "Zkuste být trochu opatrný. Takové podmínky jsem nečekal. Mohli bychom být v nebezpečí, nadi. Jeden přemýšlí, jestli jsme události ve městě opravdu nechali za sebou."

"Je toto součástí lekce?"

Vrstvy na vrstvách a na dalších vrstvách. "Ne," řekl. "Není."

"Byla tohle lež?"

"Ne," řekl Bren. "A samozřejmě, kdyby byla, řekl bych, že nebyla. Ale není. Vydal jsem nás na milost Tabiniho babičce a nevím, jaká je pravda. Aiji se domníval, že tu budeme v bezpečí. Ale ty podmínky mě, i když jen mírně, zneklidňují. Nedokážu říct proč. Prostě bych čekal - trochu víc pohodlí, než tu máme, něco, co by svědčilo pro to, že někdo věděl, jaké tu jsou podmínky předtím, než sem aiji-vdova přivedla hosty." Nebyl si jistý, jestli to Jase chápe. Jenže vzadu v jeho mozku tikalo cosi, kvůli čemu se teď na Jaseho potenciál vybuchnout nesoustředoval. Jeho pocit nejistoty mu říkal, že vdova má obavy o bezpečnost. Velmi vážné obavy, stejně jako oni. A jako Mogari-nai, kousek odsud po pláni. To přece musí být velmi citlivá oblast; ale oni tu v žádném případě neviděli takovou úroveň ostrahy, jakou by čekali.

"Můžete se zeptat Baničiho?"

"V rámci jeho man'či ano."

"Tedy ano, ale s výhradou."

"Výhrada je tu vždycky. Vždycky." Řekl Jaseovi pravdu a byla to odpověď, která vrhala světlo na to, co je lidské a co je atevské. Bren chápal Baničiho priority a nijak ho neurážely. Neměl náladu na vysvětlování. Neměl teď náladu na to, aby pochyboval o vlastní ostraze.

Jen o ostraze vdovy.

Což nebyla veselá myšlenka.

"Nemůžete se jich zeptat, jaký je plán?" trval na svém Jase.

"Právě nám to řekli."

"Myslím plán na zítra."

Bren se otočil a vrhl na Jaseho neveselý pohled. "Řeknu vám základní pravdu o atevch, nadi. Kdybyste to nijak zvlášť vědět nepotřeboval, pak ano, mohl byste jít vy nebo já a zeptat se kohokoli, koho tu najdete. Ale protože tady je určitá otázka dobré vůle a protože právě proto to potřebujete vědět, tak ne - nebylo by vhodné se ptát. Nikdy nenuťte své hostitele, aby vám lhali, Jasi-ji. Jakmile s tím začnou, nebudete vědět, čemu věřit."

"Teď podle vás nelžou?" Jase o tom zjevně nebyl přesvědčený.

"Myslím, že ještě ne. Není to pravděpodobné. Ale neviděl jsem Cenediho. Neviděl jsem vdovu. Neviděl jsem vlastně nikoho, jen jednoho sluhu a naši vlastní ostrahu.

"A co vám to říká?"

"Nadi, abych odpověděl na vaši až příliš přímou otázku, říká mi to, že jsou dvě možnosti. Buď jsou ateovové zaneprázdnění, protože jsme přijeli velmi nakvap a oni museli sem na kopec dovézt dokonce i jídlo, aby ho měli dost - nebo - nebo se něco děje a oni jsou příliš zdvořilí, než aby nám dali možnost zeptat se na to."

"A to znamená co?"

"To je také příliš přímá otázka, nadi." Bren byl rozhodnutý tlačit na Jaseho oním chladně přesným, do jisté míry laskavým ateovským způsobem, aby zjistil, jestli se dokáže ovládat. "Ovšem jako odpověď na vaši otázku a v naději, že ta další otázka bude mírnější, je možné, že se nám vyhýbají, aby nám nebyli nuceni lhát nebo abychom my nebyli nuceni chovat se zdvořile." Změnil jazyk. "Řeknu ti nové slovo: naigoč'imi. Znamená to předstíranou dobrou vůli."

"Naigoč'imi. To je to, s čím se tu potýkáme?"

"My? Najednou my? Ještě před chvílí jsi mě chtěl zabít."

"K čertu, já chtěl pravdu. A pořád nevím, jestli do ní zapadáš ty."

"Takhle se na lodi z někoho dostává pravda? Pěstní?"

Ticho. Několik nádechů. "Brene, já se nebudu omlouvat."

"Prosím."

V jazyce lodě: "Přátelství by neublížilo, víš? Od začátku by neublížilo."

Teď chtěl Jase mluvit. Tohle Bren často viděl u svého bratra. Neměl teď náladu na sentiment. Zatraceně, mezi sebou a Jasem ho přece vypnul už na začátku.

"Upřímně řečeno," řekl Bren s chladem, který překypil i jeho samotného, "nevím o tom, že bys mi kdy něco takového nabídl. Ne od té doby, co jsme spolu poprvé mluvili rádiem, než jsi přišel sem. Tehdy jsi byl bystrý, příjemný, o všechno ses zajímal. Ale od té doby, co jsi tu přistál -"

"Já se snažil!"

"A já mám určitou práci, která spočívá v tom, že ti budu vtloukat do hlavy slova, ať se ti to líbí nebo ne - ne, já nejsem vždycky milý. To ani nemůžu! Ty jsi byl učitel - já ne. Tak dělám, co je v mých silách, dokonce i v době, kdy si ty můžeš dovolit zlobit se na mě."

"To jsem zjistil. Zjistil jsem to."

"Takže jsi na tom pracoval. Dobrá. A taky ses rozzlobil. Ale já jsem si to dovolit nemohl, ať jsi říkal nebo dělal cokoli. A tak jsem to snášel. Snášel jsem všechno, co jsi dělal, protože já se vyznám, mluvím plynne a jsem zvyklý na to být diplomatem v ošemetných situacích. - Ale přátelé, to nejsme. Přítel by mi vyšel vstříc. Přítel by se pokusil pochopit, že tvou výuku provádím v době, kdy - o volném čase vůbec nemluví - v době, kterou jsem předtím věnoval spánku, nadi. Přátelství nebylo součástí požadavků, já ho nevyžadoval a rozhodně jsem ho taky nedostal!"

"Ty mi nedáváš možnost."

"Od toho dne, kdy jsi přistál, to byla tvoje volba. Nepotěšil jsem tě, ani já ani nikdo jiný. Netajil ses s tím. Nikdy jsi mi nevěřil. Proč o tom teď mluvíme? Co ode mě chceš?"

"Já čekal..." Jase se odmlčel, jak se snažil najít správná slova, nebo možná jen popadnout dech. "Od chvíle, co jsme přistáli, to vůbec nebylo takové, jak jsi sliboval!"

(Hanksová křičí: "Nevěřte jim!" Celá pláň hoří. Po zuby ozbrojení ateovové a jasné důkazy ozbrojeného konfliktu.)

"Připouštím, že k takovému názoru jsi měl důvod."

"A ani tady to není, jak jsi sliboval!" Jase rozmáchlým gestem obsáhl jeho, kameny, celou situaci. "Pokaždé, když ti věřím! Úplně pokaždé, když ti věřím, Brene, něco mi vybuchne do obličeje! Jsi ten, kdo udržuje mír mezi tvými lidmi a atevy - ale tvoji lidé s tebou nemluví, všiml sis toho?"

"Jednou jsi mi uvěřil a sestoupil dolů," řekl s přemáháním Bren, "jednou jsi uvěřil a přišel sem. Nikdy jindy jsem po tobě nechtěl -"

"Ale? Je to pořád samé věř mi, důvěřuj mi, vím, co dělám, pokaždé, když se nadechnu, Brene! Věřil jsem ti na tom pitomém večírku. Věřil jsem ti při tom rozhovoru. Tak kde je sakra ten oceán?"

"Budeš mi zase muset věřit."

"Věřil jsem ti dostatečně, abych sestoupil sem dolů! Víš, kolik to chtělo padáků, Brene? Všiml sis, kolik padáků? První padák selhal, Brene!"

Jasemu došel dech. Zdálo se, že chce odpověď. Bren viděl, jak se na něj upírají jeho oči, tak jak se odmítaly upřít na ten chaos, když sem jeli.

"Já vím," řekl Bren. "Viděl jsem to. Jsem rád, žeš to dokázal. Jsem osobně rád, žeš to dokázal, pokud to vůbec musím říkat."

"Osobně rád."

"Nechtěl bych, abys zemřel."

"To je od tebe milé."

"Co mám udělat? Řekni mi to. Co by tě uspokojilo?"

"Nějaký výraz. Vyčaruj na tváři nějaký výraz. Pověz mi projednou pravdu."

Ta poznámka o jeho výrazu bolela: byla zřejmě pravdivá. Ale také se tím vyjasnil zdroj námitek. "Já se snažil," řekl trpělivě, "naučit tě jazyk a způsob, jak jednat s tímhle světem. A ty moje lekce ignoruješ. Tvoje opakované trvání na otázkách, které jsem důrazně ignoroval, je v ateovských očích hrubostí, a právě kvůli takovým nedorozuměním jsme s atevy vedli válku, v níž zahynula spousta lidí. Rozumíš tomu?"

"V tom případě mi to vysvětlí. Proč jsme sakra na tomhle kopci, zrovna tady?"

"Abychom si to užili. A my si to užijeme. Jen klid."

"Co to teda znamená? Že ti mám věřit? Věřit, ještě jednou?"

"Ano!"

"Bože." Jase si prohrábl vlasy a přešel k oknu. Když vyhlédl ven, denní světlo ho zalilo bílou září. A v tu ránu se napřímil, jako by uviděl čerta. "Tam jsou mečete!"

Atevska jízdní zvířata. Jase se s nimi setkal hned v první hodině na této planetě.

"Co dělají, nadi?" zeptal se Bren.

"Pojídají trávu. Uvnitř hradby."

"To je v pořádku," řekl Bren. "Patří vdově."

"K čemu je potřebuje?"

"Možná k tomu, aby se dostala k moři."

"Na tomhle já nepojedu!"

"Já myslím, že uděláte, co vám řekne," odpověděl klidně Bren. "Ať to bude cokoli. Ona je lord, mnohem vyššího postavení než já. A tohle je, ve všech důležitých ohledech, její země."

"Brene -" Jase se otočil a změnil se ve stín rysující se proti bílému světlu. Chvilí zavládlo ticho. Potom: "Dobře. Dobře. Cokoli řekneš."

"Přijeli jsme sem, abychom si užili prázdniny. Tak se snaž. A měj se na pozoru. Pokud už si musíš stěžovat, stěžuj si mně a v soukromí. Neuraž ji. Tohle není lekce. Tohle není strašení. A rozhodně to není hra."

Stín před světlem dlouho mlčel.

Potom chladně odvětil: "Já to tak také neberu, nadi."

Venku zapadalo slunce. Na kopec dopadl večerní chlad. Ale krb fungoval, dlouhý stůl byl pokrytý bílým ubrusem a na lavicích byly složené přikrývky, aby třísky nepoškodily šaty hostů. Byl tu křišťál, byly tu svíčky, byla tu aijiho zástava, červená a černá, a zástava Malguri, červená a zelená, svíčky a světlo ohně, a slušná, dokonce přepychová večeře. Ilisidi seděla v čele stolu; Baniči, Jago a Cenedi byli usazeni, jak příslušelo jejich hodnosti; Tano a Algini byli také usazeni, ale i tady byli ve službě, jak řekl Baniči; a byli usazeni i paidhiové, každý na jedné straně stolu.

Na druhém konci stolu, proti Ilisidi, neseděl nikdo. Nikdo v celé Asociaci, s výjimkou samotného aijiho, nestál tak vysoko.

Přišlo pečivo, zeleninový chod - zmizelo ho ohromné množství, čemuž Bren vydatně napomohl. I Jase našel zeleninové jídlo, které mu zjevně chutnalo. Záhadou bylo, co vlastně Ilisidi dělala se vším tím jídlem, které snědla; na její hubené a malé (malé na atevu) postavě to nebylo nijak znát.

Asi z toho napájí svoji energii, rozhodl se Bren. Chvilí nikdo nemluvil a jen se jedlo. Potom dorazil hlavní chod, sezonní pokrm. Byla to ryba s vynikající ostrou omáčkou z jakýchsi bobulí.

"Tak co," zeptala se Ilisidi, "vyřešili jste své neshody, vy dva?"

Té ženské prostě nic neuniklo.

"Jas-one-paidhi?"

"Nand' vdovo. Bylo mi řečeno, ať nemluvím jinak než dětským jazykem. Omlouvám se předem za svou neschopnost."

"Ale to můžete riskovat. Mě jen tak něco nešokuje."

Bože, pomyslel si Bren. "Nand' vdovo," řekl, "Jase-paidhi je ve značné nevýhodě, co se týče slovníku."

"To slyšel celý národ." Ilisidi poklepala na svou sklenici a sluha jí dolil. "To je voda. Čistá, pramenitá. Naprosto bezpečná. - Ale, víte, Jase-paidhi, to bych do vás neřekla, že se naučíte náš jazyk tak rychle. Samozřejmě, že Yolanda-paidhi na ostrově takové problémy neměla."

"Ne, nand' vdovo."

"A předává tam ta vzácná tajemství - rychleji?"

To je past, pomyslel si Bren, otevřel pusu, ale neodvažoval se nic říct.

"To si nemyslím, dovolíte-li, nand' vdovo. Ostrov i Bren-paidhi dostávají stejné technické diagramy."

"Jeden se také doslechl o smutné zprávě. Jeden lituje vaši ztrátu, Jas-one-paidhi."

Jase sklonil hlavu. "Děkuji za vaši dobrou vůli, nand' vdovo."

"A jak se vlastně nand' Yolandě daří? Je v pořádku? Můj nehodný vnuk mi neposkytuje žádné zprávy."

"Já myslím, že se má dobře, nand' vdovo."

"Vy myslíte, že se má dobře."

Jase se znepokojeně podíval na Brena, nebyl si asi jistý, že vdovu správně pochopil nebo použil správné slovo. Ale v tomhle ohledu bylo všechno v pořádku.

"Nerozumí, nand' vdovo," řekl Bren. Pomyslel na všechny ty ilegální rádiové depeše a skoro dodal "A já také ne."

"No nic. Jak vám chutná ryba, Jas-one-paidhi?"

"Ryba je velmi dobrá, nand' vdovo."

"Dobře. - Takové nevinátka. Jaké je to na lodi, Jase-paidhi? Povězte mi to. Uspokojte starou ženu."

"Je to - hodně jako být v budově."

"Aha, takže nuda. Já dávám přednost otevřeným prostorům. Líbí se vám tam?"

"Doufám, že se tam vrátím. Až poletí zdejší loď, nand' vdovo."

"A to bude kdy?"

"Raději dříve než později, aiji-ma," řekl Bren. Snažil se Ilisidi odvrátit od jejího šťourání. Jedno šťouchnutí za druhým. Ona se nechovala slušně a pekelně si to užívala.

"Další zatracená mašina, která nám tu bude řvát a znečišťovat pole," řekla Ilisidi a ukousla kus ryby. "Třeba by jeden

mohl postavit loď, která by plula pod mořem, aby se daly vidět tamní divy. Napadlo vás to někdy, nand' paidhi?"

"Dalo by se to udělat," řekl Bren a porušil tím všechna pravidla v knihách.

"K playbě na takové lodi bych se třeba nechala zlákat. Touhle vesmírnou lodí si nejsem tolik jistá. Co myslíte vy, nand' Jasei?"

"O čem, nand' vdovo? Nejsem si jistý, že vám rozumím."

"Myslíte, že jsem příliš stará, než abych mohla letět ve vaší lodi?"

"Ne, nand' vdovo. Jezdíte na mečitách. Určitě byste mohla i létat."

"Moudrý hoch. Lichotky jsou duší politiky. Jeden přemýšlel, jestli jsou lidé z lodě stejně moudří jako Mosfeřané. Možná jsou."

"Dokáží se učit," zasáhl Bren, než Jase našel správné slovo. "Neříkáte snad sama, aiji-ma, že se učí rychle?"

"Ach, ne tak rychle jako vy, nand' paidhi."

"Jeden se snaží, aiji-ma." Byl to šerm, od začátku do konce. "Tak co pro nás máte přichystáno?"

"Krátkou projížďku, malý výlet. - Ještě rybu, nand' paidhi? Zítra bude strava rozhodně skromnější."

Bren si vzpomněl na Ilisidiny krátké projížďky a doufal, že si tam Jase nezlomí vaz. Vzal její slova jako varování a ještě si přidal.

Jase naštěstí neřikal nic. Ale zdálo se, že nemá velkou chuť k jídlu.

"Ale, ale," začala Ilisidi.

A v tu ránu se Baniči, Cenedi a Jago bleskurychle zvedli ze svých míst a Tano a Algini měli dokonce v ruce zbraně. A také dva Ilisidiny sluhové. Ozývalo se jakési pípání.

"Poplach na perimetru," řekl Cenedi a mírně se uklonil směrem k Ilisidi. Začal vydávat rozkazy někomu, kdo nebyl v místnosti.

"Ale," Ilisidi pomalu vstala z jediné židle v místnosti. "To je otrava!"

A někde v dáli zazněl výstřel.

Cenedi se poradil s vysílačkou a ohlásil: "Jedna osoba. Mají ho."

"Ale, tak jeho?"

Ach, Bože, pomyslel si se strašnou předtuchou Bren.

"Nezabili ho, že ne?" zeptal se a neodvažoval se dýchat, dokud se na to Baniči nezeptal a nedostal odpověď.

"Ne. Vrhli se k zemi a vzdali se. A bylo to velmi moudré rozhodnutí, nadi."

Bren si sedl a znovu se napil.

Jestli si dobře pamatoval mapu, tak ostrov Dur ležel na sever od mysu - tím směrem byl sice velký a příkrý útes, který by většinu rozumných atevů odradil, nicméně ten ostrov tam byl.

A poté, co se stal svědkem takové vytrvalosti v kultuře, kde vás to mohlo stát život - a ten mladík to věděl - měl nepříjemný pocit, že tady půjde o víc než jen o nějakou malou leteckou nehodu.

17

Během dezertu Baniči oznámil, že mladík je vyslýchán a že brzy bude k dispozici hlášení.

Jase vypadal velice nešťastně a soustředil se na krémové pečivo s polevou, která připomínala mátu.

Jeho kousky po dvou po třech mizely z atevských talířů a Bren se občas podíval na Jago, která ale jeho pohledy neopětovala. Ilisidi už nic neřikala; Cenedi rozhodně ne. Baniči neřekl nic dalšího.

"Ten kluk je hlupák," prohlásila najednou Ilisidi, a dodala: "Víte, lord Geigi nás pozval na ryby a nabídl nám, že se s námi setká na člunu u jižního pobřeží, poblíž letiště. Ale kvůli téhle hlouposti možná budeme muset zamířit na sever."

Tohle způsobilo, že Jase zvedl hlavu. Brenův žaludek se začal bouřit. Tady nebylo nic náhodné: Ilisidina poznámka, chlapcův průnik na vládní území, zmínka o lordu Geigim... Bren si vzpomněl na ten rádiový provoz na severu, na severu - kde ležel ostrov Dur.

Ostrov ležel v dosahu Mogari-nai a pozemní stanice. Ležel v dosahu města Saduri. Ležel v dosahu pevnosti, kde byli právě na prázdninách spolu s převážně neviditelnou ostrahou, s lešením z trubek a prken a se spoustou prachu v tmavých koutech.

Deana Hanksová a její zatracené rádiové hovory.

A co její spojení s Direiso a jejími ambicemi táhnout proti Tabinimu?

S Direiso a Saigimim, jejím bílým koněm, který byl teď díky Tabinimu mrtvý?

S Direiso, která chtěla být aiji v Šejidanu a zároveň byla Tabiniho sousedkou v Taibenu?

Taiben nebyl přece jenom Tabiniho útočištěm a pradávnou državou, ale také místem, kde přezimovala jeho stará babička z Východu, která se sama dvakrát aijim téměř stala, nebýt toho, že podle rozhodnutí legislatury by to vedlo ke krvavé odplatě za minulé křivdy.

Jejich Ilisidi, jejich hostitelka, která tu seděla a likvidovala třetí kousek krémového pečiva.

Situace měla tolik ostrých úhlů, že na její bezpečné uchopení by Bren potřeboval kleště.

"Nuže," řekl Jase ve chvíli, kdy by se báli promluvit jak andělé tak blázni. "Nand' vdovo, pojedeme tedy na ryby?"

Na ryby, pomyslel si nevěřicně Bren. Na ryby? Měli tu mladíka, kterého vyslýchali, protože se pokusil proniknout perimetrem jen o něco méně strážným, než byl ten kolem samotného Tabiniho, měli tu Ilisidi, která říkala, že se k nim přidá lord Geigi, a měli tu Deanu Hanksovou, která rádiem mluvila se dvěma atevy, zřejmě agenty Direiso, a on se ptal, jestli pojedou na ryby?

Ovšem Jase nebyl jasnovidec a o těchto věcech ho nikdo neinformoval. Poslední, co slyšel, se týkalo lorda Geigihho a lodě.

Ilisidi ani nemrkla. Jen se k němu otočila a řekla: "Možná."

Ach Bože, pomyslel si Bren. Zdálo se mu, že konverzace míří úplně špatným směrem. Pokusil se zachytit pohled Jago nebo Baničiho, ale jediný, kdo se na něj díval, byl Cenedi, a jeho oči byly stejně prosté jakýchkoli informací jako oči samotné Ilisidi. Podíval se opačným směrem, na Alginiho a Tana a hlouček vdoviných mladíků, jak jim říkala. Všichni členové Cechu, všichni nebezpeční a všichni nepochybně informovaní lépe než on sám.

"Líbil by se mi záliv Onondisi, nand' vdovo," řekl Jase. "Hodně jsem slyšel o tamějším ostrově. Viděl jsem ho ze vzduchu."

Ilisidi nakrčila obočí, kterým mohla, pokud měl Cech takové instrukce, někoho odsoudit k smrti, a usmála se na něj.

"Říkala jsem, že možná pojedeme na sever, nadi."

Bren upustil nůž na kamennou podlahu a sluhové se po něm vrhli, aby ho sebrali.

"To ode mě bylo hloupé," řekl Bren a sklonil hlavu. Bez dalšího komentáře dovolil, aby mu dali čistý nůž. "Možná je to tím pitím, nand' vdovo. Mohl bych navrhnout, aby už můj asociovaný šel spát?"

"Zítřka vstáváme brzy," řekla Ilisidi. "Ach ti mladí. Cenedi-ji, unavili jsme se kdy takhle snadno?"

"Nemyslím, aiji-ma," řekl tiše Cenedi.

"Tohle moderní spoléhání na stroje." Ilisidi mávla rukou. "Běžte, běžte! Nikdo by neměl odcházet od stolu dřív, než dojí, ale musíte jít do postele brzo, protože jinak, to vám zaručuji, toho budete zítra litovat!"

Jase alespoň pochopil, že je propuštěn, a Tano s Alginim udělali místo, aby mohl vstát. Bren vstal také, místo mu uvolnili dva příslušníci Ilisidiny ostrahy. Potom vstaly dvě lavice atevů a pozdravily odcházející paidhie.

"Běžte, běžte," řekla Ilisidi na jejich úklony, a znovu mávla rukou. "Ráno se shromážděte u předních schodů."

"Nand' vdovo," uklonil se Jase a pak se odmlčel. Bren ho vyvedl ze sálu, nahoru po schodech do jejich pokoje, a potom dovnitř do tmy a zimy nevytápěné místnosti osvětlené jen svíčkou.

Jase se otočil. Bren zavřel dveře.

Jase řekl lidským jazykem: "Říkal jsi 'věřit'?"

"Co to s tebou je? To ses snažil věci zkazit, nebo jsi měl jen šťastný den?"

To alespoň přimělo Jase ztichnout, ať už uraženě nebo díky pochopení, že věci mohou být složitější, než si myslí.

"Udělejte mi velkou laskavost, půjde-li to, nadi. Běžte spát."

"Ty se tam vracíš?"

"To vás ujišťuji. Vezměte si, kterou stranu chcete, nadi, já se rád spokojím s tou druhou."

"Kam jdeš?"

"Pokusím se napravit vdovino mínění a zjistit, co tu dělá ten chlapec z Duru. Tentokrát už doopravdy riskuje život."

Možná to byla jen hra plamene svíčky, ale zdálo se, že Jase jeho poslední výrok do jisté míry uznal. Možná se dokonce rozhodl nepoložit mu otázku, kterou měl na jazyku.

"A řeknou ti to?" zeptal se.

"Řekli by to i tobě, kdybys nepostavil celý večer na hlavu. Nemůžeš zpochybňovat vdovu a nemůžeš zpochybňovat její plány! Jasei, co se to s tebou sakra děje? Já jsem přece tvůj asociovaný! Někdo, kdo má na tom, aby ta loď vzlétla, stejný zájem jako ty! Proč se tady pereme?"

Očekával výbuch nejméně stejné velikosti. "Nadi," začal Jase atevsky, a potom ještě jednou: "Co musím udělat, abyste byl na mé straně, nadi?"

"Já jsem na tvé straně!" Ztlumil hlas, přistoupil blíž a chytil Jaseho za klopy. Tím přiblížil své rty k jeho uchu. "Štěnice," zašeptal a Jase ztuhl a ztichl.

"Prostě tu zůstaň," řekl Bren nahlas a pustil ho.

A odešel.

Zamířil znovu dolů do provizorního banketového sálu. Mnoho se tam nezměnilo, jen většina ostrahy byla na nohou a sluhové sklízeli ze stolů. Ilisidi stále seděla, ale v rukou svírala hůlku a její židle byla o pětáctýřicet stupňů pootočená.

"Vida," podotkla Ilisidi, jako by tím, že se vrátil, splnil její očekávání.

"Tano-ji," řekl Bren za chůze - přestože bylo dost ošemetné rozkazovat jemu nebo komukoli jinému v Ilisidině sále -

"prosím, dohlédněte na Jaseho."

"Ano," odpověděl Tano, zatímco Bren došel k Ilisidi.

"Vdovo-ji," řekl Bren, "první věc, odpusťte mému asociovanému jeho nedostatečné porozumění."

Ilisidi vlídně přikývla. Nic neříkala.

"A odpusťte je i mně. Ale, nand' vdovo, mohu vám položit důvěrnou otázku?"

"Co byste si přál vědět, nand' paidhi?"

"Proč je tu ten chlapec, aiji-ma?"

Ilisidi zapřela kovanou špicí své hole o nepravdělné kameny na podlaze a lehce se předklonila. "Dobrá otázka.

Cenedi-ji, proč je tu ten chlapec?"

"Je mladý, neukázněný, zcela bez finesy, a věří, že on jediný má důležitou informaci o hrozbě pro světový mír."

V tu chvíli Bren vytušil, čeho se ta informace asi bude týkat: někoho na ostrově, kdo má blízko k oněm ilegálním rádiovým přenosům.

"Takže jeho úmysly byly dobré," řekl.

"Jeden se domnívá, že ano."

"Nandin," řekl tiše Algini, ten Algini, který si všiml drobných detailů. "Ten chlapec se opakovaně pokoušel setkat se s paidhim - nebo s aijim. Zdá se, že mu nijak zvlášť nezáleží na tom, s kým z nich."

"Ale, ale," řekla Ilisidi. "Tak se na něj podíváme. Nand' paidhi, přejete si celou záležitost poslechnout nebo ne?"

"Moc rád si ji poslechnu," zamumlal, "aiji-ma." Jeho mozek kamsi pádil. Ze svého místa viděl Jago, ale ne Baničiho ani

Tana. Napadlo ho, že kdyby se mezi ním a Ilisidi začal rozvíjet nějaký problém, Jago by mu jistě dala signál, aby ustoupil.

Ale v určité chvíli se musel spolehnout na ně a jejich man'či k Tabinimu. Nikdy si takhle neuvedomil, jaké to může být, stát uprostřed nedořešených atevských loajalit, ve svém lidském srdci slepý k tomu, co by se mohlo dít v atevech; ale emocionálně, lidsky vědět, že jeho srdce je s Baničim a Jago, že jeho povinnost trvá na Tabinim, a že přátelství, ano, přátelství, touží, aby ho Tabini i Ilisidi poslouchali a nerozervali svět na kousky.

Bylo hloupé, hloupé mít to jinak, a on nemohl uvěřit, že by Ilisidi byla připravená na takové tahy nebo že by ji Tabini takhle mylně odhadl, když je sem posílal.

Cenedi kamsi zavolal vysílačkou a za chvíli do předních dveří vstoupila skupina černě oděných příslušníků ostrahy. Mezi Ilisidinými atevy tam byl i Baniči a několik dalších z Brenovy ostrahy; vedli postavu oděnou v černém - toho hlupáka, pomyslel si Bren. Měl nasazená pouta a vypadal velmi neupraveně. Vypadal vlastně přesně jako vyděšené dítě.

"Nand' paidhi!" řekl chlapec.

"Mladý hlupáku," řekla Ilisidi. Tím si získala jeho pozornost - a řečený mladý hlupák si, jak se zdálo, uvědomil (když sem pronikl, musel vědět, že tu je paidhi), že je v daleko větším průšvih. Ztichl a uklonil se, jak uctivě to jen bylo možné, když máte na ruce pouta a drží vás dva z největších Uisidiných mladíků.

"Paidhi-aiji by se tě chtěl na něco zeptat," řekla Ilisidi. "Možná, že bys mohl být tak zdvořilý a odpovědět mu?"

"Aiji-ma, ano, pokud to vaše lordstvo potěší."

"Nand' paidhi?"

"Nand' Rejiri z Dur-wajranu?"

"Ano, nand' paidhi."

"Proč ses -?" Proč ses pokoušel naletět do mého letadla? To jistě v plánu neměl. Jenom neměl zkušenosti s letištním provozem, "- vydal do Šejidanu?"

"Abych aijimu pověděl o zradě."

"A proč ses tedy snažil dostat ke mně?"

"Protože vaše lordstvo mohlo aijimu říct, že nejsem hlupák!"

Tomu se říkalo začarovaný kruh.

"Ale já opravdu aijimu nikdy neříkal, že bys byl." Ale teď už mu bylo jasné, co se stalo: ten chlapec byl zostuzený, jeho letadlo zabavili, protože se téměř srazilo s letadlem aijih... nemohl doufat, že by se mu dostalo slyšení, při kterém by nešlo o letadlo, RLP a jeho otce, lorda Asociace.

A tenhle mladík byl velmi rozrušený; Bren málokdy viděl takhle otřeseného a nervózního atevu. "Nuže," oslovil ho, "aiji-vdova slyší každé tvé slovo. Co tedy řekneš o té zradě?"

Doufal, že ta zrada není něco, do čeho je zapletená Ilisidi. To by chlapec nevěděl o nic víc než on, ledaže by se jeho informace náhodou týkaly Ilisidiných asociovaných nebo aktivit, což si Bren opravdu nemyslel.

"Rádía," řekl chlapec. "A lidé, nand' vdovo. Já si nevymýšlím."

"Pověz mi o těch rádiích a lidech," vybídla ho Ilisidi, usazená opravdu jako aiji u soudu. Ve svrastělých rukou svírala hůlku se stříbrnou hlavicí a její žluté oči žhnuly. Nedalo se z nich nic vyčíst. "Copak mi povíte, nadi?"

"Že -" Když teď měl svolení, ztratil mladík veškerou kontrolu nad svým dechem. "Že nad oceánem pořád létá letadlo, aiji-ma, a je slyšet, jak mluví s někým, kdo mluví atevsky, ale jeho hlas zní jako hlas člověka."

"Je to žena, nadi?" zeptal se Bren.

"V rádiu - já nevím. Myslím, že by mohla, nand' paidhi. Jeden - jeden by váhal s odpovědí-"

Prásk! udělala hůlka na dlažebních kamenech. "A kde jsi byl ty, když jsi tohle zaslechl?"

"V otcově letadle, aiji-ma."

"Tak jsi hned letěl do Šejidanu a vyděsil aijih pilota k smrti."

"Aiji-ma -" Mladíkem to pořádně otřásl.

"To jsi nemohl zatelefonovat?"

"Já se bál - Bál jsem se, že by to muselo někudy projít -"

"Mohl jsi to říct svému otci, mladíku."

V jeho výrazu se objevil záblesk strachu, opravdového strachu. "Já jsem ukradl letadlo, aiji-ma."

"Nechcete do toho zaplést svého otce, nadi? Ty že jsi ho ukradl, to tak!"

"Aiji-ma, ukradl jsem jeho letadlo."

Paidhi by si rozhodně nepřál být v téhle situaci, vystavený tomuhle pohledu; a že už v minulosti byl.

"Nu," řekla Ilisidi, "co ještě víš? Ne z toho letadla. Svým vlastním rozumem, a z toho, co jsi zaslechl od starších. Co víš?"

"Man'či mého domu je k potomkům Barjidy, nand' vdovo."

To byla důmyslná vytáčka - Barjidi byla Tabiniho linie za časů Války. Ilisidi se do ní přivdala, nepocházela z ní, a toto man'či bylo starší než dnešní ragický aiji, ale ten do něj byl stále zahrnut. Bren se dostal do nějaké zatracené hry mačimi a ten kluk tady přešlapoval, jak to viděl u svého otce nebo v televizi. Byl jako klasický bratranec linie, který u sebe, jak se nakonec ukázalo, vždycky měl nůž.

Tohle ale nebyla televize, a úsměv, který na něj Ilisidi vrhla, byl nebezpečný, velmi nebezpečný. A přitom - člověku chvíli trvalo, než si to uvědomil, protože neměl atevské emoce - on sám byl přece v úplně stejné situaci, určený a chráněný Barjidovým potomkem, Tabini aijim.

Který ho sem poslal. Který sem poslal - Bože! Baničih a Jago.

Stejný tým, který vyslal zabít Saigimiho - a teď byli tady, uvnitř Ilisidiných obrany. Tuhle hru už Bren viděl, bylo to

takové extrémní gesto, poslat dovnitř Ilisidiny obrany někoho smrtelně nebezpečného, jako byli Baniči a Jago, spolu s velice zranitelným paidhim - byla to výzva vdově, aby proti němu vytáhla.

Nebo aby přijala jeho nabídku aliance.

Bylo těžké zůstat klidný. Ale stál tam, bez výrazu ve tváři, a věděl přesně, s čím si zahrával, když vzal Jaseho k Ilisidi.

Dostal se přímo do nějaké operace, na trnitou cestu, kde atevové uměli vycítit správnou stezku, ale on ji musel najít jen s použitím logiky.

Měli z toho Baniči a Jago dobrý pocit? Měla ho Ilisidi a Cenedi? Nebo atevové na jedné či druhé straně dospívali k jakémusi nejvyššímu bodu rozhodnutí, po kterém se věci začnou řídit?

Copak to neřekl? Loď by poslala někoho jiného. A ostrov také.

Ne. Ne. Kdyby Tabini zastřelil Deanu a požadoval náhradu za ni, nemohl se spoléhat na to, že by kdokoli jiný byl na jeho straně tak jako Bren. Že Bren takhle uvažoval, to vypovídalo něco i o jeho vlastní přičetnosti - ale byla to atevska úvaha, úvaha bytostí, které cítily man'či a jeho směr: lord neútočil na své poddané - mohl je požádat, aby pro něj zemřeli, mohl je i poslat na smrt, ale jen tehdy, pokud tím on a jeho strana něco získali.

Buď si byl Tabini Ilisidi velice jistý - teď - nebo byl připravený obětovat velmi cennou figuru pro zisk nesouměřitelný s její ztrátou.

"Tak," řekla Ilisidi a v hlase jí zazněla potlačovaná zlost. "Pokud je tvé man'či k Barjidiům, pokud jsi hledal paidhi-aijiho, pak třeba svou informaci sdělíš paidhimu."

Chlapec na Brena okamžitě vrhl utrápený pohled. "Přeji si, abys sdělil vdově vše, co můžeš říct," řekl Bren, "neboť je to lord, v něhož mám důvěru."

Chlapec vypadal, že se mu trochu ulevilo. Ale bál se. A nepochybně procházel vrstvy své mysli. Ještě jednou se uklonil. "Slyšel jsem, jak někdo kuje pikle proti aijimu, nand' vdovo. Nelhal jsem, nand' vdovo."

"Mladý a hloupý," prohlásila Ilisidi. "Copak jsi zjistil?"

"Ten člověk. Ti piloti. Rádía, která se pohybují po venkově, vysílají z vlaků."

Z vlaků, pomyslel si překvapeně Bren. Jistě, tak by se dalo vysílat i do vzdálených vesnic. Z projíždějících vlaků, s vysílači naladěnými na veřejná pásma, zapnutými i vypnutými.

Ale o tom by přece Tabini musel vědět.

A Ilisidi také.

"Kdo by něco takového dělal?" zeptala se Ilisidi.

"Ti, co říkají, že nás aiji zaprodává lidem."

"Ano, a jednoho dne všechny naše stroje selžou kvůli nějakému internímu počítačovému čipu, loď nás zasype paprsky smrti a lidé se vyhrnou z ostrova, aby nás zničili - tohle jste slyšel, nand' paidhi?"

"Ne, aiji-ma. Neslyšel."

"Ti rozumnější tvrdí, že samotná loď, kterou stavíme, selže, a to selhání bude znamenat pád vlády. A že selže kvůli technické chybě podstrčené ve výkresech."

Tohle už Bren slyšel. V poradních sálech legislature se o tom zcela vážně mluvilo. "Je řada důvodů, proč tomu tak není, nand' vdovo."

"Jeden věří, že tomu rozumíte, nand' paidhi. Ale vy jste tak přesvědčivý. - Co říkáš ty, mladý muži?"

"Myslíte o -"

Hůlka udeřila do podlahy. "Tvůj rozum, kluku! O čem jsme tu mluvili?"

"Že nás aiji zaprodává lidem, nand' vdovo."

Ilisidi se naklonila k chlapci. Rukama svírala hůlku. "Věříš tomu?"

"Ne, nand' vdovo."

"Věří tomu tvůj otec, lord z Dur-wajranu?"

"Ne, nand' vdovo. My jsme -"

"- v man'či Barjidiů."

"A všech, kdo podporují aijiho, nand' vdovo."

"Jsem já v man'či Barjidiů, protože jsem porodila otce toho nevděčníka?"

"Budete-li si přát, nand' vdovo."

Zdálo se, že chlapec ztrácí nervy, ale ne rozum. Ovšem svým rozumem se s vdovou mohl jen těžko měřit.

"Řekněme, že můj nevděčný vnuk a já bychom mohli mít stejný zájem," řekla Ilisidi a opřela se. Důsledně se vyhnula otázce, zda je či není podřízena vyššímu lordovi, což byla soukromá a privilegovaná informace. Zato ale poprvé, co Bren slyšel, přiznala asociaci s Tabinim. Po letech života mezi atevy mohl člověk začít doufat, že to pochopil správně.

"A řekněme, že váš otec, v man'či Barjidiů, poslal svého syna do Šejidanu -"

"Můj otec mě neposlal -"

Prásk! udeřila hůlka. "To jistě, kluku! Tvůj otec tě poslal ve chvíli, kdy vražda lorda Saigimiho vytřásla nepozorné z postele odsud až k Malguri! Hned jsi letěl do Šejidanu a náhodou ses přitom dostal do letové dráhy aijiho letadla. Pak ses zapletl s ostrahou, takže jsi nemohl doručit svoji zprávu, kterou ses pravidelně pokoušel vnutit paidhimu! Mám pravdu, že?!"

Chvilí bylo ticho, a pak chlapec zahanbeně řekl: "Ano, nand' vdovo."

"Proč teď? Proč ne dříve?"

"Protože jsme nevěděli, že to aiji možná neví. Protože kdyby to bylo důležité, aiji by to vědět měl, nand' vdovo."

"A tak jsi rychle a nenápadně prolétl oblohou."

"Ano, nand' vdovo." Chlapec sklonil hlavu. "Porušil jsem zákon. Vím to."

"A porušil jsi ho znovu, když jsi přišel sem!"

"Ne, nand' vdovo. Tentokrát jsem jel vlakem."

Když byla vdova v téhle náladě, málokdy z ní někdo dokázal dostat reakci. Zvedla obočí a tvrdě je zase spustila. "Já mluvím o tom, jak jsi přišel přes zdejší bariéry, mladíku! Jak jsi věděl, že máš jít zrovna sem?"

"Všude se o tom -" Chlapec se nadechl. "Všude se o tom mluví, po celé provincii, myslím, že po celé zemi, nand' vdovo."

"Mladíku, teď půjdeš s mou ostrahou a zůstaneš ve svém pokoji. A namísto svého otce, v man'či mého nevděčného vnuka, budeš přijímat rozkazy ode mě, slyšíš, jinak tě osobně zastřelím."

"Ano, nand' vdovo."

"Odveďte ho někam!" řekla Ilisidi a její personál se mladíka chopil. "A dejte mu večeři."

Chlapec neprotestoval. Ilisidi vstala ze židle. Opírala se o hůlku a mračila se.

"Prý vlakem. Odjel z hlavního města ještě předtím, než jsme se vydali na cestu. A změnil vlaky. - Nand' paidhi."

"Aiji-ma."

"Rádía. Rádía, rozumíte?"

"Slyšel jsem takové zvěsti."

Ilisidi mávla rukou. "Běžte spát, běžte. Zítřkem se nezatěžujte. Vyjedeme si. Možná se podíváme na moře a uspokojíme toho neumírněného mladíka, kterého jste mi přivedl. Začíná být zajímavý."

Bren zaváhal, ale rozhodl se Ilisidi nezpochybňovat.

"Aiji-ma," řekl, otočil se a vydal se ke schodům. Potřeboval být chvíli sám se svou ostrahou.

Někdo šel za ním. Bren se nechtěl podívat, kdo to je, dokud nedošel do horního patra.

Potom se otočil.

"Jago-ji."

"Nand' paidhi."

"Nand' paidhi," opakoval v ne zcela předstíraném zoufalství. "Mluvte se mnou, Jago-ji."

"V mém pokoji," řekla Jago.

Brenovi se nechtělo zaplétat se teď do osobních manévřů. Jenomže měl spolubydličího. Jago také, ale Baniči byl teď dole. Jase byl v posteli a kromě toho - nebyl to zrovna člověk, který by měl vyslechnout upřímný hovor mezi Brenem a aijiho ostrahou o aijiho babičce. A kromě toho - ještě jednou - jeho místnost byla pravděpodobně odposlouchávaná. Šel tedy s ní. Ona otevřela dveře a pustila ho dál.

Bren stál, zatímco Jago zapálila sirku a potom svíčku. Místnost se nijak nelišila od jeho, až na to, že v koutě byla naskládaná zavazadla, převážně v černé barvě.

Zavřel dveře. Jago se na něj podívala; její oči nepříjemně odrážely zlatavou záři.

"Jsme u vdovy v bezpečí?" zašeptal.

"Jeden se domnívá, že ano, nand' paidhi."

Nand' paidhi. Trochu ho to zklamalo. Nevěděl přesně proč, říkal si, že je hlupák, ale nemohl o ní nepřemýšlet jako o někom, komu před půl rokem důvěřoval i v těch nejintimnějších věcech; cítil se - vlastně nevěděl, jak se cítil.

Odstrčený. Tak něco.

"Aiji si je vědom situace," řekla Jago a potom s naprosto vážnou dváří dodala: "Neměli bychom šeptat?"

Bren se skoro rozesmál, ale potom si uvědomil, že vedle je Jase.

"Tak dobrý sluch nemáme," řekl tiše. "Co se děje, Jago-ji? Povězte mi všechno, co můžete. Zbytek nechám na vás."

"Krátce řečeno, nadi, je všeobecně známo, že paidhiové přijeli na dovolenou do této provincie. Včera večer to bylo ve zprávách, takže fakt, že se tu objevil ten chlapec, není ani zdaleka překvapivý."

"Tabini nás používá jako návnadu."

"Jeden by váhal říct to takto neelegantně."

"Ale je to pravda. Nebo snad ne?"

"Je to pravda."

"Takže se sem nahnou osoby s nekalými úmysly. - Ale na druhé straně kopce je Mogari-Nai a pozemní stanice, nadi! Přitáhneme k nim problémy!"

Krátká pauza. "To vzal Tabini-aiji v úvahu."

Zřejmě to nebylo něco, co by měl paidhi vědět. Výstřely na trávníku.

Pokud měla tahle zřícenina nějaký trávník.

"Nenechte se zmást, nand' paidhi. Je tu účel."

"Jakýpak?" Snažil se nedávat najevo emoce. Atevové se pak zabývali jimi a ne problémem. "Ptám se vás, nadi, neboť vás velmi respektuji, jsou naše zájmy chráněné?"

"My je chráníme, nadi."

"V to mám vždy důvěru, ale nadi -" Nevěděl, co říct, aby to Jago pochopila. Po tom všem, čím prošel, se zase vrátili k bezpečnosti zájmů. A bylo pozdě a on nebyl tak bystrý, jak mohl být před hodinou, nebo byl emocionálně oťesený a snažil se přemýšlet v příliš mnoha směrech najednou.

"Co chcete říct, nadi?" zeptala se Jago.

Bren se na ni podíval. Matné světlo se odráželo od kovových součástí jejího kabátu. Pokožka se jí černě leskla a její oči zlatě zářily. A potom se Bren podíval dolů a stranou, protože tohle se nedalo vysvětlit racionálně a překladatel nenacházel slov. Bren se chtěl zeptat, co má Tabini v plánu, a zároveň nechtěl. Nacházel se v emocionálním nebezpečí a měl spoustu důvodů bát se o sebe.

"Raději půjdu," řekl a sáhl po klice. Při vycházení z místnosti narazil do dveří.

"Nadi?" ozvalo se za ním tiše. Jago byla zmatená, což samo o sobě značilo, že si Bren nebezpečně zahrává.

Odešel do svého pokoje. Svíčka u postele dohořela do poloviny. Jase ležel v posteli, zachumlaný do pokrývek, a nijak na Brenův příchod nereagoval.

Bren se v řezavém chladu svlékl do spodního prádla. Uvědomoval si, že i tak malým oknem by ho mohl zasáhnout ostřelovač, ale potom si řekl, že je tu určitě nějaký elektronický perimetr, který je varoval ohledně chlapce. Jeden z Ilisidiných mladíků určitě střežil všechna tahle okna a ta byla pro dospělého atevu beztak příliš malá, tak k čertu s tím, řekl si. Musel věřit ostraze. Neměl na vybranou.

Odhadl vzdálenost ke kraji postele a sfoukl svíčku. Dostal se tam skoro hladce, ale potom se udeřil do nohy o pelest a uslyšel, jak se Jase rychle nadechl.

"To jsi ty?"

"Pokud vím," zamumlal Bren, zalezl ze studeného vzduchu do studené postele a přitáhl si pokrývky až pod bradu. Vnímal teplo Jaseova těla. Začal se třást a snažil se přestat.

"Zjistil jsi něco?"

Mozek nebyl připravený pracovat. Děly se jiné věci. Bren se pokusil vzpomenout, kde nechal v informačním toku Jaseho. "Ten kluk není hrozba," řekl. A vzpomněl si, že Jase nic neví, jen to, že nejsou na pláži, a že chce jít na ryby. Bůh je chraň.

"Zítřka asi pojedeme na vyjižděku. Hlavně buď trpělivý. Možná sjedeme dolů na pláž."

"Můžeme se tam odsud dostat?"

"Pokud vím, tak ano. Nebo bychom mohli jet nahoru do Mogari-nai. To je blízko. Je tam stará oblast."

"Proč navštěvujeme všechny tyhle staré věci?"

Ta otázka Brena ohromila. Ale zasáhl profesionální úsudek, který mu řekl, že tu má možná co do činění s lodní kulturou. Jak se také měl Jase něco naučit o hodnotě historických památek, když celý jeho svět tvořila loď?

A kde se měl Jase naučit cokoli o hodnotě vzácných druhů? O konceptu zachrany ekosystému? Vždyť znal jen ocelovou loď a světlá řízená počítačem!

Kde by měl Bren začít?

"Pochop," řekl klidně do temnoty nad svou hlavou, "že zachování všeho života na této planetě má velkou hodnotu. Zvířata i rostliny mají velkou hodnotu. A stejně tak i záznam toho, co leží v minulosti. Pochop, že to cenu má, nejen pro vdovu, ale i pro mě. Umíš si to představit? Nejsou to jenom stará místa."

"Já -" řekl Jase, "cítím jsem se moc divně, když jsem letěl v té kapsli. A když jsem šel chodbami na stanici. Bylo to tam - strašně osamělé. Hrozně staré."

"Totéž cítí atevové k místům, jako je tohle. Jenomže tady se musí přidat ještě asi tisíc let. Když vstoupíš do starého velínu pozemní základny na Mosfeire a vidíš tam všechny ty hodiny, zastavené v okamžiku, kdy se přerušil přívod energie - ve Válce - Mosfeirané cítí něco podobného. Takže tomu neříkej 'stará místa'. Jsou víc než to. A ty víš víc než to. Nepochybně."

Nastalo dlouhé ticho. Dvě živé bytosti v temnotě.

"My jsme očekávali - hodně -" řekl tiše Jase v lidském jazyce, "když jsme se sem vraceli. Nevěděli jsme, co tu najdeme. Představovali jsme si, že došlo ke změnám. Ale když jsme zavolali stanici a ona neodpověděla, báli jsme se, že jsou všichni mrtví."

Bren si to zkusil představit. "Musel to být hrozný okamžik."

"Bylo to dlouho hrozně, když jsme se blížili. Systémy nereagovaly. Byly vypnuté, aby šetřily energii, ale na to jsme přišli až později. Byli jsme moc rádi, když jsme zjistili, že tady dole žijí lidé."

"A když jste zjistili, jak daleko pokročili atevové?" Bylo neuvěřitelné, že o tomhle ještě nikdy nemluvili, ale bylo to tak.

"Jaký jste z toho měli pocit?"

"Naději," řekl Jase. "Velkou nadějí. Byli jsme rádi, Brene, to ti přísahám."

"Myslím, že ti věřím." A věřil. "Ale na Mosfeire to bohužel na sto procent neplatí."

"Zdroje," řekl Jase, "jsou na této straně průlivu."

"Ale na obou se najdou síly," řekl Bren, "které chtějí něco víc než jen atevy ve vesmíru." Skočil po šanci. "Co chce loď?"

Krátké ticho, ale jen krátké. "Loď chce, aby tam nahoře někdo byl a opravil, co je rozbité."

"Nebyl snad tohle důvod, proč se kolonisté původně odtrhli od posádky? Že nechtěli být lacinou pracovní silou?"

"Tak to není," řekl Jase. "Takové to nebude."

"To máš pravdu," řekl Bren. "Takové to nebude."

Byl si ale jistý, že každý z nich má na mysli něco jiného.

Nastalo ticho. Možná si Jase myslel, že to začíná být příliš nebezpečné. Možná, a to napadlo Brena, už si prostě nic víc říct nemohli, dokud loď nevzlétne a oni nebudou mít možnosti.

Ted' už je možná matka po operaci, pomyslel si. Nevěděl. K čertu, pomyslel si, je na dosah největší komunikační instalace na planetě a nemůže sehnat telefon? Jeho ostraha měla k dispozici okamžité spojení kamkoli kromě Mosfeiry. Měl požádat o telefon.

Kdyby se chtěl pokusit získat informace, měl za sebou celou váhu atevské vlády, jenomže ta se směla používat jen k atevským účelům a státním záležitostem, ne, sakra, k tomu, aby získal zprávy od své rodiny.

Díval se do temnoty nad sebou a ptal se sám sebe, jaký dojem asi udělal na Jago, když takhle vyběhl z jejího pokoje. Minimálně by byl ve větším teple a nedělal by si hlavu s ostatními problémy.

Ale potom by přišel spát Baniči.

Bren nevěděl, co by udělal nebo řekl nebo vysvětlil. Jago i Baničiho by to asi pobavilo. Bren si nebyl jistý, jestli by se dokázal tomu vtipu vůbec smát. Ne dnes v noci, ne teď, ne v tomhle stavu.

Uslyšel vedle sebe tiché chrápání. Jase byl aspoň dost unavený, aby usnul. Přemýšlel, jestli ho nemá šťouchnout do žeber, aby se mohl vyspat i on, ale řekl si, že stejně ještě chvíli neusne.

Mohl ale odpočívat, ležet na zádech na nehybném povrchu, zakrytý příkrývkami na posteli, která začínala hřát, ve vzduchu, kde se skoro tvořila jinovatka...

Uslyšel motor.

Byl daleko, ale rozhodně to byl motor, na místě, kde žádný motor být neměl.

Není důvod k obavám. Byl tu perimetr.

Jeho ostraha nedovolí, aby sem něco proklouzlo. A Ilisidina ostraha také ne.

Ale co to k čertu je? přemýšlel.

Slyšel, jak se blíží a blíží, a nakonec uviděl, jak se hradby dotkl slabý odlesk světla a zase zmizel.

Víc motorů než světel.

Uvnitř perimetru se pohybovala vozidla.

Chrápání ustalo.

"Co to je?" zeptal se Jase. Atevsky.

"Já nevím." Bren odhodil příkrývky a vstal, bosý a ve spodním prádle. Nahmatal konec postele a přešel v chladném průvanu k oknu. Jase zatím vstal na své straně postele a přidal se k němu.

"Že by ostraha?" zeptal se Jase.

"To nevím. Jago mi nic neřekla."

"Myslíš, že je všechno v pořádku?"

Bylo to na straně budovy, kterou neviděli. Na zadní straně, pomyslel si. Vozidla přijela odtamtud.

Byly doby, kdy by doběhl za Jago a požádal ji o vysvětlení. Ale tentokrát bylo spiknutí jeho dílem a on pořád ještě neznal jeho pravý rozsah.

Měl nepříjemný pocit, že i kdyby se Jago zeptal, nevěděla by. A že pokud se něco pokazilo, Jago a Baniči mu to řeknou.

K čertu, copak přežil takhle dlouho proto, že by spoléhal na předpoklady?

"Zůstaň tady," přikázal Jaseovi. Celý prokřehlý si vzal příkrývku, aby nebudil pohoršení, a vyšel na chodbu.

Byla tam tma, jen svíčky slabě zářily.

A ve stínech stál jeden z Ilisidiných mladíků a jeho oči odrážely světlo.

"Co se děje?" zeptal se ho Bren.

"Zásoby a takové věci," odpověděl. "Spěte klidně, nand' paidhi."

"Baniči," zavolal Bren, protože se bál, že pouhé otevření dveří jeho ostrahu nemuselo probudit. "Jago?"

"Jeden se domnívá, že pomáhají dole, nand' paidhi."

"Chci s nimi mluvit," řekl. "Máte vysílačku, že?"

"Ano, nand' paidhi." Vytáhl ji a stiskl vypínač. "Nandi. Paidhi si přeje mluvit se svou ostrahou."

Odpověď Bren neslyšel, protože mladík si vysílačku přitiskl k uchu. Potom ji ale podal jemu.

"Baniči-ji?" zeptal se.

"Brene-ji?" Byl to Baniči, ten hlas si nemohl splést. "Děje se něco?"

"Neměli bychom se obléct a přijít dolů?"

"Ne, nadi. Běžte spát. Všechno je v pořádku. Vstáváme brzy."

"No tak dobře. Dobrou noc. Opatrujte se, nadi-ji." Vrátil vysílačku majiteli. Cítil se trochu hloupě, se zmrzlýma nohama a jedním ramenem. Zdvořile naznačil úklonu, přestože pochyboval o autoritě tohoto muže, a vrátil se do pokoje.

Jase zapálil svíčku. Viděl to dělat sluhy. U něj se jednalo o geniální nápad. Stál tam ve spodním prádle, držel ji a chránil plamen před průvanem, který vytvářely dveře a okno.

"Co se děje?" zašeptal Jase.

"To je v pořádku." Nešeptal. Shodil ze sebe příkrývku a vrátil ji na postel. Na konci ji zastrčil.

A vlezl pod ni. Jase řekl: "Uhodil jsem se do nohy, když jsem hledal zápalky."

Opravdu. Bren viděl jeho odřené koleno. Upadl ve tmě a zlobilo ho to.

"Promiň. Nechceš obvaz? Ten ateva venku by ho určitě mohl obstarat."

"Ne," odpověděl Jase, donesl svíčku k posteli a pro něco se vrátil, asi pro zápalky. Nebylo přirozené myslet na obojí.

Ne v Jaseho světě.

Jase sfoukl svíčku a postavil ji, jak se Bren domníval, na podlahu vedle postele k ostatním. Vlezl dovnitř - musel být napůl zmrzlý. Bren vnímal jeho mlčení jako výtku. Klamal Jaseho příliš často a příliš dlouho, a on teď bral jako fakt, že to je konečná odpověď: to nebyla jen jeho posedlost dodržováním pravidel.

"Mám trochu obavy," řekl mu.

Žádná odpověď. Jase se zlobil; třásl se vedle něj, možná chladem, možná kvůli téhle situaci.

"Myslím, že nám nechtějí povědět všechno, co se děje," řekl Bren. "Jasei, říkám ti pravdu, může to být v pořádku. Ale ve světě se teď děje hodně věcí a je docela možné, že jsou věci komplikovanější, než se zdají."

"Chceš, abych se zeptal."

Bren nevěděl, co chce vlastně říct. "Jen chci, abys věděl, že jsem vdovu požádal, aby ti ukázala staré způsoby. Chtěl jsem ti pomoci. Chtěl jsem, abys měl stejnou výhodu jako já - v učení se o atevech."

"Abych ze sebe neudělal hlupáka?"

Teď byla řada na něm, aby mlčel. Jase měl opravdu talent na to, aby se chopil té nejčistší myšlenky a obrátil ji naruby.

"Díky," řekl po chvíli Jase. "Díky za ten nápad."

Bren se pořád zlobil. Nemyslel, že ho Jase pochopil, ani v nejmenším. A snažil se spát, takže si nechtěl nijak zvlášť zvedat hladinu adrenalinu.

"Udělal jsem to nejlepší, co jsem uměl," řekl mu nakonec. "Snažil jsem se tě učit."

Ticho chvíli viselo ve vzduchu. Oboustranné ticho.

Potom Jase řekl: "Já se snažil učit."

"Vždyť já vím. Odvedl jsi skvělou práci."

"Ještě mám léta, abych se zlepšil," řekl Jase. "Musím. Loď musí vzlétnout."

"Jo," řekl Bren. Bylo pro něj zklamáním, že nemohl Jase přimět, aby se mu život tady líbil. Ale cokoli ho motivovalo ke studiu, cokoli ho nutilo toužit po návratu, měl by to podporovat.

A Jase se chtěl vrátit ke své matce. To Bren chápal. Závazky. Rozdělení. Zoufalství.

Bren nevěděl, jak se daří jeho vlastní matce nebo jestli by mu zavolali - ale kdyby se něco stalo, Toby by určitě zavolał.

"Tak co se tam venku děje?" zeptal se Jase.

Hluboký nádech. "Myslím, že přijela nějaká auta." Víc motorů než světel. O tom se nezmínil. Jedno auto mělo rozsvícená světla. Zbytek ne. Elektronický perimetr je vpustil.

"A co říkal ten strážný?"

"Zásoby. Možná na snídani." Bren musel myslet na místní zeměpis - k Mogari-nai se dalo dostat vzduchem i po silnici z moderního města Saduri; a město s letištěm bylo na jedné straně příkrého vrchu, na kterém stála tahle stará pevnost.

Na jedné straně byla obrácená ke Geigimu, a na straně druhé k Duru.

Jehož mladý dědic byl teď asi někde zamčený. Oni klíče k ložnicím neměli, ale Bren by se vsadil, že místo, kde drží chlapce, klíč má.

Možná že teď volají lordovi z Dur-wajranu a informují ho, že mají jistého mladého idiota, kterého jsou ochotni vyměnit za příslušné informace.

Politika. Tabini. Vdova. A ty ztracené rádiové přenosy.

18

Vyšli z hlavního vchodu a sestoupili spolu po schodech. Nebe barvil úsvit, Ilisidi a Cenedi kráčeli vpředu a za nimi všichni ostatní. Všichni kromě sluhů měli lovecké oblečení - těžké keprové kabáty vzadu s rozepnutým knoflíkem kvůli jízdě a kalhoty a boty, které byly schopné vydržet mnohem víc než procházku chodbou. Jase, jak Bren zjistil brzy poté, co přistál, dokázal dát šatům co proto, a protože tahle cesta byla příliš náhlá, než aby krejčí stihl něco ušít, věnoval Bren této věci celý svůj venkovní šatník a zabalil pro dva.

Teď on a Jase scházeli po schodech uprostřed společnosti, s vypůjčenými bičiky zastrčenými v podpaží. Jago šla s Baničim, hned před nimi, a nesla počítač. Ani tentokrát se od něj Bren nechtěl odloučit.

Přál si, aby měl nyní šanci si s někým z těch dvou pořádně promluvit. Dnes ráno si přál, aby včera v noci neutekl, i když si stále nebyl jistý, zda to nebylo to nejmoudřejší, co mohl udělat - teď si ani nebyl jistý, jestli neměla Jago v úmyslu ho zaměstnat, aby neviděl a neslyšel nic z toho, co se dělo včera v noci.

Neměli formální snídani a neslyšeli nic o tom, co tu bylo včera v noci za hluk. Hodně pohybu. Ale dnes ráno nebylo po ničem ani stopy. A co se snídane týkalo - tady na čerstvém vzduchu sluhové rozdali šálky a balené sendviče.

Bren si jeden vzal, a když Jase nevypadal, že by také chtěl, šťouchl ho do ruky. "Ale ano, chceš."

"Jsou s rybou!"

"Sněž to," řekl mu a Jase si vzal jeden sendvič a pití. A tak posnídali vestoje. Z čaje šla pára a její oblaky stoupaly do vzduchu všude kolem davu na úpatí schodů.

Bren se pokusil zachytit pohled Jago, ale ta se na něj nedívala. Na jedné úrovni, asi ne tak úplně rozumné, se Bren obával, že ji včera v noci urazil, když tak nakvap odešel. Nebo že vypadal jako hlupák. Nebo že ji prostě jen pobavil nebo zklamal.

Na jiné úrovni mu ale zdravý rozum říkal, že včera v noci s Jago neměli čas řešit některé hlubší otázky mezi nimi, a že měl štěstí, že se dostal ven, než se pod vdovinou střechou něco stalo. Přinejhorším se mohl zaplést do něčeho, čím si nebyl emocionálně ani osobně jistý - a ona ho možná pozvala dovnitř prostě jen proto, že ho potřebovali udržet dál od informací. Fakt, že je do toho, ať už se jedná o cokoli, zapletena jeho ostraha, Brena spíše uklidnil. Jim by bez váhání světil svůj život.

Možná, že to nevěděli.

Možná, že nechápali, že má Jago rád, to hrozné slovo, a že ho přitahuje, už si to začal připouštět; a že přemýšlel o jistých věcech, na které mohl odpověď dostat jedině pokusem.

Včera v noci na to ale nebyla vhodná doba.

Vrátil šálek sluhům, kteří procházeli mezi nimi a sbírali je. Držel se poblíž Jaseho.

Fakt: Měli mezi sebou mladého zadrženého atevu, nebyli si jisti, kde si s Ilisidi stojí, a včera v noci někdo jezdil po kopci s motorizovaným transportem, po kterém dnes nebylo ani stopy a nikdo nepřiznal, že tam byl.

Takže jejich životy by mohly být v určitém nebezpečí. Loni se to stávalo celkem pravidelně, ale v takové situaci Bren opravdu nepotřeboval komplikovat si život ještě přemítáním o Jago.

Nahoře na chodbě ráno chytil Baničiho a položil mu jednu rychlou otázku: "Má tenhle spěch nějaký důvod? Co se to k čertu včera v noci dělo?" a Baniči odpověděl: "Nevím o žádném, nemohu nic říct, ale jdeme s vdovou, nadi: co se odvážíme říct?"

Baniči v té chvíli hrozně spěchal. A Jago byla před nimi oběma. Baniči ji dohnal až v dolní chodbě a potom vyběhli ze dveří.

Bren se rozhlédl kolem a počítal. Tano a Algini se ještě mezi Ilisidinými muži neukázali. Pokud je Bren včera v noci správně spočítal, bylo jich kolem dvaceti - nepochybně šťastné číslo, ale vidět všechny Ilisidiny muže naráz šlo jen

vzácně: aktivita a komunikace její strážce byla stejná jako u Tabiniho a počet mužů nebylo něco, co by Ilisidi a její ostraha jen tak prozrazovaly.

Viděl, že s nimi jde ten chlapec z Duru. Už neměl pouta, jen tiše kráčet v hloupém a velice nebezpečném černém oblečení, které si vybral. Doprovázeli ho dva strážní.

Měla to být vyjízďka na venkov, aby se nadýchali čerstvého vzduchu. Ale z nějakého důvodu s nimi musel jet mladý Rejiri. To bylo moc zvláštní.

A z nějakého důvodu se s nimi tady Tano a Alginí nesetkali a nebyli už venku, když vyšli, což bylo také zvláštní.

Možná, že jim dal Baniči nějaký úkol. Donést zprávu dolů na letiště nebo, hloupá myšlenka, nahoru na Mogari-nai, kde byla nejenom pozemní stanice, už desítky let monitorující vesmírnou stanici, ale kde se také nacházel jeden z hlavních uzlů elektronické komunikace.

Byla tam pozemní stanice a sada antén namířených po celé délce pobřeží na Mosfeiru. Tam měli podobnou soustavu namířenou na pevninu.

Jak mu řekla jeho ostraha, bylo to nervové centrum spravované Cechem poslů, který s paidhim ani s Tabinim nijak skvěle nespolečně pracoval.

Jase řekl, v záchvatu deprese nad ztrátou otce, večírkem a svou situací: Chtěl bych jet k moři. Bren si jako hlupák řekl, co takhle sjet ke Geigimu, zarybařit si, možná chytit toho slavného žlutocásky? A možná se trochu projet. Mečeity se na léto do Malguri nevrátily.

A tak šel za vdovou, jestli by ho nepodpořila, myslel, že by ona mohla Jaseho naučit to, co jeho - a ona řekla, že samozřejmě dává smysl jet do vládního resortu na druhé straně zálivu místo žádat pohostinnost v Geigihom domě - že prý je to z politického hlediska mnohem lepší. Geigi že je může navštívit tady se svou lodí, je to snadná cesta, letiště a automobilová služba jsou hned u vody.

To jistě! pomyslel si Bren. Když Ilisidi tvrdila, že vládní resort stojí prakticky hned nad letištěm, Bren si neuvědomil ten výškový rozdíl.

Neuvědomil si, jak blízko to odsud je k Mogari-nai, i když věděl, že leží na vysokých skalách nad mořem.

Nevyvodil si důsledky ze zapletení Duru a jeho blízkosti k ilegálnímu rádiovému provozu na severu - říci, že Dur je poblíž, bylo jako říct, že je poblíž Mosfeira. Když jste byli na pobřeží, byly tam ostrovy a nic nebylo nepřekonatelně daleko od ničeho jiného, pokud jste s tím chtěli dělat potíže.

Rozhodně nečekal, že se večera v noci objeví ten chlapec z Duru.

To ale nečekala ani Ilisidi - a pokud ano, nedala to nijak najevo.

Doprava uprostřed noci - a jeho vlastní ostraha to očekávala, nebo tím aspoň nebyla nijak zvlášť vyvedená z míry. Buď to byly opravdu zásoby, příprava na nějaký překvapivý zítřejší banket, nebo to bylo něco, co leželo v jejich man'či - a takových věcí moc nebylo.

Vzhledem k Ilisidině vášni pro intriky to znamenalo dvě věci: buďto potřebovali paidhie na den vystřadit, aby vůně z kuchyně nezkazila překvapení, nebo se něco dělo. Bren vyhlédl zpoza davu na ohromnou pláň; tvořila ji převážně kamenitá půda, tu a tam rostl trs rostlin. Tady na skalách mohl být ekosystém dost křehký.

Vypadalo to na jednu z národních loveckých rezervací. Atevové by nejedli komerčně produkované maso. A tak měli ohromné plochy, kde nikdo nestavěl, kudy nevedla železnice, kde nikdo nenarušoval zemi.

Poplachy na perimetru. Elektronické ploty. Tohle místo.

Jestlipak uvědomili rodiče toho chlapce, ptal se Bren sám sebe a soustředil se na dav před sebou. Věděl vůbec někdo, kdo o něj mohl mít starosti, že je chlapec s nimi?

Bren o tom pochyboval. Začínal být přesvědčený, že Tano a Alginí odešli z nějakého důvodu. Ze schodů napočítal - kromě své vlastní malé družiny - čtrnáct Ilisidiných mladíků.

V zavazadle měl svou ilegálně drženou zbraň - zákon Dohody totiž paidhimu držení zbraní výslovně zakazoval. Byl to dárek od Tabiniho - a také od Baničiho. Neodvažoval se nechat ji v bytě, ne když tam byl strýc Tatiseigi; kdyby ji našel v zásuvce psacího stolu, prorazil by vyřezávaný strop. Strčil ji tedy k sobě, aby ji měl nablízku; dobře věděl, že jeho zavazadla bezpečnostními prohlídkami neprocházejí. Nemyslel, že by ji na téhle cestě potřeboval, ale teď si přál, aby se odvážil vrátit dovnitř a vzít si ji. Ne že by věděl, co by s ní dělal, ale všichni kromě něho, Jaseho, chlapce z Duru a samotné vdovy zbraň měli.

Šlehal je vítr od moře, který vál přes výšiny - nebyl tam jediný plot, který by mu stál v cestě. Jaseovi byla zjevně zima, hrbil se a měl ruce v kapsách. Vítr bičoval Brenovy vlasy. Vzhlédl a zamračil se do větru s výrazem, jako by se díval do tváře nepříteli.

Zpoza rohu budovy se ozvalo zafírkání a zavřískání.

Mečeity.

Za rohem se vynořili ohromní černí tvorové s vysokými rameny a masivními předními nohama.

Mečeity byly jízdní zvířata, na kterých se atevové dostali přes celý kontinent, na kterých jezdili ve válce i na objevitelských cestách. Byli převážně vegetariáni. Ale Jase ustoupil na schody a Bren na okamžik pomyslel na své vlastní bezpečí, než ho hrdost přiměla zůstat klidně stát. Tohle bylo stádo, do kterého se mohli odvážit jen jeho pravidelní jezdci. Ilisidini muži ho začali třídit, zatímco tři jezdci, kteří stádo přivedli, se zařadili mezi ostatní.

"Myslím, že dostaneš stejnou mečeitu jako minule," řekl Bren Jaseovi, který se k celé záležitosti stavěl s nedůvěrou.

"Pozor na nos. Pamatuješ?" Tupé zuby v dolní čelisti byly dlouhé jako lidská dlaň a dokázaly někoho zabít dosti nepěkným způsobem. A nováčka mohly srazit na záda, pokud byl dost hloupý na to, aby tlačil na nos zvířeti, které pravidelně hledalo potravu rytím v zemi.

Bren pokládal za štěstí, že tuhle chybu přežil bez jizev, a Jaseho ohledně toho varoval před půl rokem: kly měly na koncích nasazené tupé čepičky, aby stádo svým běžným chováním nevykuchalo potenciální jezdce.

A pokud bojovali - a tahle skupina bojovala - pak se na kly nasadily jiné čepičky, z válečné mosazi, aby byly ostré jako nože.

"Nand' paidhi." Jeden z Ilisidiných mladíků přišel ke schodům, aby se ujal Jaseho. "Prosím pojdte se mnou. Následujte mě."

"Nezapomeň držet nohu zpátky," zavolal za ním Bren. Některé mečeity se naučily, že noha je v dosahu kousnutí. Jaseho mečeité se to minule málem podařilo a Bren by nijak nesázel na to, že jeho vlastní, dvakrát použitá mečeita Nokhada (díky vdovině štědrosti teď patřila jemu) by takovým trikem opovrhla.

Ale těšil se. Během cesty se těšil, jak si užije vyjížďku, mnohem lépe než nějaký výlet na ryby. A on si ji užije, pokud dokáže zabránit tomu, aby se Jase smrtelně zranil. Toužil najít Nokhadu a obnovit jejich známost. Zdálo se mu, že ji spatřil, a tak popošel kousek do stáda a zahvízdal.

"Nokhado!" zavolal, tak jako jezdci volali svá zvířata. "Hado, hado, hado!"

Hlava se otočila, oko zaměřilo, a s vážnou nevyhnutelností laviny ji následoval krk, pak trup, a nakonec se dala do pohybu celá bestie - na okamžik zadržena jinou pohybující se horou.

A potom, s nevrlym zakvilením, které bušilo na ušní bubínky, si na něj Nokhada vzpomněla a prodrala se skrz ostatní s takovou vervou, že jeden z Ilisidiných mužů musel svou mečeitu zadržet, aby nedošlo k boji.

Opatrnost ho nabádala, aby se vrátil ke schodům. Ale místo toho stál pevně na místě a Nokhada ho šťouchla do hrudi, očichala ho a potom se mu otřela o rameno. Člověk, kterého Nokhada kdysi rozplácla na zemi, ustoupil a ostře zatáhl za její jedinou otěž, aby se ta obrovská, oddaná hlava s kly nesrazila s jeho obličejem.

Hlava se zvedla. Dokázala by ho opravdu odstrčit na pár metrů nebo poslat do nemocnice. Celé stádo se pohnulo a Bren byl náhle v nebezpečí, že uvízne mezi Nokhadou a Cenediho mečeitou. Okamžitě zvedl bičik a zapřičil ho mezi Nokhadiným ramenem a blížící se masou. Splétaný kožený bičik s ocelovým středem náraz zastavil a obe zvířata oddělil: tehle trik se naučil na svá poslední cestě, fungovalo to. Zatáhl za dlouhou volnou otěž, jedním koncem připevněnou k Nokhadině udidlu, druhý pak volně uvázaný ke kruhu na sedle. Tím Nokhadu přiměl pokleknout, aby na ni ve všeobecném chaosu mohl nasednout.

Už se spolu dokázali dohodnout, nebo se možná Bren zlepšoval. Nokhada natáhla přední nohu a ta druhá stránka zlepšování spočívala v tom, jak rychle uvolnil otěž z kruhu, chytil se sedla a byl připravený, když se Nokhada s trhnutím zvedla a vyhodila ho stejnou silou vzhůru.

V nejvyšším bodu dráhy se jezdec mohl pohodlně snést do sedla, pokud ovšem zamířil na něj a ne vedle.

A to Bren zamířil. Jase - ten nasedal jako Bren, když začínal: zdvižen do sedla stojícího zvířete. Baniči byl v sedle; a také Jago a nakonec i chlapec, který nasedal jako Jase a zuřivě chňapl po otěži.

V tu chvíli se Nokhada zničehonic otočila o sto osm desát stupňů a využila Brenovy momentální nepozornosti k tomu, aby získala více volnosti a mohla jít, kam chtěla.

Ilisidi stála na schodech a přistoupila ke své mečeité, Babsidimu. Ten vládl celé oblasti kolem sebe: byl to mečeit'-aiji, vůdce stáda. Babsidi přistoupil ke schodům a na jemné poklepání Ilisidiným bičíkem natáhl nohu. Ilisidi zastrčila svou hůlku do speciálního pouzdra a nasedla. Sladila svůj krok a Babsidiho zvedání tak, jak to nedokázal žádný herec v mačimi, kterého kdy Bren viděl. Tohle byla jezdyně. Tohle byla skutečná jezdyně, která na tomhle zvířeti jezdila celou tu dobu, co on vládl svému stádu a ona svým stoupencům. Tohle bylo skutečné; a člověku vázl dech v hrdle, když Ilisidi na Babsidim vyjela. Všechny ostatní mečeity ji následovaly a upravovaly své pozice, tony svalu pohybující se jako jediná bytost.

Bren pevně sevřel otěž a zastavil Nokhadu. Otočil jí hlavu, jak to jen její dlouhý krk dovolil. Otočil ji dokola a nechal ji vyrovnat krok. Viděl Jaseho; jeho mečeita Jarani patřila k nižší třídě, bylo to tiché zvíře, které nebude zápasit o místo vpředu a neztratí jezdce; chlapec z Duru měl podobně klidnou, jak se domníval. Ale Cenediho mečeita, druhá ve stádu, a Nokhada, která se domnívala, že by tato pozice měla patřit jí, byla dvě nejproblémovější zvířata ve stádu. Cenedi byl zvyklý na to, že je nablízku Ilisidi, a také byl. Ale kdykoli někdo jel na Nokhadě, ta se zkoušela dostat vedle Babse, i kdyby to mělo zabít jejího jezdce. Bren ji musel držet zkrátka.

Jase se zoufale snažil udržet rovnováhu. Před půl rokem mu to moc nešlo a zdálo se, že ani po takové době strávené na povrchu planety na tom není o nic lépe. Držel se oběma rukama; a Bren nasměroval Nokhadu k němu. To dokázal, a musel si přiznat, že se předvádí a je na to strašlivě hrdý.

Jase nebyl zrovna nadšený.

"Jestli při téhle jízdě umřu," řekl, "doufám, že zvládneš manuály."

"Ty neumřeš. - Noha! Dávej pozor."

Jase stáhl nohu z Jaraniho dosahu. Ten se zklamaně otočil a vycenil tesáky na Nokhadu.

Nokhada sekla kly po Jaraniho rameni a ten jí to bez velkého zájmu oplatil. Na okamžik se kolem nich shlukli ostatní; ale Jarani se podvolil, přikrčil a pohodil hlavou, jak to mečeity dělávaly, když uznávaly, že někdo jiný jejich druhu je silnější.

"K čertu s tím!" řekl otřeseně Jase a pokoušel se zabránit Jaranimu pohybu hlavy, což byla chyba.

Baniči a Jago se k nim mezitím přiblížili, jejich ostraha v chumlu Ilisidiných mladíků.

"Kde jsou Tano a Alginí?" zeptal se nakonec. Všeobecná vřava poskytovala jisté soukromí.

"Ve službě," odpověděl Baniči, což znamenalo, že se nemá dál vyptávat.

Zřejmě tedy zůstali v pevnosti, aby hlídali věci nebo dům, nebo možná spali a připravovali se na střídání s Baničem a Jago.

To se někdy stávalo. A Brena to mohlo varovat. Než se vrátí, může se stát všelicos - možná, že si vyjeli proto, aby se paidhiové dostali do bezpečí. Třeba se atevoové od toho chlapce dozvěděli něco, co mu Baniči neřekl.

Ilisidi dala stádo do pohybu. Nebyl to zrovna krok, ale také ne zběsilý běh. Mířili k mezeře v nízkém plotě, kudy přijela auta. Při takové rychlosti se Nokhada bez problémů dostala dopředu; ale i když Jase a chlapec z Duru zůstali vzadu, nehrozilo nebezpečí, že by je ztratili. Posadit vězně nebo hosta na asociovanou mečeitu byl nejlepší možný způsob, jak zajistit, že zůstane v dohledu právě v místě, ke kterému příslušnou mečeitu opravňuje její postavení. Mečeity bez jezdců musely jít také s nimi; kdyby je nechali o samotě, následovaly by stádo přes jakékoli překážky. Prorážely by zábradlí a bouraly brány a kdyby to nešlo, ublížily by si.

Man'či. V té nejprimitivnější formě.

V Malguri poprvé viděl tenhle primitivní model chování, a tam také poprvé, jakožto lidská bytost, pochopil. Nokhada tehdy zápasila, aby udržela krok, riskovala život i zdraví - protože tohle byla primární potřeba, která v Brenovi vzbudila tolik primárního strachu z pádu a tolik osobních reakcí (aby se udržel na tuně zoufalých svalů a kostí pohybující se děsivou rychlostí), že neměl problém opravdu cítit Nokhadiny emoce. Srdce mu stále bušilo, když si vybavil tu první honičku. Byl tenkrát strašně rád, že dohnal Ilisidi a nezlomil si během celé té dlouhé jízdy vaz. A tehdy se naučil vnímat pozici, kterou chtěla Nokhada obsadit, jako to nejbezpečnější místo, kde mohl být, aniž by si vůbec uvědomoval, jak přesně to v mečeitě nebo v něm probíhá: mečeita běží ke svému vůdci a primát si najde bezpečnou větev, děkuji pěkně, oba mají stejný cíl.

Dnes s nimi také jelo několik mečeit bez jezdců, ale bylo na nich naložené vybavení. Látkové balíky.

K čemu to je? ptal se Bren sám sebe.

Ale odpověď neznal a nemyslel si, že by mu to jeho ostraha řekla. To by se musel dozvědět věci, o kterých nechtěli, aby je věděl.

Obával se, že jeho a Jaseho drží v nevědomosti. Pro jejich vlastní dobro. Udržovali stálý krok; byli dost dobří jezdci na to, aby udrželi Jaraniho a Nokhadu pohromadě

neustále Jaraniho pobízeli a hnali Nokhadě do cesty. Bren už byl alespoň natolik dobrý, aby nedovolil Nokhadě zakousnout se do Jaraniho, a podle toho, jak se mu pod nohama přesouvalo napětí, něco takového určitě měla v úmyslu. Vždycky mu přišlo, že jedna otěž je na řízení takové hory masa trochu málo, ale z nějakého důvodu stačilo poklepání bičíkem a ona si každou neplechu rozmyslela. Možná tím bičíkem kdysi vládla atevska ruka anebo Nokhada prostě vždycky věnovala pozornost svému jezdcovi.

A Bren už dokázal použít bičík přesně v tom okamžiku, kdy měl největší efekt. Zjistil, že to je těsně předtím, než se Nokhada do něčeho pustí. To ovšem vyžadovalo jezdce, který dokázal číst ve svalových škubnutích a postavení uší a klepnout dost silně, aby upoutal její pozornost.

Zato Jase, který jel v životě jen jednou, z místa přistání do Taibenu, svíral oběma rukama sedlo. Otěž příliš nepoužíval, což bylo jen dobře. Kymácel se jako pytel špinavého prádla a zřejmě Jaraniho pořádně zlobil.

Ovšem tohle byl člověk, kterému dělalo problémy udržet rovnováhu i v letadle na sedadle u okna.

"Uvolni páteř," řekl mu Bren. "Nespadneš. Uvolni se."

Jase se o to pokusil. Bylo to pro něj těžké, ale zkusil to.

A při téhle rychlosti nemělo stádo tendenci řadit se hierarchicky: jednotlivé mečeity čas od času sklonily hlavu a ukously kus trávy. Jase se vždycky lekl, když se to stalo.

"Uvolni se."

Jase už zase křečovitě svíral sedlo a jeho ústa se změnila v tenkou, rovnou čáru, když Jarani vyjel po jiné mečeitě, která se k nim blížila zezadu. Ta výpad opětovala a Jarani překvapeně narazil do Nokhady.

Přiblížil se k nim chlapec z Duru. Lépe řečeno jeho mečeita, protože on sám byl zjevně další nejezdec. Měl zřejmě alespoň tušení, co dělat, ale nedařilo se mu prosadit své názory a jeho mečeita najela do Baničiho. Ta do ní šťouchla hlavou, až to zadunělo.

"Promiňte, nandi, promiňte."

"Otěži!" řekl Baniči a chlapec se pokusil. K nelibosti všech kolem dal ale zvířeti špatný signál a jeho mečeita se vydala kamsi stranou.

To já jsem lepší, pomyslel si Bren, možná až příliš pyšně. Ale poklepal Nokhadě na tvrdé rameno a tiše dal Jaseovi instrukce, co má dělat s otěží a s nohama.

A s páteří. "Sed' volně - volněji," řekl. "Krucinál, Jasei - jen si zkus spadnout!"

Jase se na něj podíval, jako by nerozuměl.

"Zkus," řekl Bren, slabiku po slabice, "spadnout. Nejde to. Jsi v rovnováze. Uvolni se, sakra. Houpej se. Kolébej. Dělej!"

Jase se nadechl a uvolnil sevření sedla. Naklonil se kousek na jednu stranu, pak na druhou. Znovu se zhluboka nadechl.

Baniči, k čertu s ním, si přehodil nohu přes předek sedla, díval se na to představení a usmíval se.

"To je lepší," řekl. V celém vesmíru nebylo nic, co by Baniči, pevný a hranatý jako stěna, nedokázal dělat s grácií.

Zasmál se a zašermoval bičíkem k chlapci z Duru. "Poslouchejte paidhiho, nadi. Sed'te jako živý tvor, ne jako nějaký pytel."

Potom se - z nějakého neznámého důvodu - zrychlil krok.

A ještě více, dokud se mečeity nezačaly pohybovat společně, skoro jako jedna bytost, krok za krokem. Bren se ohlédl za starou pevností, která mizela za nimi.

Z tohoto úhlu byla vidět zadní část budovy. Stála u ní auta, možná tak šest nebo sedm.

K čertu, pomyslel si. Zaostřil na Jago, která jela těsně vedle něj, a věděl, že ona ví a nikdo nemluví. Mířili teď nahoru po

drolicí se hlině, na které rostly jen tu a tam nějaké keře a nikdy stromy. Tahle oblast připomínala jízdu po hřebeni v Malguri. Samé stoupání.

Pomyslel na skály nad mořem a na Mogari-nai, které na nich stálo.

Pomyslel na hranici za obzorem, na tu neviditelnou čáru na moři i ve vzduchu, která ohraničovala Mosfeiru. Mířili k ní. Při tomhle směru... no, nemyslel, že by ji uviděli. Ale skoro.

A rychlost a hladkost, s níž se mečeity pohybovaly v tomhle travnatém, otevřeném terénu, to bylo něco, co Bren na hrubé půdě kolem Malguri nikdy nepocítil. Bylo to úžasné, dokonce i Jase našel v tomhle kroku jistý rytmus. Chlapec z Duru se přestal držet a lehce se houpal.

A pomalu, neúprosně a předvídatelně Nokhada prodloužila krok a začala se víc a víc blížit k Ilisidi a Cenedimu. Baniči a Jago postupovali stádem s Brenem.

Nikdo neřekl ani slovo. Ilisidi jela jako profesionál a její ladnost zahanbovala všechny ostatní. Babsidiho dlouhé kroky byly výzvou pro všechny, co ji následovali, takovou připomínkou, že Babsidi je kvalita, od krásně tvarované hlavy až po mocný zadek. Před Babsidiho se nedostal nikdo. A Nokhadinu radost kazila jenom Cenediho mečeita, její hlavní sokyně, která měla vždycky jezdce, nějaké privilegium, které Bren nikdy nepochopil. Když Nokhada jezdce postrádala, držela se vzadu a nedělala problémy; ale s Brenem aspirovala - to bylo vše: aspirovala - na místo v první řadě. A její jezdec se cítil provinile, že se na ni dostane tak zřídka.

Ale netušil, neměl ani ponětí, co ji pohání. Jestli byla ráda, že ho vidí, když ho po tak dlouhé době poznala, nebo jestli její divoké mečeití srdce prostě vidělo záminku ztropit povyk. Poplácal ji po rameni. Vysloužil si tím škubnutí uší, ale pochopení nedosáhl. Řekl si, že si musí zařídit, aby mohl jezdit častěji. Nějak.

Mezi jinými sny.

Tady mohla jeho mysl ztichnout. Sledoval pohyb a slyšel zvuky mečeit. Všechny šly oním pohodlným krokem. Sledoval obzor. Sledoval, jak se stíny před nimi pomalu, pomalíčku předbíhají, dokud jim slunce nezačalo pražit na hlavy.

Potom Ilisidi zpomalila a nakonec zastavila. Jase Brena poprvé téměř po hodině dohnal. On to dokázal - zůstal na mečeitě a dokonce za pomoci bičíku, nohou a otěže přiměl Jaraniho prodrat se davem.

"Výborně," řekl Bren, jak tak seděli na těžce oddychujících mečeitách. "Jak ti je?"

"Jsem naživu," řekl Jase. Zdálo se, že ho všechno bolí.

Jago a Baniči se přiblížili. Dva muži mezitím sklouzli ze sedel a nutili jednu mečeitu pokleknout, aby se dostali k batohu na jejím hřbetě.

"Teď se vrátíme?" zeptal se Jase.

"Ještě ne," odpověděl Baniči; muži zalovili v batohu a vytáhli pytlík sendvičů, které pak, počínaje vdovou, rozdali.

Snědli sendviče a mečeity pod nimi spásaly řídkou vegetaci. Přitom se toulaly; mýřily do směrů nebo asociací, které si samy zvolily. Nikdo neslezl. Čutory byly běžnou součástí vybavení, a tak pili. Potom muži upravili látku na batohu, který otevřeli, znovu nasedli a Ilisidi znovu vykročila.

Ne zpátky k pevnosti, ale přímo dopředu.

Vyšli za úsvitu a šli dál i po poledni - začínalo být jasné, že do setmění se nevrátí.

Ale teď, když ho Jase přestal bombardovat otázkami, začal mít Bren své vlastní. Teď už nešlo o to, kam jedou: neměl prakticky pochybnosti o tom, že jejich konečným cílem je Mogari-nai.

Proč by měli jet zrovna tam? Když vzal v úvahu auta, co přijela k pevnosti, a nepřítomnost Tana a Alginioho, domníval se, že má odpověď i na tuhle otázku: Tabini-aiji nebyl příliš spokojen s Mogari-nai a s Cechem poslů.

Odvází se aiji postavit proti Cechu? A kdyby ano, co by se stalo? Astronomové bývali nejvyšším Cechem, ale padli, když špatně interpretovali Cizí hvězdu, když se poprvé objevila loď a pomalu vybudovala stanici. V dobách, kdy Astronomové předvídali budoucnost, žalostně selhali v poznání povahy svého vesmíru, a tak padli.

Možná, že Poslové selhali v poznání povahy svého vesmíru a aiji se rozhodl dohlédnout na to, aby jeho zprávy plynuly přesně. Jenomže postavit se Poslům, když byla politická situace tak nepřehledná a plná potíží, když Direiso nabádala k jeho svržení a Hanksová svým rádiem vysílala pro ateveská letadla...

Ale když si to promyslel, bylo to tak. Rádio... Další komunikační problém: další problém, kterým se měli zabývat Poslové. Rádiový provoz spadl do jejich kompetence. A Mogari-nai ho mohlo slyšet, hlavně díky své poloze poblíž pobřeží.

Pokud byly potíže s nějakým Cechem, které další Cechy by stály pevně při aijim? Matematici - a Vrazi.

Direiso z ilegálního rádia těžila. Ta se postaví na stranu Poslů, pokud si toho problému nevšímal.

Vláda měla potenciální potíže. A Baniči a Jago mlčeli.

Možná to byly Ilisidiny rozkazy. Bren měl náhle hrozné tušení, že Ilisidi pokládala jejich dovolenou za dobrou výmluvu, proč sem přijet. Paidhiové mohli být pro její záměr navštívit Mogari-nai jen zbytečnou přítěží.

Jase tedy rozhodně.

Ale zatraceně - on taky potřeboval zjistit pár věcí. A taky je zjistí, jen když dokáže z někoho vytřást odpovědi.

19

Potom dlouho jeli svižným krokem. Nokhada nerada dýchala prach a snažila se prodrat dopředu. Bren ji v tom bránil: nechtěl nechat Jaseho samotného. Pravda ovšem byla, že díky rozestupům mezi mečeitami, nezbytnými už kvůli jejich velikosti, byla jakákoli konverzace obtížná.

To znamenalo, že ti, kdo nepatřili do Ilisidiny společnosti, jeli v chumlu, který se sice občas roztáhl, ale nikdy nerozdělil, dokud Bren udržel Nokhadinu otěž. Nakonec se Nokhada, jak se zdálo, poddala myšlence, že díky nějaké nedostatečné

ctižádosti nebo chvilkovému pomatení smyslů jejího jezdce nevyrazí a nepokusí se zaujmout místo Cenediho mečaity - alespoň ne v tomto okamžiku.

Ilisidi si jich prozatím nevšímala. Konzultovala s ozbrojenými mladíky a dávala jim rozkazy. Jeden či druhý potom zmizel vzadu. Bren se díval po obzoru a ptal se sám sebe, co se děje. Nikdo se neuchyloval k vysílačce, nic nenaznačovalo problémy. Něco se ale změnilo.

Tahle ženská měla v povaze cosi zlého a vzteklého, a to nebyl jen názor člověka, ale názor dvou různých druhů. Včera při večeři byla milá; ale to byl jen samet natažený přes ocel. Ilisidi byla dobrotivá lady, chromá stará paní - a také aristokratka, lord ve svém sále podpíraném lešením. Stůl s křišťálovým nádobím prostřela prostě jen proto, že to bylo obtížné, a proto, že i její personál dělal na její pokyn nemožné.

Dnes ráno přestala přidělovat práci svému personálu. Na hřbetě Babsidiho, jehož čtyři silné nohy ji dokázaly nést s větší rychlostí, hbitostí a silou, než měl kterýkoli ateva, začala přidělovat práci jim. Bren si začínal myslet, že tak dává světu najevo "Kdo následuje mě, činí tak s nevýhodou a obtížemi." To byla podmínka jejího života. Ona nebyla aiji. Ale ti, kdo jí sloužili, plnili její přání, jako by byla.

A silám kolem Tabiniho říkala: "Až budete jednou chtít mou pomoc, vy, kdo jste mě odmítli jako aiji, k čertu s vámi, budete proto potit krev."

Takže ani aijiho ostraha (a paidhiové, kteří nemuseli prokazovat normální zdvořilosti man'či, ale ta část o utrpení se jich týkala jako každého) nedostala úplné informace: měli ji prostě následovat se slepou poslušností, kdykoli je štěstěna a náhoda, ti dva dáblové v Tabiniho plánech, vydaly do její moci.

Takhle o tom Bren přemýšlel poté, co viděl operace v Malguri a potom v údolí Padi.

Nebo to možná s odplatou proti Tabinimu nijak nesouviselo.

Třeba to prostě byl styl staromódních atevských samovládců, kteří se za nic nestyděli. Taková Ilisidi byla - svým způsobem stejně staromódní jako pevnost Malguri na východě. Kdo ji následoval, činil tak pouze za jejích vlastních podmínek.

Jako kdyby tahle ateva až do morku kostí dokazovala nejen směr man'či mečait, které jim půjčila, ale i mužů, které vedla. Až tam Bren dospěl ve svých úvahách, zatímco si pomalu natahoval svaly, které používal jen při lyžování a jízdě, a odíral místa, která měla kontakt s čímkoli, jenom když jezdil. Prosil se o to. Z dobrých důvodů, to ano, ale už zapomněl, jak moc to může po jízdě s Ilisidi bolet.

Bylo tu ovšem utrpení nezkušeného chlapce z Duru, jelikož tvář při jízdě nabyla výrazu zoufalství. Protože byl vyšší než Bren a měl tedy i výše těžiště, daleko víc se kymácel.

Potom spadl. Naštěstí se zachytil postroje.

Vdova jela dál. Bren přitáhl otěž. Chlapcova mečaita chtěla jít dál, ale Baniči a jeden z Ilisidiných mužů k ní dorazili. Jago zatím jela za Jase, kterému se nepodařilo Janariho zastavit: pokud šlo stádo, šel i Jase.

"Brene!" zavolal vyděšeně Jase, jako kdyby ho někdo unášel.

Chlapec z Duru mezitím dokazoval, že osoba atevské váhy se ze stoje (nebo ze závěsu hlavou dolů, s jednou nohou v ohybu mečaitina krku, druhou na stejné straně zvířete, a s rukama na sedlových popruzích) nedokáže vyšvihnout, ba dokonce ani vydrápat zpátky do sedla. Pro někoho, kdo nepochybně sledoval v televizi mačimi, to musela být ostuda.

"Na jeho místě bych slezl," řekl suše Baniči, který celou podívanou sledoval ze zad mečaity spolu s Brenem a Ilisidiným mužem Hadunim. "Nechal bych mečaitu kleknout a pak bych vstal a nasedl ze země."

Bren měl podezření, že jestli ten televizní trik někdo zvládne, tak Baniči, ale chlapec z Duru se konečně přestal držet mečaitina krku a seskočil na zem. V tu chvíli se mečaita rozhodla, že má pro dnešek dost, a rozhodla se odejít.

Vyděšený chlapec ji s otěží v ruce udeřil bičikem, načež mečaita vyrazila, vytrhla chlapce z ruky otěže a ten se rozplácl na zemi jak široký, tak dlouhý.

Haduni vyrazil za zvířetem, které spěchalo, aby se přidalo ke stádu.

Chlapec si mnul odřenou dlaň a stále znovu se ukláněl.

"Je mi to líto, nandi. Moc líto."

"Neměl jsi ji uhodit," řekl Baniči. "To je trest za utíkání."

"Ano, nandi." Chlapec, syn lorda, se uklonil. Zjevně ho to bolelo.

Haduni mezitím mečaitu chytil a vedl ji zpátky.

Baniči poklepal na popruh na sedle své mečaity. "Tady se chyt' a zahákni se," řekl. I tohle už Bren v mačimi viděl. Ten kousek k Hadunimu a chlapcově mečaitě ujeli tak, že se chlapec držel sedlového popruhu a Baniči se naklonil na opačnou stranu, aby ho vyvážil.

Oba muži pak chlapce rychle vysvětlili, jak si získat pozornost mečaity zatáhnutím za otěž, kde se jí dotknout, aby poklekla, jak rychle dávat nohu do třmenu a jak využít setrvačnost zvířete k usazení, včetně správného napětí otěže.

Tohle Bren znal. A byla to dobrá lekce a chlapec z Duru si ji, jak se zdálo, bral k srdci.

"O hodně lepší, nandi," řekl Ilisidin muž.

"Máš šanci," usoudil Baniči. Potom se klusem vydali k ostatním, kteří už byli za obzorem. Země nevypadala moc zvláštní, ale byla. A vdova, Jago, Jase i ostatní už zmizeli z dohledu, jako by se propadli do řídké vegetace.

* * *

To nebylo naposled, co kvůli chlapci museli zastavit. Při jedné takové krizi ho mečaita vyprovokovala k honičce, při které se pásala na jarním porostu. Vždycky, když ji chlapec už-ůž měl, pohnula se dál.

Ostatní se smáli.

"Někdo by mu měl pomoci, nandi," řekl Jase, jako by naznačoval, že by to měl být Bren; ale ten jen zavrtěl hlavou. "Směj se. Kdyby měli špatné úmysly, nesmáli by se. Kdyby se smál chlapec, bylo by to nezdvorné a drzé."

"Proč?"

"Protože, nadi, by tím dával najevo, že je nad věcí." Mečeita poodběhla o další délku těla a tentokrát za ní chlapec vyrazil sprintem. Skoro ji dopadl, ale zvíře vyrazilo stranou a chlapec se rozplácl na zemi a chytil se za nohu. I tomu se ostatní smáli, ale už méně - jeden z mužů se běžel na chlapce podívat a druhý dohonil uprchlou mečeitu.

"Dobrý pokus, kluku," řekla vdova. "Jen špatně načasovaný."

Chlapec zjevně trpěl bolestí, ale uklonil se. "Děkuji, nand' vdovo." Odkulhal k mečeitě, kterou mu přivedli zpátky. Správně ji přiměl pokleknout a vydržet, jak se naučil při minulém pádu, a důstojně nasedl.

"Dobrá," řekla úsečně Ilisidi a Bren tušil, že se v srdci mladého atevy něco formuje - ne oddanost, protože o té rozhodovalo man'či - ale přinejmenším vědomí, že si může získat vdovinu úctu.

A to bylo stejně dobré jako stuha. Odznak cti.

"Nandi," řekl chlapec a uklonil se. S moderním konzervatismem, žádné extravagantní máchání rukama, jako předváděli jezdcí v televizi. Podařilo se mu nevypadat jako hlupák.

Jase mlčel. Při troše štěstí, řekl si Bren, to znamená, že je zamyšlený.

* * *

Odpoledne atevové udělali pauzu na, jak tomu říkali, potřebu, při které všichni sesedli (Baniči poznamenal, že v méně civilizovaných dobách se to obešlo bez sesedání) a odešli stranou se dvěma lopatkami z balíků. Muži na jednu stranu, ženy na druhou.

"Nadi," řekl tiše a nešťastně Jase, "já nemůžu."

"Když teď nepůjdeš, budeš toho za pár hodin pěkně litovat," odpověděl nemilosrdně Bren. Jase zvážil své možnosti a nakonec šel a udělal, co musel.

Vrátil se šťastnější. Zahanbený, ale šťastnější. Znovu se přidali k vdově a Jago; když chlapec mečeity nehonil, celkem klidně na ně počkaly. Babsidi přišel na vdovino zahvízdání a jezdcí roztřídili ty ostatní.

Chlapec z Duru a Jase nasedli jako poslední, ale podařilo se jim dostat do sedla bez pomoci.

To je rozhodně lepší, řekl si Bren. Na Nokhadině vysokém hřbetě se cítil bezpečně, jako pán všeho, co viděl. Babsidi vykročil a Nokhada se ho samozřejmě musela pokusit dohnat.

Chvilí ji nechal vyhrávat. Jase si vzadu vedl docela dobře a nezpomaloval je.

Během celé vyjížďky se mečeity nikdy nedaly do opravdového běhu: Bren si uvědomil, že je to hlavně kvůli těm z nich, které nesou zavazadla. I tak ale rázovaly slušnou rychlostí.

Mířili na západ. Šli, dokud jim slunce nezačalo svítit do očí, a mečeity stále udržovaly pevný krok.

Bren musel zavřít oči, aby je chránil před světlem. Náhle ho změna v Nokhadině rytmu varovala, že se blíží změna, a rychle je otevřel - právě ve chvíli, kdy vyjeli na nízký pahrbek.

Obzor se přiblížil. Země mizela ve zlatém oparu.

Před nimi se rozprostíralo moře, sotva blíže než to, co viděli z letadla. Skalnaté kopce na druhé straně širokého zálivu byly pouhý opar. Ze zlaté vody vystupoval modrošedý ostrov.

Babsidi zastavil na kraji země a ostatní mečeity také.

"To je Dur!" řekl chlapec a zdvořile a pokorně dodal: "nand' vdovo."

"To je," přisvědčila Ilisidi a dala Babsidimu signál, aby poklekl. Slezla na zem rychleji než Cenedi a přitom vytáhla svou hůlku ze smyčky, která ji držela. Ukázala s ní na oblast kolem, opírala se přitom o Babsidiho. "Rozbijte tábor."

"Kterým směrem jsme otočení?" zeptal se tiše Jase.

"Na západ. Tam, co je slunce. Pamatuješ?"

Jase ukázal přímo na slunce, které bylo mírně doleva, poblíž kamenitého pahorku, který vrhal temný stín a rozrážel vítr.

"Tam je západ."

"A tam je sever," ukázal Bren. "Jsme obrácení západoseverozápadně."

"Západoseverně," řekl Jase.

"Západoseverozápadně."

Nebyl to koncept, který by Jase snadno pochopil. Ale opakoval ho. "Západoseverozápadně. Dur je severně a západně. Mosfeira je západně. Šejidan je vlažně."

"Jižně. Vlastně je to jihovýchodně."

"Jižně," opravil Jase svou výslovnost. "Východně. Dokáží mečeity sejít k moři?"

"Když tam vede cesta nebo stezka. Stezka. To je malá cesta." Bren žádnou stezku neviděl; zdálo se, že je tam jen strmá skalní stěna. "Ale pro dnešek jsme už cestovali dost. Bude večere. Doufám." Mezi atevy se šířil rozkaz rozbít tábor a Bren si povzdechl. O slovo se začínaly hlásit bolístky, které mu zítra budou dělat ze života peklo.

"Ona řekla, abychom se posadili?" I Jase ji slyšel.

"Abychom se usadili na noc, nadi. Slovo, které hledáte, je tábor." Když jste mluvili s atevy, v jednom kuse jste se museli snažit mít šťastná čísla. Když jste mluvili s Jasem, museli jste neustále pátrat v paměti, která slova vlastně Jase zná.

"Ráno sestoupíme k moři."

"Nadi, pamatujte na slušné způsoby. U večere o tom nemluvte. Vdova dává. Nedovolí, aby po ní někdo něco požadoval, to řekne ne. Obličej."

Jase byl rozrušený. Ale napravil své chování, vymazal si z tváře všechny myšlenky a mírně se uklonil. "Nadi. Budu si to pamatovat. Sever. Severozápad. Jih. Jihovýchod. Je také severovýchod, nadi?"

"Támhle." Ukázal. "Na severovýchodě je Taiben. Na jihozápadě je záliv Onondisi. Tohle je záliv Nain."

"To vím. Byl na mapě."

Záliv Nain byl na mapě. Slunce ne. A Šejidan byl vlažně.

Jen doufám, pomyslel si Bren, že se tohle dobrodružství na Jasem nepodepíše - leda snad obohacením slovníku. Doufal

také, že noc bude tichá, že auta patřila zásobovatelům, že Tano a Alginí zůstali, aby připravili detaily banketu na uvítanou - to bylo docela dobře možné - a že nic nedopadne tak, jak by mohlo.

"A také," řekl Bren ve snaze myslet na všechny nástrahy, které mohly číhat na někoho, kdo se ještě nikdy volně nepohyboval venku, "nadi, dávejte pozor na okraj útesu. Počasí ho oslabuje, chápete? Může se drolit, a když je slabý, mohl byste spadnout opravdu hluboko."

"Jak se tedy dostaneme dolů?" zeptal se Jase.

"Opatrně," odpověděl Bren. "A po cestě, jestli nějaká existuje. K tomu cesty slouží."

Atevové začali skládat z mečeit látkové balíky.

A ty se bleskurychle proměnily na stany - moderní stany s pružinovou konstrukcí.

Ilisidi možná dávala přednost starožitnostem, ale vymoženosti moderní tábornické technologie si ujit nenechala. Bren tyhle stany znal. Vyráběla je firma Northstar, která už celé generace zásobovala mosfeirské táborníky. Stany v atevských rozměrech byly dobrým vývozním artiklem. Velmi populárním vývozním artiklem, díky kterému neměla Mosfeira nouzi o hliník. Takových užitečných informací byla paidhiho mysl plná.

Ale rozhodně nečekal, že vdova bude používat moderní stany z hliníku a nylonu. A navíc nebyly v barvách domu - měly lovecké maskování. Všude se zvedaly, obloukové, s podlážkou, přitlučené lehkými zubatými kolíky, které zajížděly do měkké půdy jako dýky do chlebové kůrky.

"Co teď budeme dělat?" zeptal se Jase. Bren si říkal, že to už zní trochu pitomě, a poněkud nerudně odpověděl:

"Hádám, že bude večere, nadi-ji."

Z balíků se vyloupily nejen stany, ale i dobře zabalené termální nádoby, takže nebylo třeba rozdělovat oheň. Pasoucí se mečeity se vydaly za mečeit'-ajim a Ilisidini muži jim začali snimat postroje.

Jason se usadil na trávě a zkoumal stonek štětinatky, jako by byl zajímavý - a pro něj asi opravdu byl. Chlapec z Duru, Rejiri, si zřejmě Jaseho vybral jako velmi zajímavou osobu, která představuje minimální hrozbu - protože neměl co na práci, sedl si naproti němu a rychle na něj mluvil. Jase vypadal, že se snaží, ale přesto je trochu zmatený. Bren netušil, co řekl, ale zatvářil se zahanbeně a chlapec se rozesmál.

Ale co, řekl si Bren, Jase to nějak zvládne. Ten chlapec do něj málem narazil letadlem, určitě se kvůli paidhiům neurazí.

Bren se konečně mohl svobodně nadechnout a přenechat starosti o Jaseho někomu jinému. Slunce mizelo za pitoreskní kamennou špicí a topilo se v olověných mracích.

Procházel se kolem a protahoval si svaly - odřeniny poblíž kostí se nelepšily, ale nejhorší ztuhlost to, zdálo se, zahánělo. Baniči a Jago se bavili s Cenedim; Ilisidi mluvila se třemi svými mladíky, kteří rozkládali termální nádoby. Byl to jen hrubý tábor, ale pořád mnohem lepší než ta noc, kdy uhýbali před bombami v kopcích v Maidingi.

A na obzoru za nimi se pořád nevynořilo nic zlověstného. Možná tu byla naděje.

Byli tady kvůli Mogari-nai, které dělalo Tabinimu starosti. A pokud jim přišli trochu zatřást - jím a s Cechem poslu - Cech přece netvořili válečníci. Jejich nepřátelství se projevovalo spíše problémy s paidhiho poštou.

Pak tu také byla otázka věže ve Wiiginu, pilotů a komunikačních pravidel. A výpadky komunikace - tohle všechno bylo nepochybně na programu, jestli podniknou oficiální návštěvu Mogari-nai, a to Bren rozhodně nevyklučoval.

A jestli to všechno vyřeší, třeba by si mohl znovu zavolat, tentokrát s aijim a aiji-vdovou za sebou. To by snad telefonním systémem proniklo.

Přemýšlel, co je asi s jeho rodinou. Nikdo mu nevolal, tím si byl celkem jistý - nebo pokud ano, pak ty hovory uvízly v Mogari-nai. Při jeho štěstí na ministerstvu by se Tobyho hovory zablokovaly z politických důvodů. Ilisidi, pokud plánovala velký úklid v Mogari-nai, nemohla vést agendu aijihovo ze Šejidanu na základě dotazu paidhi-aijihovo. To by prostě nevypadalo dobře. Ale až se vyřeší jiné věci, třeba by si mohl zavolat.

Šel a protahoval si nohy. Dostal se blíž k moři, než by chtěl pustit Jaseho, a to byla chyba. Jase ho následoval a chlapec z Duru za ním, ukazoval na zajímavá místa a říkal jim, že zhruba támhle je Wiigin, v tom oparu nad zálivem, a že támhle je Dur, jeden může tak tak spatřit první světla, že támhleto je rybářský přístav, ale dům jeho otce v Dur-wajranu, ten je na vysočině. Za dnů prvních lodí to byla pevnost, ale obyvatelé Saduri na pevnině, s přístavem hluboko ve vnitrozemí, se pokusili získat obchod pro sebe, i když to znamenalo vybagrovat záliv kvůli hlubšímu ponoru moderních lodí.

Vysypal to ze sebe prakticky jedním dechem. Jase vypadal trochu zoufale.

"Večere," přišla ohlásit Jago, "nadiin-ji."

Stany byly postavené do půlkruhu, zadní stranou k větru, který pahorek nezastavil. Začalo se stmívat a celá skupina se sesedla k večeři beze světla. Izolované nádoby vydaly dobré, horké jídlo.

Začal se zvedat vítr a Bren hádal, že do rána budou jísti dva lidé velmi rádi, že mají kabáty a izolované stany. Látka z umělých vláken se třepotala ve větru a nad hlavami jim poletovaly cáry mraků, šedé na meruňkově zbarvené obloze. Mečeity se pásly, zjevně spokojené. Jago vybalila počítač, přestože teď na moc věcí nebyl, a strčila ho do Brenova stanu. Aspoň ho bude trochu uklidňovat. Atevové rozdali sendviče a nalili čaj z termosek do izolačních pohárků.

Když vdova chtěla něco moderního, měla to. To bylo jisté.

"Tak co, Ja-sone-paidhi," řekla Ilisidi. "Jak se vám vede?"

"Dobře, nand' vdovo, děkuji." Jase se choval, jak jen nejlépe uměl, a zdvořile se uklonil.

"A tobě, synu Dur-wajranu?"

"Vede se mi dobře, nand' vdovo. Velmi dobře."

"A vám, nand' paidhi?"

"Já, nand' vdovo, přemýšlím o účelu vaší návštěvy zde."

"Aha." Rychle se stmívalo. "Jste zvědavý. To jsem si myslela. Copak si vy myslíte, že tu děláme, kromě pasení mečeit a užívání si mořského vzduchu?"

"Zlobíme Mogari-nai."

Bren zariskoval. Tímhle si už byl celkem jistý.

Vdovu to pobavilo. Ramena se jí zvedla a zase poklesla, jak se opřela o svou hůlku se stříbrnou hlavicí. "Říkají tomu pozemní stanice. Ta ohavná velká mísa. Já tvrdím, že to uráží."

"Je škoda, že ho postavili na místě s tak krásnou vyhlídkou. Ale jak jinak by mohlo sledovat Mosfeiru?"

Seděli se zkříženýma nohama. Na zemi studené a vlhké jarem. A jedli rybí sendviče.

"Myslíte?" zeptala se Ilisidi a Bren měl pocit, že to není žádná obyčejná otázka, ale klíčová otázka celého tohoto okamžiku. "Něco vám povím, nadiin. Kdysi dávno, dříve než v Šejidanu usedli aijiové, dříve než se lidé stali podezřelou hvězdou na obloze, dříve, než hloupí atevové vyrobili hloupé, kouřící stroje, aby jezdily po kolejích po celé zemi a děsily tvory, kteří tam žili, a dříve, než tu stála tahle ohavná stanice a než se z nebe snesly květinové plachty, aby nás otravovaly, byla tady válka. Tam, kde sedíme, vládky smrti a krveprolití." Ilisidi natáhla ruku a jeden mladík se k ní přitočil a dolil jí pohárek. "I pod tímhle kopcem s největší pravděpodobností spočívají kosti. Jestlipak víš proč, dědici Duru?"

"Protože ostrov Dur," odpověděl chlapec, "byl v rukou kacírů Ganů, kteří vysílali lodě podél pobřeží a vybírali zlato a obilí. Zabili každého, kdo se jim postavil. Ovládali celé pobřeží a podnikali nájezdy na Mosfeiru. Ale aijiové z několika měst začali následovat aijiho z Wiiginu. Zaútočili na ostrov a založili - založili naši linii."

"Ano, Wiigin," přitakala vdova. Ukázala tmavým prstem. "Zdroj téhle zrádné věže, toho semeniště spiknutí."

"Teď ale," řekl chlapec, "nand' vdovo, následujeme Barjidie."

"Od Války přistání. Takové teď. Dvě stě let dlouhé teď."

"Od Války, nand' vdovo." Chlapec ostražitě ztichl. Bren si byl jistý, že cítí, jak ho Ilisidi někam zavádí, a ptal se sám sebe, o co jí asi jde.

"Na Mosfeiru se snesly květinové plachty," řekla Ilisidi, "stroje rozervalo zemi a kameny Ganů, a Barjida-aiji na nějaký čas pokládal za lepší, aby poslední pevnost Ganů padla za oběť téhle nečekané hrozbě. Pradávné kameny padly, ne rukama živých tvorů, ale v sevření páchnoucích strojů. Stroje rozbořily kacířství."

"Ano," řekl chlapec. "A všichni atevové opustili Mosfeiru a usadili se tady na pobřeží."

"Hloupá politika," řekla Ilisidi. "Ganští lordi se pokusili vypořádat s tvory, které pokládali za obyvatele měsíce. A zabilo je to. Není-liž pravda, nand' paidhi?"

Bren se nechtěl zaplést do žádné hádky, dávné ani jiné. Atevové na pobřeží měli dobré důvody, proč nemít rádi lidi: řada z nich se z Mosfeiry odstěhovala, aby utekli před lidským kontaktem, lidskými způsoby; další se odstěhovali, když Válka přistání ostrov zpusťovala; a ti poslední, když Mosfeirská Dohoda celý velký a kdysi tak prosperující ostrov přičkla lidem.

"Velmi jsme si navzájem ublížili, nand' vdovo." Zamrazil je poryv větru.

"Dnes je dobrá noc na to schovat se pod plátěnou střechu," řekla Ilisidi. "A zvedá se silný vítr. Ale co byste řekl našemu hostu z Duru o lidech? Měl by se jich bát?"

To byla ošemetná otázka. Moc ošemetná.

"Ano, nand' vdovo. Jeden by měl rozhodně zůstat ostražitý."

"Jsou všichni lidé na ostrově rozumní?"

"Někteří jsou, nand' vdovo. Někteří preferují mír. A zjistil jsem, že někteří ne."

Byla to nešťastná dvojka. Nevyvážený klad a zápor. To tak nemohlo zůstat. Svým způsobem to byla otázka. Ale vdova mu umožnila předložit dvojici, a tím ji vlastně podpořila. Tohle byl rozdíl mezi ovládním jazyka a plynou mluvou: tohle byla hranice, kterou Bren začal při svých jednáních překračovat, čára, přes kterou se často zatoulali lidé, kteří se toho odvážili. Cítil rozjaření. Věděl, co dělá, tak, jak to Wilson-paidhi nikdy netušil, věděl, že vdově dává odpovědi, ze kterých ona pozná, že jí porozuměl.

Vdova zkrivila ústa a kysele dodala: "Kadigidiové jsou hlupáci."

"S tím souhlasím."

"Pořád mě trápí, že jsem tu ženskou nezastřelila."

Mohla myslet Direiso. Ale Bren věděl, že tou ženskou myslí Ilisidi jen jedinou osobu. "Hanks-paidhi, aiji-ma?"

"Hanksovou." Rozhodně to znělo kysele. "Melounová hlava, spojenče, říkála jsem vám to už?"

Jase teď určitě přemýšlel, čemu rozuměl špatně.

"Lord Geigi?" zeptal se Bren.

"Jeden měl skvělou příležitost zastřelit Hanks-paidhi," vložil se do hovoru Cenedi. "A Geigi ji ochránil."

"Melounová hlava," trvala na svém Ilisidi.

"A co se vlastně stalo, aiji-ma?" Tohle Brena velmi zajímalo. "Jeden slyšel, že došlo na rozbíjení malých předmětů."

"Nic vkusného," odpověděla Ilisidi. "Ach, pro Geigiho bylo snadné získat vstup na Direisin pozemek. Direiso mu nabídl peníze, aby mohl splatit jistou - zammula prsty - nevydařenou ropnou investici. Saigimi byl hrozně netrpělivý a chtěl ji splatit okamžitě. Jeho žena je, to jste možná slyšel, Geigiho sestřenice. A právě ona měla v domě v Dalaigi dotýčnou směnku. Neměla tušení, že se Geigi odváží přijít s tím za mnou." V tuhle chvíli začal na Ilisidiných rtech zrát úsměv. "Hloupá chyba. A samozřejmě, že Direiso se zapletla s tou příšernou lidskou ženskou, která je všechny zostudila. Saigimi ji odvezl z hlavního města, jak říkají mé zdroje, a přivezl ji k Direiso, částečně proti své vůli."

Jeden si musel být vědom, že tu s nimi je syn lorda z Duru. Seděl teď nehybně jako kámen. A ostatní také, rozhodně Tabiniho atevové, protože ani sám Tabini nevěděl to, co teď vdova říkala.

Ilisidi natáhla ruku a dostala další čaj.

"Inu tak. Když ji odvezl z hlavního města - dřív než začala vyprávět další hlouposti a než se ze stanice snesly paprsky smrti," řekla, "chtěl ji odvézt do svého domu v Maridu. Odtamtud by mohla mluvit jen s jeho svolením. A také by tím

zakryl svou ostudu kvůli myšlence nadsvětelného pohonu. Když jste dokázal ten paradox vysvětlit, začalo být jasné, že budou padat domy a ne dům Geigiho. Mezitím získala Direiso Hanksovou jako hosta. Zavolala Geigiho sestřenicí, Saigimiho ženu, do svého domu v padiských kopcích, a potom už to šlo rychle. Murini, dědic Direiso, přešel k Atageinium - jeho nervy nevydržely tak nehoráznou provokaci aijiho; jenomže Tatiseigi ho zamkl ve skladišti a odmítl s ním jednat. Potom Tatiseigi zavolal mně, že prý chytil ve sklepe škůdce, což samozřejmě znamenalo, že má vězně, a uvědomil mě o tom, a právě tehdy ten hlupák Saigimi rozstřílel lilie."

Brenovo srdce tlouklo stále zběsileji.

"To aby se mě zbavil?" zeptal se ve chvíli, kdy se vdova odmlčela, aby usrkla čaje.

"Saigimi by tím zostudil Atageinie, ve kterých viděl nebezpečí. A kdyby se zbavil vás - domníval se, že jste v man'či mého vnuka - získala by tím ta lidská ženská rázem vyšší hodnotu. Plánovali zaútočit na nand' Jaseho na místě přistání; tím by získali do své moci všechny paidhie a to byl velice impresivní plán.

V tu chvíli jsem se k nim přiblížila já. Direiso si myslela, že s ní chce soupeřit a pokusit se převzít vládu nad jejím hnutím. Jako svého vyslance jsem pověřila Geigiho, když jsem ani ne hodinu předtím osobně zaplatila jeho dluhy.

Jenomže Saigimi se o tom finančním převodu nedozvěděl včas - byl přece jen mimo své území kvůli záležitosti s liliemi. Nemusím tedy říkat, že netušil, že je Geigi volný a zavázaný mně, a když se Geigi objevil, aby zjistil, zda mám volnou cestu, Saigimi nikoho nevaroval. Ten tulpas si myslel, že Geigi přišel navštívit svou sestřenicí, kterou tam Direiso, inu, střežila.

Ach, byla to úplná konference. Nespoléhala jsem úplně na Geigiho nezkušený úsudek - prostě jsem se objevila u dveří a požádala o vstup ještě předtím, než mi Geigi mohl podat hlášení. Ta hloupá ženská si vůbec nevšimla zadního vchodu. Já vždycky říkala, že Direiso nemá kvalifikaci pro vysoký úřad. A ona tvrdila, že prý může být zvolena, ale já ne. Inu dobrá, asi by mohla být zvolena, protože byla ze západu a z údolí Padí. Kdyby nevypadala jako hlupák."

Teď Bren věděl, proč se Ilisidi rozpovídal před chlapcem z Duru, kterého spiknutí proti aijimu, popsané do takových detailů, asi vyděsilo.

Zákonnodárné sbory dvakrát hlasovaly proti tomu, aby se Ilisidi stala aiji v Šejidanu. Říkalo se, že je to proto, že by se krvavě mstila nepřátelům v těchto sborech. Ilisidi se dvakrát - pokud Bren věděl - zapletla do spiknutí, které mohlo svrhnout Tabiniho, a tentokrát udělala z Direiso úplného hlupáka. Pokud Ilisidi někdy přiznala, co právě řekla, před někým jiným, jeho ostraha to nenahlásila a Tabini mu tvrdil, že o tom nic neví.

A možná ani nevěděl. Ilisidi by velmi ráda dostala Tabiniho do pozice, kdy by se na ni musel spolehnout, protože takovým manévrováním s aijim si procvičovala svaly a těšilo ji to, to tedy ano. Tabini ji nazval "zmarem svého života"; ale co Bren věděl, nikdy, nikdy proti své babičce nijak nezakročil.

"Vdovo-ji," řekl tiše, "vy jste úžasná."

"Ach, ale tu ženskou jsem měla zastřelit."

"Teď se zdá, že ano," řekl Cenedi, "ale tehdy - kdo mohl vědět, co přijde z oblohy?"

Ilisidi se jistila pro případ, že by loď nedodržela slovo. Cenedi by to přímo neřekl, aniž by k tomu měl vdovino svolení, ale jen málokdo v téhle společnosti by to plně pochopil.

"Nakonec," řekla Ilisidi, "jeden musí všechny ty prvky shrnout dohromady. Ale tahle nechutná lidská ženská, jak se jeden domnívá, se do věcí plete dál. S pomocí mosfeirského prezidenta. Měla kontakty. Věděla, kam posílat takové zprávy, aby nepadly do hluchých uší. Zjevně takové informace snadno získala během svého jednání se Saigimim - jehož smrt přišla právě včas. Odvážuji se říct, že právě včas."

Copak tímhle myslela? přemýšlel, ale dal si pozor, aby se nezamračil.

Cáry mraků zmizely. V dále rozhodně hřmělo. Nebe občas problesklo, což Brenovi připomnělo, že jejich stany mají kovovou kostru a stojí na samém vrcholu útesu, nepočítáme-li ten pahorek za nimi.

"To byla dobrá práce," řekla Ilisidi a mírně se pousmála. "A také ta Badissuniho nevolnost."

"Nand' vdovo," řekla Jago, jako by se jí právě dostalo pochvaly.

Bren měl takové podezření. Aspoň že držel krok se situací. Badissuni by se mohl k Direiso připojit v jejích akcích na severu. Badissuni byl teď v nemocnici, ale žil - a Ajresi si s ním pořád musel dělat starosti, takže i on byl mimo hru.

"Je čas jít spát," řekla Ilisidi. Žena, která používala při chůzi hůlku a už léta si stěžovala, že umírá, ji teď použila k tomu, aby se zvedla na nohy daleko svižněji, než mnohem mladší člověk, kterému od sezení na zemi ztuhly svaly. "Vstáváme brzy," prohlásila vdova, vzhledla k obloze a usmála se na blesky. "Krásné počasí. Nový rok. Jaro na pobřeží."

20

"Co to povídala?" zeptal se šepem Jase, když zamířili ke stanu. Chytil ho za ruku. "Co se tam dělo?"

"Dostali jsme trochu informací," řekl Bren. Nad nimi zaburácel hrom a on cítil, jak sebou Jase škubl. Baniči a Jago diskutovali kousek odtud; Bren hádal, že i oni se dozvěděli něco nového. "To Baniči a Jago zabili lorda Saigimiho," řekl Jaseovi, "na Tabiniho příkaz. Ale vdova řekla, že vzala Direiso Deanu Hanksovou, když ji Direiso loni unesla. To byla ta třenice, do které jste přistáli."

"Frakce." Tohle slovo Jase znal.

"Frakce. Říká, že Saigimiho žena se snažila získat pozemky a titul lorda Geigiho, a že ona tomu zabránila. A tak jí Geigi pomohl dostat Deanu od lady Direiso. Tabini nechal Deanu odletět. A ona teď vysílá rádiem Direisiným stoupencům a mluví proti Tabinimu. A mě by nepřekvapilo, kdybychom na tomhle výletě dřív nebo později skončili u Mogari-nai a vyjádřili jim tam nespokojenost aijiho i vdovy ohledně ztracení naší pošty a toho, že aktivně nebrání takovému vysílání. Je to ohromná elektronická instalace. Jestli dopouštějí, aby nějaké mňavé tranzistorové rádio komunikovalo s pevninou -" Zahřmělo a Jase nadskočil; blesk ozářil jeho vyděšený výraz, "- tak asi nedělají moc dobře svoji práci."

"Budou střilet?"

"Mogari-nai? Ne. To není jejich práce. Mogari-nai spravuje Cech posluš. Cech vrahů je s Tabinim. Cechu posluš by otevřený konflikt neprospěl, to ti můžu říct. Raději zalez dovnitř." Viděl, jak Baniči domluvil a vyšel do tmy. Možná si prostě musel odskočit, ale jistotu Bren neměl. "Za chvíli přijdu. Hromu se neboj. Nebezpečný je blesk. Ale ten vždycky uhoří do té nejvyšší věci v okolí. Když budeš níž než střecha stanu, budeš v pořádku."

Nebyla to pravda. Ale jestli tu byl někdo ohrožený blesky, tak měčteity.

"Kam to jdeš?"

"Promluvím s naší ostrahou, nadi. Běžte dovnitř. Nebojte se." Vitr do nich bil a látka se třepetala. Když zamířil ke stanu až úplně na kraji, dopadla na něj velká, studená kapka.

Jago ho viděla přicházet. Čekala na něj v prvních těžkých kapkách deště.

"Je všechno v pořádku?" zeptal se s obavami. I přes to, jak chláholil Jaseho, mohlo se tu dít víc, než tušil.

"Ano," řekla Jago. Chytila ho za ruku a táhla do stanu. "Nestůjte na dešti, Brene-ji."

Byl to jejich stan. Její a Baničiho. Pro atevy byl dost malý a nemohla se v něm postavit. Brenovi bylo hned tepleji.

Podlaha byla nafukovací a měkčí než půda. Byla tu tma jako v pytli. Vůbec nic neviděl. Ona možná ano.

"Vedl jste si moc dobře," řekla tlumeným hlasem Jago. "Vedl jste si moc dobře, Brene-ji."

"Jeden doufal," řekl.

"Chtěla tohle říct, aby to slyšel chlapec, a vy jste jí zajistil posluchače, které potřebovala. Ptal jste se na Deanin únos.

Napadlo vás zeptat se na svůj vlastní?"

Ta myšlenka ho napadla, když už se Ilisidi přiznávala k věcem, jejichž zjištění dávalo Tabiniho ostraze takovou práci.

"Bál jsem se, že by to mohlo odvést řeč od tématu. Chápu dobře, že to se týká něčeho jiného?"

Blesk ozářil stín Jago proti matné stěně stanu. Vtiskla mu do ruky něco tvrdého, nebezpečného a kovového. Když sevřel dlaň, pochopil, že je to pažba pistole. "Tohle je vaše, Brene-ji. Vzala jsem ji z vašich zavazadel. Mějte ji ve vnitřní kapse kabátu."

Srdce už mu bušilo tak silně, že ho nemohl přeslechnout. "To jsme v takovém nebezpečí?"

"Pamatujete si, jak jste přišel k téhle pistoli."

"Dal mi ji Tabini."

"Ne. Dal vám ji Baniči."

Pravda. Nedokázal je od sebe rozeznat. Na dovolené v Taibenu střílel s Tabinim na melouny a porušil tak zákon Dohody - to bylo ještě předtím, než poznal Ilisidi.

Tabini mu dal pistoli, kterou podle zákona Dohody mít neměl, a on měl obavy, když se vrátil do Šejidanu. Nevěděl, co s ní má dělat ve svém malém zahradním bytě, se dvěma sluhy, kteří nebyli - teď takové věci chápal mnohem lépe - spolehlivě v jeho man'či. A tak ji zastrčil pod matraci.

Vystřelil z ní po vetřelci, který se právě v takovéhle noci za svitu blesků objevil u jeho dveří se záclonkou.

Tu noc nahradili jeho ostrahu Baniči a Jago. Baniči vyměnil jeho pistoli - prý pro případ, že by ji vyšetřování vysledovalo k Tabinimu.

Baniči a Jago převzali jeho byt, nastražili mu ke dveřím drát, vyměnili jeho sluhy a přivedli mu Tana a Alginioho, kterým tehdy ještě nevěřil.

Od té chvíle ho měli Baniči a Jago v péči.

A Tabini ho skoro okamžitě poslal, spolu s Baničem a Jago, do Malguri, na Ilisidino území.

Byl v nebezpečí života. Tehdy si to myslel. A myslel si to i teď, když seděl v tomhle stanu s Baničiho zbraní zastrčenou v kabátu.

Vrátil se k té nejprostší, nejzákladnější otázce, kterou jim pokládal. On, paidhi, expert. "Co bych měl vědět, Jago-ji?"

"Ze v té záležitosti Deany Hankové si Ilisidi vedla velice dobře a veškerá zásluha připadá jí. Ale té noci, kdy k vám do ložnice přišel vetřelec, tehdy jedna z jejích frakcí jednala mimo rámec svých rozkazů a pokusila se vás odstranit. Jméno jsme nezjistili, ale man'či ano. Pro vdovu byla velká ostuda, že jste tu neopatrnou osobu vy sám zranil. Vdova odmítala Tabiniho nabídky k jednání, dokud se nestalo tohle a dokud Tabini proti jejímu očekávání neodmítl odhalit útočníka a znovu ji nepožádal, aby vás přijala. Než vás však poslal do Malguri, ohlásil Úmysl proti nejmenovaným osobám - to bylo gesto vůči Cechu, který tak musel paidhiho úřad oficiálně uznat ve svých stanovách. A díky tomu byl pak každý další útok proti paidhiům protizákonný. Mimochodem, právě tohle Tabinimu zkomplikovalo jednání s Deanou Hankovou, když během vašeho pobytu v Malguri dorazila do hlavního města.

Ilisidi se mezitím snažila zjistit, jestli má věřit Tabiniho tvrzení, že ani on ani lidé nezradili asociaci, nebo jestli se má postavit do čela pokusu o jeho svržení. Někteří spiklenci z východu uvěřili jejímu tvrzení, že jste upřímný - a další přesvědčil váš výslech."

"Tak tohle to bylo?"

"Ta záležitost ve sklepech? Ano. Tomu jsme nemohli zabránit. Vzpoura postupovala. Jistý lord vyrazil bez vdovy, v pokusu svrhnout ji, a ona na ně poslala Tabiniho síly. Ale tady, na západě, byla situace právě taková, jak jste se obával: atevové se báli lidí, a jakmile byl jejich strach utišen - Tabini byl u obyčejných atevů populárnější než kdy předtím, stejně jako perspektivy ještě bližší spolupráce mezi lidmi a Šejidanem, záplava technologie z nebes a větší centralizace moci v Šejidanu. Direiso a ostatní, co chtějí sedět na Tabiniho místě, stejně jako lordi z poloostrova, kteří nechtějí centralizovanou vládu, ti všichni viděli, že jestli se nedají do pohybu brzy, tak už nikdy. A tak se vydali za Ilisidi, s představou, že by ji mohli přesvědčit, aby vás vydala. A Ilisidi jednala tak, aby zachránila paidhie a udržela je mimo Direisin dosah. To bylo zřejmé. Ilisidi nechce, aby se Direiso stala aiji.

Kde ale stojí samotná Ilisidi? Odpověď, nadi-ji, tam dnes večer byla. Mám podezření, že Saigimi z poloostrova se pokusil Ilisidi přimět k tomu, aby svrhla Direiso - která je z údolí Padi, zatímco Ilisidi z dalekého východu."

"Můžeme na ni spoléhat? Bolí mě se na to ptát, Jago-ji, ale odvážíme se na ni spoléhat? Nebo je ještě třetí volba?" Ze tmy znělo jen ticho. Ve světle blesku Bren spatřil Jago s loktem na koleně a bradou podepřenou pěstí. V tom záblesku se náhle zvedla.

"Aiji zkoušel ji, když vás poslal do Malguri. Teď ona zkouší jeho a žádá, aby jí byli vydáni oba paidhiové. V takové situaci jsme dnes večer, Brene-ji. A odpověď neznáme."

"To já jsem ji požádal, aby nás sem vzala."

"Cenedi mi říkal něco jiného."

Bren si uvědomil, že se nevyjádřil úplně přesně. "Požádal jsem ji, aby s námi jela do Geigiho domu."

"A ona pak navrhla Saduri.""

"Správně."

"A Geigi vás pozval do svého domu."

"Ano. Pozval."

"Geigi je v jejím man'či, Brene-ji. Tabiniho manévrování mu pomohlo splatit dluh Ilisidi. Ale ta ho už předtím zachránila před finančním kolapsem. Ale vy - osoba, které si vdova cení a která má man'či k Tabinimu, jak jste sám řekl, zachránila jeho pověst. Geigi je v zajímavé třístranné pozici."

Jedna z nejhorších chyb, které lidé před Válkou udělali bylo, že navazovali - oni mysleli, že přátelství - přes asociační linie, které jinak nebylo možné asociovat: rozervali tím atevskou společnost na cáry, způsobili smrt mnoha atevů a zničili životy dalším, a celou tu dobu netušili, co způsobili.

"K čertu," řekl Bren. Začalo se mu dělat špatně. Jago se dotkla jeho ruky, i když v té tmě nebyla úplně přesná.

"To není nezbytně špatná věc, Brene-ji."

"Byla to ode mě zatracená hloupost."

"Ale ne nezbytně špatná věc. Jakmile jste ji vy požádal, aby přijela do Dalaigi, což by nebylo moudré kvůli Tabiniho činům proti Saigimimu - mohla vám navrhnout Taiben. To Tabini očekával. Ale ona chtěla, abyste jel do Saduri, a teď už víme proč: protože Deana Hanksová mří na pevninu a aiji-vdova to věděla."

"Na pevninu?!"

"Nevíme, jak to udělá. Lodí nebo malým letadlem. Může to být kdekoli na pobřeží."

"Proč, nadi-ji?"

"Tuhle otázku by jeden položil paidhimu. Ale to jsou všechno informace ze včerejší noci, Brene-ji. Tabini tohle nevěděl a Ilisidi může stále vědět víc než my."

"Chce se spojit s Direiso. Získat druhou základnu - aby se postavila Tabiniho vládě. O tohle Deaně jde. Bože! Ale kde tady stojí Ilisidi?"

"S aijim. Doufáme."

Bren si nedávno uvědomil, že ve hře jsou noví hráči. Nebezpeční hráči. Vzpomněl si na tu kontroverzi s piloty, kteří chtěli založit Cech. Poslové byli proti. "A co Cech poslu? Cechy obecně?"

"Cechy obecně - ty stojí při aijim. To jsme vyjádřili v Maridu, když jsme provedli náš úkol. Mezitím Hanksová mří na pevninu z důvodů, které neznáme; ale víme, že jí Direiso ještě nevysvětlila, že má daleko menší podporu než předtím. Teď je Hanksová něco, co Direiso musí mít a ukázat svým váhajícím stoupencům. Musí jim ukázat, že má zdroje na jednání s Mosfeirou; a my si myslíme, že právě to zamýšlí. Mosfeira se zdá slabá, mají málo zdrojů - jejich loď nevzlétne dříve než naše. A kdyby si Direiso mohla zabezpečit vlastní postavení tím, že bude jednat s Mosfeirou, udělá to. Nesnáší lidi, ale o to to pro ni bude příjemnější."

"Frakce Hanksová zase nesnáší atevy, ale ani to je nezastaví. Přijíždí, aby uzavřela dohodu o poskytování zdrojů, které Mosfeira nedostane bez železnic a severních přístavů, kde je teď Direiso silná."

"To docela odpovídá našemu podezření."

"Dur to snad nepodporuje - nebo ano?"

"Ten chlapec? Ten je úplně neviný. A slyšel mnohem víc, než by jeho mladé uši měly slyšet. Mám podezření, že jeho otec chtěl, aby se ostrovu vyhnuły problémy. Nebo chlapci řekl, že to vyřeší moudřejší hlavy. Dur je opatrný. Ostrov žil kdysi pašeráctvím a teď chce turisty. Jinak je příliš malý, než aby na něm záleželo. Ale chlapec - je chlapec. Ukradl letadlo a vylétěl v noci z Duru s šest let starou mapou. Potom sledoval železnici do Šejidanu a dostal se nad železniční terminál. A přímo vám do cesty."

Náhle na látku stanu zabubnoval přívál deště.

Ve vchodu se objevil stín a Brenovi leknutím poskočilo srdce.

"Nadiin." Do temnoty se vmáčkl Baniči; kapala z něj voda. "Vysvětlila jste všechno, Jago-ji? Vyjasnila vesmír?"

"Skoro," řekla Jago. "A dala jsem mu zbraň. A vy ji použijete, Brene-ji, podle vlastního uvážení."

"Doufám, že ji nebudu potřebovat."

"Dá se vystopovat jenom ke mně," řekl Baniči. "Ale v téhle situaci na takových detailech příliš nesejde."

"Jak to dokázala, že jsem ji požádal, abych mohl přijet?" Tohle Brenovi pořád nelezlo do hlavy. "To jsem tak průhledný?"

"Na tom, o co jste požádal, vůbec nezáleželo. Jeden věří, že aiji by vás i tak sbalil a poslal sem," řekla Jago. "Ona nepotřebovala, abyste ji požádal. Vrátila se do Šejidanu pro vás. Večírek - to byla jen záminka. Snažila se odhalit Tabiniho, odhalit vaši pozici - a pozorovat Jaseho."

Brenovi se udělalo mdlo. "Tatiseigi. Jak ten do toho zapadá?"

"Á," řekl Baniči. "Strýc Tatiseigi. Tam se uzavírají sázky. Velmi vysoké sázky."

Když si Bren představil, s čím si zahrával během té záležitosti s vybuchlou žárovkou, cítil v žaludku mrazení.

"Pořád ještě nevíte, kde stojí."

"Brene-ji," řekla tiše Jago. "Saigimi ani nevěděl, kde stojí on sám. I my děláme v man'či chyby. Ono není vždycky logické."

"A televizi nenajde," řekl zcela vážně Baniči. "Jeden doufá."

Bren se zasmál. Musel.

"Půjdu spát k Jasemu," řekl Baniči. "Ale - buďte opatrní, nadiin. Moc nehlučte."

"Baniči," začal Bren, ale už bylo pozdě. Baniči zmizel v dešti, odešel do jeho stanu, k jeho spolubydlícímu. Teď neměl kde spát.

Zůstal ve tmě. V naprostém tichu. A Jago mu možná měla říct ještě něco. "Tak na co se mám ještě zeptat?" řekl.

"Řekla jsem všechno, co jsem mohla, Brene-ji."

Nastalo ticho.

"Měli bychom si odpočinout," řekla Jago.

"Jago," začal Bren a musel si odkašlat.

"Není to povinné, nadi-ji. Baniči má hrozný smysl pro humor."

"Jago -" Sáhl ve tmě po její ruce, ale nahnátl něco, co bylo pravděpodobně koleno. Věděl, že ji včera v noci možná odmítl a zahanbil, po tom, co ho možná vylákala... Ne, on to nevěděl, to byla hlavní potíž. Nevěděl, jaké signály teď vysílá a přitom na ni myslel, myslel na ni v nestřežených chvilkách a způsoby, které z tohoto doteku v temnotě dělaly nejžádostivější a nejtrestuhodnější věc, kterou mohl udělat.

Její ruka našla jeho s daleko větší přesností a spočinula na ní, teplá a silná. Její jemný pohyb zaměstnával všechny části Brenova mozku, kterými se snažil zformulovat nějakou námitku.

"Jago," začal znovu, když její ruka sklouzla k jeho koleni. "Já si nejsem jistý, jestli je to dobrý nápad."

A zmlkl.

Ke svému velkému zoufalství. A zklamání. Ale dokázal najít její ruku a zadržet ji. "Jago," řekl potřetí. "Jago-ji. Já mám starosti o -" Její prsty se mu sevřely na palci a úplně vykolejily řetězec jeho logiky. "Vhodnost," podařilo se mu ze sebe vypravit. "Baniči. Vdova. Chci vás, ale -"

"Ona je mimo vaše man'či. Ne příliš daleko od něj. Ale stále mimo. A dnes v noci bude bezpečnější, pokud vy zůstanete tady a Baniči s Jasem. Mohlo by se stát něco nečekaného."

"Co například?"

"Cokoli. Může se stát cokoli. Cokoli vás bude těšit. Dávám ovšem přednost tomu, abychom se potěšili oba."

Cítil její teplo. Blesk odhalil její stín, blízko u něj. "Možná bychom měli -" začal v záblesku sebezáchovy.

"Možná bychom měli dávat pozor na pistole," řekla. Byl si jistý, že žertovala. Zašmátala prsty po jeho kabátu.

Ucítil teplo, posunul se a chytil ji, aby jí zabránil v pátrání po zbraní. "Je to dobrý nápad?" zeptal se. Zdravý rozum ho rychle opouštěl. "Jago-ji, jestli to uděláte, mohli bychom vyvolat skandál."

"Tady ne," řekla. Nějak pronikli jeden druhému obranou, Bren už nemyslel jasně - jen zkoumal teritorium, které viděl i neviděl, poprvé v životě sám a přece ne sám. Ona dělala totéž s ním, hledala citlivá místa a ukazovala mu ta, která by mohl minout. Šaty z nich padaly na pružnou a tenkou matraci - "Musíme reprezentovat," varovala Jago, ale jakmile byly šaty opatrně odložené stranou, veškerá opatrnost byla tatam. Bren ve tmě přejížděl rukama po hladkých plochách, po křivkách, které mu začaly dávat smysl, a její ruce jemně přejížděly po něm, pátraly po reakcích, nacházely je...

Bože! Jak je nacházely. Zvedl ruce v šoku ze společného pocitu, který říkal nebezpečí, ublížení, bolest - a v tu chvíli našla Jagina ústa jeho a začali se líbat; zkoumavě, ale neuvěřitelně smyslně.

Bren nikdy netušil, že atevové tohle dělají. Chutnala cize; byl to zvláštní pocit; ale už se dostali do bodu, kdy se nemyslelo a nic nedávalo smysl. Byli ve tmě, ani jeden neměl ponětí, co bolí a co ne, ale úsilí dokončit to, co dělali, se začalo měnit v rychlou a frustrující komedii plnou omylů, která ho nejdříve frustrovala a zahanbovala, a nakonec se Jago rozesmála.

Díky tomu se zlepšila nálada i jemu. "Tohle musíme natrénovat za světla," zamumlal. "Je to vyčerpávající."

Jago ho šťouchla prstem do žeber, protože objevila, že to vyvolává obrannou reakci. Bren se schoulil do klubíčka - a když zahřmělo, skočil na ni a sevřel ji. Oba se museli zbláznit, pomyslel si. Vždyť byli ve stanu, na půl cestě k nebi, kde se křižovaly blesky, pod kovovou kostrou a v doslechu Ilisidíných mužů. Potom - potom, možná to bylo prostým přiznáním, že je hlupák, nebo možná tím, jak Jago změnila polohu - v náhlé a zdaleka ne koordinované reakci vyvrcholil. Jago se podivně otřásla, ale nestěžovala si; a Bren zavřel oči a temnota ještě víc potěměla, pak zčervenala a nakonec zčernala.

Na pár chvil se vznášel v prostoru, napůl si vědomý teplého těla ovinutého kolem svého. Ochutnával zvláštní chuť Jago a cítil, inu, že udělal dost. Zdálo se, že se jí na tom něco líbilo, i když se hrozil představy, že to poví Baničimu a udělá z jejich společné noci zábavný příběh.

Jenže on to byl zábavný příběh. Měla právo smát se. Díky Bohu, že se mohla smát. Nepůsobilo to pak tolik vážně, to, do čeho se namočil. Zatímco tam spolu leželi a blesky prozařovaly stěny, snažil se to dát do nějaké perspektivy. Byla zvědavá; on jí odpověděl na otázku. Tím polibkem ho strašně překvapila - jen z toho pomyšlení se mu točila hlava.

Přemýšlel, jestli prováděla nějaký vlastní výzkum, nebo jestli to atevové dělali běžně.

A to Jago ještě neměla v úmyslu dnešní noc vzdát. To je pěkný problém, řekl si, když se mu začala prsty prohrabovat ve vlasech. Přitiskla své tělo k němu, jen kvůli pohodlí, a zdálo se, že se jí to líbí. V tu chvíli jeho lidské pocity přepadly přes okraj útesu daleko nebezpečnějšího, než byl ten venku. Z ničeho ho neobviňovala, nenašla na něm nic špatného - možná měla nějakou agendu, ale tohle byla žena, které ve všem věřil, a jejíž dobrou vůli by za nic na světě neriskoval. Podle toho, jak si točila jeho vlasy na prsty, o něm pořád měla dobré mínění. Riskoval všechno a neprohrál a třeba budou i jiné noci. A zrovna, když si myslel, že už je otupělý a bezpečný před osobními záležitostmi. Ach Bože, tohle bylo nebezpečné.

"Bylo to příjemné?" zeptala se ho.

Nadechl se. "Líbilo se mi to."

"Nebylo to od nás moc zodpovědné. Ale Baniči věděl, že to uděláme."

"On to věděl!" zeptal se Bren, ale nepochyboval, že je to tak.

"Samozřejmě. Ale pro všechny případy bychom se měli obléct. Na začátku žádné nebezpečí nehrozilo. Ale k ránu bychom měli být ve střehu, kdyby bylo třeba vyrazit."

"Direiso?"

"Možná."

"Co se děje? Kam to jdeme a co chystáme?"

"To ví s jistotou jen Cenedi a vdova. Ale s největší pravděpodobností míříme do Mogari-nai. Direiso-daja nebude ráda." Zvedla se a zatáhla ho za ruku.

Nebude ráda? ptal se Bren sám sebe. Souhlasil s tím, že by měl vstát. Ale Jago vylezla nahá ze stanu do deště a vytáhla ho za sebou. Déšť byl studený. Stáli ve vodě. Pořád bily blesky, pořád vál ostrý vítr a Jago se nechala oplachovat deštěm. Její černá kůže se leskla ve světle blesků a z copánku jí crčela voda, ale chovala se, jako by stála doma v teplé a bezpečné sprše.

Bren následoval jejího příkladu; nechtěl, aby si myslela, že je choulostivější než ona. Drhl se jako o závod, ale byl hrozně rád, když Jago rychle vklouzla zpátky dovnitř. Hodila mu jeho izolovaný spací pytel jako ručník a oba se utřeli, oblékli a uvelebili se na zemi. Jeden otevřený pytel měli pod sebou a druhým, zapnutým, se přikryli. Oba se třásli zimou a drželi se v objetí.

"Lepší než střecha na poloostrově," řekla a pevně ho k sobě přivinula. "Trochu se vyspěte."

Bren to zkusil. Nemyslel, že se mu to podaří, ne po tom šoku ze studené vody, ale třas přestal, její teplo bylo příjemné, jejímu objetí se dalo věřit stejně jako čemukoli jinému na světě, a on začal pomalu usínat.

Není to láska, říkal si. A potom ho v jednom z těch záblesků, které jeho profesionální myslí občas prolétly, napadlo, že třeba měli takovou smělu s láskou a man'či a vztahy proto, že to slovo v mosfei' pletlo dohromady spoustu věcí a nebylo tedy bezpečné ho používat.

Byli milenci. Ale atevové by řekli, že jsou sexuální partneři.

Byli milenci. Ale atevové by řekli, že jsou asociovaní.

Byli milenci. Ale atevové by řekli, že jsou v man'či stejného lorda.

Milovali se spolu. Ale atevové by řekli, že jsou noci na jednu svíčku a noci na dvě svíčky - a pak jsou vztahy, kde se svíčky vůbec nepočítají.

Milovali se spolu. Ale atevské přísloví říkalo, že jedna svíčka ještě snídani neslibuje.

On a Jago budou mít štěstí, pokud jejich snídani nepřeruší problémy, které se mohou zítra vynořit, ale věděl, že ať se stane cokoli, ona i Baniči mu budou krýt záda. Jejich jazyky neřikaly úplně totéž, jejich těla nepasovala úplně přesně a ta místa v jejich duších, která říkala tahle osoba splňuje dost požadavků, aby mě učinila šťastnou, neměla úplně stejný tvar. Střed možná odpovídal, ale hrany trčely volně ven.

Jenže neměl tyhle volné hrany i jeho vztah s Barb? Nebo vůbec každý blízký vztah?

Jak se snažil na to přijít, dostal se daleko mimo svůj obor. Ale s Jago by rozhodně svíčky nepočítal. Ať si to zařídí jakkoli, pokud to na obou stranách vydrží, on to přijme.

Byl šťastný právě tam, kde teď byl. Nepřisahal, že to snese sluneční světlo. Nedovolil si doufat - kdykoli v jeho osobním životě něco vypadalo, že by to mohlo fungovat, pravidelně se to pokazilo - že to snese sluneční světlo.

Ale on věřil, že se Jago dokáže ochránit.

S tou myšlenkou si mohl konečně odpočinout. Zaposlouchal se do jejího dýchání a ve zvědavosti vybuzené v usínajícím mozku zkusil sladit své dýchání s jejím. Šlo to - ale nebylo to úplně přirozené. A zdálo se, že Jago spí, takže to asi stejně nebyla spravedlivá zkouška.

Dál se snažil dosáhnout shody, ale ta mu unikala.

21

"Měli jste dobrou noc?" zeptal se jich ráno Baniči. Byl úsvit, studený a deštivý, a Ilisidini muži odešli osedlat mečeity.

"Celkem dobrou," prohlásila Jago a naklonila hlavu. "Pro zvědavce, ano, Baniči-ji, a můžete žadonit o obscenní detaily."

Bren se snažil pod Baničiho tázavým pohledem zachovat bezvýraznou tvář, ale pochyboval, že se mu to podařilo.

"Vyhodila jste mě," řekl Baniči. "Opustila."

"Utekl jste," odpověděla Jago. "Když jste připravil scénu."

"To ona včera tvrdila, že musíme hlídat každý zvlášť," řekl Baniči. "Ale žádné volání o pomoc jsem neslyšel."

"Trochu slušnosti bych prosila!" postavila se Jago konečně na Brenovu obranu. "Paidhi-ji, můj partner nemá kouska studu."

Baniči odešel a vypadal docela šťastně; sluhové zatím rychle skládali stany. Ilisidi a Cenedi odešli pro mečeity; dokud ke své jezdce nepřijde Babsidi, nepřijdou ani ostatní. Chlapec z Duru našel Jaseho a běžel za ním k Brenovi a Jago. Jase kulhal: nebylo třeba ptát se proč; byl to přece jen jezdec začátečník. Vypadal, že má starosti. Zřejmě se zeptá, proč spali včera v noci v různých stanech.

A on nevěděl, jak mu to vysvětlit. Pravda bude mít následky. Nemohla nemít.

"Mám své povinnosti," prohlásila Jago a nechala ho napospas.

"Brene?" zeptal se Jase.

"Dobré ráno, Jasi-ji. Omlouvám se za tu změnu včera v noci."

"Já vím, děšť." Jase to přešel. "Kam jedeme? Nand'Rejiri říká, že na západ. Je to na západ, mám pravdu, nadi? Do Mogari-nai? Ne na ryby. Ne dolů k moři?"

Chlapec z Duru vypadal, jako by mu právě docházelo, že možná řekl něco, co neměl. A Bren se snažil vzpomenout si, co řekl Jaseovi na druhé straně té hory nových informací.

"Slíbil jste mi oceán," připomněl mu Jase, "nadi. Měli jsme jít na ryby. Říkal jste, že v Mogari-nai jsou politické problémy. Nand' Rejiri říká, že jeho otec by tam měl přijít se zbraněmi a že bych vás měl požádat, abyste vy požádal vdovu, aby mohl jít za svým otcem a přivést zbraně."

"Zeptejte se vdovy," řekl Bren chlapci, "nadi."

"Jeden se zeptal, nand' paidhi. Ale ona se na mě nespolehne."

"Možná má jiné důvody, nadi. Nějaké záměry, které tají. Já bych vám doporučoval, abyste si uvědomil, proč je tak stará - protože někteří její nepřátelé jsou mrtví."

Rejiriho tvář zvažněla. "Nandi," řekl.

Brenův dotčený spolubydlící, který se staral o spoustu dalších věcí, čekal, dokud nedostane odpověď na svoji otázku.

"Jasei," řekl Bren, "jedeme do Mogari-nai a já jsem si každým okamžikem jistější, že máme problém."

"Nejsme na prázdninách."

"Nemyslím, že jsme, ne, Jasei."

"Kde jsi byl včera v noci?"

Chlapec byl jedno ucho.

"Povídal jsem si," řekl Bren.

"Ne se mnou," prohlásil Jase a odešel.

"Jasei!" zavolal za ním Bren, ale on šel dál podél řady stanů - teď už spíše balíků.

Nemohl se za ním rozběhnout před celým táborem. Nemohl začít hádku. Jase nebyl diplomat. Bren nevěděl, jak daleko by to zašlo nebo kde by to skonalo, kdyby Jase vyletěl na nesprávné osoby.

Ilisidi mezitím vylezla na Babsidihu a spolu s Cenedim odváděli stádo tam, kde čekaly postroje.

"Asi jsem moc mluvil, nand' paidhi," řekl zahanbeně Rejiri.

Bren nikdy neměl co do činění s konkrétními mladými atevy. Rozhodně ne s chlapcem na pokraji nezávislosti.

Nepřál si ho nijak ponížít; Baniči už mu pravděpodobně všechny jeho chyby vypočítal. "Nedal ti nand' Baniči radu?" zeptal se.

"Dal, nand' paidhi."

"Byla to dobrá rada?"

Okamžik ticha. "Ano, nand' paidhi."

"Je to moudrý muž," řekl Bren. "Já jeho rady poslouchám často. I sám aiji ho poslouchá. Na tvém místě bych ho pozoroval a dělal to, co on."

Nemyslel na chlapce. Myslel na Jaseho a na to, jak napravit vlastní chyby. Možná chtěl Baničimu trochu oplatit jeho žertíky tím, že na něj pošle nevinného atevu. Ale chlapec radostně řekl: "Děkuji vám, nand' paidhi," a odběhl k Baničimu.

Bren přemýšlel, co to právě udělal; a pak ho napadlo, že Ilisidi a všichni její muži jsou z východu a že on a Jase tu jsou jediné úřední osoby, jejichž man'či je jasně k Tabinimu. Právě tomu zmatenému chlapci potvrdil, že na Baničiho se opravdu může spolehnout, a dokonce mu to doporučil.

Aspoň mu řekl pravdu. Nesvedl ho na scestí a ničemu neublížil.

Kdyby tak měl takové štěstí s bytostmi svého vlastního druhu.

Když se vydal ke zvířatům, Jase se na něj nedíval. Tábor se změnil v jeden velký zmatek, jak vdovini muži sedlali mečeity.

"Vida vida vida," řekla vesele Ilisidi, když se Babsidi zvedl proti šedě potaženému nebi, "dobré ráno, nand' paidhi."

Zlobila se? ptal se Bren sám sebe. Věděla to?

Ilisidi věděla o každém kýchnutí ve své blízkosti. A co ta hra na flitování, kterou spolu hráli? Neskrývala se za ní opravdová touha? Skutečné záměry staré ženy?

Katastrofa?

"Vy budete tolik otázek," prohlásila Ilisidi z výšky a dala Babsidimu signál, aby ho předjel. Nokhada byla osedlaná. I Jaseho mečeita, a tohle nebylo správné místo na mluvení. Ani správný čas, mečeity čekaly na jezdce a muže, kteří je sedlali, chtěli, aby už jezdci vylezli do sedel a uvolnili místo.

Přiměl Nokhadu pokleknout a vylezl na ni. Přitom pocítil onu specifickou bolest, která provázela druhý den v sedle.

Jase, a tím si byl celkem jistý, na tom nebyl o nic lépe. Imunní byla jediná Ilisidi se svými muži.

Bren držel Nokhadu pěkně zkrátka a věděl, že s Jasem nebude moci mluvit, ne dostatečně dlouho a důkladně, aby ho uklidnil.

Jase věděl, že mu Bren lhal. Možná ne úmyslně, ale zasluhoval si, aby se na něj zlobil, že ho včera v noci doslova a do písmene ponechal ve tmě. Baniči byl coby spolubydlící dobromyslný a tichý, velice tichý, takže Jase z něj nedostal žádné informace. Bren mu řekl, že se vrátí. To byla lež číslo jedna.

Neřekl Jaseovi, kde byl. To byla lež číslo dvě, nebo přinejmenším zatajení informace. Vůbec nemyslel na to, jak se Jase cítí, pouze na to, že ho děsí bouřka a blesky. Baniči nebyl nejlepší osoba na to někoho uklidnit, ne se svými vtipy.

Pravděpodobně mu citoval statistické údaje, kolik atevů bylo zasaženo bleskem při táboření.

Musel se sebrat. Takhle se k Jaseovi chovat nemohl. Tentokrát byl rozhodně v nepravu, protože se nechal obloudit osobními záležitostmi a situace byla příliš vážná, než aby řekl Já zapomněl.

Poslední atevové nasedli. Moře pod útesem bylo mlhavě šedé. Ostrov Dur byl v ranním oparu tak tak patrný. Ilisidi svižně vyjela, s ostrovem po své pravici. Jeli na západ. Určitě nejeli na ryby.

* * *

Mraky z jakéhosi nevyčerpatelného zdroje za obzorem jim pluly nad hlavou, vlna za vlnou, hnaná větry. Dopoledne ale slunce začalo vyhrávat a na sametu země kreslilo světlo a stíny.

Byla to krása. Jeho tékající mysl si toho nemohla nevšimnout.

A právě tohle řekl Jaseovi během jízdy. Snažil se vytvořit přátelštější atmosféru pro zastávku, která, jak tušil, se blížila. Tam budou mít šanci promluvit si.

"Ano," odpověděl Jase; a to bylo všechno. Když zastávka přišla a oni slezli, Jase si vyslechl jeho "Omlouvám se," a řekl: "Kde je pravda, nadi? Jak poznám pravdu?"

"Byl jsem s Jago," řekl Bren nejtišeji, jak jen dokázal. "Omlouvám se! Nemyslel jsem! Byl jsem pitomec! Vyslechně mě?"

"Prosím." Nebyli daleko od Baničiho. To znamenalo, že nejsou ani daleko od chlapce z Duru, který se Baničiho držel, přesně jak mu Bren poradil. Jaseho tón nebudil důvěru.

"Říká se, že Deana Hanksová mří na pevninu. Mám podezření, že se Mosfeira pokusí o nezávislou domluvu s Direiso z Kadigidiu, která chce odtrhnout severní provincie od Západní asociace. Nevím ale jistě, jestli dokážu atevům správně vysvětlit, co si Hanksová myslí, že dělá: pro jejich instinkty je to příliš cizí. Na východě to vře, pohromadě ho drží převážně Ilisidin vliv. Rozumíte mi?"

"A o tom jste mluvili v posteli?"

"Ano, zatraceně, mezi jinými věcmi. Poslouchejte mě. Máme tu mnohem větší problém, než je moje pochybení.

Přiznávám, bylo to pochybení, ano, byl jsem pěkný hlupák, ale snažil jsem se včera v noci zjistit situaci -"

"Mezi jinými věcmi."

"Ano, mezi jinými věcmi." Zlobil se čím dál tím víc. Zlobil se tolik, že se mu třásly svaly a zrychloval se mu dech. To komunikaci neprospívalo. Přešel do mosfei'. "Nemůžeš už jednou přestat počítat skóre kdo má pravdu a kdo ne a poslechnout si, co říkám?"

"Já poslouchám, co říkáš. Jestli mi zase nelžeš, co tady vlastně děláme? Proč nás sem přivedli, jestli se dělo tohle? Můžeš mi na tohle odpovědět?"

"Snažím se!"

"Co je k tomu potřeba? Víc výzkumu?"

"Zatraceně, použij hlavu! Tohle je vážné."

"Já to taky vážně беру. Kde je Tano a Algini? Proč tu jsou najednou tihle dva? Brene, odpověz mi!"

Vdova znovu nasedla. Museli nasednout také, jinak by ji mečeity následovaly a nechaly je tady.

"Ujišťuju tě, že jsou v pořádku," řekl Bren. "Pracují v pevnosti. Zajišťují oblast."

"To je snadná odpověď."

"Jsou to jejich partneři!" Muž, který měl pomáhat Jaseovi do sedla, čekal. Byli mezi posledními.

"Uvažuj o man'či. Zvaž všechno, co jsem ti řekl. Baniči a Jago nedopustí, aby se jim něco stalo."

"Jinými slovy, ty nevíš, proč nejeli s námi."

Jedna otázka plodila druhou a třetí. "Nemůžu se s tebou hádat. Musíme jet." Přešel k Nokhadě. Jeho špatná nálada způsobila, že ani nepocítil úsilí potřebné k tomu, aby ho jeho namožené svaly dostaly do sedla. Chvilí držel Nokhadu zpátky, aby se ujistil, že se do sedla dostal i Jase. Muž ho vyzvedl a potom pomohl ještě chlapci z Duru.

Jase Brenovi nerozuměl. Vzhledel k Brenovým profesionálním zkušenostem by mělo být porozumění mezi ním a Jasem daleko snazší, než když šlo o atevy; jenže tak to nebylo. Tak to nikdy nebylo.

Pročtu jsou najednou tihle dva? Hloupá otázka. Pomíjela všechno, co mu říkal.

Jenomže Tano a Algini tu byli, když byl Jase v bytě, a Baniči a Jago tu už dlouho nebyli. Tano a Algini, to byly spolehlivé osoby v domácnosti, které Jase znal, za kterými by on šel; z jeho pohledu tu bylo pouto stejně tak platné jako jeho - a Bren to přiznával - pouto k Baničimu a Jago.

Zatímco přemýšlel o Jaseho tvrdohlavosti, zamířil k němu s Nokhadou v naději, že se rozhodne mluvit; ale on nic neříkal, zdálo se, že mu vůbec nesejde na tom, jestli tam Bren je. Jase někdy jel se zavřenýma očima, možná aby neviděl klesání a stoupání, možná aby bojoval s mořskou nemocí: když se poprvé dostal dolů, dost si na ni stěžoval.

"Hezké mraky," řekl Bren.

Jase neodpověděl.

"Celá tahle krajina je na svahu," řekl Bren. "Moc cest tu nevede. Pevnost stojí nahoře na pláni a obhlíží svah. Kdyby tam nebyla, někdo by mohl nepozorovaně vyjet nahoru. Jsou tam, aby nás varovali. To je to, co dělají." Jak se uklidňoval, napadlo ho, že někdo, kdo měl potíže i s rovnou zemí, nebude asi intuitivně rozumět boji a jeho taktice. "Je to jako předsín u nás doma. Když se postavíš do dveří, nikdo nemůže dovnitř. A oni jako by teď stáli v těch dveřích. Dokud tam jsou, nemůže se sem nikdo dostat. A Tano a Algini by to možná dělali, i kdybychom tu byli na prázdninách. Aijiové si nikdy nemyslí, že po nich nikdo nejde. Nikdy."

Jase neodpověděl. Ale aspoň se na něj podíval.

"Před čtyřmi pěti staletími," řekl Bren, "dřív, než na tuhle planetu přišli lidé, jezdili atevové na mečeitách do války."

Ukázal na hrbol před nimi. "Támhle by mohlo být pět set jezdců, tak blízko jako zahrada u našeho bytu. Neviděl byste je. Proto muži jezdí před vdovu. To mečeity obvykle nedělají rády - nepředbíhají vůdce. Ale když jde jen o krátkou vyjížďku, aby zkontrolovaly, jestli je cesta volná, jsou k tomu svolné."

Jase poslouchal. Bren viděl, jak vrhl rychlý, ustaraný pohled k obzoru, a jak se celé jeho tělo napjalo. V tom okamžiku

se náhle sladil s pohyby mečeity. Zdálo se, že to cítí.

"Takhle byste mě/jet," řekl Bren, "Jasei."

Jase se na něj podíval, ztratil střed, znovu ho našel, a znovu ztratil.

Fakt, že se Jase nějak vypořádal s tím, že je tady venku, neznamenal, že by něco věděl, pomyslel si Bren. Neví nic o mečeitách, o konceptu země, o taktice, ani o tom, jak se udržet na zvířeti a chránit se, kdyby na ne někdo vyrazil a mečeity reagovaly podle svého. Politika, jazyk a život v bytě. Tohle ho Bren učil. To bylo všechno, co ho učil.

"Kdyby mečeity musely utíkat," řekl, "- kdyby k tomu došlo." Změnil jazyk a začal mluvit rychle. "Atevští jezdci se dokáží udržet vzpřímeně. Ty se prostě co nejvíc přikrčíš a chytíš se sedla. Neboj, nespadneš. Přitiskni se co nejníž.

Když mečeita dokáže překážku přeskočit, přeskočí; jinak může velice rychle zahnout a pokud nebudeš přitisknutý, spadneš. Musíš se přimknout k těžišti. Chápeš? Když vyskočí, hlava se jim stáhne dozadu, a když máš obličej moc vpředu, můžou tě omráčit. Když vyskočí, vycentruj svou váhu, při výskoku se nakloň dopředu s hlavou dole, při dopadu se nakloň dozadu a dole se znovu přikrč. Jsme malí. Nezatažujeme je tolik jako atevové. Netahej za otěž a nesnaž se ji vést. Mohl bys jí otočit hlavu, takže by neviděla, kam běží, a to by vás mohlo zabít oba. Když necháš otěž na pokoji, bude následovat Ilisidinu mečeitu i kdyby hrom bil."

"My budeme utíkat?" zeptal se Jase. "Před čím?"

"To já jen tak, pro všechny případy."

Jase na něj vrhl jeden ze svých pohledů.

"Je tu taková možnost, nadi," řekl Bren, a v tu ránu si přál, aby to nevyslovil. Aby řekl "K čertu s tebou," a nic už nevysvětloval. "V téhle situaci nenajdete žádné absolutní poučky. Ty prostě neexistují. Je mi líto. Věděl jsem, že si koleduji o těžké chvíle, když jsem postoupil rozhodování ostatním. Včera v noci jsem věděl, že to začíná být komplikované. Říkal jsem si - že možná budeme mít šanci sejít k vodě. Nějak. Že se nás to třeba nebude týkat."

"Jakmile jsme vyjeli z pevnosti," řekl Jase v mosfeí, "hned jsem věděl, že nejedeme na ryby."

"Protože jsi věděl, že budu lhát? To přece nevíš."

Nastalo dlouhé ticho.

Potom Jase řekl: "My jsme šli na ryby? Všude kolem nás atevové se zbraněmi. Někdo mluví přes rádio. Hanksová. Šli jsme na ryby."

"No, půjdeme." Dokonce i samotnému Brenovi to znělo chabě. Začínal pohlížet na dlouhou řadu porušených slibů, narušených schůzek, neúplných plánů - ne profesionálních, osobních. Nemohl vysvětlit všechno, co se dělo. Jase nerozuměl motivacím. Bůh ví, k jakým závěrům by dospěl.

Chvilí mlčeli. Bren tam chvilí vůbec nebyl. Seděl u stolu naproti Barb. Říkala: "Kdy? Kdy doopravdy, Brene?"

"Ty si opravdu namlouváš, že jdeme na ryby," řekl Jase, "mám pravdu?"

"Jasei, pokud to nebudu mít v plánu, tak se tam nedostaneme určitě. Aspoň," dodal deprimované, "když si naplánuješ dvanáct výletů, jeden přece vyjít musí."

"Jsou všichni Mosfeičané jako ty?"

Bren si rád myslel, že nejsou. Myslel si, že on naopak postrádá chyby, které ho u jeho krajanů zlobily. Jenomže Mosfeira byla ostrov, plný lidí, co žili poklidné životy, jezdili na víkend do hor, seděli na sudu s prachem, volili prezidenty, kteří vedli stejné životy a než aby se řídili znalostmi a přehledem, raději nechávali rozhodování na svých sponzorech.

V životě Mosfeičanů hrálo velkou roli obelhávání sebe sama.

Nalhávali si, že mají vesmírnou loď, nebo že ji můžou postavit, i když neměli kde.

Nalhávali si, že dokáží vyrovnat svůj deficit, když to najednou bylo potřeba a všechny sázky se odvolaly.

Pořád si něco nalhávali. A zdálo se, že ani on proti tomu není imunní.

"Životní styl," řekl. V krku měl hořký knedlík. "Ale já, Jasei, mám pořád v plánu jít na ryby."

"Jen ne na téhle cestě."

"I na téhle cestě, zatraceně! Bezpečnostní popluchy jsou pořád. Já s nimi žiju! Mezi nimi odpočívám, když dostanu pár hodin volna. V devíti desetinách případů se buď nestane nic nebo se to stane jinde a život jde dál. Jestli jsi plánoval výlet na ryby, pořád je to možné. Můžeme si pronajmout vybavení. Najmout člun."

"Je to nervózní způsob života."

"To víš, když nám zaparkujete nad hlavami tu obrovskou loď a nabídnete slunce, měsíc a hvězdy tomu, kdo se tam dostane dřív! Celý svět je z toho trochu nervózní, Jasei!"

"Než jsme přišli, byl tu život klidnější?"

"Než jste přišli, byl tu život úplně obyčejný. Postavili jste celý svět na hlavu. Copak to nevíte? Životy obyčejných lidí i atevů se úplně rozhodily. Úplně normální rozumné bytosti udělaly věci, které by jinak neudělaly."

"Dobré nebo špatné?"

"Možná obojí."

Chvilí jeli beze slov. Bren sledoval Jago, která jela před nimi. Ona zdaleka nebyla obyčejná. Ani Baniči.

Miloval ji. Miloval je oba.

"Hodně obojího," dodal.

Po dlouhé odmlce se zeptal: "Proč se vlastně loď vrací?"

"Copak jsme se neměli vrátit?"

Bren o tom chvilí přemýšlel. Říkal si, že to přece loď dělaly. Měly dělat. Létat mezi hvězdami. Tady žili další lidé, proč by se sem neměla vrátit?

Jenže Bren se na věci vždycky díval i z druhé stránky - ze stránky těch ostatních: Barb, své matky, Jaseho. Vybavoval si Jaseovy poloodpovědi z doby, kdy neuměl příliš dobře atevsky a když byli pod tlakem, aby se vyřešila situace s

plány. Plynň hovořili o uzávěrech a tepelných štítech. Ale když se zeptal v mosfei', a bylo to jen pár dní před jeho cestou, Kde jste byli? Jase mu nakreslil diagramy, které Brenovi nedávaly smysl. Nerozuměl Jaseově odpovědi a nijak ho neuspokojila, ale říkal si - nejsem přece astronom. Nerozumím lodní navigaci. Nebo třeba nebyl vesmír tak romantické místo, jak si myslel - nebo třeba - nebo třeba - nebo třeba.

No ale. Ale. Ale.

Byl v tom sebeklam? Nebo lidská touha vyplnit Jaseovu účast a omluvit chování, které nesplňovalo Brenova očekávání?

Hvězdná loď plnila sliby. Malá loď, orbitální letoun, začínal být skutečností.

Ale když nemohl najít přátelského, veselého mladíka, se kterým mluvil rádiem předtím, než sestoupil na planetu, začal se všemožně snažit vzkřísit v jejich bytě tuhle Jaseho stránku.

Vymýšlel si při rozhovorech Jaseovy odpovědi, to dělal. Vymýšlel si všemožné nic neříkající odpovědi, které by mu Jase mohl dát, kdyby znal správná slova a kdyby měl čas sednout si a pořádně si promluvit. Jase byl přirozeně stresovaný: učení jazyka bylo obtížné. Nebo třeba - nebo třeba dělal Jase totéž, doplňoval mezi řádky, aby to odpovídalo jeho počátečnímu dojmu; a když se jeho očekávání nenaplnila, cítil se zrazený.

"Jasei," řekl.

"Co je?"

"Kde ta loď byla?"

"Říkal jsem ti to. U hvězdy. Číslo na mapě."

"Víš, jak jsi měl ten pocit, že nejedeme na ryby?"

"Ano?"

"Tak takový pocit mám, když mi říkáš tohle."

Následovalo ticho. Nijak šťastné ticho. Bren si zoufale přál, aby na Jaseho hvězdu nevytáhl.

Přál si, aby se stal zázrak a Jase se přestal užírat a stal se tím člověkem, o kterém si Bren původně myslel, že dorazí, někým, kdo mu bude pomáhat, ne přidělavat problémy; někým, kdo při něm bude stát, když nastanou těžké chvíle. To ale dělala Barb, až už toho měla dost a utekla, aby se provdala za Paula Saarinsona. Možná, že Jase nechtěl postavit svou kariéru na tom, že bude držet paidhiho pohromadě. Když uvážíme, že s ním musel sdílet byt...

Možná, blesko náhle Brenovi hlavou, ani Jase nenašel toho člověka, se kterým si myslel, že jedná. Jeho nedůvěra k němu mohla mít hlubší kořeny než jen potyčky o to, kde Bren mluvil pravdu a kde ne. Hlubší kořeny než jen jeho selhání. S atevy mu to přece šlo tak dobře. Jeho osobní život -

Jen se zeptejte Barb, jak s ní vycházel. A zeptejte se také jí, jak snadné bylo vycházet s ním.

Vzpomněl si na Wilsona-paidhiho. Vzpomněl si, jak si sliboval, že on se do takového stavu nedostane. Univerzitní studenti uzavírali sázky na to, jestli se Wilson vůbec může usmívat. Jestli může reagovat. Byl to vážný člověk. Velice mlčenlivý.

Ale zároveň se ti, kteří aspirovali na jediné místo v terénu, učili skrývat, co cítili. Učili se nedávat to najevo. Studovali umění nevyzpytatelnosti.

Barb si na to stěžovala. Barb říkávala - pamatoval si její tvář na druhé straně stolu ozářeného svíčkami - Nejsi na pevnině, Brene. To jsem já, Brene.

Nebyl to příjemný pocit uvědomit si, že možná - možná to nějak souviselo s tím, jak se odcizil lidem. S tím, že se na něj zlobil každý člověk, s kterým mluvil. Ale Jaseho to učil. Snažil se naučit ho to. Jase by si měl uvědomit, proč Brenova tvář postrádá výraz.

Opravdu by si to měl uvědomit?

To patří do stejné kategorie jako výlety na ryby.

Faktem bylo, že Jaseovi kladl na srdce, že nesmí dávat před atevy najevo emoce, a pak vstoupili Baniči a Jago a on se smál, živě diskutoval a dělal všechny ty věci, o kterých Jaseovi říkal, že dělat nesmí.

Možná měli na začátku myslet trochu méně na jazyk a trochu víc na komunikaci. Možná si měli napřed zjistit, co každý z nich od toho druhého čeká, místo aby se smířili s tím, co dostali.

"Ty a já," řekl v mosfei', "ty a já si musíme promluvit, Jasei. A hodně nutně."

"To jsme měli dělat tady."

"Promiň. Neměl jsem ani zdaleka tušení, do čeho tě zatahuju. Věděl jsem, že se něco chystá. Vždycky se něco chystá, hlavně tehdy, když se zvyšuje tlak a ty chceš pryč. Věděl jsem, že naše současná společnost něco chystá skoro pořád, ale s těmi, kdo dokáží cokoli, to tak bývá vždycky. Tak to funguje, Jasei."

"Já ti věřím," řekl Jase podivně nejistým hlasem - musel to říct nahlas, protože jinak by ho Bren přes dupání a skřípění mečeit neslyšel. "Já ti vážně věřím, Brene. Zoufale se snažím věřit."

"Dostanu tě zpátky vcelku," řekl Bren. "To přísahám."

"O to se nebojím."

"A o co tedy?" zeptal se Bren. Že by konečně našel nitku, která mu dá klíč k tomu, co si Jase myslí?

Jase ale neodpověděl.

A v příštím okamžiku Bren spatřil, jak Cenedi přitahuje otěž a Babs jde dál. Něco se dělo. Myslel si, že Cenedi zpomalil, aby si mohl promluvit s Baničim.

Ale ne, cílem byl on sám. Cenedi se zařadil vedle něj a Jaseho.

"Brene-paidhi," řekl, když Bren zabránil Nokhadě v tom, aby vyrazila po svém rivalovi, "vdova se ptá, proč se jí vyhýbáte. Řekla mi, abych vám to přesně takto vyřídil, a také vám mám říct, že Nokhada stále zná cestu, nadi, pokud jste ji vy zapomněl."

22

Nokhada cestu opravdu znala. Stačilo, aby Bren trochu povolil, a už se nenápadně - jak se alespoň domnívala - sunula dopředu. Kdyby se jí dotkl bičikem, prodrala by se tam na úkor všech ostatních mečeit před ní.

Takhle Nokhada ohlašovala svůj příchod mečeitám před sebou strkáním hlavou a tlačení klů proti neochotným bokům. Naštěstí měly mečeity tlustou kůži - švihaly ocase a pohazovaly hlavami, ale krev netekla. Jenom se trochu pocuchala dobře vyhřebelcovaná srst.

Cenedi zůstal vzadu. Nokhada se dostala tam, kam chtěla, vedle Babsidiho, a rázem byla jako beránek.

"No prosím," řekla Ilisidi. Seděla na Babsovi lehce a ladně. Obdařila Brena dlouhým pohledem. "Jeden může jenom hádat."

Jeden se neodvažoval cokoli říct.

"Ale no tak, no tak, nand' paidhi. Jsme jako lidé? Nebo lidé jako my? Je to - jak bych to vyjádřila slušně - technicky uskutečnitelné?"

"Jeden si je jistý, že nejsme první pár, který se -" V atevštině to vedlo k obtížnému gramatickému obratu. Bren si byl jistý, že se začervenal. "Který to zkusil."

"Bylo to příjemné?" zeptala se. K čertu s ní, ona se tím bavila!

"Ano, nand' vdovo." Neustoupil a opětoval její dlouhý pohled s milým úsměvem.

Její úsměv dokázal zastínit slunce. A potom zmizel, když stáhla rty. "Teď, když svět ví, že má paidhi takové zájmy, budou se šířit klepy. Moje sousedka, která mě ráda sleduje, když jsem na balkoně, bude absolutně přesvědčená, že naše malé snidaneč skrývají skandál. Musíme to ještě zopakovat."

"Byl bych potěšen, aiji-ma." Nemusel ani předstírat úlevu nad tím, jak dobře to přijala. "Cením si těch hodin, které mi věnujete."

"Ach, ne že bych jich měla nedostatek! Ochabují nepoužíváním. Mé hodiny, to není velký dar."

"Vaše hodiny a váš zdravý rozum jsou mou záchranou, aiji-ma, a tak je využívám, až to hezké není, ale nikdy, nikdy bych si nepřál se vám vnucovat."

"Říkám, že ochabují. A teď, teď si shodíte mladé muže z nebe a čekáte, že vám je já budu civilizovat. - Neslyšela jsem spor, nand' paidhi? Nesoulad?"

"On neočekává, že bychom v téhle výšce narazili na ryby."

Ilisidi se smála a smála.

"Ach paidhi-ji, ale my přece doufáme, že narazíme na rybu. Na velikou kadigidiskou rybu s otevřenou tlamou, která by nás ráda zničila. Chtěla jsem vás s sebou, Brene-ji. Líbí se mi čísla, která jsme s tím zatím provedli; a nikdy nepokouším Atageinie za hranice počestnosti."

Šokovalo ho to. Přímě šokovalo. Baniči a Jago zaujali místa po jeho pravici a on přemýšlel, zda také vzali v úvahu, jak velké pokušení představovali paidhiové v atageiniském perimetru. Kostky byly vrženy a démoni náhody a štěstěny dostali svou šanci zvrátit pořádek světa.

Baji-naji. Kostra vesmíru, která umožňovala změny v plánech.

Tabini spal s Atageini: Tatiseigi se pokusil dostat do bytu k nim, ať už s dobrými či zlými úmysly (nebo jen aby se rozhodl) a Ilisidi udělala svůj tah. Uchopila největší pokušení, které by Atageinie mohlo svádět k uchvácení moci, a nechala pokušení zmizet z Tatiseigeho dosahu právě v okamžiku, kdy by mohlo kriticky ovlivnit jeho volbu směru v těch několika nebezpečných dnech.

Dalo se věřit, že to Tabini neviděl? Možné to bylo. Vzdáleně.

Ale kdyby se Tabini přepočítal, kdyby se jednoho dne probudil probodnutý svou atageiniskou nevěstou, pak by Atageiniové i Kadigidiové museli počítat s tím, že likvidaci Tabiniho ještě nezabili Ilisidi.

A šlechtici z údolí Padi už dvakrát politickou cestou zabránili Ilisidi stát se aiji.

Odvážil by se Tatiseigi teď tahu proti Tabinimu? Nebo tahu proti Ilisidi, která měla paidhie jako rukojmí uprostřed akce s tím, že v případě selhání by mohli všichni skončit v rukou Kadigidiů?

Tabiniho vláda byla dvouhlavá bestie. Teď to viděl nad slunce jasněji.

Tabini Ilisidi nazýval zhoubou svého života.

A uchýlil se k ní se zdánlivě neopatrným činem, když věděl, že musí uvažovat o válce s Mosfeirou.

A od té doby se Ilisidi domů nevrátila.

"Nějaké zprávy?" zeptala se teď Cenediho.

"Zatím klid, aiji-ma."

"Vida, vida. Jen aby to vydrželo."

* * *

Vdova vyhlásila přestávku a Bren aktivně odjel na Nokhadě zpátky dozadu a zastavil ji. Podle toho, jak chápal její myšlení, Nokhada jeho přání dokonale pochopila. Svou nechut' vyjádřila ušima přitisknutými k hlavě a krokem, ze kterého se trásly kosti a na který musel Bren, jak se naučil, odpovědět úderem, jinak by myslela, že ji neposlouchá.

Ne ovšem úderem patou - to by proletěl skupinou jako střela; použil bičik a zároveň táhl za otěž. Závan dechu a přechod do hladkého kroku byl okamžitý. Nokhada prošla kolem mečeit, které si vyjasňovaly práva na konkrétní kousky zelené trávy, což byla ošemetná věc zahrnující mnoho frkání a určování statusu ve stádě. Nokhada proběhla kolem mečeit s nižším postavením, aniž by zpomalila, a zamilovala tam, kde stál Jase a chlapec, oba už ze sedel.

Zastavil Nokhadu na okraji stáda a sklouzl dolů. Otěž držel v ruce a bičik tak, aby ho viděla, protože jinak by se během pauzy mohla nenápadně přesunout blíž k Babsidimu.

Nokhada sklonila hlavu a uškubla travu.

Jase se nezeptal, co vdova chtěla. Chlapec také ne. Ale ten nebyl jeho partnerem.

Možná, napadla ho úžasná myšlenka, Jase čekal, co řekne jeho spojenec.

A zatraceně - chlapec se jim pletl pod nohama a byl jedno ucho, to si byl Bren jistý. Za Baničim ho poslat nemohl; ten mluvil s Cenedim o věcech, které chlapec taky nemusel slyšet. Bren se na chlapce podíval a setkal se s jeho nesmírně upřímným pohledem.

A uviděl Haduniho z doprovodu. "Nadi Haduni," řekl mu, "prosim, poučte toho chlapce: možná budeme muset nasadit rychlejší krok."

"Nand' paidhi." Haduni přikývl, jako že naprosto rozumí a právě na takový příkaz čeká. Potom vzal hladce mladého lorda za lokty a odvedl ho stranou.

Bren si povzdychl a ostrým trhnutím za otěž ve své levé ruce zabránil Nokhadě v pokusu o získání dalších několika metrů prostoru. "Je hrozně vyplašený," řekl Jaseovi. "Vidí tu v sázce pověst svého domu."

"Co vám tam chtěli?" položil Jase obligátní otázku. Udělal další krok.

"Chtěli se ujistit, že vím, že je všechno v pořádku," řekl a poručil si uvolnit se, povolit tvář, použít výraz.

A co měl teď k čertu dělat? Šklebit se jako pitomec? Podíval se na trávu pod svými nohama, pak zvedl hlavu a pousmál se. Doufal, že to nepůsobí hloupě. Věděl zatraceně dobře, že před Ilisidi se neomezoval. Jaseho jen nechal dotknout se své obrany, to udělal, a byl to začarovaný kruh nedůvěry a ostražitosti.

"Jasei, ona říkala, že Tatischei by mohl - mohl - podniknout něco proti nám. Doufám, že by to neudělal, ale ona tvrdí, že jeho pokušení bude mnohem menší, když nás nemá na dosah. To mě nenapadlo. Ale myslím, že v Šejidanu to bez nás půjde mnohem snadněji. Takže pro naši cestu sem byly dva důvody."

Jase poslouchal. Aspoň nedával najevo zlost.

"Jedeme do Mogari-nai, nadi?" přešel zpátky do atevštiny.

"O tom nepochybuji. Cech posluhával za otěže -" Nokhada, zdroj jeho metafory, se pokusila vydat jinam a vysloužila si tím další trhnutí otěží, kterou měl Bren za zády. "A Ilisidi jim hodlá vysvětlit, že autorita je v Šejidanu, ne v hlavních městech regionů. To je starý problém, jak velkou moc má mít Šejidan a jak velkou regiony. Už kvůli tomu bojovali. A když teď vaše loď shazuje Tabinimu do rukou technologii, je to tady zase. Proto vládní napětí mezi některými lordy a hlavním městem."

Následovalo krátké a napjaté ticho. Jase se na něj zpřímá díval, jako kdyby jejich myšlenky dokázaly překročit propast mezi nimi.

"Děkuji," řekl potom. Pečlivě se ovládal. "Děkuji vám, nadi."

Nabízela se otázka "Proč?" Bren ji položil a už předem se zlobil.

"Tohle je poprvé," řekl Jase, "co mám pocit, že slyším pravdu."

"Já jsem ti ne-" - lhal, řekl málem. Ale samozřejmě, že lhal. A ještě lhát bude. "Nevěděl jsem, co můžu říct." Přešel zpátky do mosfeí, aby měl absolutní jistotu, že mu Jase porozumí. "Jasei, kdybych tvé lodi řekl dost na to, aby si začali myslet, že zbytek už uhodnou a zařídili se podle toho... Věděl jsem, že by mohli nadělat ze zdejšího míru cáry. Teď už vidíš, jaká jsou napětí v atevském systému - a já nevím, jací lidé jsou v úřadech na tvé lodi. Ale lidé v mé vládě, kteří odřízli mosfeirské ministerstvo zahraničí od komunikace s mosfeirskou veřejností, ti úplně odepsali většinu obyvatel této planety jako tvory, kteří pro ně nemají žádnou hodnotu. Nejsou rádi, že dál jednám jako ministerstvo zahraničí, ale já jsem tady a tady také zůstanu. Tohle jsem ti řekl."

A máš přece oči. Dívej se kolem sebe. Dívej se, co jak funguje. Dívej se na zemi. Dívej se na atevy. Dívej se na všechno, na co ses sem přišel podívat. Víc ti nabídnout nemůžu."

A dokonce už když Bren tohle říkal, dával všechno v sázku. Říkal si - hlavně, aby se postavila ta loď, aby vzlétla, aby se tam nahoru dostali atevové dřív, než jim politikaření zabrání v důležitých rozhodnutích.

Pokud získá pomoc - přijme ji.

Ale ohrozit tenhle cíl? To ne.

Jase neodpověděl. Bren došel k závěru, že je to úleva. O důvěře se s Jasem debatovat nedalo. Ta totiž neexistovala. Jednou třeba bude, ale ne tady a ne teď. A neodvažoval se o ní debatovat ani s Ilisidi, ale věřil jí, dokud dokázal pochopit, co dělá a proč.

Baniči a Jago - těmi si byl jistý, i když Tabinim - tím nikdy. Věřil, že ti dva (momentálně zaneprázdnění hovorem s Cenedim) by si trochu upravili Tabiniho rozkazy, kdyby mu tím měli zachránit krk. Bren si byl jistý, že už nejméně jednou to udělali - a nebylo to malé upravení. Mohl věřit, že si Tabini cení jeho i jeho cílů? Prozatím byl nenahraditelný. Přistoupil k němu jeden z Ilisidiných mužů. Haduni. Přivedl zpátky chlapce. Bren se podíval ke stádu a uviděl, jak ostatní muži skládají z mečů zavazadla.

Copak se tady utáboříme? divil se. To se neslučovalo s tím, co věděl o situaci.

Ne, pomyslel si, když muži začali mečům upravovat postroje, pojedeme dál.

Úprava postroje - to bylo něco, co ještě neovládl. S některými popruhy si věděl rady: mečeity od rána díky namáhavé cestě mírně zhubly. Nokhadino sedlo už začalo viditelně klouzat a s tím se Bren rozhodně potýkat nechtěl. Zkušené atevové procházeli skupinou a prohlíželi všechny mečeity, kterým se jejich jezdců z toho či onoho důvodu nemohli věnovat. Zrovna ve chvíli, kdy jeden mladík upravoval postroj Nokhadě, začala se skupinka důstojníků ostrahy rozcházet. Baniči vedl svou mečeitu po okraji skupiny a zdálo se, že má někam namířeno. Jago a Cenedi si šli mezitím promluvit s Ilisidi.

"Baniči-ji?"

"Všechno je v pořádku," řekl vesele Baniči. "Naši nepřátelé se chovají jako hlupáci."

"Co dělají?"

"Ach, tady nahoře nic. Ale dole na pobřeží. Úřady dopadly jednoho z Direisiných atevů na dráze Wiigin-Aisi-nandi."

To znamenalo ve vlaku.

"Měl ilegální rádio? Co vysílal?"

Baniči na něj vrhl ostražitý, hodnotící pohled. "Že Tabini-aiji opevňuje saduriskou pláň a připravuje se na bombardování mosfeirských měst. Že chce uchvátit Mogari-nai a mít během řečené operace úplnou kontrolu nad radarovými instalacemi, protože ví, že po bombardování ostrova bude okamžitě následovat odvetný úder a ten že dopadne převážně na severní provincie."

"To je absolutně šílené!"

"Tím jsme si docela jistí, ale říká to něco o Direisiných cílech. Chce uchvátit Mogari-nai a letiště a potom tvrdit, že tam nic není, protože celý plán překazila."

"Továrna v Dalaigi." Náhle se Bren začal obávat o Pati-nandi. "Co když je to diverze, Baniči-ji? Jsme tam chráněni?"

"Ach, my chráníme všechna taková místa," odpověděl Baniči. Jeden z mužů upravoval postroj a Bren nepřítomně trhl za Nokhadinu otěž, když natočila zadek a odmítala spolupráci. "V těch továrnách máme velmi přísnou ostrahu, především tam, kde jste tak pilně poukázal na bezpečnostní problémy, Brene-ji. Začínáte mít v tomto ohledu poměrně bystré oči."

"Jeden je vděčný, že to ví, nadi-ji."

"Jakmile se objevila zpráva, že začnou padat bomby, začali jsme mít velké obavy o zdejší útočiště - udržet tuhle lež totiž znamená získat kontrolu nad touto oblastí během určité doby, případně zaútočit zároveň na vládní instalace. Aby mohli tvrdit, že jsme vybavení přemístili. Direiso má stoupence mezi představenými Cechu poslů, nicméně ne nezbytně mezi jeho členy. Umlčeli jsme rádio a byli jsme připraveni s prohlášením o Direisiných úmyslech, to by mělo situaci trochu zklidnit. Naše prohlášení se přenáší skrze Mogari-nai a místní stanice ho vysílají. Možná je ale důležitým faktem, že Mogari-nai bylo poslední hlavní komunikační centrum, které ajiho tiskové prohlášení předalo vysílacím stanicím." To nevěstilo nic dobrého. Vůbec ne. Bren vzhlédl k obloze. "Jestli mají bomby -"

"Ne, Brene-ji. Ujišťuji vás, že letadla se k nám nedostanou. Máme připravené vlastní letectvo, které zakročí proti všemu, co by na nás Direiso poslala. Poučili jsme se z Malguri a připravili se. A to nemluvím o Tanově pozici - je klidná, ale dokáže se dobře bránit. Pevnost je, pravda, stará. Ale mohu vám prozradit - a jste jediný, kdo to ví, snad s výjimkou Direiso - že v Saduri je dokonce i prach moderní. Je tam uměle nafoukaný. Pro náhodné turisty. Tohle není jenom lovecká rezervace. Jestli jsme to udrželi před Mosfeirou v tajnosti, hodně lidí to asi překvapí."

Trochu ho to šokovalo; jeho vláda mu, pravda, neříkala všechno: hlavně ne ministerstvo obrany se svými citlivými informacemi. Procházel si v hlavě zchátralé chodby. Proti jejich ložnicím byla přece celá řada dveří, které se neotvíraly. A kde nebyla okna.

V téhle ohromné, otevřené vládní rezervaci byly asi ploty, které byly něčím víc než jen kamennými zdilkami. Netušil, jaké další elektronické bariéry tu můžou být, ani co mohlo být v těch autech, která viděl zaparkovaná za starou pevností. Ovšem Tano a Algin byli specialisté na odposlech a dozor, to už tušil dříve, zatímco Baniči a Jago byli nepochybně tím, co Cech nazýval technici. Myslel tím ovšem něco značně odlišného od běžného významu toho slova.

"K domluvě už nepoužíváme vysílačky," řekl Baniči. "I když vás ujišťuji, že příjem tu není problém. Slyšíme, jak mobilní jednotka poblíž Wiiginu mluví s jinou na východ od pevnosti - tak zjistíme všechno, co potřebujeme. Tentokrát, Brene-ji, nepoužijeme obranu těžce infiltrovanou nepřitelem, jako tomu bylo v Malguri. Co se týče našich starostí, je tu jedna další silnice, která vede z města Saduri nahoru na útesy. Ta zásobuje Mogari-nai - a turisté ji používají, když si chtějí prohlédnout pevnost a děla. Ajiho síly udrží tu silnici otevřenou. A mezitím -" Jeho hlas se změnil; namísto rychlé kanonády údajů byl teď tišší a klidnější. "Mezitím si vdova prohlédne Mogari-nai. Jako člen ajiho domácnosti na to má právo. Ale musíme být opatrní. Připravit Cech poslů o Mogari-nai by znamenalo pošlapat jeho práva. Náš Cech takovou operaci nepovolí, ani kdyby to mělo zachránit životy. Politika, chápejte. A kvůli rovnováze moci je moudré taková práva ctít."

"To ještě jeden chápe." Kdyby se Cech rozpadl, znamenalo by to velké nebezpečí pro mír. Když po Přistání upadla důvěryhodnost Astronomů, znamenalo to pro stabilitu ateveské společnosti katastrofu: lordi, ti měli následníky, ale Cechy ne. "Baniči-ji, aiji, doufám, ví o tom, že můžeme přijímat data i bez pozemní stanice. To přece ví."

"Ano. Ale Cech poslů si nárokuje, aby zprávy procházely vždy přes něj, ať budou přijaty kdekoli. Poslové se skloní, nand' paidhi. Jejich vzpoura bude pokračovat přesně tak dlouho, dokud budou vidět, že i jiní aijimu beztretně vzdorují. Nebo dokud na ně nedopadne něčí pěst. Aiji už nemůže ignorovat Hanksovou a její odpor proti jeho autoritě."

"A budeme tedy bojovat? Je vdova doopravdy na naší straně?"

"Bojovat, nand' paidhi? Ilisidije v Saduri na dovolené. V televizi to přece řekli jasně. A také tam řekli, že během této dovolené podnikne návštěvu Mogari-nai." Začaly se ozývat povely k nasednutí. "Saigimiho smrt, to byla pro Direiso velká rána. A pak přišlo to Tatiseigihovo vystoupení v televizi. A do třetice tu byla Badissuniho náhlá nevolnost, takže Ajresi zůstal v Tasigin Maridu bez protivníků a Badissuni - pokud je trochu chytrý - spolupracuje s aijim. Cech poslů uznal Ilisidino právo na prohlídku - rána číslo čtyři. Direiso by mohla udeřit v kterémkoli směru, ale aijiové řeší své záležitosti a Cechy pak nemají problémy s uspořádáváním svých záležitostí. Věřte mi, v tom se Poslové nijak neliší od našeho Cechu."

Baniči přiměl svou mečeitu natáhnout nohu a ve spěchu nasedl. Nasedali i ostatní. Bren také přiměl Nokhadu pokleknout a když vstávala, tak se otočil a dopadl do sedla. Jase, jak viděl, se pokusil o totéž.

Pokusil. Nepodařilo se mu to - jednu nohu měl zaháknutou za sedlový kruh a druhou ve vzduchu, když se mečeita zvedla a pokusila se rozběhnout dokolečka v reakci na Jaseův nedobrovolný tah za otěž. Byla to nebezpečná situace, protože by mohl spadnout a mít přitom stále zaklíněnou nohu, ale naštěstí tu byl Haduni, který pod něj strčil ruku a vyzvedl ho nahoru. Jase vypadal neupraveně a začínal se mu uvolňovat copánek, jinak byl ale v bezpečí. Stále tahal za otěž a mečeita se bránila, zvedala hlavu a znovu se rozběhla dokolečka, než si Jase - jak se zdálo - uvědomil, že je to

jeho chyba a povolil otěž.

"To mi chvíli trvalo," řekl Bren.

Jase se pořád tvářil vyděšeně. No, každý by byl asi vyděšený. A točila by se mu hlava. Tohle byl člověk, kterému dělalo problémy dívat se na bezmračnou oblohu, a který neustále bral prášky proti mořské nemoci. Zažít "tanec" mečeity, když nedržel rovnováhu, to pro něj jistě nebylo nic příjemného.

"Vedete si dobře," řekl Bren.

A najednou se stádo rozvlnilo a Nokhada se otočila a spolu s ostatními vyrazila za Ilisidi. Bren se ohlédl, bál se o Jaseho, ale ten se držel. Jaho zůstala vzadu, aby se k němu přidala. Stádo se roztřídilo podle postavení, Nokhada se prala s otěží, aby se dostala dopředu a Baniči ji předjel.

Ale spěch se rychle a na dlouho změnil v běh. Ilisidi, k čertu s ní, si konečně dopřála svůj běh, měla z toho nějaké zvrhlé potěšení... toužila vyzvat na zápas pud sebezáchovy. Co té bylo po tom, že Jase se zoufale snažil udržet v sedle a byl k smrti vyděšený.

Bren zpomalil a nechal se předjíždět. Musel se přitom prát s Nokhadinými ambicemi. Předjel ho chlapec z Duru, který křečovitě svíral sedlové popruhy a v očích se mu zračilo vzrušení. Srovnal rychlost až u Jaseho, který byl téměř na samém konci skupiny. Byl skrčený a držel se sedla zuby nehty. Celý jeho svět se nepochybně otřásl v rytmu mocných kroků tvora, který ho nesl na hřbetě.

"Co to děláme?" zakřičel na něj Jase. "Proč běžíme, nadi?"

"To je v pořádku!" zakřičel Bren. A potom zavolal atevsky to, co vždycky říkával při hodinách jazyka, když začal Jase ztrácet trpělivost: "Berte to jako trénink!"

Jase, křídově bílý a s hrůzou ztuhlými rysy, se najednou rozesmál. Smál se a smál, až Bren začal mít obavy, jestli se nepomátl. Ale ono to bylo legrační. Tak legrační, že se začal smát taky; a Jase nespádl.

Po nějaké chvíli Babsidiho běh omrzel. Zpomalili do kolébavého kroku, jaký mečeity dokázaly udržet celé hodiny a potom Jase, když už si prošel nejhorším, získal dost odvahy na to, aby se napřímil a zkusil zlepšit svůj posed.

"Dobře!" zvolal Bren. Když kolem něj projel Baniči, dodal: "Dobrá práce, Jase-paidhi."

Jase se zadíval na Baničiho se zvláštním výrazem v obličeji. Potom se asi rozhodl, že to měla být pochvala. Ramena se mu napřímila.

Mečeity si ničeho nevšimly. Chlapec z Duru zaostal, aby se vrátil k nim, k Hadunimu a k Jago. Ale potom se Nokhada rozhodla vyjet dopředu; trochu pohodila hlavou, šla jako by mohla skákat stejně tak dobře stranou jako dopředu.

Jinými slovy, pokud najde sebemenší záminku, proč vyskočit a vyrazit, udělá to.

Bren jí nečekaně povolil a dotkl se patou jejích žeber, což způsobilo, že vyrazila oklikou kolem stáda až do první řady. Zařadila se na místo vedle Ilisidi a Cenediho, kam, jak si byla jistá, patřila.

"Á," řekla Ilisidi. "Nand' paidhi. Přežil?"

"Velmi příhodně," odpověděl Bren. V tu chvíli věděl, že vdova jeden ze svých slibů dodržela - opravdu poskytla novému paidhimu tutéž zkušenost co jemu.

A Jase se smál. Seděl na hřbetě mečeity a zůstal tam, muž, kterému nevěřil, mu řekl, že si vede dobře, a on tam pořád seděl, jel vzpřímený a držel se i pod širokým, bezmračným nebem.

To nebyl malý úspěch. A Jase tím byl připraven, kdyby se museli přesunout: to byl trénink; a takový trénink byl Brenovým životem i smrtí - v mnoha ohledech.

* * *

Slunce se sklánělo k obzoru, až jim svítilo do očí a země zčernala; za celou tu dobu se nic zvláštního nestalo. Zapadlo za okraj strmého srázu, ke kterému mířili, a pak světlo zezlátlo a rozlilo se po kraji. Stébla krátké, řídké trávy zlatě zazářila.

A když dorazili na vrchol dalšího terénního hrbolu, náhle se v dálce, nad temným obzorem, objevila bílá, rovná hrana. Mogari-nai: bílý talíř pozemní stanice, který mířil k nebesům. Za ní, směrem k soumraku, modře jiskřila varovná světla.

Na západ byly namířené mikrovlnné věže, ale to byla oddělená instalace.

Přijeli blíž a nebe nad tmavnoucí zemí bylo celé zlaté; slunce už zmizelo z dohledu. Ve skupině bylo slyšet zvuky, které je provázely celý den: pohyb mečeit a jejich neúnavné kroky, které rychle požíraly cestu; skřípot postroje; čas od času komentář jezdců. Někde dole, kam už nedohlédli, slunce dál svítilo a když mezi stíny útesů krátce probleskl oceán, Bren znovu zahlédl jeho okraj. Moře mělo matnou, zlatavou barvu - tohle už nebyl záliv Nain, tohle byl Mosfeirský průliv. Potom zmizely poslední sluneční paprsky, stále nad obzorem. Hory v srdci Mosfeiry, i když samy neviditelné, ho skryly.

"Pěkný pohled," řekla Ilisidi.

Kdyby část cesty neběželi, dorazili by až dlouho po setmění. Ilisidi, pomyslel si Bren, chtěla mít světlo pro svůj příchod do pozemní stanice a jejího vzpurného Cechu.

Mírumilovný přístup. Baniči aspoň říkal, že to je její úmysl.

23

Za pozemní stanicí stálo čtyřmístné vrtulové letadlo a označovalo tak umístění letiště. Za jeho nízkou, moderní budovou se pak nacházelo operační centrum, které mělo na výšku jen jedno patro, ale rozlohou si to bohatě vynahradilo.

Projeli kolem obrovského talíře. Soumrak přešel téměř do noci a skupina se semkla kolem vdovy. Bren zkoumal střechu před nimi. Nelíbila se mu - byla velká a plochá, právě tak v dobré výšce pro ostřelovače. Bren se obával o bezpečnost skupiny a doufal, že zabezpečení tohoto místa nedostanou na starost, Baniči a Jago. Připadalo mu to jako hodně ošemetná věc - ošemetnější, než mu jeho ostraha normálně dovolovala.

Zastavili. Bren si pomyslel, že je to dobře.

Ale sotva mečeity sklonily hlavy, aby si ukradly pár soust trávy, dveře budovy se otevřely. Všechny mečeity zvedly hlavu a mečeit'-aiji Babsidi zavrčel a odfrkl si. Čenichal ve větru; vypadal jako socha, nakloněná dopředu.

"Babsi," pokárala ho Ilisidi. Jeden ateva vyšel ze dveří a klidně se k nim vydal. Nic na něm nepůsobilo nepřátelsky, kromě černých šatů a faktu, že ten muž - neboť to byl muž - nesl v ruce pušku.

Ale zrovna když se Bren málem vyplašil, ten muž zvedl ruku a jeden z Ilisidiných mladíků vyjel ze skupiny, aby se s ním setkal.

Není z Tabiniho man'či, pomyslel si Bren. Baniči říkal, že táhne Tabini, ale tohle vypadalo jako čistě Ilisidina operace.

Ale bylo přinejmenším uklidňující, že tu někoho měli; možná, jak Baniči také říkal, připravoval půdu pro Ilisidinu prohlídku, tak jako Tabiniho ostraha připravila cestu, když šel on na prohlídku továrny.

Oba muži spolu chvíli tiše diskutovali, potom se znovu objevil signál rukou a ke dveřím vyjelo několik dalších příslušníků Ilisidiny ostrahy.

Nokhadě se začala třást pravá přední noha a třas přešel až k rameni pod Brenovým kolenem. Jinak byly ale mečeity bez hnutí. Tvorové, kteří se normálně během pauz zajímali jenom o pastvu, nehybně civěli na budovu, nozdry rozšířené, uši nastražené. Neměly válečnou mosaz, ony ostré nástavce na kly, které mečeitům poskytovaly ještě horší zbraně, než jim dala příroda, ale působily dojmem tvorů, kteří by se mohli na jediný povel dát velice rychle a náhle do pohybu.

Ale Cenedi a Ilisidi pomalu vyjeli a zbytek mečeit Šel za nimi přes úzkou ranvej až na trávník před budovou.

Muži sklouzli ze sedel. Ilisidi přiměla Babsidiho pokleknout a sestoupila na zem; přitom vytáhla svou hůlku. I Cenedi seskočil.

Bren klepl Nokhadu přes rameno a šťouchl do ní nohou. I ona poklekla; Bren se vyhoupl ze sedla a držel otěž, dokud si nebyl jistý, že opravdu má sesednout. Ale to už sesedali všichni - Baniči sice odešel za Cenedim, ale objevila se Jago a zavolala k sobě Jaseho a chlapce.

"Jeden nečeká obtíže," řekla Jago. "Ale pojdte za mnou."

Pustili mečeity, pouze přivázali otěže k sedlovým prstencům. Bren si silně uvědomoval, že má ve vnitřní kapse pistoli - byla víc než jen nepříjemná váha, která ho tloukla do prsou, když Nokhada přidala do kroku. Byl ozbrojený a alespoň mohl opětovat palbu. To Jase s chlapcem nemohli. Ilisidi si nebyl jistý, ale ta beztak vstoupila do budovy obklopená puškami a pistolemi.

I oni vstoupili, do předsíně s dvojitými dveřmi a centra vysílacích operací, což byla jedna postranní stěna se dvěma řadami zapnutých obrazovek a šesti řadami konzolí - některými obsazenými a aktivními i přes přítomnost ozbrojených strážů.

Dorazil k nim úřední zástupce Mogari-nai. Ukláněl se a sršel zdvořilostmi, nabízel jim pití a večeri - přísahal, že zásoby pro ně jsou sřežené ostrahou z Cechu.

"Nejprve si to tu prohlédnu," řekla Ilisidi a s pomocí své hůlky začala procházet kolem dlouhých řad pultů a konzolí. Cenedi šel vedle ní a skupina jejích mladíků se shromáždila kolem; ostatní zaujali místa na všech stranách. Technici nemohli zůstat úplně neteční k tomu, co se dělo - ani k faktu, že tu byly vidět zbraně: pohyby Ilisidi a její stráž sledovaly nervózní pohledy.

Toto je, jak vdovu informovali v tak hrobovém tichu, že ani nebylo třeba špicovat uši, centrální velín; a tady, v této chodbě, jsou kanceláře, společenské místnosti a za těmito dveřmi - ubytovna pro zaměstnance. Tam už její muži byli - jeden z nich to řekl: prý umístili stráž tam i do okolních služebních budov.

"Ujišťuji vás, aiji-ma," řekl ředitel, "všechno je v pořádku."

"Co paidhiho zprávy?"

"Nand' vdovo?" Ředitel vypadal zoufale a v tu ránu vdova udeřila hůlkou do konce jednoho pultu. Nejméně dvacet pracovníků nadskočilo. Jedna žena se dokonce vrhla pod stůl, ale hned začala hledat spadlou tužku. Rychle se vynořila a zahanbeně ji položila před sebe.

Tihle Poslové byli pěkně vyděšení. Vysoce postavení příslušníci jejich Cechu intrikovali s druhou stranou a teď tu byla aiji-vdova, šedá eminence té nejošemetnější atevské politiky, s Cechem vrahů. Údajně byla na prázdninové cestě, která zahrnovala starou pevnost, takže tohle nervové centrum veškeré komunikace muselo vědět, že přijde. A někteří zdejší atevové museli znát pravdu o té staré pevnosti.

Museli věřit, že bude pravděpodobně v tuto chvíli na aijiho straně, když se ostatní věci začaly rychle kazit, jak o tom svědčily elektronické zprávy létající přes celý kontinent.

Zatímco všichni strnuli, Ilisidi pokračovala: "Kdepak je paidhiho pošta a proč se komunikace, která procházela tímto centrem kazí, a to opakovaně? Jsou vinny konkrétní osoby? Nebo snad selhání přístrojů? Nebo je to tímto místem? Může mi někdo vysvětlit, proč tu zprávy zůstávají ležet a neodcházejí, jak mají? Je to spontánní selhání přístrojů?"

"Ne, aiji-ma," řekl ředitel, tiše, ale pevně. "Přístroje neselhalý. Převzal jsem tu vedení během nepřítomnosti staršího ředitele."

"Vy jste?"

"Brosimi, z provincie Masiri, aiji-ma. Zástupce ředitele Mogari-nai, určený mým Cechem."

Brenovi neušlo to aiji-ma, tím se vyjadřovala určitá - alespoň nominální - loajalita. Ilisidi byla sice mezi svými strážemi spíš drobná, ale teď se nad všemi ostatními přímo tyčila.

Popošla dál, podívala se na jednu konzoli, na druhou. Baniči a Cenedi jí byli neustále nablízku, ale kromě nich tu byl ještě další muž, jistý Panida, který, jak se Brenovi vždy zdálo, měl velmi podobné nadání i funkci jako jeho Tano. Panida trávil většinu svého času v Ilisidině bytě v Bu-javidu u dozorčí stanice, která byla součástí ostrahy každého lorda. Teď se tu a tam zastavil u opuštěného, prázdného pultu. Jednou přepnul jakýsi vypínač - Bren netušil, jestli tím něco vypnul nebo zapnul.

"Nand' řediteli," řekla Ilisidi. "Pokud vidím, máte tu velmi slabé osazení. Není na této směně obvykle víc pracovníků?"

"Ano, aiji-ma. Ti ale odešli dolů do města Saduri."

"Vida, vida, a zlepši se tím pracovní výkoný vašeho personálu?"

"Ujišťuji vdovu, že ano." Ředitel nenápadně zagestikuloval ke svým atevům; ti nejjistě povstali a jako jeden muž se zdvořile uklonili.

"Nadiin." Ilisidi kývla a představila své společníky: "Bren-paidhi. Jase-paidhi. A jejich oddaný průvodce, dědic lorda z Duru."

"Nand' řediteli," řekl Bren, když se k němu všichni otočili. "Nadiin."

Druhé kolo uklánění a pokyvování. Jedna mladá žena rychle, ale zdvořile sebrala tlustý svazek papírů a prohlásila:

"Nand' vdovo, zde jsou všechny zprávy, které prošly touto stanicí za posledních deset dní. S velkou úctou, aiji-ma."

"A co zprávy pro paidhie?"

Ateva středního věku přistoupil ke stolu a opatrně vytáhl menší svazek tištěných listů. Pošilhával přitom, co dělá ostraha. "Tady je fonetický záznam a přepis, aiji-ma, ze stejného období, ale naši překladatelé vesměs odešli."

"Jeden vás ujišťuje, nadi, že paidhiové překladatele nepotřebují." Ilisidi pokynula rukou a muž jí s úklonou přinesl záznamy.

Ona chce, aby se to přečetlo, řekl si Bren. Poděkoval vyděšenému technikovi, převzal papíry a položil je na pult. Tohle byl konec záznamu, který chtěl - naštěstí byl na fonetický zápis zvyklý. Posadil se a listoval, aby se dostal k posledním zprávám.

Bylo tam i Deanino vysílání, poslední z dnešního rána, přestože bylo atevsky. Zběžný pohled mu prozradil, že oproti Deanině konverzaci jsou správnější po jazykové stránce a opatrněji formulované - samozřejmě, na Mosfeire měla Deana k dispozici slovníky.

Ovšem Deana, ta mohla počkat. On teď hledal věci, které nemusely mít vládní význam; osobní věci, které kdyby našel při své práci -

Věděl, že se Jase opírá o pult a čte mu přes rameno.

Věděl, že se mu třese ruka, jak listoval štosem zpátky. Během hlubokého nádechu si uvědomil, že strach, který nenechal vynořit na povrch od té doby, co se mu nepodařilo zatelefonovat, je stále silný.

A další Deaniny hlouposti. Tvořily většinu štosu a to Brena zlobilo. Chtěl svoje zprávy. Chtěl odpovědi od Tobyho, chtěl vědět, co se stalo a jak se dařilo jeho rodině.

A také to našel.

Psalo se tam: Brene, matka je po operaci. Bylo to prý horší, než mysleli. Ale bude v pořádku. Snažil jsem se ti volat.

Spojení se přerušilo. Doufám...

Řádek se rozmazal a Bren musel zamrkat, aby si projasnil oči.

...doufám, že tohle dostaneš. Doufám, že jsi v pořádku. Je mi líto, že nás přerušili. Neměl jsem říct to, co jsem řekl, věděl jsem to, neměl jsem říkat všechny ty hlouposti. Chtěl jsem ti říct, že tě mám rád, bráško. A řekl jsem ty nesmysly.

Brenovi se nezvladatelně třásla ruka. Neviděl. Na chvíli nemohl ani myslet, jenomže před místností plnou atevů, kteří sloužili vdově, nesměl dát najevo rozrušení. Tady bylo v sázce příliš mnoho. Měl moc práce. Vstal ze svého místa - umývárna by mohla být dobrým místem, kde by se mohl vzpamatovat. Když půjde pomalu a nedá najevo své city, nikdo se nic nedozví. Na jeho klidu závisely životy. Nesměl dovolit, aby se o něm povídaly klepy nebo aby vdovu nějak zneuctil.

"Jago-ji," řekl. V očích měl slzy a snažil se nemrkat. "Je mi trochu teplo. Kde je tu prosím umývárna?"

"Nandi." Jago přešla kolem Jaseho a, díky Bohu, postavila se mezi něj a zbytek místnosti. "Tudy, prosím."

"Brene?" zeptal se Jase.

"Zůstaň tady!" řekl mu Bren. Zjistil, že může mluvit - jestli získá trochu soukromí, aby si utřel oči a neudělal tím ze sebe hlupáka, bude v pořádku a vrátí se dřív, než někdo začne zpochybňovat jeho reakce.

Mezitím ho Jago zavedla do postranní chodby, ke dveřím umývárny a dovnitř. Venku bylo ticho, že by slyšel upadnout špendlík.

"Brene-ji?"

"To je v pořádku." Bylo tu umyvadlo; Bren pustil studenou vodu a cákl si ji na obličej. Jago mu podala ručník.

Atevové neměli v umývárkách zrcadla. Bren doufal, že si nenamočil vlasy. Oči si utřel, ale v žaludku ho pořád šimralo.

"Jago-ji, omlouvám se. Jsem v pořádku. Jak vypadám?"

"Dobře ne," řekla Jago. "Co jste se tam dočetl, Brene-ji?"

Bren se pokusil vymyslet nějakou odpověď. Dobrou zprávu, to znělo trochu extravagantně. Ne, opravdu si nevedl dobře.

Dveře zaskřípaly. Jago je zadržela rukou, chránila ho. "Brene?" ozval se Jaseho hlas.

"Za chvíli, Jasei." V Brenovi se vzedmul adrenalin, zlost, hněv, kdo ví co všechno. Jenže Jase trval na svém.

"Já s ním musím mluvit, nand' Jago. Prosím."

"Pusťte ho dál, nadi-ji," řekl Bren. Jaseův tón naznačoval, že třeba našel v záznamu něco urgentního. Jago otevřela dveře a Jase vklouzl dovnitř - venku si museli myslet, že se něco opravdu pokazilo.

"Musím s vámi mluvit," řekl Jase. "Četl jsem tu zprávu. Musím s vámi mluvit. O samotě."

Bren to nechápal. Jase s ním přece určitě nechtěl diskutovat o jeho osobním životě. Toho tížilo něco úplně jiného. Ale součástí té velké dohody bylo, že Jase bude spolupracovat.

"Jago," řekl.

"Já vás neopustím, Brene-ji."

To by ani neměla. Ale poodešla stranou a ustoupila ke zdi.

Jase byl tedy s Brenem tak sám, jak to jen v malé místnosti bylo možné; naklonil hlavu a nadechl se jako člověk, který má před sebou nepříjemnou povinnost. "Yolanda se snaží dostat pryč. Míří sem. Chce to zkusit."

Brenovi trvalo několik úderů srdce, než to vyslechl. A pár dalších, než pochopil. Yolanda Merchesonová, Jaseho partnerka z lodi, chtěla opustit Mosfeiru?

Jediné, co ze sebe vypravil, bylo "Proč?" Ne - kdy? Ne - jak? Tyhle otázky čekaly, ale v tu chvíli Cenedi otevřel dveře. "Nandiin. Nastal nějaký problém?"

"Jsme v pořádku," řekl Bren. Nervy měl pořád jako špagáty a uvědomil si, že nechává vdovu čekat. "Chvilíčku, Cenedi-ji. Prosím, ještě chvíli mě u vdovy omluvte." Tohle se nedělalo; ale on to udělal. "Jasei. Proč? Co se děje?"

"Detaily neznám. Vím jenom, že sem má namířeno. Došla k závěru, že s ostrovem nemůže pracovat."

Ona to na Mosfeiru vzdala? Loď odepsala lidskou populaci?

"To nechápu," řekl. "A budeme to muset vysvětlit vdově. Kdy to chce udělat?" Vzpomněl si na to, jak začal být Jase najednou posedlý mořem. Za ta léta si vypěstoval instinkt na anomálie - každá z nich byla podezřelá. "Kde jsi s ní navázal kontakt? A kdy?"

"Po telefonu," řekl tiše Jase; byl bledý a potil se. "Domluvili jsme si to, ještě než jsme přistáli. Kdyby jeden z nás zjistil, že je v nesnesitelné situaci, že se na něj kladou nároky, které nemůže přijmout, tak nějak překročí průliv. A ona - ona mi zavolala, a tak jsem to zjistil. Věděl jsem, že musím přijet aspoň na pobřeží. A že když se jí to podaří a já budu s tebou, určitě se to dozvím a dokážu ji dostat - dostat do hlavního města. Ale nevěděl jsem, že je to tu tak velké. To jsem nevěděl -"

"Jasei, v téhle historce je tolik děr -"

"Já nelžu."

"To jsi prostě chtěl dorazit na pobřeží a vyzvednout ji - v čem? V lodi? V letadle? Nebo to přejde pěšky?" Byl příliš otřesený, než aby se choval rozumně. Vřelo to v něm. "Jak jsi to věděl? A netvrď mi, že jsi měl telefonát, o kterém nevím. Já vím o všem, co přijde do našeho bytu, pokud to ovšem nemá dvě nohy."

"Ne. To jsem neměl. Měli jsme domluvu, Brene. My jsme nevěděli, do čeho jdeme. Věděli jsme, že na atevské straně mohou vzniknout potíže; věděli jsme, že mohou vzniknout i na ostrově, ale kdyby se něco opravdu pokazilo, mysleli jsme, že to bude tady, ne tam. A tak jsme si domluvili - že kdybychom museli dát signál, že potíže nastaly - tak jeden z nás řekne - řekne, že se něco stalo v rodině. Říkali jsme si, že to by pochopili i atevové, že by nám dovolili spojit se. Kdyby jeden z nás musel - utéct - řeklo by se, že tomu druhému někdo onemocněl. Nebo zemřel, kdyby to byla otázka života a smrti. Ona řekla, že můj otec zemřel, Brene. To znamená, že má skutečné problémy."

Tentokrát možná Bren svůj výraz neovládl. Nebyl si jistý. Zlobil se. Styděl se a zlobil a měl tušení, že Jago většinou jejich rozhovoru rozuměla. Zburcoval kvůli Jaseově lži celou vládu. Zapletl se do už tak ošemetné situace s Cechem, půlka jehož členů utekla z místa, kde teď stáli.

"Já jsem atevy neznal," řekl Jase. "Nechápal jsem, jak to tu chodí. Nevěděl jsem, že máš opravdové problémy a potom jsem věděl i nevěděl, jak to udělám, abych ji dostal na pevninu, když ty jsi měl daleko horší problémy než já a svou rodinu jsi z ostrova dostat nemohl. Věděl jsem, že to nepůjde tak, jak jsme plánovali a opravdu mě mrzela tvoje situace a nevěděl jsem, co budu dělat, jen že se nějak musím dostat sem a pak na pobřeží, a že jestli se sem dostane, budu tady -"

"Víš," řekl nakonec Bren daleko klidnějším tónem, než by věřil, že dokáže, "všechno tohle bych překousl, i když možná ne naráz. Dokážu pochopit, že jsi mi lhal. Dokážu uznat, že to bylo nutné. Ale ty jsi mně vyčítal lhaní, Jasei. Tvářil ses jako svatoušek a chtěl jsi ode mě omluvu, když jsi moc dobře věděl, že je to právě naopak, Jasei, tohle já nedokážu pochopit."

"Nevěděl jsem, že ti můžu věřit!"

"A teď to víš."

"Teď ano," řekl Jase.

"Neměli jste v plánu, že pro ni pošleme? Nebo v tom bylo něco jiného, Jasei? Není to jen další historka?"

"Nechtěl jsem, aby přijela do horší situace, než v jaké byla. Neodvažoval jsem se ji pozvat. Byl jsem s nějakou podivnou ostrahou. Čtyři dny jsem tě nemohl sehnat, Brene. Nemohl jsem se zeptat personálu. Říkal jsi, abych byl opatrný. Než ses vrátil, bylo pozdě. Víš, jak jsem volal matce - zjistil jsem, že Yolanda se nespojila s lodí. Ani jednou za čtyři dny. A nevěděl jsem, co dělat."

"Tak jsi chtěl jet sem. Ale není to takové, jak jsi čekal. A teď mi najednou věříš."

"Všechno to, cos mi řekl," začal Jase, ale teď se třásl hlas jemu. "Všechno to zatím dává smysl. Věřím, že Yolandin odjezd s ostrova nějak souvisí s tím, co dělá Deana Hanksová, a s tím, co jsi mi řekl ty. Celou cestu sem se snažím najít způsob, jak ti říct, co se děje, ale vždycky, když jsem to zkusil, narazil jsem na něco dalšího, co nebylo takové, jak jsi říkal. Myslel jsem, že Yolanda chce opustit ostrov s Hanksovou. Ale teď už si to nemyslím. Podle všeho, co jsem slyšel, to musí být jinak. Kvůli těm atevům venku. Kvůli té záležitosti v bytě. Kvůli vdově. Jenže já prostě nevím, co mám dělat, Brene. Snažil jsem se zjistit pravdu - a ty jsi mi lhal, když přitom pracuješ pro mosfeirskou vládu i pro aijiho - nevěděl jsem, kde stojíš a všechno se mi rozpadalo pod rukama."

To dávalo smysl. Výlet na ryby. Ten zatracený výlet na ryby. Každá lež, kterou jeden druhému řekli, každíčký rozdíl vnímání, který lidem způsobilo dvě stě let odlišného vývoje.

A jestli Yolanda Merchesonová opouštěla Mosfeiru, budou na ostrově jistí velmi rozzlobení a zoufalí lidé, kteří celou záležitost ještě zhorší - pro každého, kdo do ní bude, byť sebemeně, namočený.

Na pevnině se daly do pohybu síly nejrůznějších atevských obav. Všechno, co mířilo kupředu, se stále hýbalo, a teď do toho byly ještě zamíchané lidské problémy.

"Ty a já bychom měli všechno vyklopit vdově, právě to bychom měli udělat," řekl Bren. "Po celém pobřeží se teď něco děje. Možná je to nepřátelská reakce, kterou má Hanksová v plánu vyvolat, pokud tvoje partnerka prozradí její úmysly."

Jestli se s Hanksovou nepohodla, může to být ten důvod, proč vlastně Hanksová dělá, co dělá a snaží se tu začít válku, aby s námi loď přestala jednat. Nebo to může být tak prosté a pitomé, jak si myslím: ona prostě neví, s čím si zahrává. Léta v programu a týden mezi atevy a ona to pořád nechápe. - Jago-ji, nadi." Přehodil jazyky a vydal se ke dveřím. Důležitý byl čas - toho neměli nazbyt. "Jak by Yolanda překonala průliv, Jasi-ji? Lodi? Letadlem?"

"Létat neumí. To vím jistě. Mohla by ukrást člun. Ale ta bouřka -"

"Ono řízení člunu také není nic lehkého. Drž se u mě." Vyšel do komunikačního centra, prošel kolem ustaraných techniků, chlapce a vdoviny ostrahy, až k samotné Ilisidi. "Nand' vdovo," řekl, "můj partner tvrdí, že druhá lodní paidhi opustila své místo."

"Tak opustila."

"Odjíždí z ostrova a hledá útočiště na pevnině. Zřejmě použije člun. Nevíme, kdy k tomu dojde. Nevíme kde."

"Tohle tedy bylo v těch vašich zprávách?"

"Ne, nand' vdovo," řekl Jase. "Zjistil jsem to z telefonního hovoru před několika dny. Nand' Bren o tom nic nevěděl."

Chtěl jsem nakonec -" Hlas se mu roztřásl, ale zase se spravil. "Chtěl jsem to říci dříve. Omlouvám se, nand' vdovo."

"Jednalo se o konverzační kód," vložil se do věci Bren, "aiji-ma. Ostraha ho odhalit nemohla. Ani já jsem ho neodhalil."

"Vida," řekla Ilisidi. Bylo možné, že se rozzlobí, vlastně to bylo docela pochopitelné, ale nerozzlobila se. Všichni kolem byli i tak napjatí. "Vida." Vstala a opřela se o svou hůlku. "A v této noci lidských tajemství, v této noci, která bude mít nepříjemné důsledky pro každého hlupáka, co chce svrhnout zavedený řád, copak se stane na ostrově, nand' paidhi? Copak se stalo? Katastrofy? Nebo lepší zprávy?"

Bren zjistil, že se mu znovu třesou ruce. Nechtěl teď mluvit o své rodině a byl si jistý, že někdo z Ilisidina personálu už tu zprávu přečetl - vždyť Jase běžel za ním a všichni ostatní tu museli čekat, dokud to v umývárně nevyřeší.

"Určitě se ji pokusí zastavit, nand' vdovo." Měl ještě jeden zdroj, jednu věc, kterou mu dal Shawn - a teď byla asi tak nejvhodnější doba ji vyzkoušet.

* * *

Bylo to spojení na mezinárodní telefonní systém. Udělal všechno, co bylo v jeho silách, aby se vyhnul jeho použití: během Brenovy minulé návštěvy se jeho počítač dostal do rukou lidem od Národní bezpečnosti a když se zastavil cestou na letiště, aby updatoval své soubory, něco se stalo: do paměti počítače se nahrálo ohromné množství informací, dat i programů. Když to zjistil, přehrál je na vyjímatelnou paměťovou jednotku. Ministr zahraničí šel tak daleko, že mu zastrčil kódy pod sádku, aby je dostal na pevninu; Bren tedy došel k závěru, že je měl použít jen v případě krajní nouze, že to nebyla jenom připomínka, aby brzo zavola.

Bren si také říkal, že když ty kódy objevil - a to bylo daleko později, než Shawn plánoval - věci už jistě byly jiné. Lidé na ministerstvu vnitra a obrany, kteří se takovými věcmi zabývali, nepochybně na dotyčné přístupové kódy umístili nějakou past, a kdyby je použil, stala by se z jeho počítače neužitečná troska.

Bren neměl vybavení ani vědomosti, aby nebezpečí odvrátil. Neodvažoval se svůj počítač připojit na žádný jiný systém, ze strachu, co by se mohlo stát. Jen doufal, že kontakt, o který se teď pokoušel, nezničí všechno, co na počítači má, včetně jeho překladů a osobních poznámek.

Ale měl zálohované všechno, co se dalo, protože tušil, že tenhle den jednou přijde. A přímému kontaktu se nemohl vyhnout. Byla to vzájemná sada operací, která poputuje tam a zpátky přes průliv - pokud se ovšem dostane do systému.

Použil klávesnici. Zadal, co měl. Seděl vedle člověka, který byl sice počítačovým technikem, jenže pracoval s daleko pokročilejšími systémy a o těchto, jak říkal, raných strojích věděl asi tolik jako o atevch. Byla tam Jago. Byl tam Baniče. Byl tam Cenedi. A ve chvíli, kdy Bren stiskl poslední klávesu, se rozsvítila některá světélka na počítači a začala blikat. Bren seděl a poslouchal, zda se ozve hlasový výstup. Nevěřil tomu.

Ale pak začala cvakat relé. Aspoň to tak znělo. Na linkách ministerstva vnitra, jestli se dostal tam, nebyl lidský operátor, ale robot. Pokud čísla souhlasila, převedl hovor na dalšího robota.

Ale jestli se splnily Brenovy obavy, bude druhý robot, ten, který ho kdysi dokázal spojit s ministerstvem zahraničí, odpojený.

Další relé. Čekal hlas. Jen tak tak tomu mohl uvěřit.

Další cvaknutí uspišilo jeho naděje. Cvak. Ticho. Cvak. Cvak. Cvak.

"Jako by to směřovali na druhou stranu ostrova," řekl Jaseovi a v tu chvíli si uvědomil, že právě to se možná děje: tohle byla opakovaná dálková spojení, jeho kódy se prodíraly bariérami a mířily, Bože, prosím, na ministerstvo vnitra, do kanceláře ministerstva zahraničí. Bylo pozdě, po setmění, takže když bude mít veliké štěstí, možná ho systém přepojí i bez operátora k Shawnovi, kamkoli, kde mohl být. Když jste měli opravdu VELMI čisté kódy, mohlo se to stát.

Uslyšel vyzvánění.

"Dovolali jste se -" Byl to ztracený záznamník. Vyťukal manuální kód. Telefon začal zvonit jinde.

"Ministerstvo zahraničí, prosím."

Mladý hlas. Ženský. Velmi mladý. Bren si začal zoufat.

"Dejte mi Shawna Tyerse," řekl. "Zkontrolujte kódy. Tohle je stav nouze."

"Pane?"

"Ministra zahraničí." Bože, Bože, co to tam brali za hlupáky? "Spojte mě s ministrem zahraničí. Vyťukáte 78. Musíte to udělat z vašeho pultu."

"To je pan Cameron?" Hlas zněl vyplašeně. Vzrušeně. Bren svou totožnost přiznat nechtěl, neměl ale na vybranou.

"Ano. To jsem já. Volám v diplomatické záležitosti. Otázka života a smrti. Spojte mě."

"On odjel domů. Tím myslím - že jel domů na pobřeží, pane Camerone. Oni zavřeli ministerstvo."

"Oni zavřeli ministerstvo."

"No -" Hlas se ztišil. Třásl se. "Pane Camerone, ministerstvo vnitra ho zavřelo. Všechny, kdo tu pracovali, propustili, kromě mě, protože já pracuju pro obě ministerstva. Jsem noční operátorka."

"Polly?" Vzpomínal si na ni - mladá tmavovlasá dívka s pěšinkou.

"Ano, pane Camerone. A mě taky propustí. Nahrávají všechny hovory. Nemůžu odsud nikam volat. Můžete mi něco říct, co bych mohla vyřídit?"

"Dobrou noc, Polly."

"Ano, pane." Její hlas byl velmi tichý. Zněl jako hlas dítěte. "Přeju vám dobrý večer, pane."

K čertu, chtěl říct Bren. Chtěl praštit sluchátkem, ale neudělal to. Zhluboka se nadechl a uklidnil se.

"Nand' vdovo, ministerstvo vnitra propustilo všechny zaměstnance ministerstva zahraničí. Dokonce i ministr odjel domů. Tohle mi řekla jedna mladá žena a já tomu věřím. Yolanda-paidhi už možná odjela. Ale velmi se obávám, že tam pořád je."

Jase, který se opíral o pult, svěsil hlavu. Vypadal opravdu zdrceně.

"Ale," řekla vdova.

"Já vím, kam má namířeno," ozval se mladý hlas.

A v tu ránu se všichni zadívali na chlapce z Duru.

24

Byly tu mapy. Muži z Ilisidiny ostrahy měli velmi podrobné mapy, které přinesli do malé konferenční místnosti s prosklenými stěnami hned vedle hlavního komunikačního centra. Za sklem technici z Cechu posluhávali běžné vysílání a vděčně využívali oficiálního bufetu - většinou to byli místní ateovové ze Saduri, které probíhající krize uvěznila mimo domov. V konferenční místnosti se mezitím odsunuly židle a všichni, lidé i ateovové, kteří potřebovali plánovat, se změnili v natlačené, ale vděčně posluchače Rejiriho z Dur-wajranu, který přejel rukou záplavu čísel a vrstevnic u pobřeží Mosfeiry - na mapě byly i úplné informace o této oblasti, což bylo u atevských map spíše výjimkou.

"Většina ilegálních lodí připlouvá z Úžin, to je tady," začal Rejiri a ukázal na nejužší část průlivu, poblíž Aidinu. "A v Úžinách je moc špatný proud, takže sice vypadají jako dobré místo pro překonání průlivu, ale nejsou. Na nákladních lodích to vědí, ale ty plují z Jacksonu, dostanou se do proudu a spustí motory naplno. A také mají velké motory. Jenže malé lodě nemají tak velké nádrže, nand' vdovo, a když spustí motory moc naplno, tak vyčerpají všechno palivo a když nemají spoustu přídavných nádrží, tak mají veliké problémy. Když vyplují z Jacksonu a plují s proudem a vítr nevane od Aidinu proti nim, tak mohou průliv překonat a proud je zaneše jenom k Duru. Ale tohle je ta ošemetná část: když jste totiž nikdy nejezdili na lodi jinde než na klidné vodě a nevíte, že jste v proudu a myslíte si, že plujete napříč průlivem, ale ve skutečnosti neplujete, tak vás to zaneše daleko, daleko na jih. To musíte mít spoustu plechovek paliva, celou hromadu plechovek. Ale pokud vám dojdou, a nebo také někdy, když vyplujete z Bretanu - tak když se tohle stane, a stává se to, vždycky doplujete přímo sem." Chlapec ukázal na místo na vnějším pobřeží, v bodě, kde se obracelo dovnitř k přístavu Saduri, a nadechl se. Teprve podruhé. "Na tuhle pláž. Když hodíte do moře láhev v Jacksonu nebo v Bretanu, vyplaví ji tady. Po bouři se tam dají najít nejrůznější věci. Většinou jen odpad. Ale když se nějaká loď pokusí o pašování nebo když se nedostane na Dur, tak se rozbije o skály na výběžku nebo přistane někde zhruba v těchto místech. A počasi bylo v poslední době špatné. To by jim mohlo pomoci, jenomže i moře teď bude špatné."

"Co to říká?" chtěl vědět Jase. Chlapec mluvil rychle, s přízvukem, a používal slova, která Jase neznal. Bren mu řekl zkrácenou verzi v mosfei'.

"Že prý je v průlivu velice silný proud. Když se loď z Mosfeiry nedostane na Dur, zaneše je na pláž poblíž Saduri."

"Vodní proud."

"Ano." Co ho způsobovalo, to Bren netušil. Nebyl čas to zjišťovat. Kolem sebe měl válečnou radu a Jaseho. Vdova si zachmuřeně prohlížela mapu - nepochybně si na ni promítala nezbytné ohledy na své další plány. Chlapec zatím pokračoval.

"Nand' vdovo," řekl. "Mohl bych si vzít to letadlo venku. Mohl bych letět na Dur a říct otci, že potřebujete pomoc."

Ilisidi se na něj zasmála. "Nemáš klíčky."

"Na tohle jeden klíčky nepotřebuje, nandi."

"Jeden zapomněl. Krádeže letadel jsou tvůj obor. Jak se tedy startují?"

"Jeden stiskne knoflík, nand' vdovo."

"Z bezpečnostního hlediska - katastrofa. Zůstaneš tady. Mám v úmyslu nechat si to od tvého otce proplatit od hodiny."

"Ale já bych vám mohl pomoci!"

"Šťastní bohové, kluku, vždyť jsme v komunikačním centru pro polovinu světadílu! Copak nemůžeme tvému otci zatelefonovat?"

"Ale oni by mohli telefony odposlouchávat. Nemám pravdu, nand' vdovo?"

Na chvíli se rozhostilo ticho, a potom Cenedi řekl: "Mohlo by to odvést pozornost. A když se ohlásí rádiem, můžeme s ním tajně poslat čtyři muže."

"Ten kluk je zatracený hlupák a jeho život je v mých rukou."

"Nand' vdovo, mohl bych sletět tady z útesu a vydat se nejkratší cestou! Mohl bych na Dur odvézt vaše muže! A přimějeme otce, aby zastavil přívoz, aby se sem z Wiiginu nemohl nikdo dostat! Když pošlete své muže, uvěří mi!"

"Wari-ji."

Muž toho jména se opřel o stůl. "Jeden to vidí jako možnost, aiji-ma. A ten chlapec má pravdu."

"Dejte mu instrukce. Jestli tu věc dokáže-nastartovat a jestli má palivo - nechte ho letět. A teď běžte. My jsme se Duru nedotkli, abychom ho do této záležitosti nezapletli, ale Dur se dotkl nás. Tak ať tedy jednají, jestli chtějí."

"Ano," řekl muž. Celým jménem se jmenoval Nawari. "Chlapče."

Chlapec vyrazil k němu a potom ke dveřím, když Nawari pokynul. Než vyběhl ven, ještě se stihl uklonit. Dokud se dveře nezavřely, bylo v prosklené místnosti ticho. Když chlapec míjel stůl na konci pultů, kde byl pečlivě připravený bufet, strčil si do kapsy sendvič - asi kdyby po cestě na Dur dostal hlad.

To jídlo bylo bezpečné: přivezl ho Ilisidin personál, pokud tomu Bren rozuměl, když přijel zabezpečit Mogari-nai. I přesto, že všichni kromě paidhiů si nastrkali do kapes nouzové zásoby, když odcházeli od zavazadel.

"V tom letadle je palivo," řekla Ilisidi. "Náhodou. Dopravil ho sem náš personál." Na střeše a u přenosových věží byli strážníci - nějak se do Mogari-nai samozřejmě dostat museli, ale na jedno malé letadlo jich bylo trochu moc. "Jeden by toho mladého hlupáka nechal tady, ale on by se určitě do všeho pletl." Vdova přitiskla prsty na mapu, na onu zmíněnou pláž a na ostrov Dur. "Dur-wajran a jeho pozice nám dělaly starosti. Spoléhám na chlapcovo hodnocení man'či jeho otce a v tomto ohledu se mi ulevilo. My na Duru máme několik mužů. Přijeli tam ze Saduri s přívozem, před dvěma dny, ale jsou tam jen jako turisté, pokud nedostanou jiné rozkazy nebo neuvidí potíže. Nawari jim dá rozkaz, aby provedli jisté tiché akce, a s aktivní spoluprací lorda z Duru můžeme přerušit vodní dopravu mezi Wiiginem a Saduri. V tomto ohledu ten chlapec může být užitečný. A jeho rada je také užitečná. Ta pláž bude mezi místní mládeží vyhlášena. A je-li tomu tak, pak o ní vědí i Kadigidiové. Ti by mohli poradit lodi s jinak nezkušenými lidskými námořníky, aby vypluli z přístavu Jackson právě s takovým množstvím paliva, se kterým udrží kýl proti vlnám. Pašeráci ovšem většinou používají Dur, protože tato konkrétní pláž je ve vládní rezervaci. To mi aspoň říká Cenedi."

"Každý místní mladík i děvče už na té pláži určitě někdy byli," řekl Cenedi. "Nandiin, my jsme nespoleháli na Dur, protože má příliš rozlehlé pláže a kromě toho je to zalesněný, obydlený ostrov plný pašeráckých skrýší, o jejichž odhalení nemají místní obyvatelé zájem. Věříme, že vylodění na Aidinském mysu by bylo pro vzbouřence mnohem bezpečnější. Nemáme v Aidinu dost zdrojů, abychom mohli zabránit přistání letadla na některém venkovském letišti, přesunům na nádraží nebo jiným cestám, jak by se Hanks-paidhi mohla dostat do přátelských rukou. Pokud přiletí, pak by se tak mohlo stát na městském letišti ve Wiiginu - a potom by mohla odjet vlakem, aniž bychom ji v tom mohli zabránit. Ale jestli připluje loď - a my doufáme, že naše akce ve vzdušném prostoru nad Wiiginem ji od cesty letadlem odradily - pak už víme, že použije malý člun, který do Wiiginu doplout nedokáže. Došlo totiž k malému zádrhelu s povoleními pro nákladní loď, naše i jejich, opustit mosfeirské přístavy: aiji je včera všechna zrušil. Mosfeirané byli varováni, a oni jsou opatrný národ. Poslední nákladní loď, která byla na cestě, se dnes ráno otočila zpět k Mosfeiru. Kdyby přístav opustila další, uvidíme ji. Ale malý člun, ten má slušnou šanci proklouznout naší síti, aniž bychom ho objevili, a oni to vědí."

Zákaz pro nákladní loď, to byla velice vážná věc, pomyslel si Bren. Extrémně vážná, když si uvědomíte, že rádio vzbouřenců předpovídalo útok na Mosfeiru. Atevové určitě používají výzvědná letadla, pravděpodobně létají nad přístavy a budí další paniku. Aiji měl také celní loď a několik z nich mělo zbraně s dostatečnou silou a dostřelem, aby dokázaly potopit cizí loď.

A Mosfeira měla takové lodě také. Hrozilo nebezpečí, že jestli se tahle krize protáhne, může dojít ke konfrontaci. "Co říká prezident?"

"Obchodní úřad protestuje proti aijiho činu," řekl Baniči. "Jestli oficiálně vědí o provokacích Hanks-paidhi, pak o tom mlčí. Nemáme žádný signál, že by chtěli problém napravit."

"Jeden má podezření, že o tom vědí," řekl Bren. Uvědomoval si, že uvažuje o velezradě; žaludek se mu sevřel - ale nervy, zocelené léty zápasu s administrativou, také. "Jenže oni nejsou zrovna stateční, vdovo-ji. Budou pomáhat svým sponzorům tak dlouho, dokud se neobjeví nějaké následky, které by voliči mohli zjistit. A potom se budou soustředit na to, aby na to voliči nepřišli a aby jejich sponzoři nebyli odhaleni. Ustoupí. Hlavní věc je nepustit k sobě atevské a mosfeirské celní lodě. Tam by lidé a atevové na nižších úrovních mohli celou krizi ještě zhoršit."

"Jestli se spojí s Direiso," řekla Ilisidi, "zavede je ještě na mnohem ošemetnější cesty."

Nebo zesílí frustraci z jednání s mosfeirskou vládou, pomyslel si Bren. Ledaže by plánovala invazi na Mosfeiru, pokud se stane aiji.

A to nebyl vtip. Direiso něco takového klidně plánovat mohla. Ostrov nebyl připravený na odpor, stejně jako byl nepřipravený a špatně vedený během Války přistání. I situace byla víceméně stejná: krize se stupňuje a převážná většina lidské populace zcela ignoruje nebezpečí, že by moc uchvátila nějaká vzbouřená ateva a začala s ní něco podnikat.

Tabini mohl jediným dekretem ukončit všechny debaty, studie a zlovolná zpoždění v přesunu Patinandi Aerospace a rekonfiguraci vesmírného programu. A teď se stejně tak dobře mohlo stát, že Tabiniho, který lidi toleroval, vystřídá Direiso, která by je smetla z povrchu země.

Špatné zprávy se nabalovaly a Mosfeira obvinila ministerstvo zahraničí, protože říkalo věci, které neodpovídaly jejímu očekávání: potom Mosfeira odmítla naslouchat paidhimu z pevniny a než aby se postavila lidským agitátorům, kteří se domnívali, že získávají politické body, raději zrušila policejní ochranu bytu jeho matky. Nebo - a to byla ještě horší myšlenka - možná politika už natolik prostoupila policejní sbory, že mosfeirská vláda s politickými lotry a šilenci už nemohla nic udělat, ani kdyby chtěla.

Bren věděl, že se to blíží. Viděl, jak se to na ně valí jako rozjetý vlak.

Tentokrát byla ale v Šejidanu silná, centralizovaná vláda. Tentokrát edišti a maschišti atevové z poloostrova nepodnikali nájezdy na údolí Padi. Tentokrát měli nad hlavami loď, která rozhodně patřila do hry, ale nedosáhla na ně a nebyla ani schopná své lidi odvést pryč. Tentokrát atevové věděli velmi dobře o lidských zvycích a rozkolech a tentokrát tu byli paidhiové.

Cokoli z toho mohlo - a také nemuselo - naklonit váhy na jednu či druhou stranu.

Zvenčí k němu dolehl zvuk startujícího letadla.

Chlapec se vydal na cestu. A mohl pro ně získat ostrov Dur. To byla slušná řádka pláží, které s pomocí lorda z Duru skoro určitě obsadí.

Jeden z mužů venku vstoupil do místnosti a předal Cenedimu zprávu. Jeho výraz se změnil, když ji přečetl.

"Nand" vdovo," řekl, "skladiště dole ve městě začalo vyjíždět s nákladními vozy. Míří na západ po přístavní silnici.

Máme je zastavit, nebo jim dovolíme opustit přístav?"

Ilisidi se zamračila a sklopila oči k mapám.

"Udržujte mír," řekla. "Ještě tak asi hodinu."

* * *

Takže teď se daly do pohybu i atevské síly. Bren nevěděl, kde jsou nebo kolik jich je, ale ovládací pulty obsluhovali loajální příslušníci Cechu a sledovali loajální příslušníci Cechu. Bren si sedl na jednu z polstrovaných židlí, opřel se a pokusil se odpočívat a nepoddát se nutkání přecházet po místnosti.

Jase přišel do jeho výklenku s šálkem čaje. Vypadal unaveně a zasmušile - ani měkká židle mu nebyla dost pohodlná.

Když se na ni usadil, sykl - Brenovi ale nezbývaly síly ani na to. Podíval se na Jaseho, něco zabručel jako že mu jeho přítomnost nevádí a zavřel oči. V Šejdanu by už touhle dobou šel do postele.

Všichni odpočívali, jak to jen šlo. No - všichni ne: Baniči a Jago rokovali s Cenedim a vdova si pro sebe zabrala ředitelovu kancelář a mapu si vzala s sebou.

Bren by dal osobně přednost tomu, zúčastnit se jednání; jenže to byla věc Cechu, a ne Poslů, nýbrž Vrahů. Když mu Baniči velmi zdvořilým tónem řekl: "Nand' paidhi, měl byste si odpočinout," i aiji by asi pochopil a šel se vyspat z bolesti hlavy.

A dohlédnout na jejich další povinnosti.

Mosfeire nijak zvlášť nezáleželo na tom, říkal si Bren, jestli nechá oba své paidhie, kteří mluvili atevsky, jeho i Deanu, odcestovat; na univerzitě byli i jiní studenti. Něčí synek nebo dcerka je mohou nahradit. No jistě.

Jase se posunul. Bren uslyšel zaskřípění jeho židle. Jase se bál o Yolandu. A právem.

Když Mosfeira dovolila Deaně Hanksové překonat moře, riskovala tím její život. Kdyby ji ztratila, neměla by žádného překladatele, který byl někdy v terénu, aby jim radil. A labyrint bezpečnostních opatření byl dost pomalý, když přišlo na to umožnit někomu mimo ministerstvo vnitra přístup k dokumentům. Co třeba ten aijiho rozkaz ohledně blokády? On ho nepřekládal - takže buď přišel v atevštině a oni museli horem pádem hledat někoho, kdo by ho uměl přeložit, nebo ho atevové napsali v mosfei', což bylo zakázáno. Bren přemítal, kterou možnost zvolili.

Bylo naprosto zřejmé, že vládě nesešlo na tom, jestli s atevy mluví. Ne, dokud si myslela, že se s nimi vypořádá loď.

Ale zato by určitě zpanikařila, kdyby Yolanda Merchesonová opustila ostrov nebo kdyby je loď odřízla od proudu technologie, kterou dostávali atevové. Prezidentův úřad se přece jen vyznačoval jistým pudem sebezáchovy - oni by Deaně Hanksová nedovolili vzít s sebou Yolandu. To byl závěr, ke kterému Bren dospěl.

A Deana měla také své nadřazené: protože Deana neměla ani zdaleka tolik inteligence nebo autority, kolik si myslela. Když nebyla v terénu a nejednala s atevy, tak nepředstavovala nevypočitatelnou a pitomou hrozbu. Jenže oni, ti oni, kteří ji ovládali, nevěděli, jak špatná je, když dojde na překladové rozhraní, a to byla jejich hlavní chyba. Kdyby mezi atevy byli nějací experti, kteří by dokázali poznat, jak je špatná, žádný mezikulturní problém by neexistoval. Deanini nadřazení ji měli rádi, protože to, co jim tvrdila, že bude fungovat, přesně zapadalo do jejich plánů. To bylo jejich slepé místo a to byl také důvod, proč Deana to místo dostala.

Ale museli ji přece odrazovat od některých jejích divočejších nápadů. Kdoví, co by se jinak stalo.

A někdo určitě mohl udržet Hanksovou na ostrově. George Barrulin, například, kdyby k němu Bren pronikl.

Jenže paidhi-aijimu už došla telefonní čísla, která by něco znamenala, a George se dovolat nemohl. Propustili každého, kdo pracoval pro ministerstvo vnitra. Bože!

"Brene," řekl Jase.

Bren pootevřel oči. Jase seděl naproti němu, s lokty opřenými o kolena, v obou rukou svíral šálek a tvářil se sklesle.

"Brene," řekl lidským jazykem. "Chci, abys něco věděl."

Musel poslouchat. V Jaseově hlase byla naléhavost. Posadil se, dal si nohu přes koleno a pokusil se vypadat, že jeho mozek pracuje.

"Ta věc s mým otcem," řekl Jase. "Já nemám otce. Pravda je - pravda je taková, že je doopravdy mrtvý."

"To je mi líto." Zdvořilost byla automatická. Pochopení ne.

"Ne," řekl Jase. "Můj otec zemřel už před mnoha staletími."

V Brenově hlavě se konečně rozhořelo světélko pochopení. "Taylorovy děti. O tomhle mluvíš?"

Loď měla své hrdiny - ty, kterým všichni vděčili za život: původní posádku a piloty-konstruktéry, ty, kteří těžili a doplňovali palivo v pekle plném radiace, které museli přežít. Tihle lidé zanechali v mrazicích boxech svůj osobní odkaz, vyslaný do nejisté budoucnosti jejich lodí.

A lidé, kteří z tohoto odkazu vznikli, se automaticky stávali poměrně vysokými příslušníky Cechu pilotů, když je moderní posádka nechala narodit se.

To se ale stávalo jen velmi vzácně.

Seděl tu na obyčejné židli v obyčejné místnosti docela exotické budovy, ale člověk, se kterým mluvil, obyčejný nebyl, pokud Bren dobře rozuměl historii.

Člověk, kterého téměř nazval přítelem - přinesl do jeho výklenku trochu vesmírného chladu.

Z lodě jim v Jaseově osobě neposlali toho nejnižšího, nejméně postradatelného člena posádky. Oni poslali příslušníka elity, někoho, kdo by se nenechal zlákat žádnou planetární - ani osobní - loajalitou.

Lidé, kteří přistáli, Mosfeirané, neměli tohle plemeno nijak zvlášť v lásce. Jejich privilegia, práva elity, to byl jeden z problémů, který vedl k Přistání. A teď loď jednoho z nich poslala na planetu?

"Musím říct," řekl klidně Bren, "že jsi mě překvapil. Předpokládám, že matku máš."

"Ano, a mám ji moc rád. A doufám, že se k ní vrátím."

"Chápu, jak moc se chceš vrátit. Moc dobře to chápu."

Jase se na něj trochu zvláště podíval, ale mlčel. Možná, říkal si Bren, Jase ani nevěděl, že mezi posádkou lodi a kolonisty došlo k rozkolu. Možná to byla jedna z těch informací, která se časem vytratila - jako počasí, proudy a východ slunce.

"Co ti chci říct," pokračoval Jase, "je, že teď ti říkám pravdu. Nic před tebou netajím. A povím ti všechno. Ale chci, abys mi pomohl."

"Pomohl? V čem?"

Jase se podíval stranou a ukázal rukou - asi na komunikační centrum. "Potřebuju mluvit s lodí. Varovat je, co se děje a říct jim, aby sem dolů poslali někoho jiného, pokud se něco stane."

"Tak tohle jim řekneš? Já bych spíš myslel, že řekneš: 'Vypadněte odsud. Jsou tu samí blázni.'"

Jase zavrtěl hlavou. "To není můj závěr. Nevím, jak to vypadá na druhé straně. Yolanda nejdřív říkala, že je v pořádku."

Měla mnohem méně problémů než já. Ale potom se to začalo kazit. Slyšel jsem další kódová slova, která znamenala starosti. Když řekla tohle - vyděsil jsem se. Ty jsi tam nebyl. A potom se všechno začalo hroutit. Podle mě není náhoda, že zavolala zrovna ve chvíli, kdy tu tvoje vláda začala dělat potíže."

Tvoje vláda. Mosfeira. Byl to dost složitý výrok, Bren si ho musel pořádně prohnat hlavou, aby věděl, kterou vládu Jase myslí.

"Ta historka s rodinnou krizí měla za úkol, abys zařídil Yolandě návštěvu u mě. Ale zhatilo se to. Prostě se to pokazilo. Loď teď ví, že se tam u ní něco děje. Ale jestli ji brzy nezavolám, budou si myslet, že se něco děje i tady."

"A co by udělali?"

"Pokusili by se s tím vypořádat, pravděpodobně by začali jednat s atevy, s představou, že někteří z nich rozumějí mosfeir' a že já jsem třeba někde udělal chybu."

Bren to uvažil. "Zkusíme nějakou důležitou pravdu. Je loď ozbrojená?"

"Má zbraně, to ano. Ale nemá atmosférické letouny."

"A v jejich plánech nehraje absolutně žádnou roli nátlak? Třeba malé pirátství?"

"Ne. Pokud se do situace vloží, pak možná zastaví přísun informací jedné či druhé straně, aby je přiměli spolupracovat. Doporučuji jim, aby spolupracovali s atevy a zastavili veškerou pomoc Mosfeirě."

"Viš," řekl Bren vyšším a nevázanějším tónem, než měl v úmyslu. "Viš," opakoval trochu střízlivěji, "podle mě je to rozumný postoj, ale moc se mi nedaří přesvědčit o tom lidskou vládu - a my přitom na téhle planetě už pár set let žijeme."

"Chceš slyšet pravdu?"

"Myslím, Jasei, že by to byl opravdu dobrý nápad."

"Jestli Yolanda -" Jaseovu tvář zakalily city a v jeho hlase bylo znát rozrušení. "Jestli to nedokáže, je to pro mě důležité. Ale pro konečný výsledek téhle operace ne. Ani jeden z nás není pro výsledek důležitý, pokud nedokážeme dělat svou práci. Hodně dostáváme, tak nám to říkají. Ale také se od nás hodně očekává."

"Ty nejsi počítačový technik, který studoval jazyky a učil děti."

"Počítače znám. Měli jsme v knihovně dva inženýrské texty, jeden francouzský a druhý německý. O planetách jsem se z nich moc nedozvěděl. Ale naučil jsem se, jak fungují jazyky. Taková je pravda, Brene."

"Miluješ Yolandu?"

"Myslím, že ano. Ano, miluju ji."

"Ale když to na chvíli pomineme, předpokládejme, že bychom tě ztratili - co by udělala tvoje loď?"

"V tuhle chvíli by předstírali, že se nic nestalo a sledovali by, jestli postavíte loď."

"A co potom?"

"Kdyby se nahoru dostali atevové, mí kapitáni by s nimi jednali. Udělali by, co by chtěli. Jednali by s atevy."

Pravděpodobně by jim dali další technologii. Kolik by jen chtěli."

Bren měl náhle velice ošklivý pocit, že tu něčemu nerozumí. Že Jase chce mít jeho plnou pozornost pro to, co přijde dál.

"Proč?" zeptal se.

"Chtějí mít atevy ve vesmíru."

"Proč?"

"Protože -" Jase sotva šeptal. "Protože nejsme sami. Nejsme jediné bytosti ve vesmíru. A ti druzí nejsou přátelští. A my - nevíme to jistě, ale bojíme se, že by mohli přijít sem."

Bren jenom seděl. Slyšel to, ale nechtěl tomu uvěřit.

"Ty jsi říkal," vzpomněl si, "že existuje ještě jedna stanice, tam na druhém konci - prostě tam, kde jste byli."

"Existovala. Je pryč. Nevíme, kdo jsou ti cizinci. Nevíme, co chtějí. Snažili jsme se je kontaktovat. Několikrát během pár měsíců prolétli poblíž. Jen šmouha na pásce. A několik vysílání. Pokusili jsme se prohlédnout oblast, odkud jsme mysleli, že přilétají. Přemístili jsme tam Phoenix. A když jsme se vrátili, stanice byla - byla v troskách. Všichni byli mrtví. Pořád ještě existovala. Ale dlouho vydržet nemohla. Hlasovali jsme. Rozhodli jsme - rozhodli jsme se, že odtamtud raději zmizíme."

"A přiletíte sem."

"Jinou možnost jsme neměli."

"Ale jistěže ano - mohli jste se prostě ztratit ve vesmíru. Mohli jste třeba zamířit pryč od nás!"

"Brene, ono to není tak daleko. Osmnáct, možná dvacet světelných let. Jste jejich sousedé. My jsme těm lidem - nebo co to je - nic neudělali. Nijak jsme je nevyprovokovali."

"My jsme taky atevy nijak neprovokovali, aby zaútočili na naši kolonii, ale naše činy prakticky zaručily, že to udělají!"

"To víš ty. Ty jsi s tím měl co do činění. Třeba máš schopnosti - třeba máte schopnosti, které nám chybějí. Potřebujeme vás."

"Bože, tak se rozhlédni! Moje vláda si zrovna teď moc dobře nevede!"

"Kdyby poslouchala tebe, byla by na tom líp."

"Ale pokud k takovému zázraku nedojde, chcete mít atevy ve vesmíru. Chcete nás nebo atevy."

"Tohle je hvězda atevů. Jejich svět. Tam venku je něco, co zabíjí bytosti, o kterých to nic neví, které tomu nikdy neublížily. A atevové tohle musí vědět. Mohli jsme odletět někam do vesmíru a doufat, že nás nikdy nenajdou. Mohli jsme to znovu zkusit -"

"Ne, to jste nemohli. Vy jste si mysleli, že tu narazíte na prosperující kolonii. Mysleli jste si, že tu dostanete palivo pro svoji loď. Mysleli jste si, že vyburcujete kolonii k obraně a všechno bude takové jako kdysi, že my budeme těžit a umírat, abyste vy mohli udržet loď v chodu."

Chvilí bylo ticho. Ale Jase neuhnul pohledem. "Ano, mysleli jsme si, že získáme vaši pomoc. Ale domnívali jsme se, že si vzájemně něco dlužíme - varování; a možnost odletět, pokud se rozhodnete riskovat to sami."

"To jsi jen mizerně přeformuloval to, co jsem řekl."

"To je v pořádku. Tak to prostě je. Co uděláš teď?"

Bren si povzdychl a opřel se. Místnost za sklem byla plná komunikačního vybavení. Opravdu by se odtamtud mohli spojit s lodí.

Pohlédl zpátky na Jaseho.

"Že jste nám ale dali na vybranou."

"Dávám vám na vybranou, Brene. Ti lidé na druhé stanici na vybranou neměli."

"Co k čertu vyprovokovalo ten útok?"

"To nevíme. Prostě nevíme. Možná jsou prostě takoví. To je vždycky možné, ne?"

"Tohle já nepřijmu!"

"Na to spoléhám."

Brenovi začínalo docházet, co Jase řekl. A nelíbilo se mu to. "Tohle na mě neshodíš! Dobrý Bože, to ne."

"Dovol mi, abych zavolał loď. Máme tu ozbrojené atevy a pravděpodobně ozbrojené lidi, letadla, lodě, mečeiti, kdo ví co ještě. Možná se z toho nikdo z nás nedostane. Yolanda jim už řekla, že nesmějí na Mosfeiru spoléhat. Pokud nechceš nechat otázku atevů na slepé náhodě, baji-naji, Brene, dovol mi promluvit s nimi. Řeknu kódová slova, která je ujistí, že nemluví pod nátlakem, a potom jim řeknu, aby věřili tobě, aijimu a aiji-vdově a všem ostatním, koho doporučí. A kdyby došlo na Direiso a ty ostatní, možná že jim loď pořádně zavaří, jestli se tu ukážou, to nevím. Ale jestli tu umřeme, všechno zůstane otázkou náhody. Mohli by klidně začít věřit téhle Direiso."

"Ty nejsi vůbec neschopný, Jasei."

"Snažil jsem se učit od tebe. Dovolíš mi to?"

25

"Baniči," řekl Bren ve dveřích malé místnosti, kde se odehrávala soukromá konzultace Vrahů. Když Baničiho dostal z doslechu stráže, kterou Cech k místnosti postavil, pokusil se mu vysvětlit, že nějací cizinci loví poblíž jeho světa.

Baničimu, který ještě loni netušil, že jeho slunce je hvězda.

Řekl mu to takhle: "Jsou i jiná slunce a jedno z nich je moc špatný soused. Jase je důstojník v Cechu pilotů a rozhodl se, že jsme lepší než Hanksová."

"Má dobrý vkus," řekl klidně Baniči. "Jak se to má s těmi špatnými sousedy?"

"Létají vesmírem," řekl Bren a Baniči na to: "Myslím, že tohle by si měl poslechnout Cenedi."

Vešel dovnitř a zavolał Cenediho a Jago. Po dalších třech větách Cenedi prohlásil: "Tohle musí slyšet 'Sidi-ji."

Jago odešla probudit vdovu a zakrátko Ilisidi skutečně vyšla z kanceláře, do které se uchýlila. Byla jako ze škatulky, nesla se, jako kdyby spolkla pravítko a mračila se.

"Další cizinci," řekla nakonec. "Se špatným vychováním, že? A Jase-paidhi chce, abychom se spojili s jeho lidmi, kteří je vyprovokovali?"

"Myslím, že alianci se můžeme vyhnout," řekl Bren. V žaludku ho šimralo. "Nebo ji můžeme využít v náš prospěch. Ale myslím, že hovor s jeho lodí by otevřel možnosti, které by jinak byly v sázce, kdyby on - nebo já - neměl dnes v noci štěstí."

"Riziko je, zdá se, na jeho straně," řekl Cenedi, "aiji-ma, protože kdybychom chtěli, mohli bychom na něj potom přestat brát ohled."

"On si to riziko uvědomuje," řekl Bren, "a vyjádřil přání, aby aiji-vdova vzala Mercheson-paidhi pod svou osobní ochranu, tak jako on sám je pod ochranou aijiho."

Baniči se na něj podíval. Jago také - v podstatě se tu Bren vzdával práv, která by mohl Tabini vyžadovat. Ovšem vyžadovat - to nebylo to pravé slovo. Pokud bude v čele Ilisidi, a to byla, těžko by Tabini mohl něco vyžadovat bez rozsáhlých jednání - a nechat Ilisidi vložit se do situace mělo i své výhody. Kdyby on a Jase selhali a Ilisidi musela soupeřit s Direiso, získá na autoritě, pokud bude ochránkyní jedné paidhi.

Pro všechny, kterých se tahle transakce týkala, včetně Yolandy Merchesonové, to byla paghida sara, vzájemné působení. Znamenalo to, že o pozicích se dá jednat.

Znamenalo to místo, man'či, spásu - pokud dokáží zastavit směřování k nerozumu.

* * *

Dorazila zpráva. Bílý papír putoval od operátora k jednomu z mladších příslušníků Ilisidiny ostrahy, potom k Cenedimu a nakonec k Ilisidi.

A pak ještě k Baničimu.

Baniči sebral ze stolu sendvič a strčil si ho do kapsy. A pak ještě jeden.

Tohle, pomyslel si Bren, znamená, že asi nepočítá s normální snídaní.

"Právě jsme dostali zprávu z Duru," řekl Baniči. "Chlapec bezpečně přistál. Jeden myslel, že byste to rád věděl. Jestli bude v bezpečí, až se dostane do rukou svých rodičů, to už je jiná věc, ale alespoň máme potvrzeno, že se naši muži setkali s personálem jeho otce. Ale Tano a Algini, ti hlásí pohyb."

To mohl být problém.

"Pevnost slyší daleko," řekla Jago.

"Ne tak daleko, abychom měli další hodinu," opáčil Cenedi. "Sidi-ji."

Ilisidi mávla rukou. "Udělejte, co je třeba, abyste zprovoznili pozemní spojení," řekla. "Jak dlouho trvá takové mluvení s lodí?"

Ředitel řekl, že se to dá zařídit velmi rychle. Vydal rozkazy.

Potom ještě museli usadit Jaseho ke konzoli v komunikačním centru. Byl viditelně nervózní.

Pro tamější pracovníky to jistě také nebylo příjemné. Nejenom, že se k jejich pultu posadil člověk, ale navíc začal zadávat vlastní protokoly a klíčová slova lodi v jazyce, k němuž tu z toho či onoho důvodu nezbyli žádní překladatelé. Loď odpověděla. Cizí hlas byl vyveden na reproduktory, aby ho všichni slyšeli.

Jase, s plným vědomím, že velmi podobná instalace na Mosfeire hovor monitoruje, musel kapitána informovat, že věci jsou jak lepší, tak i horší, než se loď obávala.

"Promiňte, že volám v tuhle hodinu," řekl klidně. "Ale promýšlel jsem si to a opravdu tu potřebuji Yolandu."

"Ano," ozvala se odpověď. "Jak se vám daří?"

"Už je to mnohem lepší, pane. Atevové mi vyjádřili soustrast a já jsem jejich vládě doporučil jisté kroky, které přijala. Ale potřebuji Yolandu. Všichni to myslí dobře, ale je to těžké. Chci ji mít tady. Pokusím se to dohodnout sám, ale říkám si, jestli byste nemohl ostrovu vysvětlit, že ji opravdu na čas potřebuji. Naléhavé přesvědčování. Takové věci. Řekněte Sandře, aby se o mě nebála."

Celá jeho řeč byla prošpikována kódy. Kdyby tu byla nějaká možnost mosfeirské spolupráce, Bren by očekával následky a rozzlobené telefony. Jenže oni věděli. On věděl. Jase se dokonce ani nesnažil vmísit kódy do běžného hovoru. Prostě jen říkal slova a všichni museli doufat, že jsou to ta správná.

"Chcete mluvit se svou matkou?" zeptal se kapitán, když všechno vyslechl. Nic víc neřekl.

"To není vůbec nutné, pane."

"Ale já tu beztak jsem," vložil se do hovoru další, ženský hlas. "Chybíš mi."

"Rád tě slyším, mami." Tentokrát se Jaseův hlas trochu třásl. "Jsem v pořádku. Vážně jsem. Jak se ti daří?"

"Mám o tebe starost. Kdy taky ne? Jak se daří tobě?"

"Už je to mnohem lepší. Nemůžu mluvit dlouho. Zavolám, až se vrátím do města. Mám teď - oni tomu říkají dovolená.

Žasla bys. Pršel na mě povětrnostní systém a jsem celý polámaný z ježdění. A je to tu dole krásné. Ale už musím končit. Miluju tě. Opatruj se, mami. A můžeš přijmout hovor ode mě nebo od Brena."

"Opatruj se. - Jasei? Jasei?"

"Ano? Jsem tady."

"Jasei, chodíš pravidelně?"

Jase sklopil oči a přejel si rukou přes ústa, jako by ta poslední věta bylo něco nečekaného a zahanbujícího. "Jistě, mami. Vedu si dobře. Ty se opatruj. Ano? Za třičtyři dny ti zavolám. Řekni kapitánovi, že zpráva je pevná a má zelenou a prosím pohlídej Yolandu. Ať se odsud dozvíš cokoli, spolehni se na ty, se kterými jednám - řeknou ti pravdu. Dobrou noc."

"Dobrou noc, Jasei," rozloučil se hlas. Bren stál mezi atevy jako ten, kdo rozhovoru nejlépe rozuměl a na kterého ostatní nejvíce spoléhali.

Jenže nic nevěděl. Verbální kód se prostě rozluštit nedal, leda s dokonalou znalostí jazyka i situace.

"Nuže?" zeptala se Ilisidi.

"Myslím, že je to v pořádku, aiji-ma. Rozhodně plno kódových slov, ale to jsem čekal. Musí tam být, aby loď uvěřila jeho ujištěním. Zdá se, že chce, aby jeho kapitán zatlačil na Mosfeiru a dostal odtamtud jeho partnerku. Také kapitána požádal, aby naslouchal jeho asociovaným zde jakožto spolehlivým osobám."

"To je velmi dobře," řekla Ilisidi a opřela se o svou hůlku. "Velmi moudrá myšlenka."

A potom čekali, zatímco technici znovu prohlíželi nastavení, přepínali spínače a konzultovali seznamy.

Jase vytáhl složený, už dost pomuchlaný list papíru a rozložil ho na pultu před sebou - byl psaný jeho rukou, ale pracovali na něm oba paidhiové, aby odstranili nešťastné poznámky. Baniči a Cenedi ho četli a přispěli do něj jednou dobrou poznámkou, ale Ilisidi čtení odmítla.

Ředitel dal Jaseovi znamení a ten si uhladil papír - když ho zkoušel držet v rukou, příliš se třásl. Nadechl se a začal:

"Nadiin z aiši' ditatu, hovoří Jase-paidhi. Mám pro vás zprávy o současné situaci -" To bylo ošemetné slovo a Jase ho vyslovil pouze s lehkým zadrnutím. "Hovořil jsem s lodí a zjistil jsem, že Mercheson-paidhi na Mosfeire dospěla k závěru, že nestálost mosfeirské vlády a její nepředvídatelné akce znemožňují další jednání. Požádala loď, aby Mosfeiru pominula a soustředila se na pevninu. Mosfeirská vláda se jí v tom pokouší zabránit a pokusila se vyburcovat politické střety mezi aiši' ditatskými atevy, aby tak zakryla vlastní selhání. Loď se však na základě rad Mercheson-paidhi a mých

rozhodla: stahuje Mercheson-paidhi z Mosfeiry a žádá mosfeirskou vládu, aby jí dovolila připojit se ke mně na pevnině. Loď pokračuje ve své asociaci s Tabini-aijim a bude nadále jednat výhradně s Šejidanem. Vzkazuje dobrou vůli aiší dítatu a aijimu a aiji-vdově, která, jak řekla, převezme Mercheson-paidhi pod svou ochranu, aby tak zachovala štěstí a moudrost uspořádání, které stanovilo tři paidhie, mě, Brena-paidhiho a Mercheson-paidhi jako zástupce. Děkuji vám za vaši laskavou pozornost. Nyní tuto zprávu zopakuji v mosfeí pro mosfeirské posluchače na druhé straně průlivu."

Technici tiše pracovali po celé místnosti. Ozývalo se tlumené kašláni. Různé vypínače se vypínaly i zapínaly. Věž nasměrovaná na Mosfeiru začala vysílat - s výkonem, jaký byl vyhrazený jen pro případ vyhlášení neodvratné války. Jase dostal další signál.

"Občané Mosfeiry, hovoří Jase-paidhi. Mám pro vás zprávy o současné situaci -"

Během celé zprávy zůstali atevové velice klidní. V jednom okamžiku technici vyskočili a cosi upravili. Jase mluvil rychle a mosfeirským technikům nepochybně chvíli trvalo, než na tuhle elektronickou provokaci zareagovali.

Jenomže tahle verze zprávy se vysílala i na loď. A pokud je loď podpoří a vyšle zprávu zpátky, najdou se přijímače, které ji zachytí. I kdyby zablokovali veškeré vysílání na ostrově, byl přece plný vynalézavých lidí. Někdo ho jistě nahraje a předá dál přes faxy a kopírky.

Tentokrát to bude mít následky a tuhle krizi George Barrulin od prezidentových dveří už neodvrátí.

Prezident bude možná zítra nucen vynechat svůj ranní golf.

Jase domluvil. Technik odpojil mikrofon, vypnul svůj pult a promluvil s ním. Teprve potom se všichni odvážili mluvit - a dýchat. Ozvalo se kašláni, až dosud zadržované.

"Zopakoval to přesně," řekl Bren Ilisidi. "A univerzita bude vědět, že tím poslal čísla Hanksová na smetiště."

"Čísla Hanksová i Direiso." Ilisidi byla velmi potěšená.

Jase se mezitím zvedl a odešel od pultu. Vypadal zasmušilý a bledý. Prošel uličkou mezi řadami dalších pultů.

Vypadal hrozně osamělý.

Atevové by možná nepochopili, co znamená, když se dva lidé objímají v přeplněné místnosti. Ale podané ruce rozuměli.

Jase se jí chytil jako tonoucí stébka a pevně ji stiskl.

"Jsem jen trochu roztřesený," řekl. "Promiň. Dokázal jsem to?"

"Dokázal jsi to."

Jaseho hlas se téměř vytratil. "Kódové slovo pro loď: požádej, aby zavolali Constance." A smutně, zoufale dodal: "Víš něco, Brene?"

Jako by se nějaké informace objevily teď, když Jase na téhle straně udělal, co bylo v jeho silách. Mercheson-paidhi teď byla velmi cennou figurou ve velmi nebezpečné hře. Bren neochotně zavrtěl hlavou. "Kéž bych ti mohl říct, že ano."

"My ji odtamtud možná nedostaneme," řekl tiše Jase.

"Jestli se vylodí kdekoli od Duru na jih, tak ji aijiho muži přivedou, o tom není pochyb."

Byla tu ovšem i nevyslovená možnost, že se jí pokusí dopadnout Direisini atevové, pokud budou mít nějaké tušení, že se chce pokusit o překonání průlivu. Jestli byla Yolanda v rukou Hanksová a její bandy - a to Bren vůbec nevyklučoval - pak o nich jistě ještě uslyší. Možná budou tvrdit, že ji mají, potom, co to proberou na schůzích a dospějí k rozhodnutí.

"Jak dlouho to trvá, překonat průliv?" zeptal se Jase.

"To je různé. Podle počasí. Nákladním lodím to trvá asi dva dny."

"Jestli byla na moři za bouře -"

"Stačí nasměrovat kýl proti vlnám a spustit motor jen tak silně, abys mohl řídit. Tohle nevěděla, když přistála, ale mohla to být jedna z prvních věcí, které se naučila. Když se snažíš přeplout průliv, vítr ti neustále fouká do zad. Tím se šetří palivo. Hodně paliva. Bouře byla na západě - ta by jí pomohla, ne jí připravila o palivo."

"Požádal jsem kapitána, aby na ně zatlačil a dostal ji sem. Nedožvěděl jsem se nic o tom, co mu snad řekla o své situaci, a především... nedal mi žádný signál, že by věděl, kde je - nebo že je v pořádku. - Co se to děje? Co se tady děje?"

V místnosti to náhle zašumělo: ostraha se rozběhla ke schodům, které, jak se všichni dozvěděli, vedly na střešinu.

Cenedi nevypadal nespokojeně.

Jago k němu přistoupila, s Baničim v závěsu. "Lord Tatiseigi," ohlásila, "vyjel k Saduriskému mysu. To byl ten pohyb, který hlásil Tano. Tano a Algini se dohodli, že je nechají projet. Vdova však říká, že bude dobré stáhnout se po silnici do města Saduri a dopravit tam i personál."

"Buď dal svůj souhlas ke svatbě, nebo objevil televizi,"

dodal Baniči.

* * *

Saduriská pláň tvořila malý poloostrov ve tvaru trojúhelníku s hlubokým zářezem v jedné straně. Da jedné straně tohoto zářezu stála stará pevnost s děly a Mogari-nai, na druhé byla spíše rovina, přes kterou vedla železniční trať. Záliv Onondisi se svými zdroji tvořil jednu stranu pyramidy. Daleko větší záliv Nain, zahrazený Durem, ležel na severu. A pod nimi bylo město Saduri, na konci dlouhé serpentiny. Byla tma a odsud by stejně nebyla vidět, ale když Bren stál u hlavního vchodu do stanice, zatímco mečeity sténaly a plivaly kvůli nočnímu povolání stáda, byl si jistý, že je ten popis správný.

"Ještě že je noc," řekl Jase. Než vyšel ven, spolkl dvě pilulky proti mořské nemoci a zapnul si kabát. Na některé knoflíky potřeboval několik pokusů.

"Určitě za to dostaneš prémii," řekl Bren. Jase, který, stejně jako Bren, vlastně nedostával vůbec žádný plat, se nervózně zasmál. Dokonce se ušklíbl.

Jase stejně neměl tolik starostí jako Cech poslů. Místní zástupce ředitele, nand' Brosimi, se vydal k vdově spolu se

dvěma mladíky a požádal ji, aby tu mohli zůstat a chránit přístroje. Představa, že by se postavil na odpor politickým úmyslům ozbrojeného lorda (nebo prostě nešetnému zacházení s přístroji) Brosimiho nijak nenadchla, a tak uposlechl Ilisidin příkaz poslat mladší personál dolů do bezpečí a uposlechnout všech rozkazů lorda Tatiseiigho.

"Pokud nebudou poškozovat přístroje," dodala Ilisidi, zatímco její muži volali mečeity a ateovové, kteří měli sejít po silnici, vypínali své pulty.

Tím se přerušila veškerá komunikace kromě té absolutně nezbytné. Telefonické spojení bylo omezeno. Požárníci a sanitky v provincii byli teď závislí na nouzové síti. Bren jen doufal, že nebude potřeba ji opravdu použít.

Děly se ale i jiné věci. Mezi posledními zprávami, které došly, bylo oznámení, že poblíž Aisinandi uvízl na kolejích vlak. To znamenalo, že už nebylo možné dostat se sem po severní železnici. Úžasnou shodou náhod došlo v Aidinu k chybě na výhybce a vykolejení dalšího vagonu. Něco se dalo do pohybu a do Cenediho ani Baničiho plánů to nepatřilo.

Na severním okraji poloostrova byla pláž, která se táhla kolem dokola. Byla široká a plochá a mohly po ní jezdit transportéry - ale na pláž na mysu, o které mluvil chlapec, tam se dostat nemohly. V místě, kde se mys střetával s vlnami průlivu, byla jen rozeklaná skaliska. Jestli tam loď najela na břeh, nevypadalo to s ní dobře.

Ale pro Brena a ostatní to byla dobrá zpráva, protože pokud jejich malá jednotka na Duru dokáže obsadit některý ze dvou přivozů, pokud dokáže zabránit lodím v přistávání na písčitém severním pobřeží ostrova, pak Deana bude muset plout na jih - přímo do aijiho rukou.

Ze Saduri přece hlásili nějaké transportéry. Ilisidi je nezastavila - asi se obávala, že by mohlo dojít k boji ve městě, při kterém by byly v sázce životy nevinných občanů.

To dávalo taktický smysl. Ale Bren nemyslel, že by vůbec věděl o všem, co se děje. Ve Válce měli lidé technologickou převahu, ale tu rušily jejich předpoklady o tom, co a kdy ateovové udělají.

Bren studoval ateovská tažení, ale přesto nevěděl, proč například ponechali část téhle stanice aktivní a nevypnuli ji úplně. Jen kvůli tomu, že by se to Tatiseigimu nelíbilo? Možná měli nějaký technický důvod, třeba bylo nutné někoho tu ponechat, aby se udržely jisté funkce a aby nějaký technologicky zaostalý lord nezačal nařizovat zapínání a vypínání věcí, kterým nerozuměl.

Důvod mohl také spočívat v tom, že mocného a vlivného lorda by urazilo, kdyby nepřijali jeho pomocné gesto v duchu, v němž bylo (pokud měli opravdu štěstí) nabídnuto.

Bren přemýšlel, kde je asi teď Direisin dědic. Je znovu pod Tatiseiigho střechou? A co Saigimiho dcera, která vznášela nárok na jeho titul lorda? Možná, že je součástí armády, která se na ně skoro určitě valila.

A kdepak asi teď byl Ajresi, Saigimiho bratr a největší soupeř jeho dcery? Změnila Badissuniho nevolnost jeho názor? Jestli chtěl Ajresi zůstat neutrální, asi by mohl. Tabini by ho toleroval. Ale kdyby Tabini padl a Direiso se dostala k moci, musela by splatit staré dluhy - a ze všeho nejdříve by dala Tasigin Marid Saigimiho ženě a dceři. To by znamenalo zbavit se Ajresiho, který byl příliš mladý, než aby se dal poslat na odpočinek. Díky jeho sporu se Saigimiho manželkou z provincie Sarini by ustanovení její dcery lordem v Maridu sotva přežil.

Přidejme si k tomu lorda Geigho, který Saigimiho manželce zazlival její pokus připravit ho o přímořské území v Dalaigi. Jedna věc byla ale jiná, než když začala Válka přistání a severní provincie napadly Mosfeiru. Tehdy se lordi z poloostrova připojili k severu a Mosfeiranům, kteří opustili ostrov.

Tentokrát ale většina bývalých ateovských obyvatel Mosfeiry spravovala resorty v Onondisi, rybařili na pobřeží Duru nebo byli roztroušení po mysu Aidin - to byla ganská menšina, které se pod vládou lorda z Wiiginu nevedlo tak dobře jako těm, co se usídlili poblíž staré pevnosti v Nainu, když Barjidi uprázdnil místo a umožnil tím Dohodu. Tabiniho předeek si od Ganů zasloužil úctu.

Bren začínal chápat, že Tabiniho náhlé odstranění Saigimiho zmenšilo šanci, že se jih přidá k Direiso, ne zvětšilo.

Pobřežní etnická menšina kolem starého Nainu neměla v lásce severní provincie. Ti by se na Direisinu stranu nepřidali, protože měla starou asociaci s Wiiginem.

A Dur? Dur, převážně proslulý svým přivozem a pašeráctvím? Dur přece skrze svého mladého dědice přísahal stálou loajalitu Tabiniho domu.

Ve světle z předních dveří Bren viděl, jak Ilisidi nasedla na Babse. Muži vyvedli různá zvířata. Haduni přišel o jednoho muže - odletěl na Dur - ale byl připravený postarat se o Jaseho; a Bren zahvízdal na Nokhadu, která nebyla potěšena, že vidí svého jezdce v tuhle hodinu, když byla plná trávy a chtěla spát. Doufal, že postroj bude dobře utažený.

Nokhada vlašně naznačila úklon a Bren se vyhoupl nahoru. Mečeity všude kolem si stěžovaly. Baniči a Jago se semkli kolem Brena, pouhé stíny v bodovém světle ode dveří. Příslušníci Cechu poslů, kteří měli jít dolů s nimi, se nervózně shlukli.

Bren měl v kapse kabátu pistoli. Paidhiové měli být neozbrojení a neškodní. To ovšem neplatilo ani pro jednoho z nich. Ale bránit třetího? Bren netušil, jak vlastně chtějí najít ženu z vesmíru, která se možná vypravila z Jacksonu bez mapy, bez znalosti moře a bez lodnických dovedností. Byla by na tom hůř než pašeráci.

Bren znal nebezpečí a věděl také, kolik lidí i ateů se v průlivu utopilo. Kdykoli se nějaký podnikavý hlupák rozhodl obejít dovozová omezení a neuspěl, dostala se zpráva (někdy včetně nechutných detailů) na paidhiho stůl ve formě stížnosti té či oné strany. Rybáři a také výletníci - ti však velmi vzácně - se občas dostali do bouřky, a když měli velké štěstí, skončilo to jen tím, že paidhi musel vyřídít mezinárodní papírování a nechat je dopravit doprostřed průlivu, nasměrované do příslušného přístavu.

A pak tu byly ty smutné chvíle, kdy paidhimu přišel dotaz a on musel odpovědět, že ne - nikdo nebyl nalezen, žádná loď se nedostala na pobřeží.

Nechtěl myslet na to, jak se Yolanda vydává sama na moře v nějakém přístavním člunu, ve kterém majitel zapomněl klíčky.

Zato Deana Hanksová, ta si mohla sehnat pomoc. Mohla mít dvacetimetrovou jachtu s posádkou tvořenou najatými

přáteli jejího bohatého tatínka, nebo - a to by bylo užitečnější a daleko jistější - mosfeirského pašeráka, který dopravoval pevninské starožitnosti a šperky, u kterých se nedalo pašování prokázat, lidem, kteří jinak atevskou kulturou opovrhovali.

Bože, jak on chtěl dostat Hanksovou do rukou!

A nejlépe předtím, než skončí u Direiso.

Ilisidi bez varování vyjela a stádo se dalo do pohybu. Jeden z jejích mužů řekl atevům z komunikačního personálu, kteří šli pěšky, aby se drželi vnitřní strany silnice. Jinak by je mečeity mohly srazit z útesu.

Řekl to zhruba těmi slovy, že je lépe uhodit se o skály na vnitřní straně než o ty, co jsou dole pod útesem. Atevy, převážně mladé muže a ženy, to ještě víc vyděsilo, ale vykročili. Snažili se držet pohromadě, co nejdál od mečeit.

"Personál za námi bude muset pospíchat," řekl Baniči. "Mám tušení, že je dost předběhneme; což pro ně bude možná nejlepší."

"Co nás tam dole čeká?" zeptal se Bren, když vyjeli na tmavou silnici, osvětlenou jen hvězdami.

"Tabiniho muži, nadi, a také někteří Ilisidini, kteří přijeli vlakem ze Šejidanu. Pokud, baji-naji, bude šťastná na naší straně ještě pár hodin a pokud se setkali a nezačali po sobě střílet."

Prošli kolem rozcestí, odkud vedla turistická cesta po okraji útesu k dělové pevnosti. Přitočila se k nim další mečeita - seděl na ní Jase a za otěží ji vedl Haduni. "Nadiin," řekl Haduni, "vdova půjčila na cestu dolů Jase-paidhimu Nawariho mečeitu."

Nawari odletěl v letadle. Nawari byl jeden z těch, kdo obvykle jezdili blízko u Ilisidi.

"Jasi-ji," ozvala se Jago z temnoty po Brenově levici, "to znamená, že až poběžíme, musíte převzít otěž, skrčit se a držet. Teď vám otěž drží, protože kdyby ji pustil, velice rychle byste byl u vdovy."

"Ano," kývl Jase s atevskou stručností. A Brenovi řekl: "Rozhodně se budu držet, nadi."

Čelo skupiny dorazilo ke křižovatce. Ve svitu hvězd Bren uviděl, že se jedna větev silnice ostře svažuje dolů do temnoty. Prozatím udržovali mírný krok, ale první ostrá zatáčka přesto přišla mnohem dřív, než čekal. Mečeity stále udržovaly rychlý krok, ale zase ne tolik, aby utekly personálu z Mogari-nai.

Další zatáčka a další část silnice. Teď už byla vidět světla města. Nebylo jich tolik, jako kdyby se v noci dívali, řekněme z letadla, na mosfeirské město.

Ale možná tam dnes v noci bylo méně světel než jindy. Atevové, kteří tam žili, asi o krizi věděli a poslouchali dnes v noci rádio a televizi v naději, že uslyší zprávy nebo veřejné prohlášení.

Další zatáčka. Silnice se svažovala. Pro turistické autobusy, které tudy v létě vyjížděly, byla velmi strmá, ale pro mečeity byly vyasfaltované jízdní pruhy dost široké a první řada nasadila u čtvrté zatáčky rychlejší krok, kterým by nechali pěší atevy velmi rychle za sebou. Nokhada už měla mnohem lepší náladu, špicovala uši dopředu a pomalu se prodírala stádem.

Její jezdec jí nebránil. To ji těšilo ještě víc. Jaseho mečeita s nimi držela krok.

Další serpentina. "Nadiin," řekla Jago, která jela poblíž Brena, zatímco Baniči se vynořil na druhé straně Jaseho.

"Kdyby po nás začali střílet, držte se. Naše ostraha střeží silnici až do města a Cech proti nám nepůjde, ale i tak se snažte nepředstavovat velký terč. Mohli by tu být kadigidiští partyzáni."

Při klasickém útoku atevské kavalérie nebylo nikdy těžké najít jejich vůdce. To bylo součástí jejich etiky - možná, pomyslel si Bren mezi jinými děsivými myšlenkami, právě tohle udržovalo války na minimu: fakt, že atevští vůdci byli vpředu, ne vzadu. Když vdova nechala Babsidiho nabrat rychlost, pistole ho bolestivě udeřila do žeber. Nokhada teď byla v první řadě s Babsidim, stejně jako Cenediho mečeita. A Jaseho; a Baničiho a Jagina. Když dorazily do nejnižšího úseku silnice, běžely už téměř naplno a ostraha se pouze snažila udržet mezi svými chráněnci a možnými ostřelovači. Silnice se změnila v městskou komunikaci.

Člověk asi nebyl schopný pochopit, jakou vášeň může v srdcích atevů zažehnout instinktivní následování vůdce, jako byla Ilisidi. Bren si vzpomněl, že tenhle manévr viděl v mačimi - tenhle šílený úprk jezdců. On myslel, že je to jen dramatická konvence, potom často následovalo vybírání, kdy si atevové uvědomovali svou loajalitu.

Když ale vjeli do ulic města Saduri, pocítil v sobě Bren skutečné emoce. Copak pro lidi také kdysi nemělo význam mávnutí vlajky a zvuk polnice? Nemohli si pomoci, museli následovat vůdce. Ať už Ilisidi nebo atevové, které vedla, věděli, co dělá - tento člověk to cítil.

Ozval se výstřel a z blízkého domu se na černý asfalt osvětlený hvězdami snesly bílé vločky omítky. Jezdci všude kolem nich opětovali palbu. Kdesi před nimi se začalo také střílet. Bren dobře věděl, že každý malý jezdec v jejich skupině představuje terč. Věděl, že má držet hlavu dole a že použít svou pistoli a zvednout kvůli tomu hlavu je hloupé riskování - ale srdce mu tolik bušilo vzrušením, že jedině, co ho dokázalo zadržet, bylo Jagino varování, které mu dala nahoře.

Měl dělat, co řekne Jago. Poslouchat svou ostrahu. Dostat se z toho živý a vypořádat se s těmi, kdo ho ohrožovali - ale svým vlastním způsobem, ne pistolí, ale tím, že se dostane k tomu, co chtějí, dříve než oni a překazí jim plány.

Za nimi zazářila světlice a změnila je v pouhé siluety. Bren doufal, že atevové z Cechu, kteří zůstali nahoře na silnici, měli dost rozumu, aby se schovali. Tohle zavánělo pastí, ne nějakými obyčejnými hlupáky. Tuhle oblast Tabiniho muži pod kontrolou neměli. Projeli kolem uliček, které vedly k přístavu - každá z nich by mohla být střelnicí.

Potom před nimi zablikalo světlo. A napravo od něj druhé, červené. Dvakrát.

To mohly být signály od jejich spojenců. Ilisidi ihned zahrnula za roh a vydala se strašidelnou, opuštěnou ulicí. Mířila přes ne-úplně-spící město směrem k přístavu.

"Aiji-ma!" vykřikl někdo z okna nad ulicí. I další atevové křičeli ve tmě.

"Běžte!" křičely stíny z temnoty na křižovatce. "Sidi-ji! Běžte! Běžte! Běžte!"

Na konci ulice se objevilo noční nebe, kopce a lesknoucí se voda. Právě tam skupina zamířila. V okně nad ulicí na konci

bloku domů zablesklo světlo, a když dorazili do přístavu, objevily se další atevské stíny se stejnými blikajícími světly. Bílá, červená, ve vzoru, který Ilisidi a Cechu určitě prozradil, co museli vědět.

Ilisidi zastavila u jakéhosi přístřešku. U vody byla cedule s nápisem Přívoz, a další na zábradlí. Na cedulích bylo uvedeno, v kolik hodin přívoz odjíždí, ale žádný tu na ně nečekal.

Ale blížila se loď. Bren viděl přívozy jenom v televizi, ale tohle mu jako přívoz nepřípadalo. I tak to ale byla dost velká loď.

"Je to někdo, koho chceme?" zeptal se tiše Jase, který ji také uviděl. Mečeity kolem nich vydechovaly a frkaly; jejich postroje skřípěly. Bren dokázal tak tak rozeznat stopu, kterou za sebou loď ve vodě zanechávala, když proti pozadí nízkých kopců plula diagonálně směrem k nim.

"Jde pozdě," vydechla Ilisidi. "Po všech těch letech Geigi pořád chodí na každou schůzku pozdě, k čertu s ním!"

Přiměla Babsidiho natáhnout nohu a slezla. Na jejích rukou byla zářící tmavá stopa a Cenedi se na ni chtěl okamžitě podívat. "To je jen ta zatracená omítka," řekla však Ilisidi. "Ten chlap třikrát změnil čas svého příjezdu - nakonec ho posunul o půl hodiny a stejně přijel pozdě!"

Bren sklouzl dolů. I Haduni slezl. Ilisidi mezitím procházela mezi mečeitami a hledala raněné.

Jedna mečeita byla ošklivě zraněná na boku. Mezi jezdci byli také dva zranění - jeden lehce, ale druhý vážně krvácel a měl zlomenou ruku. To Ilisidinu náladu rozhodně nevylepšilo.

"Chci tu ženskou," řekla. "K čertu s tou hloupou ženskou! K čertu, k čertu, k čertu! - Může ho někdo vzít do nemocnice?"

"Pomoc je na cestě," řekla Jago. Zdálo se, že s Baničim riskovali kapesní komunikátory.

A opravdu, na ulici byly temné postavy, které na sebe pokřikovaly a ke kterým se bojácně přidávali odvážlivci z domů. Bylo jich stále víc a víc, atevové z města nebo možná příslušníci Cechu. V té době už ale oběť přísahala, že může dojít do nemocnice pěšky, vždyť to je jen kousek odsud v ulici. Byl vidět osvětlený nápis. Atevévé, kteří tvrdili, že jsou místní, vzdávali aiji-vdově hold a hlasitě nabízeli, že odnesou raněného a odvedou k veterináři zraněnou mečeitu.

Haduni jim poskytl odpovědi i instrukce.

Cenedi a Baniči vydávali rozkazy obsluze přívozu. Atevévé, kteří k ní patřili, si nebyli jistí, jestli budou jejich služby k užítku, ale byli odhodlaní podporovat ženu, které tak neopatrně řekli 'Sidi-ji.

Jase mezitím bezpečně slez a postavil se na nohy. Ilisidi mumlala cosi o moderní době a moderních vůdcích, kteří si bezpečně sedí na svých pozemcích v kancelářích a sledují obrazovky počítačů. Mezitím loď lorda Geigihor dorazila k přístavišti s pomalým, ale mocným tepáním motorů a čeřením vody.

Na rybářský člun, pomyslel si Bren, to bylo opravdu působivé.

Jako první vystoupila na břeh ostraha. Následoval lord Geigi, který překonal mezeru překvapivě hbitým skokem, zatímco se přívozní personál snažil nastavit rampu do správné výšky.

"Jdete pozdě!" vykřikla Ilisidi.

"To je tím větrem, nandi-ji! Silný západní vítr za vlnolamem, to zdrží! Měl jsem snad všude ohlašovat, že se s vámi chci spojit? Aiji se opozdil, já jsem se opozdil, celý venkov se opozdil a Kadigidio se opozdí také!"

"Měl jste jet vlakem a loď si půjčit tady!"

"Ano, ale ve vesnici Kinsara je na téhle straně vykořeněný náklad jarní zeleniny, takže jsme museli celou cestu plout. Přišel jsem si objednat saduriske loď, jestli nám zdejší rybáři pomohou. - A, dobrý večer, paidhi-ji. Dobrý večer i vašemu asociovanému. Pojdte na palubu! Máme studenou večeři, pokud jste pospíchali. K vlnolamu je to dobrá půlhodina cesty proti větru, 'Sidi bude muset vybrat staré dluhy po celém přístavu. Dnes večer tam dostaneme lodí, kolik jen budete chtít."

Bren mezi atevy, kteří vyšli na břeh, zahlédl Gesirimu. Začaly se ozývat povely k vyplutí a zablokování pobřežní silnice.

"Máme na otevřeném moři tři lodě, ale moře je temné a velké," řekl Geigi, "a já nemůžu zaručit, že nám Kadigidiové neproklouznou. Pokud je dokážeme zastavit ještě na moři, nebudeme mít takové ztráty."

"Někteří Kadigidiové jsou i tady," řekl Baniči, "ve městě. Pokud nebudeme mít štěstí, tak je pouze vyženeme nohuru po pobřeží, kde budou varovat své spojení."

"To nevadí," řekl Cenedi. "Dřepěním tady nic nezískáme. Lorde Geigi, když vane západní vítr, kde by měla přistát mosfeirská loď, řekněme mezi Saduri a Aidinem?"

"Jde v celé téhle tajemné akci jenom o Hanks-paidhi?"

"Ano, jenom o Hanksovou," řekla znechuceně Ilisidi a vydala se s Geigim na vstupní můstek. Od přístavu vál studený vítr a okraje lodi skřípaly, jak se otíraly o břeh.

"My plujeme hledat Hanksovou," řekl tiše Jase vedle Brena. Byla to otázka. Bylo to zoufalství. "A co nějaká jiná loď? Můžeš se ho zeptat -"

"Vezmi si prášky," řekl Bren. "Na tvém místě bych si vzal dvojitou dávku."

"Ty nevěříš, že tu bouři přežila," řekl Jase. "Mám pravdu?"

"Já nevím." Slíbil si, že už nebude Jaseovi lhát, jenže on měl ten nepříjemný zvyk klást otázky se špatnými odpověďmi.

"V tomhle počasí možná vůbec nevyplula. Uprostřed průlivu byla spousta letadel i lodí. Jestli vyplula, někdo ji možná vylovil. Neztrácím naději."

"Ani já ne," řekl odhodlaně Jase. Zoufale se chytil zábradlí můstku. "Ale Brene - já už žádné prášky nemám."

"Přece jsi je nemohl všechny spotřebovat!"

"Nespotřeboval jsem je. Ta lahvička mi vypadla z kapsy."

Geigi hlásil zpoždění od chvíle, kdy vykolejil ten vlak se zeleninou, k čemuž prý došlo, když byl Geigi na nádraží u přístavu pro přívozy v Elijiri a čekal na vlak, který by ho dovezl přes kopce do Saduri na schůzku. Když si uvědomil, že vlakové spojení je přerušeno, zavolal svou soukromou loď, která byla na cestě zpět do Dalaigi, a požádal, aby se pro něj vrátila. Tři sousedi, kteří tam uvízli s ním, zavolali své lodě, ať doplní palivo a připlují pro ně do Elijiri. Po přeplutí zálivu tato malá flotila (tvořená dvěma pány na odpočinku, lordem z Dalaigi a dámou středního věku, která vydělala jmění na klenotnictví) znovu doplnila palivo v malém přístavu v Onondisi, aby mohla zůstat na moři.

Bren a ostatní, zaprášení a zpocení, teď seděli v měkkých křeslech a na pohovkách a sledovali světla Saduri, která se vzdalovala v zářivých okénkách. Dost podivný způsob, jak vytáhnout do boje, pomyslel si Bren, zatímco Geigi nalil Ilisidi malou sklenici ovocného nápoje: Ilisidi totiž přiznala, že jí ruka dělá problémy.

"Také mám," řekl Geigi, "jméno manažera cestovní kanceláře Mlžný ostrov. Říká, že kdyby to prý bylo potřeba pro man'či provincie Sarini, požádá o poskytnutí lodí. Moře je dnes v noci rozbourané a váhal bych vyslat na něj malé lodě, ale jedná se o výletní lodě z přístavu a jejich posádky s nimi vyplují dobrovolně. Nemají na palubě radar, mají ale rádio - stačí, když vydám rozkazy."

"To udělejte," souhlasila Ilisidi. "Já nemyslím, že bychom teď manévrovali nějak moc utajeně. Vitr nám přinese, co přinese."

"Mohl by jeden -" řekl tiše Bren, "mohl by jeden požádat, abychom zároveň zavolali Dur? Tady nejde jenom o Hanksovou. Je tu jistá šance, že Mercheson-paidhi uprchla z ostrova, a pokud se tak stalo, pak bude ve velmi lehké lodi. A s tou bouří, pokud si pamatuji mapu - by ji to zaneslo přímo na západ."

"Na jihovýchod, nadi."

"Slyšel jsem, jak je ten proud silný," řekl Bren. "Ale vítr -"

"Od severozápadu. Bouře i proud, nand' paidhi, to vás jeden ujišťuje."

"Bouře přišle od západu. Vitr nám foukal do tváře, když jsme tábořili. Nebo snad ne, nadiin-ji?"

"To byl severozápad, Brene-ji," řekla Jago. "Mys, kde je Mogari-nai, není rovnoběžný s jižním výběžkem. Je otočený na severozápad."

Bren vnímal zemi úplně špatně. Viděl mapu a věřil v západ.

"Útes je ošlehaný, nand' paidhi," řekl lord Geigi, "bezpočtem bouří, které dorážejí na mys. Vlnami, které se rozbíjejí o tamější skály. Když je moře rozbourané, je to nebezpečné místo. Ale od té doby, co před staletími ateovové postavili vlnolam, aby ochránili přístav před nánosy bahna, zachycuje se tam písek a zůstává na kamenech. Když tam něco zůstane, příští bouře to vyplaví na břeh, ale s tím větrem, co vál minulou noc, bych se napřed podíval na Saduriskou pláž. A myslím, že ke stejnému závěru by došel každý jiný námořník na tomhle pobřeží."

"Je to vládní rezervace," řekla Ilisidi. "Copak nikdo na tomhle pobřeží nerespektuje cedule?"

"Vraky rozhodně ne," odpověděl lord Geigi. "Baji-naji, končí tam, 'Sidi-ji. Stejně jako ti, kteří je potřebují najít."

"Direisina banda tu měla před dvěma dny nákladní loď," řekl Cenedi. "Zásilka čtyř těžkých nákladních aut. Dnes večer vyjela a mířila po silnici k vlnolamu. Ona myslí na totéž."

V oknech se rozsvěcela světla. Lodě odplouvaly od pobřeží. Gesirimu shromáždila rybáře. Lord Geigi měl svá pouta se Saduri a se sousedy v zálivu Onondisi.

Severní pobřeží poloostrova se tentokrát přidalo k Šejidanu - postavilo se proti zrušení severních provincií.

"Vida, vida," řekl Geigi a ohlédl se přes polštář, "budeme mít pomoc." Otočil se a zvedl svou sklenici. "Mezitím, kdyby ze sebe někdo chtěl smýt prach z cesty, do umývárny se jde dopředu a doleva."

Jase vstal a odešel dopředu. Rychle.

"Promiňte," řekl Bren a zvedl se. Baniči šel s ním. Paluba Brenovi nepřišla nijak nestabilní, ale Jaseově žaludku, jak se obával, ano. Dveře umývárny byly zavřené.

Bren si unaveně povzdychl. Opřel se o stěnu. A čekal s Baničem.

"Aspoň," řekl Baniči, "mu není tak špatně jako vám tehdy po tom čaji."

Na to už Bren zapomněl.

Naštěstí.

"Byly," zeptal se Baničiho, protože od chvíle, kdy dorazil Geigi, to byla jeho první šance, "nějaké problémy v Patinandi?"

"Ne, ne, ne," řekl tiše Baniči. "Geigi by tam sotva mohl postavit přísnou ostrahu, to by vypadalo, jako by měl důvod obávat se svých dobrých sousedů. Ale samozřejmě, pokud si vdova žádá jeho přítomnosti tady, u pašeráků, pak Tabini musí poskytnout podporu a ostrahu." Baniči se ušklíbl. "Jak jste si vlastně s Jago rozuměli?"

Naprosto Brena zaskočil. Nevěděl, co říct.

Dveře se otevřely. Stál tam Jase - měl mokré obličej a nad čelem i vlasy, převážně rozcuchané.

"Může jeden vyjít na palubu?" zeptal se. "Chci se podívat na vodu."

"Jeden může, ale mohl byste tam spadnout. Je dost hluboká. A je tma."

"Chci jít ven," trval na svém Jase.

Bren se podíval na Baničiho a ten vrhl pohled na dveře nedaleko od místa, kde stáli. Vedly na palubu - na úzkou cestičku na rybářskou palubu na zádi nebo na přední palubu před můstkem.

Byli uprostřed přístavu a vítr bude studený, to Bren věděl. Ale přesto přikývl a vrátil se ke skupině do salonu, kde přivolaal Jago.

"Půjdeme na chvíli ven," řekl. "Jase potřebuje vzduch."

"Jeden chápe," řekla Jago a přidala se k němu. Šli zpátky ke dveřím a na palubu.

Baniči a Jase zatím odešli na přední palubu. Jase stál na samé špičce, ve větru a sprškách slané vody. Budou úplně promočený, pomyslel si Bren. Baniči musel být blázen, takhle tam stát vedle něj.

Bren a Jago se vydali k zábradlí.

"Jak je ta voda hluboká?" zeptal se Jase do hluku vody a motorů.

"No -" Bren netušil. Ostraha odpověď nenabídla, tak hádal. "Tak asi třicet metrů."

"Takže jsme vysoko."

Byl to zvláštní způsob pohledu na oceán. "Hádám, že ano."

"Když tam spadneš, klesneš na dno?"

Teď Bren věděl, kam se ubírají Jaseovy myšlenky. A nelíbilo se mu to.

"Vlny tě donesou na pobřeží," řekl Bren. Nevěděl, jak člověku z vesmíru vysvětlit tuhle skutečnost o oceánech. "Jasei? Neztrácej naději."

"Já ji neztrácím," řekl Jase. "Neztratím. Nemohl jsem zvracet, Brene. Myslel jsem, že budu. Ale v noci je to lepší. Jsou vidět hvězdy."

To byly. Země byla na všech stranách černá. Voda se leskla. Přes ústí přístavu se táhla černá čára; na jejím konci svítilo světlo a ozařovalo vlny. To byl vlnolam, který se táhl na jih od útesů. Tam byla pláž.

"V dálce jsou lodě," řekla Jago. Měla lepší oči - Bren je neviděl.

"Za vlnolamem," dodal Baniči a zvedl ruku. "Poplujeme ven, kolem něj, paidhiin-ji. Plujeme teď podél silnice, je támhle na úpatí útesu. Kdybychom se odvážili spolehnout na saduriského nebo atageiniského lorda, měli bychom vás oba nechat ve městě."

"Ne," řekl Bren. "Jsem rád, že tu jsme. Jenom - jak se dostaneme na břeh v téhle lodi, nadiin? Ta přece nemůže vyjet na pláž."

"To je dobrá otázka," řekl Baniči, ale neodpověděl na ni. Bren to tedy zkusil znovu.

"Můžeme se dostat na břeh, nadiin-ji?"

"My půjdeme na břeh, Brene-ji," řekla Jago. "Pokud to bude nutné, a to zatím není ani zdaleka jisté."

"Chtěla jste říct, že půjdete s námi!"

"Poslouchejte svou ostrahu, Brene-ji. Vždycky poslouchejte svou ostrahu."

"K čertu s tím, byl jsem s vámi v Malguri, byl jsem s vámi v Taibenu."

"Moje partnerka," řekl Jase. "Nadiin, moje partnerka a Hanks-paidhi. Jsou tam venku."

"Špatná čísla," řekl Baniči. "Ne."

"Vy nejste počítač," řekl Bren, "nadi. Vím, že nejste. Čtyři je jako číslo v naprostém pořádku."

Baniči se zasmál a podíval se ven na otevřené moře.

"Jestli tam budou lidé, budete potřebovat tlumočníky."

"Jago-ji," řekl Baniči, "zůstanete s nimi. Šťastná trojka."

"Ne," řekla Jago.

"Je to vaše povinnost, Jago-ji. Někdo je musí udržet na palubě."

"Půjdu," řekl Bren.

"Ne," řekl Baniči, "vy nepůjdete, nand' paidhi. Můžete se ale dívat."

Potom Bren sklíčeně zmlkl. Říkal si, že to od nich není fěr - ale on nebyl k ničemu, jestli musela Jago opustit svého partnera jen proto, aby dávala pozor na ně.

"V tom případě, Jago-ji, věřte, že mohu zůstat v bezpečí i se stráží na palubě. Nebudu riskovat Baničiho život tím, že bych vás tu držel. Zachránila jste ho v Malguri a znovu v Tasigin Maridu -"

"To je trochu přehnané," řekl Baniči.

"Chci, abyste se oba vrátili," řekl Bren. "Nadiin." Vitr byl takhle daleko od břehu jako led. Vlnolam už byl blízko. Lodě nesvítily. Bylo vidět jediné světlo, na konci kamenného vlnolamu.

"Raději půjdeme dovnitř," řekl Baniči. "Všichni. Budeme proplouvat kolem výborného místa pro ostřelovače, mohli tam někoho umístit, aby hlídal přístav."

Baniči je zavedl zpátky, zády ke dveřím. Proti světlům města Saduri dokázaly i lidské oči rozeznat rybářské lodě, které za nimi pluly. Šest, sedm, možná víc.

Světlo v salonu bylo zhasnuté. Geigiho loď byla stejně temná jako ostatní. Bren se na krátké cestě do salonu orientoval po hmatu. Jase, Baniči a Jago ho následovali.

"Raději se všichni skrčte, nandiin," řekl Baniči. "Blížíme se k vlnolamu."

"Velmi dobrý nápad," řekl Cenedi. "Sidi-ji?"

"Je to zatracená otrava," řekla Ilisidi. "Vy zůstaňte uvnitř, Nedi-ji. Tam venku není co získat. K zemi."

Vdova si sedla na podlahu. Tím bylo jasno. Všichni si sedli a přikrčili se pod ostění. Motory klidně tepaly dál.

A najednou se rozburácely, jako kdyby rybářská jachta chtěla ukázat, co v ní je. Nepochybně proplouvali kolem světla na vlnolamu, nejlepšího místa pro umístění pastí.

Jaseho stáhli k zemi. Bren zadržel dech, když se paluba ostře naklonila na levobok; a v tu chvíli se loď otřásla a něco vybuchlo zároveň na trupu a nástavbě.

"K čertu!" vykřikl Geigi, když motory zařvaly a paluba se ostře naklonila opačným směrem. Na pravobok, a pořádně.

Loď plula do oblouku. A už byli určitě za vlnolamem. "O motor jsme nepřišli," řekl Geigi, protože to bylo první vysvětlení jejich pohybu, které se nabízelo. Podle zvuku se zdálo, že Geigi má pravdu, ale kormidelník na můstku musel kormidlo otočit na doraz a jestli už překonali vlnolam, museli se obracet k -

Kýl lodi na něco narazil, ale motory běžely dál. Jeden začal buráčet nasucho, když pravobok narazil na skálu a otřel se o ni. Polstáře, těla, sklo a zbytky záďového okénka se sypaly k lodní přepážce, zatímco Jase a Bren sklouzli ke dveřím, které se divoce rozkývaly.

"Všichni ven!" zakřičel Baniči, když se pohyb zpomalil. "Jsme plní paliva!"

"Poslechni ho!" vykřikl Bren a strčil do Jaseho. Byli nejbližší ke dveřím a ty se otevřely. Celá loď se otřásala, jak se dřela o pobřeží, tlačená vlnami a jediným zbylým motorem. "Ven!"

Jase napůl propadl otevřenými dveřmi a sklouzl k zábradlí, a Bren za ním. Pak následoval ještě někdo. Na trupu lodi zabubnovala palba, když přeskočili zábradlí a dopadli do vody, která jim sahala do pasu.

Někdo a další někdo dopadli vedle nich. Dvakrát to šplouchlo. "Držte se pořád dole," řekl Baniči. "Pod čarou přílivu! Pokud nevybuchne nádrž, zůstaňte poblíž vody!"

Bren se tou radou řídil. Držel ruku na Jaseových zádech, když ustupovali, aby ostatní mohli vylézt z lodi, která se pořád ještě pohybovala; otírala se o skály, ale už ji tlačily jen vlny - oba motory byly mrtvé. Do vody dopadli další členové jejich skupiny a Bren s Jase se vydali k přídi. Pořád se ozývala palba.

"Kde je Lasari?" vykřikl Geigi. "Lasari! Casurni, on se nehlásí."

"Ustupte, nandi!" řekl někdo. "Já ho dostanu ven!"

Ozvala se palba. Určitě nějaká velká zbraň. Přicházelo to z východu, ale ve tmě nebylo vidět odkud.

Útes dostal zásah.

"Mám ho," řekl někdo. "Geigi-ji, mám ho, jdu dolů!"

Jakási ruka sevřela Brenovi paži. "Rychle, nadiin! Ta skála!"

Bren neviděl, co Jago chce. Ale přikrčil se a šel dál. Jase byl s nimi. Dvě nebo tři osoby prošplouchaly kolem nich, přitiskly se na kameny, vstaly a znovu se rozběhly. Všude zněla ozvěnou palba, směřovaná na loď.

"Chtějí vyhodit loď do povětří," řekla Jago.

"Kde je vdova?" zeptal se. "Kde je Baniči?"

"Běžte, paidhiin-ji!"

Bren už před sebou viděl kryté místo, Jaginu skálu: obrovský balvan zapadlý v písku. Tam, kde ho zasáhly kulky, písek odletoval.

Bren se vrhl za skálu a Jase s ním. Jago byla na okanzík na nich, ale hned začala pátrat po cílech na úpatí útesu, na kterém stálo Mogari-nai. Bren si vzpomněl - vůbec poprvé - že má zbraň. Šťouchala ho do žeber; a on ji vytáhl a odjistil.

"Vidíte něco?" zeptal se.

"Jsme -"

Jago se zhoupla kolem skály, přimáčkla je do kamení a písku a napravo od nich zazněl výstřel. A druhý jako odpověď přišel z Jaginy pistole. Výstřelila tak blízko Brenova obličeje, že mu hrozilo ožehnutí.

Nic neviděl. "Držte se dole!" řekla Jago, vzala vysílačku a řekla něco Baničimu. V kódu.

Ozvala se odpověď; Bren ji ale neslyšel. V uších mu pořád zvonilo. Jase ztěžka dýchal a Bren měl Jagin loket a nějaký kámen zaražené do choulostivých míst těla, ale ani on, ani Jase se nepohnuli.

Poblíž zazněly další dva výstřely. Jago sebou trhla; následovala řada dalších výstřelů, dva z toho její. Bren uviděl záblesk pistole: opětoval palbu. Uslyšel střelbu odjinud.

Potom se ozvala rána a kamenný vlnolam i písek se náhle změnily v ostře kontrastující světla a stíny - to vybuchly nádrže s palivem v lodi. Na pláži někdo ležel - zřejmě muž, kterého Bren střelil.

Potom se objevili další ateové. Běželi po skalách od lodi do akce.

"To je Cenedi," řekla Jago sipavě. Bren doufal, že má na mysli ty, co utíkali.

"Zasáhli vás?" zeptal se Jago. "Jago-ji, jste v pořádku?" Zatřásl s ní a teprve potom popadla dech. "Zasáhli vás?"

"Jsem pohmožděná - pohmožděná, nadi." Z dálky se pořád nesla palba. Bren v bledém světle hořící lodi zašát-ral prsty v místě, kde byl Jagin kožený kabát roztržený. Ruce mu narazily na neprůstřelnou vestu. Byl v ní ztuhlý dolík, v místě, kde kinetická reflexní vlákna absorbovala náraz a trvale se zdeformovala.

Byl to jeden z těch nových plastů. Pro vesmírný program.

"Držte se ve stínu," řekla a chytila se za bok. Zapřela se, aby mohla nabít. "Jeden je vám vděčný, nadi," procedila mezi zuby. "Ale jestli nás tu takhle najde Baniči, bude mě s tím pořád otravovat. Potřebujeme lepší kryt."

Voda svítila jako o karnevalu. Střelba teď přicházela z úpatí útesu, kde byly na písčné pláži duny a kryt. A tam, až na samé hranici, kam dosahovalo světlo z Geigihlo lodi, ležela další ztroskotaná jachta. Zrcadlový obraz jejich vlastní, překocená v písku. Poblíž ní ležely na pláži nafukovací čluny; celkem tři.

"Bože." Šťouchl do Jago. Ta si teprve teď vřaku všimla. Někam zavolala vysílačkou; tentokrát se Bren přikrčil těsně k ní a v krátké přestávce, kdy druhá strana přestala střílet, uslyšel Baničihlo hlas:

"Vidím ji," řekl. "Žádné známky pohybu."

Soustředěná palba přejela pláž a odštípla kousky jejich balvanu.

"Jeden by doporučoval, abyste zůstali dole," řekl Baniči.

"Jeden by vám doporučoval to samé," odsekla Jago. Nevypadala šťastně - zjevně nevěřila, že se Baniči bude řídit vlastní radou. Otočila se na jednom kolenu, přikrčila se a rychle vyhlédla ven.

Velmi rychle. Okamžitě se ozvala palba a začal létat písek. Bren plival a utíral si ho z obličeje.

"Jsme v ošemetné situaci," řekla Jago. "Mám jednu pozici. Rychle vyběhnu, Brene-ji, a musím vás požádat, abyste zůstal tady. Máte pistoli. Chci, abyste vystřelil deset ran, nad mou hlavu, prosím, zatímco poběžím k támhle těm kamenům. Potom začnu střílet já, abych kryla Baničihlo a Casurnihlo, kteří se dají do pohybu potom. Deset ran vám vyprázdní zásobník." Vtiskla mu do ruky další. "Co nejrychleji znovu nabijte a prosím - mřte nade mě."

"Jago -"

"V tomhle vám musím věřit, nadi," řekla Jago. "Vidíte záblesky?"

Zrovna se střílelo. Když Bren riskoval pohled, uviděl je. "Ano."

"Začněte střílet, Brene-ji. Ted'!"

Nedala mu šanci protestovat. Rozběhla se. Bren vystřelil a snažil se co nejpřesněji zasáhnout svůj cíl. Střílel ještě

někdo jiný - možná Baniči, možná ještě někdo jiný.

Ale nepřítel palbu opětoval. Jago zavravorala a upadla. Znovu se zvedla a Bren zatím opatrně střílel dál. Jago byla zraněná, snažila se běžet; a vtom se někdo z jejich strany vynořil z krytu a vtáhl ji dovnitř zrovna ve chvíli, kdy jemu došly kulky.

"K čertu!" vypadlo z něj. Pokusil se v klidu znovu nabít; vrazil zásobník do pistole a vystřelil ve chvíli, kdy se roztrhl kus skály a něco ho škrábalo do brady. Uviděl, jak se obě postavy dostaly do krytu a začaly střílet - dvěma zbraněmi. "Dokázala to! Dokázali to!" řekl Jase vedle něj. "Skvělé!"

Bren udržoval palbu možná tak dvě vteřiny, zbývalo mu ještě sedm osm nábojů. Potom začala palba nanovo. Střílela Jago a, jak hádal, Baniči, a kryli Geigiho muže Casurniho. Na jednoho byla ta palba příliš rychlá. Bren začal také střílet, aby je podpořil.

Potom -

"Brene!" řekl Jase a ukázal stranou. Ve světle ohně totiž zahlédl pohyb na vodě.

Z moře se blížilo něco obrovského a proploouvalo to kolem vraku jachty. Vypadalo to jako bílá nestvůra s rozšklebenými ústy, osvětlená hořící lodí - skutečně neuvěřitelný pohled.

Najela na písek mezi ně a ztroskotanou jachtu. Sklopila se široká rampa a na pláž se vyhnuli ozbrojení atevové. Nápis na nástavbě hlásal Dur - Saduri.

"Bože," řekl, když se na pláži znovu ozvala střelba.

"Co to je?" zeptal se Jase.

"Já myslím," řekl tiše Bren, neschopný uvěřit vlastním závěrům, "že to je přívoz z Duru."

27

Mezi novými příchozími byli i černě odění příslušníci Cechu. Bren viděl, jak chodí po pláži a mluví do vysílaček. Zatajil dech a doufal. Chvilí byla palba velmi intenzivní a on nahlas zakřičel: "Finesa, nadiin! Máme tu naše!"

Někdo se vydal přímo k jejich krytu - nešel rychle, byl shrbený a trochu kulhal; Bren se přikrčil ve strachu, že špatně odhadl situaci. Už už chtěl Jaseovi říct, aby utíkal k nafukovacím člunům, když stín dorazil k jejich skále a opřel se o ni. Od kovových nýtů zasazených v černé kůži se odráželo světlo ohně a - byl to nepochybně Nawari, který patřil k Ilisidi. Ptal se: "Jste v pořádku, nandiin?"

"Naprosto," řekl Bren a vstal; Jase se zatím zvedl na nohy vedle něj - jestli stál Nawari, odvážil se i on. "Jago a Baniči a myslím že Cenedi šli tudy!" Pořád se střílelo. Trásla se mu kolena. "Můžete mi dát jeden zásobník, nadi?"

Nawari mu jeden podal a odběhl.

"Pojď," řekl Bren Jaseovi a rozběhl se za Nawarim ke kamenné stěně. Ve světle ohně bylo vidět, že je to viadukt silnice na úpatí útesu, dokud neklesla až na úroveň pláže.

Tam došlo k intenzivnímu boji. Tam našel ostatní ze své skupiny, mezi nimi i lorda Geigiho a Ilisidi; a také Jago, která měla nad botou zakrvácený obvaz a střílela do tmy. Když vedle ní s Jasem vklouzli, dokázal v tom směru rozeznat vršky skupiny nákladních aut, která stála mezi nimi a městem Saduri. Jago jim věnovala jen kratičký pohled.

"Co je cílem?" zeptal se jí.

"Tamtá auta," řekla. "Mířte vysoko! Můj partner je hlupák!"

To Brena vyděsilo. "Kde je Baniči?" zeptal se. Ve tmě se objevovaly záblesky, ale tam přece byla voda? Pak si uvědomil, že to jsou rybářské lodě. Tam byla Geigiho druhá příslušnice Cechu, Gesirimu. Lodě se blížily ke břehu a atevové z nich stříleli směrem k autům.

"Řekl, že ta auta dostane!" řekla Jago a zastrčila do své pistole další zásobník.

"Víme jistě, kdo tam je, Jago-ji? Jase postrádá svou partnerku!"

"Víme to jistě. Hanksová má vysílačku. Všechny nás vyzvala, abychom se rozmělnili a rozložili své zbraně."

Bylo to neskutečné. Paidhiové po sobě stříleli. Jeho přítel Baniči byl tam ve tmě, kde létaly kulky od vody i od nich, a Bren začal střílet. Vysoko, v naději, že shodí z útesů nad auty nějaký kámen. Báł se, že by zasáhl Baničiho.

Jago začala střílet také. Mířila níž a pro nepřitele byla určitě nebezpečnější. A pak se k nim připojil ještě někdo.

"Nandiin!" ozval se mladý hlas. "Můj otec vdovíným mužům uvěřili Mám pušku! Kam mám střílet!"

"Nad ta nákladní auta!" řekl Bren. "Mířte na útes. Ať se kulky odrážejí!"

"Ano!" řekl Rejiri, zvedl svou velkorážnou pušku a začal střílet.

Auta vybuchla v oblaku ohně - záblesk jim otiskl auta i postavy na sítnici a ozářil písek, moře, čluny a kameny, za kterými se schovávali. V kostech ucítili, jak se zatřásla země - a dříve, než světlo pohaslo, bylo vidět, jak se část útesu odlomila a začala padat na auta. Byl slyšet jeden motor. Mířil pryč.

"Deset, deset," řekla nervózně Jago do vysílačky.

"Dostal jsem je," ozval se Baniči. "Všechny až na jednoho, k čertu s tím."

Podle zvuku motoru se zdálo, že zbývající auto míří zpátky do Saduri. Jago vychrlila řetězec slovních kódů, které měly zřejmě potvrdit jejich totožnost. Skonala slovy "Přívoz z Duru," načež se z vysílačky ozvala užaslá a sprostá poznámka. Někdo chytil Brena za rameno. Byl to Jase. Palba odezněla a Bren natáhl ruku a sevřel Jaseho paži. Trásla se. Cítil chlad větru. Jago pokračovala v hovoru - zjevně se snažila mluvit s někým jiným.

Pak se znovu někdo ozval a Jago řekla: "Deset, deset, čtyři, šestnáct. Míří k vám."

"Jejich chyba," ozval se hlas. A v dálce něco vybuchlo. Ozvěna se nesla po útesech.

Pak bylo ticho, nepočítáme-li zvonění v uších.

"Lord Tatiseigi vás pozdravuje," ozvalo se zřetelně z vysílačky.

* * *

Deana Hanksová byla mrtvá. Baniči řekl, že to může ověřit a že bude lepší, když Bren nebude k autům chodit, ale on to stejně udělal. Páchlo to tam po kouři, oleji a oceánu - ale hlavně po spálenině. Zatímco tam Bren byl, kdesi nahoře na útesu se uvolnil kamínek a spolu se sprškou štěrku dopadl na zem.

Šest lidí. Tedy - byl si celkem jistý, že jich bylo šest. Atevů ještě víc. Zkroucený kov, sežehnutá barva. Baniči je všechny dostal granátem, který si vzal z Mogari-nai.

A Tatiseiho síly obsadily město, zatímco starý lord jel dolů. S pomocí místních obyvatel zařídily blokádu silnice. To aspoň slyšeli v rádiu.

Rybářské lodě se přiblížily ke břehu, jak to jen šlo, a zakotvily.

Bren viděl kotevní řetězy. Jak sestupoval s Baničim k pláži, uvědomil si, že se blíží úsvit.

Jase a Jago na něj čekali tam, kde asfaltová silnice přecházela v písek. Byl odtamtud krásný výhled na dvě ztroskotané lodě, přívoz na pláži a moře plné výletních jachet a pracovních lodí, to vše ve stínu Saduriského mysu.

Jago měla Brenův počítač. Jeho skříňka byla z větší části roztavená. Byl zázrak, že popruh držel.

"Brene-ji, já se opravdu snažila," řekla.

"Jago, vedla jste si úžasné dobře." Převzal počítač. Udělal, co mohl. Obnova dat z něj možná něco dostane, ale pochyboval o tom. "Jak se vám vede?"

"Nic vážného, nadi. Vdova je v pořádku, lord Geigi je v pořádku. Cenedi je pořezaný od skla. My nemáme žádná vážná zranění. Kormidelník lorda Geigiho má řezné rány a zlomeniny obou rukou, ale vedl si mimořádně dobře, když nás po zásahu můstku navedl na pobřeží."

"Jeden je hrozně rád, Jago." Bren se opřel o kámen a popadl dech. Tedy - pokusil se. Ukázal na přívoz. "O tomhle jste věděla?"

"Jeden neměl ponětí, nadi," řekla Jago. "Naši měli rozkaz nepoužívat rádio, a také ho nepoužili. Chlapec - a jeho otec - povolali některé atevy z ostrova. Uviděli oheň a dorazili sem."

"Byla to určitě Hanksová," řekl Bren. "Vypadá to tam ošklivě. Co se stalo, to už se nedozvíme - ale určitě najela na skály na výběžku." Když to říkal, díval se na moře. A v oparu kouře a světle úsvitu spatřil mezi atevskými jachtami motorovou loď s vysokým stěžněm, která sem nepatřila. Plula pod plachtami.

Do téhle společnosti nepatřila.

Ani do těchto vod. Patřila na severní pobřeží Mosfeiry.

"Můj Bože," řekl Bren, a atevsky dodal: "To je loď mého bratra!"

"Brene!" zavolal mužský hlas a Bren znal toho muže, který se k němu rozběhl od člunu, který právě vyjel na břeh - muže ve světlém rybářském kabátě a klobouku, nesmyslném klobouku ověšeném splávky. Za ním vystoupila z oranžového laminátového člunu Yolanda Merchesonová a nakonec Shawn Tyers. Yolanda se snažila běžet, ale měla potíže udržet se na nohou; a Bren neměl oči pro nikoho než Tobyho. Byl neoholený, vypadal, jako by celé dny nespal a šklebil se od ucha k uchu.

"Bože, jak rád tě vidím!"

"A já tebe," řekl Bren a Toby ho objal; Bren objal Tobyho. Atevové se tomu museli divit, ale jemu to bylo jedno.

"Co tady děláš?" podařilo se Brenovi zeptat.

"A co ty tu děláš?" zeptal se Toby. "Jsme ve válce nebo co? Šlo nám to dobře, ale sem nás eskortoval nějaký dělový člun."

"Ten je náš. Jak je mámě?"

"Vede se jí dobře. Nemohli jsme ji přivést. Ale je s ní Jill. A děcka. Ale přivezli jsme Shawnovu rodinu."

Shawn tam stál v jasné modré péřové bundě - Bren ho nikdy neviděl v ničem méně formálním. Pustil Tobyho a vzpamatoval se natolik, aby natáhl ruku.

"Vítejte na břehu, pane. Chápu to správně, že jste s tímhle měl něco společného?"

"Začalo to být nepohodlné," řekl Shawn a podíval se přes rameno na Jaseho, který právě s druhou lodní paidhi předváděl atevům další ukázkou lidského chování a nevnímal svět. "Řekl jsem si, že bude snazší mluvit s aijim než s Georgem, abych pravdu řekl. Shromáždili jsme se v Bretanu a Toby přiletěl na severní pobřeží a sehnal loď. Nabral moji ženu, děti, nějakou slečnu Johnsonovou, co říkala, žeš ji poslal -"

"Bože, tak Sandra to dokázala."

"Když jsem odjížděl do Bretanu, objevila se mi u dveří se dvěma kytkami v igelitové tašce. Povídám, pojedte s námi, nějak to vysvětlíme. Říkala, že nechtěla jet tak daleko, ale že to tady vypadá bezpečnější." Rozhlédl se po pláži.

"Hádám, že si to rozmyslela."

Bren se ohlédl po řadě atevů. Baniči, Jago a Cenedi tu stáli bez výrazu ve tváři, v uniformách a se zbraněmi.

Náhle si uvědomil, jak musí připadat Tobymu a Shawnovi. A znovu mrkl a spatřil své nejdražší přátele.

28

Začal vát letní mořský vítr, teplý a příjemný. Listy tiše ševalily na zdi, kde se rozrostla liána djossi.

Lord Geigi zajížděl s lodí. Se svou novou lodí, o dva metry delší, laskavě darovanou Murinim, kadigidiským lordem. K vodě to nebylo daleko.

"Tichý den," řekla Jago a opřela se lokty o zábradlí. Vyslala několik signálů rukou. Paidhi by se vsadil, že tam dole Baniči hlídá přístav.

Jago zuřivě něco naznačila a potom ukázala odmítnutí, ale ne nazlobené, spíš pobavené. Baničiho neviděný komentář byl nepochybně lascivní.

"Blíží se loď," řekla.

"Jeden si to myslel," řekl Bren, vstal a podíval se přes zábradlí.

Toby dorazil ve druhé lodi, přivázané u dalšího pilotu. Geigi Tobyho velmi upřednostňoval: říkal, že je to dobrý námořník a pravý rybář. Toby měl své vlastní pozvání; a přivezl jejich matku na třídní návštěvu, která spadala do dvoutýdenní dovolené paidhiu v Geigihovo sídle. I těhotná Jill se vrhla přes průliv. Nejenom, že spolu se Shawnovou ženou bavila Brenovu matku, ale také dohlížela na narozeninovou party Shawnova nejstaršího syna, která probíhala na pláži, takže Tano a Algini měli plné ruce práce.

"Nadi." To byl Jase, který vyšel z domu s Yolandou. "Máme slíbené rybářské vybavení? Jeden si chce být jistý."

"Ano, nadiin," řekl Bren. "Je na lodi, to vás ujistí." "

"Ověřím si to, než se nalodím," řekl Jase. Po schodech seběhli pěkně rychle, na to, že pocházeli z vesmíru.

Co se loď týkalo - pořád byla tam nahoře. Mosfeirská vláda se v poslední době chovala docela slušně a za to nedorozumění se omluvila - Bren věděl, že to udělá. Aiji vyhrožoval, že uvalí embargo nejen na hliník, jestli nevydají pas každému, koho si paidhi vyžádá - a Sandra Johnsonová otestovala tuhle nabídku tím, že se jednou vrátila na návštěvu spojenou s představením v divadle mačimi - největším zážitkem svého kancelářského života. Ministerstvo vnitra chtělo po Yolandě, aby se vrátila a učila v programu Zahraničních studií na univerzitě. Bren si byl absolutně jistý, že odmítne, i když Shawn tvrdil, že Eugene Weinberg, nynější ministr vnitra, bude její pas určitě uznávat.

Výmluvné bylo už to, že mosfeirská vláda, která už nemohla dál předstírat, že má vesmírný program, jednala s Patinandi o stavbě nové větší továrny na pevnině. Tam se měla postavit druhá vesmírná loď, součást flotily pěti lodí, protože jinak by se lidé na stanici nedostali; a loď je tam chtěla mít.

Shawn se už na Mosfeiru nevrátil. Navštívili ho různí vyslanci, ale on řekl, že si počká, až bude po příštích volbách, aby viděl, jestli voliči už dostali rozum. Pokrokoví unionisté chtěli, aby Shawn na podzim kandidoval na prezidenta, ale on řekl, že si to promyslí. Sonja Podestytová že prý je velmi dobrou kandidátkou na post ministryně zahraničí, pokud budou trochu používat hlavy. Napsal pár dopisů Weinbergovi, ve kterých mu radil, aby kandidoval na prezidenta za Unionisty a dal Podestytové to místo.

Mosfeiršané museli opravit své představy o vesmíru, stejně tak jako kdysi Geigi - jen s daleko většími změnami oproti jejich očekávání.

Pořád v rádiu na druhé straně ostrova, ve kterém často vystupoval George Barrulin, pořád prohlašoval, že atevové zaútočí přes průliv a všechny povraždí; ale povídejte to letos v létě obchodníkům, kterým se otevíraly nové trhy a společností, které jednaly s druhou stranou průlivu. Ministerstvo zahraničí a ministerstvo vnitra začaly vydávat obchodní povolení a společnosti byly ochotné jít přes mrtvolu, jen aby se dostaly na trh včas - i když aiji odmítal vystavit jejich výrobkům patentovou ochranu delší než tři roky. Aiji chránil některé mosfeirské patenty - pokud to posloužilo atevským zájmům, nebo pokud mu paidhiové doporučili výjimku. U atevů šlo vždycky o mecenášství i o výhody. Odjakživa. A Caylord Hanks nebyl na aijiho seznamu.

V modré vodě vířily různé proudy a ten, který vynesl Deanu Hanksovou na vrchol vlivu, slábl. Její otec měl stále peníze a staré peníze se pořád scházely na setkáních Společnosti a hovořily o nespravedlnosti světa, ale peníze už tolik neznamenal, když myšlenky, které kupovaly a podporovaly, vycházely z módy. Zbyly z nich jen malé tůně, jejichž obyvatelé přeskákali do hlubších a bezpečnějších vod.

Aiji byl v Šejidanu, Durův dědic na univerzitě, babička jezdila na měcitách v Malguri u jezera a strýc Tatiseigi byl v Šejidanu a politikařil kolem fragmentů asociace, která se dřív točila kolem Direiso a chtěla teď být viděna se Strýcem a s lordem Geigim, letošním oblíbeným hostem ve společenských kruzích.

Co se týkalo špatných sousedů ve vesmíru, ti, kdo o nich museli vědět, byli varováni. Pracovalo se na tom. Nikdo o nich nemluvil. Zatím ještě ne.

Bren zvedl košík s obědem, který ležel na terase, a přidal se k Jago na cestě dolů.

V některých věcech se o dost zlepšili. Jago tvrdila, že je to tréninkem.

Aiji-vdova pozvala paidhie a jejich personál na konec léta - také jim slíbila vyjížděky na lodích a navíc ložnici zaručeně stejně strašidelnou jako jezero.

Letos v létě bylo znovu slyšet strašidelný zvon, psala Ilisidi opatrným a jemným rukopisem, který byl, jak tvrdila Jago, ze staré školy. Navrhují noc strávenou ve staré strážní věži na ostrově v jezeře. I když se duchové neobjeví, bude tam nádherný výhled na hvězdy - a kdyby přišlo, krb je tam netknutý.

Ujist'uji vás o bezpečnosti staré věže, opatrnosti naší kuchyně i bezpečnosti našich hranic. Díry po šrapnelech jsou spravené. Zástavy vlají. Na střeše máme letos hnízdo w'itikiin.

Ty zatrápené potvory zneužily oprav a začínají si nějak moc dovolovat.